Prezes
Rady Ministrów

Donald Tusk

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

RM-0610-162-25
UD134

Pan Szymon HOŁOWNIA
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi projekt ustawy o zmianie ustawy o doradztwie podatkowym oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.
Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów i Gospodarki.

Z poważaniem
Donald Tusk
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
wnioskodawca

tel. +48 (22) 694 75 00
dkpl@kprm.gov.pl
gov.pl/premier

Al. Ujazdowskie 1/3; 00-583
Warszawa

Projekt

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o doradztwie podatkowym oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi

Art. 1. W ustawie z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2117) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w ust. 1:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) udzielanie podatnikom, płatnikom i inkasentom oraz innym podmiotom, na ich zlecenie lub na ich rzecz, porad, opinii i wyjaśnień z zakresu ich obowiązków:

a) podatkowych i celnych,

b) dotyczących opłat, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111, z późn. zm.[1)]),

c) dotyczących egzekucji administracyjnej związanej z obowiązkami, o których mowa w lit. a i b;”,

b) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) wykonywanie, w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów oraz innych podmiotów, ciążących na nich obowiązków informacyjnych, sprawozdawczych oraz raportowania wynikających z przepisów:

a) prawa podatkowego,

b) dotyczących opłat, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa,

c) o wymianie informacji podatkowych

– oraz udzielanie im pomocy w tym zakresie;”,

c) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) reprezentowanie podatników, płatników i inkasentów oraz innych podmiotów w postępowaniu przed organami administracji publicznej i w zakresie sądowej

---

[1)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 497, 621, 622, 769, 820 i 1203.

kontroli decyzji, postanowień i innych aktów administracyjnych w sprawach wymienionych w pkt 1 i 3a;”;

2) w art. 4:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) organizacje zawodowe posiadające osobowość prawną, spółdzielnie, stowarzyszenia lub izby gospodarcze, jeżeli przedmiotem ich działalności statutowej jest również doradztwo podatkowe świadczone wyłącznie na rzecz ich członków, wpisane do rejestru, o którym mowa w art. 14, na dzień 1 stycznia 2026 r.;”,

b) w ust. 2 wyrazy „zatrudnionych w tych podmiotach” zastępuje się wyrazami „zatrudnionych lub wykonujących pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej w tych podmiotach”,

c) w ust. 3 wyrazy „zatrudnionych w tych podmiotach” zastępuje się wyrazami „zatrudnionych lub wykonujących pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej w tych podmiotach”,

d) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Podmioty wymienione w ust. 1 pkt 1 i 3 wykonują czynności, o których mowa odpowiednio w art. 2 ust. 1 pkt 1, 4 i 5, pod warunkiem, że są wpisane do rejestru, o którym mowa w art. 14.”;

3) w art. 6 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Na listę doradców podatkowych wpisuje się również osoby, które spełniają warunki określone w ust. 1 pkt 2–5 oraz:

1) są członkami Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do spraw Doradztwa Podatkowego, zwanej dalej „Komisją Egzaminacyjną”, przez okres co najmniej 2 kolejnych lat lub

2) posiadają co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne lub ekonomia i finanse w zakresie prawa finansowego lub finansów.”;

4) w art. 7:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Lista jest prowadzona w postaci elektronicznej.”,

b) w ust. 3 pkt 3a otrzymuje brzmienie:

„3a) rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej, zatrudnienia lub umowy cywilnoprawnej, o których mowa w art. 27 ust. 1;”,

c) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. W przypadkach, o których mowa w art. 31a oraz art. 34 ust. 1 i 2, a także w przypadku wymierzenia kary dyscyplinarnej zawieszenia prawa wykonywania zawodu zamiast oznaczenia miejsca wykonywania doradztwa podatkowego wpisuje się „nie wykonuje” wraz z informacją o okresie niewykonywania zawodu.”,

d) dodaje się ust. 8 i 9 w brzmieniu:

„8. Krajowa Rada Doradców Podatkowych publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej następujące dane dotyczące osób wpisanych na listę doradców podatkowych:

1) numer i datę wpisu na listę;

2) imię i nazwisko doradcy podatkowego;

3) miejsce wykonywania czynności doradztwa podatkowego (siedzibę), z tym że w przypadkach, o których mowa w:

a) art. 31a oraz art. 34 ust. 1 i 2, a także w przypadku wymierzenia kary dyscyplinarnej zawieszenia prawa wykonywania zawodu zamiast oznaczenia miejsca wykonywania doradztwa podatkowego (siedziby) wpisuje się „nie wykonuje” wraz z informacją o okresie niewykonywania zawodu,

b) art. 10 ust. 1, zamiast oznaczenia miejsca wykonywania doradztwa podatkowego (siedziby) wpisuje się „skreślony” wraz z informacją o dniu skreślenia.

9. Publikację danych dotyczących osoby skreślonej z listy usuwa się po upływie 15 lat od dnia skreślenia tej osoby z listy.”;

5) w art. 10:

a) w ust. 1 w pkt 2 w lit. d kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) z urzędu w przypadku nieopłacenia składki członkowskiej w wysokości przekraczającej równowartość dwunastu składek członkowskich obliczoną na podstawie wysokości składki członkowskiej obowiązującej na dzień podjęcia

decyzji przez Krajową Radę Doradców Podatkowych i stanowiącą zaległość na ten dzień.”,

b) w ust. 3 po wyrazach „określonej w ust. 1 pkt 1” dodaje się wyrazy „albo 3”,

c) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. W przypadku gdy doradca podatkowy wystąpił z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, a przeciwko niemu toczy się postępowanie dyscyplinarne, rozpatrzenie wniosku podlega zawieszeniu do czasu zakończenia tego postępowania.”;

6) uchyla się art. 12;

7) w art. 13:

a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „oraz o odmowie dopuszczenia do egzaminu”,

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Przepisów ust. 1–3 nie stosuje się do decyzji w sprawach skreślenia z listy na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 2 lit. a w przypadku, gdy utrata prawa do wykonywania zawodu nastąpiła z przyczyny, o której mowa w art. 10 ust. 1a pkt 4.”;

8) w art. 14:

a) w ust. 2 wyrazy „art. 4 ust. 1 pkt 1 albo 3” zastępuje się wyrazami „art. 4 ust. 1 pkt 3”,

b) w ust. 3 uchyla się pkt 4,

c) w ust. 7 wyraz „formie” zastępuje się wyrazem „postaci”;

9) w art. 15 w ust. 1 skreśla się wyrazy „wykonywania czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, 4 i 5, oraz”;

10) tytuł rozdziału 4 otrzymuje brzmienie:

„Egzamin na doradcę podatkowego i Komisja Egzaminacyjna”;

11) w art. 20:

a) w ust. 1:

– uchyla się pkt 2,

– w pkt 3 po wyrazie „podatkowego” dodaje się wyrazy „wraz z analizą podatkową”,

– w pkt 4 po wyrazie „podatkowe” dodaje się wyrazy „wraz z analizą podatkową”,

– po pkt 4 dodaje się pkt 4a i 4b w brzmieniu:

„4a) opłaty, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa;

4b) wymiana informacji podatkowych;”,

b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Egzamin na doradcę podatkowego w stosunku do osób, które zajmowały lub zajmują stanowiska sędziów, asesorów sądowych oraz prokuratorów lub były lub są adwokatem, radcą prawnym, notariuszem, biegłym rewidentem, nie obejmuje zakresu egzaminu wymaganego do uzyskania takiego stanowiska lub zawodu. Przepisu nie stosuje się do dziedzin, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4.

3. Komisja Egzaminacyjna ustala zakres tematyczny egzaminu na doradcę podatkowego dla osób, o których mowa w ust. 2.”;

12) w art. 21:

a) w ust. 1 po wyrazach „o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, 3 i 5” dodaje się wyrazy „ , która złożyła do Komisji Egzaminacyjnej wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1f w brzmieniu:

„1a. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

1) imię i nazwisko;
2) adres do korespondencji oraz adres poczty elektronicznej;
3) numer PESEL;
4) numer telefonu kontaktowego – fakultatywnie.

1b. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

1) oświadczenie o spełnianiu warunków określonych w art. 6 ust. 1 pkt 2 i 3;
2) odpis dyplomu lub dyplom w postaci elektronicznej dokumentujący posiadanie wyższego wykształcenia;
3) potwierdzenie dokonania opłaty wstępnej i opłaty egzaminacyjnej za część pisemną egzaminu;
4) oświadczenie o prawdziwości danych zawartych we wniosku i załączanych dokumentach.

1c. Oświadczenia, o których mowa w ust. 1b pkt 1 i 4, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383) oraz zawiera się w nich klauzulę o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”, która zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

1d. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się również dokument:

1) potwierdzający zgodę, o której mowa w art. 21 ust. 3 – w przypadku osób nieposiadających obywatelstwa polskiego;
2) stwierdzający uprawnienia zawodowe – w przypadku osób, o których mowa w art. 20 ust. 2;
3) stwierdzający spełnienie warunków, o których mowa w art. 20 ust. 5 – w przypadku funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej.

1e. Osoba, która złożyła wniosek, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązana niezwłocznie poinformować Komisję Egzaminacyjną o wszelkich zmianach danych określonych w ust. 1a.

1f. W przypadku osoby ubiegającej się o dopuszczenie do egzaminu będącej osobą niepełnosprawną, która wraz z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1 albo art. 24 ust. 6, złoży wniosek o wydłużenie czasu trwania egzaminu, do którego załączy:

1) kopię orzeczenia potwierdzającego niepełnosprawność w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913) w okresie przeprowadzania egzaminu,
2) zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza specjalistę właściwego ze względu na charakter niepełnosprawności, stwierdzające wynikające z niepełnosprawności trudności w wykonywaniu czynności technicznych, takich jak:
   a) odczytywanie tekstu,
   b) posługiwanie się sprzętem komputerowym w sposób umożliwiający sporządzenie odpowiedzi na pytania i zadania egzaminacyjne

– czas trwania egzaminu ulega wydłużeniu.”,

c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2c w brzmieniu:

„2a. Komisja Egzaminacyjna może upoważnić przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej do podejmowania w jej imieniu decyzji, o której mowa w ust. 2.

2b. Decyzję, o której mowa w ust. 2, w imieniu Komisji Egzaminacyjnej podpisuje przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej.

2c. Decyzja, o której mowa w ust. 2, jest decyzją administracyjną. Przepis art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.”;

13) w art. 22:

a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Komisja Egzaminacyjna składa się, z zastrzeżeniem ust. 5, z siedemdziesięciu członków powoływanych i odwoływanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Członkowie Komisji Egzaminacyjnej są powoływani spośród osób, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe i które swoją wiedzą i doświadczeniem dają rękojmię prawidłowego wykonywania zadań Komisji Egzaminacyjnej, w tym przeprowadzenia egzaminu na doradcę podatkowego.

3. Komisja Egzaminacyjna składa się z:

1) dwudziestu dwóch przedstawicieli ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w tym:

a) dwudziestu jeden przedstawicieli powoływanych spośród osób:

– zatrudnionych na wyższych stanowiskach w służbie cywilnej w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub

– zajmujących stanowisko dyrektora izby administracji skarbowej lub zastępcy dyrektora izby administracji skarbowej,

b) jednego przedstawiciela powoływanego spośród osób zatrudnionych w komórce organizacyjnej, o której mowa w ust. 14

– mających co najmniej dziesięcioletnie doświadczenie w zakresie tworzenia lub stosowania przepisów prawa co najmniej w jednej z dziedzin objętych zakresem tematycznym egzaminu na doradcę podatkowego i co najmniej pięcioletnie zatrudnienie w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej lub co najmniej pięcioletnią służbę jako funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej;

2) czternastu sędziów delegowanych przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego spośród sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego lub wojewódzkich sądów administracyjnych, mających co najmniej pięcioletnie doświadczenie na stanowisku sędziego sądu administracyjnego;

3) dwunastu nauczycieli akademickich zatrudnionych w grupach pracowników dydaktycznych, badawczych lub badawczo-dydaktycznych uczelni lub pracowników naukowych instytutu badawczego lub instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk, posiadających co najmniej stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne lub ekonomia i finanse w zakresie prawa finansowego lub finansów oraz wiedzę i co najmniej pięcioletnie doświadczenie co najmniej w jednej z dziedzin objętych zakresem tematycznym egzaminu, powoływanych po przedstawieniu opinii uczelni lub instytutu ich zatrudniających, niebędących jednocześnie osobami zatrudnionymi w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej lub funkcjonariuszami Służby Celno-Skarbowej;

4) dwudziestu dwóch członków Krajowej Izby Doradców Podatkowych delegowanych przez Krajową Radę Doradców Podatkowych, mających co najmniej pięcioletnie doświadczenie w wykonywaniu zawodu doradcy podatkowego, niebędących jednocześnie osobami zatrudnionymi w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej lub funkcjonariuszami Służby Celno-Skarbowej.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a–3f w brzmieniu:

„3a. W przypadku osób, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 4, oceny spełniania warunków powołania do składu Komisji Egzaminacyjnej dokonuje organ delegujący.

3b. Ocena spełniania warunków powołania do składu Komisji Egzaminacyjnej jest dokonywana na podstawie dokumentacji przedstawionej przez osoby powoływane.

3c. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2 i 4, organy delegujące przekazują ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych zgłoszenie zawierające:

1) imię i nazwisko osoby delegowanej;

2) adres do korespondencji oraz adres poczty elektronicznej osoby delegowanej;

3) oświadczenie osoby delegowanej o braku skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;

4) oświadczenie organu delegującego o dokonaniu oceny spełnienia przez osobę delegowaną warunków powołania do składu Komisji Egzaminacyjnej, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 4.

3d. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, osoba ubiegająca się o powołanie do składu Komisji Egzaminacyjnej przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych zgłoszenie zawierające:

1) imię i nazwisko;

2) adres do korespondencji oraz adres poczty elektronicznej;

3) oświadczenie o braku skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;

4) dokumentację potwierdzającą spełnienie warunków powołania do składu Komisji Egzaminacyjnej, o których mowa w ust. 3 pkt 3;

5) opinię uczelni lub instytutu, o której mowa w ust. 3 pkt 3.

3e. Oświadczenia, o których mowa w ust. 3c pkt 3 i ust. 3d pkt 3, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oraz zawiera się w nich klauzulę o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”, która zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

3f. W przypadku powołania do składu Komisji Egzaminacyjnej osoba powołana podaje komórce organizacyjnej, o której mowa w ust. 14, swój numer PESEL.”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych powołuje spośród członków Komisji Egzaminacyjnej przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne lub ekonomia i finanse w zakresie prawa finansowego lub finansów.”,

d) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Sekretarzem Komisji Egzaminacyjnej jest członek Komisji Egzaminacyjnej, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 lit. b.”,

e) w ust. 5 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) niezgłoszenie się osób spełniających warunki, o których mowa w ust. 3 pkt 3”,

f) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Nie można pełnić funkcji członka Komisji Egzaminacyjnej przez więcej niż dwie kolejno po sobie następujące kadencje Komisji Egzaminacyjnej.”,

g) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może odwołać członka Komisji Egzaminacyjnej, o którym mowa w ust. 3 pkt 2 i 4, na uzasadniony wniosek odpowiednio Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego albo Krajowej Rady Doradców Podatkowych. W przypadku członków Komisji Egzaminacyjnej, o których mowa w ust. 3 pkt 4, podstawę wniosku może stanowić w szczególności orzeczenie kary dyscyplinarnej.”,

h) ust. 12 otrzymuje brzmienie:

„12. Komisja Egzaminacyjna:

1) ustala i publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych wykaz tytułów aktów prawnych stanowiących podstawę opracowywanych pytań i zadań egzaminacyjnych;

2) powołuje i odwołuje spośród swoich członków zespoły do przygotowania pytań i zadań egzaminacyjnych;

3) publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych przykładowe pytania i zadania egzaminacyjne wraz z odpowiedziami.”,

i) uchyla się ust. 13a,

j) w ust. 14 wyrazy „minister właściwy do spraw finansów publicznych” zastępuje się wyrazami „komórka organizacyjna w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych wskazana przez tego ministra”;

14) po art. 22a dodaje się art. 22b i art. 22c w brzmieniu:

„Art. 22b. 1. Komisja Egzaminacyjna może zawierać z uczelniami posiadającymi uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk

społecznych w dyscyplinie nauki prawne lub ekonomia i finanse umowy, o których mowa w art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.[2)]), określające program studiów realizowany przez uczelnię obejmujący efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego. Do podpisania umowy w imieniu Komisji Egzaminacyjnej jest uprawniony jej przewodniczący.

2. Umowy, o których mowa w ust. 1, są zawierane na wniosek uczelni. Wniosek podlega opłacie nie wyższej niż równowartość czterokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773), zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem”. Opłata ta stanowi dochód budżetu państwa. W przypadku gdy umowa nie została zawarta, połowa opłaty podlega zwrotowi.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

1) nazwę uczelni oraz adres jej siedziby;
2) dane teleadresowe uczelni;
3) kierunek, poziom, profil kształcenia i formę studiów oraz specjalność w przypadku jej utworzenia w ramach kierunku, którego ma dotyczyć umowa.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się dokumenty potwierdzające spełnianie przez uczelnię warunku określonego w ust. 1 i realizowanie przez nią programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego oraz potwierdzenie dokonania opłaty, o której mowa w ust. 2.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, składa się nie później niż na 6 miesięcy przed dniem rozpoczęcia roku akademickiego, od którego miałaby zgodnie z wnioskiem obowiązywać umowa.

6. Umowy, o których mowa w ust. 1, są zawierane na okresy odpowiadające latom akademickim.

7. Przepisy art. 24 ust. 5 i 6 stosuje się także do osób, które rozpoczęły studia na kierunku objętym umową, o której mowa w ust. 1, w trakcie jej obowiązywania oraz:

1) po upływie okresu, na jaki ta umowa została zawarta, albo

[2)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1871 i 1897 oraz z 2025 r. poz. 619, 620, 62, 622 i 1162.

2) po rozwiązaniu tej umowy przed upływem okresu, na jaki została zawarta

– zrealizowały program tych studiów na warunkach określonych w tej umowie.

8. Do wniosku uczelni o zmianę umowy, o której mowa w ust. 1, przepisy ust. 3–5 stosuje się odpowiednio. W przypadku gdy wniosek dotyczy postanowień umowy w zakresie realizowania przez uczelnię programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, podlega on opłacie, o której mowa w ust. 2. W przypadku gdy umowa nie została zmieniona, połowa opłaty podlega zwrotowi.

9. Umowy, o których mowa w ust. 1, podlegają bieżącej weryfikacji Komisji Egzaminacyjnej pod względem spełniania przez uczelnię warunku określonego w ust. 1 i realizowania przez nią programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego.

10. Weryfikacja, o której mowa w ust. 9, jest przeprowadzana na podstawie przekazanych przez uczelnię, na żądanie Komisji Egzaminacyjnej, dokumentów dotyczących posiadania przez tę uczelnię uprawnienia do nadawania stopnia naukowego, o którym mowa w ust. 1, lub realizowanego przez tę uczelnię programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego.

11. W przypadku stwierdzenia przez Komisję Egzaminacyjną w wyniku weryfikacji, o której mowa w ust. 9, że uczelnia:

1) utraciła uprawnienia do nadawania stopnia naukowego, o którym mowa w ust. 1, lub
2) nie realizuje programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego

– umowa ulega rozwiązaniu z końcem roku akademickiego, w którym Komisja Egzaminacyjna stwierdziła niespełnienie przez uczelnię warunku zawarcia tej umowy określonego w ust. 1, chyba że uczelnia nie później niż na 3 miesiące przed dniem rozpoczęcia następnego roku akademickiego spełni ten warunek.

Art. 22c. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

1) minimalne wymogi, jakie powinien spełniać program studiów, którego dotyczy wniosek uczelni o zawarcie umowy, o której mowa w art. 22b ust. 1, obejmujące w szczególności formę prowadzenia zajęć, sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta oraz liczbę godzin zajęć, w których ramach jest realizowany zakres tematyczny danej dziedziny egzaminacyjnej, biorąc pod uwagę konieczność objęcia przez ten program pełnego zakresu wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego;
2) sposób składania przez uczelnię wniosku o zawarcie i zmianę umowy, o której mowa w art. 22b ust. 1, i tryb jego rozpatrywania przez Komisję Egzaminacyjną oraz szczegółowy wykaz dokumentów dołączanych do wniosku, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia jednolitości i sprawności rozpatrywania tych wniosków i zawierania umów;
3) wysokość opłaty, o której mowa w art. 22b ust. 2, mając na względzie wydatki związane z rozpatrzeniem przez Komisję Egzaminacyjną wniosku uczelni o zawarcie umowy, o której mowa w art. 22b ust. 1, zawarciem tej umowy oraz jej bieżącą weryfikacją;
4) termin i sposób wnoszenia opłaty, o której mowa w art. 22b ust. 2, oraz tryb dokonywania jej zwrotu, o którym mowa w art. 22b ust. 2 i 8, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnej organizacji pracy Komisji Egzaminacyjnej;
5) tryb dokonywania przez Komisję Egzaminacyjną bieżącej weryfikacji zawartych umów, o której mowa w art. 22b ust. 9, oraz szczegółowy zakres dokumentów przekazywanych przez uczelnię zgodnie z art. 22b ust. 10, mając na uwadze konieczność zachowania właściwego poziomu kształcenia wynikającego z art. 22b ust. 1.”;

15) w art. 23:
   a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

      „1. Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej:

      1) reprezentuje ją na zewnątrz i kieruje jej pracami, w szczególności:

a) wyznacza składy egzaminacyjne spośród członków Komisji Egzaminacyjnej oraz wyznacza przewodniczących i sekretarzy tych składów,

b) powołuje spośród członków Komisji Egzaminacyjnej trzyosobowe zespoły do spraw zawarcia umowy, o której mowa w art. 22b ust. 1, i weryfikacji umowy, o której mowa w art. 22b ust. 9, oraz wyznacza spośród członków tych zespołów ich przewodniczących;

2) przygotowuje zestawy pytań i zadań egzaminacyjnych na poszczególne egzaminy spośród pytań i zadań egzaminacyjnych przygotowanych przez zespoły, o których mowa w art. 22 ust. 12 pkt 2;

3) przedstawia ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych coroczne sprawozdanie z działalności Komisji Egzaminacyjnej za każdy rok jej kadencji, uwzględniające udział każdego z członków Komisji Egzaminacyjnej w jej pracach, w terminie do końca miesiąca następującego po miesiącu, w którym upływa rok kadencji, za który jest przedstawiane sprawozdanie, a w przypadku upływu kadencji Komisji Egzaminacyjnej przed tym terminem – na miesiąc przed zakończeniem tej kadencji;

4) wykonuje inne czynności niż określone w pkt 1–3, niezastrzeżone do kompetencji pozostałych członków Komisji Egzaminacyjnej.”,

b) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) organizacja egzaminu, w szczególności wyznaczanie terminów części pisemnej i ustnej egzaminu oraz ich ogłaszanie w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych, a także sprawy finansowe związane z funkcjonowaniem Komisji Egzaminacyjnej;”;

16) w art. 24:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Egzamin jest przeprowadzany przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego e-Doradca, zwanego dalej „e-Doradcą”.”,

b) w ust. 4 wyrazy „przystąpienia do” zastępuje się wyrazami „ogłoszenia wyniku”,

c) w ust. 5 wyrazy „art. 22 ust. 13a” zastępuje się wyrazami „art. 22b ust. 1”,

d) w ust. 6 wyrazy „wniosku o dopuszczenie do części ustnej egzaminu” zastępuje się wyrazami „wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu”,

e) dodaje się ust. 7 i 8 w brzmieniu:

„7. Do wniosku, o którym mowa w ust. 6, stosuje się odpowiednio przepisy art. 21 ust. 1–1f, przy czym do wniosku dołącza się również suplement do dyplomu dokumentujący ukończenie studiów objętych umową, o której mowa w art. 22b ust. 1.

8. W przypadku niezrealizowania przez osobę, która złożyła wniosek, o którym mowa w ust. 6, programu studiów objętego umową, o której mowa w art. 22b ust. 1, na warunkach określonych tą umową, Komisja Egzaminacyjna podejmuje decyzję o odmowie dopuszczenia do egzaminu. Przepisy art. 21 ust. 2a–2c stosuje się odpowiednio.”;

17) po art. 24 dodaje się art. 24a–24c w brzmieniu:

„Art. 24a. 1. Cykl egzaminacyjny rozpoczyna się z dniem wyznaczenia terminu części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego na skutek złożenia wniosku, o którym mowa w art. 21 ust. 1, i kończy się z dniem:

1) uzyskania przez kandydata na doradcę podatkowego pozytywnego wyniku z części ustnej tego egzaminu albo

2) upływu okresu, o którym mowa w art. 24 ust. 4, albo

3) upływu 5 lat od dnia ostatniego wyznaczonego kandydatowi na doradcę podatkowego terminu części pisemnej egzaminu, z którego uzyskał wynik negatywny albo do którego nie przystąpił i nie ubiegał się o wyznaczenie terminu ponownego egzaminu z tej części.

2. W przypadku osób, o których mowa w art. 24 ust. 5, cykl egzaminacyjny rozpoczyna się z dniem wyznaczenia terminu części ustnej egzaminu na doradcę podatkowego na skutek złożenia wniosku, o którym mowa w art. 24 ust. 6, i kończy się z dniem:

1) uzyskania przez kandydata na doradcę podatkowego pozytywnego wyniku z części ustnej tego egzaminu albo

2) upływu okresu, o którym mowa w art. 24 ust. 6.

3. W przypadku upływu okresu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 albo art. 24 ust. 4 albo 6, kandydat na doradcę podatkowego może złożyć kolejny wniosek, o którym mowa w art. 21 ust. 1. Przepis ust. 1 stosuje się.

Art. 24b. 1. Komisja Egzaminacyjna wykonuje swoje zadania przy wykorzystaniu e-Doradcy, którego funkcjonowanie zapewnia minister właściwy do spraw finansów publicznych.

2. e-Doradca służy do:

1) składania wniosku, o którym mowa w art. 21 ust. 1 i art. 24 ust. 6, oraz do składania i doręczania innych pism w sprawach dotyczących egzaminu na doradcę podatkowego między Komisją Egzaminacyjną a kandydatem na doradcę podatkowego;
2) gromadzenia i przetwarzania danych:
   a) kandydatów na doradców podatkowych, przekazywanych Komisji Egzaminacyjnej,
   b) dotyczących prac Komisji Egzaminacyjnej i jej członków;
3) przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego;
4) realizacji innych zadań i czynności związanych z funkcjonowaniem Komisji Egzaminacyjnej i organizacją egzaminu na doradcę podatkowego.

3. W e-Doradcy są udostępniane konta:

1) kandydatów na doradców podatkowych,
2) członków Komisji Egzaminacyjnej

– będących użytkownikami tych kont.

4. Dostęp do konta użytkownika w e-Doradcy jest możliwy do dnia:

1) upływu 2 miesięcy od dnia zakończenia cyklu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 24a ust. 1 albo 2 – dla kandydata na doradcę podatkowego;
2) ustania członkostwa w Komisji Egzaminacyjnej – dla członka Komisji Egzaminacyjnej.

5. Warunkiem dostępu do e-Doradcy jest uwierzytelnienie się przez użytkownika konta, o którym mowa w ust. 3, dokonywane z wykorzystaniem numeru PESEL.

6. Wnioski, o których mowa w art. 21 ust. 1 i art. 24 ust. 6, oraz inne pisma dotyczące egzaminu na doradcę podatkowego składa się i doręcza przy wykorzystaniu e-Doradcy.

7. Pisma składane przez użytkownika konta za pośrednictwem e-Doradcy wywołują takie same skutki prawne jak pisma opatrzone własnoręcznym podpisem tego użytkownika, jego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

8. Doręczenie pisma kandydatowi na doradcę podatkowego w e-Doradcy następuje:

1) z chwilą odebrania pisma przez kandydata na doradcę podatkowego w e-Doradcy – w przypadku gdy odebranie pisma nastąpiło w okresie od dnia umieszczenia pisma na jego koncie do końca 7 dnia, licząc od dnia następującego po dniu umieszczenia tego pisma na jego koncie, albo
2) z upływem ostatniego dnia okresu, o którym mowa w pkt 1 – w przypadku nieodebrania pisma przez kandydata na doradcę podatkowego w e-Doradcy w tym okresie.

9. Przez umieszczenie pisma na koncie w e-Doradcy rozumie się zaistnienie warunków technicznych umożliwiających odebranie w e-Doradcy przez kandydata na doradcę podatkowego pisma Komisji Egzaminacyjnej doręczanego na to konto.

10. W przypadku awarii e-Doradcy uniemożliwiającej przeprowadzenie egzaminu na doradcę podatkowego egzamin nie dochodzi do skutku w wyznaczonym terminie.

11. Informację o wystąpieniu i usunięciu awarii e-Doradcy zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

12. W okresie trwania awarii e-Doradcy składanie i doręczanie pism innych niż wnioski, o których mowa w art. 21 ust. 1 i art. 24 ust. 6, odbywa się za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres kandydata na doradcę podatkowego, o którym mowa w art. 21 ust. 1a pkt 2, oraz na adres Komisji Egzaminacyjnej wskazany w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych, przy czym w tym przypadku dowodem doręczenia jest potwierdzenie transmisji danych wysłanych na adres poczty elektronicznej podany odpowiednio przez kandydata na doradcę podatkowego i Komisję Egzaminacyjną.

Art. 24c. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób korzystania z e-Doradcy, w tym:

1) udostępniania kont użytkowników,
2) uwierzytelniania użytkowników,

3) potwierdzania składania i doręczania pism w sprawach dotyczących egzaminu na doradcę podatkowego między Komisją Egzaminacyjną a kandydatem na doradcę podatkowego

– mając na względzie potrzebę zapewnienia elektronicznej formy przeprowadzenia egzaminu i usprawnienia komunikacji między użytkownikami kont, z zachowaniem bezpieczeństwa, wiarygodności i niezaprzeczalności przekazywanych danych oraz potrzebę ich ochrony przed nieuprawnionym dostępem.”;

18) art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Art. 25. 1. Za:

1) złożenie wniosku, o którym mowa w art. 21 ust. 1, i wniosku, o którym mowa w art. 24 ust. 6, pobiera się opłatę wstępną nie wyższą niż równowartość minimalnego wynagrodzenia;

2) egzamin na doradcę podatkowego pobiera się opłaty egzaminacyjne, oddzielnie za część pisemną i ustną egzaminu, przy czym każda z tych opłat nie może być wyższa niż równowartość minimalnego wynagrodzenia.

2. Opłata wstępna i opłaty egzaminacyjne stanowią dochód budżetu państwa.

3. Opłata wstępna nie podlega zwrotowi.

4. Opłata egzaminacyjna podlega zwrotowi w przypadku:

1) wydania decyzji, o której mowa w art. 21 ust. 2 albo art. 24 ust. 8;

2) gdy część pisemna lub ustna egzaminu nie dojdzie do skutku z przyczyn nieleżących po stronie kandydata na doradcę podatkowego.

5. W przypadku nieprzystąpienia przez kandydata na doradcę podatkowego do części pisemnej lub ustnej egzaminu, na jego wniosek złożony nie później niż w terminie 14 dni od wyznaczonego dla tego kandydata dnia przeprowadzenia części pisemnej lub ustnej egzaminu, połowa opłaty egzaminacyjnej uiszczonej za daną część egzaminu podlega zwrotowi, jednak tylko raz dla każdej z części egzaminu w trakcie cyklu egzaminacyjnego.

6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze koszty rozpatrzenia wniosków, o których mowa w art. 21 ust. 1 i art. 24 ust. 6, i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego oraz wydatki związane z funkcjonowaniem Komisji Egzaminacyjnej.

7. Kwoty opłat, o których mowa w ust. 1, obliczone zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ust. 6, ogłasza Sekretarz Komisji Egzaminacyjnej w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.”;

19) art. 25a otrzymuje brzmienie:

„Art. 25a. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych jest administratorem danych przetwarzanych w celach związanych z działalnością Komisji Egzaminacyjnej oraz organizacją egzaminu na doradcę podatkowego, w tym przetwarzanych w e-Doradcy.

2. Dane osobowe przetwarzane w celach, o których mowa w ust. 1, podlegają zabezpieczeniom technicznym i organizacyjnym zapobiegającym nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazywaniu polegającym co najmniej na:

1) dopuszczeniu przez administratora danych do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osób do tego upoważnionych;
2) pisemnym zobowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do zachowania tych danych w tajemnicy;
3) zapewnieniu ochrony przed nieuprawnionym dostępem do systemu e-Doradca.

3. Dane, o których mowa w ust. 2, są przechowywane wyłącznie przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne, i w zakresie koniecznym do realizacji celów przetwarzania danych osobowych oraz podlegają przeglądowi nie rzadziej niż co 5 lat od dnia ich uzyskania.

4. Dane osobowe kandydatów na doradców podatkowych są usuwane po upływie:

1) 4 lat od dnia:
   a) uzyskania przez kandydata na doradcę podatkowego pozytywnego wyniku z części ustnej egzaminu albo
   b) upływu okresu, o którym mowa w art. 24 ust. 4 albo art. 24 ust. 6, albo
2) 2 miesięcy od dnia upływu terminu, o którym mowa w art. 24a ust. 1 pkt 3.”;

20) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Art. 26. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

1) termin i sposób składania wniosków, o których mowa w art. 21 ust. 1 i art. 24 ust. 6, oraz tryb postępowania z tymi wnioskami, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnej organizacji egzaminu na doradcę podatkowego;

2) termin i sposób wnoszenia opłaty wstępnej, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnego rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w art. 21 ust. 1 i art. 24 ust. 6;
3) termin i sposób wnoszenia opłat egzaminacyjnych oraz tryb i sposób dokonywania ich zwrotu, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnej organizacji i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego;
4) sposób organizowania i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego, w tym czas trwania egzaminu oraz szczegółowy tryb i sposób wyznaczania składów egzaminacyjnych, sposób dokonywania oceny egzaminu i jej weryfikacji, wyznaczania terminów części pisemnej i ustnej egzaminu oraz przygotowywania zestawów pytań i zadań egzaminacyjnych, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia obiektywnego i sprawnego sposobu przeprowadzenia egzaminu;
5) szczegółowe zadania Komisji Egzaminacyjnej, przewodniczącego i sekretarza Komisji Egzaminacyjnej, przewodniczących i sekretarzy składów egzaminacyjnych oraz regulamin działania Komisji Egzaminacyjnej, biorąc w szczególności pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnej i prawidłowej organizacji egzaminu, precyzyjnego podziału zadań, obowiązków i odpowiedzialności w ramach Komisji Egzaminacyjnej;
6) wysokość wynagrodzeń przewodniczącego i sekretarza Komisji Egzaminacyjnej, biorąc pod uwagę nakład ich pracy i zakres obowiązków;
7) sposób ustalania i wysokość wynagrodzeń członków Komisji Egzaminacyjnej za udział w pracach, w tym w posiedzeniach Komisji Egzaminacyjnej, przeprowadzaniu egzaminów, przygotowaniu pytań i zadań egzaminacyjnych oraz rozpatrywaniu wniosków uczelni, o których mowa w art. 22b ust. 2, i bieżącej weryfikacji umów, o której mowa w art. 22b ust. 9, biorąc pod uwagę zakres obowiązków poszczególnych członków Komisji Egzaminacyjnej;
8) szczegółowe warunki i tryb dokonywania zwrotu kosztów podróży i noclegów przysługującego członkom Komisji Egzaminacyjnej, poniesionych w związku z udziałem w pracach Komisji Egzaminacyjnej, biorąc pod uwagę ich racjonalne wydatkowanie przez członków Komisji Egzaminacyjnej.”;

21) w art. 27:
a) w ust. 1 w pkt 2 we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazie „pracy” dodaje się wyrazy „lub będąca stroną umowy cywilnoprawnej”,

b) w ust. 3 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„W przypadku gdy podmiotem zatrudniającym doradcę podatkowego jest podmiot zobowiązany do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, o którym mowa w rozdziale 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.[3)]), doradca podatkowy w ramach stosunku pracy może wykonywać czynności doradztwa podatkowego, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, także na rzecz podmiotów objętych tym sprawozdaniem sporządzanym przez podmiot, w którym jest zatrudniony.”,

c) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Doradca podatkowy wykonujący zawód na podstawie umowy cywilnoprawnej, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b, wykonuje czynności doradztwa podatkowego tylko na rzecz drugiej strony tej umowy.”;

22) w art. 27a dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Doręczanie doradcy podatkowemu pism Krajowej Izby Doradców Podatkowych w postaci elektronicznej opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, w tym pism związanych z postępowaniami administracyjnymi, obowiązkami doradcy podatkowego wynikającymi z ustawy, statutu, uchwał Krajowego Zjazdu Doradców Podatkowych i Krajowej Rady Doradców Podatkowych oraz postępowaniami dyscyplinarnymi, może następować także:

1) na adres do doręczeń elektronicznych wpisany do bazy adresów elektronicznych;

2) za pośrednictwem poczty elektronicznej, za zgodą doradcy podatkowego, w przypadku nieposiadania adresu, o którym mowa w pkt 1, przy czym w tym przypadku dowodem doręczenia jest potwierdzenie transmisji danych wysłanych na ostatni adres poczty elektronicznej podany przez doradcę podatkowego.”;

23) po art. 31 dodaje się art. 31a w brzmieniu:

„Art. 31a. W przypadku podjęcia przez doradcę podatkowego pracy w organach wymiaru sprawiedliwości, organach ścigania, urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej lub służby jako funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej następuje z urzędu zawieszenie prawa wykonywania zawodu na okres wykonywania tej pracy lub pełnienia tej służby. Zawieszenie prawa wykonywania zawodu jest

---

[3)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 295 i 1598 oraz z 2024 r. poz. 619, 1685 i 1863.

odnotowywane na liście niezwłocznie po złożeniu przez doradcę podatkowego zawiadomienia, o którym mowa w art. 31 ust. 2, lub powzięciu takiej informacji przez Krajową Radę Doradców Podatkowych i następuje z mocą od dnia rozpoczęcia wykonywania pracy lub pełnienia służby, o których mowa w zdaniu pierwszym.”;

24) w art. 34 w ust. 2 po wyrazach „trwającej dłużej niż 6 miesięcy” dodaje się wyrazy „ ,w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia przerwy w wykonywaniu zawodu”;

25) po art. 38 dodaje się art. 38a w brzmieniu:

„Art. 38a. 1. Doradca podatkowy, uczestnicząc w rozprawach sądowych, używa stroju urzędowego. Strojem urzędowym doradcy podatkowego jest toga.

2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór stroju urzędowego doradców podatkowych biorących udział w rozprawach sądowych, uwzględniając uroczysty charakter stroju, odpowiedni do powagi sądu i utrwalonej tradycji.”;

26) w art. 39:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Doradca podatkowy jest obowiązany przechowywać kopie sporządzanych opinii, raportów z niezależnego audytu funkcji podatkowej, wystąpień w imieniu podatników, płatników, inkasentów, innych podmiotów oraz osób, o których mowa w art. 2 ust. 1a, w sprawach obowiązków podatkowych, a także udzielonych im porad, przez okres 10 lat od końca roku kalendarzowego, w którym zostały wytworzone.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, uznaje się za spełniony w przypadku przechowywania odwzorowania cyfrowego dokumentów, o których mowa w tym przepisie, przez które rozumie się dokument elektroniczny będący kopią elektroniczną dokumentacji sporządzonej w postaci papierowej, oraz przechowywania w postaci elektronicznej dokumentów sporządzonych w tej postaci.”;

27) w art. 41 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W postępowaniu przed organami administracji publicznej w sprawach, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 i 3a, pełnomocnikiem podatnika, płatnika, inkasenta, innych podmiotów oraz osób, o których mowa w art. 2 ust. 1a, może być również doradca podatkowy.”;

28) w art. 44 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, ciąży na:

1) doradcach podatkowych wykonujących zawód we własnym imieniu i na własny rachunek oraz w formie spółek niemających osobowości prawnej;

2) podmiotach zatrudniających doradców podatkowych lub będących stroną umowy cywilnoprawnej zawartej z doradcą podatkowym – w przypadkach określonych w art. 27 ust. 1 pkt 2 lit. a;

3) doradcach podatkowych – w przypadkach określonych w art. 27 ust. 1 pkt 2 lit. b.”;

29) w art. 46 po wyrazach „biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę” dodaje się wyrazy „i formę”;

30) w art. 51 w ust. 1 po pkt 10 dodaje się pkt 10a i 10b w brzmieniu:

„10a) określanie wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego, mając na względzie przeciętne koszty tego postępowania;

10b) określanie zasad realizacji prawa do obrońcy z urzędu w sprawach dyscyplinarnych doradców podatkowych i zasad wynagrodzenia tego obrońcy, mając na względzie sprawne przeprowadzanie postępowania dyscyplinarnego;”;

31) w art. 62:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może wezwać przewodniczącego Krajowej Rady Doradców Podatkowych do przekazania, w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania, uzasadnienia do uchwały przyjmującej statut.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może wydać w terminie 45 dni od dnia otrzymania statutu decyzję administracyjną o zawieszeniu uchwały przyjmującej statut z powodu jej niezgodności z prawem. Termin ten ulega zawieszeniu na okres od dnia wysłania wezwania, o którym mowa w ust. 1a, do dnia doręczenia uzasadnienia do uchwały przyjmującej statut.”;

32) w art. 63 w ust. 3 w zdaniu drugim wyrazy „ust. 3” zastępuje się wyrazami „ust. 1a–3”;

33) w art. 64:

a) w ust. 2 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) kara pieniężna;”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Karę pieniężną wymierza się w wysokości od jednej dziesiątej do dwunastokrotności minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dacie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego.”,

c) dodaje się ust. 4–6 w brzmieniu:

„4. Wymierzając karę dyscyplinarną, sąd uwzględnia w szczególności wagę popełnionego czynu oraz sytuację osobistą obwinionego.

5. Wymierzenie kary nagany, kary pieniężnej lub kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu pociąga za sobą utratę biernego prawa wyborczego do organów samorządu na okres 4 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

6. Sąd może orzec podanie treści prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego do publicznej wiadomości w określony sposób, jeżeli uzna to za celowe ze względu na okoliczności sprawy, o ile nie narusza to interesu osób trzecich.”;

34) po art. 64 dodaje się art. 64a w brzmieniu:

„Art. 64a. 1. W razie jednoczesnego ukarania za kilka przewinień dyscyplinarnych sąd dyscyplinarny wymierza karę za poszczególne przewinienia, a następnie karę łączną.

2. Przy orzekaniu kary łącznej stosuje się następujące zasady:

1) w razie orzeczenia kary upomnienia i nagany wymierza się łączną karę nagany;

2) kary upomnienia i nagany nie podlegają łączeniu z karą pieniężną;

3) przy karach pieniężnych łączna kara pieniężna nie może przekraczać sumy tych kar ani nie może być niższa od najwyższej z orzeczonych kar pieniężnych;

4) kara zawieszenia prawa wykonywania zawodu nie podlega łączeniu z karami upomnienia, nagany ani karą pieniężną;

5) przy orzeczonych za kilka przewinień karach rodzajowo różnych i karze pozbawienia prawa wykonywania zawodu wymierza się karę łączną pozbawienia prawa wykonywania zawodu, a w przypadku orzeczonych równocześnie kar pieniężnych karę tę orzeka się na zasadach przewidzianych w pkt 3;

3. W przypadku gdy obwiniony popełnił dwa przewinienia lub więcej przewinień dyscyplinarnych, zanim zapadło pierwsze, choćby nieprawomocne, orzeczenie co do któregokolwiek z nich, wydaje się orzeczenie łączne, o ile orzeczone kary podlegają łączeniu według zasad przewidzianych w ust. 2.”;

35) w art. 65 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. W przypadku nieobecności przewodniczącego Sądu Dyscyplinarnego lub przewodniczącego Wyższego Sądu Dyscyplinarnego jego obowiązki wykonuje wiceprzewodniczący tego sądu.”;

36) po art. 65 dodaje się art. 65a w brzmieniu:

„Art. 65a. Postępowanie dyscyplinarne obejmuje:

1) postępowanie wyjaśniające prowadzone przez Rzecznika Dyscyplinarnego;
2) postępowanie przed Sądem Dyscyplinarnym;
3) postępowanie przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym.”;

37) art. 66 otrzymuje brzmienie:

„Art. 66. 1. Obwiniony może ustanowić obrońcę spośród doradców podatkowych, adwokatów lub radców prawnych.

2. Obwinionemu przysługuje prawo do obrońcy z urzędu. Obrońcą z urzędu może być wyłącznie doradca podatkowy.

3. Doradcy podatkowemu ustanowionemu obrońcą z urzędu przysługuje wynagrodzenie.”;

38) w art. 68 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Rzecznik Dyscyplinarny może wykonywać czynności przy pomocy swoich zastępców z wyjątkiem wszczęcia postępowania wyjaśniającego, wydania postanowienia o przedstawieniu zarzutów i złożenia wniosku o ukaranie.”;

39) art. 69 otrzymuje brzmienie:

„Art. 69. 1. Rzecznik Dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające w przypadku powzięcia wiadomości o popełnieniu czynu powodującego odpowiedzialność dyscyplinarną.

2. Rzecznik Dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające również na żądanie Krajowej Rady Doradców Podatkowych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub Ministra Sprawiedliwości.

3. Po wszczęciu postępowania wyjaśniającego i zebraniu dowodów uzasadniających podejrzenie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego Rzecznik Dyscyplinarny wydaje postanowienie o przedstawieniu zarzutów, ogłasza je niezwłocznie obwinionemu i przesłuchuje go, chyba że złożenie przez obwinionego wyjaśnień nie jest możliwe.

4. Rzecznik Dyscyplinarny po przeprowadzeniu czynności, o których mowa w ust. 3, składa do Sądu Dyscyplinarnego wniosek o ukaranie.

5. W przypadku gdy zebrany materiał dowodowy nie uzasadnia złożenia wniosku o ukaranie, Rzecznik Dyscyplinarny umarza postępowanie dyscyplinarne.”;

40) po art. 69 dodaje się art. 69a w brzmieniu:

„Art. 69a. 1. Niestawiennictwo obwinionego lub jego obrońcy na wezwanie Rzecznika Dyscyplinarnego lub na rozprawie nie wstrzymuje przeprowadzenia czynności lub rozpoznania sprawy, chyba że należycie usprawiedliwią oni swoją nieobecność, jednocześnie wnosząc o nieprzeprowadzanie czynności przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym lub o odroczenie lub przerwanie rozprawy, albo Rzecznik Dyscyplinarny, Sąd Dyscyplinarny lub Wyższy Sąd Dyscyplinarny z ważnych przyczyn uzna ich obecność za konieczną.

2. W przypadku nieusprawiedliwionego niestawiennictwa obwinionego odpis postanowienia o przedstawieniu zarzutów Rzecznik Dyscyplinarny doręcza mu na piśmie, co zastępuje ogłoszenie tego postanowienia.

3. Należyte usprawiedliwienie niestawiennictwa obwinionego lub jego obrońcy na wezwanie Rzecznika Dyscyplinarnego lub na rozprawie wymaga wskazania i uprawdopodobnienia wyjątkowych przyczyn, w przypadku zaś choroby – przedstawienia zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego niemożność stawienia się zgodnie z wezwaniem lub zawiadomieniem organu prowadzącego postępowanie.”;

41) w art. 72 w ust. 2 wyrazy „ust. 4” zastępuje się wyrazami „ust. 2”;

42) w art. 73 wyrazy „ust. 4” zastępuje się wyrazami „ust. 2”;

43) w art. 75 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Prawomocne orzeczenie w zakresie kary pieniężnej oraz kosztów postępowania stanowi tytuł egzekucyjny w rozumieniu art. 777 Kodeksu postępowania cywilnego i po nadaniu mu klauzuli wykonalności przez sąd rejonowy właściwy ze względu na siedzibę sądu dyscyplinarnego, który wydał to orzeczenie, podlega wykonaniu w drodze egzekucji prowadzonej w trybie tej ustawy.

5. W postępowaniu egzekucyjnym, o którym mowa w ust. 4, czynności przewidziane dla wierzyciela podejmuje przewodniczący Krajowej Rady Doradców Podatkowych albo upoważniony przez niego członek Krajowej Rady Doradców Podatkowych.”;

44) art. 76 otrzymuje brzmienie:

„Art. 76. 1. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego, jeżeli od czasu popełnienia czynu upłynęły 3 lata, a w przypadku popełnienia czynu, o którym mowa w art. 37a ust. 2, upłynął rok.

2. W razie śmierci obwinionego przed zakończeniem postępowania dyscyplinarnego postępowanie umarza się.

3. W razie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1, karalność czynu ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia:

1) upłynęło 5 lat albo

2) upłynęły 3 lata – w przypadku, o którym mowa w art. 37a ust. 2.

4. Jeżeli czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne następuje dopiero z upływem okresu przedawnienia karalności przestępstwa.”;

45) po art. 76 dodaje się art. 76a w brzmieniu:

„Art. 76a. 1. Koszty postępowania dyscyplinarnego mają charakter zryczałtowany.

2. W przypadku ukarania koszty postępowania ponosi obwiniony, a w pozostałych przypadkach – Krajowa Izba Doradców Podatkowych.”;

46) w art. 77:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zatarcie ukarania karą dyscyplinarną następuje z urzędu po upływie:

1) 3 lat od uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego, orzekającego karę upomnienia, nagany lub karę pieniężną;

2) 4 lat od zakończenia okresu zawieszenia prawa wykonywania zawodu.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W razie śmierci ukaranego zatarcie ukarania, o którym mowa w ust. 1 lub 2, następuje z dniem śmierci ukaranego.”;

47) art. 79 otrzymuje brzmienie:

„Art. 79. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy:

1) Kodeksu postępowania karnego;

2) rozdziałów I–III Kodeksu karnego.”;

48) w art. 80 po wyrazach „Członkowie Sądu Dyscyplinarnego” dodaje się wyrazy „oraz Wyższego Sądu Dyscyplinarnego”;

49) w art. 81 w ust. 1 wyrazy „50 000 zł” zastępuje się wyrazami „100 000 zł”.

Art. 2. W ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935 i 1685 oraz z 2025 r. poz. 769) w art. 175 w § 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) doradcę podatkowego – w sprawach obowiązków, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 i 3a ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2117 oraz z 2025 r. poz. …);”.

Art. 3. Czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1:

1) pkt 1 lit. b ustawy zmienianej w art. 1,
2) pkt 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w zakresie reprezentowania w sprawach, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. b i pkt 3a ustawy zmienianej w art. 1,

– mogą być wykonywane przez podmioty inne niż podmioty uprawnione do zawodowego wykonywania tych czynności na podstawie ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 4. 1. Wnioski podmiotów, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 14 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, złożone i nierozpatrzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pozostawia się bez rozpatrzenia.

2. W okresie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Krajowa Rada Doradców Podatkowych w ramach nadzoru, o którym mowa w art. 14 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1, przeprowadzi weryfikację przestrzegania przez podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, warunków określonych w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. W przypadku stwierdzenia nieprzestrzegania tych warunków przepisy art. 16 pkt 2 lit. a i pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się.

Art. 5. 1. Do wniosków o wpis na listę doradców podatkowych złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. W przypadku wniosków o wpis na listę doradców podatkowych złożonych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy do okresu, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wlicza się także okres

członkostwa w Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego, której kadencja kończy się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, oraz okres, o którym mowa w art. 18 ust. 2 niniejszej ustawy.

Art. 6. 1. Krajowa Rada Doradców Podatkowych w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej dane dotyczące osób wpisanych na listę doradców podatkowych, o których mowa w art. 7 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, aktualne na dzień ich opublikowania.

2. Dane dotyczące osób skreślonych z listy doradców podatkowych podlegają publikacji, o której mowa w ust. 1, jeżeli od daty skreślenia nie upłynęło 15 lat.

Art. 7. Przepis art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się do składek członkowskich nieopłaconych za okresy przypadające po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 8. Przepis art. 10 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się także do wniosków, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 9. 1. Kandydaci na doradców podatkowych, którym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wyznaczono termin części pisemnej egzaminu i którzy przed tym dniem nie uzyskali pozytywnego wyniku z części ustnej egzaminu albo nie upłynął im okres, o którym mowa w art. 24 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, są w cyklu egzaminacyjnym, który kończy się z dniem:

1) uzyskania przez kandydata na doradcę podatkowego pozytywnego wyniku z części ustnej tego egzaminu albo
2) upływu okresu, o którym mowa w art. 24 ust. 4, ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, albo
3) upływu 5 lat od dnia ostatniego wyznaczonego kandydatowi na doradcę podatkowego terminu części pisemnej egzaminu, z którego uzyskał wynik negatywny albo do którego nie przystąpił i nie ubiegał się o wyznaczenie terminu ponownego egzaminu z tej części.

2. Do okresu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, wlicza się okres, jaki upłynął od dnia ostatniego terminu części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego wyznaczonego kandydatowi na doradcę podatkowego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Kandydat na doradcę podatkowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, może złożyć wniosek, o którym mowa w art. 21 ust. 1, ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, po zakończeniu cyklu egzaminacyjnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 albo 3.

4. Kandydaci na doradców podatkowych, o których mowa w art. 24 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, którym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wyznaczono termin części ustnej egzaminu, na skutek złożenia wniosku, o którym mowa w art. 24 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, i którzy przed tym dniem nie uzyskali pozytywnego wyniku z części ustnej egzaminu, albo nie upłynął im okres, o którym mowa w art. 24 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, są w cyklu egzaminacyjnym, który kończy się z dniem:

1) uzyskania przez kandydata na doradcę podatkowego pozytywnego wyniku z części ustnej tego egzaminu albo
2) upływu okresu, o którym mowa w art. 24 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

5. Kandydat na doradcę podatkowego, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, może złożyć wniosek, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, po zakończeniu cyklu egzaminacyjnego, o którym mowa w ust. 4 pkt 2.

6. Kandydatom na doradców podatkowych, którym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wyznaczono termin części pisemnej egzaminu i którzy przed tym dniem nie uzyskali pozytywnego wyniku z tej części egzaminu cykl egzaminacyjny kończy się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli przed tym dniem upłynęło 5 lat od dnia ostatniego wyznaczonego im terminu części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, z którego uzyskali wynik negatywny albo do którego nie przystąpili i nie ubiegali się o wyznaczenie terminu ponownego egzaminu z tej części.

Art. 10. W przypadku cyklu egzaminacyjnego, o którym mowa w:

1) art. 9 ust. 1,
2) art. 9 ust. 4,
3) art. 24a ustawy zmienianej w art. 1, jeżeli ten cykl rozpoczął się przed dniem 1 lipca 2026 r.

– do opłat za egzamin na doradcę podatkowego, którego termin części pisemnej lub ustnej egzaminu przypada przed dniem 1 lipca 2026 r., stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 11. W przypadku zakończenia cyklu egzaminacyjnego w sposób określony w:

1) art. 9 ust. 1 pkt 3,
2) art. 9 ust. 6,
3) art. 24a ust. 1 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, jeżeli ten cykl rozpoczął się przed dniem 1 lipca 2026 r.

– opłata wniesiona za egzamin nie podlega zwrotowi.

Art. 12. W przypadku cyklu egzaminacyjnego, o którym mowa w:

1) art. 9 ust. 1,
2) art. 9 ust. 4,
3) art. 24a ustawy zmienianej w art. 1, jeżeli ten cykl rozpoczął się przed dniem 1 lipca 2026 r.

– zwrot, o którym mowa w art. 25 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1, przysługuje w przypadku nieprzystąpienia przez kandydata na doradcę podatkowego do części pisemnej lub ustnej egzaminu, której termin przeprowadzenia w ramach tego cyklu przypada po dniu 30 czerwca 2026 r., jeżeli za tę część egzaminu uiszczono opłatę egzaminacyjną, o której mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 13. Kandydaci na doradców podatkowych, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 4, przekazują Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do spraw Doradztwa Podatkowego dane, o których mowa w art. 21 ust. 1a pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 14. Przepis art. 22 ust. 6a ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się po raz pierwszy do członków Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do spraw Doradztwa Podatkowego powołanej po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 15. Do postępowań w sprawie skreślenia z listy doradców podatkowych na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy zmienianej w art. 1, w przypadku gdy utrata prawa do wykonywania zawodu nastąpiła z przyczyny, o której mowa w art. 10 ust. 1a pkt 4 ustawy zmienianej w art. 1, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 16. Doradca podatkowy, który przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie zawiadomił Krajowej Rady Doradców Podatkowych o przerwie w wykonywaniu zawodu doradcy podatkowego rozpoczętej i niezakończonej przed tym dniem, zawiadamia Krajową

Radę Doradców Podatkowych o tej przerwie w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 17. Do dokumentów, o których mowa w art. 39 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, wobec których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie upłynął okres 5 lat od dnia ich wytworzenia, stosuje się przepis art. 39 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 18. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy kończy się kadencja Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego powołanej na podstawie przepisów dotychczasowych.

2. Komisja Egzaminacyjna, o której mowa w ust. 1, działa do czasu powołania Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do spraw Doradztwa Podatkowego na zasadach i w trybie określonych w przepisach ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez okres 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Do powoływania i odwoływania członków Komisji Egzaminacyjnej, o której mowa w ust. 1, w okresie, o którym mowa w ust. 2, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 19. Pierwszy wykaz tytułów aktów prawnych oraz przykładowe pytania i zadania egzaminacyjne wraz z odpowiedziami, o których mowa w art. 22 ust. 12 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, są publikowane nie później niż na 3 miesiące przed wyznaczonym pierwszym terminem części pisemnej lub ustnej egzaminu na doradcę podatkowego, przeprowadzanego na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, i mają zastosowanie do egzaminów na doradcę podatkowego przeprowadzanych po dniu 30 czerwca 2026 r.

Art. 20. 1. Do egzaminów na doradcę podatkowego przeprowadzanych do dnia 30 czerwca 2026 r. stosuje się wykaz, o którym mowa w art. 22 ust. 12 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, podany do publicznej wiadomości przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, przy czym wykaz ten może być aktualizowany.

2. Zestawy pytań i zadań egzaminacyjnych na poszczególne egzaminy przygotowywane zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mają zastosowanie do egzaminów na doradcę podatkowego przeprowadzanych po dniu 30 czerwca 2026 r.

Art. 21. 1. Do wniosków o zawarcie umowy, o której mowa w art. 22 ust. 13a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem 1 kwietnia 2026 r. stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Umowy zawarte na podstawie art. 22 ust. 13a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, pozostają w mocy do czasu ich rozwiązania lub upływu terminu, na jaki zostały zawarte, jednak nie dłużej niż do dnia 30 września 2027 r., i stosuje się do nich przepisy dotychczasowe.

3. Do osób, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozpoczęły studia, których program jest realizowany w ramach umowy, o której mowa w art. 22 ust. 13a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, albo rozpoczną je po tym dniu a przed dniem 1 października 2027 r., i zrealizują program tych studiów na warunkach określonych w tej umowie, przepis art. 24 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, stosuje się.

Art. 22. Pierwsze sprawozdanie, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jest składane za pierwszy rok kadencji Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do spraw Doradztwa Podatkowego powołanej po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 23. 1. Do postępowań prowadzonych przez Rzecznika Dyscyplinarnego, Sąd Dyscyplinarny i Wyższy Sąd Dyscyplinarny wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Przepisy art. 64 ust. 2 pkt 2a i ust. 2a, art. 64a w zakresie, w jakim ma zastosowanie do kary pieniężnej, oraz art. 75 ust. 4 i 5 ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się do postępowań dyscyplinarnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli są one korzystniejsze dla obwinionego.

3. Przepisy art. 64 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się do kar dyscyplinarnych orzeczonych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

4. Do kar dyscyplinarnych prawomocnie orzeczonych i niezatartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepis art. 77 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

5. Kary dyscyplinarne prawomocnie orzeczone w stosunku do doradców podatkowych, których śmierć nastąpiła przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, i niezatarte przed tym dniem, ulegają zatarciu z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 24. Kompetencje Krajowego Zjazdu Doradców Podatkowych w zakresie wynikającym z art. 51 ust. 1 pkt 10a i 10b ustawy zmienianej w art. 1 wykonuje Krajowa Rada Doradców Podatkowych, jednak nie dłużej niż przez 3 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 25. 1. Doradcy podatkowi wpisani na listę doradców podatkowych na dzień wejścia w życie niniejszej ustawy są obowiązani uzupełnić wiedzę w zakresie dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 4a i 4b ustawy zmienianej w art. 1, w ramach podnoszenia kwalifikacji, o którym mowa w art. 36 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w terminie:

1) 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy – w przypadku doradców podatkowych, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy wykonują zawód;
2) 12 miesięcy od dnia podjęcia wykonywania zawodu – w przypadku doradców podatkowych, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy nie wykonują zawodu.

2. Doradcy podatkowi wpisani na listę doradców podatkowych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, którzy złożyli z wynikiem pozytywnym egzamin na doradcę podatkowego przed dniem 1 lipca 2026 r., są obowiązani uzupełnić wiedzę w zakresie dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 4a i 4b ustawy zmienianej w art. 1, w ramach podnoszenia kwalifikacji, o którym mowa w art. 36 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w terminie:

1) 12 miesięcy od dnia wpisu na listę – w przypadku doradców podatkowych podejmujących z tym dniem wykonywanie zawodu;
2) 12 miesięcy od dnia podjęcia wykonywania zawodu – w przypadku doradców podatkowych niepodejmujących wykonywania zawodu z dniem wpisu na listę.

3. Nie później niż w terminie 30 dni od dnia upływu terminu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 albo 2, albo terminu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 albo 2, doradcy podatkowi są obowiązani poinformować Krajową Radę Doradców Podatkowych o sposobie zrealizowania obowiązku, o którym mowa w ust. 1 albo 2.

Art. 26. Obowiązek używania przez doradcę podatkowego stroju urzędowego, o którym mowa w art. 38a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, dotyczy rozpraw sądowych przeprowadzanych od dnia 1 stycznia 2027 r.

Art. 27. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych ogłosi, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym „Monitor Polski”, termin uruchomienia usługi polegającej na:

1) udostępnianiu użytkownikom będącym kandydatami na doradców podatkowych kont w systemie teleinformatycznym e-Doradca, zwanym dalej „e-Doradcą”, oraz uwierzytelnianiu tych kont;
2) składaniu i doręczaniu przy wykorzystaniu e-Doradcy pism w sprawach dotyczących egzaminu na doradcę podatkowego;
3) przeprowadzaniu egzaminu na doradcę podatkowego przy wykorzystaniu e-Doradcy.

2. Uruchomienie usług, o których mowa w ust. 1, nastąpi w okresie od dnia 1 lipca 2026 r. do dnia 31 grudnia 2026 r., przy czym uruchomienie pierwszej z tych usług nastąpi w terminie do dnia 31 sierpnia 2026 r.

Art. 28. Opłatę wniesioną za egzamin na doradcę podatkowego w ramach cyklu egzaminacyjnego, który rozpoczął się przed dniem 1 lipca 2026 r. i nie zakończył się przed tym dniem, zalicza się na poczet opłaty egzaminacyjnej za część ustną egzaminu na doradcę podatkowego, której pierwszy termin przeprowadzenia w ramach tego cyklu przypada po dniu 30 czerwca 2026 r.

Art. 29. Przepisy art. 20 ust. 1–3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do egzaminów na doradcę podatkowego przeprowadzanych po dniu 30 czerwca 2026 r.

Art. 30. Wnioski o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego, którego termin przeprowadzenia przypada po dniu 30 czerwca 2026 r., złożone do tego dnia pozostawia się bez rozpatrzenia.

Art. 31. Pierwszy egzamin na doradcę podatkowego przy wykorzystaniu e-Doradcy jest przeprowadzany po dniu 30 czerwca 2026 r. po uruchomieniu usługi, o której mowa w art. 27 ust. 1 pkt 3.

Art. 32. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 26 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 26 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż do dnia 30 czerwca 2026 r., i mogą być zmieniane w tym okresie.

Art. 33. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r., z wyjątkiem:
1) art. 1 pkt 13 lit. i, pkt 14, pkt 15 lit. a w zakresie art. 23 ust. 1 pkt 1 lit. b, pkt 16 lit. c oraz pkt 25, które wchodzą w życie z dniem 1 kwietnia 2026 r.;

2) art. 1 pkt 12 lit. a i b, pkt 16 lit. a, d i e, pkt 17 w zakresie art. 24b i art. 24c i pkt 18 oraz art. 28, które wchodzą w życie z dniem 1 lipca 2026 r.

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2117, dalej jako „ustawa o doradztwie podatkowym" lub „ustawa"), regulująca wykonywanie doradztwa podatkowego, określająca strukturę samorządu zawodowego – Krajowej Izby Doradców Podatkowych (dalej „KIDP") – oraz zasady jego działania, funkcjonuje w niemal niezmienionym kształcie od 2014 r. (tj. od czasu nowelizacji wynikającej z konieczności implementacji przepisów dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym do krajowego porządku prawnego), jeśli chodzi o większość zasadniczych z punktu widzenia wykonywania zawodu regulacji. W tym czasie zawód doradcy podatkowego stał się zawodem rozpoznawalnym o ugruntowanej pozycji rynkowej, a doradca podatkowy – istotnym partnerem dynamicznie rozwijającego się w Polsce biznesu, skutecznie świadczącym swoje usługi również osobom fizycznym, które potrzebują fachowej porady dotyczącej ich obowiązków podatkowych w szybko zmieniającej się rzeczywistości. Doświadczenia tego okresu wskazują, że pewne obszary uregulowane w ustawie o doradztwie podatkowym wymagają dostosowania do obecnych warunków społeczno-gospodarczych, tak w zakresie nabywania uprawnień zawodowych, wykonywania doradztwa podatkowego, czy realizacji zadań będących w kompetencji organów samorządu. Konieczność zmian w niektórych obszarach sygnalizował także samorząd zawodowy doradców podatkowych.

Niniejszy projekt jest odpowiedzią na wskazane wyżej potrzeby, tak ze strony odbiorców świadczonych przez doradców podatkowych usług, samorządu zawodowego, czy też osób pretendujących do bycia jego członkiem. Celem tej nowelizacji jest w szczególności dostosowanie zawodu doradców podatkowych do obecnych warunków rynkowych, w tym zbliżenie regulacji w tym zakresie do ustaw regulujących inne zawody zaufania publicznego (głównie radców prawnych i adwokatów), jak również usprawnienie realizacji ustawowych zadań należących do kompetencji KIDP (związanych ze sprawowaniem pieczy nad właściwym wykonywaniem zawodu przez doradców podatkowych i wynikających z obowiązków na rzecz ministra właściwego do spraw finansów publicznych), czy też Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego (m.in. w zakresie organizacji i przeprowadzania egzaminów na doradcę podatkowego).

Zmiany przewidziane w projekcie dotyczą zatem następujących obszarów:

I. wykonywania zawodu doradcy podatkowego, w tym wpisu na listę doradców podatkowych i skreślenia z niej,
II. postępowania dyscyplinarnego,
III. kompetencji organów KIDP,
IV. egzaminu na doradcę podatkowego i Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego (dalej „Komisja Egzaminacyjna").

Projektowana ustawa nie wymaga przeprowadzenia analizy proporcjonalności przed przyjęciem nowych regulacji dotyczących zawodów – zgodnie z rozdziałem 6A ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334, z późn. zm.) – ponieważ zmiany nie mają *stricte* charakteru powodującego zmianę zasad i warunków wykonywania zawodu doradcy podatkowego czy też zmian w dostępie do zawodu.

Ustawa nie zmienia kategorii podmiotów, które mogą wykonywać czynności doradztwa podatkowego, form wykonywania tego zawodu (pomijając dodatkowo dopuszczenie świadczenia czynności doradztwa podatkowego na podstawie umowy cywilnoprawnej, które od dłuższego czasu jest już przez wielu uznawane jako rodzaj zatrudnienia), obowiązku kierowania się w wykonywaniu zawodu dobrem swoich klientów, świadczenia usług z całą sumiennością i rzetelnością, zgodnie z prawem, wiedzą i zasadami etyki zawodowej przy zachowaniu zasady poufności. Niezmienne pozostają także wynikające z dotychczasowych przepisów ustawy obowiązki doradców podatkowych w zakresie stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych, regularnego opłacania składek członkowskich czy posiadania obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności doradztwa podatkowego. Co do zasady nie ulegają zmianie również warunki jakich spełnienie wymagane jest, aby uzyskać uprawnienia doradcy podatkowego. Jedyna zmiana dotyczy procesu egzaminowania, a która winna być rozpatrywana raczej w kategorii zmian metodologii egzaminowania, a w zasadzie przygotowania się do egzaminu, nie zaś zmiany w dostępie do zawodu regulowanego.

Celem zmian jest usprawnienie procesu edukacyjnego kandydatów na doradców podatkowych, służącego właściwemu merytorycznemu przygotowaniu się do egzaminu zawodowego i sprawnemu jego przeprowadzeniu, co jest tym bardziej istotne z uwagi na fakt, że w przypadku procesu uzyskiwania uprawnień doradcy podatkowego jest on jedynym elementem

weryfikującym posiadanie odpowiednio wysokich kwalifikacji do wykonywania tego zawodu. Posiadanie specjalistycznej wiedzy, popartej umiejętnością jej wykorzystywania w praktyce, jest z kolei jednym z podstawowych gwarantów ochrony jednostki w zakresie świadczonego na jej rzecz wsparcia ze strony przedstawicieli zawodów zaufania publicznego, do kategorii których należy także zawód doradcy podatkowego. Jego powołanie i wykonywanie w oparciu o art. 17 Konstytucji RP – podobnie jak w przypadku innych tego typu zawodów – wynika z potrzeby zaspokojenia najważniejszych potrzeb i ochrony podstawowych, najbardziej doniosłych dla jednostki wartości, którymi w przypadku doradców podatkowych są prawa majątkowe, własność. I tak jak pieczę nad właściwym wykonywaniem zawodu pełni samorząd zawodowy, tak na etapie uzyskiwania uprawnień do jego wykonywania – nad posiadaniem przez kandydatów odpowiednich kwalifikacji merytorycznych, mających dawać gwarancję poprawności, rzetelności i zgodnego z prawem świadczenia usług doradczych, czuwa powołana przez ustawodawcę Komisja Egzaminacyjna.

Z uwagi na otwartość dostępu do zawodu doradcy podatkowego realna możliwość weryfikacji przez Komisję Egzaminacyjną posiadania przez kandydatów odpowiedniego merytorycznego przygotowania do wykonywania zawodu – ma tym bardziej istotne znaczenie. Wejście do zawodu doradcy podatkowego jest możliwe dla wszystkich osób posiadających wykształcenie wyższe – wystarczające jest ukończenie 3-letnich studiów I stopnia na dowolnie wybranym kierunku. Egzamin składa się jedynie z dwóch części (pierwszej pisemnej i drugiej ustnej), przy czym – co istotne – kandydat, który uzyska negatywny wynik z drugiej części egzaminu (ustnej) może w okresie roku od egzaminu pisemnego przystępować ponownie do części ustnej i ją powtarzać, bez konieczności ponownego przystępowania do części pisemnej. Wymagana od kandydatów na doradców podatkowych praktyka zawodowa odbywana jest przez 6 miesięcy w wymiarze jedynie 8 godzin w tygodniu, a przepisy właściwego rozporządzenia przewidują wiele przypadków „zwolnienia" z praktyki poprzez zaliczenie wcześniejszego doświadczenia zawodowego na jej poczet, uwzględniając przy tym szerokie spektrum aktywności zawodowej kandydatów na doradców podatkowych. W odróżnieniu zatem od zawodu radcy prawnego czy adwokata, których przedstawiciele mogą również wykonywać czynności doradztwa podatkowego, dla uzyskania tytułu doradcy podatnego nie jest wymagane ukończenie pięcioletnich studiów kierunkowych (tu prawniczych), kilkuletniej aplikacji zawodowej (poprzedzonej egzaminem wstępnym, wymagającym już na tym etapie rozległej wiedzy z wielu dziedzin prawa i obejmującej szereg egzaminów w trakcie trwania aplikacji) i zdania egzaminu zawodowego (składającego się z pięciu egzaminów cząstkowych, zdawanych w kolejnych

dniach, z których każda obejmuje odrębną dziedzinę prawa). W przypadku doradcy podatkowego, każda osoba posiadająca jedynie wyższe wykształcenie I stopnia ma możliwość uzyskania tego tytułu zawodowego, a jedynym elementem weryfikacji posiadania odpowiedniej wiedzy niezbędnej dla właściwego jego wykonywania jest – jak wskazano powyżej – zdanie egzaminu przed Komisją Egzaminacyjną. Powyższe warunki nabywania uprawnień zawodowych doradcy podatkowego pozostają niezmienne, a niniejsza nowelizacja nie wprowadza modyfikacji w tym zakresie. Współistniejące niezmiennie z nimi wymogi posiadania pełnej zdolności do czynności prawnej, korzystania z pełni praw publicznych i bycia nieskazitelnego charakteru są wspólne przedstawicielom każdego zawodu zaufania publicznego i niezbędne dla ich właściwego funkcjonowania.

Obecnie niezmiernie trudnym zadaniem Komisji Egzaminacyjnej jest zorganizowanie i przeprowadzanie weryfikacji wiedzy kandydata w sposób dający gwarancję realizacji ww. celu przez nieograniczony niczym krąg zainteresowanych osób. Obowiązujący system egzaminowania, oparty o zasadę jawności pytań i zadań egzaminacyjnych, której nie ma w żadnym z pokrewnych wolnych zawodów, na początku funkcjonowania zawodu niewątpliwie miał pomóc kandydatom w lepszym przygotowaniu się do sprawdzianu wiedzy ze stosunkowo nowej wówczas gałęzi prawa, jaką w latach dziewięćdziesiątych było prawo podatkowe. Z biegiem czasu rozwiązanie to doprowadziło jednak do często wyłącznie odtwórczej roli egzaminu ograniczającej się jedynie do sprawdzenia umiejętności zapamiętywania pytań i zadań egzaminacyjnych i przyporządkowanych im odpowiedzi wynikających z licznych, ogólnie dostępnych na rynku wydawniczym opracowań, przez co praktycznie uniemożliwia faktyczną weryfikację odpowiedniego przygotowania kandydatów do egzaminu, a w konsekwencji – wykonywania zawodu. Utrzymująca się niska zdawalność egzaminu na doradcę podatkowego przemawia za podjęciem działań zmierzających do przeformułowania procesu przygotowania się kandydatów do egzaminu na wzór rozwiązań przewidzianych w zbliżonych zawodach, w których zdawalność egzaminów zawodowych jest na wyższym poziomie. Statystyczna zdawalność egzaminu na doradcę podatkowego, uwzględniająca wyniki części ustnej egzaminu, która jest drugą i zarazem ostatnią częścią egzaminu, niezmiennie od 2014 r. nie przekroczyła 35%. Dodatkowo, jawność pytań i zadań egzaminacyjnych jak również opracowanych doń odpowiedzi w związku z rozwijającą się technologią i wynikającą z niej możliwością niemal nieograniczonego kontaktu i przesyłania danych za pomocą coraz to nowych narzędzi informatycznych – rodzi większe zagrożenie korzystania z tego rodzaju pomocy także w trakcie egzaminu umożliwiając wykorzystywanie

wcześniej przygotowanych, w oparciu o jawne pytania, odpowiedzi. Próbą zminimalizowania tego ryzyka była zmiana rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 listopada 2010 r. w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1972, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego", która z dniem 1 stycznia 2024 r. wprowadziła wprost możliwość wykluczenia z egzaminu kandydata, który posługiwał się niedozwolonymi urządzeniami oraz uchwała Komisji Egzaminacyjnej z grudnia 2023 r. przewidująca zakaz korzystania podczas egzaminu przez kandydatów z wszelkich urządzeń umożliwiających zdalny dostęp do informacji, nagrywanie, komunikację na odległość lub uzyskiwanie niedozwolonej pomocy na egzaminie (w szczególności z telefonów komórkowych, smartfonów, tabletów, smartwatchy czy innych gadżetów elektronicznych bez względu na ich funkcję), którego naruszenie skutkować miało wykluczeniem z egzaminu i uzyskaniem oceny negatywnej. Jawność pytań i zadań egzaminacyjnych skutecznie ogranicza zatem – w zdecydowanej większości przypadków – zakres wiedzy z jakiej przygotowują się kandydaci przystępujący do egzaminu wyłącznie do zagadnień w nich zawartych, sprawiając tym samym, że wynikający z ustawy zakres wiedzy wymagany na egzaminie na doradcę podatkowego jest wyłącznie fragmentaryczny, a wręcz iluzoryczny. To z kolei skutkuje niewłaściwym merytorycznie przygotowaniem kandydatów do egzaminu i wykonywania zawodu. W przypadku bowiem faktycznego już świadczenia usług doradztwa podatkowego znajomość prawa podatkowego wyłącznie w zakresie odpowiedzi na pytania i zadania egzaminacyjne, jest dalece niewystarczająca. Doradzanie w zakresie podatków wymaga nie tylko znajomości przepisów prawa podatkowego i umiejętności poruszania się w ich systematyce, ale także ich rozumienia i umiejętności ich stosowania w konkretnych stanach faktycznych. Tego natomiast obecna formuła egzaminowania nie jest w stanie zweryfikować, a oczekiwania rynku i potrzeba ochrony podatników są coraz wyższe z uwagi na powiększanie się liczby przepisów podatkowych, rosnącą ilość obowiązków z nich wynikających oraz częstotliwości ich zmiany oraz stopień skomplikowania.

Dlatego też przyjęcie w obecnej nowelizacji rozwiązań zobowiązujących Komisję Egzaminacyjną do publikacji tytułów aktów prawnych stanowiących podstawę zadań i pytań egzaminacyjnych oraz dodatkowo: przykładowych pytań i zadań egzaminacyjnych wraz z odpowiedziami, a nadto umożliwienie kandydatom korzystania na każdym z etapów egzaminu z treści aktów prawnych, ma sprawdzić umiejętność stosowania przez kandydata przepisów

podatkowych z wykorzystaniem dostępnych aktów prawnych, a nie umiejętność wyuczenia się ich na pamięć. Wprowadzane rozwiązania wychodzą naprzeciw pojawiającej się krytyce obecnego egzaminu, któremu zarzuca się wspomnianą już odtwórczą rolę i sprzyjanie jedynie „wycinkowej" wiedzy kandydatów uczących się tylko kwestii objętych wykazem pytań zamiast regulacji prawnych, na których będzie opierało się wykonywanie przez nich zawodu. Podkreślić należy, że nie jest możliwe profesjonalne wykonywanie czynności przez przedstawicieli zawodów zaufania publicznego bez uprzedniej weryfikacji ich wiedzy i kompetencji w tym zakresie. Przeciwne założenie stanowiłoby ryzyko dla bezpieczeństwa finansowego podmiotów korzystających z usług doradcy podatkowego, którzy w ufności do zawodu zaufania publicznego powierzają mu swoje sprawy, przede wszystkim podatkowe, a ponadto wiązałoby się także ze znacznym ryzykiem dla budżetu państwa i jego stabilności, które obowiązujące i projektowane przepisy mają za zadanie zminimalizować. W konsekwencji też zdanie egzaminu dla kandydatów, którzy od strony praktycznej podchodzą do prawa podatkowego, winno być dużo prostsze niż w chwili obecnej, bez szkody dla jego wysokiej jakości. Rozwiązanie to jest adekwatne do uzyskania oczekiwanego celu, jakim jest faktyczne i miarodajne zweryfikowanie przez Komisję Egzaminacyjną posiadania przez osoby przystępujące do egzaminu wiedzy i umiejętności jej stosowania, umożliwiających rzetelne i zgodne z prawem wykonywanie doradztwa podatkowego dla dobra klienta, w żadnym z elementów nie wykraczając poza to co jest konieczne dla jego osiągnięcia. Prawie 30-letnie doświadczenie w organizacji i przeprowadzaniu egzaminu na doradcę podatkowego pokazało, że uzyskanie powyższego efektu rzetelności i celowości egzaminu nie jest możliwe do osiągniecia na podstawie obowiązujących dotychczas przepisów, a projektowana zmiana nie wykracza swoim zakresem poza niezbędne minimum zapewniające, że przygotowanie się przez kandydata do egzaminu będzie jednocześnie przekładało się na jakość świadczonych przez niego w przyszłości usług doradcy podatkowego.

Podkreślenia wymaga fakt, że bez zmian w ramach proponowanej nowelizacji pozostają ustawowe zasady dostępu do zawodu. Dotyczą niezmiennie tego samego kręgu osób tj. kandydatów posiadających pełną zdolność do czynności prawnych, korzystających z pełni praw publicznych, posiadających wyższe wykształcenie, niezależnie od rodzaju tego wykształcenia, ukończonej uczelni czy miejsca zamieszkania. Obowiązujący na egzaminie jest praktycznie ten sam co dotychczas zakres wiedzy – choć uzupełniony o dwie dziedziny, które w zasadzie są obecnie częścią systemu podatkowego i mają ścisły związek z ciążącymi na podatnikach (płatnikach, inkasentach czy innych podmiotach) – obowiązkami podatkowymi i które –

zgodnie z obecną praktyką – są już w zasadzie objęte tematyką egzaminu jako instytucje prawa podatkowego, niemniej z uwagi na znaczny obszar regulacji, których dotyczą, na obecnym etapie rozwoju instytucji podatkowych ewaluowały do miana samodzielnych zagadnień). Rozwój regulacji prawnych w zakresie dotyczącym opłat, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111, z późn. zm.) oraz aktywne włączanie się przede wszystkim doradców podatkowych w realizację czynności z tym związanych wynikających z obowiązków nakładanych na podmioty zobowiązane do ich uiszczenia spowodował, że konieczne stało się uregulowanie powyższego obszaru działalności doradców podatkowych we właściwej ustawie – zarówno w zakresie nabywanych uprawnień jak też konsekwentnie – kompetencji i obowiązków, tak aby działalność realizowana w tym aspekcie stanowiła również element profesjonalnego doradztwa podatkowego świadczonego w zaufaniu publicznym. Z uwagi na fakt, że tematyka zarówno opłat, do których stosuje się przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa, jak i wymiany informacji podatkowych jest bardzo zbliżona do regulacji szeroko rozumianego prawa podatkowego, a nawet w niektórych aspektach stanowi jego część, już obecnie egzamin na doradcę podatkowego obejmował częściowo pytania z tych obszarów. Wyodrębnienie zatem tego rodzaju tematyki w zakresie dziedzin tematycznych egzaminu na doradcę podatkowego ma zatem przede wszystkim uporządkować i doprecyzować zakres merytoryczny egzaminu, bardziej bezpośrednio wskazując na zakres wymaganej wiedzy. Uzupełnienie wiedzy w tym zakresie przez dotychczasowych doradców podatkowych nastąpi jedynie w ramach istniejącego już obecnie stałego podnoszenia kwalifikacji, w ramach którego także aktualnie doradcy podatkowi uczestniczą w szkoleniach o szerokiej tematyce, także – podobnie jak dziedziny egzaminacyjne nawet w nowym kształcie – okołopodatkowej.

Procedurę egzaminacyjną przeprowadza się w oparciu o ten sam dwuetapowy schemat – część pisemną i ustną, gdzie warunkiem dopuszczenia do części ustnej jest zdanie z wynikiem pozytywnym części pisemnej egzaminu. W przypadku negatywnego wyniku części pisemnej lub ustnej egzaminu może być on powtarzany, a kandydat – tak samo jak obecnie – będzie mógł przystępować do części ustnej egzaminu lub powtarzać tę część egzaminu w okresie roku od dnia przystąpienia do części pisemnej egzaminu. Nie ulegną także zmianie zasady umożliwiające zwolnienie z części pisemnej egzaminu kandydata, który ukończył kierunek studiów, obejmujący swoim zakresem wiedzę i umiejętności wymagane w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego i którego dotyczy umowa zawarta pomiędzy daną uczelnią a Komisją Egzaminacyjną. Regulacje dotyczące nabywania kwalifikacji do wykonywania

zawodu doradcy podatkowego przewidują wiele ułatwień w zakresie procedury egzaminacyjnej, uwzgledniających właśnie ukończone studia objęte umową zawartą przez Komisję Egzaminacyjną z uczelnią, które uprawniają do „zwolnienia" z części pisemnej egzaminu i przystąpienia od razu jedynie do części ustnej egzaminu, ale ponadto także uzyskane wcześniej liczne uprawnienia zawodowe – sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów, adwokatów, radcy prawnego, notariusza, biegłego rewidenta – pozwalające na przystąpienie do egzaminu na doradcę podatkowego (obu części tego egzaminu) o ograniczonym zakresie tematycznym z pominięciem dziedzin objętych wcześniejszym egzaminem zawodowym.

Brak zmian w obecnym systemie egzaminowania, pomimo zmian jakie mają dotyczyć sposobu pracy i samego składu osobowego Komisji Egzaminacyjnej, w żaden sposób nie doprowadzi do zmiany niewłaściwego podejścia kandydatów do bardzo krótkiej i wydaje się mniej wymagającej także po stronie ponoszonych nakładów finansowych – w porównaniu z ww. zawodami zaufania publicznego – procedury uzyskiwania tytułu doradcy podatkowego, a tym samym nie uchroni podmiotów mających w przyszłości korzystać z ich pomocy przed ryzykiem wynikającym z nieznajomości prawa. Tymczasem to właśnie doradca podatkowy – w odróżnieniu do szeregu innych podmiotów działających na rynku usług doradczych nieposiadających tych uprawnień – ma dawać rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu i być gwarantem bezpieczeństwa podatnika, poprawności rozliczeń podatkowych, jednocześnie stojąc na straży budżetu państwa. Powszechna dostępność pytań i zadań egzaminacyjnych – a w konsekwencji odpowiedzi – uniemożliwia Komisji Egzaminacyjnej pełnienie roli, jaka przez ustawodawcę została jej powierzona.

Zaproponowane w opisanym powyżej zakresie zmiany są spójne z rozwiązaniami wynikającymi z ustaw regulujących zawody adwokata, radcy prawnego czy biegłego rewidenta, ponieważ żadna z ww. ustaw nie zawiera w swojej treści przepisu obligującego komisje egzaminacyjne przeprowadzające egzaminy wstępne czy zawodowe do publikacji wykazu pytań i zadań egzaminacyjnych. Analogicznie jak w obecnym brzmieniu ustawy o doradztwie podatkowym, ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 499, z późn. zm.) i ustawa z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 1564, z późn. zm.) wskazuje zakres tematyczny egzaminu wstępnego oraz zobowiązuje do podawania do publicznej wiadomości wykazu tytułów aktów prawnych, według stanu prawnego obowiązującego w dniu ogłoszenia, z których wybrane stanowią podstawę opracowania pytań testowych na egzamin. Tak samo jak w ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o

biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1035, z późn. zm.), niniejszy projekt ustawy przewiduje publikację przykładowych pytań i zadań wraz z odpowiedziami.

W związku z powyższym, projektowane rozwiązania przewidują podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie zidentyfikowanych ryzyk braku właściwych kwalifikacji do wykonywania zawodu doradcy podatkowego w porównywalny sposób, jak wynika to z uregulowanych postępowań kwalifikacyjnych zawodów, których przedstawiciele również świadczyć mogą czynności doradztwa podatkowego.

Dodatkowo wskazać należy, że wprowadzane rozwiązania nie ograniczają swobodnego przepływu osób i usług w Unii Europejskiej. Obowiązujący art. 6 ust. 3 ustawy zapewnia możliwość wpisania na listę doradców podatkowych osób fizycznych, których kwalifikacje do wykonywania zawodu doradcy podatkowego zostały uznane na zasadach określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Możliwe jest także, na podstawie obowiązującej ustawy, uznanie ubezpieczenia uzyskanego przez usługodawcę w państwie, w którym wykonywał on czynności z zakresu doradztwa podatkowego. Ponadto, Krajowa Rada Doradców Podatkowych dokonująca wpisu na listę doradców podatkowych ma możliwość uznania praktyki zawodowej kandydata odbytej w innym państwie członkowskim i jej zaliczenia na poczet praktyki zawodowej wymaganej do wpisu na listę doradców podatkowych. Projektowane regulacje nie zawężają w żaden sposób powyższych zasad. Przepisy ustawy o doradztwie podatkowym nie przewidują żadnych wymagań w zakresie obywatelstwa osób ubiegających się o uzyskanie uprawnień doradcy podatkowego. Do egzaminu na doradcę podatkowego przystąpić mogą zatem także osoby nieposiadające obywatelstwa polskiego, niezależnie także od miejsca zamieszkania. Wprowadzana niniejszą ustawą elektronizacja procedury organizacji egzaminu w jeszcze większym stopniu ułatwi osobom zamieszkującym także poza granicami kraju zakwalifikowanie do egzaminu.

Nie ulegają zmianie obowiązujące dotychczas warunki jakich spełnienie wymagane jest do uzyskania wpisu na listę doradców podatkowych. Zgodnie z niezmienianym art. 6 ust. 1 ustawy, na listę doradców podatkowych wpisuje się osobę fizyczną, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: ma pełną zdolność do czynności prawnych, korzysta z pełni praw publicznych, jest nieskazitelnego charakteru i swoim dotychczasowym postępowaniem daje rękojmię

prawidłowego wykonywania zawodu doradcy podatkowego, posiada wyższe wykształcenie, odbyła w Polsce sześciomiesięczną praktykę zawodową, złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin na doradcę podatkowego oraz wystąpiła z wnioskiem o wpis na listę, nie później niż w okresie 3 lat od zdania egzaminu. Niezmiennie, na listę doradców podatkowych wpisuje się również osoby fizyczne, których kwalifikacje do wykonywania zawodu doradcy podatkowego zostały uznane na zasadach określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, jeżeli mają pełną zdolność do czynności prawnych, korzystają z pełni praw publicznych oraz wystąpią z wnioskiem o wpis na listę, nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o uznaniu kwalifikacji wydanej na podstawie art. 25 ust. 1 ww. ustawy o zasadach uznawania kwalifikacji.

Podkreślić także należy, że wykonywanie czynności doradztwa podatkowego stanowiących istotę zawodu doradcy podatkowego, w części jest dozwolone dla wszystkich podmiotów niezależnie od ich kwalifikacji (w tym część z czynności uzupełnianych niniejszą nowelizacją), a jedynie trzy grupy z wynikających z ustawy czynności są zastrzeżone w zakresie zawodowego ich wykonywania dla doradców podatkowych, ale także (co z perspektywy faktycznej liczby uprawnionych do tego podmiotów) w dużej części dla osób wykonujących inne zawody zaufania publicznego – radcy prawnego (obecnie ok. 52 800 podmiotów), adwokata (ok. 21 500), biegłego rewidenta (ok. 5 200 podmiotów). Tak więc nawet czynności zastrzeżone dla doradców podatkowych mogą być wykonywane w ramach innych zawodów – radcy prawnego i adwokata oraz biegłego rewidenta (z wyłączeniem prawa do reprezentowania przed organami i sądami), bez konieczności uzyskania uprawnień doradcy podatkowego, co oznacza, że przystąpienie do egzaminu na doradcę podatkowego nie jest jedynym sposobem na zawodowe wykonywanie czynności doradztwa podatkowego. Zapewniony jest w konsekwencji dla usługobiorców także wybór wśród podmiotów świadczących usługi doradztwa podatkowego – nieograniczony w przypadku czynności doradztwa podatkowego niezastrzeżonych oraz węższy – w odniesieniu do czynności zastrzeżonych – pozwalający na wybranie jako usługodawcy doradcy podatkowego, radcy prawnego, adwokata i biegłego rewidenta.

Ponadto przepisy regulujące wykonywanie zawodu doradcy podatkowego przewidują szeroki (szerszy niż np. w zawodach prawniczych) katalog form organizacyjnych, w których zawód może wykonywać doradca podatkowy, tj.: jako osoba fizyczna prowadząca działalność we własnym imieniu i na własny rachunek, jako uczestnik spółki niemającej osobowości prawnej

bądź też np. jako osoba zatrudniona w spółce kapitałowej będącej spółką doradztwa podatkowego. Warto podkreślić, że niniejsza nowelizacja poszerza ten katalog o wykonywanie zawodu na podstawie umowy cywilnoprawnej w ww. podmiotach.

Prawie 30-letnie doświadczenie w funkcjonowaniu zawodu doradcy podatkowego wskazuje na konieczność wyodrębnienia na rynku usług doradztwa podatkowego – doradcy podatkowego jako wykwalifikowanego i profesjonalnego pełnomocnika predestynowanego do działania w tym zakresie, nie stanowiąc jednocześnie ograniczenia dla wykonywania tych czynności przez przedstawicieli innych – zbliżonych – zawodów, a częściowo – w zakresie czynności niezastrzeżonych – dla wszelkich innych podmiotów nieposiadających szczególnych kwalifikacji. Nieustanny rozwój prawa podatkowego, a także gałęzi pokrewnych powoduje, że dla rzetelnego wykonywania czynności opartych o te przepisy wymagane jest posiadanie odpowiedniej i aktualnej wiedzy. Podmioty, na których spoczywają obowiązki podatkowe czy m.in. obowiązki wynikające z przepisów dotyczących opłat, w sytuacji gdy nie podejmują się realizacji tych czynności samodzielnie, czy też nie korzystają z pomocy oferowanej przez podmioty, których kwalifikacje do ich wykonywania nie zostały zweryfikowane – głównie z uwagi na stopień ich skomplikowania i związaną z tym obawą niewłaściwego ich wykonania, a w konsekwencji ryzyka jakie to za sobą niesie w wielu aspektach (bo obok finansowego także często wizerunkowego, etycznego, prawnego, społecznego), powinny mieć możliwość skorzystania z usług świadczonych w tym obszarze przez podmioty profesjonalne, których wiedza i umiejętności zostały sprawdzone, odznaczają się niekaralnością, są zobowiązane do zachowania tajemnicy zawodowej zapewniającej nieujawnianie informacji uzyskanych od klienta, są objęte obowiązkowym ubezpieczaniem za szkody wyrządzone przy wykonywaniu tych czynności i poniosą odpowiedzialność (dyscyplinarną) w sytuacji niezgodnego z prawem ich wykonywania. Celowi temu sprzyja także funkcjonująca od początku istnienia zawodu przynależność doradców podatkowych do samorządu zawodowego, wynikająca z istoty zawodu zaufania publicznego i mająca swoje oparcie w art. 17 ust. 1 Konstytucji RP. Istnienie samorządu zawodowego i objęcie nim doradców podatkowych ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa podmiotów będących odbiorcami usług doradców podatkowych, z uwagi właśnie na fakt, że to samorząd zawodowy zapewnia nadzór nad prawidłowym – zgodnym ze wskazanymi powyżej zasadami – wykonywaniem zawodu przez doradców podatkowych. Warto także podkreślić, że w dostępie do zawodu doradcy podatkowego brak jest ograniczeń ilościowych co do liczby osób mogących wstąpić do zawodu czy ograniczeń terytorialnych jego wykonywania.

Z powyższego wynika, że projektowane regulacje w sposób kompleksowy i spójny zmierzają do osiągnięcia powyższego celu, dążąc do zminimalizowania dostrzeżonych ryzyk, przy zastosowaniu adekwatnych i odpowiednich środków legislacyjnych.

Mając na uwadze powyższe, projektowane regulacje są zgodne z wynikającą z art. 50a ust. 1 ustawy z dnia 22 grudnia 20215 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej zasadą proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru, wpisując się w dotychczasowe ramy regulacyjne zawodu doradcy podatkowego zapewniające bezpieczeństwo usługobiorców i budżetu państwa oraz stabilność systemu podatkowego.

1) Art. 1 pkt 1 projektu wprowadza zmiany w art. 2 ustawy.

Poszerzenie zakresu czynności doradztwa podatkowego/ zmiany dotyczące wykonywania zawodu doradcy podatkowego

art. 2 ust. 1 pkt 1 zmienianej ustawy

Niniejsza propozycja polega na dodaniu do katalogu czynności doradztwa podatkowego czynności polegających na udzielaniu podatnikom, płatnikom i inkasentom, oraz innym podmiotom, na ich zlecenie lub na ich rzecz, porad, opinii i wyjaśnień w zakresie opłat, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

Włączenie do zakresu czynności doradztwa podatkowego udzielania porad, opinii i wyjaśnień podatnikom „w zakresie opłat, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa" jest nie tyle zwiększeniem kompetencji doradców podatkowych (w konsekwencji art. 2 ust. 2 ustawy – także radców prawnych, adwokatów i biegłych rewidentów), którzy mogą świadczyć usługi w tym zakresie już obecnie, ile przede wszystkim dostosowaniem zakresu pojęciowego tych czynności do różnych aktów prawnych oraz zebraniem w jedną całość wszystkich instytucji mających charakter daniny publicznej, w których specjalizują się doradcy podatkowi. W następstwie zmian w przepisach wprowadzających na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat nowe daniny o tym charakterze (opłata za zezwolenie na obrót hurtowy napojami alkoholowymi w opakowaniach do 300 ml, opłata

od środków spożywczych), zaproponowaną w art. 2 ust. 1 pkt 1 zmianą uregulowano kwestię wykonywania przez doradców podatkowych pomocy również w ich zakresie, co przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa podatników korzystających z usług doradców podatkowych także w sprawach tych opłat, obejmując je chociażby obowiązkowym ubezpieczeniem i odpowiedzialnością dyscyplinarną. Ewentualne wykonywanie obecnie przez doradców podatkowych czynności w powyższym zakresie, z uwagi na nieujęcie ich w czynnościach doradztwa podatkowego, nie jest bowiem objęte rygorami związanymi z wykonywaniem tego zawodu zapewniającymi profesjonalizm usług świadczonych w tym zakresie. Wraz z rozwijającym się prawem podatkowym oraz zwiększającym się stopniem rozbudowania i stopnia skomplikowania przepisów mających zbliżony charakter – jak regulacje dotyczące opłat do których stosuje się przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa – konieczne stało się stworzenie rozwiązań zmniejszających ryzyko możliwych nieprawidłowości w ich rozliczeniach, co istotne jest zarówno z punktu widzenia podmiotu zobowiązanego do ich uiszczenia jak i stabilności budżetu państwa. Z uwagi na możliwe negatywne konsekwencje wykonywania tych czynności przez podmioty nieposiadające odpowiednich kwalifikacji i obowiązków (ubezpieczenie, tajemnica zawodowa, podnoszenie kwalifikacji, nadzór samorządu zawodowego, odpowiedzialność dyscyplinarna) udzielanie porad, opinii i wyjaśnień w zakresie ww. opłat zostało zastrzeżone dla podmiotów usprawnionych w rozumieniu ustawy posiadających odpowiednie kompetencje i podlegających szczególnym rygorom.

Niejako konsekwencją wprowadzenia ww. zmiany jest uzupełnienie katalogu podmiotów, na rzecz których doradcy podatkowi (jak i: radcowie prawni, adwokaci i biegli rewidenci) będą mogli świadczyć swoją pomoc, również o tzw. „inne podmioty", z uwagi na fakt, że podmiotem zobowiązanym w zakresie wprowadzanych do czynności doradztwa podatkowego „opłat, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa" może być osoba niemająca w tym przypadku statusu „podatnika", „płatnika", czy „inkasenta".

art. 2 ust. 1 pkt 3a zmienianej ustawy

Z uwagi na coraz większy zakres obowiązków o charakterze informacyjnym, sprawozdawczym, czy polegających na raportowaniu różnego rodzaju zdarzeń, wprowadzanych do coraz większej ilości ustaw, z których tylko niektóre zaklasyfikować można do przepisów prawa podatkowego, a mimo to wiążą się z wynikającymi z ustaw podatkowych

obowiązkami *stricte* podatkowymi, które z uwagi na stopień złożoności często wymagają posiadania odpowiedniej wiedzy merytorycznej i umiejętności analitycznych w zakresie prawa podatkowego i dziedzin pokrewnych, zasadnym jest wprowadzenie mechanizmów ochrony podatnika poszukującego pomocy przy ich realizacji, w szczególności z uwagi na fakt, że w przypadku błędnego ich wykonania skutkować mogą bardzo dotkliwymi konsekwencjami po stronie podmiotów zobowiązanych do ich wykonania (przygotowania i składania informacji, sprawozdań, raportów). Jednym z takich rozwiązań jest powierzenie świadczenia pomocy w tym zakresie podmiotom wykwalifikowanym w obszarze prawa podatkowego, z którym coraz bardziej rozbudowane obowiązki informacyjne, sprawozdawcze czy raportowe są związane. Dlatego też, do czynności doradztwa podatkowego wprowadzony został dodatkowy zakres działań określony w nowym pkt 3a polegających na wykonywaniu, w imieniu i na rzecz klientów ciążących na tych podmiotach obowiązków: informacyjnych, sprawozdawczych oraz raportowania, wynikających z przepisów: a) prawa podatkowego, b) dotyczących opłat, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, c) o wymianie informacji podatkowych – oraz udzielanie im pomocy w tym zakresie. Wskazać należy, że z uwagi na fakt, że obowiązki, o których mowa w nowym pkt 3a, nie zawsze ciążą na podmiotach mogących w tym zakresie określać się mianem „podatnika", „płatnika", czy „inkasenta", katalog podmiotów, na rzecz których doradcy podatkowi (i inne podmioty wykonujące te usługi) będą świadczyć przedmiotową pomoc, został rozszerzony również na „inne podmioty". Czynności w zakresie wykonywana obowiązków informacyjnych, sprawozdawczych oraz raportowania, analogicznie jak obecnie sporządzanie deklaracji i prowadzenie ewidencji podatkowych, nie będą czynnościami zastrzeżonymi dla podmiotów uprawnionych w rozumieniu ustawy.

art. 2 ust. 1 pkt 4 zmienianej ustawy

Konsekwencją powiększenia katalogu czynności doradztwa podatkowego o opisany powyżej zakres usług jest dodatkowo poszerzenie – poprzez zmianę w art. 2 ust. 1 pkt 4 – katalogu spraw oraz podmiotów, odnośnie których doradcy podatkowi uprawnieni będą do reprezentowania w postępowaniach przed organami administracji publicznej i w zakresie sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów administracyjnych. Obok dotychczasowo wymienionych w tym przepisie „podatników, płatników i inkasentów", wprowadzono konsekwentnie grupę „innych podmiotów", na których ciążą obowiązki wynikające z przepisów dotyczących opłat, do których stosuje się ustawę – Ordynacja podatkowa lub obowiązki informacyjne,

sprawozdawcze i raportowe, a do zakresu spraw – ograniczających się dotąd do czynności dotychczas ujętych w art. 2 ust. 1 pkt 1 – dodano czynności wynikające z nowelizowanego art. 2 ust. 1 pkt 1 i nowego art. 2 ust. 1 pkt 3a. Mając na uwadze, iż czynności reprezentowania klienta we wskazanych powyżej postępowaniach wymagają szczególnej wiedzy i doświadczenia – z uwagi na szeroki zakres danych, których dotyczą, obszary prawa podatkowego, które w sobie łączą, doniosłość skutków, które mogą zaistnieć w przypadku ich błędnego wykonania, a także konieczność znajomości poszczególnych procedur postępowania przed organami administracji publicznej oraz sądami administracyjnymi – reprezentowanie podatników, płatników, inkasentów oraz innych podmiotów w ww. zakresie, w przypadku ich zawodowego wykonywania zostało zastrzeżone wyłącznie dla podmiotów uprawnionych w rozumieniu ustawy o doradztwie podatkowym, które to podmioty w sposób szczegółowy określone są w art. 3 (osoby fizyczne wpisane na listę doradców podatkowych, adwokaci, radcy prawni) oraz w art. 4 ustawy.

Ww. zmiany, pomimo niezmiennej treści art. 3 ustawy, mają zatem wpływ i na regulacje wynikające z tego artykułu. Dotychczas, art. 3 ust. 1 ustawy określał zasadę wyłącznego wykonywania przez doradców podatkowych, radców prawnych, adwokatów i biegłych rewidentów (tj. grupę podmiotów uprawnionych do zawodowego wykonywania części czynności doradztwa podatkowego, o mówi art. 2 ust. 2 ustawy) czynności określonych w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy, tj. „udzielanie podatnikom, płatnikom i inkasentom, na ich zlecenie lub na ich rzecz, porad, opinii i wyjaśnień z zakresu ich obowiązków podatkowych i celnych oraz w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami". Niniejszy projekt, wprowadzając do art. 2 ust. 1 pkt 1 dodatkowo udzielanie nie tylko podatnikom, płatnikom i inkasentom, ale i innym podmiotom, na ich zlecenie lub na ich rzecz, porad, opinii i wyjaśnień „z zakresu opłat, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa" i obowiązków dotyczących egzekucji administracyjnej związanej z tymi opłatami, oraz – w ramach nowego pkt 4 w art. 2 ust. 1 – reprezentowanie także innych (obok podatników, płatników i inkasentów) podmiotów przed organami administracji publicznej i w zakresie sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów administracyjnych w sprawach wymienionych w pkt 1, a teraz także wymienionych w pkt 3a (tj. wykonywanie, w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów oraz innych podmiotów, ciążących na tych podmiotach obowiązków informacyjnych, sprawozdawczych oraz raportowania, wynikających z przepisów: a) prawa podatkowego, b) dotyczących opłat, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, c) o wymianie informacji

podatkowych – oraz udzielanie im pomocy w tym zakresie) – zwiększył tym samym zakres zastrzeżonych dla tej grupy możliwych do wykonywania czynności doradztwa podatkowego.

Analogicznie jak w przypadku art. 3, wprowadzenie zmian w katalogu czynności doradztwa podatkowego (art. 2 ust. 1 pkt 1, 3a i 4) ma również wpływ na regulacje wynikające z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy. Określony w art. 4 ust. 1 i 2 krąg podmiotów uprawnionych do wykonywania czynności doradztwa podatkowego, posiadających osobowość prawną, w związku z szerszym obecnie zakresem czynności doradztwa podatkowego wynikających z art. 2 ust. 1 pkt 1, 3a i 4, obok „udzielania podatnikom, płatnikom i inkasentom, na ich zlecenie lub na ich rzecz, porad, opinii i wyjaśnień z zakresu ich obowiązków podatkowych i celnych oraz w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami", obecnie uprawniony został do wykonywania ww. czynności także odnośnie opłat, do których stosuje się przepisy ustawy –Ordynacja podatkowa (w tym także na rzecz „innych podmiotów") oraz obok „reprezentowania podatników, płatników i inkasentów w postępowaniu przed organami administracji publicznej i w zakresie sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów administracyjnych w sprawach wymienionych w pkt 1" będzie miał obecnie prawo reprezentowania w ww. zakresie również innych podmiotów w tym w sprawach ww. opłat oraz realizacji obowiązków informacyjnych, sprawozdawczych oraz raportowania, o których mowa w nowym art. 2 ust. 1 pkt 3a ustawy.

Rozwiązanie to przyjęte zostało w związku ze szczególnym charakterem wprowadzonych do art. 2 ust. 1 ustawy czynności, wymagającym – dla zapewnienia właściwej ochrony klienta korzystającego z pomocy w tym zakresie – odpowiedniej wiedzy i doświadczenia zawodowego od podmiotu je wykonującego.

Poszerzony zakres czynności (wg nowej treści art. 2 ust. 1 pkt 1, 3a i 4 ustawy) podmioty te – analogicznie jak dotychczas – będą mogły wykonywać wyłącznie przez doradców podatkowych, radców prawnych lub biegłych rewidentów zatrudnionych w tych podmiotach (a w efekcie wprowadzanej nowelizacji – także przez przedstawicieli tych zawodów wykonujących w nich pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej).

W konsekwencji, projekt został uzupełniony o przepisy przejściowe regulujące kwestię dalszego zawodowego wykonywania czynności, które na mocy projektowanych regulacji staną się czynnościami zastrzeżonymi, przez podmioty niebędące podmiotami uprawnionymi w

rozumieniu ustawy, mające możliwość wykonywania ich przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, zapewniając im możliwość dalszego ich wykonywania w okresie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie nowelizującej ustawy.

2) Art. 1 pkt 2 projektu wprowadza zmiany w art. 4 ustawy.

Modyfikacja katalogu podmiotów uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego posiadających osobowość prawną poprzez wyłącznie uzyskania uprawnień przez organizacje zawodowe posiadające osobowość prawną, spółdzielnie, stowarzyszenia i izby gospodarcze świadczące doradztwo podatkowe na rzecz swoich członków/ zmiany dotyczące wykonywania doradztwa podatkowego

art. 4 ust. 1 pkt 1 zmienianej ustawy

Dopuszczona dotychczas na gruncie ustawy możliwość uzyskania przez organizacje zawodowe posiadające osobowość prawną, spółdzielnie, stowarzyszenia i izby gospodarcze wpisu do rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego (dalej jako: „rejestr") i świadczenia doradztwa podatkowego wyłącznie na rzecz swoich członków, w praktyce funkcjonowała zasadniczo w pierwszych latach obowiązywania ustawy i od prawie 20 lat nie jest wykorzystywana jako forma wykonywania doradztwa podatkowego wpisywana do rejestru (ostatni tego rodzaju podmiot został wpisany do rejestru w 2006 r.). Obecnie o uprawnienia do świadczenia doradztwa podatkowego ubiegają się niemal wyłącznie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (ponad 500 podmiotów wpisanych w ostatnich prawie 20 latach do obejmującego 843 wpisy rejestru to sp. z o.o. – informacja ze strony KIDP z dnia 31.01.2025), które stały się niewątpliwie podstawową i już niemal jedyną formą wykonywania doradztwa podatkowego przez osoby prawne.

Dla świadczenia doradztwa podatkowego przez spółki z organiczną odpowiedzialnością ustawa określa niezbędne wymagania kwalifikacyjne gwarantujące właściwe wykonywanie przez nie czynności doradztwa podatkowego i odpowiedzialność z tego tytułu – wymóg aby większość członków zarządu stanowili doradcy podatkowi, aby większość głosów w zgromadzeniu wspólników oraz w organach nadzoru przysługiwała doradcom podatkowym oraz aby zbycie udziałów albo ustanowienie na nich zastawu wymagało zezwolenia udzielonego przez zarząd spółki. Zgodnie z art. 17 ustawy, doradcy podatkowi wchodzący w skład zarządów spółek, o

których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy, są odpowiedzialni za wykonywanie przez te spółki doradztwa podatkowego zgodnie z przepisami prawa i zasadami etyki zawodowej. Co jest szczególnie istotne w kontekście tego, że większość członków tego zarządu – w myśl art. 4 ust. 1 pkt 3 lit. a stanowią również doradcy podatkowi, a zatem podmioty wykwalifikowane w zakresie usług świadczonych przez spółkę.

Wprowadzana zmiana w katalogu podmiotów uprawnionych jest zgodna z postulatami KIDP, która – w efekcie doświadczeń w prowadzeniu przez Krajową Radę Doradców Podatkowych (dalej „KRDP") rejestru – wskazuje, że powyższa forma wykonywania doradztwa podatkowego nie przystaje do współczesnych realiów gospodarczych i dodatkowo, generuje trudności w zapewnieniu skutecznej kontroli, czy dany podmiot spełnia wysokie standardy wynikające m.in. z ustawy o doradztwie podatkowym, co może wpływać negatywnie na jakość świadczonych usług i ochronę interesów klientów.

Podkreślić należy, że wprowadzana rezygnacja z możliwości uzyskania przez organizacje zawodowe posiadające osobowość prawną, spółdzielnie, stowarzyszenia i izby gospodarcze wpisu do rejestru nie będzie miała wpływu na dalsze wykonywanie doradztwa podatkowego na rzecz swoich członków przez podmioty dotychczas wpisane do rejestru, które przysługujące im dotychczas w tym zakresie uprawnienia zachowają. Stąd też projektowana regulacja przewiduje, iż podmiotami uprawnionymi do zawodowego wykonywania czynności doradztwa podatkowego, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy, będą nadal organizacje zawodowe posiadające osobowość prawną, spółdzielnie, stowarzyszenia lub izby gospodarcze, jeżeli przedmiotem ich działalności statutowej jest również doradztwo podatkowe świadczone wyłącznie na rzecz ich członków, przy dodatkowym warunku –wpisu do rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego na dzień 1 stycznia 2026 r., tj. na dzień wejścia w życie ustawy.

W konsekwencji, projekt został uzupełniony o przepisy przejściowe regulujące kwestię dalszego wykonywania doradztwa podatkowego przez ww. podmioty.

Zmiana ta koresponduje ze zmianami w art. 14 ustawy.

Dopuszczenie wykonywania czynności doradztwa podatkowego także na podstawie umowy cywilnoprawnej/ zmiany dotyczące wykonywania zawodu doradcy podatkowego

art. 4 ust. 2 i 3 zmienianej ustawy

Zmiany przewidziane w ww. artykule dodatkowo umożliwić mają wykonywanie przez osoby prawne uprawnione do doradztwa podatkowego zawodowo czynności w tym zakresie, poprzez – nie tylko zatrudnionych w nich doradców podatkowych, radców prawnych lub biegłych rewidentów – ale także będących stroną zawartej z tym podmiotem umowy cywilnoprawnej (wykonujących pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej w tych podmiotach). Dotychczas doradca podatkowy mógł wykonywać ten zawód m.in. jako osoba fizyczna prowadząca działalność we własnym imieniu i na własny rachunek, jako uczestnik spółki niemającej osobowości prawnej lub osoba pozostająca w stosunku pracy z enumeratywnie określonymi podmiotami.

Wprowadzenie możliwości wykonywania zawodu doradcy podatkowego jako strona umowy cywilnoprawnej jest również zgodne z postulatami KIDP, która wskazywała za zasadne rozwiązanie, aby doradcy podatkowi – podobnie jak radcy prawni – mieli tą możliwość, co w znaczący sposób ułatwi wykonywanie zawodu. Takie rozwiązanie winno wpłynąć na większą elastyczność w podejmowaniu pracy przez doradców podatkowych i może okazać się atrakcyjne np. w sytuacji braku możliwości zatrudnienia doradcy podatkowego na pełen etat.

Zmiana ta koresponduje z nowym brzmieniem art. 27 ust. 1 i 4 oraz art. 44 ustawy.

Wykonywanie czynności doradztwa podatkowego w okresie wpisu do rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego/ zmiany dotyczące wykonywania doradztwa podatkowego

art. 4 ust. 4 zmienianej ustawy

Wprowadzana w treści dodawanego ust. 4 w art. 4 regulacja zastrzega możliwość wykonywania przez podmioty wymienione w art. 4 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy – tj. według nowego brzmienia: organizacje zawodowe posiadające osobowość prawną, spółdzielnie, stowarzyszenia lub izby gospodarcze, jeżeli przedmiotem ich działalności statutowej jest również doradztwo podatkowe świadczone wyłącznie na rzecz ich członków, wpisane do rejestru, o którym mowa w art. 14, na dzień 1 stycznia 2026 r. oraz spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjne –

czynności doradztwa podatkowego, o których mowa odpowiednio w art. 2 ust. 1 pkt 1 i 4 (ww. organizacje i spółki) i pkt 5 ustawy (ww. spółki), tylko pod warunkiem, że są wpisane do rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego. Przepis ten ma na celu jednoznaczne wskazanie, że posiadane przez te podmioty uprawnienia do wykonywania zastrzeżonych czynności doradztwa podatkowego uzależnione jest od wpisu do rejestru, a więc dopuszczalne jest jedynie w okresie od uzyskania przez ten podmiot wpisu do rejestru do jego skreślenia z tego rejestru. Utrzymanie przez ww. podmioty statusu osoby prawnej wpisanej do rejestru, a tym samym prawa do wykonywania zastrzeżonych czynności doradztwa podatkowego, uzależnione jest od ciągłego spełniania warunków tego wpisu określonych w art. 4 (braku podstaw do dokonania przez KRDP skreślenia z rejestru).

3) Art. 1 pkt 3 projektu wprowadza zmiany w art. 6 ustawy.

art. 6 ust. 2 zmienianej ustawy

Zmiana warunków wpisu na listę doradców podatkowych dla osób będących członkami Komisji Egzaminacyjnej/zmiany dotyczące wykonywania zawodu doradcy podatkowego

Niniejsza zmiana warunków wpisu na listę doradców podatkowych dla osób będących członkami Komisji Egzaminacyjnej poprzez wprowadzenie wymogu minimalnego czasokresu bycia członkiem Komisji Egzaminacyjnej przed złożeniem wniosku o wpis na listę doradców podatkowych – co najmniej 2 kolejne lata – jest konsekwencją pojawiających się w różnych środowiskach zawodowych wątpliwości co do słuszności rozwiązania dającego możliwość, z pominięciem zdawania egzaminu, uzyskania tytułu doradcy podatkowego przez osoby z grona członków Komisji Egzaminacyjnej.

Rozwiązanie to, pomimo praktycznie niezmiennego w swej treści przepisu, obowiązuje od dnia wejścia w życie ustawy, tj. od dnia 1 stycznia 1997 r. i zawsze uzasadniane było szczególnymi kompetencjami członków Komisji Egzaminacyjnej, posiadającymi odpowiednie uprawnienia zawodowe (sędziowie, doradcy), stopnie naukowe (pracownicy naukowi) lub wieloletnie doświadczenie zawodowe – w zakresie tworzenia lub stosowania prawa – w obszarze objętym zakresem egzaminu (praca w MF). Dodatkowo, z możliwości wpisu na listę doradców podatkowych bez egzaminu mogły korzystać – na podstawie innych przepisów ustawy – i inne grupy podmiotów (w wyniku przekształcenia wpisu warunkowego we wpis na listę doradców

podatkowych, uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych lub nauk ekonomicznych w zakresie prawa finansowego lub finansów, uznania kwalifikacji). Niemiej jednak wpis na listę doradców podatkowych osób będących członkami Komisji Egzaminacyjnej zawsze budził największe kontrowersje, w związku z czy zadecydowano o wprowadzeniu w tym zakresie dodatkowego warunku. Niniejsza zmiana warunków wpisu na listę doradców podatkowych dla osób będących członkami Komisji Egzaminacyjnej poprzez wprowadzenie wymogu minimalnego czasokresu bycia członkiem Komisji Egzaminacyjnej przed złożeniem wniosku o wpis na listę doradców podatkowych – co najmniej 2 kolejne lata – uzależnia uzyskanie uprawnień zawodowych związane z członkostwem w Komisji Egzaminacyjnej nie tylko od wiedzy i doświadczenia zdobytego przed powołaniem do Komisji Egzaminacyjnej, ale także późniejszego, nabytego w czasie pełnienia tej funkcji. Wskazać przy tym należy, że okres „co najmniej 2 kolejnych lat" powinien być interpretowany niezależnie od kadencyjności Komisji Egzaminacyjnej, w konsekwencji czego warunek ten będzie spełniony zarówno w przypadku bycia członkiem Komisji Egzaminacyjnej przez „co najmniej 2 kolejne lata" jednej i tej samej kadencji, jak i bycia członkiem Komisji Egzaminacyjnej przez „co najmniej 2 kolejne lata" przypadające na kolejno następujące po sobie dwie kadencje Komisji Egzaminacyjnej, na członka których dana osoba została powołana.

Do wymaganego na podstawie projektowanych przepisów dla wpisu na listę doradców podatkowych 2-letniego (nieprzerwanego) okresu] pełnienia funkcji członka Komisji Egzaminacyjnej należy zaliczać także okres, w którym Komisja „działa" po zakończeniu kadencji do czasu powołania Komisji Egzaminacyjnej kolejnej kadencji, co przewiduje art. 22 ust. 6 ustawy („Kadencja Komisji Egzaminacyjnej trwa 4 lata. Komisja Egzaminacyjna może działać do czasu powołania Komisji Egzaminacyjnej kolejnej kadencji, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia zakończenia kadencji.") oraz przepisy przejściowe projektowanej ustawy, które dopuszczają działalność Komisji Egzaminacyjnej powołanej przed dniem wejścia w życie ustawy, mimo zakończenia jej kadencji z tym dniem, jeszcze w okresie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy, na co wskazują również przepisy przejściowe ustawy.

Zgodnie z obowiązującymi i projektowanymi przepisami ustawy osoba ubiegająca się o wpis na listę doradców podatkowych z tytułu członkostwa w Komisji Egzaminacyjnej musi posiadać status członka Komisji Egzaminacyjnej w momencie wpisu na listę doradców podatkowych (zgodnie z wymogiem art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy, zgodnie z którym „są członkami Państwowej

Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego"), co oznacza, że osoba, która spełnia warunki wpisu na listę w czasie złożenia wniosku o wpis, nie będzie mogła być wpisana na listę, jeżeli przed dniem podjęcia decyzji w tej sprawie zostanie odwołana bądź upłynie kadencja Komisji Egzaminacyjnej (a nie zostanie powołana do składu Komisji Egzaminacyjnej kolejnej kadencji), w konsekwencji czego na dzień podjęcia decyzji o wpisie nie będzie już członkiem Komisji Egzaminacyjnej.

Zgodnie z przyjętym założeniem, wynikającym z art. 5 nowelizującej ustawy, wnioski o wpis na listę doradców podatkowych złożone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a zatem i na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy w dotychczasowym brzmieniu, nierozpatrzone przed dniem wejścia w życie nowelizacji rozpatrywane będą na podstawie przepisów dotychczasowych, a w przypadku wniosków o wpis na listę doradców podatkowych złożonych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, do dwuletniego okresu, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 w nowym brzmieniu, wlicza się także okres członkostwa w Komisji Egzaminacyjnej w kadencji, która zakończy się z chwilą wejścia w życie nowelizacji.

W art. 6 ust. 2 pkt 1 dodatkowo wprowadzona została jeszcze jedna zmiana, niemniej mająca wyłącznie charakter porządkujący, polegająca na wprowadzeniu definicji „Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do spraw Doradztwa Podatkowego", która w tym miejscu ustawy użyta jest po raz pierwszy. Dotychczas, jak się wydaje błędnie, wynikała ona z art. 20 ust. 3, z którego teraz – konsekwentnie wraz ze zmianą w art. 6 ust. 2 pkt 1 – została wykreślona.

Zmiana dotycząca art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy ma również charakter porządkowy i wynika z konieczności dostosowania przepisu do aktualnie obowiązującej klasyfikacji dziedzin nauki i dyscyplin naukowych określonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 211). Przepis ten w swym dotychczasowym brzmieniu stanowił, że wpis na listę doradców podatkowych mogła uzyskać osoba z tytułem doktora habilitowanego nauk prawnych lub nauk ekonomicznych w zakresie prawa finansowego lub finansów. Treść dotychczasowego art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy była zgodna z poprzednio obowiązującymi w Polsce klasyfikacjami dziedzin i dyscyplin naukowych, w których występowało pojęcie „nauk ekonomicznych". W aktualnie obowiązującej klasyfikacji w dziedzinie nauk społecznych wprowadzono dyscyplinę „ekonomia i finanse" w związku z czym zaproponowano nowe brzmienie art. 6 ust. 2 pkt 2, zgodnie z którym wpis na listę doradców

podatkowych będzie mogła uzyskać osoba posiadająca – po doprecyzowaniu: „co najmniej” – stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne lub ekonomia i finanse w zakresie prawa finansowego lub finansów.

4) Art. 1 pkt 4 projektu wprowadza zmiany w art. 7 ustawy

art. 7 ust. 1a zmienianej ustawy

Określenie sposobu prowadzenia przez KRDP listy doradców podatkowych/ zmiany dotyczące kompetencji organów KIDP

Dotychczasowe brzmienie art. 7 ustawy nakładało na KRDP obowiązek w zakresie prowadzenia listy doradców podatkowych bez określenia formy w jakiej winna ona być prowadzona. Obecnie, celem doprecyzowania ww. regulacji, mając na uwadze coraz powszechniejszą cyfryzację także w zakresie wszelkiego rodzaju baz danych, dokonywania na nich zmian i ich archiwizacji, wprowadzono w ust. 1a zasadę, że lista doradców podatkowych jest prowadzona w postaci elektronicznej. W zaproponowanym brzmieniu przepis ten będzie analogiczny jak art. 14 ust. 7 ustawy określający sposób prowadzenia przez KRDP rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego.

art. 7 ust. 3a zmienianej ustawy

Doprecyzowanie danych zawartych we wniosku o wpis na listę doradców podatkowych/ zmiany dotyczące wykonywania zawodu doradcy podatkowego

W związku ze zmianą polegającą na umożliwieniu wykonywania czynności doradztwa podatkowego w ramach umowy cywilnoprawnej (zmieniany art. 27 ust. 1 pkt 2 ustawy), do pkt 3a w jego dotychczasowym brzmieniu – określającym konieczność podania we wniosku o wpis na listę doradców podatkowych rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej lub zatrudnienia – uwzględniony został także obowiązek wskazania tego rodzaju umowy w przypadku wykonywania czynności w jej ramach. Celem doprecyzowania wskazano, iż obowiązek informacyjny realizowany we wniosku o wpis na listę doradców podatkowych dotyczy wszystkich form wykonywania zawodu doradcy podatkowego określonych w art. 27 ust. 1 ustawy. Zmiana ta ma charakter dostosowujący.

art. 7 ust. 6a zmienianej ustawy

Doprecyzowanie danych wynikających z listy doradców podatkowych/ zmiany dotyczące kompetencji organów KIDP

W związku z możliwością zawieszenia wykonywania zawodu doradcy podatkowego wynikającą z art. 34 ustawy, dotychczasowe regulacje dotyczące informacji objętych wpisem na listę doradców podatkowych, a w konsekwencji określające zakres danych podawanych do publicznej wiadomości, w zakresie miejsca wykonywania zawodu, które z chwilą zawieszenia wykonywania doradztwa podatkowego nie jest już aktualną informacją dotyczącą danego doradcy podatkowego, wydają się niewystarczające. Figurowanie na liście (w oficjalnych publikatorach) informacji o adresie wykonywania doradztwa podatkowego przez osobę, która tych czynności w danym okresie z powodu zawieszenia nie wykonuje, wprowadzałoby w błąd osoby chcące skorzystać z pomocy doradcy podatkowego. W związku z powyższym, w nowym ust. 6a doprecyzowano, że w opisanej powyżej sytuacji wpis na listę doradców podatkowych obejmować będzie również informację o niewykonywaniu przez danego doradcę zawodu wraz ze wskazaniem okresu niewykonywania. Analogiczny skutek – a zatem i adnotacja na liście – będzie miał miejsce w przypadku niewykonywania zawodu z uwagi na podjęcie pracy w organach wymiaru sprawiedliwości, organach ścigania, urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej lub służby jako funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej (nowy art. 31a projektu), jak również w przypadku wymierzenia kary dyscyplinarnej zawieszenia prawa wykonywania zawodu. Przepis ten koresponduje z treścią art. 7 ust. 8 ustawy, który wskazując na dane dotyczące osób wpisanych na listę doradców podatkowych przekazywane do publicznej wiadomości, uwzględnia w nich również nową regulację art. 7 ust. 6a.

art. 7 ust. 8 i 9 zmienianej ustawy

Zobowiązanie KRDP do podawania do publicznej wiadomości danych osób wpisanych na listę doradców podatkowych/ zmiany dotyczące kompetencji organów KIDP

Dotychczasowy obowiązek podawania do publicznej wiadomości danych osób wpisanych na listę doradców podatkowych, jak i wszelkich zmian w tym zakresie, spoczywał na ministrze właściwym do spraw finansów publicznych, który na mocy art. 12 ustawy w obowiązującym

brzmieniu oraz rozporządzenia z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie podawania do publicznej wiadomości danych dotyczących osób wpisanych na listę doradców podatkowych (Dz. U. poz. 1513), publikuje – w Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów – numer i datę wpisu na listę, imię i nazwisko doradcy podatkowego oraz miejsce wykonywania czynności doradztwa podatkowego (siedzibę). Publikacja ta opierała się na danych, które zgodnie z przepisami wynikającym z ww. rozporządzenia zobowiązana jest przekazać Ministrowi Finansów KRDP, w terminie 14 dni od dnia dokonania wpisu na listę doradców podatkowych oraz skreślenia z listy doradców podatkowych. Dodatkowo, do dnia 15 lutego każdego roku KRDP przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych zmiany danych dotyczące osób wpisanych na listę doradców podatkowych zaistniałe do dnia 31 grudnia poprzedniego roku kalendarzowego. Pierwszą grupę ze wskazanych powyżej zmian (wpisy i skreślenia) Minister Finansów zobowiązany jest opublikować w terminie 60 dni od dnia ich przekazania przez KRDP, z kolei zmiany na liście doradców podatkowych zaistniałe odnośnie osób już wcześniej na niej figurujących, Minister Finansów zobowiązany jest przekazywać do publicznej wiadomości corocznie, w terminie do dnia 31 marca.

Tymczasem, mając na uwadze główny cel ustawodawcy, jakim niewątpliwie było upowszechnienie aktualnych informacji na temat osób posiadających uprawnienia do wykonywania zawodu doradcy podatkowego, obowiązujące rozwiązanie – przy częstotliwości, mnogości czy różnorodności mogących powstać w ciągu roku w tym zakresie zmian, wszechstronnej elektronizacji mającej wpływ na szybkość pozyskiwanych danych, ale i konieczność zwiększenia ich ochrony i aktualności – wydaje się być dalekie od jego realizacji.

Dlatego też przyjęto rozwiązanie obligujące KRDP, jako *de facto* właściciela listy doradców podatkowych, zobowiązaną na mocy art. 7 ustawy do jej prowadzenia w postaci elektronicznej, nanoszenia na niej zmian oraz do podawania do publicznej wiadomości – poprzez publikację w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) na swojej stronie podmiotowej – danych doradców podatkowych w zakresie w jakim obecnie publikuje te dane minister właściwy do spraw finansów publicznych, przy czym dodatkowo, w przypadku zawieszenia przez doradcę podatkowego wykonywania zawodu (o którym mowa w art. 34 ust. 3 ustawy), jak również w przypadkach: niewykonywania zawodu z uwagi na podjęcie pracy w organach wymiaru sprawiedliwości, organach ścigania, urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej lub służby jako funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej (nowy art. 31a ustawy) oraz w przypadku

wymierzenia kary dyscyplinarnej zawieszenia prawa wykonywania zawodu – zamiast oznaczenia miejsca wykonywania doradztwa podatkowego (siedziby) widnieć będzie wpis: „nie wykonuje" wraz z informacją o okresie niewykonywania zawodu, a w przypadku skreślenia z listy doradców podatkowych zamiast oznaczenia miejsca wykonywania doradztwa podatkowego (siedziby) na liście doradców podatkowych wpisywać się będzie „skreślony" wraz z informacją o dniu skreślenia.

Rozwiązanie to z pewnością przyczyni się do zapewnienia aktualności przedmiotowych danych (które przy poprzednim rozwiązaniu aktualizowane były – poprzez ilość publikacji MF – zaledwie kilka razy w roku), a przez to pewności i ochrony podmiotów działających na rynku i korzystających z usług doradców podatkowych.

W celu ograniczenia czasu publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie KRDP danych osób skreślonych z listy doradców podatkowych przewidziano ich usuwanie po upływie 15 lat od daty skreślenia. Mając bowiem na uwadze charakter danych podlegających publikacji, które – z uwagi na treść art. 4 pkt 1 *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE* (dalej: „RODO") – wchodzą w zakres przedmiotowy pojęcia „dane osobowe", zasadne jest wskazanie czasokresu ich upubliczniania, realizując tym samym zasady prawidłowości, rzetelności, przejrzystości, ograniczanego przechowywania czy rozliczalności. Mając na uwadze ewentualne skutki niewłaściwego wykonywania czynności doradztwa podatkowego w postaci np. postępowania odszkodowawczego z tytuły wyrządzenia klientowi doradcy podatkowego szkody przy wykonywaniu zawodu, założony przez projektodawcę ww. 15-letni okres publikowania danych skreślonego doradcy podatkowego jest adekwatny do skutecznego dochodzenia swoich praw przez jego klienta.

Obecnie informacje o skreśleniu z listy doradców podatkowych - zgodnie z wydanym na podstawie art. 12 ustawy (przepis uchylany projektem w związku z przeniesieniem obowiązku publikacji danych osób wpisanych na listę ciążącym dotychczas na Ministrze Finansów - do zadań KRDP jako organu prowadzącego listę doradców podatkowych) rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie podawania do publicznej wiadomości danych dotyczących osób wpisanych na listę doradców podatkowych oraz obowiązującym wcześniej rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 lipca 2002 r. w sprawie wykonania

niektórych przepisów ustawy o doradztwie podatkowym (Dz. U. poz. 940) - podlegają publikacji w Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów i w konsekwencji powszechnego i nieograniczonego, także w czasie, dostępu do tego rodzaju publikatorów, oznaczają obecnie nieograniczony czas ich publikacji. Projekt zmieniając nie tylko organ publikujący te dane, ale i sposób ich publikacji (KRDP publikować będzie listę w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej), wprowadza także ograniczenie czasu podawania do publicznej wiadomości informacji o osobie, która była doradcą podatkowym jednak została skreślona z listy doradców podatkowych, które zostało określone jako 15 lat od dnia skreślenia. Regulacja ta została wprowadzona celem ochrony podmiotów, które potrzebowały bądź potrzebują wsparcia ze strony przedstawiciela zawodu zaufania publicznego – doradcy podatkowego - za którego działaniem stoją wszystkie gwaranty bezpieczeństwa tj. profesjonalizm, wiedza, etyczność, tajemnica zawodowa i niezmiernie ważne posiadanie ubezpieczenia OC z tytułu wykonywania tego zawodu, które z kolei realizowane są wyłącznie przez osoby wpisane na listę doradców podatkowych. Fakt utraty uprawnień zawodowych – czyli skreślenia z listy doradców podatkowych – skutkuje niemożliwością wykonywania zawodu doradcy podatkowego, a w przypadku jednak naruszenia przez byłego doradcę podatkowego tego zakazu - utrudnieniem możliwości egzekwowania przez klientów od osoby pozbawionej uprawnień zawodowych, odszkodowania za szkody wyrządzone takim niezgodnym z prawem doradzaniem. Przyjęty natomiast w projekcie czasokres 15 lat na utrzymywanie danych o osobie skreślonej z listy doradców podatkowych zapewnić ma zainteresowanym klientom byłego doradcy podatkowego dostęp do informacji, które mogą być niezbędne w przypadku ewentualnych szkód wyrządzonych przez osobę wpisaną na listę – co do których zakres odpowiedzialności różnić się będzie w zależności od tego czy szkody te zostały wyrządzone w okresie, kiedy osoba ta była wpisana na listę czy też już po skreśleniu jej z listy (a zatem pozbawieniu prawa wykonywania zawodu doradcy podatkowego), oraz pociągnięcia do odpowiedzialności karnej w przypadku ujawnienia wykonywania zastrzeżonych czynności doradztwa podatkowego bez uprawnień (karalność czynu zabronionego polegającego na zawodowym wykonywaniu czynności doradztwa podatkowego bez wymaganych uprawnień, określonego w art. 81 ustawy, ulega przedawnieniu po upływie 5 lat od czasu jego popełnienia, a jeżeli w okresie tym wszczęto postępowanie, jego karalność ustaje z upływem 10 lat od zakończenia tego okresu), a czas ten pozwoli na dochodzenie ewentualnych roszczeń z uwzględnieniem terminów ich przedawnienia, czy możliwego zawieszenia lub przerwania jego biegu (analogicznie wieloletnie terminy przedawnienia karalności przepisy przewidują wobec przestępstw skarbowych).

Przepis ten koresponduje ze zmianą w art. 12 ustawy, przewidującym delegację dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do wydania rozporządzenia o publikacji przez niego danych osób wpisanych na listę doradców podatkowych – który w związku ze zmianą w art. 7 ustawy zostaje uchylony.

Zgodnie z przyjętym założeniem, wynikającym z art. 6 nowelizującej ustawy, KRDP zobowiązana będzie do udostępnienia na swojej stronie podmiotowej danych osób wpisanych na listę doradców podatkowych, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, aktualnych na dzień ich udostępnienia. Dane dotyczące osób skreślonych z listy doradców podatkowych podlegać będą wówczas publikacji, jeżeli od daty skreślenia nie upłynęło 15 lat.

5) Art. 1 pkt 5 projektu wprowadza zmiany w art. 10 ustawy.

dodawany pkt 3 w art. 10 ust. 1 pkt 3 zmienianej ustawy

Uzupełnienie katalogu przesłanek skreślenia z listy doradców podatkowych/ zmiany dotyczące wykonywania zawodu doradcy podatkowego

Zmiana wprowadzona w tym zakresie ma na celu usprawnienie egzekwowania od doradców podatkowych spełniania przez nich ustawowego obowiązku regularnego opłacania składki członkowskiej. Stosownie do art. 36 pkt 3 ustawy, doradca podatkowy obowiązany jest w szczególności regularnie opłacać składkę członkowską. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez KIDP, postępowania dyscyplinarne związane z nieuiszczaniem przez doradców podatkowych składki członkowskiej, która jest podstawowym źródłem finansowania działalności samorządu zawodowego, znacząco obciążają pion dyscyplinarny samorządu doradców podatkowych. Tymczasem niejednokrotnie, w związku z powtarzającym się i długotrwałym niepłaceniem przez doradców podatkowych składek członkowskich, sądy dyscyplinarne wymierzają wobec nich karę pozbawienia prawa wykonywania zawodu co pociąga za sobą skreślenie z listy doradców podatkowych. W sytuacji bowiem, gdy doradca podatkowy nie wykonuje jednego z podstawowych obowiązków, w rażący sposób narusza przepis ustawowy. W związku z powyższym zaproponowane zostało rozwiązanie, zgodnie z którym nieopłacenie przez doradcę podatkowego składki członkowskiej w wysokości przekraczającej równowartość dwunastu składek członkowskich, obliczoną na podstawie

wysokości składki obowiązującej na dzień podjęcia przez KRDP decyzji o skreśleniu i stanowiących zaległość na ten dzień, skutkować będzie skreśleniem z listy doradców podatkowych. Skreślenie w tym przypadku następować będzie w drodze decyzji administracyjnej wydawanej przez KRDP z urzędu. Rozwiązanie to powinno odciążyć pion dyscyplinarny KIDP. Rozwiązanie to jest zbieżne z postulatami KIDP. Z uwagi na fakt, że składki członkowskie stanowią dochód KIDP i jedynie organy samorządu zawodowego są w posiadaniu informacji o stanie zaległości w ich opłacaniu poszczególnych doradców podatkowych, nie przyznano w tym zakresie kompetencji ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych do złożenia wniosku o skreślenie z listy doradcy podatkowego z powodu nieopłacania składek. Wskazanie sposobu ustalenia wysokości składki, według której zaległość będzie liczona (wysokość składki obowiązującej na dzień podjęcia decyzji przez KRDP) oraz wymóg, aby stanowiła ona zaległość na dzień podjęcia decyzji wskazują – biorąc pod uwagę, że organ orzekający w sprawie uwzględnia stan prawny i faktyczny istniejący w chwili wydawania decyzji – iż w przypadku opłacania przez doradcę podatkowego wszystkich należnych składek członkowskich przed wydaniem przez KRDP decyzji o skreśleniu z listy w związku z nieopłaceniem składek, a zatem zmiany stanu faktycznego, ustanie podstawa dla dokonania skreślenia z listy.

Dodatkowo wskazać należy, że rozwiązanie takie jest stosowane w ramach innych samorządów zawodowych (radców prawnych), gdzie nieopłacanie składek członkowskich za okres dłuższy niż rok stanowi samoistną, niezależną od wyroków organów dyscyplinarnych, przesłankę skreślenia z listy.

Zgodnie z przyjętym przepisem przejściowym zasada ta stosowana będzie do składek członkowskich należnych za okres przypadający po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy (art. 7 projektu ustawy).

art. 10 ust. 3 zmienianej ustawy

Umożliwienie uzyskania ponownego wpisu na listę doradców podatkowych doradcom podatkowym skreślonym z powodu niepłacenia składek/ zmiany dotyczące wykonywania zawodu doradcy podatkowego

Biorąc pod uwagę przewidziane obecnie w ustawie regulacje odnoszące się do kwestii „upadku" przesłanki skreślenia, rozstrzygające odpowiednio o „ponownym wpisie" oraz o „przywróceniu wpisu", celem uregulowania tej kwestii także w odniesieniu do wprowadzanej przesłanki skreślenia z listy związanej z nieopłaceniem składek członkowskich, zdecydowano o objęciu regulacją art. 10 ust. 3 ustawy – pozwalającej na uzyskanie ponownego wpisu na listę (w przypadku skreślenia z listy dokonanego na wniosek doradcy podatkowego) – także w przypadku skreślenia na tej podstawie. W konsekwencji zmiany art. 10 ust. 3 ustawy osoby skreślone z listy doradców podatkowych w związku z nieopłaceniem składek członkowskich będą uprawnione do uzyskania ponownego wpisu na listę, jeżeli od dnia skreślenia nie upłynęło więcej niż 5 lat i osoba ta spełnia warunki, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2-4 ustawy (ma pełną zdolność do czynności prawnych, korzysta z pełni praw publicznych, jest nieskazitelnego charakteru i swoim dotychczasowym postępowaniem daje rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu doradcy podatkowego), co oznacza także konieczność wcześniejszego uregulowania przez osobę ubiegającą się o ponowny wpis na listę wszelkich należności względem samorządu.

art. 10 ust. 5 zmienianej ustawy

Wprowadzenie zasady umożliwiającej skreślenie z listy doradców podatkowych na wniosek dopiero po uprzednim zakończeniu postępowania dyscyplinarnego/ zmiany dotyczące wykonywania zawodu doradcy podatkowego

Przepis ten wprowadza zasadę umożliwiającą skreślenie z listy doradców podatkowych na wniosek doradcy podatkowego dopiero po uprzednim zakończeniu postępowania dyscyplinarnego, jeżeli takowe jest prowadzone wobec tego doradcy. Zgodnie z przyjętym założeniem, w przypadku gdy wobec doradcy podatkowego toczy się postępowanie, złożony przez niego w toku tego postępowania wniosek o skreślenie z listy rozpatrzony zostanie dopiero po zakończeniu postępowania dyscyplinarnego (w związku z zawieszeniem postępowania w sprawie skreślenia z listy). Zmiana w tym zakresie w swoich skutkach jest podobna do rozwiązań wynikających z ustaw dotyczących innych zawodów zaufania publicznego i ma zapobiec sytuacji, w której doradca podatkowy, chcąc uniknąć sankcji dyscyplinarnych za dokonane przewinienia, składa wniosek o skreślenie z listy doradców podatkowych, w następstwie którego zostaje skreślony, konsekwencją czego postępowanie dyscyplinarne – jako mogące toczyć się wyłącznie wobec osoby będącej doradcą podatkowym – zostaje umorzone,

a dana osoba następnie ponownie wnioskuje o wpis na listę doradców podatkowych. W takiej sytuacji odmowa ponownego wpisu na listę doradców podatkowych, m.in. ze względu na domniemanie niewinności, może okazać się niemożliwa. Rozwiązanie to jest zgodne z propozycjami zmian przedstawianymi przez KIDP.

Zgodnie z przyjętymi w ramach projektu zasadami, opisana powyżej nowa reguła będzie miała zastosowanie także do postępowań w sprawie skreślenia z listy doradców podatkowych toczących się na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy – tj. na wniosek doradcy podatkowego – wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy (art. 8 nowelizującej ustawy).

6) Art. 1 pkt 6 projektu wprowadza zmiany w art. 12 ustawy.

art. 12 zmienianej ustawy

W zw. ze zmianą zobowiązującą KRDP do publikowania danych osób wpisanych na listę doradców podatkowych/ zmiany dotyczące kompetencji organów KIDP

Niniejsza zmiana dotycząca art. 12 – tj. jego uchylenie, koresponduje ze zmianą wprowadzoną w art. 7 ust. 8 ustawy, polegającą na przekazaniu KRDP kompetencji należącej obecnie do ministra właściwego do spraw finansów publicznych, a polegającej na podawaniu do publicznej wiadomości danych dotyczących osób wpisanych na listę doradców podatkowych i zmian zaistniałych na tej liście (wpisy, skreślenia, zmiany danych). Mając na uwadze fakt, że dysponentem listy doradców podatkowych jest KRDP, która dokonuje na niej ww. zmian, nieefektywne – zarówno z punktu widzenia aktualności, przekazu danych i wykorzystywanych w tym zakresie tradycyjnych środków komunikacji – jest utrzymywanie tego zadania po stronie MF. W związku z powyższym, prowadzenie listy doradców podatkowych w postaci elektronicznej wraz z obowiązkiem udostępniania na stronie podmiotowej KRDP danych osób wpisanych na listę (numer i datę wpisu na listę, imię i nazwisko doradcy podatkowego, miejsce wykonywania doradztwa podatkowego/siedzibę/w następstwie nowelizacji także - „nie wykonuje") zostało powierzone w całości KRDP, w związku z czym art. 12 ustawy, przewidujący delegację dla ww. ministra do określenia, *„w drodze rozporządzenia, sposobu, trybu i zakresu podawania do publicznej wiadomości danych dotyczących osób wpisanych na listę doradców podatkowych, mając na uwadze upowszechnienie informacji o nadanym*

numerze wpisu na listę doradców podatkowych oraz o miejscu wykonywania czynności doradztwa podatkowego” – zostaje uchylony.

Rozwiązanie to koresponduje z obowiązującą obecnie regulacją art. 14 ust. 1 i 7 ustawy, które przewidują, że KRDP prowadzi rejestr osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego, a rejestr jest prowadzony elektronicznie i jest dostępny na stronie podmiotowej KRDP.

7) Art. 1 pkt 7 projektu wprowadza zmiany w art. 13 ustawy

art. 13 ust. 1 zmienianej ustawy

Uporządkowanie przepisów dotyczących decyzji o odmowie dopuszczenia do egzaminu/ zmiana dotycząca Komisji Egzaminacyjnej o charakterze porządkującym

W związku z rozbudową regulacji dotyczących podejmowania przez Komisję Egzaminacyjną decyzji o odmowie dopuszczenia do egzaminu na doradcę podatkowego (dodanie w art. 21 zmienianej ustawy ust. 2a–2c) postanowiono o ujęciu w nowym art. 21 ust. 2c treści wynikających dotychczas z art. 13 ustawy a dotyczących decyzji o odmowie dopuszczenia do egzaminu, zarówno w zakresie wskazania, że ww. decyzja jest decyzją administracyjną jak również regulacji, na podstawie której do ww. decyzji stosuje się odpowiednio przepis art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego. Mając na uwadze, że dotychczasowe umiejscowienie tej regulacji wynikało z Rozdziału 2 zatytułowanego „Wpis na listę doradców podatkowych”, z jednostki redakcyjnej (art. 13 ustawy), która zasadniczo dotyczy podejmowanych przez KRDP decyzji w sprawie wpisu na listę lub skreślenia z niej, przeniesienie jej do Rozdziału 4 „Egzamin na doradcę podatkowego i Komisja Egzaminacyjna” (wg nowego brzmienia) jest w pełni uzasadnione i w przyszłości pozwoli na uniknięcie wątpliwości interpretacyjnych w tym zakresie.

art. 13 ust. 4 zmienianej ustawy

Skreślenie z listy doradców podatkowych w przypadku prawomocnego pozbawienia doradcy podatkowego przez sąd dyscyplinarny prawa wykonywania zawodu/ zmiana dotycząca kompetencji organów KIDP

Z uwagi na prowadzenie w ramach samorządu zawodowego doradców podatkowych (KIDP) zarówno listy doradców podatkowych – w ramach której KRDP wydaje decyzje administracyjne o wpisie i skreśleniu z listy, jak też sądownictwa dyscyplinarnego – w ramach którego sądy orzekają m.in. o pozbawieniu prawa wykonywania zawodu oraz konieczny w związku z tym przepływ informacji w tym zakresie pomiędzy tymi organami KIDP, zrezygnowano z dotychczasowego obowiązku wydawania przez KRDP decyzji administracyjnej w sprawie skreślenia z listy doradców podatkowych w przypadku wydanego wcześniej przez sąd dyscyplinarny prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej pozbawienia prawa wykonywania zawodu. Tego rodzaju prawomocne orzeczenie wydane przez sąd dyscyplinarny powinno być wystarczającą podstawą do skreślenia z listy bez potrzeby wydawania w jego następstwie dodatkowo decyzji administracyjnej o *de facto* tym samym skutku. Wątpliwości budzi bowiem, podnoszona w swoich postulatach przez KIDP, potencjalna możliwość ewentualnego zakwestionowania orzeczonego prawomocnie w postępowaniu dyscyplinarnym pozbawienia prawa wykonywania zawodu w ramach następczego postępowania administracyjnego, w którym wydawana jest decyzja administracyjna o skreśleniu z listy.

8) Art. 1 pkt 8 projektu wprowadza zmiany w art. 14 ustawy

art. 14 ust. 2 i3 zmienianej ustawy

Wyłączenie możliwości uzyskania wpisu do rejestru przez organizacje zawodowe posiadające osobowość prawną, spółdzielnie, stowarzyszenia i izby gospodarcze, jako konsekwencja wyłączenia ich z katalogu podmiotów uprawnionych / zmiana dotycząca wykonywania zawodu doradcy podatkowego

Zmiany w art. 14 ust. 2 i 3 ustawy stanowią konsekwencję zmiany w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy polegającej na wyłączeniu możliwości uzyskania uprawnień do zawodowego wykonywania czynności doradztwa podatkowego, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy organizacji zawodowych posiadających osobowość prawną, spółdzielni, stowarzyszeń i izb gospodarczych i świadczenie przez te podmioty doradztwa podatkowego wyłącznie na rzecz ich członków. W efekcie zmiany nie będzie możliwe uzyskanie przez kolejne tego typu podmioty wpisu do rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego w związku z

czym w przepisach art. 14 ustawy odnoszących się do tego wpisu należało wyłączyć odwołania do podmiotów wymienionych w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy, który to przepis zostaje zmieniony.

art. 14 ust. 7 zmienianej ustawy

W zw. ze zmianą dotyczącą prowadzenia listy doradców podatkowych przez KRDP w postaci elektronicznej/ zmiana dotycząca kompetencji organów KIDP o charakterze ujednolicającym

Zmiana w ust. 7 art. 14, polegająca na zastąpieniu wyrazu „forma" wyrazem „postać" ma na celu wyłącznie ujednolicenie nazewnictwa określającego w ustawie sposób prowadzenia przez KRDP zarówno listy doradców podatkowych jak i rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego.

9) Art. 1 pkt 9 projektu wprowadza zmiany w art. 15 ustawy

Posługiwanie się oznaczeniem „spółka doradztwa podatkowego"/ zmiana dotycząca wykonywania zawodu doradcy podatkowego

art. 15 ust. 1 zmienianej ustawy

W związku z regulacją wprowadzanego ust. 4 w art. 4 ustawy, przewidującą, iż podmioty wymienione w ust. 1 pkt 1 i 3 – tj. według nowego brzmienia: organizacje zawodowe posiadające osobowość prawną, spółdzielnie, stowarzyszenia lub izby gospodarcze, jeżeli przedmiotem ich działalności statutowej jest również doradztwo podatkowe świadczone wyłącznie na rzecz ich członków, wpisane do rejestru, o którym mowa w art. 14, na dzień 1 stycznia 2026 r. oraz spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjne – wykonują czynności doradztwa podatkowego, o których mowa odpowiednio w art. 2 ust. 1 pkt 1, 4 i 5 ustawy, w okresie wpisu do rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego, która obejmuje swym zakresem część regulacji dotychczasowego art. 15 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym „Z chwilą wpisu do rejestru spółka, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3, nabywa prawo do wykonywania czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, 4 i 5, oraz posługiwania się oznaczeniem „spółka doradztwa podatkowego"." – w części dotyczącej wykonywania czynności doradztwa podatkowego przez spółki wpisane do rejestru – zasadne

stało się zrezygnowanie z części tego przepisu pokrywającej się z regulacją dodawanego ust. 4 w art. 4 ustawy i pozostawienie jedynie tej części przepisu, który warunkuje posługiwanie się oznaczeniem „spółka doradztwa podatkowego" uzyskaniem przez spółę wpisu do rejestru.

10) Art. 1 pkt 10 projektu wprowadza zmianę tytułu rozdziału 4 ustawy

Rozdział 4 zmienianej ustawy

Doprecyzowanie nazwy Rozdziału 4 ustawy/ zmiana o charakterze porządkującym

Zmiana nazwy Rozdziału 4 ustawy ma na celu wyłącznie doprecyzowanie brzmienia tej jednostki redakcyjnej z uwagi na fakt, że w skład dotychczasowego, jak i przyszłego, rozdziału 4 ustawy wchodzą regulacje dotyczące nie tylko egzaminu na doradcę podatkowego – co sugeruje obecnie obowiązująca nazwa tego rozdziału – ale i przepisy określające: skład, sposób wyboru, podział kompetencji, czy tryb pracy Komisji Egzaminacyjnej. Dlatego też celowym wydaje się uzupełnienie tytułu rozdziału 4, co odzwierciedli faktyczny zakres przedmiotowy jego regulacji, a tym samym usprawni poruszanie się po treści tego aktu prawnego.

11) Art. 1 pkt 11 projektu wprowadza zmiany w art. 20 ustawy.

Modyfikacja zakresu przedmiotowego egzaminu na doradcę podatkowego/ zmiany dotyczące egzaminu na doradcę podatkowego

art. 20 ust. 1 pkt 2–4b zmienianej ustawy

Jednym z elementów zmian wprowadzanych niniejszym projektem do ustawy o doradztwie podatkowym jest zmiana katalogu spraw, w których doradcy podatkowi będą mogli udzielać porad, opinii i wyjaśnień na rzecz swoich klientów. Dotyczy to wprowadzenia do art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy – obok dotychczasowych *„obowiązków podatkowych i celnych"* także *„opłat, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa"*, jak również dodania – w ramach nowego „pkt 3a" w ust. 1 tego artykułu – czynności w zakresie wykonywania, w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów oraz innych podmiotów, obowiązków informacyjnych, sprawozdawczych oraz raportowania, wynikających z przepisów: a) prawa podatkowego, b) dotyczących opłat, do których stosuje się przepisy

ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, c) o wymianie informacji podatkowych – oraz udzielania im pomocy w tym zakresie. Konsekwencją ww. zmiany – w celu uniknięcia wątpliwości co do obejmowania tej tematyki dotychczasowym zakresem dziedzin egzaminu obecnie wynikających z ustawy (przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa odnoszące się do raportowania w ramach MDR są obecnie objęte egzaminem), ale i uzyskaniem pewności co do wiedzy kandydatów na doradców podatkowych, która będzie wymagana od doradców podatkowych w związku z szerszym zakresem realizowanych spraw – jest uzupełnienie obecnego zakresu egzaminu o „opłaty, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa" oraz „wymianę informacji podatkowych". Doradcy podatkowi wpisani na listę doradców podatkowych przed dniem wejścia w życie nowelizacji, objęci już obecnie ustawowym obowiązkiem podnoszenia kwalifikacji, uzupełniać będą swoją wiedzę w tym zakresie w ramach odpowiednich obligatoryjnych szkoleń.

Inne zmiany dotyczące art. 20 ustawy, tj. zaproponowane w jego pkt 2–4, mają na celu wyłącznie doprecyzowanie zakresu egzaminu na doradcę podatkowego poprzez przyporządkowanie zagadnień, stanowiących na chwilę obecną odrębną – zgodnie z zapisem art. 20 ustawy – dziedzinę „analiza podatkowa", do nierozerwalnie związanych z nią przepisów materialnego lub wspólnotowego (międzynarodowego) prawa podatkowego. Zarówno bowiem nauka zagadnień wchodzących w zakres pojęcia „analiza podatkowa", jak i weryfikacja umiejętności ich zastosowania w praktyce, możliwa jest wyłącznie w oparciu o znajomość konkretnych przepisów podatkowych.

Zgodnie z przyjętym założeniem nowy zakres merytoryczny egzaminu wynikający ze znowelizowanego brzmienia art. 20 ustawy dotyczyć będzie egzaminów na doradcę podatkowego przeprowadzanych po dniu 30 czerwca 2026 r., zgodnie z art. 29 nowelizującej ustawy.

Jednocześnie, w przepisach przejściowych (art. 25 nowelizującej ustawy) uregulowana została kwestia uzupełnienia przez osoby wpisane na listę doradców podatkowych, według stanu na dzień wejścia w życie ustawy, wiedzy w zakresie dziedzin egzaminacyjnych wyodrębnionych w projektowanym art. 20 ust. 1 pkt 4a i 4b ustawy obejmujących opłaty, do których stosuje się przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa (pkt 4a) i wymianę informacji podatkowych (pkt 4b) – w ramach obligatoryjnego dla doradców podatkowych podnoszenia kwalifikacji, o którym mowa w art. 36 pkt 2 ustawy, wskazująca jednocześnie termin, w którym takie uzupełnienie

wiedzy powinno nastąpić. Termin ten będzie liczony w sposób odmienny w przypadku doradców podatkowych, którzy w dniu wejścia w życie ustawy będą wykonywać zawód oraz odmienny w przypadku doradców podatkowych, którzy w dniu wejścia w życie ustawy nie będą wykonywać zawodu (zawieszenie wykonywania zawodu).

Niezależnie od powyższego nadmienić można, że wprowadzane projektem w zakres czynności doradztwa podatkowego zagadnienia są obecnie częścią systemu podatkowego i mają ścisły związek z ciążącymi na podatnikach (płatnikach, inkasentach czy innych podmiotach) - obowiązkami podatkowymi i - zgodnie z obecną praktyką – są już częściowo objęte tematyką egzaminu jako instytucje prawa podatkowego. Niemniej z uwagi na znaczny obszar regulacji, które ich dotyczą, na obecnym etapie rozwoju instytucji podatkowych ewaluowały do miana samodzielnych kategorii spraw. Z uwagi zatem na znaczący i rozrastający się obszar zagadnień objętych przepisami dotyczącymi opłat, do których stosuje się przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa oraz przepisy z zakresu wymiany informacji podatkowych, mimo obecnego uwzględniania pytań z tego zakresu w egzaminie na doradcę podatkowego, zasadne stało się ich wyodrębnienie w ramach oddzielnych dziedzin egzaminacyjnych. Stanowi to także konsekwencję wyodrębnienia czynności realizowanych w tym obszarze w katalogu czynności doradztwa podatkowego. Działanie to ma na celu również uporządkowanie i doprecyzowanie zakresu merytorycznego egzaminu.

art. 20 ust. 2 zmienianej ustawy

Zgodnie z obowiązującym brzmieniem ustawy egzamin na doradcę podatkowego w stosunku do osób, które zajmowały stanowiska sędziów, asesorów sądowych oraz prokuratorów lub wykonywały zawód adwokata, radcy prawnego, notariusza, biegłego rewidenta, a także w stosunku do funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej w służbie stałej, posiadających ośmioletni staż służby w Służbie Celno-Skarbowej – nie obejmuje zakresu egzaminu wymaganego do uzyskania takiego stanowiska lub zawodu. Niemniej jednak, mając z jednej strony na uwadze konieczność posiadania ugruntowanej wiedzy z zakresu materialnego prawa podatkowego jak również międzynarodowego oraz wspólnotowego prawa podatkowego przez każdego doradę podatkowego – wprowadzone zostało założenie, zgodnie z którym wykazanie się znajomością obydwu ww. dziedzin (materialnego prawa podatkowego oraz międzynarodowego i wspólnotowego prawa podatkowego) będzie obowiązkowe dla każdego

kandydata na doradcę podatkowego, niezależnie od uzyskanych dotychczas stanowisk czy uprawnień zawodowych.

Dodatkowo, celem uniknięcia wątpliwości co do zamiaru objęcia art. 20 ust. 2 i 3 ustawy osób, które zarówno w przeszłości zajmowały, jak i obecnie zajmują, stanowiska sędziów, asesorów sądowych oraz prokuratorów, jak również osób, które zarówno w przeszłości były, jak i obecnie posiadają uprawnienia adwokata, radcy prawnego, notariusza, biegłego rewidenta (a w konsekwencji także funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej w służbie stałej, posiadających ośmioletni staż służby w Służbie Celno-Skarbowej) – wprowadzono do dotychczasowego brzmienia przepisu sformułowania jednoznacznie wskazujące na obie z ww. możliwości (odpowiednio „zajmowały lub zajmują" oraz „były lub są").

Zgodnie z przyjętym założeniem nowe zasady w ww. zakresie dotyczyć będą egzaminów na doradcę podatkowego przeprowadzanych po dniu 30 czerwca 2026 r. (art. 29 nowelizującej ustawy).

Jednocześnie jednak, zgodnie z wprowadzanym art. 31a nie będzie możliwe wykonywanie zawodu doradcy podatkowego w przypadku podjęcia pracy w organach wymiaru sprawiedliwości, organach ścigania, urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej lub służby jako funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej. W takim przypadku z urzędu następować będzie zawieszenie prawa wykonywania zawodu doradcy podatkowego na okres wykonywania tej pracy lub pełnienia tej służby.

art. 20 ust. 3 zmienianej ustawy

Zmiana w ust. 3 art. 20 ma charakter porządkowy i polega na przeniesieniu wynikającej dotychczas z tego przepisu skróconej nazwy „Komisja Egzaminacyjna" oznaczającej „Państwową Komisję Egzaminacyjną do Spraw Doradztwa Podatkowego" do art. 6 ustawy, gdzie nazwa tego gremium użyta jest w ustawie po raz pierwszy oraz wprowadzeniu odwołania do ust. 2, gdzie wskazane są stanowiska i zawody osób uprawnionych do zdawania egzaminu na doradcę podatkowego o węższym zakresie merytorycznym, celem uniknięcia powtórzeń.

12) Art. 1 pkt 12 projektu wprowadza zmiany w art. 21 ustawy.

art. 21 ust. 1–1d zmienianej ustawy

Wprowadzenie do ustawy opisu elementów wniosku o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego i doprecyzowanie jego nazwy/ zmiany dotyczące egzaminu na doradcę podatkowego

W obecnie obowiązującym stanie prawnym „wniosek o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego", którego złożenie do Komisji Egzaminacyjnej stanowi podstawę rozpoczęcia procedury kwalifikacyjnej do egzaminu na doradcę podatkowego, definiowany jest poprzez przepisy rozporządzenia wykonawczego wydanego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych na podstawie art. 26 ustawy. Wniosek ten, w zakresie w jakim odnosi się do dopuszczenia do egzaminu, dotyczy weryfikacji spełnienia przez kandydata ustawowych warunków zakwalifikowania do egzaminu i inicjuje rozpoczęcie procedury egzaminacyjnej, natomiast jego efektem – poza dopuszczeniem do procedury egzaminacyjnej osoby spełniającej te warunki – jest wyznaczenie kandydatowi terminu części pisemnej egzaminu. W związku z powyższym, celem doprecyzowania poszczególnych etapów postępowania egzaminacyjnego oraz w związku z wprowadzanym rozdzieleniem opłat egzaminacyjnych za część pisemną i ustną egzaminu zasadne stało się doprecyzowanie nazwy składanego przez kandydatów wniosku o dopuszczenie do egzaminu i określenie go jako „wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu" – jako wskazanie najważniejszych czynności, które w jego efekcie są podejmowane przez Komisję Egzaminacyjną.

Biorąc pod uwagę konieczność podawania w przyszłości – w ramach ww. wniosku – większej, niż jest to obecnie wymagane, ilości danych, które będą niezbędne do korzystania przez kandydatów z dedykowanego dla prowadzenia procedury kwalifikacyjnej i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego systemu teleinformatycznego e-Doradca (z uwagi na potrzebę uwierzytelniania użytkownika), obecne rozwiązanie wydaje się niewystarczające, także z uwagi na budzące niejednokrotnie wątpliwości i problemy z jednoznacznym identyfikowaniem kandydata w sytuacji, gdy zmianie uległa zdecydowana większość jego danych udostępnionych przez niego wcześniej Komisji Egzaminacyjnej.

Mając na celu komunikację elektroniczną między Komisją Egzaminacyjną a kandydatami do egzaminu na doradcę podatkowego w zdecydowanej części procedury egzaminacyjnej, a w

związku z tym konieczność jednoznacznego potwierdzenia tożsamości osoby korzystającej z systemu i dokonującej za jego pośrednictwem szeregu czynności związanych z uzyskiwaniem uprawnień zawodowych, a jednocześnie zapewnienie wysokich standardów bezpieczeństwa, dostępności i łatwości w działaniu – zadecydowano o wykorzystaniu w procesie logowania do e-Doradcy, używanego już przez zdecydowaną większość podmiotów administracji publicznych i instytucji w zakresie obsługiwanych systemów usługowych (np. ePUAP, e-Urząd Skarbowy, portal CEIDG, PUE ZUS) – Węzła Krajowego. Zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 5 lipca 2018 r, o zmianie ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej oraz niektórych innych ustawy „węzeł krajowy jest rozwiązaniem organizacyjno-technicznym umożliwiającym uwierzytelnianie użytkownika systemu teleinformatycznego, korzystającego z usługi online, z wykorzystaniem środka identyfikacji elektronicznej wydanego w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do tego węzła bezpośrednio albo za pośrednictwem węzła transgranicznego.”. Obecnie jednymi z takich systemów identyfikacji elektronicznej są: Profil Zaufany i eDowód. Organem odpowiedzialnym za wprowadzenie i działalność systemu jest Ministerstwo Cyfryzacji. Dodatkową zaletą wykorzystania wskazanego wyżej rozwiązania jest wynikająca z przepisów ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej konieczność spełnienia przez podmiot odpowiedzialny za dany system przyłączany do węzła krajowego szeregu wymogów dających gwarancję bezpieczeństwa i ochrony danych i informacji gromadzonych w tym systemie oraz przyjęcia rozwiązań zapewniających odpowiednie poziomy zabezpieczenia praw i wolności osób, których te dane dotyczą. Zgodnie z postanowieniami ww. ustawy Minister ten - w celu uwierzytelnienia z wykorzystaniem węzła krajowego - przetwarza dane osobowe osób, którym wydano środki identyfikacji elektronicznej, obejmujące: imię (imiona), nazwisko, nazwisko rodowe, numer PESEL lub niepowtarzalny identyfikator środka identyfikacji elektronicznej, datę urodzenia, miejsce urodzenia, płeć, adres zamieszkania. W związku z powyższym niezbędnym okazało się – celem skorzystania z ww. rozwiązania – wprowadzenie do zakresu danych kandydata podawanych we wniosku o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego numeru PESEL, wykorzystywanego przez systemy identyfikacji elektronicznej dla dokonania skutecznego uwierzytelnienia. Istotność „krajowego numeru identyfikacji” mającego znaleźć się w zakresie danych wynikających z wniosku kandydata zadecydowała natomiast o miejscu umieszczenia stosownej regulacji prawnej.

Dlatego też do obecnej treści art. 21 ustawy wprowadzone zostały przepisy dotyczące tego wniosku, wskazując na obowiązkowe jego elementy, zarówno te mające wynikać z jego treści

(nazwisko i imię, adres do korespondencji oraz adres poczty elektronicznej, numer PESEL i numer telefonu kontaktowego - fakultatywnie), jak i załączonych doń dokumentów, których obowiązek dołączenia do wniosku wynikał dotychczas z przepisów wykonawczych – w szczególności potwierdzających spełnianie warunków, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, 3 i 5 ustawy – tj. posiadanie pełnej zdolności do czynności prawnej i korzystanie z pełni praw publicznych (oświadczenia kandydata), posiadanie wyższego wykształcenia oraz potwierdzenie dokonania opłaty wstępnej oraz opłaty egzaminacyjnej za część pisemną. Ze względu na konieczność zapewnienia poprawności dokumentacji przekazywanej Komisji Egzaminacyjnej przez kandydata poprzez system e-Doradca (w odróżnieniu od przekazywanych dotychczas w formie papierowej ich oryginałów) w projektowanym art. 21 ust. 1c ustawy przewidziano także, iż oświadczenie o spełnianiu warunków określonych w art. 6 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy oraz oświadczenie o prawdziwości danych zawartych we wniosku i załączanych dokumentach składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383) oraz zawiera się w nim klauzulę o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”, która zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

We wprowadzanej regulacji wskazano również dokumenty, których załączenie wymagane jest od kandydata – obecnie na mocy obowiązującego rozporządzenia – w określonych szczególnych przypadkach – gdy jest osobą nieposiadającą obywatelstwa polskiego, która zobowiązana jest załączyć dokument potwierdzający zgodę KRDP, o której mowa w art. 21 ust. 3 ustawy lub osobą, o której mowa w art. 20 ust. 2 i 5, która załącza dokument stwierdzający jej uprawnienia zawodowe określone w art. 20 ust. 2 albo spełnienie warunków, o których mowa w art. 20 ust. 5 - pozwalające na przystąpienie do egzaminu na doradcę podatkowego o ograniczonym zakresie merytorycznym.

Wynikający z art. 21 ust. 1a-1b i 1d katalog danych i informacji, jest katalogiem zamkniętym, który – uwzględniając cele ich zgromadzenia, m.in.: potwierdzenie spełniania niezbędnych do uzyskania tytułu zawodowego doradcy podatkowego warunków, możliwość komunikowani się za pośrednictwem narzędzi elektronicznych czy potwierdzenie tożsamości osoby logującej się do systemu – są zbiorem spełniającym wymogi celowości, adekwatności i minimalizacji danych, a ich sposób przetwarzania czyni zadość zasadom wynikającym z art. 5 RODO (tzn. zbierane są w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach; przetwarzane - zgodnie

z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą oraz w sposób zapewniający odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych, w tym ochronę przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, za pomocą odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych). Dodatkowo, wprowadzając w art. 21 ust. 1e zobowiązujący osobę, która złożyła wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu do niezwłocznego poinformowania Komisji Egzaminacyjnej o wszelkich zmianach danych z tego wniosku (i jego załączników) wynikających, projektodawca uwzględnił zasadę prawidłowości przetwarzania danych, zapewniającą ich aktualność.

Podkreślenia przy tym wymaga fakt, że zakładane jest samodzielne wprowadzanie przez kandydata – do systemu e-Doradca – jego danych osobowych wynikających z ustawy, on sam dokonywać będzie także – za pośrednictwem swojego konta w tym systemie - stosownych aktualizacji ww. danych kiedy tylko zajdzie taka konieczność. Dane te przechowywane będą w formie elektronicznej i podlegać będą zabezpieczeniom technicznym i organizacyjnym zapobiegającym nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazywaniu, polegającym co najmniej na: dopuszczeniu przez administratora danych do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osób do tego upoważnionych, zobowiązanych do zachowania ich w tajemnicy oraz systemowemu jak i organizacyjnemu zapewnieniu ochrony przed nieuprawnionym dostępem do systemu e-Doradca. Zgodnie z przepisami regulującymi egzamin na doradcę podatkowego (art. 21 i 22 ustawy o doradztwie podatkowym), dostęp do przedmiotowych danych będą miały wyłącznie osoby pracującej w komórce organizacyjnej Ministerstwa Finansów odpowiadającej za obsługę administracyjno-biurową Komisji Egzaminacyjnej oraz członkowie Komisji Egzaminacyjnej. Po zakończeniu procesu egzaminacyjnego dane kandydatów do egzaminu na doradcę podatkowego podlegać będą archiwizacji zgodnie z ogólnie obowiązującymi przepisami prawa w tym zakresie (w tym z zasadami wynikającymi z wewnętrznych uregulowań obowiązujących w Ministerstwie Finansów), a po upływie 4 lat od dnia złożenia z wynikiem pozytywnym tego egzaminu dane kandydatów zostaną usunięte (projektowany art. 25a ust. 4).

art. 21 ust. 1e zmienianej ustawy

Obowiązek kandydata informowania Komisji Egzaminacyjnej o zmianie danych/ zmiany dotyczące egzaminu na doradcę podatkowego

Dążąc do zapewnienia niezbędnej aktualności danych kandydata przekazanych przez niego Komisji Egzaminacyjnej celem właściwego i skutecznego przeprowadzenia procedury egzaminacyjnej wprowadzono regulację zobowiązującą kandydatów, którzy złożyli wniosek o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu (analogicznie też wniosek o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu – w przypadku absolwentów uczelni, z którymi Komisja Egzaminacyjna zawarła umowy) do niezwłocznego poinformowania Komisji Egzaminacyjnej o wszelkich zmianach danych określonych tym wniosku.

Dodatkowo, w przepisach przejściowych ustawy uregulowano kwestię przekazania Komisji Egzaminacyjnej przez kandydatów, którzy złożyli wnioski o dopuszczenie do egzaminu przed dniem wejścia w życie ustawy nr PESEL, co warunkować będzie możliwość korzystania z elektronicznej obsługi procedury egzaminacyjnej za pośrednictwem e-Doradcy, zgodnie z przyjętym założeniem, wniosek o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego albo wniosek, o którym mowa w art. 24 ust. 6 ustawy złożony przez kandydata do egzaminu na doradcę podatkowego przed dniem wejścia w życie nowelizacji, będzie wymagać uzupełnienia przez tego kandydata o dane wskazane w nowym art. 21 ust. 1a pkt 3 (art. 13 nowelizującej ustawy).

art. 21 ust. 1f zmienianej ustawy

Wprowadzenie do ustawy regulacji odnoszących się do wydłużenia czasu trwania egzaminu na doradcę podatkowego przeprowadzanego wobec kandydata będącego osobą niepełnosprawną/ zmiana dotycząca egzaminu na doradcę podatkowego

Wprowadza się do ustawy, przewidziane dotychczas w rozporządzeniu w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego najważniejsze regulacje odnoszące się do kandydatów na doradcę podatkowego będących osobami niepełnosprawnymi, które chciałyby skorzystać z możliwości wydłużeniu czasu trwania egzaminu określanego w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 26 ustawy. Ze względu na wprowadzane nowelizującą ustawą dla wszystkich kandydatów przystępujących do egzaminu przeprowadzanie egzaminu przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego e-Doradca, a więc przy użyciu sprzętu komputerowego, w

zakresie regulacji przewidujących dostosowanie warunków przeprowadzenia egzaminu do potrzeb kandydata wynikających z jego niepełnosprawności nie ujęto już – przewidzianego w obowiązującym rozporządzeniu – dostosowania polegającego na możliwości zdawania egzaminu przy użyciu sprzętu komputerowego, które stanie się standardem obowiązującym na egzaminie na doradcę podatkowego.

Wprowadza się także do ustawy, przewidziane dotychczas w rozporządzeniu w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego, regulacje wskazujące składane przez osoby zainteresowane egzaminem będące osobami niepełnosprawnymi dokumenty pozwalające na wydłużenie czasu trwania egzaminu. Analogicznie jak na podstawie obowiązującego ww. rozporządzenia, osoba zainteresowana skorzystaniem z preferencyjnych warunków egzaminu, a w związku z tym składająca – wraz z wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu (w przypadku absolwentów kierunków studiów objętych umową zawartą przez Komisję Egzaminacyjną z uczelnią – wraz z wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu) – wniosek o wydłużenie czasu egzaminu, załączać będzie kopię orzeczenia potwierdzającego niepełnosprawność w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913) w okresie przeprowadzania egzaminu oraz zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza specjalistę właściwego ze względu na charakter niepełnosprawności. Ze względu na wprowadzane nowelizującą ustawą zasady przeprowadzania egzaminu przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego e-Doradca, a więc – także jako zasadę ogólną – przy użyciu sprzętu komputerowego, w miejsce dotychczas odręcznego sporządzania odpowiedzi na piśmie, zaświadczenie lekarskie przedkładane przez kandydata mające być podstawą dla wydłużenia czasu trwania egzaminu powinno wskazywać na wynikające z jego niepełnosprawności trudności w wykonywaniu czynności technicznych, takich jak odczytywanie tekstu czy posługiwanie się sprzętem komputerowym w sposób umożliwiający sporządzenie odpowiedzi na pytania i zadania egzaminacyjne. Z uwagi na charakter danych wynikających ze składanych w tym ostatnim przypadku dokumentów, należących do szczególnych kategorii danych osobowych (dotyczących zdrowia danej osoby), które mogą być przetwarzane wyłącznie celem skorzystania przez niego z preferencyjnego, wydłużonego czasu na zdanie egzaminu – regulacje te zostały przeniesione z rozporządzenia do ustawy, jako aktu właściwej dla tego rodzaju postanowień rangi. W przypadku złożenia tego rodzaju dokumentów przez osobę

ubiegającą się o dopuszczenie do egzaminu będącą osobą niepełnosprawną wraz z wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu albo wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu, czas trwania egzaminu przeprowadzanego wobec takiej osoby ulegać będzie wydłużeniu.

Funkcjonujące już zatem jakiś czas w obowiązujących przepisach prawnych, określających procedurę egzaminacyjną dla kandydatów na doradców podatkowych, wskazane wyżej rozwiązanie jest wzorowane na regulacjach rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 19 grudnia 2017 r. w sprawie postępowania kwalifikacyjnego na biegłych rewidentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2250), którego § 3a ust. 2 przewiduje, że wydłużenie czasu trwania egzaminu dla kandydata na biegłego rewidenta będącego osobą niepełnosprawną, następuje na jego pisemny wniosek, do którego załącza on:

1) kopię orzeczenia potwierdzającego niepełnosprawność w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913) kandydata na biegłego rewidenta w okresie przeprowadzania egzaminu;
2) zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza, pod którego opieką znajduje się kandydat na biegłego rewidenta, stwierdzające, w jakich warunkach - z uwagi na rodzaj niepełnosprawności kandydata - powinien być przeprowadzony egzamin;
3) oświadczenie kandydata na biegłego rewidenta o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych, o których mowa w pkt 1 i 2, w zakresie niezbędnym do realizacji celów związanych z postępowaniem kwalifikacyjnym.

Analogiczne także rozwiązanie funkcjonuje w regulacjach obowiązującego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przeprowadzania egzaminu radcowskiego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1197), którego § 9 ust. 3 stanowi, iż czas trwania każdej części egzaminu radcowskiego zostaje wydłużony w przypadku zdającego będącego osobą niepełnosprawną, który wraz z wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu radcowskiego złoży:

1) kopię orzeczenia potwierdzającego niepełnosprawność w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913) w okresie przeprowadzania egzaminu;
2) zaświadczenie lekarskie stwierdzające wynikające z niepełnosprawności trudności w wykonywaniu w toku egzaminu radcowskiego czynności technicznych, takich jak:
    a) odczytywanie tekstu,

b) zapisywanie rozwiązań zadań odręcznie lub przy użyciu sprzętu komputerowego,
c) obsługa sprzętu komputerowego

- wystawione przez lekarza specjalistę właściwego ze względu na charakter niepełnosprawności;

3) oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych, o których mowa w pkt 1 i 2.

Dlatego też przyjęte w przepisach regulujących procedurę egzaminu na doradcę podatkowego rozwiązanie nie jest czymś nowym, lecz wpisuje się w obowiązujące również w innych grupach zawodów zaufania publicznego zasady przeprowadzania egzaminów zawodowych.

Przewidziany w dotychczasowych przepisach rozporządzenia w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego oraz ww. rozporządzeń odnoszących się do egzaminów zawodowych biegłego rewidenta czy radcy prawnego wymóg załączenia kopii orzeczenia potwierdzającego niepełnosprawność nie mógłby zostać zastąpiony np. przedkładaniem tego rodzaju dokumentu jedynie do wglądu – z uwagi na wprowadzaną projektem elektronizację organizacji egzaminu na doradcę podatkowego i związane z tym składanie wniosków dotyczących egzaminu (wraz z załącznikami) przez system teleinformatyczny e-Doradca, który zapewni możliwość składania odwzorowań cyfrowych dokumentów sporządzonych w postaci papierowej, odchodząc od dotychczasowego wymogu dostarczenia ich osobiście lub za pośrednictwem przesyłki listownej do Komisji Egzaminacyjnej. Dopuszczenie tego rodzaju rozwiązania skutkowałaby w rzeczywistości odejściem w tym jednym przypadku od założeń jakie przyświecały wprowadzeniu w komunikacji z kandydatami do egzaminu na doradcę podatkowego tego systemu, tj. ich przyśpieszenia, usprawnienia, powszechnej dostępności (w tym także z punktu widzenia miejsca zamieszkania) – które to w przypadku osób niepełnosprawnych wydają się mieć jeszcze większe znaczenie. W sytuacji, gdy każdy z kandydatów miałby możliwość zgłosić się na egzamin na doradcę podatkowego bez konieczności wychodzenia z domu, a dodatkowo poprzez dołączenie - za pośrednictwem systemu - do wniosku o dopuszczenie do egzaminu określonych dokumentów (np. potwierdzającego posiadanie dodatkowych uprawnień zawodowych lub ukończenie określonego kierunku studiów) mógłby skorzystać z preferencyjnej ścieżki zdawania egzaminu (zwolnienie z części zagadnień wymaganych na egzaminie lub zwolnienie z części pisemnej), zobligowanie osoby niepełnosprawnej do

stawienia się osobiście w siedzibie Komisji Egzaminacyjnej w Warszawie celem złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu i okazanie dokumentów uprawniających go do skorzystania z udogodnień w ramach tego egzaminu z uwagi na posiadaną niepełnosprawność, wydaje się być dodatkowym i nieuzasadnionym utrudnieniem, które może być postrzegane jako mniej korzystne traktowanie. Podobnie też ewentualne wymaganie listownego przesłania do Komisji Egzaminacyjnej tego rodzaju dokumentów „do wglądu" (i następnie zwrotnego ich odesłania przez Komisję Egzaminacyjną), wiązałoby się z koniecznością poniesienia przez osobę niepełnosprawną kosztów przygotowania i doręczenia przesyłki, których kandydaci niebędący osobami niepełnosprawnymi nie musieliby ponosić.

Podkreślenia wymaga, że przedłożenie Komisji Egzaminacyjnej tego rodzaju dokumentów przez kandydata jest w pełni dobrowolne, jeżeli jednak chciałby on skorzystać z preferencyjnych warunków w zdawaniu egzaminu (wydłużenia czasu trwania egzaminu) – jest to niezbędne do potwierdzenia wobec organu państwowego, jakim jest Komisja Egzaminacyjna, spełniania przez niego określonych warunków.

Dodatkowo fakt, że dokument ten zostanie umieszczony (bezpośrednio przez kandydata chcącego skorzystać z uprawnienia) w systemie budowanym i działającym w oparciu o niezbędne wymogi w zakresie bezpieczeństwa przechowywanych i przetwarzanych w nim danych, ich dostępności, poufności i usuwania – winien stanowić dodatkowy argument za przyjęciem proponowanego rozwiązania. Zwrócić uwagę należy na rozbudowane projektem wymogi w zakresie uzyskania dostępu do danych osobowych kandydatów na doradców podatkowych, do których dostęp będzie miał bardzo ograniczony krąg osób – w przypadku wniosku o wydłużenie czasu trwania egzaminu składanego przez osobę ubiegającą się o dopuszczenie do egzaminu będącą osobą niepełnosprawną dostęp do danych objętych dokumentami załączonymi do tego wniosku będzie miał Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej jako rozpatrujący wniosek oraz określeni pracownicy komórki organizacyjnej w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych zapewniającej obsługę administracyjno-biurową Komisji Egzaminacyjnej, o której mowa w art. 22 ust. 14 ustawy.

Mając na uwadze powyższe należy podkreślić, że wymóg przedłożenia kopii orzeczenia potwierdzającego niepełnosprawność miał zatem na celu uniknięcie nakładania na kandydata obowiązku przedstawienia oryginału tego dokumentu lub ponoszenia kosztów jego

notarialnego poświadczenia, zmierzając do zapewnienia minimalnego i zgodnego z analogicznymi regulacjami dotyczącymi zbliżonych egzaminów zawodowych – formalizmu przy składaniu wniosku o wydłużenie czasu egzaminu przeprowadzanego wobec osoby niepełnosprawnej, a przy tym maksymalnego usprawnienia, przyśpieszenia i ujednolicenia także pod względem dostępności dla wszystkich kandydatów – procedury egzaminacyjnej.

art. 21 ust. 2a–2c zmienianej ustawy

Wprowadzenie możliwości upoważnienia przez Komisję Egzaminacyjną jej przewodniczącego do podejmowania decyzji o odmowie dopuszczenia do egzaminu i uporządkowanie przepisów dotyczących ww. decyzji/ zmiany dotyczące Komisji Egzaminacyjnej, w tym także o charakterze porządkowym

Komisja Egzaminacyjna, na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy, podejmuje decyzje o odmowie dopuszczenia do egzaminu na doradcę podatkowego kandydata w przypadku niespełnienia przez niego warunków określonych w art. 6 ust. 1 pkt 2, 3 i 5 ustawy, tj.:

- braku pełnej zdolności do czynności prawnej,
- niekorzystania z pełni praw publicznych, lub
- braku wyższego wykształcenia.

We wszystkich sprawach należących do kompetencji Komisji Egzaminacyjnej, organ ten – zgodnie z przyjętym założeniem (§ 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 listopada 2010 r. w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego) – podejmuje uchwały. Tymczasem analiza zakresu działania Komisji Egzaminacyjnej wydaje się prowadzić do wniosku, że istnieją niejako dwie grupy jej czynności, różniące się od siebie wagą, doniosłością, wymaganą szybkością procedowania, co z kolei determinuje sposób, w jaki są, bądź powinny być, realizowane.

Do pierwszej z nich zaliczyć należy te, które mają szczególne znaczenie dla wykonywania podstawowych zadań Komisji Egzaminacyjnej, i dla realizacji których kolegialny charakter organu ma ogromne znaczenie – gwarantując wszechstronność analizy danego zagadnienia, dokładne jego przemyślenie, wyważony charakter podjętej decyzji, uwzględniający poglądy i stanowiska wszystkich zaangażowanych członków Komisji. Tu z pewnością zaliczyć należy

zadania Komisji Egzaminacyjnej wynikające z: art. 20 ust. 3, art. 22 ust. 12 oraz ust. 13a ustawy w dotychczasowym jej brzmieniu. Czasokres realizacji danej sprawy pełni w tym przypadku drugorzędną rolę, najważniejsze są bowiem merytoryczność i prawnie trafna decyzja. Tym samym udział wszystkich członków Komisji Egzaminacyjnej w procesie podejmowania decyzji w danej sprawie jest niezbędny.

Drugą grupę stanowią natomiast czynności mające na celu m.in. potwierdzenie zaistnienia pewnego stanu faktycznego, dokonanie porównania, czy wykonanie pewnych działań techniczno–organizacyjnych, które dla sprawności i szybkości ich realizacji nie powinny wymagać zaangażowania całego, 60–osobowego (w przyszłości 70–osobowego) składu Komisji Egzaminacyjnej. Do tego rodzaju czynności zaliczyć należy podjęcie decyzji o odmowie dopuszczenia do egzaminu na doradcę podatkowego na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy oraz w przypadku braku podstaw dopuszczenia kandydata na doradcę podatkowego do egzaminu ustnego w związku z niespełnieniem przez niego dodatkowo warunków, o których mowa w art. 24 ust. 5 ustawy. W każdym z ww. przypadków chodzi jedynie o stwierdzenie braku zaistnienia wymaganych prawem i enumeratywnie wymienionych w przepisach przesłanek w oparciu o przedłożone przez kandydata dokumenty, co winno nastąpić w możliwie najkrótszym czasie, ze względu na konieczność jak najszybszego ustalenia „statusu" kandydata i wskazania mu możliwych do podjęcia działań. Ocena tego rodzaju sprawy ma na ogół charakter formalny wynikający z porównania przepisów prawa, postanowień umowy oraz przesłanego przez kandydata dyplomu i suplementu do dyplomu. Dlatego też bezpodstawnym wydaje się przeprowadzanie – w celu wydania przedmiotowej decyzji – czasochłonnej, kosztownej i angażującej cały skład Komisji Egzaminacyjnej procedury podejmowania uchwały w tej indywidualnej sprawie, nie wspominając o zasadności upubliczniania danych osobowych danego kandydata tak dużej grupie podmiotów.

Mając na uwadze powyższe, w nowelizacji ustawy wprowadzono możliwość przekazania niniejszej kompetencji, tj. wydawania decyzji o odmowie dopuszczenia do egzaminu na doradcę podatkowego w opisanych wyżej przypadkach – przewodniczącemu tego gremium na podstawie podjętej przez Komisję Egzaminacyjną uchwały (ust. 2a).

W związku z rozbudową regulacji dotyczących podejmowania przez Komisję Egzaminacyjną decyzji o odmowie dopuszczenia do egzaminu na doradcę podatkowego (art. 21 ust. 2a zmienianej ustawy) postanowiono dodatkowo – celem uporządkowania i wyeliminowania

ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych – o przeniesieniu do art. 21 części regulacji dotyczących decyzji o odmowie dopuszczenia do egzaminu na doradcę podatkowego, dotychczas wynikających z art. 13 ujętego w Rozdziale 2 zatytułowanym „Wpis na listę doradców podatkowych". W związku z powyższym, do art. 21 ust. 2b wpisano, że decyzję o odmowie dopuszczenia do egzaminu podpisuje każdorazowo przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej, a do ust. 2c tego artykułu – że ww. decyzja jest decyzją administracyjną oraz stosuje się do niej odpowiednio art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Przyjęte w art. 21 ust. 2a i 2b rozwiązanie wpłynie na szybkość procedowania, a tym samym skuteczność działania Komisji Egzaminacyjnej.

13) Art. 1 pkt 13 projektu wprowadza zmiany w art. 22 ustawy.

art. 22 ust. 2 i 3 zmienianej ustawy

Zwiększenie liczebności składu osobowego Komisji Egzaminacyjnej/ zmiany dotyczące Komisji Egzaminacyjnej

Propozycja zmiany ww. przepisu zakłada zwiększenie składu osobowego Komisji Egzaminacyjnej o 10 członków (z obecnych 60 do 70 osób), a w konsekwencji do zwiększenia liczby przedstawicieli poszczególnych grup zawodowych:

- przedstawicieli MF – z 20 do 22 osób,
- sędziów – z 10 do 14 osób,
- pracowników naukowych – z 10 do 12 osób,
- przedstawicieli KIDP – z 20 do 22 osób.

Zmiana ta wynika m.in. ze zwiększonego zakresu zagadnień egzaminacyjnych, ale przede wszystkim z rosnącej ilości pracy Komisji Egzaminacyjnej z uwagi na wzrastającą z roku na rok liczbę kandydatów chcących przystąpić do egzaminu. Szczególnie znacząco odczuwalna jest przy ustaleniu składów egzaminacyjnych niewystarczająca obecnie liczba przedstawicieli środowiska sędziowskiego oraz naukowego.

Dla przykładu, w 2014 r., kiedy wprowadzona została ostatnia większa nowelizacja ustawy, przeprowadzonych zostało 70 egzaminów ustnych i 7 egzaminów pisemnych, podczas gdy w

2023 r. – ze względu na bardzo dużą liczbę kandydatów – egzaminów ustnych było już 109, a egzaminów pisemnych 30, a w 2024 r. – egzaminów ustnych było 137, a egzaminów pisemnych 22.

Tymczasem liczba członków Komisji Egzaminacyjnej nie zwiększyła się. W tym wymiarze aktywności Komisji Egzaminacyjnej istotnym jest fakt, że w jej skład wchodzą specjaliści z całej Polski, którzy dojeżdżają do Warszawy, aby wziąć udział w przeprowadzaniu egzaminów. Zbyt mała liczba członków zmniejsza elastyczność ustalania składów Komisji Egzaminacyjnej oraz utrudnia zapewnienie zastępstw w sytuacjach awaryjnych. Zwiększenie liczby członków Komisji Egzaminacyjnej będzie miało pozytywny wpływ na przygotowywanie egzaminów. Będzie możliwe – w zależności od potrzeb – wyznaczanie większej ilości terminów egzaminów, co przełoży się na powoływanie większej liczby składów egzaminacyjnych dziennie. Zmiana ta wpłynie na efektywność egzaminowania kandydatów, a w konsekwencji na pracę Komisji Egzaminacyjnej. Podkreślenia przy tym wymaga fakt, że wzrost liczebności Komisji Egzaminacyjnej nie będzie miał w zasadzie wpływu na wzrost wydatków budżetu Państwa, z uwagi na sposób pracy tego gremium, które w zdecydowanej większości przypadków opiera się o pracę 6-osobowych składów egzaminacyjnych. Posiedzenia pełnego składu Komisji Egzaminacyjnej, które generowałyby – w przypadku obecności wszystkich jej członków – zwiększony, w porównaniu do obecnego rozwiązania, koszt, organizowane są sporadycznie (z reguły zaledwie raz w roku), a uchwały Komisji Egzaminacyjnej podejmowane są w trybie obiegowym bez konieczności odbycia posiedzenia.

art. 22 ust. 2–4a zmienianej ustawy

Zwiększenie wymogów dla kandydatów na członków Komisji Egzaminacyjnej dla poszczególnych grup zawodowych/ zmiany dotyczące Komisji Egzaminacyjnej

Mając na uwadze cele i zakres działania Komisji Egzaminacyjnej – pełniącej szczególną rolę w kształtowaniu zawodu doradcy podatkowego jako zawodu zaufania publicznego, m.in. poprzez czuwanie nad zapewnieniem wysokich kwalifikacji przyszłych doradców podatkowych i prawidłowego ich przygotowania do pełnienia ważnej społecznie pracy na rzecz podatników (w zakresie ochrony ich praw, ale i czuwania nad właściwym spełnianiem przez nich obowiązków wobec Skarbu Państwa), a także w obszarze należytej współpracy z przedstawicielami instytucji państwowych, organów skarbowych i sądów administracyjnych –

istotnym jest, aby osoby powołane do jej składu legitymowały się uznanym dorobkiem oraz wysokim poziomem wiedzy i doświadczenia w dziedzinach objętych zakresem egzaminu. Dlatego też, obok obecnych wymogów: niebycia skazanym prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe, w ust. 2 art. 22 wprowadzony został – dotyczący każdego przyszłego członka Komisji Egzaminacyjnej – wymóg posiadania na tyle rozległej wiedzy i doświadczenia zawodowego, by dawać „rękojmię prawidłowego wykonywania zadań, w tym przeprowadzenia egzaminu".

Z tym ogólnym kryterium korespondują wprowadzone nowe wymogi dotyczące doświadczenia zawodowego. W projekcie wymóg ten został wprowadzony dla przedstawicieli każdej z grup zawodowych reprezentowanych w składzie Komisji Egzaminacyjnej, choć w różnych wartościach, co z kolei wynika z trybu i czasokresu uzyskiwania poszczególnych stopni/uprawnień zawodowych (np. uzyskanie tytułu doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauk prawnych lub ekonomii i finansów w zakresie prawa finansowego lub finansów wymaga odpowiednio długiego stażu pracy naukowej, uzyskanie stanowiska sędziego w NSA poprzedzone jest z kolei odpowiednio długim stażem pracy w niższych jednostkach sądownictwa administracyjnego).

Jednocześnie, uwzględniając regulację art. 114 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.), zgodnie z którą nauczycieli akademickich zatrudnia się w grupach pracowników dydaktycznych, badawczych i badawczo–dydaktycznych, do których to pojęć częściowo obecnie odwołuje się przepis art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy o doradztwie podatkowym, w grupie osób wskazanej w art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy, w miejsce „pracowników badawczych lub badawczo–dydaktycznych uczelni" wprowadzono „nauczycieli akademickich zatrudnionych w grupach pracowników dydaktycznych, badawczych lub badawczo–dydaktycznych" ujmując tym samym w grupie osób, spośród których możliwe jest powołanie do składu Komisji Egzaminacyjnej wszystkie kategorie nauczycieli akademickich. Wprowadzane w nowelizowanej ustawie dodatkowe wymogi kwalifikacyjne członków Komisji Egzaminacyjnej zapewnią odpowiednie merytoryczne kompetencje w każdej z grup zawodowych.

I tak, dla przedstawicieli Ministra Finansów, która to grupa posiadała już wymóg doświadczenia zawodowego w zakresie tworzenia lub stosowania przepisów prawa co najmniej w jednej z dziedzin objętych zakresem tematycznym egzaminu na doradcę podatkowego –

został on wydłużony z 5 do 10 lat, odnośnie zaś przedstawicieli trzech kolejnych grup został wprowadzony wymóg posiadania 5–letniego doświadczenia w wykonywaniu czynności, które są podstawą do ubiegania się o członkostwo w Komisji Egzaminacyjnej:

- sędziowie – co najmniej pięcioletnie doświadczenie w wykonywaniu zawodu sędziego sądu administracyjnego;
- nauczyciele akademiccy zatrudnieni w grupach pracowników dydaktycznych, badawczych lub badawczo–dydaktycznych uczelni lub pracownicy naukowi instytutu badawczego lub instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk – minimum pięcioletnie doświadczenie co najmniej w jednej z dziedzin objętych zakresem tematycznym egzaminu;
- członkowie Krajowej Izby Doradców Podatkowych – co najmniej pięcioletnie doświadczenie w wykonywaniu zawodu doradcy podatkowego.

Ponadto, wobec przedstawicieli środowiska naukowego (nauczycieli akademickich zatrudnionych w grupach pracowników dydaktycznych, badawczych lub badawczo–dydaktycznych uczelni lub instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk) zadecydowano o wprowadzeniu dodatkowej przesłanki, jaką jest konieczność posiadania co najmniej stopnia naukowego doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauk prawnych lub ekonomii i finansów w zakresie prawa finansowego lub finansów. Powyższa zmiana jest potwierdzeniem dotychczasowej praktyki w kreowaniu składu osobowego Komisji Egzaminacyjnej w odniesieniu do tej grupy osób, co – szczególnie obecnie, przy tak dużych możliwościach uzyskania tytułu magistra, ale i znacznym zainteresowaniu osób (dopiero co kończących studia) prowadzeniem zajęć dydaktycznych na uczelniach – nabiera coraz większego znaczenia. Konieczność spełnienia tego warunku niewątpliwie wpłynie nie tylko na poziom, ale i podwyższenie rangi Komisji Egzaminacyjnej. Doprecyzowano także, że wymagana do przedstawienia - jako załącznik do zgłoszenia do Komisji Egzaminacyjnej - opinia uczelni lub instytutu, powinna być sporządzona przez uczelnię lub instytut zatrudniający ubiegającego się o powołanie do składu Komisji Egzaminacyjnej przedstawiciela środowiska naukowego.

Wprowadzenie ww. zmian ma również na celu wyjście naprzeciw oczekiwaniom rynku – podmiotów gospodarczych, ale i osób fizycznych, poszukujących specjalistów z coraz lepszym przygotowaniem do świadczenia usług w zakresie podatków i dziedzin ściśle z nimi związanych. Zwiększenie wymogów dla osób, które – uczestnicząc w procesie weryfikacji przygotowania kandydatów do wykonywania zawodu doradcy podatkowego – czuwać mają nad właściwym ich merytorycznym i praktycznym przygotowaniem, z pewnością przełoży się

na dołączanie do grona przedstawicieli tego zawodu osób właściwie przygotowanych do zapewnienia ochrony i bezpieczeństwa obsługiwanych podatników, jak i Skarbu Państwa.

Z procedurą wyboru członków Komisji Egzaminacyjnej ściśle związane są także dwie inne z zaproponowanych w projektowanych przepisach zmiany.

Pierwsza z nich dotyczy powoływania w skład Komisji Egzaminacyjnej przedstawicieli ministra właściwego do spraw finansów publicznych i polega na wprowadzeniu wymogu zajmowania wyższego stanowiska w służbie cywilnej w przypadku osób zatrudnionych w urzędzie obsługującym tego ministra lub zajmujących stanowisko dyrektora izby administracji skarbowej lub zastępcy dyrektora izby administracji skarbowej w przypadku osób zatrudnionych w jednostkach Krajowej Administracji Skarbowej. Spełnianie ww. warunku zajmowania odpowiedniego stanowiska w strukturze resortu finansów nie dotyczy członka Komisji Egzaminacyjnej mającego pełnić funkcję sekretarza Komisji Egzaminacyjnej – w tym przypadku warunkiem jest natomiast, by osoba ta była pracownikiem komórki organizacyjnej wyodrębnionej w strukturze obsługującej ministra właściwego do spraw finansów publicznych, przy pomocy której minister ten zapewnia obsługę administracyjno-biurową Komisji Egzaminacyjnej. Wyjątek ten jest ściśle związany z zakresem zadań sekretarza Komisji Egzaminacyjnej, który sprawuje nadzór nad obsługą administracyjno-biurową tego gremium, realizując szereg bieżących zadań o ściśle organizacyjnym, logistycznym charakterze, przez co znajomość struktury, wewnętrznego podziału zadań i procedur obowiązujących w Ministerstwie Finansów jest niezwykle pomocna. Podkreślenia wymaga, że wprowadzona do projektu w tym zakresie formuła doskonale sprawdziła się już w praktyce w dotychczasowej pracy Komisji Egzaminacyjnej. Tym niemniej każdy z przedstawicieli ministra właściwego do spraw finansów publicznych ma natomiast w chwili powoływania do składu tego gremium legitymować się co najmniej 5-letnim okresem zatrudnienia lub służby w urzędzie obsługującym tego ministra, w jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej lub jako funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej. Wskazać przy tym należy, że opisany powyżej warunek 5-letniego okresu zatrudnienia nie jest zawężony do określonych, konkretnych 5 lat, w znaczeniu np. „kolejnych" czy „bezpośrednio poprzedzających moment powołania". W przypadku tej przesłanki, w ocenie projektodawcy 5-letnie zatrudnienie (jako suma także kilku krótszych okresów) będzie w sposób wystarczający gwarantować doświadczenie w pracy w administracji tj. w instytucji delegującej, analogicznie jak nowe przesłanki odpowiednio długiego doświadczenia w wykonywaniu danego zawodu wśród

pozostałych grup zawodowych reprezentowanych w Komisji Egzaminacyjnej. Mając na uwadze cele i zakres działania Komisji Egzaminacyjnej – pełniącej szczególną rolę w kształtowaniu zawodu doradcy podatkowego m.in. poprzez czuwanie nad zapewnieniem wysokich kwalifikacji przyszłych doradców podatkowych, istotnym jest, aby osoby powołane do jej składu nie tylko legitymowały się uznanym dorobkiem oraz niekwestionowanym poziomem wiedzy, ale też były w stanie realizować założenia organu/podmiotu, który reprezentują.

Druga ze wskazanych powyżej zmian ma na celu zapewnić właściwą reprezentatywność każdego ze środowisk wchodzących w skład Komisji Egzaminacyjnej. Dlatego też postanowiono o wprowadzeniu zastrzeżenia, zgodnie z którym osoby mające być powołane lub wchodzące w skład Komisji Egzaminacyjnej jako przedstawiciele środowiska naukowego lub doradców podatkowych – delegowani przez KIDP, nie mogą jednocześnie być zatrudnione w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej lub pełnić służby jako funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej (art. 22 ust. 3 pkt 3 i 4). Rozwiązanie to przyczyni się do usprawnienia działań Komisji Egzaminacyjnej, w której również z organizacyjnego punktu widzenia nie bez znaczenia jest to, który z członków reprezentuje jaką grupę zawodową m.in. z uwagi na wewnętrzny podział zadań, a co za tym idzie – właściwą ich realizację.

Dodatkowo, mając na celu pełną transparentność w procedurze wyboru przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych członków Komisji Egzaminacyjnej, wprowadzona została do art. 22 zasada (ust. 3b), zgodnie z którą ocena spełnienia warunków powołania do Komisji Egzaminacyjnej dokonywana jest na podstawie dokumentacji przedstawionej przez osoby powoływane. W przypadku kandydatów delegowanych do składu Komisji Egzaminacyjnej przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego (sędziowie sądów administracyjnych) oraz przewodniczącego KRDP (doradcy podatkowi) oceny spełniania warunków powołania do składu Komisji Egzaminacyjnej – na podstawie wspomnianej wyżej dokumentacji – dokonywać będzie podmiot delegujący te osoby (ust. 3a).

W ust. 3c dodawanym do art. 22 ustawy przewidziano, iż – w celu powołania do Komisji Egzaminacyjnej – organy delegujące swoich przedstawicieli do tego gremium (tj. Prezes NSA oraz KRDP) przekazują Ministrowi Finansów zgłoszenie do składu Komisji Egzaminacyjnej, które zawierać będzie następujące elementy:

1) imię i nazwisko osoby delegowanej;
2) adres do korespondencji oraz adres poczty elektronicznej osoby delegowanej;
3) oświadczenie osoby delegowanej o braku skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;
4) oświadczenie podmiotu delegującego o dokonaniu oceny spełnienia przez osobę delegowaną warunków powołania do składu Komisji Egzaminacyjnej, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 4..

W ust. 3d dodawanym do art. 22 ustawy wskazano natomiast, iż – w celu zgłoszenia się do składu Komisji Egzaminacyjnej – nauczyciele akademiccy zatrudnieni w grupach pracowników dydaktycznych, badawczych lub badawczo-dydaktycznych uczelni lub pracowników naukowych instytutu badawczego lub instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk przekazują Ministrowi Finansów zgłoszenie, które zawiera:

1) imię i nazwisko i imię;
2) adres do korespondencji oraz adres poczty elektronicznej;
3) oświadczenie o braku skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;
4) dokumentację potwierdzającą spełnienie warunków powołania do składu Komisji Egzaminacyjnej;
5) opinię uczelni lub instytutu, o której mowa w art. 22 ust. 3 pkt 3 ustawy.

Z uwagi na ogólny i mający zastosowanie do wszystkich grup zawodowych powoływanych do Komisji Egzaminacyjnej wymóg art. 22 ust. 2 ustawy braku skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe, w ust. 3e dodawanym do art. 22 ustawy przewidziano zasadę, oświadczenie o braku skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe składane będzie pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oraz zawierać będzie klauzulę o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”, która zastępuje pouczenie organu o]odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Wskazania natomiast do składu Komisji Egzaminacyjnej przedstawicieli Ministra Finansów, dokonywać będzie Minister Finansów w oparciu o przedstawianą przez osoby powoływane dokumentację, której przedstawienia wymagają od wszystkich kandydatów do Komisji Egzaminacyjnej wprowadzane przepisy ustawy o doradztwie podatkowym, i przeprowadzoną

na jej podstawie ocenę spełniania warunków powołania do składu Komisji Egzaminacyjnej określonych w art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy, a także składane pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o braku skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe. Z uwagi na fakt, że powołania do Komisji Egzaminacyjnej przedstawicieli Ministra Finansów (osoby zatrudnione w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych i izbie administracji skarbowej) dokonuje ten właśnie Minister, nie znajduje tu zastosowania procedura zgłaszania kandydatów stosowana wobec przedstawicieli pozostałych trzech – zewnętrznych wobec Ministra Finansów – grup zawodowych.

Z uwagi na wprowadzaną ustawą elektronizację organizacji i przeprowadzania egzaminu przy użyciu systemu e-Doradca, w którym uwierzytelnienie – niezbędne dla jednoznacznego zidentyfikowania użytkowników biorących udział po obu stronach procedury egzaminacyjnej (Komisja Egzaminacyjna i kandydat) – będzie odbywało się przy użyciu numeru PESEL, przewidziano podanie przez osoby powołane już do składu Komisji Egzaminacyjnej również numeru PESEL – dla potrzeb wykonywania zadań członka Komisji Egzaminacyjnej w tym systemie i związanego z tym uwierzytelnienia się jego użytkownika (ust. 3f).

Wskazane wyżej rozwiązania są analogicznymi – jeśli chodzi o cel i zakres gromadzenia danych i dokumentów – jak w przypadku kandydatów do egzaminu na doradcę podatkowego. Przejście na komunikację elektroniczną między Komisją Egzaminacyjną a kandydatami do egzaminu na doradcę podatkowego w zdecydowanej części procedury egzaminacyjnej, a w związku z tym konieczność jednoznacznego potwierdzenia tożsamości osoby korzystającej z systemu i dokonującej za jego pośrednictwem szeregu czynności związanych z obsługą egzaminu, a jednocześnie zapewnienie wysokich standardów bezpieczeństwa, dostępności i intuicyjności w działaniu – skutkuje również w przypadku członków Komisji Egzaminacyjnej koniecznością skutecznego uwierzytelnienia się, za pośrednictwem węzła krajowego, a zatem i przekazaniem numeru PESEL. Podobnie jak w przypadku kandydata do egzaminu, tak i w tym przypadku szczególne cechy „krajowego numeru identyfikacji" zadecydowały o umieszczeniu tej regulacji w ustawie. Przekazanie tej danej związane jest wyłącznie – tak jak w przypadku kandydata na doradcę podatkowego – z koniecznością uwierzytelnienia się członka Komisji Egzaminacyjnej w systemie e-Doradca, w którym od dnia powołania do Komisji Egzaminacyjnej będzie on realizował zadania związane z przeprowadzaniem egzaminów na doradcę podatkowego, wymagające – dla zapewnienia prawidłowości całej

procedury – jednoznacznego i niepodważalnego zidentyfikowania osoby dokonującej poszczególnych czynności w systemie, mających istotne znaczenie dla nabycia przez kandydata uprawnień zawodowych. Nie przewiduje się jednocześnie wymogu okazania w tym celu przez członka Komisji Egzaminacyjnej dokumentu tożsamości, a jedynie podanie danej. Dodatkowo wskazać należy, że wynikający z art. 22 ust. 3a-3f katalog danych i informacji jest katalogiem zamkniętym, który – uwzględniając cele ich zgromadzenia, m.in.: potwierdzenie spełniania niezbędnych do uzyskania członkostwa w Komisji Egzaminacyjnej warunków, możliwość komunikowani się za pośrednictwem narzędzi elektronicznych czy potwierdzenie tożsamości członka Komisji Egzaminacyjnej logującego się do systemu – są zbiorem spełniającym wymogi celowości, adekwatności i minimalizacji danych, a ich sposób przetwarzania czyni zadość zasadom wynikającym z art. 5 RODO (tzn. zbierane są w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach; przetwarzane – zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą oraz w sposób zapewniający odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych, w tym ochronę przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, za pomocą odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych).

art. 22 ust. 4 i ust. 4a zmienianej ustawy

Zwiększenie wymogów dla kandydatów na przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej oraz wprowadzenie szczególnego założenia przy powoływaniu do pełnienia funkcji sekretarza Komisji Egzaminacyjnej/ zmiany dotyczące Komisji Egzaminacyjnej

Mając na uwadze argumenty, jakie wpłynęły na zwiększenie wymogów dla członków Komisji Egzaminacyjnej, zasadnym było również wprowadzenie dodatkowego wymogu dla osoby, która pełnić będzie funkcję przewodniczącego tego gremium – tj. posiadania co najmniej stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie nauk prawnych lub ekonomii i finansów w zakresie prawa finansowego lub finansów.

Biorąc pod uwagę dotychczasową praktykę w tym zakresie, wprowadzenie tego przepisu jest *de facto* jej potwierdzeniem, bowiem każdy z dotychczasowych przewodniczących Komisji Egzaminacyjnej posiadał stopień naukowy co najmniej doktora.

Za tego rodzaju rozwiązaniem przemawiają nie tylko kwestie wizerunkowe, ale w dużej mierze pragmatyczne. Tryb pracy na uczelniach, obecny sposób wykorzystywania w niej nowoczesnych narzędzi (m.in. komunikacji), organizacja toku studiów, schematy procesu nauczania, procedury egzaminacyjne czy sposoby weryfikacji nabytej wiedzy i doświadczenia, mają dużo elementów wspólnych z głównym celem Komisji Egzaminacyjnej, jakim jest weryfikacja wiedzy kandydatów do wykonywania zawodu doradcy podatkowego. Dlatego też znajomość mechanizmów dydaktycznych i egzaminacyjnych (także z punktu widzenia ich organizacji) jest niezwykle istotna dla sprawnej organizacji pracy Komisji Egzaminacyjnej.

Pragmatyczność i sprawna organizacja pracy Komisji Egzaminacyjnej – ale i chęć ujęcia w formalne ramy długoletniej praktyki w działalności jej kolejnych kadencji – były również przyczyną wprowadzenia do ustawy (jak zasygnalizowano powyżej) zasady, zgodnie z którą na sekretarza Komisji Egzaminacyjnej minister właściwy do spraw finansów publicznych powołuje osobę zatrudnioną w komórce organizacyjnej wyodrębnionej w strukturze urzędu obsługującego tego ministra, której jednym z zadań jest obsługa administracyjno-biurowa Komisji Egzaminacyjnej. Znajomość specyfiki działania Komisji Egzaminacyjnej, procedur funkcjonujących w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w oparciu o które w znacznej mierze prowadzona jest obsługa Komisji Egzaminacyjnej (obieg korespondencji, ochrona danych osobowych, kwestie związane z planowaniem, monitorowaniem wykonania czy wydatkowaniem środków przeznaczonych na pracę Komisji Egzaminacyjnej a pochodzących z budżetu Państwa), czy wreszcie potrzeb i oczekiwań samych kandydatów do egzaminu na doradcę podatkowego, w niemal każdej sprawie kontaktujących się w pierwszej kolejności z pracownikami komórki organizacyjnej wyodrębnionej w strukturze urzędu obsługującego tego ministra – jest niewątpliwie gwarantem właściwego wsparcia dla sprawnego działania tego gremium.

Ww. rozwiązanie koresponduje z wprowadzonym do art. 22 ust. 14 ustawy doprecyzowaniem podmiotu zobowiązanego do prowadzenia obsługi administracyjno-biurowej Komisji Egzaminacyjnej („komórka organizacyjna w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych”).

art. 22 ust. 5 zmienianej ustawy

Konsekwencje niezgłoszenia się osób spełniających warunki powołania do Komisji Egzaminacyjnej/ zmiany dotyczące Komisji Egzaminacyjnej

Zgodnie z obowiązującym art. 22 ust. 5 ustawy, nie stanowi przeszkody do powołania Komisji Egzaminacyjnej:

1) nieoddelegowanie sędziów i członków Krajowej Izby Doradców Podatkowych do pracy w Komisji Egzaminacyjnej przez organy, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 4,
2) niewydanie opinii, o której mowa w ust. 3 pkt 3, przez placówki naukowe lub wyższe uczelnie

- w terminie wyznaczonym przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Skład Komisji Egzaminacyjnej zostaje uzupełniony w możliwie najkrótszym terminie.

Niniejszą nowelizacją modyfikacji podlega pkt 2 tego przepisu, w którym niewydanie wymaganej art. 22 ust. 3 pkt 3 ustawy opinii placówki naukowej lub wyższej uczelni, której pracownikiem naukowym jest osoba zgłaszająca się do Komisji Egzaminacyjnej, zostaje zastąpione szerszym pojęciem niezgłoszenia się osób spełniających warunki powołania, o których mowa w art. 22 ust. 3 pkt 3 ustawy – co pozwoli zapewnić możliwość powołania Komisji Egzaminacyjnej, a tym samym ciągłość przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego i dostęp do zawodu, w sytuacji gdy nie tylko nie zostanie wydana taka opinia, ale także gdy nie zgłosi się osoba spełniająca pozostałe warunki powołania określone w art. 22 ust. 3 pkt 3 ustawy. Wprowadzane brzmienie przepisu stanowi także konsekwencję wprowadzanej regulacji art. 22 ust. 3d, która przewiduje konieczność załączenia przez nauczycieli akademickich zgłaszających się do Komisji Egzaminacyjnej opinii uczelni lub instytutu, co przesądza o tym, iż o opinię tę nie występuje do uczelni lub instytutu Minister Finansów, w związku z czym pozostawienie ust. 5 w dotychczasowym brzmieniu pozostawałoby w sprzeczności z nową regulacją art. 22 ust. 3d pkt 5 ustawy. W takim przypadku, oczywiście zastosowanie znajduje drugie zdanie nowelizowanego przepisu, nakazujące uzupełnienie składu Komisji Egzaminacyjnej w możliwie najkrótszym terminie.

art. 22 ust. 6a zmienianej ustawy

Wprowadzenie kadencyjności w pracach Komisji Egzaminacyjnej/ zmiany dotyczące Komisji Egzaminacyjnej

Zgodnie z wprowadzoną w art. 22 ust. 6a ustawy zasadą, członkiem Komisji Egzaminacyjnej można będzie być nie więcej niż dwie kolejno po sobie następujące kadencje. Założenie to, jakkolwiek stosowane w wielu gremiach zarówno w instytucjach/organach państwowych, samorządowych, czy podmiotach gospodarczych w celu zapewnienia reprezentowanym w nich grupom właściwego dbania o ich interesy, przejrzystości w działaniu i rozliczalności, w przypadku Komisji Egzaminacyjnej jest czymś nowym i ma przede wszystkim na celu zwiększenie aktywności pracy Komisji Egzaminacyjnej, zapewnienie aktualności i adekwatności reprezentowanego przez nią poziomu wiedzy, doświadczenia i sposobu weryfikacji kandydatów do wciąż zmieniających się potrzeb rynku, co w konsekwencji wpłynie na usprawnienie jej pracy, a poniekąd i zwiększenie jej rangi.

Rozwiązanie to, zgodnie z przyjętym założeniem, będzie obowiązywać począwszy od kadencji Komisji Egzaminacyjnej powołanej już na podstawie znowelizowanych przepisów (art. 14 nowelizującej ustawy).

art. 22 ust. 8 zmienianej ustawy

Modyfikacja przesłanek odwołania ze składu Komisji Egzaminacyjnej/ zmiany dotyczące Komisji Egzaminacyjnej

Zmiana art. 22 ust. 8 ustawy ma na celu przede wszystkim doprecyzowanie i ujednolicenie prawa do realnego wpływu Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz KRDP na członkostwo w składzie Komisji Egzaminacyjnej delegowanych przez siebie osób. Wzorem rozwiązania funkcjonującego obecnie odnoście przedstawicieli KIDP – wprowadzono zatem zasadę, że minister właściwy do spraw finansów publicznych może odwołać ze składu Komisji Egzaminacyjnej również osoby delegowane do jej składu przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, jeżeli złoży on do Ministra Finansów uzasadniony wniosek w tej sprawie.

Przyjęte rozwiązanie ma na celu przede wszystkim zapewnienie właściwej reprezentacji wszystkich środowisk w Komisji Egzaminacyjnej, co z pewnością przekładać się będzie na sprawne działanie tego gremium, a w związku ze zwiększeniem ilości sędziów w składzie tego gremium nabiera jeszcze większego znaczenia.

art. 22 ust. 12 zmienianej ustawy

Zrezygnowanie z jawności pytań i zadań egzaminacyjnych na rzecz publikacji tytułów aktów prawnych i przykładowych pytań i zadań egzaminacyjnych wraz z odpowiedziami/ zmiany dotyczące wykonywania zawodu doradcy podatkowego

Dotychczasowy system egzaminu na doradcę podatkowego opierał się o zasadę jawności pytań i zadań egzaminacyjnych, która jest swego rodzaju ewenementem wśród innych tego typu egzaminów zawodowych. Zasada ta obowiązuje od początku istnienia ustawy o doradztwie podatkowym i jakkolwiek na początku istnienia tego zawodu miała pomóc przyszłym jego adeptom w lepszym przygotowaniu się do niełatwego wówczas sprawdzianu wiedzy ze stosunkowo nowej gałęzi prawa, jaką było w latach dziewięćdziesiątych prawo podatkowe, obecnie stoi w sprzeczności z obiektywną możliwością sprawdzenia wiedzy kandydatów do zawodu. Pomimo dużej ilości pytań i zadań, składających się na opracowywany przez Komisję Egzaminacyjną wykaz, który z kolei stanowi podstawę do opracowania konkretnych już zestawów egzaminacyjnych, ich jawność doprowadziła z biegiem czasu do w dużej części odtwórczej roli egzaminu na doradcę podatkowego, nie pozwalającego zweryfikować faktycznej wiedzy i umiejętności kandydatów. Uczenie się „na pamięć" pytań i przyporządkowanych doń odpowiedzi (wynikających dodatkowo z szeregu ogólnie dostępnych na rynku publikacji, czy udostępnianych w ramach prowadzonych na rynku kursów przygotowujących kandydatów do egzaminu), skutkuje gorszym – merytorycznie – przygotowaniem kandydatów do egzaminu.

Tymczasem w przypadku innych egzaminów zawodowych (dla radców prawnych, adwokatów) obowiązuje zasada zakładająca brak jawności pytań i zadań egzaminacyjnych, a pomimo to zdawalność wynosi w nich rokrocznie ponad 80%. Pozwala to zatem wysnuć wniosek, że znajomość pytań i odpowiedzi egzaminacyjnych nie jest ułatwieniem w przygotowaniu się do egzaminu zawodowego, a nawet wpływa negatywnie tak na sam tok i wynik procedury egzaminacyjnej jak i – a może przede wszystkim – na niewystarczające przygotowanie do wykonywania zawodu doradcy podatkowego w przyszłości.

W związku z powyższym, zmodyfikowany art. 22 ust. 12 ustawy zakłada brak publikacji wykazu pytań i zadań egzaminacyjnych. W zamian Komisja Egzaminacyjna zobowiązana będzie podawać do publicznej wiadomości – analogicznie jak w przypadku egzaminów wstępnych dla kandydatów na aplikantów adwokackich i radcowskich – wykaz tytułów aktów

prawnych, które stanowić będą podstawę do opracowania (przez powołane w tym celu w ramach Komisji Egzaminacyjnej zespoły) pytań i zadań egzaminacyjnych, oraz – na wzór egzaminów prowadzonych w procedurze nabywania uprawnień biegłego rewidenta – przykładowe pytania i zadania egzaminacyjne wraz z odpowiedziami. Publikacja wykazu tytułów aktów prawnych oraz przykładowych pytań i zadań egzaminacyjnych będzie dokonywana w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych, gdzie również obecnie – na podstawie obowiązującego rozporządzenia w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego – publikowany jest wykaz pytań i zadań egzaminacyjnych oraz terminy egzaminów na doradcę podatkowego. Dodatkowo założeniem jest możliwość korzystania przez kandydatów podczas egzaminów z tekstów aktów prawnych.

Nowa formuła egzaminu, zgodnie z przyjętym założeniem, dotyczyć będzie egzaminów na doradcę podatkowego przeprowadzanych po dniu 30 czerwca 2026 r., zatem do tej daty kandydaci w tym także absolwenci kierunków studiów, które są przedmiotem zawartej przez daną uczelnię z Komisją Egzaminacyjną umowy, będą zdawać egzamin według dotychczasowych zasad obejmujących także publikację wykazu pytań i zadań egzaminacyjnych (art. 19 i 20 projektu ustawy).

art. 22 ust. 13a zmienianej ustawy

W zw. z modyfikacją zasad zawierania przez Komisję Egzaminacyjną umów z uczelniami określających realizowany przez nie program studiów obejmujący efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego/ zmiany dotyczące Komisji Egzaminacyjnej

Niniejsza zmiana art. 22 ust. 13a – tj. jego uchylenie, koresponduje z wprowadzeniem do ustawy nowych art. 22b i art. 22c, do których przeniesione zostały – oraz dodatkowo rozbudowane – regulacje dotychczasowego art. 22 ust. 13a, na podstawie których aktualnie Komisja Egzaminacyjna może zawierać z uczelniami – posiadającymi uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w zakresie nauk ekonomicznych lub nauk prawnych (obecne brzmienie) – umowy określające realizowany przez daną uczelnię

program studiów obejmujący zakres wiedzy i umiejętności wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego (obecne brzmienie). Konsekwencją podpisania tego rodzaju umowy jest możliwość zwolnienia absolwenta kierunku, którego ona dotyczy, z części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego. Wynikająca z dotychczasowej praktyki stosowania tego przepisu potrzeba uzupełnienia tej regulacji, wpłynęła na jej rozbudowanie, a w konsekwencji – konieczność wyodrębnienia tego zagadnienia do odrębnej jednostki redakcyjnej. Umowy zawierane przez uczelnie z Komisją Egzaminacyjną nadal zatem będą jedną z możliwości kierunkowego kształcenia i nabywania doświadczenia, oraz jednym z etapów w procesie nabywania uprawnień doradcy podatkowego, jednak wynikać będą z treści art. 22b i 22c ustawy.

Zgodnie z założeniami nowe rozwiązania w ww. kwestii opierać się będą m.in. o minimalne wymogi w zakresie budowania danego kierunku studiów, który następnie miałby się stać przedmiotem umowy uczelni z Komisją Egzaminacyjną, dlatego też – celem umożliwienia dostosowania zawartych dotychczas umów do nowych standardów, a jednocześnie zachowania ciągłości kształcenia w ramach dotychczas zawartych umów – zadecydowano o odroczeniu w czasie wejścia w życie zmian dotyczących art. 22 ust. 13a oraz art. 22b i 22c ustawy w znowelizowanym brzmieniu, tj. do dnia 1 kwietnia 2026 r. (art. 21 oraz 33 pkt 1 projektu ustawy). Dodatkowo umowy zawarte na podstawie dotychczasowego art. 22 ust. 13a pozostaną w mocy i stosować się będzie do nich przepisy dotychczasowe, jednak nie dłużej niż do dnia 30 września 2027 r. Wnioski o zawarcie umowy, o której mowa w art. 22 ust. 13a ustawy zmienianej złożone i nierozpatrzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jak również złożone po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, a przed dniem wejścia w życie nowych przepisów w tym zakresie (tj. przed dniem 1 kwietnia 2026 r.) będą podlegały rozpatrzeniu na podstawie przepisów dotychczasowych (art. 21 projektu ustawy).

art. 22 ust. 14 zmienianej ustawy

Doprecyzowanie podmiotu zobowiązanego do prowadzenia obsługi administracyjno-biurowej Komisji Egzaminacyjnej/ zmiany dotyczące Komisji Egzaminacyjnej

Zmiana ust. 14 w art. 22 ustawy ma charakter wyłącznie uściślający, doprecyzowujący podmiot zobowiązany do prowadzenia obsługi administracyjno-biurowej Komisji Egzaminacyjnej

(„komórka organizacyjna w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych wskazana przez tego ministra").

14) Art. 1 pkt 14 projektu wprowadza zmiany w art. 22b i 22c ustawy.

art. 22b i 22c zmienianej ustawy

Uszczegółowienie zasad zawierania przez uczelnie z Komisją Egzaminacyjną umów określających realizowany przez nie program studiów obejmujący efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego/ zmiany dotyczące Komisji Egzaminacyjnej

Zgodnie z obowiązującym art. 22 ust. 13a ustawy, Komisja Egzaminacyjna może zawierać z uczelniami – posiadającymi uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w zakresie nauk ekonomicznych lub nauk prawnych – umowy określające realizowany przez daną uczelnię program studiów obejmujący zakres wiedzy i umiejętności wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego. Konsekwencją podpisania tego rodzaju umowy jest możliwość zwolnienia absolwenta kierunku, którego ona dotyczy, z części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego. Rozwiązanie to jest zatem korzystne dla studentów pragnących w przyszłości uzyskać uprawnienia doradcy podatkowego, jak również dla uczelni, która w ten sposób staje się atrakcyjniejsza dla ww. grupy osób.

Dotychczasowe doświadczenia Komisji Egzaminacyjnej pokazują natomiast, jak bardzo czasochłonny i kosztowny jest – po stronie tego gremium – proces zawarcia takiej umowy, od analizy zawierającego obszerną dokumentację wniosku po podjęcie przez całą Komisję Egzaminacyjną stosownej uchwały i podpisanie przedmiotowej umowy.

W związku z powyższym, zaproponowano dodanie do obecnych regulacji – które przeniesiono z obecnego art. 22 ust. 13a do art. 22b i art. 22c ustawy – przepisów, zgodnie z którymi wnioski uczelni o zawarcie umowy z Komisją Egzaminacyjną określającej realizowany przez uczelnię program studiów obejmujący efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, będą podlegały opłacie, której wartość zgodnie z założeniem nowelizacji nie

może być wyższa niż czterokrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773). Wysokość opłaty zostanie określona przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w rozporządzeniu (art. 22c pkt 3 i 4 ustawy), które winno mieć na uwadze wydatki związane z rozpatrzeniem przez Komisję Egzaminacyjną wniosku uczelni o zawarcie umowy, zawarciem umowy oraz w późniejszym okresie (w trakcie trwania umowy) bieżącą jej weryfikacją. Mając bowiem na uwadze zmienność programów kształcenia, wynikającą po części z oczekiwań rynku, rozwoju nowych instytucji, czy technologii, doskonalenie sposobu kształcenia, czy nowe możliwości edukacyjne, dane kierunki podlegają zmianom nie tylko jeśli chodzi o program, ale i ilość przyporządkowanych danej dziedzinie godzin, czy osób wykładających, dlatego też bieżąca weryfikacja stałego spełniania przez dany kierunek warunków, które wynikają z przepisów ustawy, a teraz także z aktów doń wykonawczych, a które stały się podstawą zawarcia umowy – jest niezbędna. To z kolei generuje po stronie Komisji Egzaminacyjnej koszty niemal porównywalne z analizą wniosków uczelni złożonych po raz pierwszy (analiza bieżącej dokumentacji kierunku, przygotowanie ew. aneksów, itp.). Ponoszona opłata z tytułu wniosku o zawarcie umowy, po jego pozytywnym rozpatrzeniu z założenia rekompensować ma zatem i następcze nakłady związane z utrzymaniem i czuwaniem nad aktualnością zawartej umowy.

Na chwilę obecną uczelnia nie ponosi kosztów związanych z zawarciem takiej umowy, tymczasem budżet państwa ponosi wydatki w związku z podejmowanymi przez Komisję Egzaminacyjną licznymi czynnościami będącymi konsekwencją złożenia przez uczelnię wniosku i zawartej w jego efekcie umowy (np. rozpatrywanie przez Komisję Egzaminacyjną wniosków o zmianę umowy, wymagających od Komisji nakładu pracy porównywalnego z pierwotnym wnioskiem o zawarcie umowy). W związku z powyższym zasadnym jest wprowadzenie przedmiotowego rozwiązania.

W przypadku, gdy z uwagi na niespełnienie przez uczelnię warunków wynikających z przepisów umowa z uczelnią nie zostanie zawarta, połowa opłaty podlegać będzie zwrotowi. Ze względu na ponoszone koszty funkcjonowania Komisji Egzaminacyjnej zasadne będzie w przypadku niezawarcia umowy dokonywanie zwrotu części (połowy) tej opłaty. Uzasadnieniem jest każdorazowa konieczność rozpatrzenia przez Komisję Egzaminacyjną (obecnie 60-cio, a po nowelizacji 70-cio osobowe gremium) wniosku uczelni i załączonej do niego, z reguły bardzo obszernej dokumentacji, w tym programu studiów, potwierdzającej

spełnienie przez uczelnię warunków zawarcia umowy. Koszty te, biorąc pod uwagę powyższą dowolność uczelni w podejmowaniu decyzji o złożeniu wniosku oraz uzyskiwaną dzięki zawartej umowie pewną popularyzację kierunku, powinny znaleźć w przypadku każdej umowy pokrycie w opłacie wnoszonej przy wniosku uczelni, w związku z którym Komisja Egzaminacyjna jest zobowiązana podjąć określone działania. Zwrot połowy opłaty uzasadniony jest faktem, iż w związku z niezawarciem umowy Komisja nie będzie obowiązana do podejmowania kolejnych działań wobec uczelni w postaci weryfikacji zawartej umowy, co oznacza, że koszty z tym związane nie będą ponoszone.

Z ww. przepisem korespondują postanowienia wprowadzające delegację dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do ustalenia wysokości opłaty odnoszącej się do „minimalnego wynagrodzenia" (mając na uwadze wydatki związane z rozpatrzeniem wniosku uczelni, zawarciem umowy oraz bieżącą jej weryfikacją) oraz do określenia terminu i sposobu wnoszenia opłaty przez uczelnie wnioskujące o zawarcie umowy oraz tryb dokonywania jej zwrotu, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnej organizacji pracy Komisji Egzaminacyjnej.

Dodatkowo, celem usprawnienia prac Komisji Egzaminacyjnej, a jednocześnie ujednolicenia zasad postępowania w kwestii zawierania umów z uczelniami, do obecnych regulacji wynikających dotąd z art. 22 ust. 13c – a przeniesionych do art. 22b – wprowadzona została regulacja określająca dane jakie winien zawierać ww. wniosek uczelni. Zgodnie z nowymi postanowieniami wnioskodawca powinien zawrzeć w nim: nazwę uczelni oraz adres jej siedziby, dane teleadresowe, kierunek, poziom i profil kształcenia oraz formę studiów oraz specjalność, w przypadku jej utworzenia w ramach kierunku, którego umowa ma dotyczyć. Do wniosku natomiast, konieczne będzie dołączenie dokumentów potwierdzających spełnianie warunku posiadania przez uczelnię uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w zakresie nauk ekonomicznych lub nauk prawnych (o których mowa w art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce) i realizowanie przez uczelnię programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, a dodatkowo potwierdzenia dokonania opłaty za rozpatrzenie wniosku. Obok ww. – choć już w ramach rozporządzenia - minister właściwy do spraw finansów publicznych zobowiązany będzie (na mocy art. 22c pkt 1 projektu) do określenia minimalnych wymogów, jakie powinien spełniać program studiów, którego dotyczy wniosek

uczelni o zawarcie umowy, obejmujące w szczególności formę prowadzenia zajęć, formę i warunki zaliczenia przedmiotów oraz liczbę godzin, w ramach których realizowany jest zakres tematyczny danej dziedziny egzaminacyjnej, biorąc pod uwagę konieczność objęcia przez ten program pełnego zakresu wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego – które uczelnia składająca wniosek również będzie musiała spełnić.

Wieloletnia praktyka stosowania dotychczasowych regulacji okazała się bowiem niewystarczająca w zestawieniu ze znaczną różnorodnością przedkładanych przez poszczególne uczelnie wniosków o zawarcie przedmiotowych umów, w szczególności zaś w zakresie warunków jakie spełniają kierunki studiów, których ukończenie miałoby – w następstwie podpisania umowy z Komisją Egzaminacyjną – dać prawo kandydatowi na doradcę podatkowego do „zwolnienia" go z części pisemnej egzaminu.

Jedynymi warunkami jakie wynikają z brzmienia obecnie obowiązujących w tym zakresie regulacji, które musi spełnić uczelnia, aby móc zawrzeć umowę z Komisją Egzaminacyjną na podstawie obecnego art. 22 ust. 13a są:

- posiadanie przez wnioskodawcę uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w zakresie nauk ekonomicznych lub nauk prawnych;
- potwierdzenie, że program kształcenia obejmuje zakres wiedzy i umiejętności wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, tj. problematykę wszystkich wymienionych w art. 20 ust. 1 ustawy dziedzin.

Tymczasem brak m.in. wytycznych odnośnie np.:

- zakresu zagadnień mających składać się na daną „dziedzinę"/przedmiot;
- minimalnej liczby godzin, w ramach których omówienie danego zakresu materiału wydaje się wystarczające;
- rodzaju prowadzonych w każdej z wyszczególnionych w ustawie dziedzin zajęć (ćwiczenia, wykłady, konwersatoria);
- sposobu weryfikacji stopnia zdobytej przez studentów w toku nauczania danego przedmiotu wiedzy (egzaminy, prace pisemne na zaliczenie, obecność na zajęciach);
- stopnia przygotowania wykładowców (posiadanego przez nich stopnia i dorobku naukowego np. liczba publikacji naukowych) dającego gwarancję prawidłowego

przygotowania kandydatów na doradców podatkowych do zdania egzaminu, a w konsekwencji wykonywania zawodu doradcy podatkowego;

jest przyczyną pojawiających się coraz częściej wątpliwości co do wystarczającego poziomu przekazywanych studentom – w ramach opisanego toku studiów – niezbędnej wiedzy i umiejętności, nie wspominając już o porównywalnym stopniu przygotowania – przez każdą z tych uczelni – swoich studentów do egzaminu na doradcę podatkowego i wykonywania zawodu.

Mając na uwadze powyższe, zasadne jest określenie wykazu danych i dokumentów przekazywanych przez uczelnie oraz minimalnych wymogów programowych realizowanych przez uczelnie programów studiów na kierunkach, których ukończenie miałoby stać się podstawą do „zwolnienia" z części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, w następstwie zawartej przez daną uczelnię z Komisją Egzaminacyjną umowy. Tego rodzaju doprecyzowanie zasad edukacji przygotowującej do egzaminu i poniekąd wykonywania zawodu będzie stanowiło niezastąpioną pomoc w uzyskaniu oraz utrzymaniu wymaganego poziomu kształcenia.

Ww. warunki podane do publicznej wiadomości, spowodują, że już na etapie kreowania danego programu studiów, a następnie przygotowywania wniosku o zawarcie umowy, uczelnie opierać się będą na konkretnych, jednoznacznych wytycznych. Wprowadzenie ww. rozwiązania ma pomóc Komisji Egzaminacyjnej w dokonywaniu weryfikacji złożonej dokumentacji, ale przede wszystkim doprowadzić z czasem do znacznego wyrównania poziomu przygotowania kandydatów na doradców podatkowych do zdawania egzaminu, a w konsekwencji – wykonywania zawodu doradcy podatkowego.

Nową regulacją, której wprowadzenie także wynika z dotychczasowego doświadczenia w procedowaniu i zawieraniu przedmiotowych umów jest przepis określający, że wniosek uczelni o zawarcie umowy składa się, nie później niż na 6 miesięcy przed dniem rozpoczęcia roku akademickiego, od którego miałaby zgodnie z wnioskiem obowiązywać umowa (celem zapewnienia Komisji Egzaminacyjnej możliwości rozpatrzenia tego wniosku przed rozpoczęciem tego roku akademickiego). Rozwiązanie to ma na celu przede wszystkim zapewnienie obu stronom przyszłej umowy odpowiedniego czasu na przeprowadzenie stosownej procedury oraz rozpoczęcie jej na tyle wcześnie by zapewnić ciągłość współpracy w przypadku zawierania przez tą samą uczelnię kolejnej umowy. Sposób składania przez uczelnię

wniosku o zawarcie i zmianę umowy, o której mowa w art. 22b ust. 1, i tryb jego rozpatrywania przez Komisję Egzaminacyjną oraz szczegółowy wykaz dokumentów dołączanych do wniosku wynikać będzie z wydanego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych rozporządzenia (22c pkt 2 ustawy).

Uwzględniając dotychczasowe doświadczenia w zawieraniu przez Komisję Egzaminacyjną umów oraz określone w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce pojęcie „roku akademickiego", który trwa od dnia 1 października do dnia 30 września, jako wyznacznik okresu czasu, w którym prowadzone są studia, przyjęto zasadę przesądzającą o tym, że umowy określające realizowany przez uczelnie program studiów obejmujący efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, zawierane są przez Komisję Egzaminacyjną z uczelniami na okresy odpowiadające latom akademickim. Powyższe ma na celu zapewnienie uniknięcia sytuacji kiedy zakończenie umowy przypadać będzie w trakcie trwania roku akademickiego.

Jednocześnie, dla uregulowania kwestii stosowania uprawnień przewidzianych w art. 24 ust. 5 i 6 ustawy („zwolnienie" z części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego) do osób (studentów) realizujących program studiów objęty umową Komisji Egzaminacyjnej z uczelnią, w sytuacji, gdy przed zakończeniem tych studiów upłynie okres na jaki umowa została zawarta lub nastąpi jej rozwiązanie przed upływem tego okresu, przesądzono, że przepis art. 24 ust. 5 i 6 stosuje się także do osób, które rozpoczęły studia na kierunku objętym umową w trakcie jej obowiązywania oraz po upływie okresu, na jaki ta umowa została zawarta albo po rozwiązaniu tej umowy przed upływem okresu, na jaki została zawarta - zrealizowały program tych studiów na warunkach określonych w tej umowie. Pozwoli to na zachowanie szczególnych praw w zakresie egzaminu na doradcę podatkowego wynikających z zawartej umowy dla osób, które rozpoczęły studia na kierunku objętym umową, mimo że umowa ulegnie rozwiązaniu, ale niezbędne będzie nadal zrealizowanie odpowiednich wymogów programowych tak jakby umowa nie została rozwiązana (art. 22b ust. 7 ustawy).

W przepisach nowelizowanej ustawy uregulowano również kwestię składanych przez uczelnie wniosków o zmianę zawartej już umowy (tzw. aneks), które – jak wskazują dotychczasowe doświadczenia w zawieraniu przez Komisję Egzaminacyjną umów z uczelniami – każdorazowo]wymagają zweryfikowania przez Komisję Egzaminacyjną całościowej dokumentacji

obejmującej potwierdzenie spełniania wszystkich niezbędnych dla zawarcia umowy warunków – tak jak następuje to na etapie weryfikowania wniosku uczelni o zawarcie umowy. Stąd też do wniosku o zmianę umowy stosowane będą odpowiednio przepisy określające elementy wniosku o zawarcie umowy oraz termin jego złożenia. W konsekwencji, w przypadku wniosku o zmianę umowy dotyczącego postanowień umowy w zakresie spełnienia przez uczelnię warunków zawarcia tej umowy (warunku określonego w ust. 1 lub realizowania przez nią programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego), wniosek uczelni podlegać będzie opłacie, takiej jak wniosek o zawarcie umowy. W przypadku natomiast, gdy umowa nie zostanie zmieniona, połowa opłaty podlegać będzie zwrotowi.

Biorąc pod uwagę wprowadzaną niniejszą ustawą – dla zapewnienia poprawności realizacji zawartych umów i w związku z tym prawidłowości procedury egzaminacyjnej – dokonywaną przez Komisję Egzaminacyjną bieżącą weryfikację zawartych umów pod względem dalszego spełniania przez uczelnię i realizowany przez nią program studiów określonych ustawą warunków zawarcia tej umowy, określono sposób prowadzenia tej weryfikacji wskazując, iż będzie ona przeprowadzana na podstawie przekazanych przez uczelnię, na żądanie Komisji Egzaminacyjnej, dokumentów dotyczących posiadania przez tę uczelnię uprawnienia do nadawania stopnia naukowego, o którym mowa w art. 22b ust. 1, lub realizowanego przez tę uczelnię programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego (art. 22b ust. 10). Tryb dokonywania przez Komisję Egzaminacyjną bieżącej weryfikacji zawartych umów, o której mowa w art. 22b ust. 9, oraz szczegółowy zakres dokumentów przekazywanych przez uczelnię zgodnie z art. 22b ust. 10, wynikać będzie z wydanego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych - rozporządzenia (art. 22c pkt 4 ustawy)

Określono także konsekwencje przeprowadzenia weryfikacji dla zawartej umowy. W przypadku stwierdzenia przez Komisję Egzaminacyjną w wyniku weryfikacji, że uczelnia utraciła uprawnienia do nadawania stopnia naukowego, o którym mowa w art. 20 ust. 1 lub, że nie realizuje ona programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego - umowa ulegnie rozwiązaniu z końcem roku akademickiego, w którym Komisja Egzaminacyjna stwierdziła niespełnienie przez uczelnię

warunku zawarcia tej umowy określonego w ust. 1, chyba że uczelnia - nie później niż na 3 miesiące przed dniem rozpoczęcia następnego roku akademickiego - spełni ten warunek. Rozwiązanie to, wzorowane częściowo na postanowieniach zawartych dotychczas umów, które przewidują, że umowa ulega rozwiązaniu bez wypowiedzenia, jeżeli przestaną być spełnione warunki, o których mowa w tej umowie (umowa ulega rozwiązaniu ze skutkiem od początku roku akademickiego, w którym Komisja Egzaminacyjna powzięła informację o niespełnieniu przez uczelnię warunków), pozwala jednak w przypadku wprowadzanych regulacji ustawowych na zapewnienie uczelni możliwości dokonania odpowiednich zmian dostosowujących do tych warunków zapobiegających rozwiązaniu umowy, jeżeli nastąpi to w wymaganym przepisami terminie 3 miesięcy przed dniem rozpoczęcia następnego roku akademickiego (art. 22b ust. 11).

Zgodnie z założeniami, umowy zawarte na podstawie dotychczasowego art. 22 ust. 13a pozostaną w mocy i stosować się będzie do nich przepisy dotychczasowe, jednak nie dłużej niż do dnia 30 września 2027 r. Wnioski o zawarcie umowy, o której mowa w art. 22 ust. 13a ustawy zmienianej złożone i nierozpatrzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jak również złożone po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, a przed dniem wejścia nowych przepisów w tym zakresie (tj. przed dniem 1 kwietnia 2026 r.) będą podlegały rozpatrzeniu na podstawie dotychczasowych przepisów(art. 21 nowelizującej ustawy).

Nowe rozwiązania w ww. kwestii wynikające z art. 22b i 22c – wraz z uchyleniem obecnego art. 22 ust. 13a – zaczną obowiązywać od dnia 1 kwietnia 2026 r. (art. 33 pkt 1 nowelizującej ustawy).

15) Art. 1 pkt 15 projektu wprowadza zmiany w art. 23 ustawy.

art. 23 ust. 1 zmienianej ustawy

Uzupełnienie katalogu zadań przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej/ zmiany dotyczące Komisji Egzaminacyjnej

Biorąc pod uwagę dotychczasową praktykę w pracy Komisji Egzaminacyjnej, nowe możliwości, potrzeby, ale i oczekiwania ze strony kandydatów czy – idąc dalej – rynku usług doradztwa podatkowego, uzupełniono ustawowy katalog zadań przewodniczącego Komisji

Egzaminacyjnej, kierującego jej pracami, celem usprawnienia bieżącej pracy tego gremium. Część z wprowadzonych do ustawy kompetencji jest odzwierciedleniem istniejącej praktyki oraz potrzebą uporządkowania przepisów, które dotychczas wynikały z różnych aktów – jak w przypadku reprezentowania Komisji Egzaminacyjnej na zewnątrz, czy w zakresie obowiązku przygotowywania zestawów pytań i zadań egzaminacyjnych na każdy z egzaminów (dotychczas zadania te wynikały z aktu wykonawczego do ustawy). Nową czynnością jest wprowadzenie obowiązku przedstawiania ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej corocznego sprawozdania z funkcjonowania tego gremium, uwzględniającego udział każdego z członków Komisji Egzaminacyjnej w jej pracach. Sformalizowanie tego obowiązku wydaje się celowe mając na uwadze decyzyjność ww. ministra w zakresie kształtowania składu tego organu, a zatem i konieczność posiadania wiedzy na temat poprawności, czy adekwatności – do przyjętych przez ustawodawcę celów Komisji Egzaminacyjnej – jej działania. Dodatkowo rozwiązanie to może przyczynić się do zapewnienia większego zaangażowania członków Komisji Egzaminacyjnej w jej pracę.

Coroczne sprawozdanie z działalności Komisji Egzaminacyjnej, za każdy rok kadencji, składane będzie w terminie do końca miesiąca następującego po miesiącu, w którym upływać będzie rok kadencji, za który przedstawiane będzie sprawozdanie, a w przypadku upływu kadencji Komisji Egzaminacyjnej przed tym terminem – na miesiąc przed zakończeniem tej kadencji.

Zgodnie z przyjętym założeniem, pierwsze sprawozdanie zostanie złożone za pierwszy rok kadencji Komisji Egzaminacyjnej, która zostanie powołana na zasadach i w trybie wynikającym z nowelizacji (art. 22 nowelizującej ustawy).

Do ustawowego katalogu najważniejszych zadań przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej wprowadzono także – przewidziane dotychczas w rozporządzeniu w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego – zadanie polegające na powoływaniu spośród członków Komisji Egzaminacyjnej, do prowadzenia prac mających na celu zawarcie umowy przez Komisję Egzaminacyjną z uczelnią (w związku z wnioskiem uczelni w tym przedmiocie), trzyosobowych zespołów i wyznaczania z ich składu przewodniczących zespołów (zespół do spraw zawarcia umowy, o której mowa w art. 22b ust. 1 ustawy). Dodatkowo, w związku z

nowym zadaniem Komisji Egzaminacyjnej, jakim będzie prowadzenie weryfikacji umów zawartych z uczelniami, wzorem powyższego rozwiązania przewidziano w zadaniach przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej także powoływanie spośród członków Komisji Egzaminacyjnej tego rodzaju zespołów – do prowadzenia weryfikacji zawartych umów – oraz wyznaczanie z ich składu przewodniczących tych zespołów (zespół do spraw weryfikacji umowy, o której mowa w art. 22b ust. 9 ustawy).

Ponadto, w związku z pełnioną przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej funkcją kierującego Komisją Egzaminacyjną, biorąc pod uwagę potencjalną konieczność realizacji różnego rodzaju czynności w związku z organizacją egzaminu i jej przeprowadzaniem wykraczających poza zakres kompetencji innych członków Komisji Egzaminacyjnej (sekretarza Komisji Egzaminacyjnej, przewodniczącego i sekretarza składu egzaminacyjnego) – dla uniknięcia sytuacji braku podmiotu uprawnionego do podjęcia działań związanych z funkcjonowaniem Komisji Egzaminacyjnej – przewidziano wykonywanie w takim przypadku przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej innych czynności niezastrzeżonych do kompetencji pozostałych członków Komisji Egzaminacyjnej.

art. 23 ust. 2 pkt 1 zmienianej ustawy

Uzupełnienie katalogu zadań sekretarza Komisji Egzaminacyjnej/ zmiany dotyczące Komisji Egzaminacyjnej

Uszczegóławiając wskazany w ustawie katalog najważniejszych zadań sekretarza Komisji Egzaminacyjnej uzupełniono go o – wykonywane dotychczas przez sekretarza Komisji Egzaminacyjnej na podstawie rozporządzenia w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego – wyznaczanie terminów części pisemnej i ustnej egzaminu oraz ich ogłaszanie w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych, które wpisuje się w ogólne ustawowe zadanie przypisane do osoby sprawującej tę funkcję jakim jest organizacja egzaminu na doradcę podatkowego.

16) Art. 1 pkt 16 projektu wprowadza zmiany w art. 24 ustawy.

art. 24 ust. 1a zmienianej ustawy

Wykorzystanie systemu teleinformatycznego e-Doradca do przeprowadzania egzaminu/ zmiany dotyczące egzaminu na doradcę podatkowego oraz Komisji Egzaminacyjnej

W związku z wprowadzaną niniejszą ustawą możliwością korzystania w zakresie procedury egzaminacyjnej z systemu teleinformatycznego e-Doradca, służącego do organizacji i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego, w dodawanym ust. 1a w art. 24 regulującym zasadnicze kwestie związane z egzaminem przewidziano, iż egzamin jest przeprowadzany przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego e-Doradca. Zasady wykorzystania tego systemu na potrzeby prac Komisji Egzaminacyjnej i przeprowadzanego przez nią egzaminu na doradcę podatkowego określać będzie wprowadzany do ustawy art. 24b.

art. 24 ust. 4 zmienianej ustawy

Zmiana początkowego terminu rocznego okresu na przystępowanie do części ustnej egzaminu/ zmiany dotyczące egzaminu na doradcę podatkowego oraz Komisji Egzaminacyjnej

Zgodnie z obowiązującymi obecnie przepisami warunkiem dopuszczenia do części ustnej egzaminu jest zdanie z wynikiem pozytywnym części pisemnej, przy czym kandydat może przystępować do części ustnej egzaminu lub powtarzać tę część egzaminu w okresie roku od dnia przystąpienia do części pisemnej egzaminu. Tymczasem, biorąc pod uwagę system pracy Komisji Egzaminacyjnej oraz wciąż zwiększającą się liczbę kandydatów przystępujących do egzaminów, „sesja pisemna" trwa obecnie nawet kilkanaście dni, przez co ilość pracy związanej z oceną prac egzaminacyjnych powodować może wydłużenie – dla niektórych kandydatów – czasokresu oczekiwania na ogłoszenie wyników. W rzeczywistości okres liczony od dnia przystąpienia do egzaminu do dnia uzyskania wyników z części pisemnej, wchodzi niejako „w zakres" wskazanego powyżej rocznego terminu na przystąpienie do części ustnej egzaminu, pomimo że kandydat nie ma jeszcze wiedzy – nie znając wyników z części pisemnej – na temat zasadności dalszego przygotowywania się do przystąpienia do części ustnej. Chcąc zatem uporządkować tę sytuację i zapewnić kandydatom w sposób bardziej wymierny rok na przystąpienie do części ustnej egzaminu, moment będący początkiem ww. terminu został zmieniony z dnia „przystąpienia do egzaminu" na dzień „ogłoszenia wyników" z części pisemnej.

art. 24 ust. 5 zmienianej ustawy

W zw. ze zmianą dotyczącą modyfikacji zasad zawierania przez Komisję Egzaminacyjną umów z uczelniami określających realizowany przez nie program studiów obejmujący efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego/ zmiany dotyczące Komisji Egzaminacyjnej

Bieżąca treść art. 24 ust. 5 określając, że egzamin na doradcę podatkowego dla osób, które ukończyły studia będące przedmiotem umowy zawartej pomiędzy uczelnią a Komisją Egzaminacyjną, obejmuje tylko część ustną, odwołuje się do art. 22 ust. 13a ustawy, którego treść w następstwie niniejszej nowelizacji stanie się częścią nowego art. 22b (ust. 1). W związku z powyższym konieczne było w art. 24 ust. 5 dokonanie stosownej zmiany, która ma wyłącznie charakter wynikowy.

Z uwagi na fakt, że nowe rozwiązania wynikające z art. 22b i art. 22c – wraz z uchyleniem obecnego art. 22 ust. 13a – zaczną obowiązywać od dnia 1 kwietnia 2026 r., również zmiana w art. 24 ust. 5 wejdzie w życie z tym dniem (art. 33 nowelizującej ustawy).

art. 24 ust. 6 zmienianej ustawy

Doprecyzowanie nazwy wniosku składanego przez absolwentów studiów objętych umową Komisji Egzaminacyjnej z uczelnią ubiegającego się o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego/ zmiana porządkowa dotycząca egzaminu na doradcę podatkowego

Celem doprecyzowania poszczególnych etapów postępowania egzaminacyjnego, wyróżnienia odmienności egzaminu w przypadku kandydata będącego absolwentem kierunku studiów objętego umową zawartą przez Komisję Egzaminacyjną z uczelnią i „zwolnionego" w związku z tym z części pisemnej egzaminu oraz w związku z wprowadzanym rozdzieleniem opłat egzaminacyjnych za część pisemną i ustną egzaminu, zasadne stało się doprecyzowanie nazwy składanego przez tych kandydatów wniosku inicjującego procedurę egzaminacyjną zastępując dotychczasowe pojęcie „wniosku o dopuszczenie do części ustnej egzaminu" pojęciem „wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej" – tak jak wniosek ten obecnie określa obowiązujące rozporządzenie w sprawie Państwowej Komisji

Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego.

art. 24 ust. 7 zmienianej ustawy

Wprowadzenie do ustawy elementów wniosku składanego przez absolwentów studiów objętych umową Komisji Egzaminacyjnej z uczelnią ubiegającego się o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego/ zmiana dotycząca egzaminu na doradcę podatkowego

We wprowadzanym ust. 7 do art. 24 ustawy uregulowano kwestie dotyczące wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu składanego przez osoby będące absolwentami kierunków studiów objętych umową zawartą przez Komisję Egzaminacyjną z uczelnią i „zwolnionych" w związku z tym z części pisemnej egzaminu, wskazujące – poprzez odwołanie się do wprowadzanych do art. 21 ustawy przepisów (ust. 1 - 1f) dotyczących wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu – obowiązkowe elementy tego wniosku, zarówno te mające wynikać z jego treści (nazwisko i imię, adres do korespondencji oraz adres poczty elektronicznej, numer PESEL, oraz fakultatywnie - numer telefonu kontaktowego), jak i załączonych doń dokumentów. W szczególności dokumentów potwierdzających spełnianie warunków, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, 3 i 5 ustawy – tj. posiadanie pełnej zdolności do czynności prawnej i korzystanie z pełni praw publicznych (oświadczenia kandydata), posiadanie wyższego wykształcenia oraz potwierdzenie dokonania opłaty wstępnej oraz opłaty egzaminacyjnej za część ustną, oraz dodatkowo w przypadku tych kandydatów suplementu do dyplomu dokumentującego ukończenie studiów objętych umową uprawniających do „zwolnienia" z części pisemnej egzaminu.

Odwołanie do art. 21 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym – według nowego jego brzmienia – do egzaminu na doradcę podatkowego jest dopuszczona osoba spełniająca warunki, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, 3 i 5, która złożyła do Komisji Egzaminacyjnej wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu, ma na celu wskazanie, iż niezmiennie w każdym przypadku – także egzaminu na doradcę podatkowego do którego przystępują absolwenci studiów objętych umową Komisji Egzaminacyjnej z uczelnią, o którym mowa w art. 24 ust. 5 ustawy, składający wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu – warunkiem dopuszczenia do tego egzaminu jest

spełnienie przez osobę wnioskującą warunków określonych w art. 6 ust. 1 pkt 2, 3 i 5 ustawy. Ich niespełnienie, zgodnie z art. 21 ust. 2 ustawy, w każdym z tych przypadków, stanowi podstawę dla podjęcia przez Komisję Egzaminacyjną decyzji o odmowie dopuszczenia do egzaminu.

art. 24 ust. 8 zmienianej ustawy

Decyzja o odmowie dopuszczenia do egzaminu w przypadku absolwenta studiów objętych umową Komisji Egzaminacyjnej z uczelnią/ zmiana dotycząca egzaminu na doradcę podatkowego

Zgodnie z art. 24 ust. 5 ustawy, egzamin na doradcę podatkowego w stosunku do osób, które ukończyły studia, których program zrealizowany został w ramach umowy, o której mowa w art. 22 ust. 13a (po zmianie art. 22b ust. 1), obejmuje tylko część ustną. Konsekwencją tego jest, że osoby, które ukończyły tego rodzaju studia, składają do Komisji Egzaminacyjnej wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu.

W świetle art. 24 ust. 5 a także nowego art. 22b ust. 1 (dotychczas art. 22 ust. 13a) ustawy, ukończenie studiów, których program zrealizowany został w ramach umowy oznacza zrealizowanie programu studiów (objętego umową zawartą przez uczelnię z Komisją Egzaminacyjną) obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego. Zatem, warunkiem dopuszczenia osoby, która złożyła wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu do egzaminu na doradcę podatkowego, o którym mowa w art. 24 ust. 5 ustawy (składającego się z jednej części – części ustnej) i wyznaczenia jej terminu części ustnej egzaminu jest zrealizowanie przez tę osobę programu studiów (objętego umową) obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego. Warunki, jakie spełnia program studiów, którego ukończenie jest wymagane dla uzyskania szczególnej – jednoczęściowej – ścieżki egzaminacyjnej egzaminu na doradcę podatkowego – określa każdorazowo umowa zawarta z daną uczelnią i odnosząca się do konkretnego programu studiów przez nią realizowanego.

A contrario, niezrealizowanie przez osobę, która złożyła do Komisji Egzaminacyjnej wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu, objętego umową programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego na warunkach określonych tą umową (np. niezrealizowanie na kierunku studiów objętym umową wszystkich zajęć (przedmiotów) wskazanych w treści tej umowy, których treści programowe zawierają niezbędne elementy wiedzy wymagane w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, co może być spowodowane nieobowiązkowością tych zajęć i pozostawieniem ich przez uczelnie jako przedmioty „do wyboru", co prowadzi do sytuacji, w której niewybranie i niezrealizowanie przez studenta tego rodzaju wymaganych umową zajęć oznacza niezrealizowanie efektów uczenia się wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego) – uniemożliwia Komisji Egzaminacyjnej dopuszczenie tej osoby do egzaminu na doradcę podatkowego, o który ona wnioskuje i stanowi podstawę dla podjęcia przez Komisję Egzaminacyjną decyzji o odmowie dopuszczenia do egzaminu na doradcę podatkowego, o którym mowa w art. 24 ust. 5 ustawy (składającego się z jednej części – części ustnej).

Zastosowanie w tym przypadku znajdą przepisy art. 21 ust. 2a–2c umożliwiające Komisji Egzaminacyjnej udzielenie przewodniczącemu tej Komisji upoważnienia do podejmowania w jej imieniu takiej decyzji oraz dające podstawę dla złożenia do Komisji Egzaminacyjnej przez osobę, wobec której taka decyzja została wydana, wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, o którym mowa w art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego.

17) Art. 1 pkt 17 projektu po art. 24 dodaje art. 24a–24c.

art. 24a zmienianej ustawy

Wprowadzenie pojęcia „cyklu egzaminacyjnego"/ zmiany dotyczące egzaminu na doradcę podatkowego

Mając na uwadze istotność regulacji doprecyzowującej procedurę egzaminu na doradcę podatkowego, która rozpoczyna się w momencie złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu (wyznaczenia terminu części pisemnej, a w przypadku absolwentów – wyznaczenia terminu części ustnej egzaminu), a kończy z chwilą złożenia z wynikiem pozytywnym

egzaminu z części ustnej egzaminu lub upływem rocznego okresu od momentu zdania części pisemnej egzaminu (w przypadku nieuzyskania przez kandydata w tym czasie pozytywnego wyniku z części ustnej egzaminu), wprowadzającą pojęcie „cyklu egzaminacyjnego", a wynikającą dotychczas z przepisów rozporządzenia w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego, została ona w ramach niniejszej nowelizacji przeniesiona do nowego art. 24a ustawy.

Pojęcie „cyklu egzaminacyjnego" podkreślić ma wynikające z ustawy (art. 24) założenie, że:

- na egzamin na doradcę podatkowego jako całość składają się – ściśle uporządkowane co do kolejności występowania, jak i czasu zdawania – dwie jego części: pisemna i kolejno ustna (art. 24 ust. 1),
- warunkiem dopuszczenia do części ustnej jest zdanie z wynikiem pozytywnym części pisemnej egzaminu (art. 24 ust. 2),
- kandydat może przystępować do części ustnej egzaminu lub powtarzać tę część egzaminu w okresie roku od dnia przystąpienia do części pisemnej egzaminu (art. 24 ust. 4).

Wskazać należy, że regulacje te wprowadzone zostały z uwagi na coraz częściej pojawiające się przypadki składania przez kandydatów kolejnych wniosków o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego, pomimo że byli oni już/jeszcze w trakcie takiej procedury (tzn. kandydat złożył już jeden wniosek o dopuszczenie do egzaminu, na podstawie którego został zakwalifikowany do egzaminu i wyznaczony został mu termin części pisemnej lub – w przypadku, o którym mowa w art. 24 ust. 5 ustawy – części ustnej egzaminu, albo uzyskał już pozytywny wynik z części pisemnej egzaminu i w związku z czym przysługuje mu prawo przystępowania do części ustnej egzaminu ponieważ nie upłynął jeszcze termin na przystąpienie do części ustnej – określony odpowiednio w art. 24 ust. 4 lub 6 ustawy).

Pojęcie „cykl egzaminacyjny" – funkcjonujące dotychczas w akcie wykonawczym, a obecnie wprowadzone do art. 24a ustawy – podkreślić ma wynikające z ustawy założenie, że na egzamin na doradcę podatkowego jako całość składają się – ściśle uporządkowane co do kolejności występowania jak i czasu zdawania – dwie jego części: pisemna i kolejno ustna, a zakwalifikowanie kandydata do tego egzaminu i wyznaczenie mu jego terminu oznacza, że jest on w trakcie postępowania egzaminacyjnego, które – ze względu na jego rozłożenie w czasie i

możliwość ponawiania – zdecydowano się określić jako „cykl egzaminacyjny". Dopuszczona w ustawie (od początku obowiązywania ustawy) możliwość powtarzania zarówno samej części pisemnej (bez ograniczeń czasowych i ilościowych, której zdanie z wynikiem pozytywnym co do zasady umożliwia dopiero kandydatowi wnioskowanie o wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu) jak i samej części ustnej (gdzie ustawa przewiduje ograniczenie czasowe w postaci możliwości przystępowania do niej w przypadku jej niezdania przez kandydata wielokrotnie, jednak nie dłużej niż w okresie roku od zdania części pisemnej), w zależności od przyjętej już indywidualnie przez kandydata „strategii" zdawania tego egzaminu, oraz nieograniczona – co do ilości – możliwość ponownego przystępowania kandydata do egzaminu na doradcę podatkowego jako całości (w rozumieniu jego dwóch etapów), w przypadku nieuzyskania w określonym w ustawie terminie pozytywnego jego wyniku – jest przyczyną wątpliwości interpretacyjnych co do usytuowania kandydata w takim postepowaniu na poszczególnych jego etapach. Dlatego też, z uwagi na to, że kilkukrotne powtarzanie przez kandydata poszczególnych części egzaminu (pisemnej/ustnej, w ramach których następują też sytuacje zwrotu opłaty, niestawiennictwa na egzaminie), ale i ponowne przystępowanie tej samej osoby „od początku" do egzaminu na doradcę podatkowego są bardzo częstą praktyką, zdefiniowanie ciągu czynności składających się na egzamin na doradcę podatkowego, zgodnie z założeniem wynikającym z art. 24a ust. 1 ustawy, jako „cyklu egzaminacyjnego", okazało się zasadne.

Obecne regulacje dotyczące „cyklu egzaminacyjnego", oparte o ww. przepisy art. 24 ustawy oraz przepisy rozdziału 4 i rozdziału 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 listopada 2010 r. w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1972, z późn. zm.; dalej „rozporządzenie"), m.in.:

- § 10 – określający termin składania i treść wniosku o dopuszczenie do egzaminu (regulacja przenoszona do ustawy),
- § 10a – określający początek i koniec „cyklu egzaminacyjnego" (regulacja przenoszona do ustawy),
- § 11 i § 11a – określające sposób ubiegania się kandydatów o wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu w przypadku zdania z wynikiem pozytywnym części pisemnej egzaminu lub ograniczenia egzaminu na doradcę podatkowego wyłącznie do części ustnej egzaminu,

- § 12 – określający tryb ubiegania się przez kandydata o wyznaczenie terminu ponownego egzaminu z części pisemnej albo ustnej w przypadku niezdania tej części egzaminu,
- §15–§17 – określające częstotliwość oraz sposób wyznaczania terminów części pisemnej oraz części ustnej egzaminu,

w sposób kompletny, gwarantujący kandydatom dużą swobodę w indywidualnym kreowaniu czasokresu zdawania egzaminu, a przede wszystkim niebudzący wątpliwości - regulują kolejne etapy procedury egzaminacyjnej, niemniej z uwagi na istotność niektórych z nich zdecydowano o przeniesieniu części z obecnych regulacji wynikających z rozporządzenia do ustawy, bez znaczących modyfikacji w zakresie obecnego rozwiązania.

Warto wspomnieć, że aktualne, wychodzące naprzeciw oczekiwaniom kandydatów brzmienie art. 24 ustawy obowiązuje od 2014 r. i jest efektem zmian wprowadzonych ustawą deregulacyjną z dnia 9 maja 2014 r. o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych (Dz. U. poz. 768), w wyniku której zniesiono - obowiązujący od dnia wejścia w życie ustawy o doradztwie podatkowym w 1997 r. - wymóg zachowania minimalnie 3-miesięcznego odstępu czasu między terminami egzaminów w przypadku ponownego przystępowania (powtarzania) zarówno do części pisemnej jak i ustnej egzaminu (poprzednie brzmienie art. 24 ust. 3 i 4 ustawy: „3. W przypadku negatywnego wyniku części pisemnej egzaminu może on być powtórzony. Termin ponownego egzaminu może być wyznaczony nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy od dnia egzaminu, którego wynik był negatywny. 4. W przypadku pozytywnego wyniku części pisemnej egzaminu kandydat może w okresie roku przystępować do części ustnej egzaminu, nie częściej jednak niż co 3 miesiące.”). Zmiana ta zapewniła kandydatom możliwość częstszego przystępowania do egzaminu, zwłaszcza do części ustnej, która w praktyce organizowana jest niemal w każdym miesiącu, dając tym samym możliwość kilkukrotnego powtarzania tej części egzaminu w ustawowym okresie roku od dnia przystąpienia do części pisemnej egzaminu (zgodnie z obowiązującym art. 24 ust. 4 ustawy).

Obecnie częstotliwość przystępowania kandydatów do części ustnej egzaminu w ramach ww. rocznego okresu oraz upływ czasu, jaki dzieli przystąpienie do części ustnej egzaminu od uzyskania pozytywnego wyniku z części pisemnej egzaminu (uprawniającego kandydata do zdawania części ustnej) zależy jedynie od woli kandydata.

Jak wynika z obowiązującego od 15 lat przepisu § 11 rozporządzenia: „Kandydat, który uzyskał pozytywny wynik z części pisemnej egzaminu, składa do Komisji Egzaminacyjnej, nie później niż do 15 dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym deklaruje chęć zdawania części ustnej egzaminu, wniosek o wyznaczenie terminu tej części egzaminu.", a następnie, zgodnie z – obowiązującym od 2015 r. – § 16 ust. 1 tego rozporządzenia: „Terminy części pisemnej egzaminu sekretarz Komisji Egzaminacyjnej ustala po upływie terminu na składanie wniosku o dopuszczenie do egzaminu, o którym mowa w § 10 ust. 1, a terminy części ustnej egzaminu po 15 dniu miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym zostanie przeprowadzona część ustna egzaminu.". Niezmienność przez tak długi czas ww. rozwiązań, które z powodzeniem stosowane są niemal w każdym miesiącu przez cały ww. okres ich obowiązywania, tylko potwierdza fakt, że jest to w pełni akceptowalny zarówno przez członków Komisji Egzaminacyjnej, ale przede wszystkim przez kandydatów sposób organizacji części ustnej egzaminu, uwzględniający wyznaczanie terminów części ustnej egzaminu praktycznie w każdym miesiącu dla wszystkich kandydatów zainteresowanych przystąpieniem do tej części egzaminu w deklarowanym przez kandydatów terminie, bez „narzucania" im „z góry" miesiąca egzaminu w ramach - określonego w art. 24 ust. 4 ustawy – rocznego okresu.

Podkreślić należy, że niemal 30 letnie doświadczenie w organizacji egzaminu wskazuje na bardzo zróżnicowane – pod względem wyboru momentu zdawania – zainteresowanie kandydatów przystąpieniem do części ustnej egzaminu, mimo posiadania przez nich (w związku z pozytywnym wynikiem z części pisemnej) takiego samego uprawnienia do przystępowania do części ustnej egzaminu lub powtarzania tej części egzaminu we wskazanym okresie roku od dnia przystąpienia do części pisemnej egzaminu. W praktyce jedynie niewielka część kandydatów jest zainteresowana przystąpieniem do części ustnej egzaminu w miesiącach bezpośrednio następujących po części pisemnej egzaminu. Większość kandydatów ubiega się o wyznaczenie terminu części ustnej dopiero w kolejnych miesiącach, w tym duża część kandydatów zainteresowana jest przystąpieniem do egzaminu dopiero w ostatnim możliwym w ramach rocznego okresu terminie (na koniec rocznego okresu), a ponadto część kandydatów w ogóle nie ubiega się o wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu, świadomie de facto rezygnując z przysługującego im prawa do przystąpienia do tej części egzaminu

Stosowany od 15 lat sposób organizacji części ustnej egzaminu wskazuje, że kandydaci preferują tego rodzaju swobodę w przystępowaniu do części ustnej egzaminu, pozwalającą im dowolnie rozplanować w ww. rocznym okresie zarówno samo przygotowanie się do tej części

egzaminu, jak też plany i obowiązki zawodowe oraz osobiste, celem zapewnienia sobie możliwie dogodnego czasu na przystąpienie do tego etapu sprawdzianu wiedzy.

Przepisy dotyczące cyklu egzaminacyjnego – przewidziane obecnie w rozporządzeniu i przenoszone projektowaną ustawą do ustawy o doradztwie podatkowym – stanowią, iż jednym ze sposobów zakończenia cyklu egzaminacyjnego jest uzyskanie przez kandydata na doradcę podatkowego pozytywnego wyniku z części ustnej tego egzaminu (projektowany art. 24a ust. 1 pkt 1 ustawy). Uzyskanie przez kandydata pozytywnego wyniku z części ustnej tego egzaminu możliwe jest – zgodnie z art. 24 ust. 2 i 4 ustawy – pod warunkiem wcześniejszego zdania z wynikiem pozytywnym części pisemnej egzaminu (art. 24 ust. 2 ustawy) i przystąpienia do części ustnej egzaminu w okresie roku od dnia przystąpienia do części pisemnej egzaminu (art. 24 ust. 4 – według projektowanego brzmienia: przystąpienia do części ustnej egzaminu „w okresie roku od dnia ogłoszenia wyników części pisemnej egzaminu"). Zatem zamykające/ kończące cykl egzaminacyjny uzyskanie przez kandydata na doradcę podatkowego pozytywnego wyniku z części ustnej tego egzaminu nie może nastąpić później niż w ustawowo określonym okresie roku, o którym mowa w art. 24 ust. 4 ustawy. Dodawany do ustawy art. 24a, określający pojęcie „cyklu egzaminacyjnego" nie wprowadza wyłączeń w zakresie podstawowych zasad przystępowania do egzaminu na doradcę podatkowego określonych w art. 24 ustawy.

Analogicznie również w przypadku cyklu egzaminacyjnego kandydata będącego absolwentem kierunku studiów objętych umową zawartą między Komisją Egzaminacyjną i uczelnią (osoby, o których mowa w art. 24 ust. 5 ustawy), zakończenie cyklu egzaminacyjnego następujące poprzez uzyskanie przez kandydata na doradcę podatkowego pozytywnego wyniku z części ustnej tego egzaminu możliwe jest - obecnie i na podstawie projektowanych przepisów ustawy - jedynie w określonym w art. 24 ust. 6 ustawy okresie, tj. w okresie roku od dnia złożenia wniosku o dopuszczenie do części ustnej egzaminu po raz pierwszy, nie później jednak niż w okresie 2 lat od ukończenia studiów (ustawowo określony okres na przystąpienie do części ustnej przez kandydata, którego egzamin – w związku z ukończeniem określonych studiów objętych umową z Komisją Egzaminacyjną nie obejmuje części pisemnej egzaminu).

Jednocześnie, celem ograniczenia przetwarzania danych kandydatów na doradców podatkowych, którzy – mimo, iż są w cyklu egzaminacyjnym i przysługuje im prawo do powtarzania części pisemnej egzaminu – nie są od kilku lat aktywni w procedurze

egzaminacyjnej, nie decydują się na jego kontynowanie i ponowne przystąpienie do tej części egzaminu (kandydaci nie ubiegają się o wyznaczanie kolejnego terminu części pisemnej w związku z czym termin ten nie jest im wyznaczany), przewidziano zakończenie cyklu egzaminacyjnego z upływem 5 lat od dnia ostatniego wyznaczonego kandydatowi terminu części pisemnej egzaminu, z którego uzyskał wynik negatywny albo do którego nie przystąpił, i nie ubiegał się o wyznaczenie terminu ponownego egzaminu z tej części. Zatem, jeżeli kandydat przez okres 5 lat nie będzie korzystał z prawa przystąpienia do części pisemnej egzaminu, jego cykl egzaminacyjny zakończy się. W takiej sytuacji, analogicznie jak w przypadku zakończenia cyklu egzaminacyjnego spowodowanego upływem rocznego okresu na przystąpienie do części ustnej egzaminu, kandydat, który w przyszłości będzie zainteresowany ponownym przystąpieniem do egzaminu na doradcę podatkowego będzie zobowiązany do złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu i rozpocznie nowy cykl egzaminacyjny. Wprowadzane rozwiązanie nie ograniczy kandydata w możliwości przystępowania do egzaminu na doradcę podatkowego, w szczególności w możliwości ponownego przystępowania do części pisemnej tego egzaminu, a pozwoli na uregulowanie sytuacji kandydatów, którzy faktycznie mimo rozpoczęcia cyklu egzaminacyjnego i wyznaczenia im terminu części pisemnej egzaminu nawet kilkukrotnie, nie zamierzają go kontynuować, dając im jednocześnie długi czas (5 lat) na podjęcie działań zmierzających do przystąpienia do części pisemnej egzaminu w ramach dotychczasowego cyklu egzaminacyjnego. Tego rodzaju rozwiązanie pozwoli także na ograniczenie przetwarzania danych kandydatów do tych aktywnych w procedurze egzaminacyjnej. W odniesieniu do etapu części ustnej egzaminu nie zachodzi potrzeba wprowadzenia analogicznego rozwiązania albowiem cykl egzaminacyjny kończy się w tym przypadku z upływem rocznego terminu na przystąpienie do części ustnej egzaminu (art. 24 ust. 4 ustawy), a w przypadku absolwentów kierunków studiów objętych umową Komisji Egzaminacyjnej z uczelnią – z upływem roku od dnia złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu po raz pierwszy, nie później jednak niż w okresie 2 lat od ukończenia studiów (art. 24 ust. 6 ustawy).

I tak, zgodnie z powyższym, art. 24a ust. 1 zakłada, że wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu w związku ze złożeniem przez kandydata wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu, rozpoczyna dla danego kandydata cykl egzaminacyjny, który kończy się z chwilą uzyskania przez niego pozytywnego wyniku z części ustnej egzaminu albo z upływem rocznego terminu na przystąpienie do części ustnej egzaminu,

o którym mowa w art. 24 ust. 4 ustawy albo z upływem 5 lat od dnia ostatniego wyznaczonego temu kandydatowi terminu części pisemnej egzaminu, z którego uzyskał wynik negatywny albo do którego nie przystąpił, i nie ubiegał się następnie o wyznaczenie terminu ponownego egzaminu z tej części.

Z uwagi na nieco inny przebieg czynności egzaminacyjnych dla kandydatów na doradców podatkowych będących absolwentami studiów, których program zrealizowany został w ramach umowy uczelni z Komisją Egzaminacyjną (o której mowa obecnie w art. 22 ust. 13a ustawy, a zgodnie z projektem w art. 22b ustawy), „cykl egzaminacyjny" dla tych kandydatów rozpoczyna się z chwilą wyznaczenia – w następstwie złożenia przez kandydata wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu – terminu części ustnej egzaminu, a kończy się uzyskaniem pozytywnego wyniku z części ustnej egzaminu albo z upływem rocznego terminu na przystąpienie do części ustnej egzaminu, o którym mowa w art. 24 ust. 6 ustawy, z tym że nie później niż z upływem 2 lat od ukończenia studiów, zgodnie ze wskazanym tu przepisem ustawy (art. 24a ust. 2 ustawy).

A zatem kandydat, którego egzamin na doradcę podatkowego obejmuje obie części egzaminu (pisemną i ustną) i który kilkakrotnie podchodzi do części pisemnej egzaminu z uwagi na negatywny wynik, przez cały ten czas pozostaje w ramach jednego i tego samego cyklu egzaminacyjnego, co jest konsekwencją regulacji art. 24 ust. 3 ustawy, który dopuszcza możliwość nieograniczonego w czasie powtarzania przez kandydata części pisemnej egzaminu. Ustawa przewiduje bowiem ograniczenia czasowe jedynie w przypadku przystępowania do części ustnej egzaminu (art. 24 ust. 4 i 6 ustawy), w której przypadku – po upływie terminów określonych w ustawie – konieczne jest rozpoczęcie wszystkich czynności związanych z egzaminem na doradcę podatkowego od początku, co determinuje zakończenie w tym przypadku cyklu egzaminacyjnego. Należy przy tym zwrócić uwagę, że po upływie okresu, o którym mowa w art. 24 ust. 6 ustawy (i tym samym po zakończeniu cyklu egzaminacyjnego), kandydat, którego pierwszy cykl egzaminacyjny obejmował jedynie część ustną egzaminu, może rozpocząć kolejny cykl egzaminacyjny, który w tym przypadku składać się już będzie z dwóch części egzaminu: pisemnej i ustnej.

Dodatkowo w art. 24a ust. 3 projektowanej regulacji przewidziano, że kandydat, który rozpoczął cykl egzaminacyjny, czyli złożył wniosek o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu albo wniosek o dopuszczenie

do egzaminu na doradcę podatkowego i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu i na jego podstawie został wyznaczony termin części pisemnej egzaminu lub termin części ustnej egzaminu (w przypadku absolwentów kierunków studiów, objętych umową zawartą przez uczelnię z Komisją Egzaminacyjną) i któremu nie upłynął roczny termin na przystąpienie do części ustnej egzaminu albo okres 5 lat od dnia ostatniego wyznaczonego kandydatowi terminu części pisemnej egzaminu, może złożyć kolejny wniosek o dopuszczenie do egzaminu (wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu) dopiero po zakończeniu tego cyklu egzaminacyjnego (tj. po upływie terminu na przystąpienie do części ustnej egzaminu, jeżeli nie uzyska w tym czasie pozytywnego wyniku z tej części egzaminu albo okresu 5 lat od dnia ostatniego wyznaczonego kandydatowi terminu części pisemnej egzaminu). Zarówno kandydat, który przystępował do egzaminu w podstawowym trybie (tj. egzaminu składającego się z części pisemnej i ustnej) jak i kandydat będący absolwentem uczelni, która zawarła umowę z Komisją Egzaminacyjną, który przystępował do egzaminu składającego się jedynie z części ustnej, w przypadku gdy zakończył się jego cykl egzaminacyjny, będzie mógł złożyć jedynie wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu i rozpocząć kolejny cykl egzaminacyjny, który składać się będzie z dwóch części egzaminu: pisemnej i ustnej. Art. 24 ust. 6 ustawy dopuszcza bowiem przystępowanie przez kandydata będącego absolwentem ww. uczelni do egzaminu na doradcę podatkowego składającego się tylko z części ustnej lub powtarzanie tej części egzaminu jedynie w okresie roku od dnia złożenia wniosku o dopuszczenie do części ustnej egzaminu po raz pierwszy, nie później jednak niż w okresie 2 lat od ukończenia studiów. Zatem nie jest dopuszczalne przystępowanie w powyższym szczególnym trybie do egzaminu na doradcę podatkowego w okresie późniejszym, składając drugi albo kolejny wniosek o dopuszczenie do części ustnej. W przypadku stanowiącym przedmiot regulacji art. 24a ust. 3 zaznaczyć należy, że każdy wniosek o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu, w następstwie którego ustalane są terminy części pisemnej (a w przypadku absolwentów kierunków studiów, objętych umową zawartą przez uczelnię z Komisją Egzaminacyjną – wniosek o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu, w następstwie którego ustalane są terminy części ustnej) egzaminu – inicjuje rozpoczęcie cyklu egzaminacyjnego, w który zaangażowany jest zarówno kandydat, jak i Komisja Egzaminacyjna. Nie jest możliwe równoległe prowadzenie dwóch cykli egzaminacyjnych, w których kandydat miałby inny status – w jednym byłby uprawniony do przystąpienia do części ustnej egzaminu w związku z uzyskaniem pozytywnego wyniku z części pisemnej, a w drugim zostałby mu dopiero

wyznaczony termin części pisemnej egzaminu. Niniejsza regulacja ma zatem na celu doprecyzowanie, że możliwe jest prowadzenie w danym momencie wobec tego samego kandydata wyłącznie jednego cyklu egzaminacyjnego, po którego zakończeniu z wynikiem negatywnym, możliwe jest dopiero złożenie kolejnego wniosku o dopuszczenie do egzaminu rozpoczynającego nowy – kolejny dla tego kandydata – cykl egzaminacyjny.

W praktyce zdarzają się także sytuacje, że kandydaci do kolejnego wniosku o dopuszczenie do egzaminu dołączają oświadczenie o rezygnacji z dalszego przystępowania do części ustnej egzaminu, w toku dotychczasowego cyklu egzaminacyjnego, co jednak należy uznać za prawnie bezskuteczne. Zgodnie bowiem z powyższymi wyjaśnieniami, z art. 24 ust. 1 i 2 ustawy wynika, że egzamin na doradcę podatkowego – a zatem także cykl egzaminacyjny – składa się z części pisemnej i ustnej, a warunkiem wyznaczenia terminu części ustnej jest zdanie z wynikiem pozytywnym części pisemnej egzaminu. W przypadku negatywnego wyniku części pisemnej lub ustnej egzaminu może on być powtarzany (art. 24 ust. 3). Kandydat może przystępować do części ustnej egzaminu lub powtarzać tę część egzaminu w okresie roku od dnia przystąpienia do części pisemnej egzaminu (art. 24 ust. 4, po zmianie od dnia „ogłoszenia wyniku"). Z powołanego przepisu wynika zatem, że warunkiem powtórzenia egzaminu, zarówno części pisemnej jak i ustnej, jest uzyskanie negatywnego wyniku z tej części. Nie ma zatem możliwości powtórzenia części pisemnej w przypadku uzyskania z niej wyniku pozytywnego w ramach jednego, wciąż trwającego cyklu egzaminacyjnego. Z kolei do części ustnej egzaminu kandydat może przystępować wielokrotnie w okresie roku od przystąpienia do części pisemnej (z której uzyskał pozytywny wynik)/wg projektu „ogłoszenia wyniku". Należy zatem uznać, że od tego momentu kandydat nabywa prawo do przystępowania do egzaminu ustnego, zaś prawo to wygasa z upływem wskazanego okresu, tj. roku od egzaminu pisemnego)/wg projektu „ogłoszenia wyniku". Brak jest zatem podstawy prawnej w powołanych przepisach do zrzeczenia się przysługującego uprawnienia, a zatem rezygnacja z tego prawa może nastąpić wyłącznie poprzez nieprzystępowanie w tym okresie, tj. roku od zdania z wynikiem pozytywnym części pisemnej egzaminu)/wg projektu od „ogłoszenia wyniku", do części ustnej egzaminu. Zrzeczenie takie należy uznać za bezskuteczne, bowiem z mocy prawa nawet w przypadku złożenia takiego oświadczenia kandydat mógłby kontynuować cykl egzaminacyjny i przystępować do egzaminu ustnego.

Wprowadzenie do ustawy pojęcia „cykl egzaminacyjny" podkreślić ma wynikające z ustawy założenie, że na egzamin na doradcę podatkowego jako całość składają się – ściśle

uporządkowane co do kolejności występowania, jak i czasu zdawania – dwie jego części: pisemna i kolejno ustna, a zakwalifikowanie kandydata do tego egzaminu i wyznaczenie mu jego terminu oznacza, że jest on w trakcie postępowania egzaminacyjnego, które – ze względu na jego rozłożenie w czasie i możliwość ponawiania – zdecydowano się określić jako „cykl egzaminacyjny". Dopuszczona w ustawie możliwość powtarzania zarówno samej części pisemnej (bez ograniczeń czasowych i ilościowych, której zdanie z wynikiem pozytywnym co do zasady umożliwia dopiero kandydatowi wnioskowanie o wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu), jak i samej części ustnej (ograniczenie czasowe) egzaminu oraz nieograniczona – co do ilości – możliwość ponownego przystępowania kandydata do egzaminu na doradcę podatkowego jako całości (w rozumieniu jego dwóch etapów), w przypadku nieuzyskania w określonym w ustawie terminie pozytywnego jego wyniku – jest przyczyną wielu wątpliwości interpretacyjnych co do usytuowania kandydata w takim postepowaniu na poszczególnych jego etapach, które instytucja „cyklu egzaminacyjnego" pozwala zminimalizować.

art. 24b i art. 24c zmienianej ustawy

Wprowadzenie możliwości korzystania w zakresie procedury egzaminacyjnej z systemu teleinformatycznego e-Doradca/ zmiany dotyczące egzaminu na doradcę podatkowego oraz Komisji Egzaminacyjnej

Organizacja i przeprowadzanie egzaminu to długotrwały wieloetapowy proces, w który zaangażowana jest nie tylko Komisja Egzaminacyjna, ale także komórka organizacyjna w Ministerstwie Finansów, realizująca zadania związane z obsługą administracyjno-biurową Komisji Egzaminacyjnej. Na zorganizowanie jednej sesji egzaminów pisemnych lub ustnych – zarówno od strony obsługi kandydata, jak i członków Komisji Egzaminacyjnej – składa się szereg bardziej lub mniej formalnych czynności, co wymaga znacznego zaangażowania zarówno ze strony pracowników Ministerstwa Finansów, jak i samych członków Komisji Egzaminacyjnej. Złożoność i mnogość tych działań oraz stale zwiększający się wolumen informacji i liczba kandydatów powoduje, że coraz większego znaczenia nabiera potrzeba automatyzacji części czynności technicznych, celem przyśpieszenia obsługi wciąż rosnącej ilości kandydatów, a co za tym idzie – egzaminów. Komisja Egzaminacyjna poszukuje sposobów, które pozwolą na usprawnienie tego procesu, m.in. poprzez korzystanie w pracy Komisji Egzaminacyjnej z nowoczesnych narzędzi informatycznych, które z biegiem czasu wprowadzane są w coraz większej ilości procesów. Już teraz na niektórych etapach zarówno

pracy samej Komisji Egzaminacyjnej, jak i w kontaktach z kandydatami (np. zawiadomienia) wykorzystywane są elektroniczne narzędzia pracy. W ramach Ministerstwa Finansów opracowywany jest od pewnego czasu dedykowany dla obsługi tego gremium system teleinformatyczny, który ma zostać wykorzystany w ramach organizacji oraz przeprowadzania egzaminu. System e-Doradca, za pośrednictwem którego Komisja Egzaminacyjna prowadzić będzie wymianę korespondencji z kandydatami do egzaminu na doradcę podatkowego, gromadzić i przetwarzać ich dane wynikające z wniosków o dopuszczenie do egzaminu, a także dane dotyczące prac Komisji Egzaminacyjnej i jej członków, czy wreszcie przeprowadzać z jego pomocą egzamin na doradcę podatkowego – zgodnie z treścią proponowanego art. 24b projektu – nie będzie *de facto* stanowić zupełnie nowego, odrębnego systemu teleinformatycznego, ale w rzeczywistości dodatkową funkcjonalność już wykorzystywanego w pracy Komisji Egzaminacyjnej narzędzia. Komisja Egzaminacyjna już od kilku lat korzysta z systemu informatycznego, który umożliwia jej prowadzenie, ewidencjonowanie i porządkowanie poszczególnych czynności technicznych (operacyjnych) - będących częścią procedury egzaminacyjnej, niemniej realizowanej wyłącznie pomiędzy członkami Komisji Egzaminacyjnej oraz pracownikami Ministerstwa Finansów wspierających ich pracę. System e-Doradca stanowić ma natomiast dodatkową jego funkcjonalność, która umożliwić ma z kolei komunikację i dokonywanie z jej wykorzystaniem czynności w ramach procedury egzaminacyjnej przez kandydatów, którzy jako zewnętrzna grupa użytkowników potrzebują odrębnych niż obecnie wykorzystywane: kanałów wymiany informacji czy sposobów uwierzytelniania (stąd również zmiany w zakresie danych, o których mowa w projektowanym art. 21 ust. 1a ustawy). Automatyzacja możliwie jak największej części czynności, przyśpieszenie całego procesu, a jednocześnie utrzymanie właściwych standardów jego obsługi oraz zapewnienie możliwie jak największego stopnia bezpieczeństwa są zasadniczym celem wprowadzony w ustawie w tym zakresie zmian. Każda z obecnych - jak i przyszłych - funkcjonalności całego systemu wykorzystywanego w pracy Komisji Egzaminacyjnej do organizowania i przeprowadzania egzaminów na doradcę podatkowego (której niejako „zewnętrzną" – dedykowaną kandydatom - częścią będzie e-Doradca), stanowi odzwierciedlenie wynikającej już z obowiązujących przepisów ustawy czy aktów doń wykonawczych (w szczególności w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego) procedury, na którą składa się ciąg czynności realizowanych przez określonych w niej uczestnik]ów, zobowiązanych do przekazania w ich toku konkretnych danych i dokumentów potwierdzających określone w przepisach stany faktyczne, działających w ściśle wynikających

z regulacji prawnych ramach czasowych i przedmiotowych. Sam system, obejmujący obecne, jak i przyszłe funkcjonalności, nie kreuje – i nie będzie kreował – nowych sytuacji prawnych, a jedynie - od strony narzędziowej, informatycznej – wspierać ma przeprowadzane egzaminy na doradcę podatkowego, w oparciu o ten sam, niezmienny od ponad 25 lat schemat (dokonywania zgłoszeń, zbierania danych, płatności, kwalifikowania do procedury egzaminacyjnej czy wzywania do uzupełnienia braków zgłoszenia, wyznaczania daty egzaminów, przeprowadzania egzaminu z części pisemnej, oceniania prac pisemnych i weryfikacji tej oceny, przeprowadzania egzaminu z części ustnej czy wydawania zaświadczenia o złożeniu z wynikiem pozytywnym egzaminu zawodowego), jak również – przy zastosowaniu tych samych zasad w zakresie ochrony danych osobowych (ich gromadzenia, przetwarzania, archiwizowania czy usuwania). Z perspektywy tych ostatnich, co jednoznacznie wynika z przeprowadzonej analizy wpływu projektowanych rozwiązań na ochronę danych osobowych i oceny skutków dla ochrony danych, wykorzystanie w ww. procesach systemu e-Doradca przyczyni się do zwiększenia skuteczności realizacji zasad ochrony danych, takich jak zasada legalności, celowości, adekwatności, minimalizacji danych, merytorycznej ich poprawności, integralności i poufności, rozliczalności czy ograniczenia przechowywania. Tym samym, przechodząc z tradycyjnej (papierowej) formuły egzaminu na całkowicie elektroniczną, system e-Doradca przyczyni się do optymalizacji całego procesu, podniesienia jego jakości, przejrzystości i kompleksowości, zwiększenia bezpieczeństwa przetwarzania danych kandydatów, jak również zmniejszenia obciążeń dla kandydatów, dla których korzystanie z nowych technologii jest powszechne, i którzy są gotowi do realizowania procedury egzaminacyjnej w sposób elektroniczny.

Niezmienne – w porównaniu do obecnie obowiązujących rozwiązań – pozostają zatem: statusy członków Komisji Egzaminacyjnej w procesie przetwarzania danych w systemie teleinformatycznym zapewnianym przez Ministra Finansów, podział ról i obowiązków – w odniesieniu do celów i operacji przetwarzania, czy też podmiotu odpowiedzialnego za prawidłowość, rzetelność i prawdziwość danych wprowadzanych do systemu. Począwszy bowiem od wynikającego z obecnego brzmienia art. 25a ustawy założenia, stanowiącego, że: *„Minister właściwy do spraw finansów publicznych jest administratorem danych przetwarzanych w celach związanych z działalnością Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego oraz organizacją egzaminu na doradcę podatkowego. Do przetwarzania danych osobowych administrator danych dopuszcza osoby posiadające pisemne upoważnienie. Dane osobowe przetwarzane w celu realizacji zadań lub obowiązków*

określonych w ustawie podlegają przeglądowi nie rzadziej niż co 5 lat od dnia ich uzyskania.”, po przepisy ww. rozporządzenia określającego szczegółowo m.in.: wykaz dokumentów składanych przez osoby ubiegające się o zakwalifikowanie do egzaminu i przekazywanych w ich ramach danych, zadania członków Komisji Egzaminacyjnej i sposobu ich działania z uwzględnieniem ich odpowiedzialności w ramach Komisji Egzaminacyjnej, czy też sposób organizowania i przeprowadzenia samego egzaminu sprawdzającego kwalifikacje kandydatów na doradców podatkowych – kwestie te są już częścią obecnych regulacji.

Niemniej, mając na uwadze duże znaczenie – z punktu widzenia przepisów RODO i wynikających z nich zasad ochrony danych osobowych – przepisy ustawy dotyczące m.in. kwestii danych przekazywanych Komisji Egzaminacyjnej czyli wprowadzanych do systemu e-Doradca przez kandydatów (art. 21), zakresu czynności realizowanych za pośrednictwem systemu, sposób uwierzytelniania użytkowników (art. 24b) czy ustanawiające administratora oraz wskazujące cel przetwarzania danych i zasady ich przeglądania/usuwania (art. 25a) – zostały przeredagowane oraz uzupełnione o postanowienia mające na celu podkreślenie wymogu zachowania rzetelności i przejrzystości, celowości, minimalizacji, poufności, integralności oraz dostępności danych. M.in. do ustawy wprowadzono czasokres dostępu użytkowników do konta w e-Doradcy (do dnia upływu 2 miesięcy od zakończenia cyklu egzaminacyjnego – dla kandydata oraz ustania członkostwa w Komisji Egzaminacyjnej – dla członka Komisji Egzaminacyjnej). Podkreślono, że warunkiem dostępu do e-Doradcy jest uwierzytelnienie się przez użytkownika konta w e-Doradcy z wykorzystaniem numeru PESEL. W przepisach przesądzono o składaniu przez kandydatów na doradców podatkowych wniosków, o których mowa w art. 21 ust. 1 i art. 24 ust. 6 oraz innych pism dotyczących egzaminu na doradcę podatkowego przy wykorzystaniu e-Doradcy. Określono także skutki prawne pism składanych przez użytkownika konta za pośrednictwem e-Doradcy w toku procedury (takie same jak pisma opatrzone własnoręcznym podpisem tego użytkownika lub jego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym) i jednoznacznie wskazano moment doręczenia pism kandydatowi w e-Doradcy. Jak przy każdym systemie teleinformatycznym projektodawca i tutaj uwzględnił procedurę postępowania w przypadku awarii e-Doradcy. Informacja o wystąpieniu i usunięciu awarii systemu zamieszczana będzie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Wówczas, w okresie trwania awarii składanie i doręczanie pism (innych niż wnioski, o których mowa w art. 21 ust. 1 i art. 24 ust. 6) odbywać się będzie za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres

kandydata wskazany przez niego we wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu albo wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu oraz adres Komisji Egzaminacyjnej wskazany w BIP na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych. W tym przypadku dowodem doręczenia będzie potwierdzenie transmisji danych wysłanych na adres poczty elektronicznej podany odpowiednio przez kandydata na doradcę podatkowego i Komisję Egzaminacyjną. W przypadku awarii systemu uniemożliwiającej przeprowadzenie egzaminu, egzamin nie dojdzie do skutku w wyznaczonym wcześniej terminie. Zastosowanie znaleźć wówczas może nowy przepis art. 25 ust. 4 pkt 2 ustawy, który zapewnia kandydatowi uzyskanie zwrotu pełnej opłaty egzaminacyjnej w przypadku gdy egzamin nie dojdzie do skutku z przyczyn nieleżących po stronie kandydata. Tryb i sposób dokonywania zwrotu opłaty egzaminacyjnej, zgodnie z delegacją ustawową zawartą w art. 26 pkt 3 ustawy, określi minister właściwy do spraw finansów publicznych rozporządzeniu. W kwestii administratora danych gromadzonych i przetwarzanych w celach związanych z działalnością Komisji Egzaminacyjnej oraz organizacją egzaminu na doradcę podatkowego doprecyzowano, że także w zakresie ich przetwarzania w e-Doradcy pełni tę funkcję minister właściwy do spraw finansów publicznych, że wszystkie te dane osobowe podlegają zabezpieczeniom technicznym i organizacyjnym zapobiegającym nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazywaniu (polegającym co najmniej na dopuszczeniu przez administratora danych do ich przetwarzania wyłącznie osób do tego upoważnionych i zobowiązanych do zachowania tych danych osobowych w tajemnicy), a nadto – że zobowiązany jest on do zapewnienia ochrony przed nieuprawnionym dostępem do systemu e-Doradca. Część z tych narzędzi wynikać będzie wprost z ustawy, zdecydowana jednak większość z zastosowanych już w ramach samego systemu e-Doradca funkcjonalności czy zasad opisanych we wdrożonych politykach i procedurach dotyczących m.in. zarządzaniem systemem informatycznym (sposoby uwierzytelniania, zastosowanie odpowiedniego szyfrowania, wdrożenie mechanizmu poziomów dostępu w systemie – poprzez zastosowanie uprawnień przypisywanych do konkretnych użytkowników systemu, tworzenie kopii zapasowych, szkolenia z zakresu ochrony danych, okresowe kontrole, środki bezpieczeństwa fizycznego związane z dostępem do pomieszczeń). Zakreślono także termin usunięcia danych kandydatów, którzy zakończyli cykl egzaminacyjny, przyjmując, że są one usuwane po upływie 4 lat od dnia uzyskania przez kandydata pozytywnego wyniku z części ustnej egzaminu, albo upływu okresu, o którym mowa w art. 24 ust. 4 albo art. 24 ust. 6, albo po upływie miesiąca od upływu 5-lat od ostatniego wyznaczonego kandydatowi terminu części pisemnej egzaminu (z którego uzyskał wynik

negatywny lub się na niego nie stawił, a następnie nie ubiegał się już ponownie o wyznaczenie ponownego terminu tego egzaminu). Zgodnie z przyjętym założeniem, minister właściwy do spraw finansów publicznych w drodze rozporządzenia określi sposób korzystania z systemu, w tym: sposób udostępniania kont użytkowników, sposób uwierzytelniania użytkowników oraz sposób potwierdzania składania i doręczania pism między Komisją Egzaminacyjną a kandydatem na doradcę podatkowego. Z uwagi na konieczność zapewnienia sprawnej organizacji egzaminów, które w przypadku części ustnej egzaminu organizowane są niemal w każdym miesiącu oraz biorąc pod uwagę, że kandydaci wybierają miesiąc egzaminacyjny, na który się zgłaszają, przewidziano w ramach doręczania pism kandydatowi w systemie, iż doręczenie pisma kandydatowi w e-Doradcy następować będzie z chwilą odebrania pisma przez kandydata w e-Doradcy – w przypadku gdy odebranie pisma nastąpi w okresie od dnia umieszczenia pisma na jego koncie do końca 7 dnia, licząc od dnia następującego po dniu umieszczenia tego pisma na jego koncie albo z upływem ostatniego dnia ww. 7-dniowego terminu – w przypadku nieodebrania pisma przez kandydata w e-Doradcy w tym okresie.
Wykorzystanie systemu z pewnością nie zastąpi merytorycznej pracy Komisji Egzaminacyjnej, niemniej pozwoli na jej zmodernizowanie i wsparcie, a niewątpliwie stanowić będzie znaczne ułatwienie także dla kandydatów zgłaszających się na egzamin. Wprowadzane rozwiązanie daje możliwość korzystania z ww. systemu e-Doradca w zakresie czynności dotyczących egzaminu dokonywanych zarówno przez kandydatów, jak i Komisję Egzaminacyjną.

Niejako wzorem dla wprowadzonych do ustawy w tym zakresie rozwiązań były przepisy regulujące funkcjonujące już na rynku i wykorzystywane w pracy resortu finansów systemy. System teleinformatyczny e-Doradca nie wykorzystuje w swym założeniu nowych technologii oraz nie wiąże się z prawdopodobieństwem powodowania – w związku z rodzajem przetwarzania (biorąc pod uwagę jego charakter, zakres, kontekst i cele) - ryzyka naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, niemniej jednak, w myśl art. 25 ust. 1 RODO projektodawca przeprowadził ocenę skutków dla ochrony danych przetwarzanych w systemie e-Doradca.

Przedmiotowa ocena wskazała na niezbędność przyjęcia projektowanego rozwiązania, a co za tym idzie konieczność przetwarzania danych osobowych w przyjęty w przepisach sposób i we wskazanym tam konkretnie celu oraz zakresie. Wskazano w niej m.in. że:

- celem przetwarzania danych jest realizacja obowiązków wynikających z art. 21, 22 i 25 ustawy o doradztwie podatkowym, zgodnie z którymi do egzaminu na doradcę

podatkowego dopuszczona jest osoba spełniająca wymagania ustawowe, a egzamin przeprowadza Komisja Egzaminacyjna, której członkowie powoływani są przez Ministra Finansów i której obsługę administracyjną zapewnia Minister Finansów;

- celem projektu jest usprawnienie i unowocześnienie procesu organizacji i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego;
- zmiana formuły z tradycyjnej (papierowej) na całkowicie elektroniczną zmierza do optymalizacji całego procesu, podniesienia jego jakości, przejrzystości i kompleksowości, zwiększenia bezpieczeństwa przetwarzania danych kandydatów, jak również zmniejszenia obciążeń dla kandydata (łatwiejsza forma kontaktu, zgłoszeń) związanych z tym egzaminem;
- zmiana ta wpłynie pozytywnie na wizerunek administracji rządowej (MF), Komisji Egzaminacyjnej oraz odpowie na zapotrzebowanie podmiotów zewnętrznych (kandydatów do egzaminu), dla których korzystanie z nowych technologii jest powszechne, i którzy są gotowi do realizowania procedury egzaminacyjnej w sposób elektroniczny;
- przetwarzane w systemie będą wyłącznie dane niezbędne – adekwatne, stosowne i ograniczone do tego, aby skutecznie przeprowadzić egzamin (niezbędne do: potwierdzenia tożsamości osoby uczestniczącej w procedurze egzaminacyjnej, stwierdzenia spełniania przez nią – jako kandydata do egzaminu - ustawowych przesłanek ubiegania się o uzyskania tytułu doradcy podatkowego /pełni praw publicznych, nieskazitelnego charakteru, wyższego wykształcenia/, prowadzenia korespondencji za pośrednictwem elektronicznych narzędzi komunikacji;
- przetwarzaniu podlegać będą dane szczególne dotyczące kandydata, zawarte w dokumentach przez niego przekazywanych wyłącznie w sytuacji, gdy będzie on chciał skorzystać z preferencyjnych warunków zdawania egzaminu z uwagi na posiadaną niepełnosprawność, obejmujące informacje o jego stanie zdrowia (kopię orzeczenia potwierdzającego niepełnosprawność oraz zaświadczenie lekarskie stwierdzające wynikające z niepełnosprawności trudności w wykonywaniu czynności technicznych, takich jak odczytywanie tekstu lub posługiwanie się sprzętem komputerowym w sposób umożliwiający sporządzenie odpowiedzi na pytania i zadania egzaminacyjne);
- osoby, których dane będą przetwarzane w e-Doradcy będą miały dostęp do swoich danych i możliwość realizacji praw wynikających z RODO;

- po zakończeniu procesu egzaminacyjnego dane będą podlegały archiwizacji zgodnie z ogólnie obowiązującymi przepisami prawa w zakresie archiwizacji, w tym z zasadami wynikającymi z wewnętrznych uregulowań obowiązujących w tym zakresie w MF;
- system będzie udostępniał dane niezbędne w ramach funkcjonalności płatności elektronicznych;
- dane nie będą podlegały profilowaniu ani nie będą przekazywane do państw trzecich.

Podkreślić należy, że projekt ustawy nie wprowadza zmian w dotychczasowym procesie przetwarzania danych osobowych kandydatów na doradców podatkowych, przetwarzanych na podstawie ustawy w związku ze złożeniem przez nich do Komisji Egzaminacyjnej wniosku o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego, a reguluje zasady wpierania tego procesu przez system e-Doradca, jako narzędzie, które w postępującej cyfryzacji także administracji publicznej, stało się niezbędne dla sprawnego wykonywania związanych z egzaminem zadań Komisji Egzaminacyjnej i ministerstwa finansów. Projektowane przepisy wpisują więc w ramy prawne działania realizowane przez Komisję Egzaminacyjną z wykorzystaniem narzędzi elektronicznych, celem przede wszystkim wskazania nadania im „mocy wiążącej" i określenia ich skutków dla obu stron postępowania egzaminacyjnego (Komisji Egzaminacyjnej i kandydata), co staje się uzasadnione zwłaszcza w związku z planowanym udostępnieniem tego narzędzia podmiotom zewnętrznym tj. kandydatom na doradców podatkowych.

Podkreślić należy, że przeprowadzenie egzaminu na doradcę podatkowego z wykorzystaniem systemu e-Doradca stanowi odzwierciedlenie wynikającej z obowiązujących już przepisów ustawy czy aktów doń wykonawczych procedury, a zatem nie zmienia się dotychczasowy wymóg stawiennictwa kandydata w miejscu przeprowadzenia egzaminu i przystąpienia doń w bezpośredniej obecności członków Komisji Egzaminacyjnej (sześcioosobowego składu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 22 ust. 13 ustawy). Kandydat, który stawi się we wskazanym przez sekretarza Komisji Egzaminacyjnej terminie na egzaminie, przystąpi do niego we wskazanej mu sali, w której nad przebiegiem egzaminu czuwać będzie wyznaczony przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej skład egzaminacyjny, tyle że zdawać go będzie po zalogowaniu się na swoje konto w systemie, przy użyciu udostępnionego mu w sali egzaminacyjnej - na ten czas - sprzętu komputerowego urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Wykorzystanie systemu nie oznacza możliwości przystępowania do egzaminu na odległość (zdalnie).

W systemie e-Doradca dokonywane będą przez członków Komisji Egzaminacyjnej czynności organizacyjne związane z przeprowadzeniem egzaminu – zarówno części pisemnej jak i ustnej – m.in.: potwierdzenie dokonania weryfikacji tożsamości kandydata, który stawił się na egzamin (na podstawie okazanego przez niego dokumentu tożsamości), wskazanie czasu rozpoczęcia i zakończenia egzaminu, odnotowanie istotnych informacji związanych z jego przebiegiem, w tym wykluczenia kandydata z egzaminu (w przypadkach określonych w akcie wykonawczym) czego skutkiem będzie zablokowanie kandydatowi możliwości dalszej pracy w systemie, a tym samym - dalszego udziału w egzaminie.

W przypadku części pisemnej egzaminu przeprowadzanej przy wykorzystaniu systemu e-Doradca, kandydat będzie rozwiązywał udostępnione mu przez członków Komisji Egzaminacyjnej - w trakcie egzaminu na jego koncie w systemie - pytania (test) i zadania egzaminacyjne. Zatem zdawanie egzaminu/sporządzenie odpowiedzi w systemie/ będzie się odbywało analogicznie jak obecnie w czasie rzeczywistym, podczas trwania egzaminu. Czas udostępnienia testu i zadań w systemie będzie taki sam jak -przewidziany w akcie wykonawczym wydawanym na podstawie art. 26 ustawy - czas na rozwiązanie testu i zadania. Także w systemie członkowie Komisji Egzaminacyjnej dokonywać będą odczytu i oceny pracy egzaminacyjnej, przy czym celem zapewnienia obiektywizmu składu egzaminacyjnego w realizowanych na tym etapie czynnościach, system zapewni anonimizację ocenianej pracy uniemożliwiającą identyfikację kandydata będącego jej autorem, aż do momentu zakończenia oceny. Wynik (ocena) części pisemnej egzaminu będzie zapisywał się na koncie kandydata w systemie, gdzie będzie miał on do niego dostęp, tak jak do innych informacji związanych ze swoimi egzaminami przeprowadzanymi w ramach aktualnego cyklu egzaminacyjnego.

W przypadku części ustnej egzaminu przeprowadzanej przy wykorzystaniu systemu e-Doradca, kandydat będzie – tak jak dotychczas - udzielał odpowiedzi ustnej na pytania zawarte w zestawie pytań egzaminacyjnych, z tą jednak różnicą, że zestaw pytań zostanie przez członków Komisji Egzaminacyjnej udostępniony kandydatowi w trakcie egzaminu na jego koncie w systemie e-Doradca, przez czas niezbędny do przygotowania się kandydata do odpowiedzi oraz czas udzielania odpowiedzi. Egzamin nadal będzie zatem polegał na bezpośredniej komunikacji w czasie rzeczywistym kandydata i członków Komisji Egzaminacyjnej, a system będzie w tym przypadku stanowił narzędzie wsparcia przede wszystkim dokumentacyjnego (a także potwierdzającego tożsamość kandydata poprzez obowiązek logowania się do systemu po wejściu do sali egzaminacyjnej w przyjęty sposób – tj. za pośrednictwem węzła krajowego).

Członkowie składu egzaminacyjnego przeprowadzający egzamin wobec kandydata, dokonywać będą oceny jego odpowiedzi ustnej bezpośrednio po zakończeniu przez kandydata tej części egzaminu - analogicznie jak obecnie, jednak zapisując ją już bezpośrednio w systemie, co usprawni również sam proces protokołowania czynności egzaminacyjnych. Wynik z części ustnej egzaminu będzie się zapisywał w systemie jednocześnie na koncie kandydata, gdzie będzie on miał do niego dostęp.

W celu realizacji powyższego sposobu przeprowadzania egzaminu, zapewnione zostaną odpowiednie funkcjonalności systemu e-Doradca.

Zgodnie z przyjętym założeniem przepisy art. 24b i art. 24c dotyczące systemu e-Doradca wejdą w życie z dniem 1 lipca 2026 r. (art. 33 pkt 2 projektu ustawy).

18) Art. 1 pkt 18 projektu wprowadza zmiany w art. 25 ustawy.

art. 25 zmienianej ustawy

Wprowadzenie zmian w dotychczasowym systemie opłat egzaminacyjnych/ zmiany dotyczące egzaminu na doradcę podatkowego

- zastąpienie jednej opłaty egzaminacyjnej odrębnymi opłatami dla każdej z części egzaminu – pisemnej i ustnej

Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 25 ust. 1 ustawy „za egzamin pobiera się opłatę, która stanowi dochód budżetu państwa.” Niezależnie zatem od wynikającego z art. 24 ustawy założenia, że egzamin na doradcę podatkowego składa się z dwóch części: pisemnej i ustnej, że dla części kandydatów, z uwagi na ukończenie odpowiedniego kierunku studiów egzamin może ograniczać się wyłącznie do części ustnej, że każda z części egzaminu może być powtarzana, jej termin zmieniany (raz w trakcie cyklu egzaminacyjnego w odniesieniu do każdej z części), a opłata zwracana (w przypadku gdy egzamin nie dojdzie do skutku z przyczyn nieleżących po stronie kandydata, lub jednorazowo w cyklu egzaminacyjnym gdy kandydat usprawiedliwi nieobecność na części pisemnej) – ustawodawca przewiduje jedną opłatę egzaminacyjną.

Przy tak rozbudowanej (z uwagi na mnogość dopuszczonych przez ustawodawcę opcji w ramach jednego cyklu egzaminacyjnego) oraz często długotrwałej (czasami trwającej nawet kilka lat) procedurze, niewspółmierne okazuje się objęcie jej jedną, niepodzielną *de facto* opłatą. Uiszczana przez kandydata opłata pokrywa obecnie koszt jednego egzaminu z części pisemnej i jednego egzaminu z części ustnej. Biorąc pod uwagę obowiązujące przepisy w zakresie zmiany terminu i zwrotu opłaty, obecnie w ramach jednej i tej samej opłaty w jednym cyklu egzaminacyjnym Komisja Egzaminacyjna zobligowana jest *de facto* do przygotowania na rzecz kandydata trzech egzaminów z części pisemnej i dwóch z części ustnej (w przypadku części pisemnych: nieobecność na jednym terminie i skuteczne zawnioskowanie o zwrot opłaty, zawnioskowanie o nowy termin, na którym kandydat także nie będzie obecny i zawnioskuje skutecznie o zmianę terminu przy czym nie przyjdzie na ów kolejny – już trzeci – przygotowany dla niego egzamin; w przypadku części ustnej: nieobecność na jednym terminie egzaminu i skuteczne zawnioskowanie o zmianę terminu, na który kandydat także się nie stawi), podczas gdy uiszczona przez kandydata opłata pokrywa koszt organizacji jedynie jednego egzaminu z części pisemnej i jednego egzaminu z części ustnej.

Rozważając kwestię opłat egzaminacyjnych i ich wysokości, nie bez znaczenia jest również czas trwania cyklu egzaminacyjnego, który niejednokrotnie wydłuża się ponad wydawałoby się wystarczający do zakończenia tej procedury roczny termin, podczas którego istnieje możliwość zmiany wysokości opłat. Rodzi to z kolei dodatkowe problemy w kontekście adekwatności opłaty w „starej wysokości" do ponoszonych przez Komisję Egzaminacyjną – w nowych warunkach rynkowych – wydatków, czy choćby ewentualnych rozliczeń w przypadku złożenia przez kandydata wniosku o zwrot z jednej strony, a zasadności dokonania dopłaty – w sytuacji przystąpienia przez kandydata do egzaminu w dłuższej perspektywie czasowej od dokonania opłaty za egzamin.

Mając na celu wyeliminowanie ww. wad i wątpliwości, proponuje się wprowadzenie – w ślad za obowiązującym podziałem na część pisemną i ustną egzaminu – dwóch opłat egzaminacyjnych, oddzielnie za każdą z ww. części. Odpowiednie zwymiarowanie wartości każdej z nich spowoduje, że będą one adekwatne do ponoszonych przez Komisję Egzaminacyjną nakładów oraz umożliwi, w związku z wyodrębnieniem opłaty za część ustną egzaminu, jej częściowy zwrot – raz w odniesieniu do każdej części egzaminu w trakcie cyklu egzaminacyjnego, co dotychczas w przypadku części ustnej nie było możliwe.

Takie rozwiązanie będzie też odpowiedniejsze dla samych zdających, którzy ponosić będą koszt wyłącznie za tą część egzaminu, do którego aktualnie planują przystąpić, bez ponoszenia wydatków na poczet części ustnej, która może mieć miejsce w dalszej perspektywie czasowej.

Niejako wzorcem dla przyjętej w projekcie konstrukcji jest obowiązujące obecnie rozwiązanie polegające na ponoszeniu oddzielnych opłat z tytułu egzaminów poprawkowych (opłata za ponowny egzamin z części pisemnej lub ustnej) w przypadku uzyskania z którejś z części egzaminu wyniku negatywnego (także w przypadku nie stawienia się na którąś z części egzaminu bez usprawiedliwienia lub ponad dopuszczalny obecnie raz z usprawiedliwieniem).

- wprowadzenie opłaty wstępnej za przystąpienie do procedury kwalifikacyjnej

Obok przyporządkowania do każdej z części egzaminu – pisemnej i ustnej – odrębnej opłaty egzaminacyjnej, wprowadzona została „opłata wstępna", należna z tytułu złożenia przez kandydata na doradcę podatkowego wniosku o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu – zgodnie z art. 21 ust. 1 nowelizowanej ustawy, albo i wyznaczenie terminu części ustnej – w przypadku wniosku, o którym mowa w art. 24 ust. 6 nowelizowanej ustawy, rozpoczynającego procedurę kwalifikacyjną. Podczas czynności wstępnych – przed zakwalifikowaniem do egzaminu – badaniu przez Komisję Egzaminacyjną podlega spełnianie przez kandydata wszystkich warunków, jakie zgodnie z ustawą są niezbędne, aby móc zostać dopuszczonym do zdawania egzaminu, tj. posiadanie pełnej zdolności do czynności prawnych, korzystanie z pełni praw publicznych oraz posiadanie wyższego wykształcenia (art. 21 ust. 1 w zw. z art. 6 ust. 1 pkt 2, 3 i 5 ustawy, a w przypadku, o którym mowa w art. 24 ust. 6 – także ukończenia w określonym czasie właściwego kierunku studiów i zrealizowanie wymaganego programu tych studiów). W razie niespełnienia ww. warunków, Komisja Egzaminacyjna podejmuje decyzję o odmowie dopuszczenia do egzaminu (art. 21 ust. 2 oraz nowy art. 24 ust. 8 ustawy), która – zgodnie z obecnym art. 13 ust. 1 ustawy, a art. 21 ust. 2c nowelizowanej ustawy – jest decyzją administracyjną. Już zatem na etapie wstępnego rozstrzygania o możliwości dopuszczenia danego kandydata do egzaminu Komisja Egzaminacyjna podejmuje szereg czynności, które skutkują bądź dopuszczeniem do egzaminu i zakwalifikowaniem kandydata bądź też – w przypadku negatywnej oceny spełniania przez kandydata warunków, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, 3 i 5, a w przypadku osoby która złożyła wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu także w przypadku, o którym mowa we

wprowadzanym art. 24 ust. 8 ustawy – wydaniem (po przeprowadzeniu stosownego postępowania) decyzji administracyjnej o odmowie dopuszczenia do egzaminu.

Niezależnie zatem od skutku przeprowadzonych przez Komisję Egzaminacyjną czynności, każdy wniosek musi zostać zweryfikowany, generując po stronie Komisji Egzaminacyjnej określone czynności i koszty, które są w rzeczywistości niezależne od kosztów organizacji samego egzaminu z części pisemnej czy z części ustnej. Idąc w kierunku zwymiarowania kosztów poszczególnych części egzaminów i przyporządkowania oddzielnie do każdej z nich opłaty egzaminacyjnej, niejako poza nimi pozostały koszty odpowiadające czynnościom tzw. kwalifikacyjnym, niezależnie od faktu, czy dana osoba zdawać będzie – i w jakim trybie – egzamin na doradcę podatkowego. Dlatego też, celem zrekompensowania wydatków poniesionych przez Komisję Egzaminacyjną na czynności administracyjne dotyczące rozpatrzenia wniosku kandydata o dopuszczenie do egzaminu, wyodrębniona została opłata wstępna, która - będąc odpowiednikiem opłaty za czynności urzędowe – stanowi dochód budżetu Państwa i nie podlega zwrotowi.

Opłata ta, zgodnie z założeniem, ponoszona będzie przez kandydatów na etapie złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu – zgodnie z art. 21 ust. 1 nowelizowanej ustawy, albo i wyznaczenie terminu części ustnej – w przypadku, o którym mowa w art. 24 ust. 6 nowelizowanej ustawy, wraz z wykazem innych danych i dokumentów, o których mowa w art. 21 ust. 1a-1d, ew. także art. 24 ust. 7 nowelizowanej ustawy. Rozporządzenie wydane na podstawie delegacji z art. 26 określi dodatkowo termin i sposób składania wniosków, o których mowa w art. 21 ust. 1 i art. 24 ust. 6 przez osoby ubiegające się o zakwalifikowanie do egzaminu oraz termin i sposób wnoszenia opłaty wstępnej, biorąc pod uwagę konieczność sprawnego rozpatrzenia ww. wniosków i zapewnienia sprawnej organizacji egzaminu.

Instytucja „opłaty wstępnej" funkcjonuje w postępowaniach kwalifikacyjnych kandydatów na biegłych rewidentów. Podobnie jak w przypadku egzaminu na doradcę podatkowego, procedura egzaminacyjna zmierzająca do uzyskania uprawnień biegłego rewidenta jest wieloetapowa, składa się na nią szereg egzaminów cząstkowych, z których każdy podlega oddzielnej opłacie, zaś opłata wstępna funkcjonuje niejako niezależnie od przystępowania przez kandydata do poszczególnych części egzaminu i stanowi odpłatność za dokonanie

czynności Komisji związanych z przystąpieniem danej osoby do postępowania kwalifikacyjnego.

- odniesienie wysokości opłaty do wartości minimalnego wynagrodzenia za pracę

Mając na uwadze dynamiczne zmiany społeczno-gospodarcze, determinujące wzrost w czasie cen usług i dóbr konsumpcyjnych, wzorem rozwiązań przyjętych w przepisach regulujących inne egzaminy zawodowe (radców prawnych, adwokatów, biegłych rewidentów), dla zachowania realności wysokości opłaty wstępnej i opłat egzaminacyjnych bez konieczności każdorazowej zmiany przepisów w tym zakresie, postanowiono o odniesieniu ich wysokości do wartości minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Zgodnie z delegacją wynikającą z art. 25 ust. 6 i art. 26 pkt 2 i 3, minister właściwy do spraw finansów publicznych zobowiązany będzie natomiast do ustalenia wysokości opłaty wstępnej i opłat egzaminacyjnych oraz terminu i sposobu ich wnoszenia.

Wzorem ww. rozwiązania jest niejako trzystopniowy model określania wysokości opłat egzaminacyjnych funkcjonujący w samorządzie radców prawnych i adwokatów, gdzie z ustawy wynika delegacja do określenia przez – właściwego w przypadku tych zawodów – Ministra Sprawiedliwości w drodze rozporządzenia wysokości opłaty egzaminacyjnej (uwzględniającej konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu jednak nie wyższej niż równowartość minimalnego wynagrodzenia), który w ramach aktu wykonawczego (rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości opłaty za udział w egzaminie radcowskim z dnia 6 grudnia 2005 r. – Dz. U. z 2014 r. poz. 187, z późn. zm.) określa wysokość opłaty jako równowartość określonego przez siebie procentowego współczynnika zestawionego z wartością minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę („opłata za udział w egzaminie radcowskim jest równa 80% minimalnego wynagrodzenia za pracę”), konkretna wartość/kwota opłaty egzaminacyjnej wynika natomiast z publikowanego – nie później niż na 90 dni przed terminem egzaminu radcowskiego – ogłoszenia o egzaminie radcowskim, określającego także oprócz wysokości opłaty za egzamin radcowski termin złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu radcowskiego czy właściwość miejscową każdej z komisji egzaminacyjnych i adres jej siedziby oraz termin przeprowadzenia każdej

części egzaminu radcowskiego. W przypadku radców prawnych (adwokatów) ogłoszenie to zobowiązany jest opublikować Minister Sprawiedliwości na swojej stronie BIP.

W przypadku natomiast egzaminu na doradcę podatkowego, przyjęto założenie, że w następstwie ustawowej delegacji minister właściwy do spraw finansów publicznych obowiązany będzie określić w rozporządzeniu – wzorem rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości opłaty za udział w egzaminie radcowskim czy adwokackim – procentowy wskaźnik, który w zestawieniu z wartością minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, pozwoli określić konkretną wysokość danej opłaty. Dodatkowo, celem uporządkowania kwestii związanych z egzaminem na doradcę podatkowego, wraz z ogłaszaniem informacji o miesiącu, w którym zostanie przeprowadzona część pisemna egzaminu i terminach części pisemnej i ustnej egzaminu – jak to obecnie wynika z rozporządzenia w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego – sekretarz Komisji Egzaminacyjnej zobowiązany będzie również do publikowania obliczonej właśnie w ww. sposób (na podstawie wytycznych wynikających z ustawy o doradztwie podatkowym oraz stosownego rozporządzenia doń wykonawczego) konkretnej wartości opłat dotyczących egzaminu**.**

- <u>wprowadzenie zwrotu pełnej wartości opłaty egzaminacyjnej w przypadku decyzji odmawiającej dopuszczenie do egzaminu lub odwołania egzaminu z przyczyn nieleżących po stronie kandydata oraz jednorazowości – w odniesieniu do każdej części egzaminu - zwrotu połowy uiszczonej opłaty egzaminacyjnej w przypadku niestawiennictwa na egzaminie</u>

W myśl zasady wynikającej z nowego brzmienia art. 25 ust. 4 projektu ustawy, w przypadku jeżeli egzamin nie dojdzie do skutku z przyczyn nieleżących po stronie kandydata opłata egzaminacyjna uiszczona za ten egzamin – niejako analogicznie jak obecnie – podlega zwrotowi. Dodatkowo, w nowej wersji tego przepisu, ten sam skutek został przypisany również do sytuacji, w której Komisja Egzaminacyjna – w następstwie zweryfikowania wniosku o dopuszczenie do egzaminu – wyda decyzję o odmowie dopuszczenia.

Wskazać jednak należy, że w związku ze zmianą rodzaju opłat ponoszonych przez kandydata w związku z przystąpieniem do egzaminu na doradcę podatkowego, tj. wprowadzeniem bezzwrotnej opłaty wstępnej za przystąpienie do postępowania kwalifikacyjnego oraz dwóch opłat egzaminacyjnych: za część pisemną oraz za część ustną egzaminu (nowy art. 25 ust. 1 i 2 projektu ustawy) – zwrot, o którym mowa w nowym ust. 4, dotyczy opłaty egzaminacyjnej za część pisemną egzaminu (w zasadniczej większości przypadków, kiedy to kandydata obowiązują dwie części egzaminu) lub za część ustną egzaminu – w sytuacji, gdy kandydat, o którym mowa w art. 24 ust. 5 projektu ustawy, wraz z wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu składa wniosek o wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu (z uwagi na zwolnienie z części pisemnej). W konsekwencji, zwrot opłaty w pełnej wysokości, o którym mowa w nowym brzmieniu art. 25 ust. 4 projektu ustawy, dotyczy jednej z poniesionych przez kandydata – przy okazji składania wniosku o dopuszczenie do egzaminu (w trybie art. 21 ust. 1 albo art. 24 ust. 6 nowelizowanej ustawy) i obok bezzwrotnej opłaty wstępnej – opłat egzaminacyjnych (tj. odpowiednio za część pisemną egzaminu albo za część ustną egzaminu).

Wprowadzane zmiany dotyczą także zwrotu opłaty za egzamin, którego uzyskanie obecnie możliwe jest – na podstawie przepisów obowiązującej ustawy i rozporządzenia wykonawczego – jedynie raz, w przypadku, gdy kandydat nie mógł przystąpić do części pisemnej egzaminu z przyczyn przez siebie niezawinionych i w terminie 14 dni od dnia wyznaczonego terminu egzaminu złoży do sekretarza Komisji Egzaminacyjnej wniosek o zwrot opłaty i załączy do niego dokumenty potwierdzające niemożność przystąpienia do egzaminu (dotychczas zwrot opłaty w przypadku niestawiennictwa na części ustnej egzaminu nie był możliwy). Nowelizacja przepisów odnoszących się do zwrotu opłaty polega na częściowym włączeniu do ustawy bardziej szczegółowych regulacji w tym zakresie ujętych dotychczas w rozporządzeniu (zwrot opłaty możliwy jest tylko raz w odniesieniu do części pisemnej egzaminu, kandydat składa wniosek o zwrot opłaty w terminie 14 dni od dnia wyznaczonego terminu egzaminu), likwidacji dotychczasowego ograniczenia możliwości uzyskania zwrotu opłaty jedynie w przypadku niestawiennictwa spowodowanego przyczynami niezawinionymi i konieczności ich udokumentowania, umożliwienia uzyskania zwrotu (połowy) opłaty w przypadku niestawiennictwa na części ustnej egzaminu (w związku także z wyodrębnieniem niniejszą ustawą oddzielnej opłaty za tę część) – raz w trakcie cyklu egzaminacyjnego, tak jak w przypadku części pisemnej egzaminu, przy jednoczesnym jednak wprowadzeniu prawa do uzyskania zwrotu połowy uiszczonej opłaty, a nie pełnej jej kwoty. Obowiązujące bowiem rozwiązanie powoduje, że koszt organizacji egzaminów, na których kandydat się nie stawił i

uzyskał zmianę terminu albo zwrot opłaty, zorganizowanych każdorazowo na wniosek kandydata, pokrywa budżet państwa, a kandydat nie partycypuje w tych kosztach. Dopuszczenie możliwości uzyskania przez kandydata zwrotu połowy opłaty uiszczonej za część pisemną lub ustną egzaminu – raz dla każdej z tych części w trakcie cyklu egzaminacyjnego, pozwoli chociaż w części pokryć koszty organizacji tego egzaminu, a kandydatowi umożliwi – w tych wyjątkowych przypadkach - uzyskać zwrot części środków finansowych, gdy mimo złożonego wniosku, nie przystąpił do egzaminu (niezależnie od przyczyn).

Nadmienić należy, że w przypadku części ustnej egzaminu zwrot połowy opłaty może mieć miejsce – analogicznie jak obecnie zmiana terminu egzaminu – tylko jeden raz w okresie roku od dnia przystąpienia do części pisemnej egzaminu (tj. zdania go z wynikiem pozytywnym gdy kandydat zdaje część pisemną i ustną, zgodnie z art. 24 ust. 4 ustawy) lub od dnia złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu po raz pierwszy (gdy kandydat jest z części pisemnej zwolniony, zgodnie z art. 24 ust. 6 ustawy) – nowa treść art. 25 ust. 5 ustawy.

Dotychczas opłata za egzamin mogła zostać zwrócona, gdy osoba, która nie przystąpiła do części pisemnej egzaminu, złożyła w terminie 14 dni od wyznaczonego terminu egzaminu (na który się nie stawiła) wniosek o zwrot opłaty, dołączając do niego dokumenty potwierdzające niemożność przystąpienia do tego egzaminu (z przyczyn niezawinionych). Rozporządzenie wykonawcze, regulujące zgodnie z ustawową delegacją warunki i tryb dokonywania zwrotu opłaty, dopuszczało jej zwrot w pełnej wysokości. Długoletnia praktyka w stosowaniu tego rozwiązania pokazała jednak, że system ten ma wiele wad polegających m.in. na: nadużywaniu przez kandydatów instytucji wnioskowania o zwrot opłaty egzaminacyjnej czy zmiany terminu egzaminu; braku adekwatności uiszczonej przez kandydata (a następnie zwróconej mu) opłaty za egzamin do wartości poniesionych przez Komisję Egzaminacyjną obciążeń w związku z przygotowaniem i przeprowadzaniem egzaminów, na które kandydat się nie stawił; czy też braku możliwości zminimalizowania negatywnych konsekwencji – z logistycznego i ekonomicznego punktu widzenia – dla Komisji Egzaminacyjnej, w przypadku nieobecności kandydata na egzaminie, który z tego tytułu nie ponosi żadnych negatywnych skutków.

Warto podkreślić, że wprowadzane rozwiązanie uniezależnia zwrot opłaty od przyczyny, z powodu której kandydat nie przystąpi do egzaminu oraz konieczności jej udawadniania. W

związku z powyższym, wniosek o zwrot połowy wartości opłaty uiszczonej za daną część egzaminu nie będzie już wymagał wykazania niezawinionych przyczyn uniemożliwiających kandydatowi stawienie się na egzaminie, a w konsekwencji przetwarzania przez Komisję Egzaminacyjną danych w tym zakresie i dokonywania ich czasochłonnej analizy przez sekretarza Komisji Egzaminacyjnej. Wymagane będzie jedynie od kandydata złożenie wniosku o zwrot opłaty (połowy opłaty) w terminie, jak dotychczas, 14 dni od wyznaczonego dla tego kandydata dnia przeprowadzenia egzaminu (z części pisemnej lub ustnej).

Rozwiązanie to pozwoli ograniczyć przetwarzanie danych kandydatów do danych związanych faktycznie z organizacją i przeprowadzaniem egzaminu, odchodząc od konieczności opisywania i dokumentowania przez kandydatów innego rodzaju zdarzeń celem usprawiedliwienia nieobecności na egzaminie.

Zmiana w systemie zwrotu opłat egzaminacyjnych, przy jednoczesnym zrezygnowaniu z instytucji zmiany terminu egzaminu wpłynie korzystnie na organizację pracy Komisji Egzaminacyjnej, która w sposób bardziej efektywny – będzie w stanie przeprowadzać zaplanowane egzaminy. W dalszej perspektywie wprowadzenie tego rozwiązania winno przyczynić się do lepszego rozplanowania poszczególnych elementów cyklu egzaminacyjnego przez samych zdających, a co za tym idzie – lepszego ich przygotowania i w konsekwencji – wzrostu zdawalności egzaminu na doradcę podatkowego.

Ww. regulacja koresponduje z przepisem art. 25 ust. 6, określającym delegację dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do ustalenia wysokości opłat egzaminacyjnych odnoszących się do „minimalnego wynagrodzenia" oraz z art. 26 pkt 3 ustawy, zgodnie z którym minister właściwy do spraw finansów publicznych określi termin i sposób wnoszenia opłat egzaminacyjnych oraz tryb i sposób dokonywania ich zwrotu, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnej organizacji i przeprowadzenia egzaminu na doradcę podatkowego.

Z powyżej opisanym rozwiązaniem ściśle związana jest treść art. 10 i art. 12 nowelizowanej ustawy (przepisy przejściowe). Zgodnie z ww. przepisami, w przypadku gdy dla kandydata cykl egzaminacyjny rozpoczął się przed dniem 1 lipca 2026 r. do opłat za egzamin na doradcę podatkowego, którego termin części pisemnej lub ustnej egzaminu przypadać będzie przed tym dniem – stosowane będą jeszcze przepisy dotychczasowe. Niemniej w sytuacji, gdy w ramach

tego samego cyklu egzaminacyjnego kandydat nie przystąpi do części pisemnej lub ustnej egzaminu, której termin przeprowadzenia przypadać będzie po dniu 30 czerwca 2026 r., zwrot, o którym mowa w nowym art. 25 ust. 5 przysługiwać będzie wówczas jeżeli za tę część egzaminu kandydat uiści opłatę egzaminacyjną.

art. 25 ust. 6 i 7 zmienianej ustawy

Delegacja dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia w drodze rozporządzenia wysokości opłaty wstępnej i opłat egzaminacyjnych/ zmiany dotyczące egzaminu na doradcę podatkowego oraz Komisji Egzaminacyjnej

Konsekwencją wprowadzenia w projekcie ustawy nowych rozwiązań dotyczących opłat za egzamin na doradcę podatkowego (podział jednej opłaty egzaminacyjnej na dwie – wzorem istniejącego w ramach jednego egzaminu na doradcę podatkowego dwóch jego części: pisemnej i ustnej) oraz wprowadzenia opłaty wstępnej, jest określenie przez ustawodawcę – analogicznie jak w dotychczas – delegacji dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia w drodze rozporządzenia wysokości ww. opłat związanych z egzaminem, wskazując przy tym ich wysokość w odniesieniu do krotności wartości minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Rozwiązanie to, wprowadzone na wzór przepisów funkcjonujących w innych zawodach regulowanych (radców prawnych, adwokatów) zapewnia, że niezależnie od zmienności warunków rynkowych wartość opłat pozostaje adekwatna do ponoszonych przez Komisję Egzaminacyjną na obsługę postępowań kwalifikacyjnych – wydatków.

W przypadku określenia opłaty wstępnej i opłat egzaminacyjnych, których wartość zgodnie z założeniem nowelizacji nie może być wyższa niż wartość minimalnego wynagrodzenia za pracę, Minister Finansów winien mieć na uwadze koszty przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego do egzaminu na doradcę podatkowego i przeprowadzania egzaminów oraz wydatki związane z funkcjonowaniem Komisji Egzaminacyjnej.

Zgodnie z art. 10 ustawy nowelizującej, do opłat za egzamin na doradcę podatkowego przeprowadzanych do dnia 30 czerwca 2026 r. stosować się będzie przepisy dotychczasowe, podobnie jak do zwrotów tych opłat.

Celem zapewnienia kandydatom na doradców podatkowych wsparcia w prawidłowym wnoszeniu opłat związanych z egzaminem na doradcę podatkowego przewidziano, iż kwoty tych opłat, obliczone zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów wydanego na podstawie art. 25 ust. 6, ogłaszać będzie w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych Sekretarz Komisji Egzaminacyjnej.

19) Art. 1 pkt 19 projektu wprowadza zmiany w art. 25a ustawy.

art. 25a zmienianej ustawy

Doregulowanie kwestii przetwarzania danych osobowych/ zmiany dotyczące kandydatów i Komisji Egzaminacyjnej

Zmiany w art. 25a ustawy mają na celu doregulowanie i uszczegółowienie kwestii przetwarzania danych osobowych jakie gromadzone są przez Komisję Egzaminacyjną w związku z realizacją jej ustawowych zadań. Nowelizowane przepisy nie wprowadzają zmian w dotychczasowym procesie przetwarzania danych osobowych kandydatów na doradców podatkowych, przetwarzanych na podstawie ustawy w związku ze złożeniem przez nich do Komisji Egzaminacyjnej wniosku o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego. Regulowane są natomiast zasady wspierania tego procesu przez system e-Doradca, jako narzędzia, które w postępującej cyfryzacji także administracji publicznej, stało się niezbędne dla sprawnego wykonywania związanych z egzaminem zadań Komisji Egzaminacyjnej i Ministerstwa Finansów. Projektowane przepisy wpisują się więc w ramy prawne działania realizowanego przez Komisję Egzaminacyjną z wykorzystaniem narzędzi elektronicznych, celem przede wszystkim wskazania nadania im „mocy wiążącej" i określenia ich skutków dla obu stron postępowania egzaminacyjnego (Komisji Egzaminacyjnej i kandydata), co staje się uzasadnione zwłaszcza w związku z planowanym udostępnieniem tego narzędzia podmiotom zewnętrznym tj. kandydatom na doradców podatkowych. W konsekwencji, tak jak dotychczas dla danych przetwarzanych w celach związanych z działalnością Komisji Egzaminacyjnej oraz organizacją egzaminu na doradcę podatkowego administratorem danych jest minister właściwy do spraw finansów publicznych, tak też dla tych samych danych przetwarzanych w tych samych celach w systemie e-Doradca (dodatkowo jedynie numeru PESEL, którego wskazanie staje się konieczne dla jednoznacznego zidentyfikowania użytkownika systemu), administratorem

danych przetwarzanych pozostanie nadal minister właściwy do spraw finansów publicznych. Minister ten dopuszcza do przetwarzania danych osobowych osoby posiadające upoważnienie (członkowie Komisji Egzaminacyjnej i pracownicy ministerstwa finansów realizujący zadania związane z funkcjonowaniem Komisji Egzaminacyjnej) – zgodnie z art. 25a ustawy.

Zgodnie ze zmienianym art. 25a ustawy minister właściwy do spraw finansów publicznych jest administratorem danych przetwarzanych w celach związanych z działalnością Komisji Egzaminacyjnej oraz organizacją egzaminu na doradcę podatkowego, w tym przetwarzanych w e-Doradcy. Dane osobowe przetwarzane w tych celach podlegają zabezpieczeniom technicznym i organizacyjnym zapobiegającym nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazywaniu polegającym co najmniej na:

1) dopuszczeniu przez administratora danych do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osób do tego upoważnionych;
2) pisemnym zobowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do zachowania tych danych w tajemnicy;
3) zapewnieniu ochrony przed nieuprawnionym dostępem do systemu e-Doradca.

Dane te przechowywane są wyłącznie przez okres nie dłuższy niż jest to niezbędne i w zakresie koniecznym do realizacji celów przetwarzania danych osobowych oraz podlegają przeglądowi nie rzadziej niż co 5 lat od dnia ich uzyskania.

Dodatkowo, celem ograniczenia przetwarzania danych, dane osobowe kandydatów, których cykl egzaminacyjny zakończył się, będą usuwane po upływie określonego w ustawie terminu. Zgodnie z nowym ust. 4 w art. 25a ustawy dane osobowe kandydatów będą usuwane po upływie:

1) 4 lat od dnia:
    a) uzyskania przez kandydata pozytywnego wyniku z części ustnej egzaminu, albo
    b) upływu okresu, o którym mowa w art. 24 ust. 4 albo art. 24 ust. 6, albo
2) 2 miesięcy od upływu terminu, o którym mowa w art. 24a ust. 1 pkt 3.

Oznacza to usunięcie po upływie ww. okresów danych kandydatów, których cykl egzaminacyjny zakończył się.

Wprowadzone do projektu ustawy przepisy mają na celu zapewnienie spełniania – w całym procesie przetwarzania danych w procedurze egzaminacyjnej – zasad wynikających z art. 5 RODO (tzn. zbierania ich w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach –

zmierzając do ich minimalizacji; przetwarzania zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą oraz w sposób zapewniający odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych, w tym ochronę przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, za pomocą odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych zapewniając tym samym ich integralność i poufność; uzupełniania, zmiany i archiwizowania w sposób czyniący zadość zasadzie ograniczonego przechowywania).

Dodatkowo, w związku z wprowadzeniem w art. 6 ust. 2 pkt 1 projektu skrótu dla „Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego", która w dalszej części ustawy zwana jest „Komisja Egzaminacyjną" użyta w art. 25a ustawy cała nazwa tego gremium została zastąpiona wprowadzonym w ww. art. 6 skrótem.

20) Art. 1 pkt 20 projektu wprowadza zmiany w art. 26 ustawy.

art. 26 zmienianej ustawy

Określenie delegacji dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia w rozporządzeniu szczegółowych zasad dotyczących egzaminu na doradcę podatkowego oraz pracy Komisji Egzaminacyjnej/zmiany dotyczące egzaminu na doradcę podatkowego oraz Komisji Egzaminacyjnej

Zmiany zaproponowane w ustawie wymuszają również zmianę delegacji zawartej w art. 26 ustawy do wydania przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych rozporządzenia, która odnośnie większości spraw w nim regulowanych została jedynie doprecyzowana w oparciu o wynikające z dotychczasowych kadencji Komisji Egzaminacyjnej doświadczenia. Nadal przedmiotem szczegółowych regulacji rozporządzenia będzie:

- termin (wg nowej delegacji zastępuje on szerzej rozumiany „tryb", dodając jednocześnie „sposób") składania wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu oraz wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu (tj. wniosków, o których mowa w art. 21 ust. 1 i w art. 24 ust. 6 nowelizowanej ustawy, zgodnie z nową ich nazwą), a także

wprowadzając „tryb postępowania z tymi wnioskami”, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnej organizacji egzaminu (art. 26 pkt 1 ustawy);

- wysokość wynagrodzeń przewodniczącego i sekretarza Komisji Egzaminacyjnej, biorąc pod uwagę nakład ich pracy i zakres obowiązków (art. 26 pkt 6 ustawy);
- sposób ustalania i wysokość wynagrodzeń członków Komisji Egzaminacyjnej za udział w pracach, w tym w posiedzeniach Komisji Egzaminacyjnej, przeprowadzaniu egzaminów, przygotowaniu pytań i zadań egzaminacyjnych biorąc pod uwagę zakres obowiązków poszczególnych członków Komisji Egzaminacyjnej – przy czym zakres ten poszerzony został o zadanie polegające na rozpatrywaniu wniosków uczelni, o których mowa w art. 22b ust. 2 projektu i bieżącym ich weryfikowaniu zgodnie z art. 22b ust. 9 projektu (art. 26 pkt 7 ustawy);
- szczegółowe zadania Komisji Egzaminacyjnej, przewodniczącego i sekretarza Komisji Egzaminacyjnej, przewodniczących i sekretarzy składów egzaminacyjnych oraz regulamin działania Komisji Egzaminacyjnej, biorąc w szczególności pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnej i prawidłowej organizacji egzaminu, precyzyjnego podziału zadań, obowiązków i odpowiedzialności w ramach Komisji Egzaminacyjnej (art. 26 pkt 5 ustawy);
- sposób organizowania i sposób (zastępując dotychczasowy „regulamin”) przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego, w tym czas trwania egzaminu oraz szczegółowy sposób wyznaczania składów egzaminacyjnych, sposób dokonywania oceny egzaminu i jej weryfikacji, wyznaczania terminów egzaminów oraz przygotowywania zestawów pytań i zadań egzaminacyjnych, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia obiektywnego i sprawnego sposobu przeprowadzenia egzaminu (art. 26 pkt 4 ustawy);
- szczegółowe warunki i tryb dokonywania zwrotu kosztów podróży i noclegów przysługującego członkom Komisji Egzaminacyjnej, poniesionych w związku z udziałem w pracach Komisji Egzaminacyjnej, biorąc pod uwagę ich racjonalne wydatkowanie przez członków Komisji Egzaminacyjnej (art. 26 pkt 8 ustawy).

Nowe regulacje wynikające z aktów wykonawczych określać będą natomiast:

- termin i sposób wnoszenia opłaty wstępnej, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnego rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w art. 21 ust. 1 i art. 24 ust. 6 (art. 26 pkt 2 ustawy);

- termin i sposób wnoszenia opłat egzaminacyjnych oraz tryb i sposób dokonywania ich zwrotu, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnej organizacji egzaminu na doradcę podatkowego (art. 26 pkt 3 ustawy).

  art. 26 pkt 6 zmienianej ustawy

Rezygnacja z prawa do zmiany terminu egzaminu z części pisemnej lub ustnej/ zmiany dotyczące wykonywania zawodu doradcy podatkowego

Zgodnie z obowiązującą obecnie zasadą (wynikającą z § 19 rozporządzenia w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego, wydanego w oparciu o delegację z art. 26 pkt 6 obowiązującej ustawy), nieprzystąpienie do egzaminu na doradcę podatkowego w wyznaczonym przez Komisję Egzaminacyjną terminie jest równoznaczne z otrzymaniem z tej części egzaminu oceny negatywnej. Niemniej jednak, w przypadku nieprzystąpienia do części pisemnej lub ustnej egzaminu z powodu ważnych, niezawinionych i udokumentowanych przyczyn losowych, kandydat może wnioskować o zmianę terminu tej części egzaminu.

Tymczasem, jak pokazuje długoletnia praktyka, duża ilość składanych w tej sprawie wniosków, jak również charakter części usprawiedliwień mających uzasadnić ważne, niezawinione i losowe przyczyny nieobecności na egzaminie (m.in. awaria samochodu, przeprowadzony kilka dni wcześniej zabieg stomatologiczny, jednodniowa choroba, wyjazd) wydają się wskazywać na inny – niż zakładał ustawodawca – cel korzystania przez kandydatów z tej możliwości. Nie bez znaczenia dla częstego wykorzystywania usprawiedliwień nieobecności jest fakt, że kolejny termin egzaminu wyznaczany jest dla danego kandydata bez jakichkolwiek negatywnych dlań konsekwencji, w tym - bez ponoszenia przez niego jakichkolwiek dodatkowych kosztów. W ramach tej samej opłaty, która została przez niego już poniesiona na poczet danego egzaminu, w ramach cyklu egzaminacyjnego każdemu przysługuje jednokrotna zmiana terminu z każdej z części egzaminu (pisemnej i ustnej). To z kolei generuje niepotrzebną ilość dodatkowych („pustych") terminów egzaminów, rozciąga w czasie poszczególne sesje egzaminacyjne oraz czyni mniej efektywnym, a przy tym bardziej kosztownym, pracę Komisji Egzaminacyjnej. Podkreślić bowiem należy, że wniosek o zmianę terminu egzaminu składany jest do sekretarza Komisji Egzaminacyjnej w terminie „14 dni od dnia wyznaczonego terminu egzaminu", a zatem już po egzaminie, który został dla kandydata

przygotowany (wynajęcie i opłacenie sali, przygotowanie dokumentacji egzaminacyjnej i zestawów pytań, zaangażowanie i opłacenie 6-osobowego składu Komisji Egzaminacyjnej i kosztów jego podróży służbowej na egzamin) i z tego powodu wygenerował odpowiednią wysokość kosztów po stronie Komisji (czyli budżetu Państwa). Zatem i z ekonomicznego punktu widzenia możliwość „wnioskowania o zmianę terminu egzaminu" oznaczająca faktycznie zorganizowanie dla kandydata kolejnego egzaminu w ramach tej samej (jednej) opłaty egzaminacyjnej, podczas gdy budżet państwa ponosi te koszty dwukrotnie, nie znajduje uzasadnienia.

Zestawiając powyższe dodatkowo z czasochłonnością procedowania przez sekretarza Komisji Egzaminacyjnej wszystkich złożonych na tej podstawie wniosków oraz z brakiem jednoznacznej definicji „ważnych, niezawinionych i losowych przyczyn" co skutkuje wątpliwościami interpretacyjnymi przy rozpoznawaniu niniejszych spraw, zasadnym jest zrezygnowanie z możliwości jednokrotnego wnioskowania przez kandydata – w przypadku niestawienia się na egzaminie – o zmianę terminu egzaminu, a umożliwienie – również raz, wprowadzanego niniejszą ustawą, częściowego zwrotu opłaty egzaminacyjnej w przypadku złożenia przez kandydata wniosku o zwrot takiej opłaty w terminie 14 dni od dnia wyznaczonego terminu egzaminu.

Zauważyć można, że tego rodzaju możliwość nie występuje w toku procedur egzaminacyjnych prowadzonych w innych egzaminach zawodowych (radców prawnych, adwokatów), gdzie kandydatom nie przysługuje możliwość zmiany terminu egzaminu.

W związku z powyższym, w projektowanym pkt 6 art. 26 ustawy zrezygnowano – w ramach określania delegacji dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych – z ustalania zmiany terminów egzaminów. Niejako w zastępstwie tego rozwiązania nowelizacja ustawy wprowadza możliwość wnioskowania o opisany już wyżej zwrot połowy opłaty uiszczonej za część ustną egzaminu, bez jednoczesnej konieczności wykazywania i dokumentowania ważnych, niezawinionych i udokumentowanych przyczyn losowych, z powodu których kandydat nie stawił się na egzaminie – raz w odniesieniu do każdej części egzaminu w ramach cyklu egzaminacyjnego. Składając wniosek o zwrot opłaty, oprócz dochowania stosownego terminu (14 dni od dnia wyznaczonego terminu egzaminu – nowy art. 25 ust. 5 ustawy), kandydat nie będzie musiał w żaden sposób uzasadniać i dokumentować przyczyn swojego niestawiennictwa.

21) Art. 1 pkt 21 projektu wprowadza zmiany w art. 27 ustawy.

art. 27 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 ustawy

Dopuszczenie wykonywania czynności doradztwa podatkowego na podstawie umowy cywilnoprawnej/ zmiany dotyczące wykonywania zawodu doradcy podatkowego

Zmiany przewidziane w ww. artykule, korespondując z brzmieniem nowego art. 4 ust. 2 i 3 ustawy, umożliwić mają wykonywanie zawodu przez doradcę podatkowego jako strony umowy cywilnoprawnej. Dotychczas doradca podatkowy mógł wykonywać czynności zawodowe m.in. jako osoba fizyczna prowadząca działalność we własnym imieniu i na własny rachunek, jako uczestnik spółki niemającej osobowości prawnej lub osoba pozostająca w stosunku pracy z enumeratywnie określonymi podmiotami.

Rozwiązanie to winno wpłynąć na większą elastyczność w podejmowaniu pracy przez doradców podatkowych, a dodatkowo wyrównać szanse na rynku świadczonych usług oraz zwiększyć atrakcyjności tego zawodu.

Zgodnie z przyjętym założeniem, doradca podatkowy wykonujący zawód jako osoba zatrudniona na podstawie umowy cywilnoprawnej w podmiocie, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2 lit. b, tj. „pozostałymi przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców", a zatem podmiotami nieuprawnionymi do wykonywania doradztwa podatkowego, wykonywać będzie czynności doradztwa podatkowego jedynie na rzecz drugiej strony tej umowy, celem wyeliminowania sytuacji, w której klientami doradcy podatkowego staną się z kolei klienci tego rodzaju podmiotu, a z którym doradca podatkowy zawrze umowę cywilnoprawną.

art. 27 ust. 3 ustawy

Dopuszczenie wykonywania przez doradcę podatkowego - w ramach stosunku pracy z podmiotem zobowiązanym do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego - czynności doradztwa podatkowego obejmujących udzielanie porad, opinii

i wyjaśnień na rzecz podmiotów objętych tym sprawozdaniem / zmiany dotyczące wykonywania zawodu doradcy podatkowego

Biorąc pod uwagę aktualne realia gospodarcze, w których zawód wykonują obecnie doradcy podatkowi, zatrudnieni także – na podstawie art. 27 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy – w działających w różnorodnych obszarach podmiotach będących przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.), funkcjonujących coraz częściej w ścisłym powiązaniu z innymi podmiotami, wykonywane na rzecz podmiotu zatrudniającego czynności doradztwa podatkowego w postaci opinii, porad i wyjaśnień dot. także m.in. obowiązków podatkowych powinny uwzględniać sytuację prawnopodatkową nie tylko pracodawcy doradcy podatkowego ale także podmiotów mających z nim ścisły związek, od niego zależnych, a przez to mających w szerszej perspektywie wpływ na jego sytuację.

Relacja tak ścisła występuje przede wszystkim w przypadku podmiotów objętych skonsolidowanych sprawozdaniem finansowym, o którym mowa w rozdziale 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.), sporządzanym raz w roku przez jednostkę dominującą, mającą siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej) i obejmującym dane jednostki dominującej i jednostek od niej zależnych wszystkich szczebli, zestawione w taki sposób, jakby grupa kapitałowa stanowiła jedną jednostkę (art. 55 ust. 1 ustawy o rachunkowości).

Umożliwienie w takim przypadku doradcom podatkowym wykonywania czynności doradztwa podatkowego wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy (udzielanie porad, opinii i wyjaśnień dot. obowiązków podatkowych i celnych, opłat, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa oraz egzekucji administracyjnej związanej z obowiązkami) - nie tylko jak dotychczas na rzecz tych podmiotów, w których doradca podatkowy jest zatrudniony – ale także – w przypadku gdy podmiotem zatrudniającym doradcę podatkowego jest podmiot zobowiązany do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, o którym mowa w rozdziale 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości – na rzecz pozostałych podmiotów objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym sporządzonym przez podmiot zatrudniający doradcę podatkowego – w związku ze ścisłą wzajemną zależnością tych podmiotów, mających wpływ na jego sytuację, odpowiada zasadom

funkcjonowania podmiotów w tego rodzaju ścisłych zależnościach, wymagających bieżącej i bliskiej współpracy, zapewniającej bardziej efektywne prowadzenie działalności. Rozszerzenie możliwości stałej współpracy na kwestie podatkowe w ramach wyżej określonej grupy podmiotów, umożliwi regularną wymianę doświadczeń i dobrych praktyk, a tym samym możliwość udzielania wsparcia w sprawach podatkowych podmiotom zależnym, wprowadzając w konsekwencji także pewną standaryzację w obszarze podatkowym, co z kolei powinno sprzyjać zapewnianiu spójności i prawidłowości rozliczeń podatkowych we wszystkich podmiotach objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym. Co istotne, wykonywanie czynności doradztwa podatkowego wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy w powyższy sposób pozostanie zastrzeżone dla podmiotów profesjonalnych i odpowiednio w tym zakresie wykwalifikowanych, jakimi są doradcy podatkowi.

Celem dodatkowo zapewnienia transparentności tego rodzaju usług i możliwości jednoznacznego zidentyfikowania przez KIDP wprowadzanego ustawą sposobu wykonywania przez doradcę podatkowego zawodu, wskazywanego chociażby we wniosku o wpis na listę doradców podatkowych, i umożliwienia samorządowi sprawowania także w tym zakresie nadzoru nad właściwym wykonywaniem zawodu przez doradców podatkowych, zarówno pod względem zgodności z prawem jak też z zasadami etyki zawodowej, pozostawiono w tym zakresie możliwość wykonywania czynności określonych w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy na rzecz podmiotów objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, jedynie w ramach stosunku pracy nawiązanego z podmiotem zobowiązanym do sporządzenia tego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, nie przyznając tym samym doradcom podatkowym prawa wykonywania tych czynności na podstawie umowy cywilnoprawnej.

Podkreślenia wymaga, iż także w odniesieniu do wprowadzanej możliwości wykonywania przez doradcę podatkowego czynności określonych w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy na rzecz podmiotów objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, innych niż podmiot z którym doradcę podatkowego wiąże stosunek pracy mimo iż objętych tym samym sprawozdaniem, wymagane jest przeprowadzenie oceny możliwości świadczenia tego rodzaju usług – uwzględniając w szczególności możliwy konflikt interesów, konieczność zachowania zasad niezależności i bezstronności doradcy podatkowego – ograniczających w każdym przypadku, niezależnie od formy organizacyjno-prawnej wykonywania zawodu, możliwie szerokie spektrum działalności prowadzonej przez doradcę podatkowego.

22) Art. 1 pkt 22 projektu wprowadza zmiany w art. 27a ustawy.

art. 27a ust. 3 zmienianej ustawy

Umożliwienie prowadzenia korespondencji w sprawach związanych z przynależnością do samorządu doradców podatkowych za pośrednictwem komunikacji elektronicznej/ zmiany dotyczące wykonywania zawodu doradcy podatkowego

W związku z wynikającym z art. 27a ustawy o doradztwie podatkowym obowiązkiem posiadania adresu do doręczeń elektronicznych (wynikającego z przepisów ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych i wpisanego do bazy adresów elektronicznych) przez każdego doradcę podatkowego wykonującego zawód, do obecnej treści art. 27a dodany został ust. 3 dający organom KIDP, ale i jednostkom administracyjnym KIDP, możliwość doręczania doradcy podatkowemu pism KIDP w postaci elektronicznej opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym związanych m.in. z: postępowaniami administracyjnymi, obowiązkami doradcy podatkowego wynikającymi z ustawy, statutu KIDP, uchwał Krajowego Zjazdu Doradców Podatkowych (dalej „KZDP") i KRDP oraz postępowaniami dyscyplinarnymi – na wspomniany powyżej adres do doręczeń elektronicznych wpisany do bazy adresów elektronicznych. Dodatkowo, w przypadku nieposiadania przez doradcę podatkowego ww. adresu (w przypadku doradców podatkowych niewykonujących zawodu, którzy nie są objęcie obowiązkiem posiadania adres do doręczeń elektronicznych – a contrario art. 27a ust. 1 ustawy oraz w sytuacji niewywiązania się przez doradcę podatkowego wykonującego zawód z obowiązku posiadania tego rodzaju adresu), wprowadzono możliwość doręczania ww. pism za pośrednictwem poczty elektronicznej, choć w tym przypadku została ona uzależniona od uzyskania uprzedniej zgody doradcy podatkowego na taki obieg korespondencji. W przypadku korzystania z doręczeń przy wykorzystaniu poczty elektronicznej dowodem doręczenia będzie potwierdzenie transmisji danych wysłanych na ostatni adres poczty elektronicznej podany przez doradcę podatkowego.

Rozwiązanie to wpisuje się w ogólną tendencję do wykorzystywania narzędzi informatycznych w komunikacji i z pewnością przyczyni się do szybkości załatwiania poszczególnych spraw, jest to również koncepcja wychodząca naprzeciw postulatom KIDP.

23) Art. 1 pkt 23 projektu ustawy wprowadza zmiany w art. 31a ustawy

art. 31a zmienianej ustawy

Wprowadzenie zakazu wykonywania zawodu doradcy podatkowego w przypadku podjęcia pracy w organach wymiaru sprawiedliwości, organach ścigania lub resorcie finansów/ zmiany dotyczące wykonywania zawodu doradcy podatkowego

Mając na celu zapewnienie prawidłowości wykonywania zawodu doradcy podatkowego, zgodnego z prawem, zasadami etyki i złożonym ślubowaniem, do ustawy wprowadzona została zasada, zgodnie z którą w przypadku podjęcia pracy w organach wymiaru sprawiedliwości, organach ścigania lub zatrudnienia w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej lub służby jako funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej następuje z urzędu zawieszenie prawa wykonywania zawodu doradcy podatkowego na okres wykonywania tej pracy lub pełnienia tej służby.
Zawieszenie prawa wykonywania zawodu będzie odnotowywane na liście doradców podatkowych niezwłocznie po złożeniu przez doradcę podatkowego zawiadomienia, o którym mowa w art. 31 ust. 2 ustawy (przekazywane Krajowej Radzie Doradców Podatkowych w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej, rozpoczęcia zatrudnienia lub zaistnienia zmian - pisemne zawiadomienie o rozpoczęciu prowadzenia działalności gospodarczej lub zatrudnienia wykraczających poza zakres czynności określonych w art. 2 ustawy, z podaniem rodzajów prowadzonej działalności lub rodzajów zatrudnienia, oraz o wszelkich zmianach dotyczących zakresu tej działalności lub tego zatrudnienia) lub powzięciu takiej informacji przez Krajową Radę Doradców Podatkowych i nastąpi z mocą od dnia rozpoczęcia wykonywania pracy lub pełnienia służby.

Rozwiązanie to ma zapobiec sytuacjom, w których doradca podatkowy, będąc jednocześnie sędzią sądu administracyjnego orzekałby w sprawach podatkowych, jako pracownik organów ścigania prowadziłby sprawy z zakresu wykroczeń, czy przestępstw skarbowych, lub jako pracownik lub funkcjonariusz resortu finansów przeprowadzałby np. kontrole podatkowe lub celno-skarbowe, bądź wydawał decyzje administracyjne w sprawach podatkowych. Takie sytuacje budzić mogą wątpliwości co do obiektywizmu i niezawisłości funkcji sędziego, czy bezstronności w pełnieniu pozostałych z ww. ról społecznych. Sytuacja taka mogłaby być rozpatrywana w kategorii konfliktu interesów czy złamania zasad etyki zawodowej.

Problem ten został dostrzeżony także przez inne zawody zaufania publicznego. Zgodnie z art. 72 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze, okręgowa rada adwokacka skreśla adwokata z listy w wypadku objęcia stanowiska w organach wymiaru sprawiedliwości, organach ścigania lub rozpoczęcia wykonywania zawodu notariusza. Adwokat prowadzący sprawy karne występuje bowiem co do zasady przeciwko przedstawicielowi państwa (prokurator), a zatem – aby zapewnić obiektywizm i niezawisłość adwokata stającego się sędzią – zgodnie z przyjętym rozwiązaniem nie może pozostawać członkiem samorządu adwokackiego. Nieco łagodniej traktuje tę sytuację ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, zgodnie z którą – na mocy art. 28 ust. 1 pkt 2 – zawieszenie prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego następuje w wypadku podjęcia pracy w organach wymiaru sprawiedliwości, w organach ścigania lub kancelarii notarialnej.

24) Art. 1 pkt 24 projektu ustawy wprowadza zmiany w art. 34 zmienianej ustawy.

art. 34 ust. 2 zmienianej ustawy

Doprecyzowanie terminu na zgłaszanie zawieszania wykonywania zawodu/ zmiany dotyczące wykonywania zawodu doradcy podatkowego

Zmiana wprowadzona do ust. 2 w art. 34 ustawy ma na celu doprecyzowanie terminu na realizację przez doradców podatkowych ustawowego obowiązku, jakim jest zgłaszanie faktu zawieszania wykonywania zawodu KRDP. Zgodnie z wprowadzonym przepisem doradca podatkowy powinien zawiadomić o zawieszeniu wykonywania zawodu w terminie 30 dni od momentu zawieszenia (rozpoczęcia przerwy w wykonywaniu zawodu), co stanowi odwzorowanie obecnie stosowanej praktyki. Rozwiązanie to przyczyni się do uporządkowania prowadzonych w oparciu o skutki takiego zawieszenia czynności (w tym: weryfikacji posiadania obowiązkowego ubezpieczenia z tytułu wykonywania zawodu, obowiązku stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych, czy w konsekwencji – czynności wyjaśniających lub postępowania dyscyplinarnego). Pozytywnie wpłynie ono również na aktualność danych na liście doradców podatkowych, która stanowi podstawowe źródło informacji dla podmiotów korzystających z usług doradców podatkowych.

Rozwiązanie to koresponduje m.in. z obowiązującym obowiązkiem doradcy podatkowego zawiadamiania KRDP o zmianach swoich danych w terminie 30 dni od dnia zaistnienia tych zmian czy o zamiarze niewykonywania zawodu przez okres co najmniej 6 miesięcy, licząc od dnia wpisu – w terminie 30 dni od daty wpisu na listę.

Zgodnie z przyjętym założeniem, w przypadku przerwy w wykonywaniu zawodu, która rozpoczęła się przed wejściem w życie niniejszej ustawy, 30-dniowy termin liczony będzie od dnia wejścia w życie nowelizacji dla osób, które nie złożyły zawiadomień przed tym dniem (art. 15 ustawy zmieniającej).

25) Art. 1 pkt 25 projektu wprowadza zmiany w art. 38a ustawy.

art. 38a zmienianej ustawy

Wprowadzenie togi/ zmiany dotyczące wykonywania zawodu doradcy podatkowego

Zawód doradcy podatkowego jest zawodem zaufania publicznego, którego przedstawiciele w coraz większej ilości spraw reprezentują swoich klientów przed sądem. W związku z powyższym zasadne jest wprowadzenie stroju urzędowego dla doradców podatkowych biorących udział w rozprawach sądowych – togi, który pozytywnie wpłynie na wizerunek doradcy podatkowego i podniesie prestiż tego zawodu. O wprowadzenie stroju urzędowego dla doradców podatkowych zabiegała KIDP.

Nowy przepis określając zatem, że strojem urzędowym doradcy podatkowego uczestniczącego w rozprawach sądowych jest toga, zobowiązuje go tym samym do występowania w niej każdorazowo, gdy reprezentuje klienta przed sądem na rozprawie.

Powyższa zmiana spowoduje niewątpliwie większą rozpoznawalność tego zawodu i umocni pozycję jego przedstawicieli w porównaniu z innymi profesjonalnymi pełnomocnikami stron. Wprowadzenie togi należy do grupy zmian mających na celu zbliżenie zasad funkcjonowania zawodu doradcy podatkowego z innymi wolnymi zawodami działającymi na rynku.

Cechy ubioru oraz kolor żabotu zostaną określone w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości analogicznie do rozwiązań zawartych w przepisach rozporządzenia z dnia 27 listopada 2000

r.w sprawie określenia stroju urzędowego adwokatów biorących udział w rozprawach sądowych (Dz. U. poz. 1183) oraz rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 listopada 2000 r. w sprawie określenia stroju urzędowego radców prawnych biorących udział w rozprawach sądowych (Dz. U. poz. 1184).

Jednocześnie z uwagi na konieczność zapewnienia czasu, w którym możliwe będzie przygotowanie i następnie nabycie przez doradcę podatkowego stroju urzędowego, przewidziany został 9-miesieczny okres przejściowy, liczony od dnia wejścia w życie tej regulacji, w którym doradca podatkowy będzie mógł używać podczas rozpraw sądowych takiego stroju, ale obowiązkiem jego stanie się to dopiero po upływie tego okresu, tj. 1 stycznia 2027 r. (art. 26 projektu ustawy).

26) Art. 1 pkt 26 projektu wprowadza zmiany w art. 39 ustawy.

art. 39 ust. 1 i 1a zmienianej ustawy

Wydłużenie czasu, w którym doradca podatkowy zobowiązany jest przechowywać kopie akt swoich klientów/ zmiany dotyczące wykonywania zawodu doradcy podatkowego

W związku ze zgłaszanymi przez KIDP zastrzeżeniami w kwestii niewystarczającej – dla właściwej ochrony interesów ich klientów – treści art. 39 ust. 1 ustawy, regulującej obowiązek przechowywania przez okres 5 lat kopii sporządzanych na piśmie, w prowadzonych na ich rzecz sprawach, opinii, raportów z niezależnego audytu funkcji podatkowej, czy wystąpień, zaproponowane zostało wydłużenie ww. obowiązku do 10 lat. Dodatkowo, z uwagi na wątpliwości interpretacyjne wynikające z braku określenia początkowego terminu tego okresu, wprowadzona została zasada, zgodnie z którą ww. 10 lat liczone będzie od końca roku kalendarzowego, w którym dokumenty podlegające przechowywaniu zostały wytworzone. W związku z rozszerzeniem o „inne podmioty" katalogu podmiotów, na rzecz których świadczone będą czynności określone w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy (w tym porady i opinie), w katalogu podmiotów objętych obowiązkiem przechowywania dokumentacji ujęto także te „inne podmioty".

Dodatkowo, mając na uwadze coraz powszechniejszą – także w ramach toczących się postępowań przed organami podatkowymi, czy sądami – elektroniczną formę dokumentów,

zrezygnowano z cechy „pisemności” w definiowaniu dokumentów będących przedmiotem wynikającego z art. 39 ustawy obowiązku, poddając regulacjom tego przepisu dokumenty przybierające każdą z dopuszczanych obecnie postaci/form, także elektroniczną.

Jednocześnie, celem ułatwienia doradcom podatkowym realizacji powyższego obowiązku oraz zmniejszenia kosztów przechowywania dokumentacji, które mogą być wyższe w przypadku dokumentacji papierowej wymagającej zapewnienia miejsca i odpowiednich warunków, we wprowadzanym do art. 39 ust. 1a przewidziano możliwość przechowywania w postaci elektronicznej każdego rodzaju dokumentacji. W związku z powyższym, poza możliwością przechowywania kopii (wersji papierowej) dokumentacji sporządzonej w formie papierowej, doradca podatkowy będzie mógł przechowywać odwzorowania cyfrowe tej dokumentacji, przez które rozumie się dokument elektroniczny będący kopią elektroniczną dokumentacji sporządzonej w postaci papierowej oraz oczywiście przechowywać w postaci elektronicznej dokumenty sporządzone w tej postaci.

Zgodnie z art. 17 projektu ustawy ww. zasada przechowywania dokumentacji stosowana będzie do dokumentów, wobec których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie upłynął okres 5 lat od dnia ich wytworzenia.

27) Art. 1 pkt 27 projektu wprowadza zmiany w art. 41 ustawy.

art. 41 ust. 1 zmienianej ustawy

Poszerzenie zakresu pełnomocnictwa w zw. ze zmianą zakresu czynności doradztwa podatkowego/ zmiany dotyczące wykonywania zawodu doradcy podatkowego

Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 41 ust. 1 ustawy doradca podatkowy może być pełnomocnikiem podatnika (płatnika, inkasenta i innych osób wskazanym w art. 2 ust. 1a ustawy) w postępowaniu przed organami administracji publicznej w sprawach obowiązków podatkowych i celnych oraz w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami – czyli w sprawach wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy. Z uwagi na poszerzenie zakresu czynności doradztwa podatkowego wpisanych do ww. art. 2 ust. 1 pkt 1, jak również wprowadzenie do art. 2 ust. 1 pkt 3a, czynności które – na etapie reprezentacji w postępowaniach przed organami administracji publicznej jak również w zakresie sądowej

kontroli – powierzone zostały doradcom podatkowym, zasadne jest uwzględnienie tych zmian również w art. 41 ust. 1 ustawy i wpisanie w zakres pełnomocnictwa również spraw dotyczących opłat, do których stosuje się przepisy Ordynacji podatkowej, obowiązków informacyjnych, sprawozdawczych i raportowych, ale także uwzględnienie szerszego katalogu podmiotów, z uwagi na fakt, że zarówno w przypadku nowych czynności wynikających z art. 2 ust. 1 pkt 1 jak i pkt 3a, podmioty, na których te obowiązki ciążą nie mają statusu podatnika, płatnika czy inkasenta („inne podmioty" z art. 2 ust. 1 pkt 1 i pkt 3a).

Mając na uwadze treść ust. 2 art. 41 ustawy zmiana ta umożliwi doradcom podatkowym występowanie w charakterze pełnomocnika w postępowaniu w zakresie sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów administracyjnych dotyczących – obok dotychczasowego zakresu - również spraw dotyczących opłat, do których stosuje się Ordynację podatkową oraz w sprawach obowiązków informacyjnych, sprawozdawczych i raportowych.

28) Art. 1 pkt 28 projektu wprowadza zmiany w art. 44 ustawy.

art. 44 ust. 3 zmienianej ustawy

Obowiązek ubezpieczenia OC w związku z wykonywaniem zawodu na podstawie umowy cywilnoprawnej/ zmiany dotyczące wykonywania zawodu doradcy podatkowego

Umożliwienie doradcom podatkowym wykonywania zawodu na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej zarówno z podmiotem uprawnionym, o którym mowa w art. 3 i 4 ustawy, jak też z pozostałymi przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.), o których mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy (w tym drugim przypadku jedynie na rzecz drugiej strony tej umowy), wymaga uregulowania kwestii związanych z obowiązkiem ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, którym powinno być objęte wykonywanie czynności doradztwa podatkowego w każdej ze wskazanych powyżej sytuacji. Ze względu na zbliżenie zasad wykonywania zawodu w ramach wprowadzanej – jako jedną z możliwych jego form - umowy cywilnoprawnej do zasad wykonywania zawodu w ramach dopuszczonej obecnie umowy o pracę, w kwestii obowiązku ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w przypadku wykonywania przez doradcę podatkowego zawodu na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z podmiotem uprawnionym, o którym mowa w art. 3 i 4 ustawy (art. 27 ust. 1 pkt 2

lit. a) zadecydowano o przyjęciu tej samej koncepcji co w przypadku gdy doradcę podatkowego łączy z podmiotem uprawnionym umowa o pracę. A zatem, w tym przypadku obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia będzie spoczywał na podmiocie uprawnionym będącym drugą stroną umowy cywilnoprawnej zawartej z doradcą podatkowym. W przypadku natomiast wykonywania przez doradcę podatkowego zawodu na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z podmiotem nieuprawnionym (pozostali przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów ustawy - Prawo przedsiębiorców, o których mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2 lit. b) – obowiązek ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności doradztwa podatkowego będzie spoczywał na doradcy podatkowym.
W związku z powyższym przeformułowano dotychczasowe brzmienie ust. 3 w art. 44, wyodrębniając w nim punkty i uwzględniając obowiązek doradcy podatkowego ubezpieczenia się od odpowiedzialności cywilnej w przypadku wykonywania przez niego zawodu w ramach stosunku pracy lub umowy cywilnoprawnej w podmiocie nieuprawnionym, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2 lit. b, zapewniając tym samym spójność i kompletność regulacji w tym zakresie.

29) Art. 1 pkt 29 projektu wprowadza zmiany w art. 46 ustawy

Zmiany w zakresie wytycznych do wydania rozporządzenia odnoszącego się do obowiązkowego ubezpieczenia OC doradcy podatkowego

Z uwagi na rozbudowane formy wykonywania zawodu przez doradcę podatkowego (art. 27 ust. 1 ustawy) w treści wytycznych do wydania przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii KRDP oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń, rozporządzenia określającego szczegółowy zakres obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności doradztwa podatkowego, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, uwzględniono dodatkowo – poza dotychczasową koniecznością wzięcia pod uwagę specyfiki wykonywanego zawodu oraz zakresu realizowanych zadań – także formę wykonywania doradztwa podatkowego, która może mieć wpływ chociażby na możliwą skalę świadczenia usług, a przez to m.in. na minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.
W wyniku wprowadzanej zmiany art. 46 ustawy nie dochodzi do zmiany treści przepisu upoważniającego do wydania aktu wykonawczego, a jedynie do zmiany jego brzmienia, w związku z czym w ocenie projektodawcy wydany na podstawie dotychczasowego przepisu

upoważniającego art. 46 ustawy akt wykonawczy – tj. rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 grudnia 2003 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotów wykonujących doradztwo podatkowe (Dz. U. poz. 2065) – nie traci mocy, a w konsekwencji nie jest konieczne wprowadzenie przepisu przejściowego utrzymującego w mocy dotychczasowe rozporządzenie.

30) Art. 1 pkt 30 projektu wprowadza zmiany w art. 51 ustawy.

art. 51 ust. 1 pkt 10a zmienianej ustawy

Nadanie KZDP kompetencji w zakresie określania wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego/ zmiany dotyczące postępowania dyscyplinarnego

Kolejną ze zmian wynikających z niniejszej ustawy, mającą na celu usprawnienie prowadzonych postępowań dyscyplinarnych, jest wprowadzenie na wzór rozwiązań funkcjonujących w samorządzie radców prawnych i adwokatów instytucji „zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego", co wynika z dodawanego art. 76a do ustawy. Zgodnie z treścią tego przepisu, koszty postępowania dyscyplinarnego w razie skazania ponosi obwiniony, a w pozostałych wypadkach – KIDP. Podmiotem zobowiązanym do ustalenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania jest KZDP. Wskazanie KZDP jako organu właściwego do ustalania ww. kosztów związane jest z faktem, że najistotniejsze dla samorządu zawodowego kwestie finansowe (ustalanie wysokości składki członkowskiej i uchwalanie zasad gospodarki finansowej – wynikające z art. 51 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy) należą do kompetencji KZDP.

I właśnie z tym postanowieniem koresponduje dodana do art. 51 ust. 1 w pkt 10a nowa kompetencja tego organu KIDP w postaci: *„określania wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego"*, który przy realizacji tego zadania – odwołując się raz jeszcze do postanowień dodawanego art. 76a do ustawy – powinien wziąć pod uwagę przeciętne koszty postępowania dyscyplinarnego ponoszone przez KIDP. W samorządach radców prawnych i adwokatów, zryczałtowane koszty postępowania mają na celu nie tylko zminimalizować różnice w obciążeniu obwinionego w zależności od izby czy składu orzekającego, ale przede wszystkim zrównoważyć koszty własne ponoszone w związku z prowadzeniem postępowań dyscyplinarnych.

art. 51 ust. 1 pkt 10b zmienianej ustawy

Nadanie KZDP kompetencji w zakresie określania zasad realizacji prawa, o którym mowa w art. 66 ust. 2, w tym zasad wynagradzania doradcy podatkowego jako obrońcy z urzędu w sprawach dyscyplinarnych doradców podatkowych/ zmiany dotyczące postępowania dyscyplinarnego

W konsekwencji wprowadzanego w art. 66 ust. 2 ustawy, prawa doradcy podatkowego do obrońcy z urzędu w ramach toczącego się w jego sprawie postępowania dyscyplinarnego, oraz związaną z tym możliwością ustanowienia w tym postępowaniu doradcy podatkowego do pełnienia tej roli (bycia obrońcą z urzędu dla obwinionego doradcy podatkowego) – poszerzono obecny katalog zadań samorządu zawodowego doradców podatkowych, w ramach którego postępowanie dyscyplinarne jest prowadzone. Mianowicie, do zadań KZDP włączono określanie zasad realizacji prawa do obrońcy z urzędu w sprawach dyscyplinarnych doradców podatkowych i zasad wynagrodzenia doradcy podatkowego ustanowionego takim obrońcą z urzędu (zatem także wysokość tego wynagrodzenia), mając na względzie sprawne przeprowadzanie postępowania dyscyplinarnego.

Analogicznie jak w przypadku nowego art. 51 pkt 10a, wskazanie tego organu KIDP jako właściwego do określenia ww. zasad związane jest z faktem, że najistotniejsze dla samorządu zawodowego kwestie w tym finansowe, które dodatkowo powinna cechować pewna stałość i przewidywalność w dłuższej perspektywie czasowej - należą do kompetencji KZDP.

Ze zmianą wprowadzoną do art. 51 ustawy – nowy pkt 10a i 10b - ściśle związana jest regulacja art. 24 ustawy zmieniającej (przepisy przejściowe). Z uwagi na fakt, że organem właściwych do realizacji wynikających z ww. przepisów jest KZDP, którego uchwały – co do zasady wynikającej z art. 50 ust. 1 ustawy – podejmowane są co cztery lata, mając na uwadze zasadność stosunkowo szybkiego korzystania z tego rozwiązania w ramach postępowań dyscyplinarnych zadecydowano o nadaniu jednorazowo upoważnienia do wykonania tych kompetencji KZDP (w zakresie wynikającym z dodawanego pkt 10a i pkt 10b w art. 51 ust. 1 ustawy) KRDP, która uprawniona będzie do określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego oraz zasad realizacji prawa do obrony z urzędu, w tym zasad wynagradzania doradcy podatkowego jako obrońcy z urzędu w sprawach dyscyplinarnych doradców

podatkowych w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

31) Art. 1 pkt 31 projektu wprowadza zmiany w art. 62 ustawy.

art. 62 ust. 1a i 2 zmienianej ustawy

Zobowiązanie przewodniczącego KRDP do przekazywania – na wezwanie ministra właściwego do spraw finansów publicznych – uzasadnienia do podjętych uchwał KZDP dotyczących statutu KIDP w związku z prowadzeniem przez tego ministra ustawowej weryfikacji ww. aktów z punktu widzenia zgodności ich postanowień z prawem/ zmiany dotyczące kompetencji organów KIDP.

Mając na uwadze wynikającą z art. 62 ustawy o doradztwie podatkowym kompetencję ministra właściwego do spraw finansów publicznych do weryfikacji uchwalonego przez KZDP statutu (lub uchwał go zmieniających) z punktu widzenia zgodności ich postanowień z prawem, wprowadzony został obowiązek przekazania przez przewodniczącego KRDP – na wezwanie tego ministra – uzasadnienia do podjętych przez KZDP ww. uchwał, które w zdecydowanej większości przypadków dotyczą bardzo istotnych dla tego samorządu i jego członków kwestii, tymczasem niekiedy przez swą ogólność czy nieścisłość budzą wątpliwości co do potrzeby, zasadności czy celu regulacji. Z uwagi na termin, jakim dysponuje minister do dokonania ww. weryfikacji i podjęcia ew. decyzji administracyjnej o zawieszeniu statutu (uchwał go zmieniających) z powodu niezgodności z prawem – 45 dni od dnia otrzymania – wprowadzony został 7-dniowy termin, liczony od dnia doręczenia wezwania, na przekazanie przez przewodniczącego KRDP uzasadnienia do weryfikowanej, a budzącej wątpliwości ministra, uchwały KZDP przyjmującej statut. Zgodnie z wynikającego z ust. 2 art. 62 ustawy założenia, 45-dniowy termin, w którym minister zobowiązany jest dokonać przedmiotowej oceny, ulega zawieszeniu na okres od dnia wysłania wezwania do dnia doręczenia uzasadnienia do weryfikowanej uchwały przyjmującej statut.

Wprowadzone rozwiązanie ma przede wszystkim usprawnić prowadzone przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych ww. czynności kontrolne, ale i zapewnić celowość, adekwatność, reprezentatywność oraz poprawność uchwał tego organu w ramach

rozbudowanego wewnątrzkorporacyjnego systemu prawa (przeprowadzania wcześniejszych konsultacji, stosownych analiz, wykluczenie przypadkowości, niejasności przepisów).

32) Art. 1 pkt 32 projektu wprowadza zmiany w art. 63 ustawy.

art. 63 w ust. 3 zmienianej ustawy

Zobowiązanie przewodniczącego KRDP do przekazywania – na wezwanie ministra właściwego do spraw finansów publicznych – uzasadnienia do podjętych uchwał KZDP i KRDP w związku z prowadzeniem przez tego ministra ustawowej weryfikacji ww. aktów z punktu widzenia zgodności ich postanowień z prawem lub statutem KIDP/ zmiany dotyczące kompetencji organów KIDP

Analogiczny do wynikającego z art. 62 ust. 1a i 2 ustawy (dotyczącego statutu KIDP lub uchwał KZDP zmieniających statut KIDP) obowiązek przewodniczącego KRDP do przekazania na wezwanie ministra właściwego do spraw finansów publicznych uzasadnień do weryfikowanych przez niego uchwał został wprowadzony do art. 63 ustawy odnośnie uchwał KZDP oraz uchwał KRDP. Ustawodawca wprowadził bowiem do ust. 3 w art. 63 ustawy zasadę odpowiedniego stosowania postanowień ust. 1a–3 wcześniejszego art. 62 ustawy, mając na celu wyeliminowanie tych samych – co w przypadku uchwalenia statutu KIDP lub jego zmiany – kwestii.

33) Art. 1 pkt 33 projektu wprowadza zmiany w art. 64 ustawy.

art. 64 ust. 2 pkt 2a oraz ust. 2a i ust. 4 zmienianej ustawy

Wprowadzenie do katalogu kar dyscyplinarnych kary pieniężnej (wskazanie granic jej wymiaru)/ zmiany dotyczące postępowania dyscyplinarnego

W dotychczasowej praktyce sądownictwa dyscyplinarnego KIDP (na co wielokrotnie wskazywała KIDP) zarysowała się konieczność poszerzenia katalogu kar o karę pieniężną. Dotychczasowe rozwiązania określone zostały przez samorząd jako niewystarczające i utrudniające proces wymiaru kary.

W związku z powyższym, biorąc od uwagę założenia, że sąd dyscyplinarny wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc mi.in. by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy oraz uwzględniała stopień społecznej szkodliwości czynu, a także motywację i sposób zachowania się sprawcy, rodzaj i stopień naruszenia ciążących na sprawcy obowiązków, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw czynu podlegającemu odpowiedzialności dyscyplinarnej – katalog kar z art. 64 ust. 2 ustawy obejmować będzie również karę pieniężną. Jej miarkowanie – w granicach od jednej dziesiątej do dwunastokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dacie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego (podobnie do kary pieniężnej przewidzianej za przewinienia dyscyplinarne innych zawodów zaufania publicznego, tj. radców prawnych i adwokatów) – w zdecydowanie większym zakresie niż dotychczas (przy braku takiego rozwiązania) umożliwi uwzględnienie w szczególności wagi popełnionego czynu oraz sytuacji osobistej obwinionego i pozwoli na zachowanie większej adekwatności wymiaru kary w procesie orzekania w postępowaniu dyscyplinarnym. Ww. zasadę - jako swego rodzaju wytyczne, które sąd dyscyplinarny powinien brać pod uwagę wymierzając każdego rodzaju karę dyscyplinarną - zdecydowano się wpisać wprost do treści dodawanego ust. 4 w art. 64 ustawy przewidując, iż wymierzając karę dyscyplinarną, sąd uwzględnia w szczególności wagę popełnionego czynu oraz sytuację osobistą obwinionego.

Ww. rozwiązania funkcjonują w analogicznej formie (poza różnicą w określeniu dolnej granicy kary pieniężnej, która w projekcie ustalona została w niższej wysokości) w ustawach regulujących zawody adwokata i radcy prawnego, zatem ich wprowadzenie do ustawy o doradztwie podatkowych pozwoli również w tym zakresie zbliżyć zasady wykonywania zawodów zaufania publicznego. Z ww. przepisami korespondują zmiany wynikające z art. 77 dotyczące zatarcia ukarania.

Wskazać również należy, że do postępowań dyscyplinarnych wszczętych wnioskiem o ukaranie i nie zakończonych do dnia wejścia w życie nowelizacji stosować się będzie przepisy dotychczasowe (art. 23 ust. 1 projektu ustawy), niemniej nowe przepisy art. 64 ust. 2 pkt 2a oraz art. 64 ust. 2a ustawy stosować się będzie do postępowań dyscyplinarnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy jeżeli będą one korzystniejsze dla obwinionego (art. 23 ust. 2 projektu ustawy).

art. 64 ust. 5 i 6 zmienianej ustawy

Konsekwencje orzeczenia kar dyscyplinarnych/ zmiany dotyczące postępowania dyscyplinarnego

Jednym z zasadniczych zadań samorządu zawodowego, powołanego na mocy art. 17 Konstytucji RP, jest czuwanie nad prawidłowym wykonywaniem zawodu zaufania publicznego, sprawowanie nad nim nadzoru poprzez przede wszystkim swoje organy, w szczególności KRDP, Rzecznika Dyscyplinarnego, Sąd dyscyplinarny czy Wyższy Sąd Dyscyplinarny. Stąd też istotne jest, aby osoby wchodzące w skład organów samorządu zawodowego same odznaczały się właściwą postawą dającą rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu, postępowały zgodnie z przepisami prawa i zasadami etyki zawodowej, zapewniając tym samym wyższy standard sprawowanej funkcji, którą z racji wyboru do składu jednego z ww. gremiów, realizują. Z powyższych względów, we wprowadzanym do art. 64 ust. 5, przewidziano konsekwencje w zakresie możliwości wchodzenia w skład organów samorządu zawodowego przez doradców podatkowych, wobec których w postępowaniu dyscyplinarnym orzeczone zostały: kara nagany, kara pieniężna lub kara zawieszenia prawa wykonywania zawodu. W myśli wprowadzanej regulacji, orzeczenie jednej z powyższych kar skutkować będzie automatyczną utratą przez doradcę podatkowego biernego prawa wyborczego do organów samorządu na okres 4 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

Zbliżone rozwiązanie funkcjonuje obecnie w zawodach prawniczych (art. 65 ust. 2g i 2h ustawy o radcach prawnych oraz art. 81 ust. 4 i 5 ustawy – prawo o adwokaturze).

Uwzględniając złożoność spraw dyscyplinarnych, a także ich wagę i znaczenie, które mogą przemawiać w szczególnych przypadkach za poinformowaniem szerokiego kręgu osób o treści wydanego w postępowaniu dyscyplinarnym orzeczenia, wskazującego przede wszystkim rodzaj czynu oraz jego konsekwencje, we wprowadzanym do art. 64 kolejnego ustępu: 6, przyznano sądom dyscyplinarnym uprawnienie do orzeczenia podania treści prawomocnego orzeczenia do publicznej wiadomości w określony sposób, jeżeli sąd ten uzna to za celowe ze względu na okoliczności sprawy i o ile nie narusza to interesu osób trzecich.

Analogiczne rozwiązanie przewidują obecnie ustawy regulujące wykonywanie zawodów prawniczych (art. 65 ust. 2f ustawy o radcach prawnych oraz art. 81 ust. 6 ustawy – prawo o adwokaturze).

Zgodnie z postanowieniami art. 23 ust. 3 projektu ustawy, zasadę wynikającą z nowego art. 64 ust. 5 (tj. utratę biernego prawa wyborczego do organów samorządu w przypadku orzeczenia kary nagany, pieniężnej lub zawieszenia prawa wykonywania zawodu) stosować się będzie do kar dyscyplinarnych orzeczonych po dniu wejścia w życie nowelizacji.

34) Art. 1 pkt 34 projektu wprowadza zmiany w art. 64a ustawy.

art. 64a zmienianej ustawy

Wprowadzenie możliwości wymierzania kary łącznej i wyroku łącznego/ zmiany dotyczące postępowania dyscyplinarnego

Wraz z wprowadzeniem do katalogu kar w ramach postepowania dyscyplinarnego kary pieniężnej wprowadzono również zasady wymierzania kar łącznych. Instytucje wyroku łącznego i kary łącznej mają swoje źródło w przepisach karnych. Instytucję wyroku łącznego stosuje się co do zasady wówczas jeżeli sprawca (wg kk) popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu. Wyrok łączny sąd wydaje z urzędu lub na wniosek skazanego albo prokuratora. Instytucja kary łącznej ma na celu wydanie przez sąd jednego wyroku, w którym połączone zostają kary wcześniej orzeczone wyrokami innych sądów i na ich podstawie wymierzona skazanemu zostaje jedna kara łączna. Orzekając ją winny być brane pod uwagę: postawa skazanego i jego stosunek do popełnionych przestępstw, cele zapobiegawcze i wychowawcze, które w stosunku do niego kara ma osiągnąć, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Wymierzanie kary łącznej, od dłuższego czasu funkcjonuje w ustawach regulujących zawody adwokata i radcy prawnego, a niniejszą nowelizacją rozwiązanie to jest wprowadzane także do ustawy o doradztwie podatkowym. Zgodnie z nowym art. 64a „w razie jednoczesnego ukarania za kilka przewinień dyscyplinarnych, sąd dyscyplinarny wymierza karę za poszczególne przewinienia, a następnie karę łączną.” W dalszej części określone zostały zasady orzekania kary łącznej – analogicznie, jak zostało to uregulowane we wskazanych powyżej zawodach prawniczych. Wprowadzenie ww. rozwiązań do ustawy o doradztwie podatkowych pozwoli również i w tym zakresie zbliżyć zasady wykonywania zawodów zaufania publicznego, których przedstawiciele uprawnieni są do wykonywania czynności doradztwa podatkowego.

Wskazać dodatkowo należy, że do postępowań prowadzonych przez Rzecznika Dyscyplinarnego, Sąd Dyscyplinarny i Wyższy Sąd Dyscyplinarny wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie nowelizacji stosować się będzie przepisy dotychczasowe (art. 23 ust. 1 projektu ustawy), niemniej, nowe przepisy art. 64a w zakresie w jakim dotyczyć one będą kary pieniężnej stosować się będzie do postępowań dyscyplinarnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy jeżeli będą one korzystniejsze dla obwinionego (art. 23 ust. 2 projektu ustawy).

35) Art. 1 pkt 35 projektu wprowadza zmiany w art. 65 ust. 7 ustawy

art. 65 ust. 7 zmienianej ustawy

Uregulowanie zasady zastępstw przewodniczących sądów dyscyplinarnych/ zmiany dotyczące postępowania dyscyplinarnego

Celem usprawnienia działań sądownictwa dyscyplinarnego samorządu doradców podatkowych uregulowano kwestię zastępstwa przewodniczącego Sądu Dyscyplinarnego lub przewodniczącego Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przez ich zastępców, wprowadzając – wzorem obowiązującej w odniesieniu do przewodniczącego KRDP regulacji art. 55 ust. 2 ustawy – przepis, na mocy którego w przypadku nieobecności przewodniczącego Sądu Dyscyplinarnego jego obowiązki wykonywać będzie wiceprzewodniczący tego Sądu i analogicznie: w przypadku nieobecności przewodniczącego Wyższego Sądu Dyscyplinarnego – jego obowiązki wykonywać będzie wiceprzewodniczący Wyższego Sądu Dyscyplinarnego. Zapewni to ustawowe umocowanie dla wiceprzewodniczących sądów dyscyplinarnych do podejmowania wszelkich działań w zakresie właściwości przewodniczących tych sądów w przypadku ich nieobecności.

36) Art. 1 pkt 36 projektu wprowadza art. 65a ustawy.

art. 65a zmienianej ustawy

Określenie etapów postępowania dyscyplinarnego / zmiany dotyczące postępowania dyscyplinarnego

Dokonując usystematyzowania przewidzianych dotychczas w przepisach ustawy o doradztwie podatkowym działań podejmowanych przez odpowiednie organy samorządu zawodowego uprawnione do realizowania działań związanych z pociąganiem doradcy podatkowego do odpowiedzialności dyscyplinarnej, celem uporządkowania całego procesu, w projektowanych regulacjach przewidziano wyodrębnienie w ramach prowadzonego przez samorząd zawodowy doradców podatkowych postępowania dyscyplinarnego trzech jego etapów, które zgodnie z chronologicznym porządkiem ich prowadzenia obejmują:

1) postępowanie wyjaśniające prowadzone przez Rzecznika Dyscyplinarnego;
2) postępowanie przed Sądem Dyscyplinarnym (I instancja);
3) postępowanie przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym (II instancja).

37) Art. 1 pkt 37 projektu wprowadza zmiany w art. 66 ustawy.

art. 66 ust. 1 zmienianej ustawy

Wprowadzenie możliwości ustanowienia doradcy podatkowego obrońcą dla obwinionego w postępowaniu dyscyplinarnym/ zmiany dotyczące postępowania dyscyplinarnego

Z uwagi na regulację art. 82 kodeksu postępowania karnego, zgodnie z którą obrońcą może być jedynie osoba uprawniona do obrony według przepisów o ustroju adwokatury lub ustawy o radcach prawnych, której odpowiednie stosowanie możliwe jest na podstawie art. 79 ustawy o doradztwie podatkowym – celem rozszerzenia katalogu podmiotów mogących zostać ustanowionymi obrońcą doradcy podatkowego w postępowaniu dyscyplinarnym - w przepisach zmienianej ustawy uwzględniono możliwość ustanowienia przez doradcę podatkowego swoim obrońcą w postępowaniu dyscyplinarnym innego doradcy podatkowego. Rozwiązanie to zapewni obwinionemu dostęp do wszechstronnej pomocy prawnej, adekwatnej do okoliczności i specyfiki sprawy, której częścią mogą być także kwestie związane z prawem podatkowym, w którym specjalizują się doradcy podatkowi. Wprowadzana regulacja wzmocni przysługujące doradcy podatkowemu w postępowaniu dyscyplinarnym prawo do obrony, zapewniając szersze możliwości uzyskania wsparcia w prowadzonym przeciwko doradcy podatkowemu postępowaniu.

art. 66 ust. 2 i 3 zmienianej ustawy

Wprowadzenie w postępowaniu dyscyplinarnym prawa do obrońcy z urzędu i wyznaczenia obrońcą z urzędu doradcy podatkowego/ zmiany dotyczące postępowania dyscyplinarnego

Dążąc do możliwie najpełniejszego zapewnienia prawa do obrony obwinionemu w postępowaniu dyscyplinarnym doradcy podatkowemu, we wprowadzanym ust. 2 w art. 66 ustawy zapewniono doradcy podatkowemu w tym postępowaniu prawo do obrońcy z urzędu, gwarantujące właściwe wsparcie w ochronie i zapewnieniu jego praw w postępowaniu, istotne w szczególności w sytuacjach, gdy nie może on samodzielnie pokryć kosztów pomocy prawnej. Jednocześnie – z uwagi na specyfikę działania poszczególnych samorządów zawodowych działającym zasadniczo jedynie na rzecz przedstawicieli zawodu, którzy go tworzą – wprowadzono zasadę, iż obrońcą z urzędu może być wyłącznie doradca podatkowy. Rozwiązanie to jest spójne z wprowadzanym do ustawy prawem doradcy podatkowego do ustanowienia swoim obrońcą doradcy podatkowego (zmieniany art. 66 ust. 1 ustawy).

Zgodnie z projektowanym ust. 3 w art. 66 nowelizowanej ustawy, doradcy podatkowemu ustanowionemu obrońcą z urzędu przysługiwać będzie w związku z pełnioną funkcją wynagrodzenie.

Z przepisem tym korespondują zmiany wprowadzone do art. 51 pkt 10b nowelizowanej ustawy, zgodnie z którym do zadań KZDP należy „określanie zasad realizacji prawa do obrońcy z urzędu w sprawach dyscyplinarnych doradców podatkowych i zasad wynagrodzenia tego obrońcy, mając na względzie sprawne przeprowadzanie tego postępowania”.

Kwestie dotyczące prowadzenia listy doradców podatkowych mogących pełnić rolę obrońców z urzędu w sprawach dyscyplinarnych doradców podatkowych, pozostawione zostaną natomiast do uregulowania w drodze uchwał odpowiednich organów samorządu zawodowego.

38) Art. 1 pkt 38 projektu wprowadza zmiany w art. 68 ustawy.

art. 68 zmienianej ustawy

Uregulowanie zastępstw Rzecznika Dyscyplinarnego / zmiany dotyczące postępowania dyscyplinarnego

Prowadzone przez Rzecznika Dyscyplinarnego czynności mają istotne znaczenie dla dalszego toku postępowania dyscyplinarnego, które opiera się w dużej części na materialne dowodowym zebranym przez ten organ i poczynionych przez niego ustaleniach. Z tego względu zasadne stało się doregulowanie podstaw prawnych prowadzonych przez zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego działań, do których zakresu należą czynności w postępowaniu wyjaśniającym będącym pierwszym etapem postępowania dyscyplinarnego. Dopuszczając jednocześnie możliwość wykonywania przez zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego pewnych jego czynności, jak przewiduje to obowiązujący art. 68 ustawy (po zmianie art. 68 ust. 1), który stanowi, że oskarżycielem w postępowaniu przed sądem jest Rzecznik Dyscyplinarny lub jeden z jego zastępców, uzasadnione jest pozostawienie w wyłącznej kompetencji Rzecznika Dyscyplinarnego najważniejszych i mających decydujące znaczenia dla prowadzonego przez niego postępowania czynności, takich jak wszczęcie postępowania wyjaśniającego, wydanie postanowienia o przedstawieniu zarzutów czy złożenie wniosku o ukaranie (nowy art. 68 ust. 2 ustawy). Zgodnie z art. 49 ust. 1 ustawy o doradztwie podatkowym, organami KIDP w zakresie postępowania dyscyplinarnego są Wyższy Sąd Dyscyplinarny, Sąd Dyscyplinarny i Rzecznik Dyscyplinarny, w związku z czym, biorąc pod uwagę obowiązującą strukturę samorządu zawodowego doradców podatkowych, kompetencje zastrzeżone dla tych podmiotów/organów powinny zostać dla nich zachowane, aby nie było wątpliwości m.in. w zakresie prawnej i formalnej poprawności ich działania, ewentualnego przekroczenia kompetencji przez podmioty, z których pomocą część z prowadzonych czynności mogłyby wykonywać.

Uregulowanie kwestii wykonywania przez Rzecznika Dyscyplinarnego czynności przez swoich zastępców w art. 68 ustawy wpisuje się w dotychczasową systematykę ustawy o doradztwie podatkowym, w której w rozdziale 8 „Samorząd doradców podatkowych" uregulowane zostały zasady działania organów KIDP niebędących organami postepowania dyscyplinarnego – tj. KZDP, KRDP oraz Krajowej Komisji Rewizyjnej (art. 49 ust. 1 pkt 1-3 ustawy)– natomiast w rozdziale 9 ustawy „Odpowiedzialność dyscyplinarna" uregulowane zostały kwestie związane z działającymi w postępowaniu dyscyplinarnym organami KIDP takimi jak: Wyższy Sąd Dyscyplinarny, Sąd Dyscyplinarny i Rzecznik Dyscyplinarny (art. 49 ust. 1 pkt 4-6 ustawy).

39) Art. 1 pkt 39 projektu wprowadza zmiany w art. 69 ustawy.

art. 69 zmienianej ustawy

Usystematyzowanie prowadzonego przez Rzecznika Dyscyplinarnego postępowania/ zmiany dotyczące postępowania dyscyplinarnego

Celem doregulowania prowadzonego przez Rzecznika Dyscyplinarnego postępowania, jego usystematyzowania oraz zwiększenia jego przejrzystości, wprowadza się zmiany w art. 69 ustawy, regulującym etap postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez Rzecznika Dyscyplinarnego.

Obok podstawowej obowiązującej obecnie regulacji stanowiącej, iż „Rzecznik Dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające w przypadku powzięcia wiadomości o popełnieniu czynu powodującego odpowiedzialność dyscyplinarną" (dotychczasowy art. 69 ust. 3 ustawy, po zmianie ust. 1) pozostawiono dotychczasową regulację stanowiącą, iż Rzecznik Dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające również na żądanie Krajowej Rady Doradców Podatkowych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub Ministra Sprawiedliwości (dotychczasowy art. 69 ust. 4, po zmianie art. 69 ust. 2).

W ramach dokonywanego w art. 69 ustawy uszczegółowienia działań Rzecznika Dyscyplinarnego wskazano także, że po wszczęciu postępowania wyjaśniającego i zebraniu dowodów uzasadniających podejrzenie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, Rzecznik Dyscyplinarny wydaje postanowienie o przedstawieniu zarzutów, ogłasza je niezwłocznie obwinionemu i przesłuchuje go, chyba że złożenie przez obwinionego wyjaśnień nie jest możliwe (nowy art. 69 ust. 3). Biorąc pod uwagę treść art. 79 ustawy, zgodnie z którym w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego, wobec braku odmiennej regulacji ustawy o doradztwie podatkowym zastosowanie znajdą zatem regulacje ww. Kodeksu, które nie przewidują możliwości złożenia zażalenia na postanowienie o przedstawieniu zarzutów (art. 313 kpk).

Znaczenie powyższych czynności realizowanych w postępowaniu wyjaśniającym dla dalszego toku postępowania dyscyplinarnego przesądza o tym, że będące następnym etapem złożenie przez Rzecznika Dyscyplinarnego wniosku o ukaranie do Sądu Dyscyplinarnego, może nastąpić dopiero po ich przeprowadzeniu (art. 69 ust. 4 nowelizowanej ustawy). Rzecznik Dyscyplinarny jako jedyny jest uprawniony do złożenia do Sądu Dyscyplinarnego wniosku o ukaranie. Jednocześnie, z uwagi na fakt, że zebrany przez Rzecznika Dyscyplinarnego w postępowaniu wyjaśniającym materiał dowodowy w części przypadków nie będzie uzasadniać złożenia do Sądu Dyscyplinarnego wniosku o ukaranie, Rzecznik Dyscyplinarny będzie w takim przypadku zobowiązany do umorzenia prowadzonego postępowania dyscyplinarnego (art. 69 ust. 5).

40) Art. 1 pkt 40 projektu wprowadza art. 69a ustawy

art. 69a zmienianej ustawy

Konsekwencje niestawiennictwa obwinionego dla dalszego toku postępowania dyscyplinarnego/ zmiany dotyczące postępowania dyscyplinarnego

Celem usprawnienia prowadzonego przez organy samorządu zawodowego doradców podatkowych postepowania dyscyplinarnego w dodawanym art. 69a zmienianej ustawy, uregulowano kwestię niestawiennictwa obwinionego i jego konsekwencje dla dalszego toku prowadzonego postępowania dyscyplinarnego. Wprowadzane rozwiązanie powinno usprawnić prowadzenie postępowań dyscyplinarnych także w przypadkach niestawiennictwa obwinionego na poszczególnych jego etapach, zapewniając jednocześnie obwinionemu uwzględnienie jego szczególnej sytuacji pozwalającej na usprawiedliwienie nieobecności i wstrzymanie w związku z tym przeprowadzenia czynności lub rozpoznania sprawy.

W myśl wprowadzanych do zmienianej ustawy regulacji, niestawiennictwo obwinionego lub jego obrońcy na wezwanie Rzecznika Dyscyplinarnego lub na rozprawę, nie wstrzyma przeprowadzenia czynności lub rozpoznania sprawy, chyba że należycie usprawiedliwią oni swoją nieobecność, jednocześnie wnosząc o nieprzeprowadzanie czynności przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym lub o odroczenie lub przerwanie rozprawy, albo Rzecznik Dyscyplinarny, Sąd Dyscyplinarny lub Wyższy Sąd Dyscyplinarny z ważnych przyczyn uzna ich obecność za konieczną (art. 69a ust. 1).

W przypadku nieusprawiedliwionego niestawiennictwa obwinionego odpis postanowienia o przedstawieniu zarzutów Rzecznik Dyscyplinarny doręczy obwinionemu na piśmie, co zastępować będzie jego ogłoszenie (art. 69a ust. 2).

Należyte usprawiedliwienie niestawiennictwa obwinionego lub jego obrońcy na wezwanie Rzecznika Dyscyplinarnego lub na rozprawie wymagać będzie wskazania i uprawdopodobnienia wyjątkowych przyczyn, zaś w przypadku choroby – przedstawienia zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego niemożność stawienia się zgodnie z wezwaniem lub zawiadomieniem organu prowadzącego postępowanie (art. 69a ust. 3).

Wprowadzane regulacje zbliżone są do zasad funkcjonujących w postępowaniach dyscyplinarnych prowadzonych wobec przedstawiciel zawodów prawniczych (art. 68^3 ust. 2,3 i 5 ustawy o radcach prawnych i art. 93b ust. 2,3 i 5 ustawy – Prawo o adwokaturze).

41) Art. 1 pkt 41 projektu wprowadza zmiany w art. 72 ust. 2 ustawy.

art. 72 ust. 2 zmienianej ustawy

Zmiana porządkowa wynikająca z usystematyzowania prowadzonego przez Rzecznika Dyscyplinarnego postępowania/ zmiana porządkowa dotycząca postępowania dyscyplinarnego

W konsekwencji zmian w art. 69 ustawy, w ramach których – w związku z koniecznością uporządkowania poszczególnych etapów prowadzonego przez Rzecznika Dyscyplinarnego postępowania wyjaśniającego dotychczasowa treść ust. 4, zgodnie z którym „Rzecznik Dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające również na żądanie Krajowej Rady Doradców Podatkowych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub Ministra Sprawiedliwości.” została przeniesiona do ust. 2, dokonano aktualizacji przewidzianego w art. 72 ust. 2 ustawy odwołania do tego przepisu, zastępując odwołanie do „art. 69 ust. 4” odwołaniem do „art. 69 ust. 2” – nie dokonując zmiany merytorycznej przepisu.

42) Art. 1 pkt 42 projektu wprowadza zmiany w art. 73 ustawy.

art. 73 zmienianej ustawy

Zmiana porządkowa wynikająca z usystematyzowania prowadzonego przez Rzecznika Dyscyplinarnego postępowania/ zmiana porządkowa dotycząca postępowania dyscyplinarnego

W konsekwencji zmian w art. 69 ustawy, w ramach których – w związku z koniecznością uporządkowania poszczególnych etapów prowadzonego przez Rzecznika Dyscyplinarnego postępowania wyjaśniającego dotychczasowa treść ust. 4, zgodnie z którym „Rzecznik Dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające również na żądanie Krajowej Rady Doradców Podatkowych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub Ministra Sprawiedliwości." została przeniesiona do ust. 2, dokonano aktualizacji przewidzianego w art. 73 ustawy odwołania do tego przepisu, zastępując odwołanie do „art. 69 ust. 4" odwołaniem do „art. 69 ust. 2" – nie dokonując zmiany merytorycznej przepisu.

43) Art. 1 pkt 43 projektu dodaje w art. 75 ust. 4 i 5.

dodawane w art. 75 ust. 4 i 5 ustawy

Wprowadzenie regulacji określającej tryb egzekucji kary pieniężnej oraz zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego/ zmiany dotyczące postępowania dyscyplinarnego

W ślad za rozwiązaniami wprowadzającymi karę pieniężna oraz zryczałtowane koszty postępowania dyscyplinarnego zasadnym jest uregulowanie również trybu egzekucji ww. należności. W związku z powyższym, do obecnej treści art. 75 dodane zostały przepisy, zgodnie z którymi prawomocne orzeczenie w zakresie kary pieniężnej oraz kosztów postępowania stanowić będzie – wzorem rozwiązań przyjętych w samorządach radców prawnych i adwokatów - tytuł egzekucyjny w rozumieniu art. 777 Kodeksu postępowania cywilnego i po nadaniu mu klauzuli wykonalności przez sąd rejonowy właściwy ze względu na siedzibę sądu dyscyplinarnego, który wydał to orzeczenie, podlega wykonaniu w drodze egzekucji prowadzonej w trybie tej ustawy. W ww. postępowaniu egzekucyjnym czynności przewidziane

dla wierzyciela podejmuje przewodniczący KRDP albo upoważniony przez niego członek KRDP.

Zgodnie z ogólną zasadą wynikająca z art. 23 ust. 1 projektu ustawy do postępowań dyscyplinarnych wszczętych i nie zakończonych do dnia wejścia w życie nowelizacji stosować się będzie przepisy dotychczasowe, przy czym nowe przepisy art. 75 ust. 4 i 5 znowelizowanej ustawy w zakresie w jakim dotyczyć one będą kary pieniężnej stosować się będzie także do postępowań dyscyplinarnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli będą one korzystniejsze dla obwinionego (art. 23 ust. 2 projektu ustawy).

44) Art. 1 pkt 44 projektu wprowadza zmiany w art. 76 ustawy

art. 76 zmienianej ustawy

Uregulowanie kwestii związanych z przedawnieniem ścigania oraz przedawnieniem karalności/ zmiany dotyczące postępowania dyscyplinarnego

W dotychczasowym brzmieniu ustawy brak jest zapisu o przedawnieniu karalności co może rodzić wątpliwości natury konstytucyjnej co do okresu, w którym możliwe jest ukaranie obwinionego. Z kolei zapisy dotyczące przedawnienia ścigania skutkują wątpliwościami interpretacyjnymi związanymi przykładowo z momentem ujawnienia czynu oraz momentem zawiadomienia organu ścigania (Rzecznika Dyscyplinarnego), dlatego zaproponowano przepis mający na celu usunięcie tych wątpliwości i uproszczenie zasad w tym zakresie.

Zgodnie z nowym brzmieniem ust. 1 nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego, jeżeli od czasu popełnienia czynu upłynęły 3 lata, a w przypadku popełnienia czynu, o którym mowa w art. 37a ust. 2 ustawy („Nadużycie wolności, o której mowa w ust. 1, stanowiące ściganą z oskarżenia prywatnego zniewagę lub zniesławienie strony lub jej pełnomocnika, świadka, biegłego albo tłumacza podlega wyłącznie odpowiedzialności dyscyplinarnej.") - rok.

Dodatkowo, wzorując się na uregulowaniach kodeksu postępowania karnego, które przewidują, iż nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy oskarżony zmarł (art. 17 § 1 pkt 5 KPK), wprowadzono w zmienianym ust. 2 w art. 76 ustawy regulację, dającą wprost podstawę

do umorzenia postępowania dyscyplinarnego prowadzonego wobec doradcy podatkowego, w przypadku jego śmierci – bez konieczności wcześniejszego zawieszania postępowania na okres 12 miesięcy bądź oczekiwania w tym okresie na wniosek małżonka, dzieci lub rodziców zmarłego o podjęcie tego postępowania, co przewidywała dotychczasowa treść ust. 2 w art. 76 ustawy. Rozwiązanie to, pozwali na sprawniejsze zakończenie postępowań dyscyplinarnych, których dalsze prowadzenie jest bezcelowe ze względu na brak osoby obwinionego oraz zapewni lepsze możliwości organizacyjne i czasowe na prowadzenie pozostałych postępowań dyscyplinarnych.

Dodane ustępy (3 i 4) zakładają natomiast, że w razie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przed upływem 3 lat od chwili popełnienia czynu karalność przewinienia dyscyplinarnego ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło 5 lat, a w przypadku nadużycia wolności słowa i pisma przy wykonywaniu czynności doradztwa podatkowego (stanowiącego ściganą z oskarżenia prywatnego zniewagę lub zniesławienie strony lub jej pełnomocnika, świadka, biegłego albo tłumacza) – upłynęły 3 lata. Jeżeli czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne następuje dopiero z upływem okresu przedawnienia karalności przestępstwa.

Analogiczne rozwiązanie funkcjonuje w ustawach regulujących zawody adwokata i radcy prawnego, zatem wprowadzenie niniejszej regulacji wpisuje się w założenie jakim jest ujednolicenie zasad wykonywania zawodów zaufania publicznego.

Dodatkowo wskazać należy, że do postępowań dyscyplinarnych wszczętych wnioskiem o ukaranie i nie zakończonych do dnia wejścia w życie nowelizacji stosować się będzie przepisy dotychczasowe (art. 23 ust. 1 ustawy nowelizującej).

45) Art. 1 pkt 45 projektu dodaje art. 76a do ustawy.

dodawany art. 76a ustawy

Wprowadzenie zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego/ zmiany dotyczące postępowania dyscyplinarnego

Na wzór przepisów funkcjonujących w ustawach regulujących zawód radcy prawnego oraz adwokata, do ustawy wprowadzona została instytucja „zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego". Przyjęta została zasada, że koszty postępowania ponosi obwiniony w razie skazania, a w pozostałych wypadkach KIDP. Ustalanie wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego należeć będzie do kompetencji KZDP, który ustalając je winien wziąć pod uwagę przeciętne koszty postępowania.

W samorządzie radców prawnych i adwokatów zryczałtowane koszty postępowania mające na celu zrównoważenie kosztów własnych sądów dyscyplinarnych określane są przy uwzględnieniu m.in.: ilości terminów rozpraw lub posiedzeń sądowych oraz czasu ich trwania, ilości i czasochłonności czynności procesowych, a także rzeczywistych kosztów czynności procesowych, w tym kosztów przeprowadzonych w sprawie dowodów i ogłoszeń, a nadto rzeczywiście poniesionych wydatków, w tym kosztów podróży, noclegu, utraconego zarobku lub dochodu świadków, wynagrodzenia i zwrotu kosztów poniesionych przez biegłych, tłumaczy, specjalistów, wynagrodzenia należnego innym osobom lub instytucjom oraz zwrotu poniesionych przez nie kosztów, jak też kosztów mediacji przeprowadzonej na skutek skierowania przez sąd oraz rodzaju i stopnia zawiłości sprawy. Zryczałtowane koszty postępowania zminimalizować mają również różnice w obciążeniu obwinionego w zależności od izby czy składu orzekającego.

Z przepisem tym koresponduje zmiana polegająca na dodaniu do obecnego katalogu kompetencji KZDP czynności polegającej na określaniu wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego (art. 51 ust. 1 pkt 10a).

Dodatkowo wskazać należy, że zgodnie z przyjętym w przepisach przejściowych założeniem, do postępowań dyscyplinarnych wszczętych wnioskiem o ukaranie i nie zakończonych do dnia wejścia w życie nowelizacji stosuje się przepisy dotychczasowe (art. 23 ust. 1 projektu ustawy) oraz że do realizacji kompetencji KZDP w tym zakresie (który co do zasady odbywa się raz na 4 lata) uprawniona będzie – w okresie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie nowelizacji – KRDP (art. 24 projektu ustawy).

46) Art. 1 pkt 46 projektu wprowadza zmiany w art. 77 ustawy.

art. 77 ust. 1 i 3 zmienianej ustawy

Modyfikacja zasad stosowania instytucji „zatarcia ukarania”/ zmiany dotyczące postępowania dyscyplinarnego

W ww. przepisie zróżnicowane zostały – wzorem rozwiązań obowiązujących w zawodach racy prawnego i adwokata – okresy zatarcia z urzędu ukarania karą dyscyplinarną w zależności od rodzaju kary.

I tak, zgodnie z nowym brzmieniem ust. 1 w art. 77 ustawy, w przypadku orzeczenia kary upomnienia, nagany lub kary pieniężnej zatarcie ukarania następować będzie z upływem 3 lat od uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego, natomiast w przypadku orzeczenia kary zawieszenia prawa do wykonywania zawodu – po upływie 4 lat od zakończenia tego okresu.

Dodatkowo uproszczono zasady zatarcia ukarania w przypadku śmierci ukaranego. Dotychczas dla zatarcia ukarania w ww. sytuacji konieczne było złożenie wniosku w tej sprawie, które to prawo przysługiwało małżonkowi, dzieciom lub rodzicom zmarłego ukaranego. Zgodnie z zaproponowanym rozwiązaniem w razie śmierci ukaranego zatarcie ukarania następować będzie z dniem jego śmierci.

47) Art. 1 pkt 47 projektu wprowadza zmiany w art. 79 ustawy.

art. 79 pkt 2 zmienianej ustawy

Wprowadzenie zasady odpowiedniego stosowania do postępowania dyscyplinarnego przepisów kk/ zmiany dotyczące postępowania dyscyplinarnego

Do obecnego art. 79 ustawy, dającego dotychczas możliwość odpowiedniego stosowania do prowadzenia postępowań dyscyplinarnych przepisów Kodeksu postępowania karnego, wprowadzono dodatkowo zasadę odpowiedniego stosowania również przepisów rozdziałów I-III kodeksu karnego. Rozdziały te regulują odpowiednio *zasady odpowiedzialności karnej, formy popełnienia przestępstwa oraz wyłączenie odpowiedzialności karnej.* Z założenia możliwość ta usprawnić ma prowadzenie postępowań dyscyplinarnych. Przyjęte rozwiązanie jest zbieżne z postulowanymi przez KIDP propozycjami zmian.

Analogiczne rozwiązanie funkcjonuje w ustawach regulujących zawody adwokata i radcy prawnego, przez co zmiana ta jest kolejnym elementem zbliżającym zasady wykonywania działających na rynku usług doradztwa podatkowego zawodów zaufania publicznego.

48) Art. 1 pkt 48 projektu wprowadza zmiany w art. 80 ustawy.

art. 80 zmienianej ustawy

Niezawisłość sędziów Wyższego Sądu Dyscyplinarnego/ zmiana porządkowa dotycząca postępowania dyscyplinarnego

Obowiązującą regulację przewidującą, iż członkowie Sądu Dyscyplinarnego w zakresie orzekania są niezawiśli i podlegają tylko ustawom i zasadom etyki zawodowej rozszerzono o sędziów Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, którzy co oczywiste, także powinni by niezawiśli i podlegać tylko ustawom i zasadom etyki zawodowej.

49) Art. 1 pkt 49 projektu wprowadza zmiany w art. 81 ust. 1 ustawy.

art. 81 ust. 1 zmienianej ustawy

Modyfikacja wysokości maksymalnej kary grzywny możliwej do wymierzenia w przypadku wykonywania doradztwa podatkowego bez wymaganych uprawnień/ zmiany dotyczące wykonywania doradztwa podatkowego

Biorąc pod uwagę zmiany gospodarcze i społeczne, które nastąpiły w okresie 27 lat obowiązywania ustawy o doradztwie podatkowym, w tym zmiany siły nabywczej pieniądza, co widoczne jest np. we wzroście wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, które 1 lipca 1996 r. wynosiło 370 zł (Zarządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 czerwca 1996 r. w sprawie najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników, M.P. 1996 nr 39 poz. 388), podczas gdy od dnia 1 lipca 2024 r. ustalone zostało w wysokości 4300 zł, zmianą art. 81 ust. 1 ustawy dokonuje się podwyższenia z 50.000 zł do 100.000 zł wysokości kary grzywny możliwej do wymierzenia w postępowaniu karnym w przypadku osoby nieuprawnionej, która posługuje się tytułem doradcy podatkowego lub zawodowo wykonuje zastrzeżone czynności doradztwa podatkowego, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, 4 lub 5 ustawy albo członka

zarządu osoby prawnej, która nie będąc uprawnioną, posługuje się oznaczeniem ,,spółka doradztwa podatkowego" lub zawodowo wykonuje ww. czynności doradztwa podatkowego – celem dostosowania możliwości wymierzenia kary do obecnych realiów gospodarczych i społecznych oraz aktualnej wartości pieniądza.

50) Art. 2 projektu ustawy wprowadzający zmiany w art. 175 w § 3 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935, z późn. zm.)

Zgodnie z obowiązującym art. 175 § 3 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, skarga kasacyjna może być sporządzona przez doradcę podatkowego w sprawach obowiązków podatkowych i celnych oraz w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami. Powyższy zakres spraw, w których doradca podatkowy jest uprawniony do sporządzenia skargi kasacyjnej stanowi odzwierciedlenie obecnie określonego w art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy o doradztwie podatkowym zakresu czynności doradztwa podatkowego polegających na reprezentowaniu podatników, płatników i inkasentów w postępowaniu przed organami administracji publicznej i w zakresie sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów administracyjnych w sprawach obowiązków podatkowych i celnych oraz w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami. Zakres przyznanego doradcy podatkowemu uprawnienia do sporządzania skargi kasacyjnej wynika także z art. 41 ust. 2 ustawy o doradztwie podatkowym, zgodnie z którym doradca podatkowy jest uprawniony do występowania w charakterze pełnomocnika w postępowaniu w zakresie sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów administracyjnych dotyczących spraw obowiązków podatkowych i celnych oraz w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami.

Znacząca rola doradców podatkowych w postępowaniu przed sądami administracyjnymi, przejawiającą się w liczbie spraw, w których występują jako profesjonalni pełnomocnicy, skłoniła dodatkowo projektodawcę do uzupełnia katalogu czynności, w ramach których doradcy podatkowi będą mogli wspierać swoich klientów w postępowaniach przez sądami administracyjnymi. Doradcy podatkowi w sprawach podatkowych przed sądami administracyjnymi są bowiem jedną z podstawowych grup pełnomocników – obok adwokatów i radców prawnych, a w postępowaniu prowadzonym przed Naczelnym Sądem

Administracyjnym (Izbą Finansową) są grupą wręcz dominującą – liczba spraw przed Izbą Finansową NSA, w których występują doradcy podatkowi na przestrzeni lat rośnie i utrzymuje się na poziomie zdecydowanie wyższym niż adwokatów, a zbliżonym do radców prawnych.

Jak wynika z „Informacji o działalności sądów administracyjnych w 2023 roku" w postępowaniach toczących się przed wojewódzkimi sądami administracyjnymi wystąpiło: 6132 adwokatów, 7627 radców prawnych, 1767 doradców podatkowych. W postępowaniach toczących się przed NSA wystąpiło: 1493 adwokatów, 2001 radców prawnych, 808 doradców podatkowych. W postępowaniu przed Izbą Finansową NSA doradcy podatkowi uczestniczyli w 719 sprawach (23%), podczas gdy udział adwokatów - jako pełnomocników skarżących i uczestników postępowania - miał miejsce w sprawach 441 (14,13%). Radcy prawni, jako pełnomocnicy skarżących i uczestników postępowania niebędących organami administracji, wystąpili w 842 sprawach (27%). Podkreślić należy, że przedstawiane statystyki dotyczą tylko doradców podatkowych nieposiadających jednocześnie uprawnień adwokata lub radcy prawnego, a biorąc pod uwagę, że wielu doradców podatkowych posiada również takie kwalifikacje zawodowe, mimo że występują przed NSA, nie są uwzględniani w powyższych wyliczeniach. Oznacza to, że faktyczna liczba doradców podatkowych występujących przed NSA jest wyższa.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz przewidziane nowelizowanymi przepisami włączenie do katalogu czynności doradztwa podatkowego związanych z reprezentacją przed organami administracji publicznej i sądami administracyjnymi spraw dotyczących:

- opłat, do których stosuje się przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa oraz
- wykonywania obowiązków informacyjnych, sprawozdawczych oraz raportowania wynikających z przepisów:
  - prawa podatkowego,
  - dotyczących opłat, do których stosuje się przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa,
  - o wymianie informacji podatkowych

w konsekwencji niezbędne stało się poszerzono również o powyższe kwestie zakresu spraw, w których doradca podatkowy jest uprawniony do sporządzenia skargi kasacyjnej – określonego w art. 175 § 3 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Przyznanie doradcy podatkowemu, jako wykwalifikowanemu profesjonaliście, kompetencji do sporządzenia skargi kasacyjnej w tego rodzaju sprawach mogących być przedmiotem postępowań sądowoadministracyjnych pozwoli zapewnić spójność wprowadzanego rozwiązania i kompleksowe świadczenie przez doradcę podatkowego usług w zakresie wprowadzanych czynności doradztwa podatkowego – tak jak jest to przewidziane obecnie w odniesieniu do spraw będących ich dotychczasowym elementem, w których doradca podatkowy np. udzielający podatnikowi porad i opinii w sprawach jego obowiązków podatkowych jest również uprawniony do reprezentowania podatnika w tych sprawach w postępowaniu przed organami podatkowymi, a następnie sądami administracyjnymi i sporządzenia skargi kasacyjnej.

W kontekście powyższego podkreślenia wymaga, że wprowadzane niniejszą nowelizacją wzmocnienie uprawnień doradcy podatkowego związane jest z kompetencjami przedstawicieli tego zawodu, które także zostaną niniejszą ustawą wzmocnione poprzez przede wszystkim włączenie zagadnień tematycznych w obszarze wprowadzanych czynności doradztwa podatkowego do zakresu merytorycznego egzaminu na doradcę podatkowego, weryfikującego wiedzę i umiejętności kandydata niezbędne do wykonywania zawodu. Nowelizacja przewiduje także odstąpienie od dotychczasowej jawności pytań egzaminacyjnych na rzecz publikacji tytułów aktów prawnych obowiązujących na egzaminie, zmierzając do umożliwienia kandydatom korzystania z tych aktów – tak aby egzamin ten stał się sprawdzianem zarówno wiedzy jak i praktycznej umiejętności posługiwania się przepisami prawa, właściwej ich analizy i subsumpcji. W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu oraz profesjonalizmu wykonania usług doradztwa podatkowego, nowelizująca ustawy wzmacnia także uprawnienia nadzorcze samorządu zawodowego nad doradcami podatkowymi, w tym poprzez doregulowanie postępowania dyscyplinarnego.

51) Art. 3 projektu ustawy

W związku ze zmianami w art. 2 ust. 1 zmienianej ustawy polegającymi na włączeniu do zakresu czynności doradztwa podatkowego:

- udzielania podatnikom, płatnikom i inkasentom oraz innym podmiotom, na ich zlecenie lub na ich rzecz, porad, opinii i wyjaśnień z zakresu ich obowiązków dotyczących opłat,

do których stosuje się przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa (art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. b zmienianej ustawy),

- wykonywania, w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów oraz innych podmiotów, ciążących na nich obowiązków informacyjnych, sprawozdawczych oraz raportowania wynikających z przepisów prawa podatkowego, przepisów dotyczących opłat, do których stosuje się przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa, przepisów o wymianie informacji podatkowych oraz udzielania im pomocy w tym zakresie (dodawany pkt 3a w art. 2 ust. 1 zmienianej ustawy),
- reprezentowania podatników, płatników i inkasentów oraz innych podmiotów w postępowaniu przed organami administracji publicznej i w zakresie sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów administracyjnych w sprawach ich obowiązków dotyczących opłat, do których stosuje się przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa oraz ciążących na nich obowiązków informacyjnych, sprawozdawczych oraz raportowania wynikających z ww. przepisów (zmieniany pkt 4 w art. 2 ust. 1 zmienianej ustawy),

projekt został uzupełniony o przepis przejściowy regulujący kwestię dalszego wykonywania czynności, które na mocy projektowanych regulacji staną się czynnościami zastrzeżonymi, przez podmioty niebędące podmiotami uprawnionymi, o których mowa w art. 3 i 4 ustawy.

Przewidziany został 12-miesięczny okres przejściowy, liczony od dnia wejścia w życie ustawy, w którym czynności, o których mowa w dodawanym art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy oraz zmienianym art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy w zakresie w reprezentowania w sprawach, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. b i pkt 3a ustawy, będą mogły być wykonywane przez podmioty inne niż podmioty uprawnione w rozumieniu ustawy o doradztwie podatkowym. W konsekwencji w tym okresie podmioty te będą miały możliwość nabyć – na ogólnych zasadach – uprawnienia do zawodowego wykonywania czynności zastrzeżonych zgodnie z nowelizowanymi przepisami ustawy (wpis na listę doradców podatkowych) niezbędne do wykonywania tego rodzaju czynności po upływie roku od dnia wejścia w życie ustawy albo zakończyć wykonywanie tych czynności i ewentualnie przekazać dalsze prowadzenie spraw podmiotom do tego uprawnionym.

W konsekwencji, po upływie roku od dnia wejścia w życie nowelizującej ustawy, zawodowo wykonywać wyżej wymienione czynności będą mogły tylko podmioty uprawnione w rozumieniu ustawy o doradztwie podatkowym, tj. doradcy podatkowi, radcy prawni i adwokaci oraz – z wyłączeniem czynności polegających na reprezentacji przed organami administracji

publicznej i sądami administracyjnymi – biegli rewidenci (art. 3 ustawy) oraz firmy audytorskie uprawnione na podstawie odrębnych przepisów do badania sprawozdań finansowych, a także wpisane przed wejściem z życie ustawy do rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego organizacje zawodowe posiadające osobowość prawną, spółdzielnie, stowarzyszenia lub izby gospodarcze świadczące doradztwo podatkowe wyłącznie na rzecz ich członków wpisane do rejestru w określonym ustawą terminie (art. 4 ustawy).

Jednocześnie po upływie roku od dnia wejścia w życie nowelizującej ustawy – w świetle art. 81 ust. 1 ustawy – zawodowe wykonywanie wprowadzanych czynności doradztwa podatkowego przez inne podmioty (podmioty nieuprawnione), podlegać będzie grzywnie.

52) Art. 4 projektu ustawy

W związku ze zmianami w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy polegającymi na wyłączeniu możliwości uzyskania – po wejściu w życie ustawy - przez kolejne organizacje zawodowe posiadające osobowość prawną, spółdzielnie, stowarzyszenia i izby gospodarcze uprawnień do wykonywania doradztwa podatkowego na rzecz swoich członków, przewidziano przepis przejściowy regulujący kwestię złożonych ewentualnie przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przez tego rodzaju podmioty wniosków o wpis do rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego podmiotów, nierozpatrzonych przed tym dniem, której niniejsza projektowana regulacja nakazuje pozostawić bez rozpatrzenia. Biorąc pod uwagę opisaną w części niniejszego uzasadnienia odnoszącej się do zmiany w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy kwestię braku zainteresowania tego rodzaju podmiotów uzyskaniem wpisu do rejestru, przejawiającą się faktem dokonania ostatniego wpisu takiego podmiotu ok. 20 lat temu, nie przewiduje się aby tego rodzaju wnioski były aktualnie składane. Tego rodzaju regulacja pozwala także na jednoznaczne określenie daty – następującego w dniu wejścia w życie ustawy – przesądzającego o posiadaniu uprawnień. Ewentualne prowadzenie kolejnych postępowań w sprawie wpisu po tej dacie, w trudnym do jednoznacznego określenia okresie, nie pozwalałoby na jednoznaczne wskazanie terminu, przesądzającego o posiadaniu bądź nie uprawnień przez organizacje zawodowe posiadające osobowość prawną, spółdzielnie, stowarzyszenia i izby gospodarcze do wykonywania doradztwa podatkowego na rzecz swoich członków i byłoby niespójne z intencją projektodawcy do jednoznacznego, także w czasie,

zakończenia nierealizowanego w praktyce od wielu lat prawa nabywania uprawnień przez ww. podmioty.

Dodatkowo, biorąc pod uwagę konieczność stałego spełniania przez podmioty wpisane do rejestru warunków niezbędnych do dokonania tego wpisu oraz fakt, że weryfikacja spełnienia tych warunków przez wszystkie wpisane do rejestru organizacje zawodowe, spółdzielnie, stowarzyszenia i izby gospodarcze świadczące doradztwo podatkowego na rzecz swoich członków dokonana została w momencie wpisu, który miał miejsce prawie 20 lat temu, celem w związku z tym dostosowania katalogu podmiotów wpisanych do rejestru do liczby rzeczywistego stanu rzeczy, a więc liczby podmiotów, które mimo tak odległego wpisu spełniają jego warunki, nałożono na KRDP obowiązek przeprowadzenia – w okresie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy – weryfikacji dalszego spełniania przez podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy (według nowego brzmienia tego przepisu) warunków koniecznych do wpisu do rejestru. Weryfikacja ta, dokonywana w ramach przewidzianego już obecnie w art. 14 ust. 6 ustawy uprawnienia KRDP do sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem przez podmioty wpisane do rejestru warunków wykonywania doradztwa podatkowego, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 lub 3 (spełnienie tych warunków ustala się na podstawie aktualnego wypisu z właściwego rejestru sądowego lub odpisu umowy spółki bądź statutu), w przypadku stwierdzenia przez KRDP nieprzestrzegania tych warunków przez podmiot wpisany do rejestru, skutkować będzie skreśleniem z rejestru, którego KRDP zobowiązana jest dokonać zgodnie z art. 16 pkt 2 lit. a ustawy w przypadku nieprzestrzegania przez podmiot wpisany warunków określonych w art. 4 ustawy oraz art. 16 pkt 3 ustawy w przypadku stwierdzenia w związku z prowadzoną weryfikacją ustania osoby prawnej.

53) Art. 5 projektu ustawy

Mając na celu przejrzystość procedury wpisu na listę doradców podatkowych i pewność w zakresie niezmienności rozwiązań prawnych obowiązujących w chwili składania wniosku o wpis, z uwagi na fakt, że procedura ta realizowana jest na podstawie przepisów Kodeksu postepowania administracyjnego i w dłuższym czasokresie, konieczne jest określenie w ramach przepisu przejściowego zasad postępowania w przypadku wniosków będących w trakcie rozpatrywania w chwili wejścia w życie nowelizacji. W związku z powyższym przewidziano, że do wniosków o wpis na listę doradców podatkowych złożonych na podstawie przepisów

obowiązujących przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie nowelizacji, stosować się będzie przepisy dotychczasowe.

Dodatkowo, w związku z wprowadzeniem do ustawy zmiany dotyczącej przesłanek wpisu na listę doradców podatkowych w przypadku osób będących członkami Komisji Egzaminacyjnej, poprzez wprowadzenie wymogu minimalnego czasokresu bycia członkiem Komisji Egzaminacyjnej przed złożeniem wniosku o wpis na listę doradców podatkowych, tj. co najmniej 2 kolejne lata (zmiana w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy) założono, że w przypadku wniosków o wpis na listę doradców podatkowych złożonych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, do dwuletniego okresu, o którym mowa powyżej wlicza się także okres członkostwa w Komisji Egzaminacyjnej, której kadencja zakończy się z chwilą wejścia w życie nowelizacji oraz przewidziany przepisami przejściowymi niniejszej ustawy 3–miesięczny okres – liczony od dnia wejścia w życie ustawy – działania Komisji Egzaminacyjnej powołanej przed dniem wejścia w życie ustawy, mimo zakończenia jej kadencji z tym dniem.

54) Art. 6 projektu ustawy

W związku ze zmianą podmiotu zobowiązanego do podawania do publicznej wiadomości danych osób wpisanych na listę doradców podatkowych (dotychczas minister właściwy do spraw finansów publicznych, a po zmianie KRDP – zgodnie z dodawanym art. 7 ust. 8 ustawy), KRDP zobowiązana jest do opublikowania w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej analogicznych – jak dotychczas minister właściwy do spraw finansów publicznych w tym zakresie – danych w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy, aktualnych na dzień ich opublikowania. Dane dotyczące osób skreślonych z listy doradców podatkowych będą podlegać publikacji, jeżeli od daty skreślenia nie upłynęło 15 lat, co jest spójne i konsekwentne wobec przewidzianego w dodawanym ust. 9 w art. 8 ustawy nakazu usuwania publikacji danych dotyczących osoby skreślonej z listy doradców podatkowych po upływie 15 lat od daty skreślenia.

Termin ten wydaje się wystarczający zarówno na przygotowanie przez KRDP bazy mającej podlegać publikacji i na jej publikację, jak i zachowanie ciągłości pomiędzy umieszczeniem jej na stronie KRDP, a publikacjami dokonywanymi przez ministra. Biorąc bowiem pod uwagę, że dotychczasowe publikacje przedmiotowych danych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych na mocy obowiązującego przed zmianą art. 12 ustawy oraz

rozporządzenia z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie podawania do publicznej wiadomości danych dotyczących osób wpisanych na listę doradców podatkowych, dokonywane były zaledwie kilka razy do roku: w terminie 60 dni od dnia ich przekazania przez KRDP w przypadku osób nowo wpisanych na listę oraz skreślonych z listy, oraz do 31 marca każdego roku w przypadku zmiany danych osób już figurujących na liście doradców podatkowych, a zaistniałych do dnia 31 grudnia roku poprzedniego.

55) Art. 7 projektu ustawy

Niniejsza regulacja dotyczy wprowadzonej nowelizacją możliwości skreślenia z listy tych doradców podatkowych, którzy zalegają z zapłatą składek członkowskich w wysokości przekraczającej równowartość dwunastu składek członkowskich obliczonych w oparciu o wysokość składki obowiązującej na dzień podjęcia decyzji przez KRDP. Mając na uwadze skutek przyjętego rozwiązania dla doradców podatkowych – mającego co do zasady w znacznym stopniu usprawnić sprawowanie przez organy samorządu kontroli i pieczy nad prawidłowym wykonywaniem zawodu przez członków KIDP i po części również wpłynąć na poprawność realizowania przez doradców podatkowych ustawowego obowiązku w przedmiocie comiesięcznego opłacania składek z tytułu przynależności do korporacji – jakim jest stosunkowo szybkie, bo będące wynikiem podjęcia przez KRDP z urzędu decyzji administracyjnej o skreśleniu z listy bez konieczności przeprowadzania długotrwałego postępowania dyscyplinarnego – pozbawienie danej osoby uprawnień zawodowych, przyjęto, że nowy przepis art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy stosowany będzie do składek członkowskich należnych za okresy przypadające po dniu wejścia w życie nowelizującej ustawy.

Takie rozwiązanie z jednej strony da możliwość KRDP przygotowania stosownych mechanizmów do zastosowania tego przepisu, z drugiej natomiast umożliwi doradcom podatkowym, zalegającym z opłatą składek członkowskich za poprzednie okresy, a chcącym zachować uprawnienia zawodowe, uregulowanie zaległości, chyba że skreślenie z listy nastąpi w wyniku toczącego się postępowania dyscyplinarnego. Przepis ten koresponduje z wprowadzoną w art. 23 projektu ustawy zasadą zakończenia postępowań dyscyplinarnych wszczętych na podstawie wniosku o ukaranie złożonego przed dniem wejścia w życie nowelizacji i niezakończonych do tego dnia, na podstawie przepisów obowiązujących do dnia wejścia w życie nowelizacji.

56) Art. 8 projektu ustawy

Mając na względzie zapewnienie rzetelnego rozpatrzenia przez sąd dyscyplinarny sprawy przewinienia dyscyplinarnego doradcy podatkowego, wobec którego toczy się postępowanie dyscyplinarne, a jednocześnie postępowanie administracyjne w sprawie skreślenia z listy doradców podatkowych będące następstwem złożonego przez tego doradcę podatkowego wniosku, celowe jest umożliwienie zastosowania przewidzianego w nowym art. 10 ust. 5 ustawy rozwiązania również do wniosków w sprawie skreślenia z listy doradców podatkowych złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie ustawy.

Celem nowego przepisu art. 10 ust. 5 ustawy jest zapobieganie sytuacji, w której doradca podatkowy, chcąc uniknąć sankcji dyscyplinarnych za dokonane przewinienia, składa wniosek o skreślenie z listy doradców podatkowych, w następstwie którego zostaje skreślony, w konsekwencji czego postępowanie dyscyplinarne – jako mogące toczyć się wyłącznie wobec osoby będącej doradcą podatkowym – zostaje umorzone. W takiej sytuacji osoba, która będąc doradcą podatkowym popełniła czyn zagrożony karą dyscyplinarną unika negatywnych konsekwencji swojego czynu. Dodatkowo, w związku z możliwością złożenia przez osobę skreśloną z listy doradców podatkowych na własny wniosek, wniosku o ponowny wpis na tę listę (a w przypadku gdy zrobi to w okresie 5 lat od chwili skreślenia bez konieczności zdawania egzaminu) może ona – jako osoba, wobec której nie zostało wydane orzeczenie sądu dyscyplinarnego i nadal w związku z tym legitymująca się nieskazitelnym charakterem – ponownie uzyskać tytuł doradcy podatkowego. W takiej sytuacji odmowa ponownego wpisu na listę doradców podatkowych, m.in. ze względu na domniemanie niewinności, może okazać się niemożliwa.

W związku z powyższym, przepis art. 8 ustawy wskazuje, że nowe – a opisane powyżej – rozwiązania stosuje się także do wniosków w sprawie skreślenia z listy doradców podatkowych złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie ustawy.

57) Art. 9 projektu ustawy

Z uwagi na wprowadzane projektem do ustawy pojęcie „cyklu egzaminacyjnego”, w przepisach przejściowych projektowanej ustawy uregulowano kwestię pozostawania w cyklu

egzaminacyjnym przez kandydatów, którym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wyznaczono termin egzaminu. Już bowiem na podstawie obowiązujących przepisów rozporządzenia w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego – kandydaci funkcjonują w cyklu egzaminacyjnym.

Zatem w przepisie przejściowym przewidziano, że kandydaci na doradców podatkowych, którym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wyznaczono termin części pisemnej egzaminu i którzy przed tym dniem nie uzyskali pozytywnego wyniku z części ustnej egzaminu albo nie upłynął im okres, o którym mowa w art. 24 ust. 4 ustawy (tj. zgodnie z dotychczasowymi zasadami: roku od dnia przystąpienia do części pisemnej egzaminu), są w cyklu egzaminacyjnym, który kończy się z dniem:

1) uzyskania przez kandydata na doradcę podatkowego pozytywnego wyniku z części ustnej tego egzaminu albo
2) upływu okresu, o którym mowa w art. 24 ust. 4 (roku od dnia ogłoszenia wyniku części pisemnej egzaminu), ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, albo
3) upływu 5 lat od dnia ostatniego wyznaczonego kandydatowi na doradcę podatkowego terminu części pisemnej egzaminu, z którego uzyskał wynik negatywny albo do którego nie przystąpił, i nie ubiegał się o wyznaczenie terminu ponownego egzaminu z tej części.

Dwa pierwsze ze wskazanych przypadków zakończenia cyklu egzaminacyjnego są tożsame z warunkami zakończenia cyklu egzaminacyjnego określonymi w obowiązującym obecnie rozporządzeniu, natomiast trzeci przypadek, odnoszący się do 5-letniego braku aktywności kandydata znajdującego się na etapie pierwszej części egzaminu, stanowi odzwierciedlenie wprowadzanego w art. 24a ust. 1 pkt 3 ustawy analogicznego przypadku zakończenia cyklu egzaminacyjnego.

Kandydatom będącym w cyklu egzaminacyjnym w dniu wejścia w życie projektowanej ustawy, do ww. okresu 5 lat wliczany będzie okres jaki upłynął od dnia ostatniego terminu części pisemnej egzaminu wyznaczonego kandydatowi przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

W przypadku zakończenia cyklu egzaminacyjnego bez uzyskania wyniku pozytywnego z egzaminu na doradcę podatkowego – tj. poprzez upływ rocznego ustawowego okresu na przystąpienie do części ustnej egzaminu albo upływ 5-letniego okresu nieaktywności od ostatniego terminu części pisemnej egzaminu - kandydat będzie mógł złożyć wniosek o

dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu i rozpocząć następny cykl egzaminacyjny.

Analogicznie, kandydaci będący absolwentami kierunków studiów objętych umową zawartą przez Komisję Egzaminacyjną z uczelnią, którym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wyznaczono termin części ustnej egzaminu, na skutek złożenia wniosku, o którym mowa w art. 24 ust. 6 ustawy i którzy przed tym dniem nie uzyskali pozytywnego wyniku z części ustnej egzaminu albo nie upłynął im okres, o którym mowa w art. 24 ust. 6 ustawy na przystąpienie do części ustnej egzaminu, będą w cyklu egzaminacyjnym. Cykl ten skończy się z dniem:

1) uzyskania przez kandydata na doradcę podatkowego pozytywnego wyniku z części ustnej tego egzaminu albo
2) upływu okresu, o którym mowa w art. 24 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Powyższe regulacje sytuują absolwenta kierunku studiów objętego umową zawartą przez Komisję Egzaminacyjną z uczelnią w analogicznej sytuacji, w jakiej znajduje się on obecnie na mocy obowiązującego rozporządzenia. Analogicznie jak kandydat niebędący absolwentem takiej uczelni, także absolwent kierunku studiów objętego umową, w przypadku zakończenia cyklu egzaminacyjnego bez uzyskania wyniku pozytywnego z egzaminu na doradcę podatkowego – tj. poprzez upływ ustawowego okresu na przystąpienie do części ustnej egzaminu - będzie mógł złożyć wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu i rozpocząć następny cykl egzaminacyjny.

W przepisie przejściowym uregulowano także sytuację kandydatów, którzy już w okresie przed wejściem w życie ustawy pozostawali nieaktywni w procedurze egzaminacyjnej, będąc na pierwszym etapie tego egzaminu (przed możliwością kolejnego podejścia do części pisemnej) i nie ubiegając się o wyznaczenie terminu ponownego egzaminu. Zatem, kandydatom, którym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wyznaczono termin części pisemnej egzaminu i przed tym dniem nie uzyskali pozytywnego wyniku z tej części egzaminu, którym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy upłynęło 5 lat od dnia ostatniego wyznaczonego im terminu części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, z którego uzyskali wynik negatywny albo do którego nie przystąpili, i nie ubiegali się o wyznaczenie terminu ponownego egzaminu z tej części - cykl egzaminacyjny skończy się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. W takim przypadku, jeżeli kandydaci będą ponownie zainteresowani przystąpieniem do egzaminu na doradcę podatkowego, będą zobowiązani do złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej i będą mogli rozpocząć nowy cykl egzaminacyjny.

58) Art. 10 projektu ustawy

Biorąc pod uwagę, iż znowelizowane regulacje dotyczące egzaminu obowiązywać będą od 1 lipca 2026 r. albo będą stosowane do egzaminów przeprowadzanych od tego dnia, konsekwentnie przewidziano, iż w przypadku cyklu egzaminacyjnego, który rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy albo po tym terminie, ale przed dniem 1 lipca 2026 r. (tj. do czasu wejścia w życie zmienianych przepisów ustawy dotyczących egzaminu), do opłat za egzamin na doradcę podatkowego, którego termin części pisemnej lub ustnej egzaminu przypada przed tym dniem, stosowane będą przepisy dotychczasowe. Dotyczyć to będzie zarówno wysokości wnoszonej opłaty za egzamin, jak też warunków jej zwrotu.

Ww. zasada jest częścią ogólnego założenia, zgodnie z którym egzaminy przeprowadzane przed dniem 1 lipca 2026 r. będą odbywały się na podstawie dotychczasowych przepisów i służy ona realizacji tych samych celów – tj. pewności prawa, przejrzystości procedury, jednolitości zasad stosowanych do egzaminów prowadzonych w jednym czasie wobec wszystkich zdających oraz zapewnieniu czasu na właściwe przygotowanie się zarówno kandydatów, jak i Komisji Egzaminacyjnej do nowych rozwiązań.

59) Art. 11 projektu ustawy

W niniejszym przepisie przejściowym uregulowano kwestię dotyczącą opłaty wniesionej za egzamin w sytuacji zakończenia cyklu egzaminacyjnego rozpoczętego przed dniem 1 lipca 2026 r. (cykl rozpoczęty w czasie obowiązywania dotychczasowych przepisów) wskutek upływu 5 lat od dnia ostatniego wyznaczonego kandydatowi na doradcę podatkowego terminu części pisemnej egzaminu, z którego uzyskał wynik negatywny albo do którego nie przystąpił, i nie ubiegał się o wyznaczenie terminu ponownego egzaminu z tej części (także jeśli upływ tego okresu nastąpił przed wejściem w życie niniejszej ustawy i cykl zakończył się w dniu wejścia w życie tej ustawy). W takim przypadku przewidziano, że opłata wniesiona za egzamin nie będzie podlegać zwrotowi. Analogicznie też obecnie w przypadku zakończenia cyklu egzaminacyjnego wskutek upływu rocznego okresu na przystąpienie do części ustnej egzaminu, w którym kandydat nie przejawia żadnej aktywności i mimo przysługującego mu prawa przystąpienia do części ustnej egzaminu nie ubiega się o wyznaczenie jej terminu, opłata nie podlega zwrotowi. Regulacja ta dotyczy cykli egzaminacyjnych rozpoczętych przed dniem 1

lipca 2026 r., zatem okresu obowiązywania przepisów dotychczasowych – w tym także tych dotyczących opłat za egzamin – w związku z czym wnoszona przez kandydatów jedna opłata egzaminacyjna nie podlega podziałowi i nie pozwala na jakiekolwiek zwroty w sytuacji gdy chociaż jednej egzamin został dla kandydata na jego wniosek zorganizowany.

60) Art. 12 projektu ustawy

Z uwagi na wprowadzany niniejszą ustawą zwrot połowy opłaty egzaminacyjnej uiszczonej za daną część egzaminu – tj. część pisemną albo ustną, przysługujący raz w cyklu egzaminacyjnym w stosunku do każdej z tych części egzaminu (nowy art. 25 ust. 5) niezbędne stało się uregulowanie kwestii możliwości dokonania takiego zwrotu w przypadku cyklu egzaminacyjnego rozpoczętego przed dniem 1 lipca 2026 r., w którym – z uwagi na obowiązywanie w tym okresie dotychczasowych przepisów – opłata za egzamin wniesiona została na dotychczasowych zasadach, a więc uiszczono jedną niepodzielną opłatę za obie części egzaminu. W takiej sytuacji nie zostaje spełniony wskazany w treści nowego art. 25 ust. 5 ustawy warunek uiszczenia „opłaty egzaminacyjnej za daną część egzaminu" (pisemną albo ustną) w związku z czym brak jest podstaw dla dokonania jakiegokolwiek zwrotu na podstawie tego przepisu. Stąd też konsekwentnie przewidziano, iż zwrot, o którym mowa w dodawanym art. 25 ust. 5 ustawy, przysługiwać będzie jedynie w przypadku nieprzystąpienia przez kandydata do części pisemnej lub ustnej egzaminu, której termin przeprowadzenia w ramach tego cyklu przypadać będzie po dniu 30 czerwca 2026 r., jeżeli za tę część egzaminu uiszczono opłatę egzaminacyjną, o której mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Jeżeli zatem kandydatowi w ramach wniesionej przez niego pełnej i niepodzielnej opłaty za egzamin obejmującej dwie jego części – w związku z uzyskaną do dnia 30 czerwca 2026 r. na podstawie dotychczasowych przepisów zmianą terminu części pisemnej albo ustnej egzaminu – wyznaczony zostanie nowy termin części pisemnej albo ustnej egzaminu po tym dniu i kandydat ten do niego nie przystąpi, nie będzie podstaw dla uzyskania częściowego zwrotu tej opłaty, ale po uiszczeniu przez tego kandydata za kolejny egzamin z tej części opłaty egzaminacyjnej na nowych zasadach, a więc opłaty za daną część egzaminu – w przypadku nieprzystąpienia do niego – będzie możliwe uzyskanie zwrotu połowy tej opłaty egzaminacyjnej stosownie do nowego art. 25 ust. 5 ustawy. Przepis ten jest bowiem bezpośrednio związany z nowym system opłat wprowadzanych niniejszą ustawą i w związku z tym tylko do nich może być stosowany.

61) Art. 13 projektu ustawy

Możliwość korzystania w procedurze przygotowywania oraz w przeprowadzaniu egzaminu na doradcę podatkowego z systemu teleinformatycznego e-Doradca, wymaga od kandydatów zainteresowanych przystąpieniem do tego egzaminu przekazania – wraz z wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu – kilku dodatkowych (w porównaniu z bieżącymi przepisami) informacji, które umożliwią identyfikację tego kandydata i uwierzytelnienie w systemie przez cały proces kwalifikacji do egzaminu, a następnie jego zdawania. Dlatego też, z uwagi na konieczność zapewnienia także tym kandydatom, którzy złożyli wnioski o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego lub wnioski o dopuszczenie do części ustnej egzaminu, o których mowa w dotychczasowym art. 24 ust. 6 ustawy przed dniem wejścia w życie nowelizacji, możliwości otrzymania dostępu do konta w systemie e-Doradca, przewidziano konieczność uzupełnienia tych wniosków o wymagane – zgodnie z nowym art. 21 ust. 1a pkt 3 ustawy – dane, tj. numer PESEL, niezbędny do uwierzytelnienia użytkownika systemu (kandydata). Konieczność jednoznacznego potwierdzenia tożsamości osoby korzystającej z systemu i dokonującej za jego pośrednictwem szeregu czynności związanych z uzyskiwaniem uprawnień zawodowych, a jednocześnie zapewnienie wysokich standardów bezpieczeństwa, dostępności i łatwości w działaniu – zadecydowano o wykorzystaniu w procesie logowania do e-Doradcy, używanego już przez zdecydowaną większość podmiotów administracji publicznych i instytucji w zakresie obsługiwanych systemów usługowych (np. ePUAP, e-Urząd Skarbowy, portal CEIDG, PUE ZUS) – węzła krajowego. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej oraz niektórych innych ustawy (Dz. U. poz. 1544, z późn. zm.) węzeł krajowy jest rozwiązaniem organizacyjno-technicznym umożliwiającym uwierzytelnianie użytkownika systemu teleinformatycznego, korzystającego z usługi online, z wykorzystaniem środka identyfikacji elektronicznej wydanego w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do tego węzła bezpośrednio albo za pośrednictwem węzła transgranicznego. Obecnie jednymi z takich systemów identyfikacji elektronicznej są: Profil Zaufany i eDowód. Organem odpowiedzialnym za wprowadzenie i działalność systemu jest minister właściwy do spraw informatyzacji. Minister ten – w celu uwierzytelnienia z wykorzystaniem węzła krajowego – przetwarza dane osobowe osób, którym wydano środki identyfikacji elektronicznej, obejmujące: imię (imiona), nazwisko, nazwisko rodowe, numer PESEL lub niepowtarzalny identyfikator środka identyfikacji elektronicznej, datę urodzenia, miejsce urodzenia, płeć, adres zamieszkania. W związku z powyższym niezbędnym okazało się – celem skorzystania z ww.

rozwiązania – wprowadzenie do zakresu danych kandydata podawanych we wniosku o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego numeru PESEL, wykorzystywanego przez systemy identyfikacji elektronicznej dla dokonania skutecznego uwierzytelnienia.

Celem wprowadzenia obowiązku przekazania ww. danych jest umożliwienie kandydatom składania wniosków i przystępowania do egzaminu, a wiec aktywny udział w procedurze egzaminacyjnej z wykorzystaniem systemu e-Doradca, w związku z czym konieczność realizacji tego obowiązku uzależniono od pozostawania przez kandydata w cyklu egzaminacyjnym. W przypadku zakończenia cyklu egzaminacyjnego i dalszego zainteresowania przystąpieniem do egzaminu na doradcę podatkowego zastosowanie znajdą wprowadzane regulacje nowelizowanego art. 21 ustawy, przewidujące zakres danych przekazywanych przez osoby ubiegające się o dopuszczenie do egzaminu, uwzgledniające także te wymagane do korzystania z systemu e-Doradca. Jednocześnie nie ma potrzeby, aby kandydaci będący w cyklu egzaminacyjnym przekazywali do Komisji Egzaminacyjnej dokumenty określane w nowych ust. 1b i 1d ustawy, albowiem obowiązek ich przekazania wynikał dotychczas z rozporządzenia w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego, w związku z czym Komisja Egzaminacyjna znajduje się w ich posiadaniu.

62) Art. 14 projektu ustawy

Dla uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych, w tym domniemania wstecznego działania prawa w zakresie wprowadzanego do ustawy ograniczenia prawa do bycia członkiem Komisji Egzaminacyjnej nie dłużej niż przez okres dwóch kolejno następujących po sobie kadencji Komisji Egzaminacyjnej (nowa treść art. 22 ust. 6a ustawy), w ramach przepisów przejściowych określono, że okres owych dwóch kolejnych kadencji liczyć się będzie począwszy od kadencji Komisji Egzaminacyjnej powołanej na podstawie nowych przepisów. W związku z powyższym, dla przyszłego członkostwa w tym gremium nie będzie miało znaczenia bycie członkiem Komisji Egzaminacyjnej przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej.

63) Art. 15 projektu ustawy

Z uwagi na wprowadzaną w art. 13 ust. 4 ustawy zmianę polegającą na rezygnacji z obowiązku wydawania przez KRDP decyzji administracyjnych w sprawie skreślenia z listy doradców podatkowych w przypadku wydanego prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej pozbawienia prawa wykonywania zawodu, celem zapewnienia stosowania tych nowych zasad do postępowań ws. skreślenia z listy wszczynanych dopiero po wejściu w życie ustawy, niniejszym przepisem przejściowym przewidziano stosowanie dotychczasowych przepisów do postępowań w sprawie skreślenia z listy doradców podatkowych na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 2 lit. a w zw. z ust. 1a pkt 4 ustawy wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy .

64) Art. 16 projektu ustawy

W związku z wprowadzaniem do art. 34 ust. 2 ustawy regulacji mającej na celu doprecyzowanie terminu na zgłaszanie zawieszenia wykonywania zawodu – zobowiązującej doradców podatkowych do zawiadomienia o zawieszeniu wykonywania zawodu nie później niż w terminie 30 dni od momentu zawieszenia (rozpoczęcia przerwy w wykonywaniu zawodu) – przyjęto założenie, że w przypadku przerwy w wykonywaniu zawodu, która rozpoczęła się dla danego doradcy podatkowego i nie zakończyła przed dniem wejścia w życie ustawy, 30-dniowy termin, o którym mowa w nowym art. 34 ust. 2 ustawy, w przypadku osób, które nie złożyły zawiadomień przed tym dniem, liczony będzie od dnia wejścia w życie nowelizacji.

65) Art. 17 projektu ustawy

Stosownie do regulacji zawartej w tym przepisie, wydłużenie – do 10 lat – czasu, w którym doradca podatkowy zobowiązany jest przechowywać kopie akt swoich klientów, wynikające ze zmiany art. 39 ust. 1 ustawy, stosuje się do dokumentów, wobec których do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie minął wynikający z tego przepisu w jego pierwotnym brzmieniu – okres 5 lat. Termin ten liczony będzie od dnia wytworzenia dokumentów podlegających obowiązkowi przechowywania.

66) Art. 18 projektu ustawy

W związku z wprowadzaniem szeregu zmian dotyczących przeprowadzania egzaminów na doradcę podatkowego (w tym zakresu przedmiotowego tego egzaminu), jak i składu oraz warunków jakie spełniać powinni członkowie Komisji Egzaminacyjnej oraz zasad jej działania

– zasadne jest dokonanie zmian w kształcie tego gremium, które umożliwi przeprowadzanie egzaminów według nowych standardów.

W związku z powyższym, wzorem rozwiązania, które zostało przyjęte przy okazji wprowadzania w życie nowelizacji z 2010 r., zadecydowano o skróceniu kadencji Komisji Egzaminacyjnej działającej w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy i powołaniu – według nowych zasad – Komisji Egzaminacyjnej kolejnej kadencji, której pierwszym zadaniem będzie wdrożenie, w możliwie najkrótszym terminie, nowych rozwiązań w przeprowadzaniu egzaminów.

W konsekwencji kadencja Komisji Egzaminacyjnej powołanej na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie nowelizacji zakończy się w dniu wejścia w życie ustawy jednak – mając na celu zachowanie ciągłości pracy Komisji Egzaminacyjnej m.in. w zakresie organizacji i przeprowadzania egzaminów na doradcę podatkowego – będzie ona mogła działać do czasu powołania Komisji Egzaminacyjnej na zasadach i w trybie określonych nowymi przepisami, choć nie dłużej niż przez okres trzech miesięcy od dnia zakończenia kadencji. W przypadku, gdy w okresie ww. trzech miesięcy – a zatem jeszcze przed powołaniem Komisji Egzaminacyjnej nowej, dziewiątej już kadencji – zaistnieje konieczność zmiany składu Komisji Egzaminacyjnej, wówczas do powołania i odwoływania członków Komisji Egzaminacyjnej stosować się będzie przepisy dotychczasowe.

67) Art. 19 projektu ustawy

Stosownie do regulacji zawartej w tym przepisie pierwszy wykaz tytułów aktów prawnych, stanowiących podstawę opracowywania pytań i zadań egzaminacyjnych oraz przykładowe pytania i zadania egzaminacyjne wraz z odpowiedziami, o których mowa w art. 22 ust. 12 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zostaną przez Komisję Egzaminacyjną udostępnione nie później niż na 3 miesiące przed wyznaczonym terminem pierwszego egzaminu na doradcę podatkowego, przeprowadzanego na podstawie nowego zakresu merytorycznego egzaminu, wynikającego z nowej treści art. 20 ust. 1 ustawy – tj. egzaminu przeprowadzanego po dniu 30 czerwca 2026 r.

Przyjęcie powyższego rozwiązania pozwoli nie tylko z możliwie długim wyprzedzeniem zapoznać się kandydatom z nowymi regulacjami, ale też zapewni Komisji Egzaminacyjnej czas na zorganizowanie egzaminów w oparciu o nowe przepisy.

68) Art. 20 projektu ustawy

Z uwagi na zakładany termin wejścia w życie ustawy oraz termin obowiązywania nowych przepisów dotyczących egzaminów od dnia 1 lipca 2026 r., niezbędne stało się zapewnienie – w związku z ogólnym założeniem przeprowadzania do tego dnia egzaminów na podstawie dotychczasowych przepisów – obowiązywania (mimo zmiany brzmienia ust. 12 w art. 22 ustawy) w okresie przejściowym od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do dnia 1 lipca 2026 r. – wykazu pytań i zadań egzaminacyjnych, o którym mowa w obecnie obowiązującym art. 22 ust. 12 ustawy, ustalonego i opublikowanego przez Komisję Egzaminacyjną przed wejściem w życie ustawy oraz zapewnienie Komisji Egzaminacyjnej możliwości jego aktualizacji, celem dostosowania do obowiązującego stanu prawnego w zakresie przepisów podatkowych. Zatem, zgodnie z wprowadzanym przepisem przejściowym, do egzaminów na doradcę podatkowego przeprowadzanych do dnia 30 czerwca 2026 r. stosowany będzie wykaz pytań i zadań egzaminacyjnych, o którym mowa w art. 22 ust. 12 ustawy, podany do publicznej wiadomości przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, przy czym wykaz ten może być aktualizowany.

Zestawy pytań i zadań egzaminacyjnych na poszczególne egzaminy przygotowywane zgodnie z nowym art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy, spośród pytań i zadań egzaminacyjnych przygotowanych przez powoływane przez Komisję Egzaminacyjną zespoły, o których mowa w art. 22 ust. 12 pkt 2 ustawy, będą przedmiotem egzaminów na doradcę podatkowego przeprowadzanych po dniu 30 czerwca 2026 r.

69) Art. 21 projektu ustawy

W związku z bardzo ogólnymi dotychczas przepisami art. 22 ust. 13a ustawy, na podstawie których uczelnie posiadające uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w zakresie nauk ekonomicznych lub nauk prawnych mogły wnioskować o zawarcie z Komisją Egzaminacyjną umów określających realizowany przez daną uczelnię program studiów obejmujący zakres wiedzy i umiejętności wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, których ukończenie umożliwiało kandydatom do tego

zawodu „zwolnienie” z części pisemnej tego egzaminu, na przestrzeni ostatnich kilku lat zawartych zostało wiele umów, które w praktyce dotyczą kierunków spełniających co prawda ogólne warunki wynikające z ustawy, jednak zasady ich realizacji nie są jednolite.

Celem wyeliminowania tego typu różnic, projektowana nowelizacja zakłada określenie w ramach przepisów wykonawczych minimalnych wymogów programu studiów odnośnie m.in. zakresu zagadnień mających składać się na daną „dziedzinę”/wykładany przedmiot, minimalnej liczby godzin, w ramach których omówienie danego zakresu materiału wydaje się wystarczające, czy choćby sposobu weryfikacji stopnia zdobytej przez studentów w toku nauczania danego przedmiotu wiedzy dającego gwarancję prawidłowego przygotowania kandydatów na doradców podatkowych do zdania egzaminu, a w konsekwencji wykonywania zawodu doradcy podatkowego. Zasady te, z czasem – zgodnie z założeniem ustawodawcy – swoim zakresem objąć mają wszystkie umowy zawierane przez uczelnie z Komisją Egzaminacyjną w omawianym zakresie.

Dla uzyskania tej jednolitości założono przede wszystkim, że przepisy regulujące nowe zasady zawierania przez Komisję Egzaminacyjną umów z uczelniami wejdą w życie z dniem 1 kwietnia 2026 r.

W tym okresie dotychczasowe umowy zawarte na podstawie ogólnej regulacji dotychczasowego przepisu art. 22 ust. 13a ustawy pozostaną w mocy do czasu ich rozwiązania lub upływu terminu, na jaki zostały zawarte, jednak nie dłużej niż do dnia 30 września 2027 r., i stosować się będzie do nich w tym czasie przepisy dotychczasowe. Dotychczasowe przepisy obowiązywać będą także przy zawieraniu umów, co do których wniosek został złożony przez uczelnię i nierozpatrzony przez Komisję Egzaminacyjną przed dniem 1 kwietnia 2026 r. Wnioski składane po tej dacie rozpatrywane będą już według nowych zasad.

W związku z przyjętym rozwiązaniem, od dnia 1 października 2027 r. wszystkie kierunki studiów, będące przedmiotem umowy pomiędzy uczelniami a Komisją Egzaminacyjną na mocy postanowień nowych już art. 22b i art. 22c ustawy i przepisów doń wykonawczych, powinny mieć bardzo podobny poziom merytoryczny, system kształcenia czy sposób weryfikacji zdobytej w jego ramach wiedzy. Dodatkowo jednolitość tą i aktualność wszystkich postanowień umowy zapewnić ma bieżąca weryfikacja przez Komisję Egzaminacyjną stałego spełniania przez te uczelnie warunków, na podstawie których umowa została zawarta.

Jednocześnie, celem zachowania praw osób, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozpoczęły studia, których program realizowany jest w ramach umowy, o której mowa w art. 22 ust. 13a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, albo rozpoczną je po tym dniu a przed dniem 1 października 2027 r. i zrealizują program tych studiów na warunkach określonych tą umową, zapewniono tym osobom możliwość przystąpienia do egzaminu na doradcę podatkowego na warunkach określonych w art. 24 ust. 5 ustawy, tj. przystąpienia do egzaminu na doradcę podatkowego obejmującego tylko jedną część – część ustną tego egzaminu (z racji ukończenia przez te osoby studiów, których program zrealizowany został w ramach umowy, o której mowa w dotychczasowym art. 22 ust. 13a ustawy).

70) Art. 22 projektu ustawy

W związku z wprowadzeniem – w projektowanym art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy – obowiązku przedstawiania ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej corocznego sprawozdania z funkcjonowania tego gremium, jak również mając na uwadze treść art. 17 nowelizującej ustawy, zgodnie z którym z dniem wejścia w życie nowelizacji kończy się kadencja Komisji Egzaminacyjnej powołanej na podstawie zmienianej ustawy, postanowiono, że pierwsze sprawozdanie zostanie złożone za pierwszy rok kadencji Komisji Egzaminacyjnej, która zostanie powołana już na zasadach i w trybie wynikającym z nowelizacji (po dniu wejścia w życie nowelizacji).

71) Art. 23 projektu ustawy

Niniejsza nowelizacja wprowadza szereg zmian dotyczących prowadzenia postępowania dyscyplinarnego – od uszczegółowienia postępowania prowadzonego przez Rzecznika Dyscyplinarnego, wprowadzenia kary pieniężnej i kary łącznej, przez zryczałtowane koszty postępowania, przedawnienie karalności czy zatarcie ukarania po odpowiednie stosowanie przepisów części ogólnej ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny. Dlatego też, mając na celu zapewnienie jednolitych zasad działania w przypadku doradców podatkowych, wobec których postępowanie zostało wszczęte przez Rzecznika Dyscyplinarnego lub prowadzone jest przez Sąd Dyscyplinarny albo Wyższy Sąd Dyscyplinarny i nie zostało zakończone do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zadecydowano o stosowaniu w takiej przypadku przepisów dotychczasowych, jednak z pewnymi zastrzeżeniami. Istotne jest tu wskazanie, iż regulacja

niniejszego przepisu obejmuje wszystkie rodzaje postępowań prowadzonych w celu pociągnięcia doradcy podatkowego do odpowiedzialności dyscyplinarnej – zarówno wyjaśniające prowadzone przez Rzecznika Dyscyplinarnego, jak też postępowanie przed sądem dyscyplinarnym – I i II instancji.

Zgodnie z przepisem przejściowym, wprowadzane w art. 64 ust. 2 i 2a ustawy zasady – dotyczące włączenia kary pieniężnej do katalogu kar dyscyplinarnych oraz wskazania granic jej wymiaru – stosowane będą do postępowań dyscyplinarnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli będą one korzystniejsze dla obwinionego. Podobnie nowe regulacje art. 64a ustawy – wprowadzające możliwość wymierzania kary łącznej i wyroku łącznego, oraz nowego art. 75 ust. 4 i 5 – określającego tryb egzekucji kary pieniężnej oraz zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego – w zakresie, w jakim dotyczyć będą kary pieniężnej, stosowane będą do postępowań dyscyplinarnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, jeżeli będą one korzystniejsze dla obwinionego.

Dodatkowo do orzeczeń dyscyplinarnych wydanych po dniu wejścia w życie ustawy stosować się będzie nowe brzmienie art. 64 ust. 4 ustawy, co ma istotne znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania samorządu zawodowego.

Wprowadzana projektowaną ustawą – na wzór regulacji obowiązujących w ustawie o radcach prawnych (art. 65 ust. 2g) i ustawie – Prawo o adwokaturze (art. 81 ust. 4) – regulacja art. 64 ust. 4, przewidująca – jako konsekwencję orzeczenia wobec doradcy podatkowego kary dyscyplinarnej w postaci kary nagany, kary pieniężnej lub kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu – utratę biernego prawa wyborczego do organów samorządu na okres 4 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, wynika z konieczności zapewnienia szczególnego standardu etycznego osób sprawujących – w związku z pełnieniem odpowiednich funkcji w organach Krajowej Izby Doradców Podatkowych – pieczę i nadzór nad prawidłowym i etycznym wykonywaniem zawodu przez doradców podatkowych. Wykonywanie zawodu doradcy podatkowego będącego zawodem zaufania publicznego obwarowane jest licznymi wymogami (w szczególności kwalifikacyjnymi) i obowiązkami, zapewniającymi wysoki poziom merytoryczny, profesjonalizm i etyczność świadczonych usług, których gwarantem - w oparciu o postanowienia art. 17 Konstytucji RP – jest także samorząd zawodowy doradców podatkowych nadzorujący wykonywanie przez nich obowiązków zawodowych określonych

prawem oraz przestrzeganie zasad etyki zawodowej – uprawniony do pociągnięcia w tym zakresie doradcy podatkowego do odpowiedzialności dyscyplinarnej, której konsekwencją może być nawet pozbawienie prawa wykonywania zawodu. Sprawowanie tak odpowiedzialnych funkcji w organach Krajowej Izby Doradców Podatkowych, pozwalających na stosowanie tak daleko idących skutków wobec innych doradców podatkowych, wymaga od osób je pełniących spełnienia najwyższych standardów uprawniających do dokonywania oceny sposobu wykonywania zawodu innych doradców podatkowych. Stąd też za celowe należy uznać możliwie jak najwcześniejsze wprowadzenie projektowanej regulacji, uniemożliwiającej czasowo sprawowanie funkcji w organach samorządu zawodowego przez osoby, wobec których wymierzono karę nagany, karę pieniężną (kara wprowadzana projektowaną ustawą) lub karę zawieszenia prawa wykonywania zawodu. Zauważyć należy, iż analogicznie jak w przypadku przepisów ustawy o radcach prawnych i ustawy – Prawo o adwokaturze, konsekwencji tego rodzaju nie będzie pociągać za sobą orzeczenie przez sąd dyscyplinarny kary upomnienia (art. 64 ust. 2 pkt 1) jako kary „najniższej", wymierzanej w przypadku popełnienia przez doradcę podatkowego czynów o najniższej wadze i najniższym stopniu społecznej szkodliwości czynu.

W kontekście powyższego warto także zauważyć, iż z postulatem wprowadzenia powyższej regulacji do ustawy o doradztwie podatkowym wystąpiła Krajowa Izba Doradców Podatkowych, która również w swoim podstawowym akcie prawa korporacyjnego – jakim jest Statut Krajowej Izby Doradców Podatkowych – wprowadziła regulację wyłączającą bierne prawo wyborcze w stosunku do doradców podatkowych, wobec których orzeczono karę dyscyplinarną zawieszenia prawa wykonywania zawodu – do czasu zatarcia tej kary (§ 8 ust. 4 tiret pierwsze Statutu).

Wprowadzana zatem regulacja wpisuje się nie tylko w standardy wyznaczone przez ustawodawcę w zbliżonych zawodach zaufania publicznego radców prawnych i adwokatów, ale także w oczekiwania samorządu zawodowego doradców podatkowych i stosowane obecnie przez niego rozwiązania w zakresie wymogów stawianych przez samorząd przedstawicielom swoich organów.

Do kar dyscyplinarnych prawomocnie orzeczonych i niezatartych przed dniem wejścia w życie ustawy stosowany będzie przepis art. 77 ust. 1 ustawy w dotychczasowym brzmieniu, przewidujący, iż w przypadku orzeczenia kary zawieszenia prawa do wykonywania zawodu

zatarcie ukarania następować będzie z upływem 3 lat od uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego.

Kary dyscyplinarne prawomocnie orzeczone w stosunku do doradców podatkowych, których śmierć nastąpiła przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, i niezatarte przed tym dniem, ulegać będą zatarciu z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

72) Art. 24 projektu ustawy

W związku z wprowadzeniem do ustawy instytucji „zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego" założono również, że organem właściwym do określenia ich wartości jest KZDP, którego uchwały – co do zasady wynikającej z art. 50 ust. 1 ustawy – podejmowane są co cztery lata. Niemniej, mając na uwadze zasadność stosunkowo szybkiego korzystania z tego rozwiązania w ramach postępowań dyscyplinarnych – m.in. z uwagi na chęć ujednolicenia praktyki w tym zakresie – zadecydowano o nadaniu jednorazowo upoważnienia do wykonania tej kompetencji KZDP (w zakresie wynikającym z dodawanego pkt 10a i pkt 10b w art. 51 ust. 1 ustawy) KRDP, która uprawniona będzie do określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego oraz zasad realizacji prawa do obrony z urzędu, w tym zasad wynagradzania doradcy podatkowego jako obrońcy z urzędu w sprawach dyscyplinarnych doradców podatkowych w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

73) Art. 25 projektu ustawy

W przepisach przejściowych uregulowana została kwestia uzupełnienia przez osoby wpisane na listę doradców podatkowych, według stanu na dzień wejścia w życie ustawy, wiedzy w zakresie dziedzin egzaminacyjnych wyodrębnionych w projektowanym art. 20 ust. 1 pkt 4a i 4b ustawy obejmujących opłaty, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (pkt 4a) i wymianę informacji podatkowych (pkt 4b) – w ramach obligatoryjnego dla doradców podatkowych podnoszenia kwalifikacji, o którym mowa w art. 36 pkt 2 ustawy, wskazująca jednocześnie 12-miesięczny termin, w którym takie uzupełnienie wiedzy powinno nastąpić. Termin ten będzie liczony w sposób odmienny w przypadku doradców podatkowych, którzy w dniu wejścia w życie ustawy będą wykonywać zawód, którzy będą zobowiązani do uzupełnienia wiedzy w okresie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie

ustawy, oraz odmienny w przypadku doradców podatkowych, którzy w dniu wejścia w życie ustawy nie będą wykonywać zawodu (zawieszenie wykonywania zawodu), a którzy będą zobowiązani do uzupełnienia wiedzy w okresie 12 miesięcy od dnia podjęcia wykonywania zawodu. Tego rodzaju rozwiązanie powinno zapewnić odpowiedni i aktualny poziom wiedzy w zakresie poszerzanych czynności doradztwa podatkowego także tych doradców podatkowych, którzy nabyli uprawnienia zawodowe przed wejściem w życie nowelizacji, zapewniając właściwe ich wykonywanie.

Z uwagi na generalne założenie ustawy stosowania przepisów dotychczasowych do egzaminów na doradcę podatkowego przeprowadzanych do dnia 30 czerwca 2026 r., co oznacza, że zakres wiedzy wymaganej i weryfikowanej na egzaminach przeprowadzanych do tej daty będzie obejmował dziedziny określone w dotychczasowym art. 20 ust. 1 ustawy (art. 29 projektu ustawy), przewidziano, że także osoby, które złożą z wynikiem pozytywnym egzamin na doradcę podatkowego przed dniem 1 lipca 2026 r. i zostaną wpisane na listę doradców podatkowych po dniu wejścia w życie ustawy, zobowiązane będą uzupełnić wiedzę w zakresie dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 4a i 4b ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w ramach obowiązkowego podnoszenia kwalifikacji, o którym mowa w art. 36 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w terminie:

- 12 miesięcy od dnia wpisu na listę – w przypadku doradców podatkowych podejmujących z tym dniem wykonywanie zawodu;
- 12 miesięczny od dnia podjęcia wykonywania zawodu – w przypadku doradców podatkowych nie podejmujących wykonywania zawodu z dniem wpisu na listę.

Nie później niż w terminie 30 dni od dnia upływu terminu na uzupełnienie wiedzy w zakresie dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 4a i 4b ustawy w ramach obowiązkowego podnoszenia kwalifikacji, o którym mowa w art. 36 pkt 2 ustawy (liczonego odpowiednio dla każdej z grup osób, o których mowa w ust. 1 i 2) doradcy podatkowi zobowiązani będą poinformować KRDP o sposobie zrealizowania tego obowiązku.

74) Art. 26 projektu ustawy

Z uwagi na konieczność zapewnienia czasu, w którym – w związku z wejściem w życie przepisów nakładających na doradców podatkowych obowiązek uczestniczenia w rozprawach sądowych w stroju urzędowym (todze) – możliwe będzie przygotowanie i następnie nabycie

przez doradcę podatkowego właściwego stroju urzędowego, przewidziany został 9-miesieczny okres przejściowy, liczony od dnia wejścia w życie nowych przepisów, w którym doradca podatkowy będzie mógł używać podczas rozpraw sądowych takiego stroju, ale obowiązkiem jego stanie się to dopiero po upływie tego okresu (tj. od 1 stycznia 2027 r.).

75) Art. 27 projektu ustawy

Złożoność i mnogość działań składających się na procedurę egzaminacyjną, realizowanych przez członków Komisji Egzaminacyjnej i pracowników komórki organizacyjnej MF z jednej strony oraz kandydatów do egzaminu na doradcę podatkowego – z drugiej, przekłada się na dużą ilość funkcjonalności, które winny zostać uwzględnione w ramach wdrażanego systemu e-Doradca. W związku z rozmiarem całego przedsięwzięcia i koniecznością zapoznania ze sposobem działania nowego systemu ww. trzech grup podmiotów, zadecydowano o odroczeniu w czasie wejścia w życie przepisów dotyczących e-Doradcy – do dnia 1 lipca 2026 r. (art. 33 pkt 2 ustawy zmieniającej). Dodatkowo projektowany przepis przejściowy dopuszcza możliwość stopniowego wprowadzania kolejnych funkcjonalności w systemie dedykowanym do organizacji i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego. Mianowicie, minister właściwy do spraw finansów publicznych ogłosi, w drodze obwieszczenia, w Monitorze Polskim termin uruchomienia usługi polegającej na:

- udostępnianiu użytkownikom będącym kandydatami na doradców podatkowych kont w e-Doradcy oraz uwierzytelnianiu tych kont;
- składaniu i doręczaniu przy wykorzystaniu e-Doradcy pism w sprawach dotyczących egzaminu na doradcę podatkowego;
- przeprowadzaniu egzaminu na doradcę podatkowego przy wykorzystaniu e-Doradcy.

Jednocześnie, mając z jednej strony na uwadze potrzebę jak najszybszego wdrożenia systemu e-Doradca do organizacji i przeprowadzania egzaminu, tak aby uruchomienie usług mogło nastąpić w najkrótszym możliwym terminie po 1 lipca 2026 r., ale z drugiej strony uwzględniając konieczność zabezpieczenia sytuacji, w której stworzenie i uruchomienie wszystkich funkcjonalności systemu będzie wymagało więcej czasu, w projektowanym przepisie określono przedział czasowy dla uruchomienia wszystkich usług wymienionych w art. 27 ust. 1 projektu przyjmując, że nastąpi to w okresie od dnia 1 lipca 2026 r. do dnia 31 grudnia 2026 r. Dodatkowo wskazano także ostateczny termin, w którym nastąpi uruchomienie pierwszej z tych usług – do dnia 31 sierpnia 2026 r.

Z uwagi na fakt, że budowa tak wielu funkcjonalności systemu e-Doradca umożliwiających zarówno elektroniczną organizację, jak i przeprowadzanie z jego użyciem egzaminu na doradcę podatkowego oraz znaczenie tego systemu dla oddziaływania na skutki prawne podejmowanych w nim przez kandydatów i Komisję Egzaminacyjną czynności, wymóg zapewnienia odpowiedniej jakości i bezpieczeństwa oraz zweryfikowania systemu, dla jego budowy konieczny jest odpowiedni czas, który na moment projektowania przepisów trudno ostatecznie określić wobec wszystkich mających powstać funkcjonalności. Wprowadzane rozwiązanie pozwoli zapewnić, że każda z funkcjonalności (osobno bądź też wszystkie łącznie) zostanie udostępniona w momencie ostatecznego zweryfikowania ich gotowości i zapoznania ze sposobem ich działania trzech grup jego użytkowników.

Stopniowe wprowadzanie kolejnych usług e-Doradcy odpowiada obowiązującemu od 10 lat schematowi organizacji egzaminu na doradcę podatkowego, na który w szczególności składają się kolejno następujące po sobie: część pisemna i część ustna egzaminu, a je z kolei poprzedza szereg czynności formalnych (jak m.in. złożenie wniosku, jego rozpatrzenie, wyznaczenie terminu egzaminu). Dodatkowo, każdy z etapów tej procedury realizowany jest w ściśle określonych, wynikających z ustawy lub rozporządzenia, ramach czasowych. Obecnie, już sama procedura przyjmowania i weryfikacji wniosków o dopuszczenie do egzaminu, poprzedzająca przystąpienie do pierwszej – pisemnej – części egzaminu przewiduje rozłożenie poszczególnych czynności tego etapu w czasie, obecnie w okresie ponad 4 miesięcy, rozpoczynając od -mającego miejsce co najmniej 4 miesiące przed egzaminem - ogłoszenia informacji o miesiącu, w którym zostanie przeprowadzona część pisemna, następującym po tym dniu 30-dniowym okresie składania wniosków o dopuszczenie do egzaminu, kolejno: okresie ich rozpatrywania, uzupełniania braków i kwalifikacji kandydatów, wyznaczania terminów egzaminu i ich ogłaszania oraz indywidualnego zawiadamiania kandydatów o wyznaczonym im terminie części pisemnej egzaminu. Dopiero po realizacji wszystkich ww. czynności kandydat przechodzi niejako do etapu zdawania egzaminu, elementu ew. weryfikacji oceny, a następnie do etapu ubiegania się o wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu i samego już przystępowania do tej części egzaminu. Obowiązujący od lat – i utrzymywany zasadniczo w projektowanych regulacjach rozporządzenia - schemat organizacji egzaminu jest w związku z powyższym rozłożony w dłuższym horyzoncie czasowym i realizowany etapami, którym odpowiadają przewidziane w projekcie usługi. Schemat ten wymaga, dla przeprowadzenia części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego w II połowie 2026 r.,

wcześniejszego uruchomienia usługi związanej z udostępnianiem użytkownikom będącym kandydatami na doradców podatkowych kont w e-Doradcy i umożliwieniem złożenia w nim wniosku o dopuszczenie do egzaminu – co ze względu na wchodzące w życie z dniem 1 lipca 2026 r. znowelizowane przepisy dotyczące egzaminu może nastąpić dopiero po tej dacie. Stąd też w projekcie zaproponowano uruchomienie pierwszej z tych usług w terminie do dnia 31 sierpnia 2026 r., natomiast kolejnych usług do dnia 31 grudnia 2026 r., tak by zapewnić w II połowie 2026 r. organizację i przeprowadzenie egzaminu przy wykorzystaniu e-Doradcy. Powyższe rozwiązanie, wpisujące się w proces organizacji egzaminu, pozwoli też zapewnić dodatkowy czas na ewentualne dopracowanie funkcjonalności systemu związanych z przeprowadzeniem egzaminu, których udostępnienie kandydatom będącym dopiero na początkowym etapie procedury egzaminacyjnej, tj. składającym wnioski o dopuszczenie do egzaminu - nie jest celowe i zasadne (a nawet potrzebne).

Jednocześnie niezależnie od powyższego podkreślić należy, że dodatkowo ujęcie w projekcie przepisów przesuwających w czasie wejście w życie regulacji dotyczących organizacji egzaminów na doradcę podatkowego wg nowych zasad, a zatem i z wykorzystaniem systemu e-Doradca, o 6 miesięcy w stosunku do terminu wejścia w życie projektu ustawy (założonego na dzień 1 stycznia 2026 r.), ma właśnie na celu zabezpieczenie ciągłości prac Komisji Egzaminacyjnej w zakresie organizacji i przeprowadzania egzaminów na doradcę podatkowego, a kandydatom – możliwości ciągłego przystępowania do egzaminów. Do dnia 30 czerwca 2026 r. kandydaci będą bowiem mogli – analogicznie jak obecnie – ubiegać się o przystępowanie do egzaminu i zdawać ten egzamin w obecnie obowiązującej formule, a Komisja Egzaminacyjna - niezależnie od czynności związanych z uruchamianiem systemu e-Doradca – przeprowadzać będzie te egzaminy wg obecnie (w znacznej części niezmiennego i po wejściu w życie nowelizacji) obowiązującego schematu.

Opisane powyżej przepisy korespondują z art. 31 projektu, który odnosi się do uruchomienia usług i stanowi, że pierwszy egzamin na doradcę podatkowego przy wykorzystaniu systemu e-Doradca będzie przeprowadzany po dniu 30 czerwca 2026 r. po uruchomieniu usługi polegającej na przeprowadzaniu egzaminu na doradcę podatkowego przy wykorzystaniu e-Doradcy, o której mowa w art. 27 ust. 1 pkt 3 projektu.

76) Art. 28 projektu ustawy

Mając na względzie kandydatów, którzy rozpoczęli lub rozpoczną cykl egzaminacyjny przed dniem 1 lipca 2026 r. (w czasie obowiązywania dotychczasowych przepisów), kiedy to wnoszą dotychczasową jedną i niepodzielną opłatę za egzamin (obejmujący dwie części), a nie przystępowali do tego dnia do części ustnej egzaminu i będą do niej przystępować pierwszy raz dopiero po dniu 30 czerwca 2026 r., kiedy obowiązywać będą zmienione przepisy ustawy nakazujące uiścić oddzielnie opłatę za część ustną egzaminu – zapobiegając w takim przypadku konieczności ponownego opłacenia pierwszego egzaminu z części ustnej przewidziano, iż opłatę wniesioną za egzamin na doradcę podatkowego w ramach cyklu egzaminacyjnego, który rozpoczął się przed dniem 1 lipca 2026 r. i nie zakończył się przed tym dniem, zaliczać się będzie na poczet opłaty egzaminacyjnej za część ustną egzaminu na doradcę podatkowego, której pierwszy termin przeprowadzenia w ramach tego cyklu przypada po dniu 30 czerwca 2026 r. Zatem w ramach opłaty za egzamin uiszczonej wraz z wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu przeprowadzany przed dniem 1 lipca 2026 r. kandydatowi, któremu nie wyznaczono terminu części ustnej egzaminu przed tym dniem, będzie przysługiwała możliwość jednorazowego (pierwszego) przystąpienia do części ustnej egzaminu po dniu 30 czerwca 2026 r. bez konieczności uiszczenia nowej obowiązującej już wówczas opłaty egzaminacyjnej wymaganej oddzielnie za część ustną egzaminu.

77) Art. 29 projektu ustawy

Wprowadzane w art. 20 ustawy zmiany w zakresie dziedzin egzaminacyjnych związane z wyodrębnieniem dwóch dodatkowych dziedzin egzaminacyjnych (nowy art. 20 ust. 1 pkt 4a i 4b ustawy) oraz wyłączeniem możliwości „zwolnienia” osób posiadających dodatkowe uprawnienia zawodowe z wymogu wykazania się wiedzą w zakresie prawa podatkowego (zmieniony art. 20 ust. 2 ustawy) wejdą w życie z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, niemniej jednak będą stosowane – w myśl ogólnego założenia przeprowadzania do dnia 1 lipca 2026 r. egzaminów na dotychczasowych zasadach - do egzaminów przeprowadzanych po dniu 30 czerwca 2026 r. Wcześniejsze wejście w życie powyższych regulacji ma na celu zapewnienie Komisji Egzaminacyjnej możliwości prowadzenia prac nad przygotowaniem egzaminu według nowych zasad (zgodnie z nowymi przepisami), tak aby możliwe było jego przeprowadzenie po dniu 30 czerwca 2026 r., co wymaga wcześniejszego podjęcia działań chociażby w zakresie opracowania pytań i zadań egzaminacyjnych także w obszarze dodawanych dziedzin egzaminacyjnych, ustalenia i opublikowania (najpóźniej w terminie 3 miesięcy przed pierwszym egzaminem) wykazu tytułów aktów prawnych stanowiących

podstawę opracowywanych pytań i zadań egzaminacyjnych oraz przykładowych pytań i zadań egzaminacyjnych wraz z odpowiedziami – do czego niezbędne jest wejście tych przepisów w życie, przy jednoczesnym opóźnieniu ich stosowania do dnia 1 lipca 2026 r.

78) Art. 30 projektu ustawy

Mając na względzie, iż dnia 1 lipca 2026 r. wejdą w życie nowe przepisy dotyczące składania wniosków o dopuszczenie do egzaminu oraz nowe regulacje dotyczące opłat za egzamin uiszczanych przy tych wnioskach, a także możliwe będzie po tym dniu wykorzystanie systemu e-Doradca do tego celu, złożone przed tym dniem wnioski o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego (zatem złożone na podstawie przepisów dotychczasowych), którego termin przeprowadzenia przypadać będzie po dniu 30 czerwca 2026 r., pozostawiane będą bez rozpatrzenia. Wynikające z niniejszej nowelizacji zmiany w zakresie składania wniosków i wnoszenia opłat za egzamin nie pozwalają na uwzględnienie w stosunku do egzaminów przeprowadzanych na podstawie nowych przepisów po dniu 30 czerwca 2026 r., wniosków składanych zgodnie z dotychczasowymi przepisami, albowiem skutkowałoby to m.in. problemami z uzyskaniem przez kandydatów zwrotu połowy opłaty w przypadku nieprzystąpienia do egzaminu czy przystąpieniem do egzaminu z wykorzystaniem systemu e-Doradca.

79) Art. 31 projektu ustawy

W konsekwencji przewidzianego niniejszą ustawą terminu wejścia w życie przepisów wprowadzających system e-Doradca (z dniem 1 lipca 2026 r.) oraz terminu, w którym nastąpi uruchomienie usług związanych z organizacją i przeprowadzaniem egzaminu w systemie e-Doradca (zgodnie z art. 27 projektu nastąpi to w okresie od dnia 1 lipca 2026 r. do dnia 31 grudnia 2026 r.) przyjęto, iż pierwszy egzamin na doradcę podatkowego przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego ministra właściwego do spraw finansów publicznych e-Doradca będzie przeprowadzany po dniu 30 czerwca 2026 r. po uruchomieniu usługi polegającej na przeprowadzaniu egzaminu na doradcę podatkowego przy wykorzystaniu e-Doradcy, o której mowa w art. 27 ust. 1 pkt 3 projektu, niezbędnej dla realizacji tego procesu.

80) Art. 32 projektu ustawy

Mając na względzie wynikające z niniejszej ustawy generalne założenie stosowania przepisów dotychczasowych do egzaminów przeprowadzanych do dnia 30 czerwca 2026 r. konieczne jest zapewnienie obowiązywania regulującego również te kwestie, rozporządzenia wydanego na podstawie art. 26 ustawy, tj. rozporządzenia w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego. Zatem dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 26 ustawy zachowają moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie zmienionego art. 26 ustawy, nie dłużej jednak niż do dnia 30 czerwca 2026 r. i mogą być zmieniane w tym okresie. Zapewnienie możliwości zmiany ww. obowiązującego rozporządzenia ma na celu umożliwienie ewentualnego uregulowania w zakresie spraw wynikających z nowej delegacji zawartej w tym samym art. 26 kwestii, które w związku z częściowym wejściem przepisów dotyczących egzaminu z dniem wejścia w życie ustawy, mogą wymagać wcześniejszego wprowadzenia do rozporządzenia (np. nowa szersza definicja cyklu egzaminacyjnego przewidziana w projektowanej ustawie niż w obowiązującym rozporządzeniu).

81) Art. 33 projektu ustawy

Projektowane regulacje wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2026 r. Jednocześnie podkreślić należy, że stosowanie wielu rozwiązań wprowadzonych nowelizacją ustawy zostało rozłożone w czasie, co zapewnić ma odpowiedni czasokres na dostosowanie się do nowych przepisów adresatów tych rozwiązań.

W związku z powyższym, odroczony czas wejścia w życie nowych przepisów dotyczy m.in. zmian w zakresie zawierania przez Komisję Egzaminacyjną umów z uczelniami, określających realizowany przez uczelnię program studiów obejmujący efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, którego ukończenie „zwalnia” kandydata do egzaminu na doradcę podatkowego ze zdawania części pisemnej tego egzaminu – które zaczną obowiązywać z dniem 1 kwietnia 2026 r. (art. 33 pkt 1 nowelizującej ustawy). W tym czasie uczelnie planujące zawrzeć z Komisją Egzaminacyjną nowe umowy będą miały czas na zapoznanie się z nowymi wytycznymi, zmodyfikowanie – jeżeli będzie taka potrzeba – tych z elementów programu studiów kierunku, którego umowa będzie miała dotyczyć, które nie do końca odpowiadać będą wynikającym z przepisów minimalnym wymogom oraz zweryfikowanie dokumentacji niezbędnej przy składaniu wniosku o zawarcie umowy.

Zgodnie z innym z przepisów przejściowych (art. 21 ust. 2 projektu ustawy), dotychczasowe umowy zawarte na podstawie ogólnych regulacji z art. 22 ust. 13a ustawy pozostaną w mocy, jednak nie dłużej niż do dnia 30 września 2027 r. i stosować się będzie do nich w tym czasie przepisy dotychczasowe.

Późniejszy termin wejścia w życie dotyczy także przepisów regulujących przeprowadzanie całej procedury egzaminacyjnej za pośrednictwem systemu e-Doradca – w tym przypadku zadecydowano, że postanowienia te będą obowiązywać od dnia 1 lipca 2026 r. (art. 33 pkt 2 projektu ustawy), przy czym ustawodawca dopuścił również możliwość stopniowego wprowadzania kolejnych funkcjonalności w tym systemie (art. 27 nowelizującej ustawy).

Dodatkowo odsunięcie w czasie obowiązywania nowych zasad przeprowadzania egzaminów na doradcę podatkowego (art. 20, art. 29, art. 32 i art. 33 pkt 2 ustawy nowelizującej) zapewni nie tylko czas na wdrożenie – po stronie twórców prawa oraz Komisji Egzaminacyjnej – nowych rozwiązań w tym zakresie, ale i pozwoli kandydatom do egzaminu na doradcę podatkowego, którzy uzyskali już pozytywny wynik z części pisemnej egzaminu, na dokończenie cyklu egzaminacyjnego na dotychczasowych zasadach.

W późniejszym terminie – niż data wejścia w życie ustawy – tj. od dnia 1 kwietnia 2026 r. obowiązywać będzie również przepis zobowiązujący doradców podatkowych uczestniczących w rozprawach sądowych do używania stroju urzędowego – togi, przy czym egzekwowanie tego obowiązku (na mocy art. 26) możliwe będzie od dnia 1 stycznia 2027 r.

Szczególne zasady wejścia w życie dotyczą także przepisów wprowadzających zmiany w zakresie postępowań dyscyplinarnych wszczętych i nie zakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, co do których zadecydowano o stosowaniu przepisów dotychczasowych.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projekt nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677), w związku z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) projekt – wraz z przekazaniem go do uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania – został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt ustawy będzie miał pośredni pozytywny wpływ na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców poprzez zwiększenie bezpieczeństwa podmiotów świadczących działalność gospodarczą oraz osób fizycznych, które korzystają z pomocy podmiotów uprawnionych do świadczenia doradztwa podatkowego.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o doradztwie podatkowym oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Finansów **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Jarosław Neneman, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Beata Rogowska-Rajda, Dyrektor Departamentu Systemu Podatkowego w Ministerstwie Finansów tel. (22) 694 38 86 e-mail: sekretariat.dts@mf.gov.pl	**Data sporządzenia** 20.08.2025 r. **Źródło:** Inne **Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów** UD134

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Celem projektu ustawy jest zmiana ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. 2021 r. poz. 2117), zwanej dalej „ustawą o doradztwie podatkowym", w szczególności poprzez dostosowanie obowiązujących regulacji dotyczących doradztwa podatkowego do obecnych warunków prawnych i rynkowych. Przemiany, jakie w okresie minionych kilkunastu lat dokonały się w systemie prawa (nie tylko podatkowego), na rynku pracy (w zakresie podstaw jej wykonywania, stopnia dostępności świadczonych usług i ich zakresu czy zapotrzebowania na ich konkretny rodzaj), w poziomie automatyzacji i cyfryzacji szeregu procesów, determinują potrzebę zmian zarówno w zakresie podstaw prawnych świadczenia przez doradców podatkowych czynności doradztwa podatkowego i ich zakresu, jak i w zasadach nabywania uprawnień zawodowych czy realizacji zadań należących do kompetencji organów Krajowej Izby Doradców Podatkowych, zwanej dalej „KIDP". Projektowana nowelizacja ustawy o doradztwie podatkowym modyfikuje zatem zakres usług doradztwa podatkowego, poprzez uwzględnienie w nich prowadzenia spraw, które na przestrzeni minionych lat stały się częścią obowiązków podatników, płatników, inkasentów, ale i „innych podmiotów", które na mocy innych niż podatkowe przepisów, z których ich obowiązki wynikają, obowiązane są do m.in. ponoszenia opłat, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111, z późn. zm.) czy wypełnienia obowiązków informacyjnych, sprawozdawczych i raportowych. Wykonywanie tych czynności, co możliwe jest obecnie także przez doradców podatkowych, powinno w tym przypadku, ze względu na posiadany przez doradców podatkowych status zawodu zaufania publicznego, być objęte ochroną ubezpieczeniową i odpowiedzialnością dyscyplinarną, podobnie jak dotychczasowe czynności doradztwa podatkowego. Obowiązki te bardzo często z uwagi na stopień złożoności, wymagają posiadania odpowiedniej wiedzy merytorycznej z zakresu prawa podatkowego i dziedzin pokrewnych oraz i umiejętności analitycznych, dlatego też zasadnym jest wprowadzenie mechanizmów ochrony podmiotu, na rzecz którego mają być świadczone. Powyższe uregulowanie dotyczące zmian w zakresie prowadzonych przez doradców podatkowych spraw, znalazło swoje odzwierciedlenie także w odpowiedniej zmianie zakresu egzaminu na doradcę podatkowego (dodanie tematyki opłat, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa oraz wymiany informacji podatkowych), przy czym doradcy podatkowi już wpisani na listę doradców podatkowych oraz osoby, które zdadzą egzamin na dotychczasowych zasadach i następnie uzyskają wpis na listę powinni uzupełnić swoją wiedzę w tym zakresie w ramach ustawowego obowiązku stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

Zwiększenie ochrony to także zwiększenie dostępności do korzystania z usług profesjonalistów, dlatego też projektowana nowelizacja ustawy o doradztwie podatkowym uelastycznia podstawy prawne wykonywania doradztwa podatkowego poprzez dopuszczanie wykonywania go na podstawie umów cywilnoprawnych. Przedmiotowa zmiana z jednej strony może wpłynąć na zwiększenie na rynku aktywności osób obecnie wykonujących ten zawód, z drugiej natomiast, zwiększając jego atrakcyjność, powinna wpłynąć na jeszcze większe zainteresowanie wyborem tej ścieżki zawodowej, podobnie jak w przypadku chociażby radców prawnych. Obecnie doradca podatkowy może wykonywać czynności zawodowe m.in. jako osoba fizyczna prowadząca działalność we własnym imieniu i na własny rachunek, jako uczestnik spółki niemającej osobowości prawnej lub osoba pozostająca w stosunku pracy z enumeratywnie określonymi w ustawie o doradztwie podatkowym podmiotami.

Projekt, wychodząc naprzeciw powszechnej elektronizacji, w tym w komunikacji prowadzonej z wykorzystaniem narzędzi teleinformatycznych, mając na celu usprawnienie czynności wykonywanych w ramach samorządu, wprowadza możliwość stosowania nowoczesnych sposobów komunikacji w realizacji spraw samorządowych (tj. adresu do doręczeń elektronicznych wpisanych do bazy adresów elektronicznych lub – za zgodą doradcy podatkowego – z wykorzystaniem poczty elektronicznej). Element szybkiej wymiany

korespondencji i informacji jest kluczowy m.in. w zakresie wypełniania przez doradców podatkowych ich ustawowych obowiązków, a celem nowelizacji jest również poprawa skuteczności egzekwowania przez organy KIDP ich realizacji przez doradców podatkowych i zbliżenie zasad wykonywania tego zawodu do zasad wykonywania innych funkcjonujących na tym samym rynku wolnych zawodów, których przedstawiciele uprawnieni są do prowadzenia czynności doradztwa podatkowego.

W prawidłowym wykonywaniu zawodu niezmiernie istotne są kwalifikacje, które bezpośrednio przekładają się na bezpieczeństwo i ochronę osób korzystających z pomocy doradców podatkowych, ale i prawidłowość rozliczeń podatkowych i realizację innych obowiązków z tym związanych. Obecny sposób przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego opiera się o zasadę jawności pytań i zadań egzaminacyjnych, która jest wyjątkiem wśród innych tego typu egzaminów zawodowych. Zasada ta obowiązuje od początku obowiązywania ustawy o doradztwie podatkowym i jakkolwiek na początku istnienia tego zawodu miała pomóc kandydatom w lepszym przygotowaniu się do sprawdzianu wiedzy ze stosunkowo nowej wówczas gałęzi prawa, jaką było w latach dziewięćdziesiątych prawo podatkowe, obecnie nie sprzyja rzetelnemu sprawdzeniu wiedzy kandydatów do zawodu. Opracowywany przez Państwową Komisję Egzaminacyjną do Spraw Doradztwa Podatkowego, zwaną dalej „PKE", i publikowany wykaz, który stanowi podstawę do opracowania konkretnych zestawów egzaminacyjnych, z biegiem czasu doprowadził w dużej części do odtwórczej roli egzaminu na doradcę podatkowego i ograniczenia wiedzy kandydatów do zakresu pytania, a nie szerszego kontekstu zagadnienia wynikającego z przepisów. Nie sprzyja to zapewnieniu wysokich kwalifikacji osób mających wykonywać w przyszłości zawód doradcy podatkowego.

Organizacja egzaminów dla ok. 3000 kandydatów zgłaszających się w ciągu roku na egzamin na doradcę podatkowego przesądza o konieczności zorganizowania i przeprowadzenia przez PKE nawet ok. 140 egzaminów w tym okresie (np. 139 w 2023 r., 159 w 2024 r.). W tym celu niezbędne jest m.in. przeanalizowanie ok. 3000 wniosków kandydatów wnoszących o wyznaczenie terminu egzaminu, powołanie rocznie ok. 140 6-osobowych składów egzaminacyjnych, zapewnienie odpowiednich sal egzaminacyjnych na każdy dzień egzaminu, poniesienie związanych z tym kosztów, w tym wypłacenie wynagrodzenia członkom składów egzaminacyjnych za przeprowadzenie egzaminu i dokonanie ponownej oceny pracy egzaminacyjnej. Biorąc pod uwagę okres po pandemii w 2021 r. i 2022 r. do zorganizowanych w każdym z tych lat 17 terminów egzaminów w części pisemnej zgłosiło się odpowiednio 1242 i 1578 kandydatów, w 2023 r. – na 30 terminów zgłosiło się 3128 kandydatów. W części ustnej w 2021 r. na 75 egzaminów zgłosiło się 830 kandydatów, w 2022 r. na 98 egzaminów zgłosiło się 1212 kandydatów, w 2023 – na 109 terminów zgłosiło się 1312, a w 2024 r. na 137 egzaminów przypisanych zostało 1661 kandydatów. Wzrastająca liczba wpływających wniosków o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego wymaga większej dostępności członków PKE, którzy będą mogli przeprowadzić egzaminy, a dodatkowo zapewnienia w składzie egzaminacyjnym udziału przedstawiciela każdej z grup zawodowych reprezentowanych w PKE. Wynikająca z obecnych rozwiązań prawnych liczba członków PKE, okazuje się już niewystarczająca dla sprawnego wyznaczenia tak dużej liczby składów egzaminacyjnych. Dodatkowo obecnie możliwa jest jednorazowo w ramach cyklu egzaminacyjnego zmiana terminu części pisemnej i zmiana terminu części ustnej egzaminu - w przypadku nieprzystąpienia do egzaminu z powodu ważnych, niezawinionych i udokumentowanych przyczyn losowych, oraz zwrot opłaty w przypadku, gdy kandydat z przyczyn przez siebie niezawinionych nie mógł przystąpić do części pisemnej egzaminu. Zatem w ramach jednej opłaty egzaminacyjnej kandydat może wielokrotnie zgłaszać się do egzaminu. Biorąc pod uwagę powyższe, obecnie w ramach jednej i tej samej opłaty w jednym cyklu egzaminacyjnym PKE zobligowana jest *de facto* do przygotowania na rzecz kandydata, a budżet państwa do pokrycia kosztów, trzech egzaminów z części pisemnej i dwóch z części ustnej, podczas gdy uiszczona przez kandydata opłata pokrywa koszt organizacji jedynie jednego egzaminu. Kandydat nie ponosi zatem żadnych konsekwencji nieuczestniczenia w egzaminie, mimo że w efekcie jego działań PKE musi przygotować kolejny egzamin, a budżet państwa ponieść wydatki z tym związane. Mając na celu wyeliminowanie ww. wad i wątpliwości, projekt ustawy przewiduje zmiany zarówno w zakresie publikacji pytań i zadań egzaminacyjnych (rezygnacja z tego na rzecz publikacji wykazu aktów prawnych będących podstawą przygotowywania pytań i zadań egzaminacyjnych oraz publikacji przykładowych pytań i zadań egzaminacyjnych wraz z odpowiedziami), jak też w zakresie opłat za egzamin (w związku z obowiązującym podziałem na część pisemną i ustną egzaminu proponuje się wprowadzenie dwóch opłat, oddzielnie za każdą z ww. części). Odpowiednie określenie wartości każdej z tych opłat spowoduje, że będą one adekwatne do ponoszonych przez PKE nakładów, a zmiana zasad jej zwrotu pomoże w wyeliminowaniu nadużywania tej instytucji przez kandydatów.

Projekt zakłada również umożliwienie wykorzystania narzędzi informatycznych do organizacji i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego, co w znacznym stopniu usprawni pracę PKE, jak również wpłynie na optymalizację całego procesu, podniesienie jego jakości, przejrzystości i kompleksowości, zwiększenie bezpieczeństwa przetwarzania danych kandydatów. Dodatkowo projekt ustawy przewiduje zmiany w funkcjonowaniu PKE, m.in. poprzez zwiększenie jej składu z obecnych 60 do 70 osób, odpowiednio zwiększając skład każdej z reprezentowanych w niej grup o 2 osoby, a w przypadku sędziów delegowanych przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego o 4 osoby. Zmiana ta wynika przede wszystkim z rosnącej

ilości pracy PKE z uwagi na zwiększającą się z roku na rok liczbę kandydatów chcących przystąpić do egzaminu. Szczególnie znacząco odczuwalna jest przy ustaleniu składów egzaminacyjnych niewystarczająca obecnie liczba przedstawicieli środowiska sędziowskiego oraz naukowego. Dla przykładu w 2014 r., kiedy wprowadzona została ostatnia większa nowelizacja ustawy o doradztwie podatkowym, przeprowadzonych zostało 70 egzaminów w części ustnej i 7 egzaminów w części pisemnej, podczas gdy w 2023 r. egzaminów w części ustnej było już 109, a egzaminów w części pisemnej 30. Zbyt mała liczba członków zmniejsza elastyczność ustalania składów egzaminacyjnych oraz utrudnia zapewnienie zastępstw w sytuacjach awaryjnych. Zwiększenie liczby członków PKE będzie miało pozytywny wpływ na przygotowywanie egzaminów. Istotnym przy tym jest fakt, że wzrost liczebności PKE nie będzie miał w zasadzie wpływu na wzrost kosztów ponoszonych z budżetu państwa, z uwagi na sposób działania tego gremium, które opiera się o pracę 6-osobowych składów egzaminacyjnych. Zwiększenie liczby członków PKE ma na celu jedynie zapewnienie większej dostępności członków PKE, których liczne obowiązki zawodowe wpływają na ich dyspozycyjność i możliwość uczestniczenia w składzie egzaminacyjnym przeprowadzającym egzamin. W założenie usprawnienia pracy PKE wpisuje się również zmiana mająca na celu wzmocnienie jej kompetencji. Przewiduje się, że nowe rozwiązania pozytywnie wpłyną na poziom merytorycznego przygotowania kandydatów na doradców podatkowych do egzaminu zawodowego, a w konsekwencji do wykonywania tego zawodu. Zapewniając jednocześnie odpowiedni czas na zapoznanie się z nowymi zasadami przeprowadzania egzaminu zapewniono stosowanie dotychczasowych przepisów do egzaminów na doradcę podatkowego przeprowadzanych do dnia 30 czerwca 2026 r.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

I. Zmiany w zakresie wykonywania zawodu doradcy podatkowego, w szczególności:

1) Rozszerzenie zakresu czynności doradztwa podatkowego o udzielanie porad, opinii i wyjaśnień z zakresu opłat, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, a także wykonywanie, w imieniu i na rzecz określonych podmiotów, obowiązków informacyjnych, sprawozdawczych oraz raportowania wynikających z przepisów prawa podatkowego i przepisów o wymianie informacji podatkowych oraz udzielanie im pomocy w tym zakresie. W następstwie zmian w przepisach wprowadzających na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat nowe daniny publiczne, uregulowano kwestię możliwości wykonywania przez doradców podatkowych pomocy również w ich zakresie, co z kolei przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa podatników korzystających z usług doradców podatkowych także w sprawach tych opłat (opłata za zezwolenie na obrót hurtowy napojami alkoholowymi w opakowaniach do 300 ml, opłata od środków spożywczych), obejmując je chociażby obowiązkowym ubezpieczeniem i odpowiedzialnością dyscyplinarną. Zwiększenie bezpieczeństwa podmiotów miała na celu także druga z ww. zmian, dotycząca możliwości udzielania przez doradców podatkowych wsparcia w zakresie realizacji przez podmioty obowiązków o charakterze dokumentacyjnym, informacyjnym i sprawozdawczym, które wiążą się z wynikającymi z ustaw podatkowych obowiązkami podatkowymi, a które z uwagi na stopień złożoności, często wymagają posiadania odpowiedniej wiedzy merytorycznej w zakresie prawa podatkowego i dziedzin pokrewnych oraz umiejętności analitycznych. Konsekwencją ww. zmiany jest objęcie tych spraw możliwością reprezentowania w nich klientów przez doradców podatkowych w postępowaniach przed organami administracji publicznej i w zakresie sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów administracyjnych. Dalsze natomiast zawodowe wykonywanie czynności, które na mocy projektowanych regulacji staną się czynnościami zastrzeżonymi, przez podmioty niebędące podmiotami do tego uprawnionymi, będzie możliwe w okresie roku od dnia wejścia w życie nowelizującej ustawy. Czynności w zakresie wykonywania obowiązków informacyjnych, sprawozdawczych oraz raportowania, analogicznie jak obecnie sporządzanie deklaracji i prowadzenie ewidencji podatkowych, nie będą czynnościami zastrzeżonymi dla podmiotów uprawnionych w rozumieniu ustawy o doradztwie podatkowym. Konsekwentnie o powyższe sprawy przewidziane zostało rozszerzenie zakresu spraw, w których doradca podatkowy jest uprawniony do sporządzenia skargi kasacyjnej w postępowaniu sądowoadministracyjnym (zmiana art. 175 § 3 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935, z późn. zm.).
2) Umożliwienie wykonywania czynności doradztwa podatkowego na podstawie umowy cywilnoprawnej – dopuszczalność tej podstawy prawnej wykonywania zawodu w ustawach regulujących inne wolne zawody, w ramach których również możliwe jest świadczenie czynności doradztwa podatkowego (radców prawnych) skutkowało mniejszą atrakcyjnością zawodu doradcy podatkowego i ograniczało możliwość działania doradców podatkowych na rynku. Dotychczas, doradca podatkowy mógł wykonywać czynności zawodowe m.in. jako osoba fizyczna prowadząca działalność we własnym imieniu i na własny rachunek, jako uczestnik spółki niemającej osobowości prawnej lub osoba pozostająca w stosunku pracy z enumeratywnie określonymi podmiotami. Przewiduje się, że wprowadzane rozwiązanie wpłynie na zwiększenie elastyczności w podejmowaniu pracy przez doradców podatkowych i wyrównanie możliwości na rynku świadczonych usług.

3) Wprowadzenie stroju urzędowego doradcy podatkowego biorącego udział w rozprawach sądowych – celem zbliżenia zasad funkcjonowania zawodu doradcy podatkowego do zawodu m.in. adwokata i radcy prawnego oraz zwiększenia prestiżu tej grupy zawodowej.
4) Modyfikacja katalogu podmiotów uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego posiadających osobowość prawną poprzez wyłącznie możliwości nabycia przez organizacje zawodowe, spółdzielnie, stowarzyszenia i izby gospodarcze uprawnień do świadczenia doradztwa podatkowego na rzecz swoich członków – dopuszczona dotychczas na gruncie ustawy możliwość uzyskania przez ww. podmioty wpisu do rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego i świadczenia w związku z tym doradztwa podatkowego wyłącznie na rzecz swoich członków, w praktyce funkcjonowała zasadniczo w pierwszych latach obowiązywania ustawy i od prawie 20 lat nie jest wykorzystywana jako forma wykonywania doradztwa podatkowego wpisywana do rejestru (ostatni tego rodzaju podmiot został wpisany do rejestru w 2006 r.). Obecnie o uprawnienia do świadczenia doradztwa podatkowego ubiegają się niemal wyłącznie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, które stały się podstawową formą wykonywania doradztwa podatkowego przez osoby prawne. Pewna anachroniczność tego rozwiązania, ale także brak wymagań kwalifikacyjnych tego rodzaju podmiotów i osób nimi zarządzających, gwarantujących właściwe wykonywanie czynności doradztwa podatkowego i związanej z tym jednoznacznej odpowiedzialności oraz podnoszone przez samorząd zawodowy wynikające z tego trudności w zapewnieniu skutecznej ich kontroli przemawiają za rezygnacją z możliwości uzyskania po dniu wejścia w życie nowelizacji przez kolejne tego rodzaju podmioty wpisu do ww. rejestru i związanego z tym uprawnienia do świadczenia doradztwa podatkowego na rzecz swoich członków. Zachowane jednocześnie zostanie prawo do wykonywania doradztwa podatkowego na rzecz swoich członków przez podmioty wpisane już do rejestru przed wejściem w życie ustawy nowelizującej.
5) Wykorzystanie adresu do doręczeń elektronicznych w korespondencji pomiędzy doradcami podatkowymi a KIDP – korzystanie z poczty tradycyjnej w kontaktach doradców podatkowych z organami KIDP, mającymi czuwać nad spełnianiem ustawowych obowiązków przez członków korporacji, dając tym samym gwarancję prawidłowego wykonywania zawodu, znacznie wydłuża proces wymiany informacji pomiędzy organami KIDP a doradcami podatkowymi. Dlatego też proponuje się umożliwienie korzystania z adresu do doręczeń elektronicznych wpisanego do bazy adresów elektronicznych, a także kierowania pism w postaci elektronicznej opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym do doradców podatkowych za pośrednictwem poczty elektronicznej, choć w tym ostatnim przypadku niezbędne będzie uzyskanie uprzedniej zgody doradcy podatkowego na taki obieg korespondencji. Proponowane rozwiązanie wpłynie na szybkość i skuteczność działań samorządu, a także aktualność danych doradców podatkowych zawartych na liście doradców podatkowych, również w zakresie ich statusu.
6) Włączenie bezpośrednio do katalogu przesłanek skreślenia z listy doradców podatkowych nieopłacania składek członkowskich w wysokości przekraczającej równowartość dwunastu składek członkowskich – długotrwałe uchylanie się od ustawowego obowiązku opłacania składek członkowskich jest podstawą znacznej ilości wniosków o ukaranie kierowanych do sądów dyscyplinarnych KIDP i wydawanych w ich następstwie orzeczeń o pozbawieniu prawa wykonywania zawodu, co – jak podnosi KIDP – obciąża pion dyscyplinarny. Konieczność odciążenia sądów dyscyplinarnych jest głównym powodem wprowadzenia do projektu przedmiotowego rozwiązania. Eliminując wszystkie wady obecnego mechanizmu dodatkowo ujednolica w tym zakresie zasady wykonywania zawodu doradcy podatkowego z zasadami wykonywania zawodu radcy prawnego. Rozwiązanie to będzie stosowane do składek członkowskich nieopłaconych za okresy przypadające po dniu wejścia w życie ustawy. Jednocześnie zapewniono w przypadku skreślenia z listy doradców podatkowych z ww. podstawy możliwość uzyskania ponownego wpisu na listę bez konieczności zdawania egzaminu, jeżeli od dnia skreślenia nie upłynęło 5 lat (przy założeniu, że osoba skreślona spełnia wszelkie inne warunki wpisu na listę).
7) Wydłużenie okresu przechowywania przez doradcę dokumentacji, przy jednoczesnym uproszczeniu sposobu realizacji tego obowiązku (brak konieczności przechowywania dokumentacji w postaci papierowej, a jedynie jako jej odwzorowanie cyfrowe, przez które rozumie się dokument elektroniczny będący kopią elektroniczną dokumentacji sporządzonej w postaci papierowej), co pozwoli zwiększyć bezpieczeństwo klientów doradców podatkowych w przypadku np. ewentualnego wydłużenia postępowania, bez znacznego obciążenia działalności doradcy podatkowego.
8) Umożliwienie doradcom podatkowym wykonującym zawód w ramach stosunku pracy z przedsiębiorcami będącymi podmiotami zobowiązanymi do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, o którym mowa w rozdziale 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.), wykonywania czynności doradztwa podatkowego, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy (udzielanie porad, opinii i wyjaśnień dot. gł. obowiązków podatkowych) - nie tylko jak dotychczas na rzecz pracodawcy - ale także na rzecz pozostałych podmiotów objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym sporządzonym przez podmiot, w którym doradca podatkowy jest zatrudniony.

9) Dostosowanie do obecnych realiów gospodarczych obowiązującej od 27 lat maksymalnej wysokości kary grzywny możliwej do wymierzenia w postępowaniu karnym w przypadku posługiwania się przez osobę nieuprawnioną tytułem „doradcy podatkowego" lub zawodowego wykonywania przez nią zastrzeżonych czynności doradztwa podatkowego, albo członka zarządu osoby prawnej, która nie będąc uprawnioną, posługuje się oznaczeniem „spółka doradztwa podatkowego" lub zawodowo wykonuje ww. czynności doradztwa podatkowego (z 50.000 zł do 100.000 zł).

II. Zmiany w zakresie kompetencji organów KIDP, w szczególności:

1) Nadanie Krajowej Radzie Doradców Podatkowych, zwanej dalej „KRDP", kompetencji do publikowania danych doradców podatkowych wpinanych na prowadzoną przez nią listę doradców podatkowych – lista ta, jako zbiór informacji pozwala na pozyskanie danych na temat osób uprawnionych do wykonywania czynności doradztwa podatkowego i jest jednym z ich podstawowych źródeł mających gwarantować bezpieczeństwo funkcjonujących na rynku podmiotów korzystających z usług doradców podatkowych. Obecnie obowiązek podawania do publicznej wiadomości danych doradców podatkowych wpisanych na listę, obejmujących: numer i datę wpisu na listę, imię i nazwisko doradcy podatkowego oraz miejsce wykonywania czynności doradztwa podatkowego (siedzibę), jak i wszelkich zmian w tym zakresie, spoczywa na ministrze właściwym do spraw finansów publicznych, zwanym dalej „MF", który publikuje je w oparciu o dane przekazane mu kilka razy do roku przez KRDP. Mając na uwadze główny cel przyjęcia takiego rozwiązania, jakim niewątpliwie było upowszechnienie aktualnych informacji na temat osób posiadających uprawnienia do wykonywania zawodu doradcy podatkowego, obowiązujące rozwiązanie, przy częstotliwości i ilości mogących powstać w ciągu roku w tym zakresie zmian, wydaje się być niewystarczające dla jego realizacji. Dlatego też przyjęto rozwiązanie obligujące KRDP, jako podmiot prowadzący listę doradców podatkowych, do podawania do publicznej wiadomości – poprzez publikację w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej – danych doradców podatkowych w zakresie zbieżnym z tym w jakim obecnie publikuje je MF. Proponowane zmiany przyczynią się do zapewnienia aktualności powszechnie dostępnych danych osób mających uprawnienia doradcy podatkowego, a w konsekwencji zwiększenia ochrony podatników korzystających albo chcących skorzystać z usług tych podmiotów. Jednocześnie celem czasowego ograniczenia dotychczasowej publikacji danych osób skreślonych z listy, wskazano okres, po upływie którego publikacja w tym zakresie zostanie usunięta.
2) Zobowiązanie KRDP do przekazywania MF uzasadnienia do podjętych przez Krajowy Zjazd Doradców Podatkowych, zwany dalej „KZDP" lub KRDP uchwał – z uwagi na fakt, że ww. akty prawa wewnątrzkorporacyjnego charakteryzują się często dużym stopniem ogólności, co niekiedy skutkuje nieścisłościami i wątpliwościami co do ich zasadności czy celu, jaki ma zostać zrealizowany, proponuje się wprowadzenie obowiązku przekazywania przez przewodniczącego KRDP, na wezwanie MF, uzasadnienia do weryfikowanej przez MF – zgodnie z dotychczasowym brzmieniem ustawy – uchwały KZDP lub KRDP. Rozwiązanie to usprawni prowadzone przez MF ww. czynności kontrolne oraz przyczyni się do zapewnienia celowości, adekwatności, reprezentatywności oraz poprawności uchwał organów KIDP w ramach rozbudowanego wewnątrzkorporacyjnego systemu prawa.
3) Uzupełnienie przepisów regulujących postępowanie dyscyplinarne, w tym: wyodrębnienie poszczególnych etapów tego postępowania wyraźnie obejmując nim prowadzone przez Rzecznika Dyscyplinarnego postępowanie wyjaśniające, rozszerzenie katalogu kar dyscyplinarnych o karę pieniężną (obok obecnie funkcjonujących kar: upomnienia, nagany, zawieszenia prawa wykonywania zawodu oraz pozbawienia prawa wykonywania zawodu) i określenie jej granic, umożliwienie wymierzania kary łącznej i orzeczenia łącznego. Mając bowiem na uwadze różnorodność zdarzeń, jakie są przedmiotem rozstrzygnięć sądów dyscyplinarnych, obowiązujący obecnie zakres kar oraz wytyczne, jakimi kieruje się sąd przy ich wymierzaniu (tj. by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy oraz uwzględniała stopień społecznej szkodliwości czynu, a także motywację i sposób zachowania się sprawcy, rodzaj i stopień naruszenia ciążących na sprawcy obowiązków, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw czynu podlegającemu odpowiedzialności dyscyplinarnej), samorząd zawodowy widzi potrzebę zapewnienia w sądownictwie dyscyplinarnym KIDP możliwości orzeczenia kary mającej większą możliwość dostosowania jej dolegliwości do stopnia zawinienia i społecznej szkodliwości czynu oraz skutecznego egzekwowania, którą to rolę w sądownictwach dyscyplinarnych innych zawodów zaufania publicznego spełnia kara pieniężna. Kolejna zmiana w tym zakresie dotyczy modyfikacji zasad przedawnienia wszczęcia postępowania dyscyplinarnego oraz wprowadzenie przedawnienia karalności, niezbędnego także w postępowaniu dyscyplinarnym dla ustalenia końcowego terminu, w którym możliwe jest ukaranie sprawcy czynu. Karalność przewinienia dyscyplinarnego ustanie, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło pięć lat, a w przypadkach nadużycia wolności słowa i pisma w wykonywaniu czynności doradztwa podatkowego (stanowiącego ściganą z oskarżenia prywatnego zniewagę lub zniesławienie strony lub jej pełnomocnika, świadka, biegłego albo tłumacza) – trzy lata. Jeżeli czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne nastąpi dopiero z upływem okresu przedawnienia karalności

przestępstwa. Dodatkowo projekt wprowadza instytucję zryczałtowanych kosztów postępowania (do określania wysokości których organem właściwym będzie KZDP), które mają przede wszystkim na celu pokrycie kosztów ponoszonych przez sądy dyscyplinarne KIDP, a obciążenie nimi obwinionego doradcy podatkowego nastąpi jedynie w przypadku wydania wyroku uznającego go winnym zarzucanych mu czynów, tak jak jest to w przypadku np. postępowań dyscyplinarnych radców prawnych. Wprowadzenie, wzorem samorządów radców prawnych i adwokatów, do ustawy o doradztwie podatkowym ww. rozwiązań umożliwi sądom dyscyplinarnym KIDP m.in.: zachowanie większej adekwatności wymiaru kary, uniknięcie wątpliwości co do okresu, w którym możliwe jest ukaranie obwinionego (przedawnienie karalności) lub wątpliwości interpretacyjnych m.in. w kwestii czasu ujawnienia czynu czy zawiadomienia organu ścigania (przedawnienie ścigania) oraz pokrycie kosztów własnych ponoszonych przez sądy dyscyplinarne KIDP w przypadku wydania orzeczenia uznającego obwinionego doradcę podatkowego winnym zarzucanych mu czynów. Wprowadzanymi przepisami usystematyzowano także postępowanie wyjaśniające prowadzone przez Rzecznika Dyscyplinarnego oraz podstawy działania jego zastępców oraz wiceprzewodniczących sądów dyscyplinarnych obu instancji, uproszczono procedurę zatarcia ukarania w przypadku śmierci ukaranego, uregulowano konsekwencje niestawiennictwa obwinionego dla dalszego toku postępowania, a także umożliwiono ustanowienie doradcy podatkowego obrońcą w postępowaniu dyscyplinarnym i przyznano obwinionemu prawo do obrońcy z urzędu. W przypadku wydania przez sąd dyscyplinarny prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej pozbawienia prawa wykonywania zawodu uznano za zbędne następcze wydawanie przez KRDP decyzji administracyjnej w sprawie skreślenia z listy doradców podatkowych.

4) Wprowadzenie odpowiedniego stosowania w ramach postępowania dyscyplinarnego określonych przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383) w przypadku braku stosownych regulacji w ustawie o doradztwie podatkowym – ogólne przepisy ustawy dotyczące prowadzenia postepowań dyscyplinarnych okazały się niewystarczające dla prowadzenia czynności i stosowania obowiązujących w systemie prawa karnego rozwiązań i instytucji. Projektowane zmiany dają możliwość odpowiedniego stosowania przez organy dyscyplinarne KIDP w toku prowadzonych postępowań przepisów rozdziałów I–III ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (skutecznie wykorzystywanych również w postępowaniach dyscyplinarnych prowadzonych przez inne samorządy zawodów zaufania publicznego), co powinno usprawnić prowadzenie postępowań dyscyplinarnych w KIDP.

III. Zmiany dotyczące egzaminu na doradcę podatkowego, w szczególności:

1) Uzupełnienie katalogu dziedzin objętych egzaminem na doradcę podatkowego o zagadnienia tematyczne odpowiadające rozszerzonemu zakresowi czynności doradztwa podatkowego – jako sprawdzian teoretycznego i praktycznego przygotowania kandydatów na doradców podatkowych do wykonywania zawodu, egzamin powinien obejmować swoim zakresem te z dziedzin prawa, których znajomość jest niezbędna do prawidłowego jego wykonywania. Z uwagi na rozszerzenie katalogu czynności, które mogą być wykonywane przez doradców podatkowych, w celu uniknięcia wątpliwości w kwestii ich objęcia zakresem egzaminu obecnie określonym w ustawie o doradztwie podatkowym, zasadne jest uzupełnienie tego zakresu o opłaty, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa oraz wymianę informacji podatkowych. Doradcy podatkowi już wpisani na listę doradców podatkowych, objęci już obecnie ustawowym obowiązkiem podnoszenia kwalifikacji oraz osoby, które zdadzą egzamin na dotychczasowych zasadach i następnie uzyskają wpis na listę w związku z czym także będą objęci tym obowiązkiem, uzupełniać będą swoją wiedzę w tym zakresie w ramach odpowiednich obligatoryjnych szkoleń.
2) Zastąpienie publikacji wykazu pytań i zadań egzaminacyjnych publikacją wykazu aktów prawnych, które stanowić będą podstawę do opracowania pytań i zadań egzaminacyjnych oraz publikowaniem przez PKE przykładowych pytań i zadań egzaminacyjnych wraz z odpowiedziami, co w powiązaniu z zakresem tematycznym egzaminu określonym w ustawie, jest pewnego rodzaju standardem obowiązującym w analogicznych egzaminach. Równocześnie, przepisy rozporządzenia już obecnie umożliwiają kandydatom korzystanie podczas egzaminu pisemnego z tekstów aktów prawnych w części obejmującej rozwiązywanie zadania egzaminacyjnego (kazusu). Obecny system egzaminu na doradcę podatkowego oparty o zasadę jawności pytań i zadań egzaminacyjnych prowadzi do często odtwórczej roli egzaminu, nie pozwalając w pełni na zweryfikowanie wiedzy i umiejętności kandydatów na doradców podatkowych. Przygotowywanie się do egzaminu w wielu przypadkach obejmujące tylko zapamiętywanie pytań i zadań oraz przyporządkowanych im odpowiedzi (wynikających z licznych, ogólnie dostępnych na rynku wydawniczym opracowań), skutkuje słabszym merytorycznie przygotowaniem kandydatów do egzaminu i wykonywania zawodu. Przyjęte na wzór chociażby egzaminów wstępnych dla kandydatów do zawodu adwokata i radcy prawnego, czy egzaminu na biegłego rewidenta rozwiązanie, powinno pozytywnie

wpłynąć na poziom merytorycznego przygotowania kandydatów na doradców podatkowych do egzaminu zawodowego, a w konsekwencji jego wykonywania.

3) Zmiany dotyczące opłat związanych z egzaminami oraz rezygnacja z możliwości zmiany terminu egzaminu – długotrwała formuła egzaminu, składającego się z części pisemnej i ustnej, a w ich ramach dodatkowo umożliwiająca zmiany terminów egzaminu i zwrot opłaty, skutkują powstaniem znacznej dysproporcji pomiędzy stopniem zaangażowania PKE a wysokością opłaty egzaminacyjnej i zasadami jej zwrotu czy zaliczenia na poczet przyszłego terminu egzaminu. Biorąc pod uwagę obecnie obowiązujące przepisy, w ramach jednej i tej samej opłaty egzaminacyjnej uiszczonej przez kandydata, PKE może zostać zobligowana do przygotowania na rzecz tej samej osoby trzech części pisemnych egzaminu i dwóch części ustnych (wskutek obowiązujących rozwiązań w zakresie zmiany terminu i zwrotu opłaty) mimo, że opłata wniesiona została na pokrycie jedynie jednego egzaminu. Projektowane rozwiązanie przewiduje wprowadzenie, w miejsce jednej – dwóch opłat egzaminacyjnych, z których każda obejmować będzie inną część egzaminu (pisemną bądź ustną) uiszczanych przez kandydata na etapie wnioskowania o wyznaczenie terminu danej części egzaminu, co pozwoli uniknąć płacenia „z góry" za dwie części egzaminu w sytuacji, gdy dopiero uzyskanie pozytywnego wyniku z pierwszej części umożliwi kandydatowi przystąpienie do kolejnej, oraz nowych zasad zwrotu opłaty uiszczonej za daną część egzaminu w połowie jej wysokości (raz dla każdej z części egzaminu w trakcie cyklu egzaminacyjnego), w przypadku odstąpienia przez kandydata od zdawania egzaminu w wyznaczonym mu terminie, tak aby pokryć chociaż część kosztów egzaminu zorganizowanego dla kandydata, który o niego wnioskował. Takie rozwiązanie zapewni adekwatność dokonywanych przez PKE czynności i ponoszonych w związku z organizacją poszczególnych etapów egzaminu kosztów do wartości dokonywanych przez kandydatów opłat. Obok przyporządkowania do każdej z części egzaminu – pisemnej i ustnej – odrębnej opłaty egzaminacyjnej, wprowadzona została, w związku z realizowanymi każdorazowo w takim przypadku czynnościami administracyjnymi dotyczącymi rozpatrzenia wniosku kandydata o dopuszczenie do egzaminu, także w przypadku gdy kandydat z powodu niespełnienia ustawowych warunków nie może zostać zakwalifikowany do egzaminu, opłata wstępna, która będąc odpowiednikiem opłaty za czynności urzędowe stanowić będzie dochód budżetu państwa i nie będzie podlegała zwrotowi. Wysokość każdej z ww. opłat zostanie określona przez MF w drodze rozporządzenia, z uwzględnieniem zastrzeżenia, by nie przekraczała równowartości minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773).
4) Wprowadzenie możliwości korzystania przez PKE z systemu teleinformatycznego – z uwagi na złożoność i mnogość działań składających się na zorganizowanie jednej sesji egzaminów z części pisemnej lub ustnej zarówno po stronie pracowników Ministerstwa Finansów, jak i członków PKE, coraz większego znaczenia nabiera potrzeba automatyzacji części czynności technicznych, celem usprawnienia obsługi wciąż rosnącej liczby kandydatów, a co za tym idzie również egzaminów. Projektowane rozwiązanie daje możliwość korzystania z systemu teleinformatycznego w zakresie czynności dotyczących egzaminu dokonywanych zarówno przez PKE jak i kandydatów na doradców podatkowych, co pozwoli na usprawnienie prac PKE, a dodatkowo stanowić będzie znaczne ułatwienie dla osób przystępujących do egzaminu. Wprowadzane przepisy określają podstawy funkcjonowania i użytkowania systemu e-Doradca. Przeprowadzanie egzaminu z wykorzystaniem systemu e-Doradca nie zmieni dotychczasowego wymogu stawiennictwa kandydata w miejscu przeprowadzenia egzaminu i przystąpienia doń w bezpośredniej obecności członków Komisji Egzaminacyjnej. Wykorzystanie systemu nie oznacza możliwości przystępowania do egzaminu na odległość (zdalnie).
5) Wprowadzenie regulacji określających dokumenty składane przez osoby ubiegające się o dopuszczenie do egzaminu, w tym przez osoby, które ukończyły studia, których program zrealizowany został w ramach umowy PKE z uczelnią, oraz osoby niepełnosprawne ubiegające się o przeprowadzenie egzaminu w warunkach dostosowanych do ich niepełnosprawności i wydłużenie czasu trwania egzaminu, a także doprecyzowanie nazw wniosków inicjujących procedurę egzaminacyjną składanych przez kandydatów (wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu oraz wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu – w przypadku kandydata będącego absolwentem kierunku objętego umową PKE z uczelnią). Uporządkowanie tym samym – także poprzez wprowadzenie jednoznacznych regulacji określających początek i koniec cyklu egzaminacyjnego – całej procedury egzaminacyjnej.

Celem ww. zmian jest usprawnienie zasad przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego, ale przede wszystkim zapewnienie wysokiego poziomu merytorycznego kandydatów do zawodu, a w konsekwencji przyszłych doradców podatkowych, co bezpośrednio wpływa na ochronę z jednej strony podatników, z drugiej natomiast Skarbu Państwa. Podstawowym celem funkcjonowania zawodów zaufania publicznego, do której to grupy należy zawód doradcy podatkowego, jest zaspokajanie najważniejszych potrzeb i ochrona podstawowych, najbardziej doniosłych wartości, takich jak życie i zdrowie czy, w przypadku doradców podatkowych, praw majątkowych. Elementami, które pozwalają

osiągnąć te cele, są przede wszystkim wysoki poziom wiedzy i doświadczenia, ale i obowiązek stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych, etycznego działania, poufności czy posiadania ubezpieczenia z tytułu wykonywania zawodu. Pieczę nad właściwym wykonywaniem zawodu zaufania publicznego pełni samorząd zawodowy, tymczasem na etapie dostępu do zawodu nad posiadaniem przez kandydatów odpowiednich kwalifikacji do jego wykonywania, mających dawać gwarancję poprawności, rzetelności i zgodności z prawem, czuwa powołana przez ustawodawcę PKE, co – z uwagi na otwartość dostępu do zawodu doradcy podatkowego – ma tym bardziej doniosłe znaczenie. W odróżnieniu od zawodu radcy prawnego czy adwokata, których przedstawiciele mogą również wykonywać czynności doradztwa podatkowego, dla uzyskania tytułu doradcy podatnego nie jest wymagane ukończenie pięcioletnich studiów kierunkowych (tu prawniczych), kilkuletniej aplikacji zawodowej (poprzedzonej egzaminem wstępnym, wymagającym już na tym etapie rozległej wiedzy z wielu dziedzin prawa, i obejmującej szereg egzaminów w trakcie trwania aplikacji) i zdania egzaminu zawodowego (składającego się z pięciu egzaminów cząstkowych, zdawanych w kolejnych dniach z których każda obejmuje odrębną dziedzinę prawa). W przypadku doradztwa podatkowego, każda osoba posiadająca wyższe wykształcenie I stopnia (studia 3-letnie), obok warunków wspólnych przedstawicielom każdego zawodu zaufania publicznego tj. posiadania pełnej zdolności do czynności prawnej, korzystania z pełni praw publicznych i bycia nieskazitelnego charakteru, ma możliwość uzyskania tego tytułu zawodowego, a jedynym elementem weryfikacji posiadania odpowiedniej wiedzy niezbędnej dla właściwego jego wykonywania jest zdanie egzaminu przed PKE. Niełatwym zadaniem PKE jest natomiast zorganizowanie i przeprowadzanie tej weryfikacji w sposób dający gwarancję realizacji ww. celu przez nieograniczony niczym krąg zainteresowanych osób, ustawodawcy natomiast – wprowadzić regulacje, które jej to umożliwią. Obecny system egzaminowania, oparty o zasadę jawności pytań i zadań egzaminacyjnych, której nie ma w żadnym z pokrewnych wolnych zawodów, uniemożliwia, jak wskazano powyżej, faktyczną weryfikacje odpowiedniego przygotowania kandydatów do wykonywania zawodu i w zdecydowanej większości przypadków jest jedynie sprawdzianem umiejętności zapamiętywania wynikającej z szeregu publikacji treści przygotowanych odpowiedzi. Tymczasem doradzanie w zakresie podatków wymaga, oprócz znajomości przepisów prawa podatkowego, także ich rozumienia i umiejętności ich stosowania w konkretnych stanach faktycznych. Tego natomiast obecna formuła egzaminowania nie jest w stanie zweryfikować, a oczekiwania rynku i potrzeba ochrony podatników są coraz wyższe z uwagi na rozbudowę przepisów podatkowych, wzrost obowiązków z nich wynikających oraz częstotliwości ich zmiany. Dlatego też przyjęcie w miejsce obecnej regulacji rozwiązań zobowiązujących PKE do publikacji tytułów aktów prawnych stanowiących podstawę zadań i pytań egzaminacyjnych oraz dodatkowo: przykładowych pytań i zadań egzaminacyjnych wraz z odpowiedziami, a nadto umożliwienie kandydatom korzystania na każdym z etapów egzaminu z treści aktów prawnych, jest adekwatne do uzyskania oczekiwanego celu, jakim jest posiadanie przez osoby przystępujące do egzaminu wiedzy i umiejętności jej stosowania, umożliwiających rzetelne i zgodne z prawem wykonywanie doradztwa podatkowego dla dobra klienta, w żadnym z elementów nie wykraczając poza to co jest konieczne dla jego osiągnięcia. Dotyczą one tych samych osób tj. kandydatów przystępujących do egzaminu, wymagają praktycznie tego samego zakresu wiedzy (powiększonego o dziedziny, które poprzez ich ścisły związek z prawem podatkowym, są wykorzystywane przez doradców w ich pracy) i znajomości wynikających z ustawy dziedzin prawa i opierają się o ten sam schemat egzaminu – część pisemną i ustną. Brak zmian w obecnym systemie egzaminowania, pomimo zmian jakie mają dotyczyć sposobu pracy i samego składu osobowego PKE, w żaden sposób nie doprowadzi do zmiany niewłaściwego podejścia kandydatów do bardzo krótkiej i wydaje się mniej wymagającej także po stronie ponoszonych nakładów finansowych – w porównaniu z ww. zawodami zaufania publicznego – procedury uzyskiwania tytułu doradcy podatkowego, a tym samym nie uchroni podmiotów mających w przyszłości korzystać z ich pomocy przed ryzykiem nieprawidłowego wykonywania tych usług w następstwie nieznajomości przepisów. Powszechna dostępność pytań i zadań egzaminacyjnych uniemożliwia PKE pełnienie roli, jaka została jej powierzona. Zaproponowane w opisanym powyżej zakresie zmiany są spójne z rozwiązaniami wynikającymi z ustaw regulujących zawody adwokata, radcy prawnego czy biegłego rewidenta, ponieważ żadna z ww. ustaw nie zawiera w swojej treści przepisu obligującego komisje egzaminacyjne przeprowadzające egzaminy wstępne czy zawodowe do publikacji wykazu pytań i zadań egzaminacyjnych. Analogicznie jak w obecnym brzmieniu ustawy o doradztwie podatkowym, ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 499) i ustawa z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 1564) wskazuje zakres tematyczny egzaminu wstępnego oraz zobowiązuje do podawania do publicznej wiadomości wykazu tytułów aktów prawnych, według stanu prawnego obowiązującego w dniu ogłoszenia, z których wybrane stanowią podstawę opracowania pytań testowych na egzamin. Tak samo jak w ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1035, z późn. zm.), niniejszy projekt ustawy przewiduje publikację przykładowych pytań i zadań wraz z odpowiedziami. W związku z powyższym, projektowane rozwiązania przewidują podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie zidentyfikowanych ryzyk braku

właściwych kwalifikacji do wykonywania zawodu doradcy podatkowego w porównywalny sposób, jak wynika to z uregulowanych postępowań kwalifikacyjnych zawodów, których przedstawiciele również świadczyć mogą czynności doradztwa podatkowego. Dodatkowo wskazać należy, że wprowadzane rozwiązania w zakresie egzaminu na doradcę podatkowego nie ograniczają swobodnego przepływu osób i usług w Unii Europejskiej. Mając na uwadze powyższe uznaje się, że projektowane regulacje są zgodne z wynikającą z art. 50a ust. 1 ustawy z dnia 22 grudnia 20215 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334, z późn. zm.) zasadą proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru.

IV. Zmiany dotyczące PKE, w szczególności:

Poszerzenie składu PKE o łącznie 10 członków, poprzez zwiększenie liczby przedstawicieli każdej z reprezentowanych grup (przedstawicieli MF, pracowników naukowych i przedstawicieli KIDP – w każdej z tych grup o 2 osoby oraz sędziów delegowanych przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego – o 4 osoby) – zwiększona ilość pracy członków PKE, wynikająca przede wszystkim z rosnącej z roku na rok liczby kandydatów na doradców podatkowych chcących przystąpić do egzaminu, skutkuje trudnościami w zapewnieniu dostatecznej liczby terminów egzaminów i składów egzaminacyjnych. Przeprowadzenie egzaminów dla ok. 3000 kandydatów rocznie wymaga zorganizowania kilkudziesięciu egzaminów pisemnych oraz ponad 100 egzaminów ustnych w roku, zapewniając wyznaczenie w tym celu spośród członków PKE nawet 159 6-osobowych składów egzaminacyjnych (2024 r.). Zwiększenie o 4 osoby przedstawicieli środowiska sędziowskiego wynika z większego zaangażowania przedstawicieli tej grupy w zadania związane z egzaminem pisemnym. Zbyt mała liczba członków zmniejsza elastyczność ustalania składów PKE oraz utrudnia zapewnienie zastępstw w sytuacjach awaryjnych. Zwiększenie składu osobowego PKE z 60 do 70 osób (przedstawicieli MF – z 20 do 22 osób, sędziów – z 10 do 14 osób, pracowników naukowych – z 10 do 12 osób, przedstawicieli KIDP – z 20 do 22 osób) wpłynie korzystnie na pracę PKE, mając przy tym znikomy wpływ na wzrost kosztów funkcjonowania tego gremium, z uwagi na fakt, że praca PKE opiera się o 6-osobowe składy egzaminacyjne. Zwiększenie liczby członków PKE ma na celu jedynie zapewnienie większej dostępności członków PKE, których liczne obowiązki zawodowe wpływają na ich dyspozycyjność i możliwość uczestniczenia w składzie egzaminacyjnym przeprowadzającym egzamin. Zwiększenie liczebności PKE w każdej z grup wchodzących w jej skład, ułatwi zapewnienie odpowiedniej liczby egzaminatorów, adekwatnej do liczby egzaminów koniecznych do zorganizowania w związku z dużą liczbą kandydatów wnioskujących o przystąpienie do egzaminu. Jednoczesny udział większej liczby członków PKE możliwy jest jedynie w przypadku jej posiedzenia, które w praktyce odbywa się incydentalnie.

1) Podwyższenie wymogów dla kandydatów na członków PKE dla poszczególnych grup zawodowych – szczególna rola PKE w kształtowaniu zawodu doradcy podatkowego jako zawodu zaufania publicznego, przejawiająca się w czuwaniu nad zapewnieniem wysokich kwalifikacji przyszłych doradców podatkowych, determinuje dobór składu osobowego tego gremium, którego członkowie winni legitymować się uznanym dorobkiem zawodowym oraz wysokim poziomem wiedzy i doświadczenia w dziedzinach objętych zakresem egzaminu. Obok obecnych wymogów tj. nieskazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe, proponuje się wprowadzenie wymogu posiadania na tyle rozległej wiedzy i doświadczenia zawodowego, by dawać rękojmię prawidłowego wykonywania zadań, w tym przeprowadzenia egzaminu. Ponadto, z tym ogólnym kryterium korespondują wprowadzone nowe wymogi dotyczące wieloletniego doświadczenia zawodowego dla przedstawicieli każdej z grup zawodowych, w tym: dla przedstawicieli MF przede wszystkim – co najmniej 10 lat doświadczenia zawodowego w zakresie tworzenia lub stosowania przepisów prawa co najmniej w jednej z dziedzin objętych zakresem tematycznym egzaminu na doradcę podatkowego, dla sędziów co najmniej 5-letniego doświadczenia w wykonywaniu zawodu sędziego, dla członków KIDP co najmniej 5-letniego doświadczenia w wykonywaniu zawodu doradcy podatkowego, a dla pracowników naukowych co najmniej 5-letniego doświadczenia co najmniej w jednej z dziedzin objętych zakresem tematycznym egzaminu. Potwierdzenie spełnienia ww. warunków wynikać będzie z dokumentów składanych w procedurze kwalifikacyjnej przez kandydatów na członków PKE. Zmiana ta wpłynie na podwyższenie rangi PKE jako podmiotu weryfikującego wiedzę i umiejętności kandydata niezbędne do wykonywania zawodu. Zwiększenie wymogów dotyczy również kandydata na przewodniczącego PKE, którym będzie mogła zostać osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne lub ekonomia i finanse w zakresie prawa finansowego lub finansów. Procedury egzaminacyjne realizowane na uczelniach mają wiele elementów wspólnych z głównym celem PKE (tj. weryfikacją wiedzy kandydatów do wykonywania zawodu doradcy podatkowego), dlatego też znajomość mechanizmów dydaktycznych i egzaminacyjnych (także z punktu widzenia ich organizacji) wynikająca z pracy naukowej i dydaktycznej jest niezwykle istotna dla sprawnej organizacji pracy PKE.

2) Wprowadzenie modyfikacji w zasadach powołania do składu PKE w tym ograniczenie członkostwa w tym gremium do dwóch kolejnych kadencji – udział w składzie PKE przedstawicieli dotychczasowych czterech grup zawodowych tj. pracowników naukowych (mających wpływ na kształcenie kandydatów do zawodu), przedstawicieli MF (osób tworzących prawo i egzekwujących jego postanowienia), doradców podatkowych (praktyków wspierających podatników w prawidłowym wykonywaniu ich obowiązków podatkowych), sędziów sądów administracyjnych (czuwających nad właściwym stosowaniem prawa i jego interpretowaniem) jest niezmiernie istotna dla właściwego wykonywania czynności doradztwa podatkowego. Przedstawiona powyżej różnorodność w składzie PKE jest jednym z gwarantów najwyższego profesjonalizmu, twórczego i efektywnego działania na rzecz realizacji jej zadań. Celem zapewnienia właściwej reprezentatywności każdego ze środowisk wchodzących w skład PKE w projekcie zaproponowano wyraźne rozdzielenie poszczególnych grup zawodowych, uniemożliwiając powołanie osób mogących być przedstawicielami MF, jako przedstawicieli innych grup zawodowych. Reprezentowanie w składzie PKE jednej, konkretnej grupy zawodowej, istotne jest m.in. z uwagi na wewnętrzny podział zadań PKE, a co za tym idzie ich właściwą realizację. Dodatkowo, na wzór funkcjonującego obecnie uprawnienia KRDP wprowadzono możliwość złożenia uzasadnionego wniosku o odwołanie swojego przedstawiciela z PKE także dla Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego. Mając na celu zwiększenie aktywności pracy PKE ograniczono w projekcie możliwość członkostwa w PKE do dwóch kolejnych kadencji.
3) Zwiększenie kompetencji przewodniczącego PKE – dotychczasowa praktyka w pracy PKE, nowe możliwości, potrzeby, ale i oczekiwania ze strony kandydatów czy rynku usług doradztwa podatkowego wpływają na konieczność zmian sposobu działania samej PKE. Uzupełnienie katalogu zadań przewodniczącego PKE o wynikające dotychczas jedynie z rozporządzenia reprezentowanie PKE na zewnątrz czy przygotowywanie zestawów pytań i zadań egzaminacyjnych oraz powoływanie zespołów do prowadzenia prac mających na celu zawarcie umowy w związku ze złożonym przez uczelnię wnioskiem, zostało poszerzone także o obowiązek przedstawiania MF, jako organowi powołującemu PKE, corocznego sprawozdania z funkcjonowania PKE, uwzględniającego udział każdego z członków tego gremium w jego pracach oraz powoływanie spośród członków PKE trzyosobowych zespołów do prowadzenia prac mających na celu weryfikację umowy zawartej z uczelnią. Dodatkowo, PKE będzie miała możliwość upoważnienia przewodniczącego PKE do podejmowania decyzji o odmowie dopuszczenia do egzaminu na doradcę podatkowego.
4) Dookreślenie procedury zawierania przez PKE z uczelniami umów na prowadzenie kierunku studiów, którego ukończenie uprawniać ma do uzyskania zwolnienia z części pisemnej egzaminu – czasochłonność i kosztowność procedury związanej z rozpatrywaniem wniosków uczelni o zawarcie z PKE umowy określającej realizowany przez daną uczelnię program studiów obejmujący efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, różnorodność przyjmowanych przez dane uczelnie rozwiązań w zakresie realizacji takiej umowy wpływają na konieczność zmiany obowiązujących w tym zakresie regulacji. Proponuje się wprowadzenie do ustawy o doradztwie podatkowym m.in. regulacji doprecyzowującej, że umowy zawierane są na wniosek uczelni, wraz z określeniem elementów tego wniosku, celem udokumentowania spełniania przez uczelnie, jak dotychczas, warunku posiadania przez uczelnię uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne lub ekonomia i finanse oraz realizowania przez uczelnię – w ramach zgłaszanego kierunku – programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego. Dodatkowo, wprowadzona została delegacja ustawowa dla MF do określenia w rozporządzeniu minimalnych wymogów, jakie powinien spełniać program studiów objęty wnioskiem o zawarcie umowy, w szczególności formę prowadzenia zajęć, sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta oraz liczbę godzin zajęć, w ramach których realizowany jest zakres tematyczny danej dziedziny egzaminacyjnej. Ww. rozwiązanie ma na celu pomoc PKE w dokonywaniu weryfikacji i oceny dokumentacji uczelni, a przede wszystkim wyrównanie poziomu przygotowania kandydatów na doradców podatkowych do zdawania egzaminu, a w konsekwencji wykonywania zawodu doradcy podatkowego. Zgodnie z projektowanymi przepisami wnioski uczelni o zawarcie ww. umowy z PKE będą podlegały opłacie, której wysokość zostanie określona przez MF w rozporządzeniu, mającej zrekompensować koszty działania PKE poniesione zarówno na etapie analizy wniosku, zawarcia umowy, jak i w ramach następczej – również wprowadzanej przez projekt – bieżącej weryfikacji przez PKE zawartych umów pod kątem spełniania przez uczelnie warunków będących podstawą ich zawarcia. W przypadku gdy, z uwagi na niespełnienie przez uczelnię warunków wynikających z przepisów, umowa z uczelnią nie zostanie zawarta, połowa opłaty podlegać będzie zwrotowi. Uwzględniając dotychczasowe doświadczenia w zawieraniu przez PKE umów oraz określone w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce pojęcie „roku akademickiego”, który trwa od dnia

1 października do dnia 30 września, jako wyznacznik okresu czasu, w którym prowadzone są studia, przyjęto zasadę że umowy zawierane są przez PKE z uczelniami na okresy odpowiadające latom akademickim. Celem określenia konsekwencji rozwiązania umowy dla osób, które rozpoczęły studia w czasie jej obowiązywania i zrealizują je na warunkach określonych w tej umowie, przesądzono o stosowaniu w takim przypadku art. 24 ust. 5 i 6 ustawy umożliwiającego „zwolnienie" z części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego. Ponadto, uregulowano kwestię składanych przez uczelnie wniosków o zmianę zawartej umowy (tzw. aneks), które także każdorazowo wymagają zweryfikowania przez PKE całościowej dokumentacji obejmującej potwierdzenie spełniania wszystkich niezbędnych dla zawarcia umowy warunków – tak jak następuje to na etapie weryfikowania wniosku uczelni o zawarcie umowy. Stąd też do wniosku o zmianę umowy stosowane będą przepisy określające elementy wniosku o zawarcie umowy oraz terminu jego złożenia. W przypadku wniosku o zmianę umowy dotyczącego postanowień umowy w zakresie realizowania przez uczelnię programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, wniosek podlegać będzie opłacie, takiej jak wniosek o zawarcie umowy, a gdy umowa nie zostanie zmieniona, połowa opłaty podlegać będzie zwrotowi. W ustawie uregulowano także konsekwencje prowadzonej przez PKE weryfikacji zawartych umów, w przypadku stwierdzenia niespełniania przez uczelnię lub realizowany przez nią program studiów warunków będących podstawą zawarcia umowy, przewidujące rozwiązanie umowy z końcem roku akademickiego, w którym PKE powzięła informację o niespełnieniu przez uczelnię lub realizowany przez nią program studiów warunków zawarcia tej umowy, chyba że uczelnia dokona niezbędnych zmian dostosowujących do warunków zawarcia umowy, nie później niż w terminie 3 miesięcy przed rozpoczęciem następnego roku akademickiego. Projekt zakłada, że umowy zawarte przed dniem wejścia w życie nowelizacji pozostaną w mocy do czasu ich rozwiązania lub upływu terminu, na jaki zostały zawarte, jednak nie dłużej niż do dnia 30 września 2027 r.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Zawód doradcy podatkowego funkcjonuje w wielu państwach członkowskich Unii Europejskiej, a tylko w części z tych państw jest on zawodem regulowanym.

Zmiany nie mają stricte charakteru powodującego zmianę zasad i warunków wykonywania zawodu doradcy podatkowego czy też zmian w dostępie do zawodu. Ustawa nie zmienia kategorii podmiotów, które mogą wykonywać czynności doradztwa podatkowego, form wykonywania tego zawodu (pomijając dodatkowo dopuszczenie świadczenia czynności doradztwa podatkowego na podstawie umowy cywilnoprawnej, które od dłuższego czasu jest już przez wielu uznawane jako rodzaj zatrudnienia), obowiązku kierowania się w wykonywaniu zawodu dobrem swoich klientów, świadczenia usług z całą sumiennością i rzetelnością, zgodnie z prawem, wiedzą i zasadami etyki zawodowej przy zachowaniu zasady poufności. Niezmienne pozostają także wynikające z dotychczasowych przepisów ustawy obowiązki doradców podatkowych w zakresie stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych, regularnego opłacania składek członkowskich czy posiadania obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności doradztwa podatkowego. Co do zasady nie ulegają zmianie również warunki jakich spełnienie wymagane jest, aby uzyskać uprawnienia doradcy podatkowego. Jedyna zmiana dotyczy procesu egzaminowania, i powinna być rozpatrywana raczej w kategorii zmian metodologii egzaminowania, a w zasadzie przygotowania się do egzaminu, nie zaś zmiany w dostępie do zawodu regulowanego. Przeprowadzanie i organizacja egzaminu na doradcę podatkowego nie są regulowane na poziomie prawa międzynarodowego i unijnego, w związku z czym Rzeczpospolita Polska ma możliwość uregulowania kwestii, których dotyczy projekt, niezależnie od rozwiązań przyjętych w tym zakresie w innych państwach.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Doradcy podatkowi	ok. 9000 osób	KIDP	1. Zmiana zakresu czynności doradztwa podatkowego. 2. Dopuszczenie wykonywania czynności doradztwa podatkowego na podstawie umowy cywilnoprawnej. 3. Uzupełnienie katalogu przesłanek skreślenia z listy doradców podatkowych, przy jednoczesnym zapewnieniu możliwości ponownego wpisania się na listę w okresie 5 lat bez konieczności zdania egzaminu, jeśli spełnione będą pozostałe warunki wpisu.

			4. Umożliwienie prowadzenia korespondencji w sprawach związanych z przynależnością do samorządu doradców podatkowych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej (na adres do doręczeń elektronicznych, a w przypadku jego braku za pośrednictwem poczty elektronicznej). 5. Wprowadzenie terminu na zgłaszanie przez doradców podatkowych zawieszania wykonywania zawodu. 6. Wydłużenie okresu przechowywania sporządzonych przez doradcę podatkowego opinii, raportów z niezależnego audytu funkcji podatkowej i wystąpień w imieniu podatników oraz innych podmiotów. 7. Umożliwienie doradcom podatkowym wykonującym zawód w ramach stosunku pracy z przedsiębiorcami będącymi podmiotami zobowiązanymi do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, o którym mowa w rozdziale 6 ustawy o rachunkowości, wykonywania czynności doradztwa podatkowego, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy zarówno na rzecz pracodawcy jak też na rzecz pozostałych podmiotów objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym sporządzonym przez podmiot, w którym doradca podatkowy jest zatrudniony. 8. Wprowadzenie stroju urzędowego doradcy podatkowego. 9. Uzupełnienie katalogu kar dyscyplinarnych. 10. Wprowadzenie możliwości wymierzania kary łącznej i orzeczenia łącznego. 11. Wprowadzenie zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego. 12. Uregulowanie kwestii przedawnienia karalności czynu dyscyplinarnego oraz zmiana w zakresie przedawnienia ścigania. 13. Umożliwienie ustanowienia doradcy podatkowego obrońcą w postępowaniu dyscyplinarnym. 14. Przyznanie prawa do obrońcy z urzędu w postępowaniu dyscyplinarnym.
Adwokaci radcowie prawni biegli rewidenci	ok. 21 500 osób ok. 52 800 osób ok. 5 200 osób	NRA (www.nra.pl) KIRP(www.kirp.pl) PIBR (www.pibr.org.pl)	1. Zmiana zakresu czynności doradztwa podatkowego. 2. Dopuszczenie wykonywania czynności doradztwa podatkowego także na podstawie umowy cywilnoprawnej w podmiotach uprawnionych do doradztwa podatkowego będących osobami prawnymi.
Kandydaci do egzaminu na doradcę podatkowego	ok. 3000 osób rocznie	dane własne Ministerstwa Finansów	1. Modyfikacja zakresu przedmiotowego egzaminu na doradcę podatkowego. 2. Wprowadzenie obowiązku publikacji wykazu tytułów aktów prawnych

			stanowiących podstawę opracowania pytań i zadań egzaminacyjnych w miejsce wykazu pytań i zadań egzaminacyjnych. 3. Wprowadzenie możliwości korzystania z systemu teleinformatycznego w ramach procedury egzaminacyjnej. 4. Wprowadzenie zmian dotyczących opłat związanych z egzaminem. 5. Rezygnacja z prawa do zmiany terminu egzaminu z części pisemnej lub ustnej oraz zmiana w zakresie zwrotu opłaty egzaminacyjnej. 6. Zakończenie cyklu egzaminacyjnego w przypadku upływu 5 lat od dnia ostatniego wyznaczonego kandydatowi terminu części pisemnej egzaminu.
Członkowie PKE	60 osób (po zmianie 70 osób)	ustawa z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym	1. Zwiększenie liczebności składu osobowego PKE. 2. Podwyższenie wymogów dotyczących kwalifikacji dla kandydatów na członków PKE. 3. Uregulowanie kwestii zgłoszenia kandydata do składu Komisji Egzaminacyjnej. 4. Wprowadzenie ograniczenia w zakresie bycia członkiem PKE do dwóch kolejno po sobie następujących kadencji. 5. Modyfikacja zakresu przedmiotowego egzaminu na doradcę podatkowego. 6. Wprowadzenie możliwości upoważnienia przez PKE jej przewodniczącego do podejmowania decyzji o odmowie dopuszczenia do egzaminu na doradcę podatkowego. 7. Wprowadzenie możliwości korzystania z systemu teleinformatycznego w ramach procedury egzaminacyjnej. 8. Wprowadzenie obowiązku przygotowania i publikacji wykazu tytułów aktów prawnych stanowiących podstawę opracowania pytań i zadań egzaminacyjnych. 9. Zmiana warunków wpisu na listę doradców podatkowych dla osób będących członkami PKE. 10. Wprowadzenie obowiązku bieżącej weryfikacji umów zawartych z uczelniami określających realizowany przez uczelnię program studiów obejmujący zakres wiedzy i umiejętności wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego.
Przewodniczący PKE	1 osoba	dane własne Ministerstwa Finansów	1. Wprowadzenie możliwości upoważnienia przez PKE jej przewodniczącego do podejmowania decyzji o odmowie dopuszczenia do egzaminu. 2. Zwiększenie wymogów dla kandydatów na przewodniczącego PKE. 3. Uzupełnienie katalogu zadań przewodniczącego PKE.

Sekretarz PKE	1 osoba	dane własne Ministerstwa Finansów	1. Uzupełnienie katalogu zadań sekretarza PKE realizowanych w ramach organizacji egzaminu o wyznaczanie terminów egzaminu. 2. Wprowadzenie zmian w dotychczasowym systemie zwrotów opłat egzaminacyjnych i zmian terminu egzaminu (wnioski w tym zakresie rozpatruje sekretarz PKE).
Organy KIDP: I. KZDP II. KRDP III. Sądy dyscyplinarne KIDP oraz Rzecznik Dyscyplinarny KIDP	KZDP - wszyscy doradcy podatkowi lub - w przypadku utworzenia regionalnych oddziałów KIDP – delegaci KRDP, SD, WSD, RD KIDP – łącznie ok. 150 osób /art. 50 ust. 4 i 5 oraz art. 51 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 ustawy o]doradztwie podatkowym/	KIDP (www.kidp.pl)	I. KZDP: 1. Nadanie kompetencji w zakresie określania wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego. 2. Nadanie kompetencji w zakresie określania zasad realizacji prawa do obrońcy z urzędu w sprawach dyscyplinarnych, w tym zasad wynagradzania doradcy podatkowego jako obrońcy z urzędu. II. KRDP: 1. Nadanie kompetencji do prowadzenia listy doradców podatkowych w postaci elektronicznej i podawania do publicznej wiadomości danych osób wpisanych na tę listę. 2. Uzupełnienie katalogu przesłanek skreślenia z listy doradców podatkowych. 3. Umożliwienie prowadzenia korespondencji w sprawach związanych z przynależnością do samorządu doradców podatkowych za pośrednictwem komunikacji elektronicznej (na adres do doręczeń elektronicznych, a w przypadku jego braku za pośrednictwem poczty elektronicznej). 4. Doprecyzowanie terminu na zgłaszanie informacji o zawieszaniu wykonywania zawodu. 5. Zobowiązanie przewodniczącego KRDP do przekazywania – na wezwanie MF – uzasadnienia do podjętych uchwał KZDP oraz uchwał w związku z prowadzeniem przez MF ustawowej weryfikacji ww. aktów z punktu widzenia zgodności ich postanowień z prawem (i statutem KIDP). 6. W przypadku wydania przez sąd dyscyplinarny prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej pozbawienia prawa wykonywania zawodu uznano za zbędne następcze wydawanie przez KRDP decyzji administracyjnej w sprawie skreślenia z listy. III. Sądy dyscyplinarne KIDP oraz Rzecznik Dyscyplinarny KIDP 1. Uzupełnienie katalogu kar dyscyplinarnych. 2. Wprowadzenie możliwości zasądzenia zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego. 3. Uregulowanie kwestii związanych z przedawnieniem karalności.

			4. Modyfikacja zasad stosowania instytucji „zatarcia ukarania”. 5. Wyodrębnienie poszczególnych etapów postępowania dyscyplinarnego. 6. Usystematyzowanie postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez Rzecznika Dyscyplinarnego. 7. Uregulowanie zasad działania zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego i wiceprzewodniczących sądów dyscyplinarnych. 8. Wprowadzenie zasady odpowiedniego stosowania do postępowania dyscyplinarnego przepisów rozdziałów I-III ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.
Prezes NSA	1 osoba	www.nsa.gov.pl	Modyfikacja przesłanek odwołania ze składu PKE sędziego delegowanego przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego.
Minister Sprawiedliwości	1 osoba	https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc	Określenie w rozporządzeniu wzoru stroju urzędowego doradcy podatkowego.
uczelnie uprawnione do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w zakresie nauk społecznych w dyscyplinie nauk prawnych lub ekonomii i finansów	ok. 50 szkół wyższych	system POL-on (Dane publiczne - POL-on (nauka.gov.pl))	Określenie minimalnych wymogów, jakie powinien spełniać program studiów objęty wnioskiem uczelni o zawarcie umowy z PKE oraz sposobu bieżącej weryfikacji zawartych umów i wprowadzenie odpłatności za rozpatrywanie wniosków uczelni o zawarcie z PKE umowy określającej realizowany przez uczelnię program studiów obejmujący zakres wiedzy i umiejętności wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego oraz ich bieżącą weryfikację.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) projekt ustawy z chwilą przekazania go do uzgodnień z członkami Rady Ministrów oraz konsultacji publicznych został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny (www.rcl.gov.pl), w celu umożliwienia zgłaszania opinii przez wszystkie zainteresowane podmioty.

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt został przekazany do następujących podmiotów:

1) Krajowa Rada Doradców Podatkowych
2) Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego
3) Krajowa Izba Radców Prawnych
4) Naczelna Rada Adwokacka
5) Polska Izba Biegłych Rewidentów
6) Stowarzyszenie Księgowych w Polsce
7) Krajowa Izba Biur Rachunkowych
8) Stowarzyszenie Biegłych Rewidentów, Księgowych, Doradców Podatkowych, Prawników i Ekonomistów LIBERTAS
9) Business Centre Club
10) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców
11) Związek Banków Polskich
12) Związek Rzemiosła Polskiego
13) Krajowa Izba Gospodarcza
14) Izba Pracodawców Polskich
15) Fundacja Rozwoju Rachunkowości w Polsce
16) Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP)

17) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
18) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”
19) Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych
20) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
21) Konfederacja „Lewiatan”
22) Rada Dialogu Społecznego
23) Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego
24) Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców
25) Rzecznik Praw Obywatelskich
26) Rada Działalności Pożytku Publicznego
27) Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego
28) Federacja Przedsiębiorców Polskich
29) Polskie Towarzystwo Gospodarcze
30) Forum Związków Zawodowych

Uczelnie z którymi Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego zawarła umowy:

31) Uniwersytet Gdański
32) Uniwersytet Warszawski
33) Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
34) Szkoła Główna Handlowa
35) Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
36) Uniwersytet Szczeciński
37) Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
38) Uniwersytet Wrocławski
39) Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
40) Uniwersytet w Białymstoku
41) Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
42) Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie.

Projekt ustawy został skierowany do konsultacji publicznych i opiniowania dnia 24 października 2024 r. Termin na zgłoszenie uwag został wyznaczony na dzień 22 listopada 2024 r.

Podsumowanie wyników konsultacji i opiniowania zostało przedstawione w raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Ewentualny wzrost wpływów do budżetu państwa wynikający z wprowadzenia opłaty wstępnej za przystąpienie do postępowania kwalifikacyjnego do egzaminów na doradcę podatkowego oraz opłat za wnioski uczelni o zawarcie umowy z PKE, które będą stanowiły dochód budżetu państwa, będzie finansowany ze środków osób fizycznych wnioskujących o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego i wyznaczenie terminu części pisemnej albo terminu części ustnej egzaminu (kandydatów na doradców podatkowych składających pierwszy wniosek

	w procedurze egzaminacyjnej) i uczelni wnioskujących o zawarcie umowy z PKE. Wysokość ww. opłat zostanie określona przez MF w rozporządzeniu, w związku z czym na obecnym etapie nie jest możliwe podanie wartości wzrostu wpływów budżetu państwa z tego tytułu.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Zgodnie z projektem kandydat na doradcę podatkowego będzie uiszczał opłatę wstępną za przystąpienie do postępowania kwalifikacyjnego do egzaminu na doradcę podatkowego oraz opłaty egzaminacyjne, oddzielnie za część pisemną i ustną, które będą stanowiły dochód budżetu państwa. Opłaty egzaminacyjne będą podlegały zwrotowi w całości lub w wysokości połowy opłaty egzaminacyjnej w zależności od przyczyn nieprzystąpienia kandydata do egzaminu. Wprowadzana zasada jednokrotnego zwrotu połowy wartości opłaty za daną część egzaminu, bez konieczności uzasadniania przyczyny niestawiennictwa, w miejsce dotychczasowych rozwiązań tj. jednorazowego zwrotu całości wartości poniesionej opłaty w przypadku usprawiedliwionego (niezawinionymi przez kandydata, losowymi sytuacjami) niestawiennictwa kandydata na egzaminie oraz możliwości zmiany terminu egzaminu w przypadku udokumentowanych przyczyn losowych – zmniejszy dotychczasowe wydatki budżetu państwa na organizację egzaminów, o które kandydaci wnioskowali, ale nie stawiali się na nie i korzystali z możliwości zwrotu pełnej opłaty lub zmiany terminu. Opłata wstępna, jako należna z tytułu przystąpienia kandydata do postępowania kwalifikacyjnego i mająca zrekompensować wydatki związane z formalną oceną wniosku o dopuszczenie do egzaminu i obsługą administracyjną na tym etapie postępowania kwalifikacyjnego, nie będzie podlegała zwrotowi. Umowy zawierane na wniosek uczelni będą podlegały opłacie stanowiącej dochód budżetu państwa. W przypadku nie zawarcia umowy, połowa opłaty będzie podlegała zwrotowi. W przypadku wniosku o zmianę umowy dotyczącego postanowień umowy w zakresie realizowania przez uczelnię programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, wniosek podlegać będzie opłacie, takiej jak wniosek o zawarcie umowy, a gdy umowa nie zostanie zmieniona, połowa opłaty podlegać będzie zwrotowi. Wysokość ww. opłat zostanie określona przez MF w rozporządzeniu, przy czym ich wysokość zostanie powiązana z wysokością minimalnego wynagrodzenia za pracę. Biorąc powyższe pod uwagę, wskazać należy, że na obecnym etapie nie jest możliwe podanie wartości wzrostu wpływów budżetu państwa z tego tytułu. Wprowadzenie nowych regulacji w ww. zakresie spowoduje zmniejszenie wydatków budżetu państwa z uwagi na ograniczenie zwrotu opłat egzaminacyjnych. Dodatkowo bez znaczącego wpływu na budżet państwa pozostanie rozwiązanie polegające na zwiększeniu liczby członków PKE z obecnych 60 do 70 członków z uwagi na sposób pracy tego gremium, które w zdecydowanej większości przypadków opiera się o prace maksymalnie 6-osobowych zespołów. Podkreślenia wymaga fakt, że liczba organizowanych egzaminów, która z kolei determinuje konieczność powołania określonej liczby wskazanych wyżej 6-osobowych składów egzaminacyjnych, wynika każdorazowo z liczby kandydatów do egzaminu na doradcę podatkowego, która z kolei jest wartością zmienną i uzależnioną w części od warunków zewnętrznych (atrakcyjność zawodu, potrzeby rynkowe), ale przede wszystkim – już konkretnie w odniesieniu do każdej z dwóch części egzaminu – od przyjętych w ramach rozwiązań prawnych możliwości powtarzalności danej części egzaminu w ramach jednego cyklu egzaminacyjnego. Obecnie przyjęte rozwiązania, umożliwiające jednemu kandydatowi nieograniczoną w czasie możliwość przystępowania do egzaminu z części pisemnej, jak również wielokrotną – w okresie roku od zdania części pisemnej – możliwość przystępowania do części ustnej egzaminu, dodatkowo umożliwiając kandydatowi bezkosztową zmianę terminu lub

	zwrot całości opłaty egzaminacyjnej w przypadku niestawienia się na wyznaczony termin egzaminu, o czym kandydat nie informuje przed terminem egzaminu, ale w okresie 14 dni po niestawiennictwie – skutkują często koniecznością organizowania dla tego samego kandydata większej ilości egzaminów niż założona (1 egzamin pisemny i 1 egzamin ustny) w ramach jednego cyklu egzaminacyjnego. Niemniej niezależnie od przyczyn wnioskowania o wyznaczenie terminu egzaminu, PKE jest zobowiązana do wyznaczenia kandydatowi chcącemu przystąpić do danej części egzaminu terminu tego egzaminu i powołania 6-osobowego składu egzaminacyjnego do jego przeprowadzenia. W ciągu jednego dnia w części pisemnej egzaminu uczestniczy ok. 120 kandydatów, w przypadku części ustnej – w ciągu jednego dnia organizowane są egzaminy dla ok. 12 kandydatów. Ww. tryb pracy PKE i zapotrzebowanie ze strony kandydatów, wpłynęły na zorganizowanie (jak wskazano w pkt 1) w 2021 r. i 2022 r. 17 terminów, a w 2023 r. – 30 terminów egzaminów z części pisemnej, a w przypadku egzaminów z części ustnej: w 2021 r. – 75 terminów, w 2022 r. – 98 terminów, w 2023 r. –109 terminów, a w 2024 r. –137 terminów egzaminów. Niezależnie zatem od wielkości składu PKE (60 czy 70 osób), niezbędna liczba terminów egzaminów (co z kolei bezpośrednio przekłada się na liczbę 6-osobowych składów egzaminacyjnych i pokrycie kosztów ich pracy) musi być zorganizowana. Zwiększenie liczby członków PKE ma na celu jedynie zapewnienie większej dostępności członków PKE, których liczne obowiązki zawodowe wpływają na ich dyspozycyjność i możliwość uczestniczenia w składzie egzaminacyjnym przeprowadzającym egzamin. Jednoczesny udział większej liczby członków PKE w jej pracach możliwy jest jedynie w przypadku organizacji jej posiedzenia, co ma jednak miejsce z reguły raz w roku i nie wymaga – dla ważności podejmowanych uchwał – udziału wszystkich członków PKE (co do zasady chwały podejmowane są w trybie obiegowym). Wskazać przy tym należy, że wynagrodzenie należne z tytułu posiedzenia wynosi 250 zł, w związku z czym ewentualne wynagrodzenie za udział w posiedzeniu raz w roku dodatkowych 10 członków PKE w przypadku obecności pełnego jej składu (gdzie w posiedzeniach PKE co do zasady uczestniczy ok. 70% składu) zostałoby sfinansowane z dotychczas przyznanych środków finansowych na ten cel. Projekt ustawy nie wpłynie na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Zwiększenie bezpieczeństwa podmiotów świadczących działalność gospodarczą oraz osób fizycznych, które korzystają z pomocy podmiotów uprawnionych do świadczenia doradztwa podatkowego.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Zwiększenie bezpieczeństwa podmiotów świadczących działalność gospodarczą oraz osób fizycznych, które korzystają z pomocy podmiotów uprawnionych do świadczenia doradztwa podatkowego.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projekt nie będzie miał bezpośredniego wpływu na sytuację społeczną rodziny, obywateli, gospodarstw domowych.						
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	**Dla doradców podatkowych** Projekt, zakładając rozszerzenie zakresu spraw wykonywanych przez doradców podatkowych, skutkować może zwiększeniem liczby działających na rynku podmiotów chcących skorzystać w tym zakresie z pomocy specjalisty (doradców podatkowych, ale i radców prawnych, adwokatów, biegłych rewidentów).

Umożliwienie podmiotom wykonującym czynności doradztwa podatkowego wykonywania zawodu również w ramach umowy cywilnoprawnej – obok dotychczas dopuszczonego stosunku pracy, wpłynąć powinno na ułatwienie wykonywania zawodu i zwiększenie elastyczności świadczenia usług. Może to bezpośrednio wpłynąć na wzrost liczby podmiotów uprawnionych do wykonywania czynności doradztwa podatkowego, zarówno poprzez uzyskanie tych uprawnień (w następstwie wpisu na listę doradców podatkowych), jak również w związku z wznowieniem wykonywania zawodu przez dotychczas wpisanych na listę doradców podatkowych niewykonujących zawodu, ale i zakresu czynności czy liczby obsługiwanych przez te podmioty uprawnione klientów.

Zmiany w zakresie zasad prowadzenia przez organy dyscyplinarne KIDP postępowania dyscyplinarnego wpłyną na usprawnienie jego przebiegu, a co za tym idzie skuteczność w dążeniach samorządu do prawidłowego wykonywania zawodu. Długotrwałe obecnie postępowania dyscyplinarne winny ulec skróceniu, przez co czasokres niepewności co do rozstrzygnięcia sprawy może okazać się mniej dotkliwy także dla samych obwinionych, a wprowadzenie kary pieniężnej pozwoli na lepsze dostosowanie jej dolegliwości do stopnia zawinienia i społecznej szkodliwości czynu. Obecnie funkcjonujący system kar umożliwia wymierzenie kary upomnienia, nagany, zawieszenia prawa wykonywania zawodu oraz pozbawienia prawa wykonywania zawodu, co – w związku z odmiennością poszczególnych stanów faktycznych – nie zawsze jest w stanie w sposób adekwatny oddać stopień winy, ale i motywację i sposób zachowania się sprawcy, rodzaj i stopień naruszenia ciążących na sprawcy obowiązków, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw czynu podlegającego odpowiedzialności dyscyplinarnej. Zastosowaniu kary, która będzie w pełni realizować cele zapobiegawcze i wychowawcze służyć ma również wprowadzenie możliwości wymierzania kary łącznej i orzeczenia łącznego, których zadaniem jest również dostosowanie wymiaru kary do całokształtu sytuacji obwinionego, której sąd często nie jest w stanie wziąć pod uwagę orzekając w poszczególnych sprawach i nie mając pełnego obrazu okoliczności, w jakich znajduje się obwiniony. Poprzez modyfikację instytucji przedawnienia wszczęcia postępowania dyscyplinarnego oraz wprowadzenie przedawnienia karalności jednoznacznie określone zostały także ramy czasowe, w których możliwe będzie ukaranie sprawcy czynu (nie można będzie wszcząć postępowania dyscyplinarnego, jeżeli od chwili popełnienia czynu upłynęły 3 lata a w przypadkach przewidzianych w art. 37a ust. 2 ustawy – rok oraz karalność przewinienia dyscyplinarnego ustanie, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło pięć lat, w przypadkach nadużycia wolności słowa i pisma w wykonywaniu czynności doradztwa podatkowego trzy lata, a jeżeli czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne następuje dopiero z upływem okresu przedawnienia karalności przestępstwa).

Dla uczelni

Projekt ustawy, określając odpłatność za rozpatrzenie przez PKE wniosków uczelni, posiadających uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w zakresie nauk społecznych w dyscyplinie nauk prawnych lub ekonomii i finansów, o zawarcie z PKE umów określających realizowany przez uczelnię program studiów obejmujący efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, będzie miał wpływ na sytuację ekonomiczną uczelni zainteresowanych złożeniem takiego wniosku lub wniosku o zmianę istotnych warunków zawartej już umowy. Z uwagi na fakt, że jej wysokość zostanie określona przez MF w rozporządzeniu na obecnym etapie nie jest możliwe podanie wysokości wydatków uczelni z tego tytułu.

Dla obywateli/kandydatów przystępujących do egzaminu na doradców podatkowych i ich rodzin

Projekt ustawy, określając nowy sposób dokonywania opłat związanych z egzaminem na doradcę podatkowego będzie miał wpływ na sytuację ekonomiczną obywateli chcących uzyskać tytuł doradcy podatkowego.

	Biorąc pod uwagę fakt, że wysokość ww. opłat dotyczących egzaminu zostanie określona przez MF w rozporządzeniu na obecnym etapie nie jest możliwe podanie wartości ewentualnych obciążeń z tego tytułu dla obywateli (kandydatów na doradców podatkowych). Należy mieć jednocześnie na względzie, że skutki finansowe dla kandydatów mogą okazać się niższe, gdyż zmiany dotyczące opłat za egzamin i ich zwrotu mogą spowodować bardziej przemyślane przez kandydatów decyzje o zgłaszaniu się na egzamin, uwzgledniające zarówno czasową możliwość przygotowania się do egzaminu, jak też inne plany czy zobowiązania w okresie egzaminu, które mogły stać na przeszkodzie stawienia się na egzaminie. Możliwe jest zatem zmniejszenie częstotliwości składania przez kandydatów wniosków o wyznaczenie egzaminu. Podkreślić należy, że zakres skutków finansowych dla kandydatów na doradców podatkowych będzie uzależniony od tego ile razy nie stawią się na egzaminie. Dla kandydata, który nie stawił się kilka razy na egzaminie, zmiany te będą rodziły skutki finansowe. Natomiast dla kandydata, który stawia się na egzaminie, zmiany te będą neutralne. Dla kandydata, który dotychczas nie stawiał się na egzaminie, ale nie miał udokumentowanego usprawiedliwienia i w związku z tym nie mógł uzyskać zwrotu opłaty ani zmiany terminu egzaminu, zmiany te będą miały pozytywny skutek finansowy, gdyż umożliwią częściowy zwrot uiszczonej opłaty. Wskazać przy tym należy, że projekt nie różnicuje adresatów jego regulacji według np. kryterium wieku, sytuacji rodzinnej czy niepełnosprawności, a uzależnia wysokość opłat za egzamin jedynie od etapu procedury egzaminacyjnej, do której się przystępuje. Zatem projektowany akt prawny będzie miał wpływ na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych wyłącznie w przypadku, jeżeli osoby te będą zainteresowane przystąpieniem do egzaminu na doradcę podatkowego i będą chciały złożyć wniosek o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego. W pozostałych przypadkach, projektowany akt prawny nie będzie miał wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu	
☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne: usprawnienie komunikacji	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: …
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz: Zmiany obciążeń regulacyjnych przewidziane w projekcie będą miały pozytywny i usprawniający wpływ na: wykonywanie czynności doradztwa podatkowego i zwiększenie bezpieczeństwa podmiotów korzystających z pomocy podmiotów świadczących usługi w tym zakresie (zmiana sposobu publikacji danych osób wpisanych na listę doradców podatkowych, doprecyzowanie obowiązku informowania o zawieszeniu wykonywania zawodu, elektroniczna komunikacja doradcy podatkowego z KIDP, usprawnienie postępowań dyscyplinarnych) i przygotowanie do wykonywania zawodu (zmiana zakresu przedmiotowego egzaminu związana z rozszerzeniem katalogu czynności doradztwa podatkowego, usprawnienie pracy PKE, wprowadzenie narzędzi usprawniających organizację i przebieg egzaminu m.in. poprzez umożliwienie korzystania z systemu teleinformatycznego). W perspektywie czasowej pozytywny wpływ na efektywność egzaminów dla kandydatów na doradców podatkowych winno mieć również wprowadzenie zmiany sposobu odpłatności za egzamin polegającej na podzieleniu jednej opłaty egzaminacyjnej na dwie – przyporządkowane do poszczególnych części egzaminu na doradcę podatkowego oraz wprowadzenie opłaty wstępnej. Zmiana ta, choć wydaje się wskazywać na zwiększenie obciążeń, zastąpić ma jednorazową odpłatność za dwuetapowy egzamin	

oraz obowiązujące obecnie odpłatności za każdorazowe ponowne egzaminy z każdej z jego części (pisemnej lub ustnej). Wprowadzone rozwiązanie pozwoli na uniknięcie płacenia „z góry" za dwie części egzaminu w sytuacji, gdy dopiero uzyskanie pozytywnego wyniku z pierwszej części umożliwi kandydatowi przystąpienie do kolejnej – kandydat zapłaci tylko za część pisemną (w wysokości adekwatnej do kosztów przeprowadzenia tej części egzaminu i wydatków związanych z funkcjonowaniem PKE) i uzyskawszy z niego pozytywną ocenę dopiero, niejako w drugiej racie płatności, zapłaci za część ustną egzaminu (w wysokości adekwatnej do kosztów przeprowadzenie tej części egzaminu i wydatków związanych z funkcjonowaniem PKE). W przypadku ponownego przystępowania do egzaminu z części pisemnej – ponownie (analogicznie jak obecnie w przypadku poprawkowego egzaminu z części pisemnej) dokona opłaty egzaminacyjnej za część pisemną (obecnie to opłata za ponowny egzamin), tak samo w przypadku, gdy ponownie kandydat przystępować będzie do egzaminu w części ustnej – ponownie (analogicznie jak obecnie w przypadku poprawkowego egzaminu z części ustnej) dokona opłaty egzaminacyjnej za część ustną (obecnie to opłata za ponowny egzamin). Modyfikacja zasad dokonywania zwrotu opłaty w przypadku niestawiennictwa na wyznaczonym terminie egzaminu, zmierzając do korzystania z tej możliwości – zgodnie z celem jakiemu zwrot ten zawsze miał służyć – w wyjątkowych okolicznościach, skutkować winna bardziej przemyślanym planowaniem przez kandydatów przystępowania do każdej z części egzaminu i lepszym przygotowaniem merytorycznym, co winno przełożyć się na zmniejszenie (w stosunku do bieżącej sytuacji) liczby wnioskowanych ponownych egzaminów, a co za tym idzie wydatków po stronie kandydata na kolejne egzaminy poprawkowe. Zwiększenie obciążeń finansowych po stronie kandydatów odczuwalne może być wyłącznie w związku z wprowadzeniem opłaty wstępnej, która co do zasady, będąc odpowiednikiem opłaty za czynności urzędowe stanowić będzie dochód budżetu państwa i nie będzie podlegać zwrotowi. Jej wysokość ma jednak zrównoważyć wyłącznie koszty funkcjonowania PKE związane z prowadzaniem postępowania kwalifikacyjnego (ocena formalna wniosku, uzupełnienia braków, ew. wydanie decyzji o odmowie dopuszczenia do egzaminu) i ponoszona ma być jednorazowo w trakcie całego cyklu egzaminacyjnego.

Wzrost obciążeń finansowych dotyczyć będzie uczelni zainteresowanych zawarciem z PKE umów określających realizowany przez uczelnię program studiów obejmujący efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, które zgodnie z projektem zobowiązane będą do opłacenia wniosku o zawarcie ww. umowy. Opłata ta z założenia ma charakter jednorazowy i z założenia pokryć winna wydatki PKE związane z analizą wniosku, zawarciem umowy i bieżącą weryfikacją spełniania przez uczelnię warunków wynikających z przepisów prawa przez cały okres jej obowiązywania (przy czym z reguły umowy dotychczas zawierane były na czas nieokreślony). W przypadku złożenia przez uczelnię wniosku o zmianę zawartej umowy (tzw. aneks) dotyczącego postanowień umowy w zakresie realizowania przez uczelnię programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego (istotnych warunków umowy, wymagających ponownego przeanalizowania całości dokumentacji dotyczącej przyjętego przez uczelnię programu i toku studiów), wniosek podlegać będzie opłacie, takiej jak wniosek o zawarcie umowy, a gdy umowa nie zostanie zmieniona, połowa opłaty podlegać będzie zwrotowi.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektu nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy, choć pośrednio może wpłynąć na atrakcyjność zawodu doradcy podatkowego.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne: …	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projekt nie będzie miał wpływu na ww. obszary.	

11.Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Zgodnie z przyjętymi założeniami nowe regulacje wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2026 r., przy czym:

1) do egzaminów na doradcę podatkowego przeprowadzanych do dnia 30 czerwca 2026 r. stosowane będą przepisy dotychczasowe;
2) do postępowań prowadzonych przez Rzecznika Dyscyplinarnego i sądy dyscyplinarne KIDP wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, co do zasady będą stosowane przepisy dotychczasowe;
3) przepisy dotyczące wykorzystania systemu teleinformatycznego do organizacji i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego wejdą w życie z dniem 1 lipca 2026 r.;

4) zmieniane przepisy dotyczące zawierania przez PKE umów z uczelniami oraz używania przez doradcę podatkowego stroju urzędowego (togi) wejdą w życie z dniem 1 kwietnia 2026 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Z uwagi na charakter projektu, rozłożone w czasie wejście w życie przepisów dotyczących poszczególnych rozwiązań oraz stopniowe wprowadzanie kolejnych funkcjonalności systemu teleinformatycznego do organizacji i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego, brak możliwości przewidzenia m.in. zainteresowania przystąpieniem do egzaminu i wykonywaniem zawodu doradcy podatkowego oraz ich indywidualnego zaangażowania w przygotowanie się merytorycznie do egzaminu, nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu.

13.Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

RAPORT Z KONSULTACJI

projektu ustawy

o zmianie ustawy o doradztwie podatkowym (UD134)

1. Omówienie wyników konsultacji publicznych i opiniowania.

a) Podmioty, do których skierowano projekt w celu przedstawienia stanowiska w ramach konsultacji publicznych lub wyrażenia opinii

1. Krajowa Rada Doradców Podatkowych
2. Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego
3. Krajowa Izba Radców Prawnych
4. Naczelna Rada Adwokacka
5. Polska Izba Biegłych Rewidentów
6. Stowarzyszenie Księgowych w Polsce
7. Krajowa Izba Biur Rachunkowych
8. Stowarzyszenie Biegłych Rewidentów, Księgowych, Doradców Podatkowych, Prawników i Ekonomistów LIBERTAS
9. Business Centre Club
10. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców
11. Związek Banków Polskich
12. Związek Rzemiosła Polskiego
13. Krajowa Izba Gospodarcza
14. Izba Pracodawców Polskich
15. Fundacja Rozwoju Rachunkowości w Polsce
16. Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP)
17. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
18. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”
19. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych
20. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
21. Konfederacja „Lewiatan”
22. Rada Dialogu Społecznego
23. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego
24. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców
25. Rzecznik Praw Obywatelskich
26. Rada Działalności Pożytku Publicznego
27. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego
28. Federacja Przedsiębiorców Polskich
29. Polskie Towarzystwo Gospodarcze
30. Forum Związków Zawodowych

Uczelnie, z którymi Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego zawarła umowy:

31. Uniwersytet Gdański

32. Uniwersytet Warszawski
33. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
34. Szkoła Główna Handlowa
35. Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
36. Uniwersytet Szczeciński
37. Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
38. Uniwersytet Wrocławski
39. Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
40. Uniwersytet w Białymstoku
41. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
42. Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie.

b) Podmioty, które przedstawiły stanowisko lub opinię

1) Krajowa Rada Doradców Podatkowych
2) Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego
3) Stowarzyszenie Księgowych w Polsce
4) Krajowa Izba Biur Rachunkowych
5) Związek Rzemiosła Polskiego
6) Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich
7) Konfederacja „Lewiatan"
8) Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego
9) Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego – brak uwag
10) Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego
11) Uniwersytet w Białymstoku Wydział Prawa
12) Stowarzyszenie Współpracujących Biur Rachunkowych
13) NKDP Spółka z o.o.
14) Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie" – brak uwag
15) Polska Grupa Energetyczna S.A.
16) Uniwersytet Warszawski Wydział Nauk Ekonomicznych
17) Uniwersytet Warszawski Wydział Prawa i Administracji
18) Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej
19) Uniwersytet Szczeciński Instytut Ekonomii i Finansów
20) ORLEN S.A.
21) Osoby fizyczne (6 osób)

c) Omówienie przedstawionych stanowisk lub opinii i odniesienie się do nich

Omówienie przedstawionych stanowisk i opinii oraz odniesienie się do nich zostało przedstawione w załączniku do niniejszego Raportu z konsultacji i opiniowania (tabela).

2. Informacja o okresie przeprowadzenia konsultacji publicznych i opiniowania i terminie wyznaczonym do zajęcia stanowiska

Projekt ustawy został skierowany do konsultacji publicznych i opiniowania dnia 24 października 2024 r. Termin na zgłoszenie uwag został wyznaczony na dzień 22 listopada 2024 r.

3. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym .

Projekt nie wymaga przedłożenia organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia.

4. Podmioty, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Nie zgłoszono zainteresowania pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Załącznik do raportu z konsultacji i opiniowania

projektu ustawy o zmianie ustawy o doradztwie podatkowym (UD134)

Lp.	Jednostka redakcyjna	Podmiot, który przedstawił stanowisko/ opinię	Stanowisko/opinia podmiotu	Stanowisko MF
1.	art. 1 pkt 1 lit. a projektu* (art. 2 ust. 1 pkt 1 udp**) *„projekt" – projekt ustawy o zmianie ustawy o doradztwie podatkowym (UD134) **„udp" – ustawa z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2117)	**Krajowa Izba Doradców Podatkowych (KIDP)**	Propozycja KIDP: W art. 2 w ust. 1 w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie: „b) dotyczących należności i opłat, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 i 2760 oraz z 2024 r. poz. 879 ze zm.) lub Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz.U. 2024 poz. 572 ze zm.)" Uzasadnienie KIDP pozytywnie ocenia zaproponowaną zmianę, jednak uważa ją za niewystarczającą. Dla prawidłowej realizacji wykonywanych przez doradców podatkowych czynności należałoby uzupełnić art. 2 ust. 1 pkt 1 lit b Ustawy o doradztwie podatkowym (UoDP) o należności, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa lub Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz.U. 2024 poz. 572 ze zm.). Do niepodatkowych należności budżetowych, które mogą podlegać przepisom administracyjnym i w których doradcy podatkowi mogą odgrywać istotną rolę, należą opłaty administracyjne i skarbowe; opłaty za wydanie decyzji administracyjnych (np. pozwolenia na budowę, koncesje, licencje); opłaty skarbowe od czynności urzędowych, pełnomocnictw, zaświadczeń czy wpisów do rejestrów publicznych; Kary administracyjne za naruszenia przepisów (np. związanych z ochroną środowiska, prawem pracy, przepisami drogowymi); grzywny nakładane przez inspekcje lub organy nadzoru, np. Inspekcję Ochrony Środowiska, Inspekcję	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Obecny stan prawny, zakładający brak zastrzeżenia zawodowego wykonywania czynności dotyczących należności i opłat, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, skutkuje możliwością wykonywania ich przez nieograniczony krąg podmiotów, a zatem pozwala na ich wykonywanie również przez doradców podatkowych na podstawie przepisów KPA. Zgodnie z art. 33 § 1 KPA, pełnomocnikiem strony może być osoba fizyczna posiadająca zdolność do czynności prawnych. Wprowadzenie przedmiotowych czynności do art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy spowoduje konieczność ich wykonywania wyłącznie przez podmioty uprawnione w rozumieniu ustawy o doradztwie podatkowym. W konsekwencji zastrzeżenie kolejnych czynności w tak szerokim zakresie – dodatkowo niezwiązanym z prawem czy procedurą podatkową – skutkować będzie ograniczeniem kategorii podmiotów świadczących te usługi obecnie, wpływając znacząco na obowiązujące także w tym zakresie stosunki zobowiązaniowe. Niezależnie od powyższego wymagałoby to gruntownego rozbudowania zakresu egzaminu na doradcę podatkowego o kolejne dziedziny egzaminacyjne, których znajomością musiałby wykazać się kandydat na doradcę podatkowego, a osoby już posiadające uprawnienia zawodowe musiałyby uzupełnić swoje kwalifikacje w tym zakresie, co - mając na uwadze niepodatkowy ich charakter (wskazane przez KIDP m.in.: pozwolenia na budowę, koncesje, licencje, opłaty od wpisów do rejestrów publicznych, kary administracyjne za naruszenia przepisów /np. związanych z ochroną środowiska, prawem pracy, przepisami drogowymi/; grzywny nakładane

			Sanitarną; Opłaty lokalne: opłata za użytkowanie wieczyste gruntu. Opłaty targowe, reklamowe lub parkingowe. Opłaty związane z gospodarką odpadami (np. za odbiór odpadów komunalnych); Opłaty środowiskowe i zasoby naturalne: Opłaty za emisję gazów cieplarnianych, korzystanie ze środowiska, pobór wód czy odprowadzanie ścieków. Opłaty wynikające z ustawy o odpadach czy innych aktów prawa środowiskowego. Należności z zakresu prawa cywilnego wynikające z decyzji administracyjnych: Opłaty za odszkodowania administracyjne, np. z tytułu wywłaszczeń lub ograniczenia prawa własności w wyniku decyzji organów administracji publicznej. Subwencje i dotacje zwrotne: Należności wynikające z konieczności zwrotu dotacji udzielonych przez administrację publiczną (np. dotacji unijnych w przypadku nieprawidłowego wykorzystania środków). Wszystkie te należności mają charakter publicznoprawny, lecz nie zawsze wynikają wprost z przepisów podatkowych. Są jednak kluczowe dla funkcjonowania budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz państwa. Ich ustalanie, pobór i egzekucja często są regulowane przepisami administracyjnymi (KPA), co wymaga znajomości odmiennych zasad niż te przewidziane w Ordynacji podatkowej. Dzięki zaproponowanej zmianie doradcy podatkowi, mogą skuteczniej wspierać swoich klientów w sporach z organami administracyjnymi. Wielu klientów doradców podatkowych spotyka się z sytuacjami, w których decyzje administracyjne dotyczące tych należności są wadliwe lub niezgodne z prawem. Doradca podatkowy musi mieć możliwość reprezentowania klientów w postępowaniach opartych o przepisy KPA, aby zapewnić równość w relacji z organami publicznymi. KPA daje podstawy prawne do zabezpieczenia interesów obywateli i przedsiębiorstw, m.in. poprzez możliwość składania	przez inspekcje lub organy nadzoru, opłaty za odszkodowania administracyjne /np. z tytułu wywłaszczeń lub ograniczenia prawa własności w wyniku decyzji organów administracji publicznej/; subwencje i dotacje zwrotne: należności wynikające z konieczności zwrotu dotacji udzielonych przez administrację publiczną /np. dotacji unijnych w przypadku nieprawidłowego wykorzystania środków/) – jest nieuzasadnione. Wprowadzenie wymogów znajomości przepisów prawa tak daleko wykraczających poza materię prawa podatkowego, jako niezbędnego warunku uzyskania uprawnień doradcy podatkowego, nie wpisuje się w istotę wykonywania tego zawodu, i jest sprzeczne z celem powołania do życia zawodu doradcy podatkowego, którego zakres działania stanowić miały – zgodnie z założeniem ustawodawcy - sprawy podatkowe. Tego rodzaju rozszerzenie zakresu czynności doradztwa podatkowego może również zostać uznane za nieproporcjonalne względem ewentualnej skali i zakresu realizowanych przez większość doradców podatkowych czynności zawodowych. Dodatkowo pamiętać należy, że kwestie tak szeroko ukonstytuowane w materialnym prawie administracyjnym i prawie cywilnym realizowane są zasadniczo w ramach szeroko rozumianej „pomocy prawnej" świadczonej przez radców prawnych i adwokatów. Stosowanie w sprawach dotyczących przedmiotowych należności przepisów KPA, które w znacznej części przewiduje także Ordynacja podatkowa, nie wydaje się być wystarczające do zastrzeżenia ich do zawodowego wykonywania dla doradców podatkowych. W każdej ze spraw dotyczących ww. zakresu niezbędna jest bowiem znajomość właściwych przepisów regulujących podstawy prawne ustalenia i pobrania tych należności i opłat. Niniejsza nowelizacja rozszerzając zakres czynności doradztwa podatkowego zmierza do objęcia tą kategorią jedynie spraw systemowo „najbliższych" podatkom i ściśle z nimi związanych, zamykając się we wskazanym powyżej rozumieniu „istoty" zawodu. Dodatkowo wskazać należy, że zaproponowana w nowelizacji zmiana jest nie tyle

			odwołań, wniosków o przywrócenie terminu czy stosowanie zasady rozstrzygania wątpliwości na korzyść strony. Podsumowując, rozszerzenie zakresu ustawy o doradztwie podatkowym o przepisy dotyczące należności budżetowych oraz stosowanie KPA pozwoli doradcom podatkowym działać na rzecz swoich klientów w sposób kompleksowy, a przede wszystkim zgodny z rzeczywistością ich praktyki.	zwiększeniem kompetencji tej grupy zawodowej, ile przede wszystkim dostosowaniem zakresu pojęciowego do różnych aktów prawnych oraz zebraniem w jedną całość wszystkich instytucji mających charakter daniny publicznej, w których specjalizują się doradcy podatkowi. W następstwie zmian w przepisach wprowadzających na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat nowe daniny o tym charakterze (opłata za zezwolenie na obrót hurtowy napojami alkoholowymi w opakowaniach do 300 ml, opłata od środków spożywczych), zaproponowaną w art. 2 ust. 1 pkt 1 zmianą uregulowano kwestię możliwości wykonywania przez doradców podatkowych pomocy również w ich zakresie, co przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa podatników korzystających z usług doradców podatkowych także w sprawach tych opłat, obejmując je chociażby obowiązkowym ubezpieczeniem i odpowiedzialnością dyscyplinarną. Jednocześnie zastrzeżenie tych czynności, z uwagi na możliwie najwęższy zakres tego uzupełnienia i katalog podmiotów obecnie je wykonujących, w minimalnym jedynie zakresie powinno oddziaływać na inne podmioty działające na tym rynku poza doradcami podatkowymi, radcami prawnymi, adwokatami i biegłymi rewidentami. Podkreślenia wymaga przy tym fakt, że w modyfikacji zakresu czynności doradztwa podatkowego nie powinno chodzić o ujednolicenie w zakresie czynności wszystkich tych zawodów, których przedstawiciele uprawnieni są do wykonywania czynności doradztwa podatkowego (doradców podatkowych, radców prawnych, adwokatów), ale o – przy zachowaniu ich odrębności i specyfiki – uzupełnienie regulacji w taki sposób aby dać właściwą ochronę jednostce w związku z rozbudowywaniem instytucji w ramach poszczególnych gałęzi prawa (w przypadku doradztwa podatkowego: prawa podatkowego). W przypadku gdy po wejściu w życie przewidzianego w projekcie rozwiązania, przeprowadzone przez Krajową Izbę Doradców Podatkowych (w ramach kilkuletniego monitoringu stosowania tych regulacji) analizy i zebrane w ich wyniku dane jakościowe i ilościowe wskażą na istotne i uzasadnione potrzeby uregulowania działalności doradców podatkowych

				także poza zakresem projektowanej regulacji, Ministerstwo Finansów ponownie podejmie rozważania w powyższym zakresie.
2.	art. 1 pkt 1 lit. b projektu (art. 2 ust. 1 pkt 3a udp)	**Krajowa Izba Doradców Podatkowych**	Propozycja KIDP: W art. 2 w ust. 1 pkt 3a otrzymuje brzmienie: „3a) wykonywanie, w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów oraz innych podmiotów, ciążących na tych podmiotach obowiązków informacyjnych, sprawozdawczych oraz raportowania wynikających z przepisów: a) prawa podatkowego, b) dotyczących opłat i należności, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa lub Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, c) o wymianie informacji podatkowych – oraz udzielanie im pomocy w tym zakresie;” Uzasadnienie W związku propozycją zmiany w art. 2 ust. 1 pkt 1 lit b UoDP konieczne jest uzupełnienie dodawanego pkt 3a.	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Niniejsze jest konsekwencją nieuwzględnienia propozycji wprowadzenia do katalogu czynności doradztwa podatkowego zastrzeżonych do wykonywania wyłącznie przez podmioty uprawnione w rozumieniu ustawy o doradztwie podatkowym, świadczenia pomocy w zakresie należności i opłat, do których stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. Zmiana ta – zgodnie z uzasadnieniem wynikającym z pkt 1 - stanowiłaby naruszenie ratio legis ustawy i zawodu doradcy podatkowego, wykraczając daleko poza sferę spraw związanych z obowiązkami podatkowymi, wymuszałaby potrzebę znacznej zmiany profilu zawodowego przedstawicieli tego zawodu, którego przedstawiciele zobowiązani byliby do rozszerzenia swojej wiedzy o nowe dziedziny prawa, a z punktu widzenia rynku – skutkowałaby nieuzasadnionym ograniczeniem kręgu podmiotów wykonujących obecnie te czynności.
3.	art. 1 pkt 1 lit. a i c projektu ustawy (art. 2 ust. 1 pkt 1 i 4 udp)	**Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego**	W pkt 1 po literach a) i b) w brzmieniu zgodnym z projektem ustawy litera c) otrzymuje brzmienie: „c) *dotyczących obowiązków opłacania składek na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenie zdrowotne”* oraz po literze c) dodaje się literę d) o treści: „d) *dotyczących egzekucji administracyjnej związanej z obowiązkami, o których mowa w lit. a-c;”* po pkt 4 dodaje się pkt 4a o treści:	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Obecny stan prawny zakłada brak zastrzeżenia zawodowego wykonywania, przez osoby posiadające szczególne uprawnienia, czynności, o których mowa w propozycji (sprawy związane z opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenia zdrowotne, reprezentowanie podmiotów przed KRS, a także sprawy dotyczące Rejestru Fundacji Rodzinnych), w związku z czym możliwe jest wykonywanie ich przez nieograniczony krąg podmiotów, w tym i doradców podatkowych. Zgodnie z art. 33 § 1 KPA, pełnomocnikiem strony może być osoba fizyczna posiadająca zdolność do czynności prawnych. Zgodnie natomiast z art. 87

			„4a) *reprezentowanie podmiotów w postępowaniach przed Krajowym Rejestrem Sądowym we wszelkich sprawach dotyczących wniosków o rejestrację tych podmiotów, zmianę ich danych, wykreślenie podmiotu, zgłoszenia i publikacji sprawozdań finansowych oraz w zakresie sądowej kontroli wszelkich spraw związanych: z uzyskaniem wpisów, ich zmiany czy wykreślenia oraz publikacji sprawozdań finansowych wraz z załącznikami."* po pkt 4a dodaje się pkt 4b o treści: *„ 4b) reprezentowanie podmiotów w postępowaniach przed sądem rejestrowym we wszelkich sprawach dotyczących wniosków o wpis do Rejestru Fundacji Rodzinnych, zmianę ich danych, wykreślenie podmiotu."* W stosunku do propozycji MF z litery a) PKE zauważa, że przepisy dotyczące opłat ujęte są w przepisach wielu ustaw, do których stosowanie znajdą przepisy Ordynacji podatkowej. Z perspektywy ustalenia uprawnień doradców podatkowych oraz zakresu egzaminu konieczne jest więc precyzyjne ujęcie zakresu stosowania tych przepisów. Rozszerzenie uprawnień doradców podatkowych, w szczególności w takich sprawach jak ubezpieczenia społeczne (składki ZUS) czy postępowania przed Krajowym Rejestrem Sądowym lub sądem rejestrowym właściwym dla Fundacji Rodzinnych (obecnie: Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim). Takie rozszerzenie jest od wielu lat oczekiwane nie tylko przez doradców podatkowych, ale i przedsiębiorców których ci doradcy obsługują. Szczególnie ważne, gdy prowadzi się sprawy obejmujące zarówno temat opodatkowania dochodów, jak i ubezpieczeń społecznych od tych dochodów. Propozycja wychodzi naprzeciw argumentacji zawartej w uzasadnieniu do projektu ustawy, gdzie wskazano, że w okresie od 2014 zaszły istotne zmiany w sytuacji rynkowej oraz, że „doświadczenia tego okresu wskazują, że pewne obszary uregulowane w ustawie o doradztwie podatkowym wymagają	§ 1 KPC pełnomocnikiem może być adwokat lub radca prawny, w sprawach własności intelektualnej także rzecznik patentowy, a w sprawach restrukturyzacji i upadłości także osoba posiadająca licencję doradcy restrukturyzacyjnego, a ponadto osoba sprawująca zarząd majątkiem lub interesami strony oraz osoba pozostająca ze stroną w stałym stosunku zlecenia, jeżeli przedmiot sprawy wchodzi w zakres tego zlecenia, współuczestnik sporu, jak również małżonek, rodzeństwo, zstępni lub wstępni strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia. Wprowadzenie przedmiotowych czynności do art. 2 ust. 1 pkt 1, pkt 4 i dodanie w tym zakresie pkt 4a, spowoduje konieczność ich wykonywania wyłącznie przez podmioty uprawnione w rozumieniu ustawy o doradztwie podatkowym. W konsekwencji, zastrzeżenie kolejnych czynności w tak szerokim zakresie – niezwiązanym dodatkowo z prawem czy procedurą podatkową – spowoduje ograniczenie kategorii podmiotów świadczących obecnie te usługi oraz w znaczącym stopniu wpłynąć może na obecne stosunki zobowiązaniowe. Przyjęcie takiego rozwiązania wymagałoby ponadto gruntownego rozbudowania zakresu egzaminu na doradcę podatkowego o kolejne dziedziny egzaminacyjne, których znajomość wymagana byłaby podczas egzaminu (a dla osób już posiadających uprawnienia zawodowe powstałaby konieczność uzupełnienia kwalifikacji zawodowych w tym zakresie), co – z uwagi na szeroki zakres niepodatkowej materii regulacji wchodzących w sferę prawa cywilnego i gospodarczego (kodeks postępowania cywilnego, prawo ubezpieczeń społecznych, kodeks spółek handlowych, ustawa o KRS, ustawa o fundacji rodzinnej) – nie znajduje uzasadnienia. Rozszerzenie czynności o reprezentowanie podmiotów w postępowaniach przed KRS oraz w postępowaniach przed sądem rejestrowym we wszelkich sprawach dotyczących wniosków o wpis do Rejestru Fundacji Rodzinnych - będące sprawami z zakresu prawa cywilnego i gospodarczego – wykracza daleko poza istotę zawodu doradcy podatkowego, która związana jest przede wszystkim z kwestiami wynikającymi z prawa podatkowego. Sprawy, które proponuje

			dostosowania do obecnych warunków społeczno-gospodarczych (…) wykonywania doradztwa podatkowego (…). Niniejszy projekt jest odpowiedzią na wskazane wyżej potrzeby, tak ze strony odbiorców świadczonych przez doradców podatkowych usług, samorządu zawodowego, czy też osób pretendujących do bycia jego członkiem. Celem tej nowelizacji jest w szczególności dostosowanie zawodu doradców podatkowych do obecnych warunków rynkowych, w tym zbliżenie regulacji w tym zakresie do ustaw regulujących inne zawody zaufania publicznego (głównie radców prawnych i adwokatów) (…)".	się dodatkowo włączyć do czynności doradztwa podatkowego stanowią natomiast element szeroko rozumianej „pomocy prawnej" świadczonej w ramach zawodów radcy prawnego i adwokata. Tymczasem jakakolwiek modyfikacja art. 2 ustawy o doradztwie podatkowym nie powinna polegać na ujednoliceniu katalogu czynności dla wszystkich tych zawodów, których przedstawiciele uprawnieni są do wykonywania czynności doradztwa podatkowego (doradców podatkowych, radców prawnych, adwokatów), ale zmierzać – przy zachowaniu odrębności i specyfiki każdego z tych zawodów – do uzupełnienia regulacji prawnych w taki sposób, aby zagwarantować jak najwłaściwszą ochronę jednostki w związku z rozbudowywaniem przepisów prawnych i wprowadzaniem nowych instytucji w ramach poszczególnych gałęzi prawa (w przypadku doradztwa podatkowego: prawa podatkowego).
4.	art. 1 pkt 1 lit. a projektu (art. 2 ust. 1 pkt 1 udp)	**Stowarzyszenie Współpracujących Biur Rachunkowych (SWBR)**	Postulaty zmian w zakresie art. 2 ust. 1 pkt.1 „1) udzielanie podatnikom, płatnikom, inkasentom oraz innym podmiotom, na ich zlecenie lub na ich rzecz, porad, opinii i wyjaśnień z zakresu ich obowiązków: a) podatkowych i celnych, b) dotyczących opłat, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, c) dotyczących egzekucji administracyjnej związanej z obowiązkami, o których mowa w lit. a i b, z zachowaniem prawa podmiotów świadczących usługi księgowe, o ile czynności te wykraczają poza prowadzenie ksiąg rachunkowych, rozliczenia księgowe i sporządzanie deklaracji podatkowych na podstawie danych dostarczonych przez klientów." Prosimy o wyraźne rozróżnienie czynności zastrzeżonych dla doradców podatkowych od tych, które mogą być wykonywane przez podmioty świadczące usługi księgowe, takie jak	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Z uwagi na stopień skomplikowania i możliwe ryzyko negatywnych skutków finansowych czy odpowiedzialności karno-skarbowej w związku z błędnie udzieloną poradą czy opinią w zakresie obowiązków podatkowych i celnych, z punktu widzenia bezpieczeństwa usługobiorców oraz stabilności systemu podatkowego istotne jest, aby czynności wynikające z art. 2 ust. 1 pkt 1, 4 i 5 ustawy o doradztwie podatkowym były realizowane przez podmioty zaufania publicznego, których wiedza w tym zakresie została zweryfikowana przez państwowy niezależny organ i które ponoszą odpowiedzialność (dyscyplinarną) za jej niewłaściwe wykonywanie, objęte są obowiązkiem stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych, zachowania tajemnicy zawodowej oraz przestrzegania zasad etyki wykonywania zawodu. Brak uregulowania trybu nabywania i weryfikowania kwalifikacji przez podmioty świadczące usługi księgowe oraz zasad ich odpowiedzialności za błędy poniesione przy ich wykonywaniu i obowiązkowego nadzoru nad rzetelnym i etycznym ich wykonywaniem, uniemożliwia zrównanie

			prowadzenie ksiąg rachunkowych, rozliczenia księgowe i sporządzanie deklaracji podatkowych. Takie sformułowanie pozwoli na kontynuację dotychczasowej praktyki świadczenia usług księgowych bez konieczności dodatkowych uprawnień, co zachowa równowagę rynkową. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej nakłada na państwo obowiązek informowania obywateli o ich zobowiązaniach podatkowych. W tym kontekście podmioty świadczące usługi księgowe z uprawnieniami doradczymi mogą pełnić istotną rolę edukacyjną, która ułatwi przedsiębiorcom zrozumienie przepisów podatkowych, ograniczy ryzyko korzystania z nieuprawnionego doradztwa świadczonego przez osoby bez odpowiednich kwalifikacji, poprawi jakość obsługi podatkowej poprzez zwiększenie dostępności do rzetelnych informacji. Formalne uprawnienia pozwolą klientom podmiotów świadczących usługi księgowe uzyskać dostęp do rzetelnych informacji, dostarczanych przez osoby posiadające kwalifikacje i odpowiedzialność zawodową. Proponowane zmiany nie prowadzą do rozszerzenia uprawnień zastrzeżonych dla doradców podatkowych ani ich zawężenia. Mają one na celu jedynie uregulowanie rzeczywistego stanu faktycznego, zgodnie z obecnie funkcjonującą praktyką rynkową. Wprowadzenie jasnych i precyzyjnych przepisów przyczyni się do zwiększenia przejrzystości na rynku usług podatkowych oraz ochrony interesów zarówno doradców podatkowych, jak i klientów korzystających z usług podmiotów świadczących usługi księgowe. Klienci często polegają na księgowych jako pierwszym punkcie kontaktu w sprawach podatkowych. Formalne włączenie księgowych do udzielania podstawowych wyjaśnień i porad podatkowych w znacznym stopniu zminimalizuje ryzyko błędów wynikających z nieświadomości lub niejasności przepisów, co umożliwi szybkie i skuteczne rozwiązanie podstawowych	uprawnień tej kategorii podmiotów w zakresie czynności doradztwa podatkowego z uprawnieniami przedstawicieli zawodów zaufania publicznego takimi jak doradca podatkowy, radca prawny, adwokat czy biegły rewident. Przyjęcie proponowanego rozwiązania stałoby w sprzeczności z zasadniczym celem powołania do życia ww. zawodów zaufania publicznego i godziłoby w chronione przez nich dobra obywateli. Podkreślić należy, że obecnie ustawa o doradztwie podatkowym nie przewiduje prawa podmiotów świadczących usługi księgowe do udzielania podatnikom, płatnikom, inkasentom oraz innym podmiotom, na ich zlecenie lub na ich rzecz, porad, opinii i wyjaśnień z zakresu ich obowiązków podatkowych i celnych oraz egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami. Zawodowe wykonywanie ww. czynności przez osoby niebędące podmiotami uprawnionymi w rozumieniu tej ustawy (doradcami podatkowymi, radcami prawnymi, adwokatami, biegłymi rewidentami) jest zatem równoznaczne z naruszeniem przepisów prawnych. W konsekwencji nie istnieje obecnie w tym zakresie prawo, które mogłoby zostać „zachowane". Jakakolwiek ewentualna „praktyka" prowadzenia przez podmioty świadczące usługi księgowe działalności zawodowej w obszarze udzielania podatnikom, płatnikom, inkasentom oraz innym podmiotom, na ich zlecenie lub na ich rzecz, porad, opinii i wyjaśnień z zakresu ich obowiązków podatkowych i celnych oraz egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami, które są czynnościami zastrzeżonymi dla ww. podmiotów uprawnionych, wypełnia znamiona czynu zabronionego określonego w art. 81 ust. 1 tej ustawy. Powierzenie przez ustawodawcę prawa zawodowego wykonywania tych czynności wyłącznie przedstawicielom wskazanych przez niego zawodów zaufania publicznego wynika z konieczności zapewnienia podmiotom na rzecz których czynności te są realizowane, szczególnego poziomu bezpieczeństwa i pewności – że będą one wykonywane w interesie usługobiorcy i dla dobra publicznego. Gwarancją wysokiej jakości usług świadczonych przez przedstawicieli

			problemów podatkowych, ograniczy potencjalne straty finansowe wynikające z błędnych deklaracji lub rozliczeń. Ponadto, jasno określone kompetencje księgowych pozwolą na wyeliminowanie nielegalnych praktyk doradczych prowadzonych przez osoby bez odpowiednich kwalifikacji, zwiększając poziom ochrony klientów i stabilność rynku. Mając to na uwadze, proponowane zmiany nie prowadzą do poszerzenia ani ograniczenia uprawnień zastrzeżonych dla doradców podatkowych. Umożliwią natomiast harmonijne funkcjonowanie sektora usług podatkowych i księgowych, przy zachowaniu kluczowej roli doradców podatkowych jako ekspertów w skomplikowanych kwestiach podatkowych. Alternatywnie proponujemy zmianę treści ust. 2 art. 2 ustawy o doradztwie podatkowym w celu zagwarantowania przejrzystości i ochrony praw podmiotów świadczących usługi księgowe.	tych grup zawodowych są przede wszystkim: wysokie wymagania merytoryczne, weryfikowane już na etapie uzyskiwania uprawnień oraz gwarantowane ustawowym obowiązkiem stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych, wymóg przestrzegania zasad etyki zawodowej, niekaralność, obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej oraz obowiązek posiadania ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności doradczych, a także ponoszenie odpowiedzialności dyscyplinarnej za niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków zawodowych określonych prawem i czyny sprzeczne z zasadami etyki zawodowej, czego konsekwencją może także pozbawienie prawa wykonywania zawodu.
5.	art. 1 pkt 1 lit. a projektu (art. 2 ust. 1 pkt 1 udp)	**Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej**	W związku z opublikowaniem projektu ustawy o zmianie ustawy o doradztwie podatkowym zwracamy się z prośbą o uzupełnienie zapisów nowelizowanego art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2117) o kwestie dotyczące objęcia zakresem czynności doradztwa podatkowego usług świadczonych przez doradców podatkowych także na rzecz jednostek samorządu terytorialnego, w zakresie w jakim wykonują funkcję organu podatkowego (a nie podatnika lub płatnika). W obowiązującym stanie prawnym świadczenie przez doradców podatkowych usług dla organów podatkowych lub urzędów obsługujących te organy w związku z rozstrzyganiem indywidualnych spraw podatników nie stanowi czynności doradztwa podatkowego, te bowiem zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o doradztwie podatkowym dotyczą wyłącznie podatników, płatników i inkasentów. Jednocześnie usługi świadczone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego można zakwalifikować jako prowadzenie innej działalności gospodarczej przez doradców podatkowych, do prowadzenia której uprawnia ich art. 31 ust. 1 ustawy o doradztwie	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Elementem charakteryzującym czynności doradztwa podatkowego wykonywane przez przedstawicieli zawodu zaufania publicznego jest nie tylko to – jakiego rodzaju są to czynności (udzielenie porad, opinii, wyjaśnień czy reprezentowanie), ale również to – kto jest ich adresatem, na rzecz lub zlecenie kogo czynności te są wykonywane, tj. podatnika, płatnika oraz inkasenta. Czynnościami doradztwa podatkowego są zatem tylko te spośród wynikających z art. 2 ust. 1 ustawy o doradztwie podatkowym czynności, które dotyczą spraw odnoszących się do podatnika, płatnika, inkasenta, osób trzecich odpowiedzialnych za zaległości podatkowe oraz następców prawnych podatników, płatników i inkasentów (zgodnie z postanowieniami art. 2 ust. 1a ww. ustawy). Wskazany powyżej przepis zawiera zamknięty katalog czynności (i ich adresatów) uznanych przez ustawodawcę za czynności doradztwa podatkowego. Wszelkie inne formy działań podejmowanych przez doradców podatkowych nie stanowią zatem czynności doradztwa podatkowego.

			podatkowym, o ile wykonywanie tej działalności nie powoduje konfliktu interesów i niezgodności między poszczególnymi rodzajami działalności lub nie narusza niezależności i bezstronności doradcy podatkowego oraz nie pozostaje w sprzeczności z zasadami etyki zawodowej. Pragniemy przypomnieć, że w 2022 r. VI Krajowy Zjazd Doradców Podatkowych podjął uchwałę nowelizującą zasady etyki zawodowej, w której wprowadzono zakaz świadczenia przez doradców podatkowych usług dla organów podatkowych lub urzędów obsługujących te organy w związku z rozstrzyganiem indywidualnych spraw podatników, z wyjątkiem sporządzania opinii podatkowych i działalności edukacyjnej. Uchwała ta została zawieszona przez Ministra Finansów, z uwagi na fakt, że ograniczenie w wykonywaniu zawodu może nastąpić wyłącznie w drodze ustawy, a nie na podstawie uchwały samorządu zawodowego. Jednocześnie Ministerstwo Finansów w komunikacie o zawieszeniu uchwały nie wykluczyło podjęcia dalszych prac nad uregulowaniem kwestii świadczenia przez doradców podatkowych usług na rzecz organów podatkowych. Powyższa kwestia nie została jednak objęta projektem UD134, co budzi uzasadniony niepokój, gdyż wobec braku unormowań prawnych w tym zakresie może nadal dochodzić do prób ograniczenia możliwości świadczenia przez doradców podatkowych usług na rzecz jednostek samorządu terytorialnego. Uzasadniając potrzebę korzystania z usług doradców podatkowych przez jednostki samorządu terytorialnego należy przede wszystkim zwrócić uwagę na potrzebę ich merytorycznego wsparcia w nierzadko skomplikowanych sprawach podatkowych (np. w przypadku kosztownych sporów podatkowych dotyczących opodatkowania budowli). W szczególności dotyczy to małych jednostek, w których referaty podatkowe prowadzone są zaledwie przez kilka osób niedysponujących specjalistyczną wiedzą i doświadczeniem na odpowiednim poziomie umożliwiającym prowadzenie sporów z podatnikami reprezentowanymi przez największe firmy doradztwa podatkowego. Odmienne unormowanie tego zagadnienia doprowadziłoby tym samym do skrajnej	W konsekwencji - w zakresie, w jakim odbiorcami usług wykonywanych przez doradcę podatkowego nie jest podatnik (płatnik, inkasent), ale np. jednostki samorządu terytorialnego występujące w roli organu podatkowego (a nie podatnika czy płatnika) – usługi takie wykraczają poza zakres czynności doradztwa podatkowego i należy je zakwalifikować jako prowadzenie przez niego innej – niezależnej od doradztwa podatkowego – działalności gospodarczej. W związku z powyższym, z uwagi na fakt, że ewentualna działalność osoby posiadającej uprawnienia doradcy podatkowego na rzecz organów podatkowych - nie występujących w tej relacji jako podatnik lub płatnik – nie wchodzi w zakres doradztwa podatkowego, a zatem nie powinna stanowić przedmiotu regulacji ustawy o doradztwie podatkowym. Zakres regulacji ustawy o doradztwie podatkowym ogranicza się jedynie do wskazania możliwości wykonywania przez doradcę podatkowego innej działalności gospodarczej (lub bycia zatrudnionym) oraz wprowadzenia mechanizmów zabezpieczających realizację fundamentalnych zasad wykonywania zawodu zaufania publicznego. Zatem, stosownie do art. 31 ust. 1 ustawy doradca podatkowy wykonujący ten zawód może prowadzić działalność gospodarczą lub być zatrudniony tylko i wyłącznie wówczas, gdy wykonywanie tej działalności lub to zatrudnienie: 1) nie powoduje konfliktu interesów i niezgodności między poszczególnymi rodzajami działalności lub zatrudnienia; 2) nie narusza niezależności i bezstronności doradcy podatkowego; 3) nie pozostaje w sprzeczności z zasadami etyki zawodowej doradcy podatkowego. Zatem, wykonywanie wszelkiej działalności gospodarczej przez doradcę podatkowego powinno być oceniane przez pryzmat tych warunków i kryteriów, w szczególności z punktu widzenia możliwości zaistnienia konfliktu interesów. Zgodnie z art. 31 ust. 2 ww. ustawy doradca podatkowy zobowiązany jest do pisemnego zawiadomienia samorządu zawodowego o rozpoczęciu prowadzenia każdej działalności gospodarczej

			dysproporcji możliwości korzystania z profesjonalnego wsparcia w sprawach podatkowych pomiędzy podatnikami i samorządową administracją podatkową. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że ograniczenie takie nie występuje w przypadku usług świadczonych przez radców prawnych. Jednocześnie z uwagi na fakt, że zgodnie z art. 3 ustawy o doradztwie podatkowym podmiotami uprawnionymi do zawodowego wykonywania czynności doradztwa podatkowe są m.in. radcowie prawni, wszelkiego rodzaju ograniczenia w świadczeniu usług na rzecz organów podatkowych lub urzędów obsługujących te organy w związku z rozstrzyganiem indywidualnych spraw podatników, wobec braku takich ograniczeń na gruncie ustawy o radcach prawnych, powodowałoby istotną i niespójność przepisów prawa w tym zakresie. Alternatywnym rozwiązaniem mogłoby być określenie czynności doradztwa podatkowego w oderwaniu od podmiotu (grupy podmiotów) na rzecz, których określone czynności mogą być wykonywane przez doradców podatkowych. Tego typu ograniczenie podmiotowe nie występuje w przypadku innych tego typu zawodów (adwokaci, radcowie prawni), a kwestie ewentualnego konfliktu interesów rozstrzygane są przez korporacyjne zasady etyki. Postulowane przez nas rozwiązania przyczynią się do szerszego niż obecnie wykorzystania specjalistycznej wiedzy doradców podatkowych, także przez wykonywanie czynności doradztwa względem nieograniczonej liczby zainteresowanych tym podmiotów.	wykraczającej poza zakres czynności doradztwa podatkowego, która to działalność winna zostać następnie przez samorząd ten sprawdzona pod kątem naruszania ww. warunków pod groźbą ponoszenia odpowiedzialności dyscyplinarnej. W związku z powyższym, brak jest uzasadnienia dla dokonywania w związku ze zgłoszoną uwagą, jakichkolwiek zmian w ustawie o doradztwie podatkowym.
6.	art. 1 pkt 1 lit. b projektu (art. 2 ust. 1 pkt 3a udp)	**Stowarzyszenie Współpracujących Biur Rachunkowych (SWBR)**	Wprowadzenie tego przepisu rozszerza zakres kompetencji doradców podatkowych na wykonywanie obowiązków sprawozdawczych, które dotychczas były realizowane również przez podmioty świadczące usługi księgowe. Księgowi posiadają odpowiednie kompetencje i uprawnienia do prowadzenia działalności sprawozdawczej na rzecz podatników, w szczególności w ramach przepisów ustawy o rachunkowości.	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Intencja uwagi nie jest jasna, projektowana zmiana przewiduje określenie jako czynność doradztwa podatkowego: „wykonywanie, w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów oraz innych podmiotów, ciążących na tych

			Obawiamy się, że wprowadzenie przepisu w niezmienionej formie może skutkować wykluczeniem podmiotów świadczących usługi księgowe z możliwości wykonywania obowiązków sprawozdawczych, co znacząco wpłynie na rynek usług księgowych oraz ograniczy konkurencyjność w tej dziedzinie. Propozycja zmiany: W celu uniknięcia negatywnych skutków, proponujemy doprecyzowanie przepisu, aby jednoznacznie określał, że doradcy podatkowi mogą wykonywać obowiązki sprawozdawcze w zakresie podatkowym, ale nie wykluczają one prawa podmiotów świadczących usługi księgowe do wykonywania tych samych obowiązków, zgodnie z zakresem ich kompetencji wynikających z ustawy o rachunkowości. Proponowane brzmienie art. 2 ust. 1 pkt 3a: „3a) wykonywanie, w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów oraz innych podmiotów, ciążących na tych podmiotach obowiązków informacyjnych, sprawozdawczych oraz raportowania wynikających z przepisów: a) prawa podatkowego, b) dotyczących opłat, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, c) o wymianie informacji podatkowych – oraz udzielanie im pomocy w tym zakresie, z zachowaniem prawa podmiotów świadczących usługi księgowe do wykonywania obowiązków sprawozdawczych zgodnie z ustawą o rachunkowości.” Uzasadnienie: Doprecyzowanie tego przepisu jest istotne z punktu widzenia ochrony interesów podmiotów świadczących usługi księgowe, którzy dotychczas wykonywali obowiązki sprawozdawcze na rzecz podmiotów zobowiązanych. Proponowana zmiana zapewni, że doradcy podatkowi będą mogli świadczyć usługi sprawozdawcze, ale bez wykluczania podmiotów świadczących	podmiotach obowiązków informacyjnych, sprawozdawczych oraz raportowania wynikających z przepisów: a) prawa podatkowego, b) dotyczących opłat, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, c) o wymianie informacji podatkowych - oraz udzielanie im pomocy w tym zakresie”. Wprowadzana regulacja nie dotyczy „*wykonywania obowiązków sprawozdawczych zgodnie z ustawą o rachunkowości*”, a ponadto wykonywanie czynności wprowadzanych w art. 2 ust. 1 pkt 3a ustawy o doradztwie podatkowym nie będzie zastrzeżone dla podmiotów uprawnionych w rozumieniu ustawy o doradztwie podatkowym, w związku z czym regulacja ta w żaden sposób nie wyklucza „*prawa podmiotów świadczących usługi księgowe do wykonywania tych samych obowiązków, zgodnie z zakresem ich kompetencji wynikających z ustawy o rachunkowości*”.

			usługi księgowe z tych czynności. Działanie to wpłynie na zrównoważenie rynku usług księgowych i doradczych, zapewniając jednocześnie większą konkurencyjność oraz możliwość wyboru na rzecz podmiotów zobowiązanych. Zwracam się z prośbą o rozważenie powyższych uwag i wprowadzenie sugerowanych modyfikacji do projektu ustawy. Jestem przekonana, że proponowane zmiany przyczynią się do stworzenia bardziej zrównoważonych regulacji, które będą chronić interesy zarówno doradców podatkowych, jak i podmiotów świadczących usługi księgowe.	
7.	art. 1 pkt 1 lit. b projektu (art. 2 ust. 1 pkt 3a udp)	**Stowarzyszenie Księgowych w Polsce (SKwP)**	W naszej ocenie zapis projektowanego pkt. 3a nie jest precyzyjny. Przy szerokiej interpretacji może prowadzić do nadmiernego poszerzenia zakresu czynności doradztwa podatkowego, o czynności związane ze sporządzaniem wszelkich raportów, które w jakikolwiek sposób wynikają z prawa podatkowego. Następuje również poszerzenie zakresu podmiotów objętych tymi czynnościami, ponieważ poza podatnikami, płatnikami i inkasentami zakłada się również wykonywanie tych czynności na rzecz „innych podmiotów". Warto podkreślić, że poszerzenie o „inne podmioty" nie nastąpiło w odniesieniu do art. 2 ust. 1 pkt 2, co świadczy o braku konsekwencji w zmianach tego artykułu. Wobec powyższego postulujemy usunięcie pkt. 3a lub jego włączenie do istniejącego pkt. 3 „sporządzanie, w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów, zeznań i deklaracji podatkowych lub udzielanie im pomocy w tym zakresie".	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Wykonywanie czynności wprowadzanych w art. 2 ust. 1 pkt 3a ustawy o doradztwie podatkowym nie będzie – zgodnie z założeniem projektodawcy – zastrzeżone dla podmiotów uprawnionych w rozumieniu ustawy o doradztwie podatkowym, w związku z czym regulacja ta nie uniemożliwi świadczenia usług w tym zakresie innym podmiotom na dotychczasowych zasadach. Ponadto wskazać należy, że zakres czynności doradztwa podatkowego uregulowanych w art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy o doradztwie podatkowym jest odmienny od czynności, których dotyczy wprowadzany w tym ustępie pkt 3a, przedmiotowo – tj. odnosi się on do sporządzania zeznań i deklaracji podatkowych lub udzielania pomocy w tym zakresie, a więc czynności opartych jedynie na przepisach prawa podatkowego oraz podmiotowo – czynności te są tylko na rzecz podatników, płatników i inkasentów. Podkreślenia wymaga, że także czynności w tym zakresie pozostają niezastrzeżone dla podmiotów uprawionych. Czynności w zakresie obowiązków informacyjnych, sprawozdawczych oraz raportowania, których dotyczy ten przepis, są realizowane natomiast także na podstawie innych niż podatkowe przepisów (choć są z nimi związane) i dla

				szerszego kręgu podmiotów, na których ciążą obowiązki w tym zakresie, a które nie zawsze mają status „podatnika". Konsekwentnie, zwrócić należy uwagę na fakt, że adresatami obowiązków, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o doradztwie podatkowym, są wyłącznie wskazani tam: podatnik, płatnik i inkasent. Dlatego też rozszerzenie katalogu podmiotów, na rzecz których doradztwo podatkowe w tym zakresie mogłoby być wykonywane – dla zachowania, jak sugeruje się w zgłoszonej uwadze, analogii z brzmieniem pkt 3a – na „inne podmioty" jest nieuzasadnione. Obowiązujący przepis art. 2 ust. 1 pkt 2 już teraz jest katalogiem w pełni adekwatnym do rodzaju obowiązków podatkowych, których ten przepis dotyczy, stąd jego niezmienność nie jest zarzucanym brakiem konsekwencji, ale w pełni uzasadnionym pozostawieniem obecnego rozwiązania w dotychczasowym brzmieniu.
8.	art. 1 pkt 1 projektu (art. 2 ust. 1 pkt 4 udp)	**Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP)**	W projekcie ustawy nie znalazły się wieloletnie postulaty środowiska doradców podatkowych o rozszerzenie ich uprawnień o reprezentację płatników składek przed sądami powszechnymi w zakresie ich obowiązków ubezpieczeniowych w systemie ubezpieczeń społecznych. Doradcy podatkowi zajmują się również składkami ZUS, wyliczają je, analizują zbiegi ubezpieczeń, występują z wnioskami do ZUS, pomagają w ustaleniu właściwości systemów zabezpieczeń społecznych. Są niewątpliwie grupą zawodową merytorycznie bardzo dobrze przygotowaną do sporów z organem rentowym. Reprezentują od początku istnienia zawodu podatników przed sądami administracyjnymi i znają procedurę sądową w tym zakresie. Oczywiste jest, że nie wszyscy doradcy podatkowi są prawnikami, ale wystarczyłoby ograniczyć możliwość reprezentacji do wąskiego zakresu dotyczącego obowiązków płatników w systemie ubezpieczeń społecznych. Takie rozwiązanie istnieje już dla rzeczników patentowych, którzy mogą występować w charakterze pełnomocnika w postępowaniu przed Urzędem Patentowym, sądami i organami orzekającymi w sprawach własności przemysłowej oraz w sprawach własności intelektualnej innych niż sprawy własności przemysłowej, z	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Jak wynika z treści uwagi, obecny brak czynności reprezentacji płatników składek przed sądami powszechnymi w zakresie ich obowiązków ubezpieczeniowych w systemie ubezpieczeń społecznych w zakresie czynności doradztwa podatkowego nie uniemożliwia ich wykonywania doradcom podatkowym. W treści uwagi wskazano, że *„Doradcy podatkowi zajmują się również składkami ZUS, wyliczają je, analizują zbiegi ubezpieczeń, występują z wnioskami do ZUS, pomagają w ustaleniu właściwości systemów zabezpieczeń społecznych.",* co potwierdza, iż możliwe jest już obecnie ich świadczenie przez doradców podatkowych, a także przedstawicieli innych zawodów i inne osoby, na podstawie przepisów KPA lub KPC. Zgodnie z art. 33 § 1 KPA, pełnomocnikiem strony może być osoba fizyczna posiadająca zdolność do czynności prawnych. Zgodnie z art. 87 § 1 KPC pełnomocnikiem może być adwokat lub radca prawny, w sprawach własności intelektualnej także rzecznik patentowy, a w sprawach restrukturyzacji i upadłości także osoba posiadająca licencję

			wyjątkiem występowania w charakterze pełnomocnika w postępowaniu karnym i postępowaniu karnym skarbowym. Jeśli chodzi o przygotowanie do wykonywania takich funkcji, to nic nie stałoby na przeszkodzie, aby uzupełnić zakres przedmiotowy wymagań dla kandydatów na doradców podatkowych o kodeks postępowania cywilnego w zakresie reprezentacji płatników przed organami rentowymi.	doradcy restrukturyzacyjnego, a ponadto osoba sprawująca zarząd majątkiem lub interesami strony oraz *osoba pozostająca ze stroną w stałym stosunku zlecenia, jeżeli przedmiot sprawy wchodzi w zakres tego zlecenia*, współuczestnik sporu, jak również małżonek, rodzeństwo, zstępni lub wstępni strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia. Wprowadzenie postulowanych czynności do katalogu czynności doradztwa podatkowego zastrzeżonych do wyłącznego wykonywania przez podmioty uprawnione w rozumieniu ustawy o doradztwie podatkowym w sposób nieuzasadniony zawęziłoby krąg podmiotów świadczących te usługi i mogłoby w znacznym stopniu wpłynąć na realizację obecnie zawartych w tym przedmiocie umów/porozumień. Zastrzeżenie kolejnych czynności w tak szerokim zakresie – dodatkowo niezwiązanym z prawem czy procedurą podatkową – wymagałoby gruntownego rozbudowania zakresu kompetencji zawodowej doradców podatkowych, a zatem egzaminu na doradcę podatkowego, o kolejne dziedziny egzaminacyjne, których znajomością musieliby się wykazać kandydaci do zawodu, a osoby posiadające już te uprawnienia zobowiązane musiałyby zostać do podniesienia kwalifikacji zawodowych w tym zakresie, co z uwagi na fakt, że nowe dziedziny należą do sfery nie prawa podatkowego ale raczej prawa cywilnego (kodeks postępowania cywilnego, prawo ubezpieczeń społecznych) nie znajduje uzasadnienia. Zawód doradcy podatkowego został przez ustawodawcę powołany celem udzielania pomocy podmiotom w realizacji ich obowiązków wynikających z prawa podatkowego, dlatego też wszelkie modyfikacje zakresu świadczonych przez jego przedstawicieli czynności, winny uwzględniać rozwój tej właśnie dziedziny prawa, nie zaś starać się obejmować usługi, których wykonywanie jest w sposób wystarczający uregulowany przez obowiązujący system prawny a zmiany tych zasad mogłaby spowodować naruszenie praw znaczącej grupy podmiotów.

9.	art. 1 pkt 1 lit. c projektu (art. 2 ust. 1 pkt 4 udp)	**Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich KRASP**	W projekcie zabrakło również postulowanego prawa bycia pełnomocnikiem zawodowym w sprawach o rejestrację podmiotów w KRS. Doradcy podatkowi zajmują się rejestracją spółek lub fundacji rodzinnych w KRS, jednak nie są ustawowo umocowani do reprezentacji wspólników czy fundatorów w tym procesie. Rodzi to pewne trudności formalne w przypadkach dotyczących odbioru korespondencji w sprawie, odpowiedzialności, tajemnicy zawodowej oraz dowodzenia pełnomocnictwa.	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Obecnie wykonywanie przez doradców podatkowych czynności w tym zakresie możliwe jest na zasadach określonych w KPC, gdzie zgodnie z art. 87 § 1 KPC pełnomocnikiem może być adwokat lub radca prawny, w sprawach własności intelektualnej także rzecznik patentowy, a w sprawach restrukturyzacji i upadłości także osoba posiadająca licencję doradcy restrukturyzacyjnego, a ponadto osoba sprawująca zarząd majątkiem lub interesami strony oraz *osoba pozostająca ze stroną w stałym stosunku zlecenia, jeżeli przedmiot sprawy wchodzi w zakres tego zlecenia*, współuczestnik sporu, jak również małżonek, rodzeństwo, zstępni lub wstępni strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia. Zastrzeżenie kolejnych czynności w tak szerokim zakresie – niezwiązanym z prawem czy procedurą podatkową - spowodowałoby ograniczenie kategorii podmiotów świadczących obecnie te usługi, a dodatkowo wymagałoby gruntownego rozbudowania kwalifikacji zawodowych doradców podatkowych - w konsekwencji i zakresu egzaminu na doradcę podatkowego - o kolejne dziedziny egzaminacyjne, na którym konieczne byłoby wykazanie się przez kandydatów wiedzą w szerokim zakresie niepodatkową, wchodzącą w sferę prawa cywilnego i gospodarczego: kodeks postępowania cywilnego, prawo ubezpieczeń społecznych, kodeks spółek handlowych, ustawa o KRS. Rozszerzenie czynności o reprezentowanie podmiotów w postępowaniach przed KRS obejmuje sprawy z zakresu prawa cywilnego i gospodarczego, wykraczając poza istotę zawodu doradcy podatkowego skoncentrowaną przed wszystkim na zagadnieniach wynikających z prawa podatkowego. Omawiane kwestie stanowią natomiast element szeroko rozumianej „pomocy prawnej” świadczonej w ramach zawodów radcy prawnego i adwokata.

				Tymczasem jakakolwiek modyfikacja art. 2 ustawy o doradztwie podatkowym nie powinna polegać na ujednoliceniu katalogu czynności dla wszystkich tych zawodów, których przedstawiciele uprawnieni są do wykonywania czynności doradztwa podatkowego (doradców podatkowych, radców prawnych, adwokatów), ale zmierzać – przy zachowaniu odrębności i specyfiki każdego z tych zawodów – do uzupełnienia regulacji prawnych w taki sposób, aby zagwarantować jak najwłaściwszą ochronę jednostki w związku z rozbudowywaniem przepisów prawnych i wprowadzaniem nowych instytucji w ramach poszczególnych gałęzi prawa (w przypadku doradztwa podatkowego: prawa podatkowego).
10.	art. 1 pkt 1 projektu (art. 2 ust. 1 pkt 4 udp)	**Związek Rzemiosła Polskiego**	W ocenie Związku Rzemiosła Polskiego należałoby jednak rozważyć możliwość poszerzenia przytoczonych czynności o przepisy odnoszące się do składek zdrowotnych przedsiębiorców. W obecnym stanie prawnym podatnik odprowadzający podatki według skali podatkowej lub na zasadach podatku liniowego opłaca składkę zdrowotną w oparciu o dochód wyliczany na podstawie przychodów oraz kosztów podatkowych. Po zmianach wprowadzonych w ramach Polskiego Ładu, składka zdrowotna stała się de facto daniną o charakterze podatkowym, a przepisów w zakresie składki zdrowotnej nie sposób interpretować w oderwaniu od przepisów prawa podatkowego. Analizując formę opodatkowania podatnika, doradcy podatkowi w kalkulacji obowiązujących przepisów nie mogą pomijać składki zdrowotnej, gdyż składki te wpływają bezpośrednio na wysokość obciążeń publicznoprawnych przedsiębiorcy. W związku z tym wydaje się zasadne, aby w ramach prowadzonej przez nich działalności, doradcy podatkowi mogli reprezentować swoich klientów również w sprawach dotyczących opłacania składek zdrowotnych. Jeśli ustawodawca nie widzi możliwości zmiany przepisów umożliwiających doradcom podatkowym występowanie przed sądami powszechnymi, Związek Rzemiosła Polskiego proponuje rozważenie przyznania doradcy podatkowemu możliwości pełnienia roli pełnomocnika	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Obecny brak czynności reprezentacji płatników składek przed sądami powszechnymi w zakresie ich obowiązków ubezpieczeniowych w systemie ubezpieczeń społecznych w zakresie czynności doradztwa podatkowego nie uniemożliwia ich wykonywania doradcom podatkowym. Możliwe jest już obecnie ich świadczenie przez doradców podatkowych, a także przedstawicieli innych zawodów i inne osoby, na podstawie przepisów KPA lub KPC. Zgodnie z art. 33 § 1 KPA, pełnomocnikiem strony może być osoba fizyczna posiadająca dolność do czynności prawnych. Zgodnie z art. 87 § 1 KPC pełnomocnikiem może być adwokat lub radca prawny, w sprawach własności intelektualnej także rzecznik patentowy, a w sprawach restrukturyzacji i upadłości także osoba posiadająca licencję doradcy restrukturyzacyjnego, a ponadto osoba sprawująca zarząd majątkiem lub interesami strony oraz osoba pozostająca ze stroną w stałym stosunku zlecenia, jeżeli przedmiot sprawy wchodzi w zakres tego zlecenia, współuczestnik sporu, jak również małżonek, rodzeństwo, zstępni lub wstępni strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia.

			posiłkowego, obok radcy prawnego lub adwokata, którzy reprezentując klienta będą mieli wsparcie merytoryczne osoby znającej się na aspektach związanych z prawem podatkowym. W obecnie obowiązującym porządku prawnym w sprawach dotyczących składki zdrowotnej lub ubezpieczeń społecznych, doradca podatkowy obsługujący podatnika jest zobowiązany przekazać prowadzenie sprawy na etapie postępowania sądowego adwokatowi lub radcy prawnemu, który musi od nowa zapoznawać się ze sprawą. Ponadto sposób kalkulacji składki zdrowotnej jest aktualnie bezpośrednio powiązany z kategoriami przychodu praz kosztu dla celów podatkowych, tymczasem nie wszyscy adwokacji oraz radcowie prawni specjalizują się w danej dziedzinie. W uzasadnieniu projektu, ustawodawca kilkukrotnie odwołuje się do podobieństw występujących między samorządem doradców podatkowych i samorządem radców prawnych, dlatego wydaje się za zasadne by poszerzył w tym zakresie możliwość korzystania przez przedsiębiorców z fachowych porad doradców podatkowych.	Zastrzeżenie kolejnych czynności w tak szerokim zakresie – dodatkowo niezwiązanym z prawem czy procedurą podatkową – spowoduje ograniczenie kategorii podmiotów świadczących obecnie te usługi. Wiązałoby to się również z koniecznością gruntownego rozbudowania kompetencji zawodowych doradców podatkowych – w konsekwencji zakresu egzaminu na doradcę podatkowego – o kolejne dziedziny egzaminacyjne, których znajomością zobowiązani byliby wykazać się kandydaci do zawodu (a osoby posiadające już uprawnienia zobowiązane byłyby do podniesienia kwalifikacji zawodowych w tym zakresie), co przy niepodatkowym charakterze zagadnień (wchodząc w sferę prawa cywilnego: kodeks postępowania cywilnego, prawo ubezpieczeń społecznych), nie znajduje uzasadnienia z uwagi na istotę zawodu doradcy podatkowego. Odnosząc się natomiast do koncepcji przyznania doradcy podatkowemu możliwości pełnienia roli „pełnomocnika posiłkowego" obok radcy prawnego lub adwokata reprezentującego klienta, należy zwrócić uwagę, iż nie wskazano regulacji prawnych, na których takie rozwiązanie mogłoby zostać oparte, określających prawa i obowiązki takiego „pełnomocnika posiłkowego" w postępowaniach sądowych prowadzonych w sprawach ubezpieczeń społecznych.
11.	art. 1 pkt 1 projektu (art. 2 ust. 1 pkt 4 udp)	**NKDP Spółka z o.o.**	Projektowane zmiany w art. 2 ust. 1 ustawy o doradztwie podatkowym ocenić należy jako potrzebne, aczkolwiek zdecydowanie za bardzo ograniczone. W związku z tym postulujemy o: (1) rozszerzenie kompetencji doradców podatkowych na reprezentowanie w sprawach rejestracji, zmian oraz wykreśleń z krajowego rejestru sądowego oraz wyłączenie braku możliwości sporządzania odpisów dokumentów oraz składania wniosków jako pełnomocnik procesowy w sprawach, o których mowa w punkcie nr 1 (obok adw. i r. pr.);	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Zastrzeżenie kolejnych czynności w tak szerokim zakresie – niezwiązanym z prawem czy procedurą podatkową – spowoduje ograniczenie kategorii podmiotów świadczących obecnie te usługi, a dodatkowo wymagałoby gruntownego rozbudowania zakresu kompetencji doradców podatkowych o kolejne dziedziny egzaminacyjne, znajomością których konieczne byłoby wykazanie się na egzaminie na doradcę podatkowego przez kandydatów (poszerzenie dziedzin egzaminacyjnych o dodatkowe znacznie rozbudowane swoim zakresem zagadnienia), a w przypadku osób posiadających już

			(2) poddanie pod dyskusję wprowadzenia pod zakres czynności doradztwa podatkowego również doradztwa prawnego wykonywanego w związku z wykonywanym zawodem doradcy podatkowego (a szczególności w kontekście stosowania przepisów ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych, ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustawy z dnia 15 maja 2015 r. Prawo restrukturyzacyjne, ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe oraz przepisów wykonawczych do tychże ustaw). Już dzisiaj doradcy podatkowi wdrażają zaproponowane wcześniej rozwiązania, polegające m.in. na zakładaniu spółek prawa handlowego. Niezrozumiały pozostaje zatem brak rozszerzenia kompetencji doradców podatkowych na reprezentowanie w sprawach rejestracji, zmian oraz wykreśleń z krajowego rejestru sądowego. Jakkolwiek rozwiązania informatyczne pozwalają w pewnym zakresie przenieść procesy w zakresie rejestracji podmiotu do KRS bezpośrednio na konto doradcy podatkowego, problemem jest w szczególności brak możliwości sporządzania odpisów dokumentów oraz składania wniosków jako pełnomocnik procesowy (obok adwokatów oraz radców prawnych). Okres pandemii koronawirusa pokazał, że zasadnym byłoby nadanie doradcom podatkowym uprawnień z zakresu reprezentacji w sprawach otrzymanych dotacji i innego wsparcia publicznego. Doradcy podatkowi świadczą obecnie szeroko pojęte doradztwo gospodarczo-prawne i powstają liczne wątpliwości w zakresie tego, czy takie czynności są objęte tajemnicą zawodową (czy są związane z wykonywaniem zawodu). Dlatego wskazane jest poddać pod dyskusję wprowadzenie pod zakres czynności doradztwa podatkowego również doradztwa prawnego wykonywanego w związku z wykonywanym zawodem doradcy podatkowego (w szczególności w kontekście stosowania przepisów ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych, ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny,	te uprawnienia – w ramach obowiązkowego uzupełnienia wiedzy w ww. zakresie, co dodatkowo z uwagi na niepodatkowy charakter tych zmian nie znajduje uzasadnienia. Wprowadzenie wymogów znajomości przepisów prawa tak daleko wykraczających poza materię prawa podatkowego jako niezbędnego warunku uzyskania uprawnień doradcy podatkowego nie wpisuje się w istotę i trzon działalności zawodu doradcy podatkowego, który stanowią sprawy podatkowe, a ponadto może zostać uznane za nieproporcjonalne względem ewentualnej skali i zakresu realizowanych przez większość doradców podatkowych czynności zawodowych. Kwestie tak szeroko ukonstytuowane w prawie gospodarczym i prawie cywilnym realizowane są zasadniczo w ramach szeroko rozumianej „pomocy prawnej” świadczonej w ramach zawodów radcy prawnego i adwokata. Jakakolwiek modyfikacja art. 2 ustawy o doradztwie podatkowym nie powinna polegać na ujednoliceniu katalogu czynności dla wszystkich tych zawodów, których przedstawiciele uprawnieni są do wykonywania czynności doradztwa podatkowego (doradców podatkowych, radców prawnych, adwokatów), ale zmierzać – przy zachowaniu odrębności i specyfiki każdego z tych zawodów – do uzupełnienia regulacji prawnych w taki sposób, aby zagwarantować jak najwłaściwszą ochronę jednostki w związku z rozbudowywaniem przepisów prawnych i wprowadzaniem nowych instytucji w ramach poszczególnych gałęzi prawa (w przypadku doradztwa podatkowego: prawa podatkowego).

			ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustawy z dnia 15 maja 2015 r. Prawo restrukturyzacyjne, ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe oraz przepisów wykonawczych do tychże ustaw). Zwracamy uwagę, że zakres czynności stanowiących doradztwo podatkowe wpływa istotnie m.in. na obszar, na jaki rozciąga się tajemnica zawodowa. Proponowana wyżej zmiana ma zatem na celu zabezpieczyć interesy przede wszystkim klienta doradcy.	
12.	art. 1 pkt 1 projektu (art. 2 ust. 1 pkt 4 udp)	**Osoba fizyczna**	Niniejszym, wskazuję na konieczność zwiększenia uprawnień doradców podatkowych o kwestie z zakresu składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, a tym samym dostosowanie stanu prawnego do obowiązującej na co dzień praktyki. Projekt powinien zostać poszerzony. Czynności doradztwa podatkowego powinny obejmować również profesjonalną reprezentację płatników przed Zakładem Ubezpieczeń Społecznych i sądami powszechnymi w zakresie ustalenia należnych składek, okresów podlegania ubezpieczeniom społecznym, zaświadczeń o podleganiu ubezpieczeniom społecznym oraz zbiegu tytułów do ubezpieczeń społecznych	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Obecny brak reprezentacji płatników składek przed sądami powszechnymi w zakresie ich obowiązków ubezpieczeniowych w systemie ubezpieczeń społecznych w zakresie czynności doradztwa podatkowego nie uniemożliwia ich wykonywania doradcom podatkowym. Możliwe jest już obecnie ich świadczenie przez doradców podatkowych, a także przedstawicieli innych zawodów i inne osoby, na podstawie przepisów KPA lub KPC. Zgodnie z art. 33 § 1 KPA, pełnomocnikiem strony może być osoba fizyczna posiadająca zdolność do czynności prawnych. Zgodnie z art. 87 § 1 KPC pełnomocnikiem może być adwokat lub radca prawny, w sprawach własności intelektualnej także rzecznik patentowy, a w sprawach restrukturyzacji i upadłości także osoba posiadająca licencję doradcy restrukturyzacyjnego, a ponadto osoba sprawująca zarząd majątkiem lub interesami strony oraz osoba pozostająca ze stroną w stałym stosunku zlecenia, jeżeli przedmiot sprawy wchodzi w zakres tego zlecenia, współuczestnik sporu, jak również małżonek, rodzeństwo, zstępni lub wstępni strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia. Zastrzeżenie kolejnych czynności w tak szerokim zakresie – niezwiązanym dodatkowo z prawem czy procedurą podatkową – spowoduje ograniczenie kategorii podmiotów świadczących obecnie te usługi. Wymagałoby to również gruntownego

				rozbudowania zakresu kompetencji doradców podatkowych o wiedzę i doświadczenie z kolejnych dziedzin prawa, w konsekwencji – rozbudowania zakresu egzaminu na doradcę podatkowego, podczas którego konieczne byłoby wykazanie się przez kandydatów wiedzą z nowych – bardzo obszernych dziedzin prawa, oraz uzupełnienie wiedzy w tym zakresie przez osoby już posiadające te uprawnienia zawodowe, co z uwagi na ich niepodatkowy charakter (wchodzący w sferę prawa cywilnego: kodeks postępowania cywilnego, prawo ubezpieczeń społecznych) nie znajduje uzasadnienia.
13.	art. 2 ust. 2 udp	**Krajowa Izba Biur Rachunkowych (KIBR)**	Krajowa Izba Biur Rachunkowych stoi na stanowisku, że z obecnego katalogu czynności zastrzeżonych wymienionych w art. 2 ust. 2 ustawy o doradztwie podatkowym powinien zostać wyłączony ust. 1 pkt 1 artykułu 2 wyżej wymienionej ustawy, czyli udzielanie podatnikom, płatnikom i inkasentom, na ich zlecenie lub na ich rzecz, porad, opinii i wyjaśnień z zakresu ich obowiązków podatkowych i celnych oraz w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami. W wyniku proponowanej zmiany czynności wymienione w art. 2 ust. 1 pkt 1 wyżej wymienionej ustawy będą czynnościami niezastrzeżonymi dla podmiotów uprawnionych w rozumieniu ustawy o doradztwie podatkowym. Kwestia ta wymaga konkretnych działań prawnych związanych ze zdefiniowaniem pojęcia opinii, która mogłaby zostać czynnością zastrzeżoną dla zawodu doradcy podatkowego. Koniecznym jest również ustawowe zdefiniowanie czynności udzielania wyjaśnień, opinii i porad, w zakresie każdej tej czynności odrębnie, z uwagi na konieczność ich rozróżnienia oraz określenia granicy każdej czynności. Uzasadnienie stanowiska Krajowej Izby Biur Rachunkowych Temat uprawnień biur rachunkowych poruszony został również podczas posiedzenia Zespołu Roboczego ds. Podatków i danin quasi-podatkowych działającego w Radzie Przedsiębiorców w dniu 07 października 2024 r. Przedstawiciele przedsiębiorców	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Z uwagi na stopień skomplikowania i możliwe ryzyko negatywnych skutków finansowych czy odpowiedzialności karno-skarbowej w związku z błędnie udzieloną poradą czy opinią w zakresie obowiązków podatkowych i celnych, z punktu widzenia bezpieczeństwa usługobiorców oraz stabilności systemu podatkowego istotne jest, aby czynności w tym zakresie były realizowane przez podmioty, których wiedza w tym zakresie została zweryfikowana przez państwowy niezależny organ i które ponoszą odpowiedzialność (dyscyplinarną) za jej niewłaściwe wykonywanie, objęte są obowiązkiem stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych, zachowania tajemnicy zawodowej oraz zobowiązane są do przestrzegania zasad etyki wykonywania zawodu. Brak uregulowania trybu nabywania i weryfikowania kwalifikacji w zakresie niezbędnym do wykonywania tych czynności przez inne podmioty oraz zasad ich odpowiedzialności i obowiązkowego nadzoru nad ich rzetelnym i etycznym wykonywaniem, uniemożliwia zrównanie uprawnień tej kategorii podmiotów w zakresie czynności doradztwa podatkowego z przedstawicielami zawodów zaufania publicznego takimi jak doradca podatkowy, radca prawny, adwokat czy biegły rewident.

			obecni na tym spotkaniu potwierdzili, że również zauważają nieprecyzyjność przepisów ustawy o doradztwie podatkowym i głośno zgłosili, jakie oczekiwania mają względem dostawców usług księgowych i rachunkowych. Na spotkaniu Rady Przedsiębiorców nie stawił się żaden przedstawiciel Krajowej Izby Doradców Podatkowych, dlatego Rzecznik zauważając problem i potrzeby przedsiębiorców zaproponował spotkanie dedykowane obsłudze rachunkowo podatkowej przedsiębiorców przez doradców podatkowych i biura rachunkowe, którego termin ustalono na 06 listopada 2024 r., na którym ustalono ostateczny kształt proponowanych zmian. Działalność rachunkowo - księgowa budzi sporo wątpliwości, a bezpieczeństwo prowadzenia biznesu biur rachunkowych jest sprawą nadrzędną. Biura Rachunkowe chcą móc w sposób bezpieczny i zgodny z prawem obsługiwać swoich klientów, a więc mikro, małych i średnich przedsiębiorców. W związku z powyższym przedstawiamy poniżej szczegółową analizę obecnej sytuacji oraz niebezpieczeństw, jakie niesie za sobą obecny kształt art. 2 ustawy o doradztwie podatkowym i liczymy na uwzględnienie proponowanych zmian. Zdaniem członków Krajowej Izby Biur Rachunkowych zapisy art. 2, ust. 1 pkt 1 ustawy o doradztwie podatkowym nie są adekwatne do obecnej sytuacji administracyjnej oraz prawno – podatkowej. Najwięcej wątpliwości oraz ryzyk związanych z prowadzeniem biznesu generuje aktualne brzmienie art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o doradztwie podatkowym, tj.: „1. Czynności doradztwa podatkowego obejmują: (…) 1) udzielanie podatnikom, płatnikom i inkasentom, na ich zlecenie lub na ich rzecz, porad, opinii i wyjaśnień z zakresu ich obowiązków podatkowych i celnych oraz w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami;” Pragniemy zauważyć, że żaden przepis ani pisemne stanowisko Ministra Finansów nie precyzuje, jakie czynności wchodzą w zakres zapisu: „udzielanie (…) porad, opinii i wyjaśnień z zakresu ich obowiązków podatkowych i celnych…”, a także jak	W przepisach ustawy o rachunkowości nie ma obecnie określonych żadnych wymogów kwalifikacyjnych dla osób zajmujących się rachunkowością czy też prowadzących usługowo księgi rachunkowe. Warunki dotyczące posiadanego wykształcenia czy doświadczenia wymagane na danym stanowisku każdorazowo określa podmiot zatrudniający daną osobę, lub nawiązujący z nią współpracę (jedyny wyjątek stanowi pełnienie funkcji głównego księgowego jednostek sektora finansów publicznych). Także w przypadku prowadzenia działalności w formie biura rachunkowego (usługowe prowadzenie ksiąg rachunkowych) prawo nie określa obecnie niezbędnych kwalifikacji oraz doświadczenia. Przewidziane w ustawie o rachunkowości warunki usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych, odnoszące się jedynie do wymogu posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych, braku skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, za przestępstwo skarbowe oraz za przestępstwa określone w rozdziale 9 tej ustawy, oraz posiadania obowiązkowego ubezpieczenia, w żaden sposób nie przewidują potwierdzenia posiadania kwalifikacji merytorycznych podmiotów świadczących te usługi do profesjonalnego i zawodowego wykonywania czynności polegających na udzielaniu porad, opinii i wyjaśnień w zakresie obowiązków podatkowych i celnych oraz opłat, do których stosuje się przepisy – Ordynacji podatkowej. Ustawa o doradztwie podatkowym, powołując do życia nowy samorząd zawodowy, określiła zakres czynności szczególnie istotnych z punktu widzenia ochrony praw podatnika – obecnie 5 grup, które jako czynności doradztwa podatkowego winny być świadczone przez podmioty, które swoją wiedzą i doświadczeniem dają gwarancję prawidłowego wsparcia i pewność odpowiedniego poziomu oraz profesjonalizm ich wykonania. Jest to uzasadnione charakterem tych czynności, stopniem ich skomplikowania oraz przede wszystkim ryzykiem, jakie może nieść dla podatników nieprawidłowe ich

			je odróżnić od informowania klientów o obowiązkach, konsekwencjach, przebiegu i dokumentowaniu operacji gospodarczych dla celów rachunkowych i podatkowych, które biura rachunkowe wykonują w ramach prowadzonej obsługi przedsiębiorców. Niejasny zakres kompetencyjny powoduje utrudnienia w bieżącej obsłudze podmiotów gospodarczych przez biura rachunkowe. Zarówno właściciele biur rachunkowych, jak i doradcy podatkowi mają wątpliwości w określeniu, gdzie znajduje się granica czynności zastrzeżonych z ustawy o doradztwie podatkowym i czy biura rachunkowe nie łamią prawa odpowiadając na pytania klientów. Przedsiębiorcy natomiast oczekują, w ramach zawartych umów, od swoich dostawców usług księgowych, porad i informacji, które z uwagi na przytoczoną nieprecyzyjność, mogą zostać zakwalifikowane, jako elementy zastrzeżonych czynności doradztwa podatkowego. Brak jednolitej definicji „porad, opinii i wyjaśnień" powoduje chaos interpretacyjny zarówno wśród urzędników, jak i samych doradców podatkowych. Nawet w swojej opinii na temat projektu zmian w Polskiej Klasyfikacji Działalności, Krajowa Izba Doradców Podatkowych wskazała na funkcję biur rachunkowych w rozliczeniach podatkowych przedsiębiorstw sugerując zmianę zapisu „*przygotowywanie deklaracji podatkowych dla osób fizycznych lub przedsiębiorstw*" na „*sporządzanie, w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów, zeznań i deklaracji podatkowych lub udzielanie im pomocy w tym zakresie* (…)". Należy zadać sobie pytanie, na czym ta POMOC miałaby polegać, skoro, zgodnie z aktualnym brzmieniem ustawy o doradztwie podatkowym, biura rachunkowe nie mogą udzielać porad, opinii i wyjaśnień. Obecnie biura rachunkowe objęte są obowiązkiem identyfikacji, weryfikacji oraz raportowania schematów podatkowych, które z definicji są elementem optymalizacji podatkowej, pomimo tego, że nie mogą przeprowadzić z klientem żadnych wyjaśnień w tym zakresie, ani udzielić mu swojej opinii.	wykonanie. Trzy – z ww. – grupy, jako rodzące szczególne ryzyko w przypadku ich niewłaściwego wykonywania, zostały ponadto zastrzeżone do wyłącznego wykonywania przez przedstawicieli zawodu zaufania publicznego – doradców podatkowych (a także: radców prawnych, adwokatów, biegłych rewidentów). Równocześnie wykonywanie tych czynności zgodnie z ustawą o doradztwie podatkowym jest zabezpieczone szeregiem dodatkowych wymogów gwarantujących poprawność i rzetelność ich świadczenia oraz mechanizmów zabezpieczających ich spełnianie. Gwarancją wysokiej jakości usług świadczonych przez przedstawicieli zawodu zaufania publicznego są przede wszystkim: – wysokie wymagania merytoryczne (wiedza, doświadczenie) weryfikowane już na etapie uzyskiwania uprawnień (egzamin, praktyka) oraz gwarantowane ustawowym obowiązkiem stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych weryfikowanym przez organy samorządu zawodowego doradców podatkowych; – ustawowy wymóg działania zgodnie z prawem, przestrzegania zasad etyki zawodowej, niekaralność; – obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej przy wykonywaniu zawodu; – ponoszenie odpowiedzialności za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności doradztwa podatkowego ściśle związane z obowiązkiem posiadania ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej z tytułu szkód wyrządzonych przy wykonywaniu czynności doradczych; – ponoszenie odpowiedzialności dyscyplinarnej za niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków zawodowych określonych prawem i czyny sprzeczne z zasadami etyki zawodowej, czego konsekwencją może być także pozbawienie prawa wykonywania zawodu; – sprawowanie pieczy nad prawidłowym wykonywaniem zawodu doradców podatkowych przez działające w ramach samorządu zawodowego organy, które czuwają, wspierają, ale i kontrolują doradców podatkowych w wykonywaniu przez nich zawodu zaufania publicznego - w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony.

			Biura rachunkowe zobowiązane są również do identyfikacji oraz zgłaszania do Generalnego Inspektora Informacji Finansowej podejrzenia popełnienia przestępstwa prania brudnych pieniędzy (art. 74 ust. 1 Ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu). Ustawodawca nakładając tak istotne obowiązki na biura rachunkowe zawierzył w ich kompetencje i wiedzę w tym zakresie, a jednocześnie ogranicza możliwość wykonywania prostych czynności, jakimi są wyjaśnienia z zakresu obowiązków podatkowych klientów. Dla biur rachunkowych doradca podatkowy jest stałym i kluczowym partnerem w profesjonalnej obsłudze klienta, przeprowadzaniu analiz i budowaniu strategii podatkowych. Jednak bieżące prowadzenie ksiąg podatkowych wymaga niejednokrotnie decyzji ze strony przedsiębiorcy, np. wybór formy opodatkowania, rodzaj stosowanej amortyzacji, wybór zwolnienia podmiotowego i przedmiotowego w podatku VAT, obowiązek stosowania kasy fiskalnej. Klienci w procesie decyzyjnym kierują swoje pytania do dostawców usług księgowych i oczekują informacji oraz ewentualnych wyjaśnień. Zdaniem Izby nasi członkowie są kompetentni do udzielania wyżej wymienionej pomocy, ponieważ nieustannie podnoszą swoje kwalifikacje w zakresie aktualizacji przepisów podatkowych oraz rachunkowych, dzięki czemu klienci postrzegają biura rachunkowe, jako profesjonalistów. Od 1996 roku system podatkowy w Polsce bardzo mocno ewoluował a wraz z nim swoje kompetencje rozwijali księgowi, by móc sprostać oczekiwaniom rynku i nakładanym przez ustawodawcę obowiązkom. Nie można zakładać, że akt prawny przygotowany w 1996 roku i dopasowany do ówczesnych realiów gospodarczych i prawnych, będzie równie aktualny i dopasowany do sytuacja prawnej w 2024 roku. Przepisy podatkowe oraz inne są poddawane regularnym rewizjom i w razie potrzeby nowelizacjom, dlatego jako grupa zawodowa bezpośrednio dotknięta problemem, zgłaszamy konieczność	Dodatkowo wskazać należy, że czynności doradztwa podatkowego są zastrzeżone do zawodowego wykonywania wyłącznie poprzez uprawnione do tego podmioty nie przez wzgląd na rozmiar przedsiębiorstwa (osoby fizycznej, mikro, małego, średniego przedsiębiorstwa czy też międzynarodowej korporacji), na rzecz którego świadczone, ale z uwagi na ich szczególny charakter determinujący potrzebę zwiększenia ochrony podatnika przy ich wykonywaniu. Ewentualne różnice w cenach usług świadczonych przez doradców podatkowych (radców prawnych) oraz podmioty niebędące przedstawicielami zawodów zaufania publicznego znajdują po części swoje uzasadnienie chociażby w kosztach, które przedstawiciele zawodów zaufania ponieśli i ponoszą w związku z nabyciem uprawnień zawodowych (koszt wykształcenia, egzaminu) i wykonywaniem zawodu (ubezpieczanie, składki członkowskie w samorządzie zawodowym, obowiązkowe podnoszenie kwalifikacji). Biorąc jednakże pod uwagę obowiązek działania zgodnego z prawem, zasadami etyki zawodowej, w oparciu o zdobytą podczas przygotowywania się do wykonywania zawodu oraz w trakcie jego wykonywania – wiedzę i doświadczenie, jak również przede wszystkim dobro klienta i zachowując przy tym w poufności wszystkie dane i informacje, jakie klient przekazuje osobie, z której pomocy w ww. zakresie korzysta, elementy te wydają się przeważać nad różnicami natury finansowej. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, że dostęp do zawodu doradcy podatkowego jest otwarty dla każdego chcącego uzyskać uprawnienia zawodowe w tym zakresie, zatem osoby zajmujące się księgowością mogą przystąpić do egzaminu, a doświadczenie zawodowe w księgowości może zostać im zaliczone na poczet 6-miesięcznej praktyki zawodowej wymaganej do wpisu na listę doradców podatkowych, w związku z tym, że przepisy rozporządzenia pozwalają traktować na równi z praktyką zatrudnienie przez okres co najmniej roku na stanowisku, na którym są wykonywane czynności z zakresu usługowego prowadzenia

			dokonania aktualizacji zapisów ustawy o doradztwie podatkowym. Na uwagę zasługuje fakt, że z orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego (wyrok z 26 listopada 2003 r. - SK 22/01) wynika, że prawnicy wykonujący zawody zaufania publicznego nie mają wyłączności na świadczenie pomocy prawnej. Obowiązkiem ustawodawcy jest ustrojowe uregulowanie kwestii świadczenia pomocy prawnej przez inne osoby niż adwokaci, radcowie prawni czy notariusze, w szczególności pod względem określenia jej zakresu (przy bardzo wyraźnym i precyzyjnym oddzieleniu tej pomocy od pomocy świadczonej przez wyżej wymienione zawody zaufania publicznego). W ocenie Trybunału w zakres ten winny wchodzić usługi prawnicze o mniej złożonym charakterze. Nie mogą być one tożsame z zakresem usług wykonywanych przez adwokatów i radców prawnych. Prawnikiem niewykonującym zawodu zaufania publicznego jest osoba, która ukończyła studia prawnicze w Polsce i uzyskała tytuł magistra prawa lub ukończyła zagraniczne studia prawnicze uznawane w Polsce. Prawnikiem wykonującym prawniczy lub pokrewny zawód zaufania publicznego jest adwokat, radca prawny, notariusz, rzecznik patentowy i doradca podatkowy. Warto zastanowić się nad tym, czy analogii tej nie można byłoby zastosować w przypadku ustawy o doradztwie podatkowym oraz biur rachunkowych. Oznaczałoby to, że biura rachunkowe mogą udzielać podatnikom, płatnikom i inkasentom, na ich zlecenie lub na ich rzecz, porad, opinii i wyjaśnień z zakresu ich obowiązków podatkowych w sprawach o mniej złożonym charakterze. Obecna sytuacji dotyka nie tylko przedsiębiorców z branży biur rachunkowych, ale również naszych klientów, czyli przedsiębiorców z sektora MŚP, gdyż jej wynikiem jest: → ograniczenie kompleksowości usług, a więc jakości opieki nad przedsiębiorcą wykonywanej przez biura rachunkowe,	ksiąg rachunkowych, lub na stanowisku głównego księgowego w podmiotach, które na podstawie przepisów o rachunkowości są obowiązane do prowadzenia ksiąg rachunkowych. Przyjęcie zaproponowanego rozwiązania stałoby w sprzeczności z dotychczasowymi ramami świadczenia doradztwa podatkowego, w których wykonywanie najbardziej skomplikowanych i związanych z najdotkliwszymi skutkami czynności (porady, opinie, reprezentacja) jest zastrzeżone dla podmiotów odpowiednio wykwalifikowanych w tym zakresie, celem zapewnienia bezpieczeństwa odbiorcom tych usług. Przyznanie zatem nieograniczonej grupie podmiotów takich samych uprawnień jak przedstawicielom zawodu zaufania publicznego, bez jednoczesnego nałożenia na te podmioty wymagań i obowiązków, jakim muszą sprostać przedstawiciele tych zawodów, byłoby daleko idącą niekonsekwencją.

			aby nie narazić się na problemy prawne oraz odpowiedzialność karną; → wykonywanie czynności, które mogą być przez towarzystwa ubezpieczeniowe traktowane jako usługi zastrzeżone z ustawy o doradztwie podatkowym i odmowa wypłaty odszkodowania; → poszukiwanie przez przedsiębiorców pomocy i informacji w internecie ze szkodą dla swoich biznesów i bezpieczeństwa (nieaktualne lub nieadekwatne do ich sytuacji informacje); → poszukiwanie przez przedsiębiorców pomocy u urzędników, przez co urzędnicy w wydziałach rejestracji działalności gospodarczej (nie urzędów skarbowych) nieświadomie, chcąc pomóc przedsiębiorcom, naruszają przepisy ustawy o doradztwie podatkowym i narażają się na odpowiedzialność karną, a przedsiębiorcę na konsekwencje zastosowania się do rad osoby, która nie jest znawcą tematu. Na zakończenie chcielibyśmy przedstawić szacunkowe liczby, jakiej rzeszy osób dotyczy problem: wg szacunków SKWP/raport e-file - biur rachunkowych jest ok. 70.000 wg podanych danych na stronie KIDP - doradców podatkowych jest 9.027. Zwracamy się z prośbą o rozważenie naszych propozycji. Zaproponowana przez nas zmiana pozwoli na ustabilizowanie sytuacji związanej z wątpliwościami dotyczącymi bezpieczeństwa prowadzenia biznesu przez biura rachunkowe, a także wyeliminuje spory interpretacyjne dotyczące zakresu czynności wykonywanych przez branżę księgową.	
14.	art. 2 ust. 2 udp	**ORLEN Spółka Akcyjna**	Pochylenie się również nad czynnościami doradztwa podatkowego w dużych grupach kapitałowych – kontrolowana (co ważne) deregulacja w tym zakresie jest w stanie poprawić jakość stosowania prawa w Polsce. Chodzi mianowicie o możliwość wykonywania usług doradztwa podatkowego między	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Ustawa o doradztwie podatkowym określiła zakres czynności szczególnie istotnych z punktu widzenia ochrony praw

			spółkami jednej grupy kapitałowej. W dzisiejszym stanie prawnym de facto takiej możliwości nie ma – istnieje oczywiście droga realizacji takich działań przez osoby prawne, jednak jest ona ograniczona do spółek audytorskich i spółek doradztwa podatkowego, co biorąc pod uwagę restrykcyjne warunki tworzenia takich podmiotów, nie jest w praktyce stosowane. Spółki w grupach kapitałowych kooperują na różnorakich polach – od wspólnych zasad ładu korporacyjnego, celów funkcjonowania, działań restrukturyzacyjnych, po szeroką gamę usług wzajemnie świadczonych przez spółki (w tym niematerialnych, jak IT, usług wsparcia prawnego, zakupowego, księgowego, HR itp.). W dzisiejszym stanie prawnym doradztwo podatkowe jest wyłączone z takich możliwości i co więcej, naruszenie tych reguł jest dotkliwie penalizowane. Możliwości współpracy przy złożonych projektach biznesowych wykluczają więc m.in. udzielanie innym podmiotom w grupy kapitałowej porad, opinii i wyjaśnień z zakresu ich obowiązków podatkowych. Postulujemy kontrolowane ograniczenie tej restrykcji poprzez wyłączenie z czynności zastrzeżonych właśnie współpracy w obszarze opinii i wyjaśnień podatkowych w sytuacji świadczenia takich usług między spółkami grupy kapitałowej. Należy podkreślić, że zniesienie ograniczeń dla relacji wewnątrzgrupowych nie niosłoby ze sobą ryzyka powstania szkody ani dla budżetu państwa, ani dla poszczególnych podmiotów, przy założeniu że tego rodzaju czynności byłyby wykonywane wyłącznie przez doradców podatkowych, ewentualnie również radców prawnych lub biegłych rewidentów. Wprowadzenie postulowanego rozwiązania pozwoliłoby na: (1) zmniejszenie ryzyk prawnych przy wdrażaniu wspólnych rozwiązań w obszarze podatków, (2) podniesienie jakości i bezpieczeństwa przyjmowanych rozwiązań – spółki w grupach starają się centralizować procesy na najwyższym jakościowo poziomie, (3) większe szanse centralizacji procesowych w grupach z obniżaniem kosztów funkcjonowania, (4) poszerzenie możliwości wykonywania zawodu doradcy podatkowego w ramach stosunku pracy,	podatnika (5 grup), które jako czynności doradztwa podatkowego winny być świadczone przez podmioty, które swoją wiedzą i doświadczeniem dają gwarancję prawidłowego wsparcia i zapewniać mają odpowiedni poziom oraz profesjonalizm ich wykonania. Jest to uzasadnione charakterem tych czynności, stopniem ich skomplikowania oraz przede wszystkim ryzykiem, jakie może nieść dla podatników nieprawidłowe ich wykonanie. Trzy – z ww. – grupy, jako rodzące szczególne ryzyko w przypadku ich niewłaściwego wykonywania, zostały ponadto zastrzeżone do wyłącznego wykonywania przez przedstawicieli zawodu zaufania publicznego – doradców podatkowych (a także: radców prawnych, adwokatów, biegłych rewidentów). Równocześnie wykonywanie tych czynności zgodnie z ustawą o doradztwie podatkowym jest zabezpieczone szeregiem dodatkowych wymogów gwarantujących poprawność i rzetelność ich świadczenia oraz mechanizmów zabezpieczających ich spełnianie. Czynności doradztwa podatkowego są zastrzeżone do zawodowego wykonywania wyłącznie poprzez uprawnione do tego podmioty nie przez wzgląd na rozmiar przedsiębiorstwa (osoby fizycznej, mikro, małego, średniego przedsiębiorstwa czy też międzynarodowej korporacji), na rzecz którego świadczone, ale z uwagi na ich szczególny charakter determinujący potrzebę zwiększenia ochrony podatnika przy ich wykonywaniu, stąd też postulowane w uwadze wyłączenie z czynności zastrzeżonych opinii i wyjaśnień podatkowych w sytuacji świadczenia takich usług między spółkami grupy kapitałowej – nie znajduje uzasadnienia. Ponadto proponowane jednocześnie pozostawienie zastrzeżenia wykonywania tego rodzaju czynności wyłącznie przez doradców podatkowych, mimo ich wyłączenia z zakresu czynności zastrzeżonych, nie jest konsekwentne i mogłoby zaburzyć system funkcjonowania doradztwa podatkowego. Obecnie obowiązujący katalog zastrzeżonych czynności doradztwa podatkowego i podmiotów uprawnionych oraz wynikające z ustawy warunki jakie winien spełniać każdy z nich by móc wykonywać czynności doradztwa podatkowego wydają się w sposób właściwy zabezpieczać poprawność

			(5) pełną transparentność działań w tym obszarze – podmioty wystawiałyby faktury zgodne z regułami cen transferowych nie podejmując prób omijania ograniczeń. Oczywiście interesy budżetu państwa nie mogą ulec naruszeniu – pamiętając, że w pierwszej kolejności przedmiotowe czynności byłyby wykonywane przez wykwalifikowanych ekspertów (doradców podatkowych z listy doradców Krajowej Izby Doradców Podatkowych). Z prowadzonych przez nas rozmów wynika, że również Krajowa Izba Doradców Podatkowych przychyliłaby się do rozwiązania depenalizującego i aktywizującego grupy kapitałowe (bez tworzenia nowych kategorii podmiotów uprawnionych). Nie można także przyjmować, że legalna i transparentna kooperacja prowadziłaby do naruszania autonomii i wywierania nieuprawnionego wpływu – ograniczamy się wyłącznie do świadczenia usług, a nie wydawania poleceń. Z kolei w razie naruszania reguł podatkowych organom KAS byłoby znacznie łatwiej identyfikować i eliminować nieprawidłowości na poziomie całych grup podmiotów. Podsumowując: 1. Dzisiejsze rozwiązania ustawy o doradztwie podatkowym w praktyce eliminują możliwość legalnej, odpłatnej współpracy w tym obszarze między spółkami grup kapitałowych. 2. Kontrolowane poszerzenie obszarów współpracy podniesie jakość stosowania prawa podatkowego, usprawni funkcjonowanie procesowe grup kapitałowych, obniży koszty, jednocześnie usuwając niewspółmierne restrykcje, z którymi dziś wiążą się przedmiotowe działania. 3. Biorąc pod uwagę, że faktycznie wykonującymi czynności doradztwa byliby doradcy podatkowi, poszerzy to im szansę wykonywania zawodu. 4. Zmiany sprawią, że relacje wewnątrzgrupowe będą bardziej transparentne, dokumentowane, a także łatwiejsze do identyfikacji i ewentualnej kontroli przez organy KAS.	świadczenia usług doradztwa podatkowego, także przez podmioty posiadające osobowość prawną. Dopisanie do tego katalogu innych podmiotów, przy wątpliwościach co do zgodności charakteru takiego podmiotu z dotychczasowym systemem, również nie znajduje uzasadnienia. Celem regulacji ustawy o doradztwie podatkowym jest zapewnienie odpowiedniego poziomu świadczenia usług doradztwa podatkowego, a pośrednio i częściowo cel wskazany w treści uwagi zostanie zrealizowany poprzez przewidzianą w nowej wersji projektu ustawy zmianę art. 27 ust. 3 ustawy o doradztwie podatkowym.
15.	art. 1 pkt 2 projektu	**Krajowa Izba Doradców Podatkowych**	Jednocześnie zwracamy uwagę na konieczność rozważenia usunięcia z katalogu podmiotów uprawnionych, o których mowa w art. 4 ust. 1, podmiotów takich jak organizacje zawodowe spółdzielnie, stowarzyszenia czy izby gospodarcze świadczące doradztwo podatkowe wyłącznie na rzecz swoich członków.	Uwaga / Propozycja została uwzględniona.

	(art. 4 ust. 1 pkt 1udp)		Uważamy, że przepis ten w znacznej mierze jest reliktem przeszłości, który nie przystaje do współczesnych realiów gospodarczych. Dodatkowo, generuje on poważne trudności w zapewnieniu skutecznej kontroli, czy dany podmiot spełnia wysokie standardy wynikające m.in. z ustawy o doradztwie podatkowym. W naszej ocenie, pozostawienie tych regulacji w niezmienionej formie mogłoby prowadzić do dalszych problemów z egzekwowaniem odpowiednich wymagań, co ostatecznie wpływa negatywnie na jakość świadczonych usług i ochronę interesów klientów.	
16.	art. 1 pkt 2 projektu (art. 4 ust. 1 udp)	**Konfederacja Lewiatan**	Ustawa z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz.U. z 2021 r. poz. 2117, dalej: „u.d.p.") została zaprojektowana w taki sposób, aby chronić zarówno interesy Skarbu Państwa jak i podatników. Dzisiejsze postanowienia u.d.p. zakładają, że tylko określone podmioty prawne są uprawnione do świadczenia niektórych usług doradztwa podatkowego. Podmioty te zostały wymienione w art. 4 u.d.p. Ustawa o doradztwie podatkowym wyklucza tym samym stałą współpracę podatkową między spółkami grup kapitałowych nie będącymi spółkami doradztwa podatkowego. Stosownie bowiem do postanowień art. 2 ust. 1 pkt 1 u.d.p. czynności w zakresie udzielania innym podatnikom porad, opinii i wyjaśnień z zakresu ich obowiązków podatkowych i celnych podlegają właśnie ścisłym ograniczeniom podmiotowym. Dołączając do tego zapisy art. 81 ust. 2 u.d.p., w myśl którego karze do 50.000 zł podlega członek zarządu osoby prawnej, która nie będąc uprawnioną, zawodowo wykonuje czynności doradztwa podatkowego, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, 4 lub 5, otrzymujemy duże ograniczenie prawne i podwyższone ryzyko w sytuacji regularnej wymiany doświadczeń i standaryzacji podatkowej w ramach współpracy w grupach kapitałowych. Tymczasem praktyka i realia współpracy w rozwiniętych grupach zakładają daleko posunięte standaryzacje w szeregu obszarów funkcjonowania korporacji (IT, księgowość, finanse, administracja, zakupy itd.). Zasadnym byłoby umożliwienie analogicznej standaryzacji w obszarze podatkowym poprzez umożliwienie spółkom dominującym udzielania wsparcia podatkowego swoim spółkom zależnym.	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Ustawa o doradztwie podatkowym określiła zakres czynności szczególnie istotnych z punktu widzenia ochrony praw podatnika (5 grup), które jako czynności doradztwa podatkowego winny być świadczone przez podmioty, które swoją wiedzą i doświadczeniem dają gwarancję prawidłowego wsparcia i gwarantują odpowiedni poziom oraz profesjonalizm ich wykonania. Jest to uzasadnione charakterem tych czynności, stopniem ich skomplikowania oraz przede wszystkim ryzykiem, jakie może nieść dla podatników nieprawidłowe ich wykonanie. Trzy – z ww. – grupy, jako rodzące szczególne ryzyko w przypadku ich niewłaściwego wykonywania, zostały ponadto zastrzeżone do wyłącznego wykonywania przez przedstawicieli zawodu zaufania publicznego – doradców podatkowych (a także: radców prawnych, adwokatów, biegłych rewidentów). Równocześnie wykonywanie tych czynności zgodnie z ustawą o doradztwie podatkowym jest zabezpieczone szeregiem dodatkowych wymogów gwarantujących poprawność i rzetelność ich świadczenia oraz mechanizmów zabezpieczających ich spełnianie. Czynności doradztwa podatkowego są zastrzeżone do zawodowego wykonywania wyłącznie poprzez uprawnione do tego podmioty nie przez wzgląd na rozmiar przedsiębiorstwa (osoby fizycznej, mikro, małego, średniego przedsiębiorstwa czy też międzynarodowej korporacji), na rzecz którego świadczone, ale z uwagi na ich szczególny charakter

			Należy podkreślić, że zniesienie ograniczeń dla relacji wewnątrzgrupowych na linii spółka dominująca (centrala) – spółki zależne nie niosłoby ze sobą ryzyka powstania szkody ani dla budżetu państwa, ani dla poszczególnych podmiotów, przy założeniu że tego rodzaju czynności byłyby wykonywane wyłącznie przez doradców podatkowych, radców prawnych lub biegłych rewidentów. Warto zwrócić uwagę, że nie jest to sytuacja wyjątkowa – dzisiejszy art. 4 ust. 1 pkt 1 u.d.p. wśród podmiotów uprawnionych do zawodowego wykonywania czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 i 4, wymienia również organizacje zawodowe posiadające osobowość prawną, spółdzielnie, stowarzyszenia lub izby gospodarcze, jeżeli przedmiotem ich działalności statutowej jest również doradztwo podatkowe świadczone wyłącznie na rzecz ich członków. Wprowadzenie analogicznego rozwiązania dla podmiotów dominujących w grupach kapitałowych pozwoliłoby na: 1) zmniejszenie ryzyk prawnych przy wdrażaniu wspólnych rozwiązań w obszarze podatków, 2) podniesienie jakości i bezpieczeństwa przyjmowanych rozwiązań – spółki dominujące starają się centralizować procesy na najwyższym jakościowym poziomie, 3) poszerzenie możliwości wykonywania zawodu doradcy podatkowego w ramach stosunku pracy. Oczywiście interesy budżetu państwa nie mogą ulec naruszeniu – czynności art. 2 ust. 1 pkt 1 i 4 u.d.p. byłyby wykonywane przez doradców podatkowych. Podobnie z perspektywy Krajowej Izby Doradców Podatkowych – mówimy o zwiększeniu możliwości dla już będących aktywnymi członkami Izby i płacących składki wykwalifikowanych ekspertów. Propozycja zmian: wprowadzenie dodatkowego pkt 5 w art. 4 ust. 1 o treści:	determinujący potrzebę zwiększenia ochrony podatnika przy ich wykonywaniu. Obecnie obowiązujący katalog podmiotów uprawnionych i wynikające z ustawy warunki, jakie winien spełniać każdy z nich by móc wykonywać czynności doradztwa podatkowego, wydają się w sposób właściwy zabezpieczać poprawność zasady świadczenia usług doradztwa podatkowego przez podmioty posiadające osobowość prawną. Dopisanie do tego katalogu innych podmiotów, z uwagi na wątpliwości co do zgodności charakteru podmiotu, który miałby być dodany z dotychczasowym systemem, nie znajduje uzasadnienia. W związku z powoływaniem się w argumentacji uzasadniającej wprowadzenie spółek dominujących do grona podmiotów uprawnionych do wykonywania czynności doradztwa podatkowego na rzecz spółek zależnych niejako na wzór rozwiązania wynikającego obecnie z art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o doradztwie podatkowym wskazać należy, że analiza rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego opublikowanego na stronie KIDP wskazuje, że ostatnim podmiotem, o którym mowa w tym artykule, wpisanym do – obejmującego 843 podmioty rejestru – była wpisana pod numerem 328 spółdzielnia, której wpis został dokonany w 2006 r., jeszcze w okresie kiedy rejestr ten prowadził minister właściwy do spraw finansów publicznych. Zatem od niemal 20 lat, podczas których wpisanych zostało do rejestru ponad 500 nowych podmiotów, w tym przez cały okres w którym rejestr prowadzi Krajowa Rada Doradców Podatkowych, do rejestru wpisywane są jedynie podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o doradztwie podatkowym, tj. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i incydentalnie spółki akcyjne. Dane te potwierdzają, że wprowadzona – zresztą niemal na końcowym etapie procesu uchwalania ustawy o doradztwie podatkowym – regulacja art. 4 ust. 1 pkt 1 miała na celu uregulowanie raczej pewnego przejściowego okresu (niejako zachowania praw nabytych przez te podmioty w okresie sprzed obowiązywania ustawy o doradztwie podatkowym). Obecne wpisy w rejestrze wskazują, że formą organizacyjno-prawną wykonywania

			„Spółki dominujące w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18 i 96) będące spółkami z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółkami akcyjnymi, pod warunkiem że doradztwo podatkowe jest przez nie świadczone wyłącznie na rzecz swoich spółek zależnych”.	doradztwa podatkowego przez osoby prawne na przestrzeni ostatnich kilkudziesięciu lat jest jedynie spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, a inne formy wykonywania doradztwa podatkowego przez osoby prawne, w tym te określone w art. 4 ust. 1 pkt 1 przewidujące świadczenie tych usług jedynie na rzecz członków tego podmiotu, nie są praktykowane, a stanowią jedynie odzwierciedlenie struktur świadczenia doradztwa podatkowego funkcjonujących w momencie wejścia w życie i w pierwszych latach funkcjonowania ustawy o doradztwie podatkowym. Celem regulacji ustawy o doradztwie podatkowym jest zapewnienie odpowiedniego poziomu świadczenia usług doradztwa podatkowego, a pośrednio i częściowo cel wskazany w treści uwagi zostanie zrealizowany poprzez przewidzianą w nowej wersji projektu ustawy zmianę art. 27 ust. 3 ustawy o doradztwie podatkowym.
17.	art. 1 pkt 2 projektu (art. 4 ust. 1 udp)	**Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego (POPiHN)**	Proponowana zmiana: Wprowadzenie dodatkowego pkt 5 w art. 4 ust. 1 o treści: „Spółki dominujące w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18 i 96) będące spółkami z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółkami akcyjnymi, pod warunkiem że doradztwo podatkowe jest przez nie świadczone wyłącznie na rzecz swoich spółek zależnych.” Uzasadnienie Dzisiejsze postanowienia u.d.p. zakładają, że tylko określone podmioty prawne są uprawnione do świadczenia niektórych usług doradztwa podatkowego – art. 4 u.d.p. enumeratywnie wskazując te podmioty, wyklucza tym samym stałą współpracę podatkową między spółkami grup kapitałowych nie będącymi spółkami doradztwa podatkowego. Stosownie bowiem do postanowień art. 2 ust. 1 pkt 1 u.d.p. czynności w zakresie udzielania innym podatnikom porad, opinii i wyjaśnień z zakresu ich obowiązków podatkowych i celnych podlegają	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Ustawa o doradztwie podatkowym określiła zakres czynności szczególnie istotnych z punktu widzenia ochrony praw podatnika (5 grup), które jako czynności doradztwa podatkowego winny być świadczone przez podmioty, które swoją wiedzą i doświadczeniem dają gwarancję prawidłowego wsparcia i gwarantują odpowiedni poziom oraz profesjonalizm ich wykonania. Jest to uzasadnione charakterem tych czynności, stopniem ich skomplikowania oraz przede wszystkim ryzykiem, jakie może nieść dla podatników nieprawidłowe ich wykonanie. Trzy – z ww. – grupy, jako rodzące szczególne ryzyko w przypadku ich niewłaściwego wykonywania, zostały ponadto zastrzeżone do wyłącznego wykonywania przez przedstawicieli zawodu zaufania publicznego – doradców podatkowych (a także: radców prawnych, adwokatów, biegłych rewidentów). Równocześnie wykonywanie tych czynności zgodnie z ustawą o doradztwie podatkowym jest zabezpieczone szeregiem dodatkowych wymogów

			właśnie ścisłym ograniczeniom podmiotowym. Dołączając do tego zapisy art. 81 ust. 2 u.d.p., w myśl którego karze do 50.000 zł podlega członek zarządu osoby prawnej, która nie będąc uprawnioną, zawodowo wykonuje czynności doradztwa podatkowego, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, 4 lub 5, otrzymujemy duże ograniczenie prawne i podwyższone ryzyko w sytuacji regularnej wymiany doświadczeń i standaryzacji podatkowej w ramach współpracy w grupach kapitałowych. Tymczasem praktyka i realia współpracy w rozwiniętych grupach zakładają daleko posunięte standaryzacje w szeregu obszarów funkcjonowania korporacji (IT, księgowość, finanse, administracja, zakupy itd.). Zasadnym byłoby umożliwienie analogicznej standaryzacji w obszarze podatkowym poprzez umożliwienie spółkom dominującym udzielania wsparcia podatkowego swoim spółkom zależnym. Należy podkreślić, że zniesienie ograniczeń dla relacji wewnątrzgrupowych na linii spółka dominująca (centrala) – spółki zależne nie niosłoby ze sobą ryzyka powstania szkody ani dla budżetu państwa, ani dla poszczególnych podmiotów, przy założeniu że tego rodzaju czynności byłyby wykonywane wyłącznie przez doradców podatkowych, radców prawnych lub biegłych rewidentów. Warto zwrócić uwagę, że nie jest to sytuacja wyjątkowa – dzisiejszy art. 4 ust. 1 pkt 1 u.d.p. wśród podmiotów uprawnionych do zawodowego wykonywania czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 i 4, wymienia również organizacje zawodowe posiadające osobowość prawną, spółdzielnie, stowarzyszenia lub izby gospodarcze, jeżeli przedmiotem ich działalności statutowej jest również doradztwo podatkowe świadczone wyłącznie na rzecz ich członków. Wprowadzenie analogicznego rozwiązania dla podmiotów dominujących w grupach kapitałowych pozwoliłoby na: (1) zmniejszenie ryzyk prawnych przy wdrażaniu wspólnych rozwiązań w obszarze podatków,	gwarantujących poprawność i rzetelność ich świadczenia oraz mechanizmów zabezpieczających ich spełnianie. Czynności doradztwa podatkowego są zastrzeżone do zawodowego wykonywania wyłącznie poprzez uprawnione do tego podmioty nie przez wzgląd na rozmiar przedsiębiorstwa (osoby fizycznej, mikro, małego, średniego przedsiębiorstwa czy też międzynarodowej korporacji), na rzecz którego świadczone, ale z uwagi na ich szczególny charakter determinujący potrzebę zwiększenia ochrony podatnika przy ich wykonywaniu. Obecnie obowiązujący katalog podmiotów uprawnionych i wynikające z ustawy warunki jakie winien spełniać każdy z nich by móc wykonywać czynności doradztwa podatkowego wydają się w sposób właściwy zabezpieczać poprawność zasady świadczenia usług doradztwa podatkowego przez podmioty posiadające osobowość prawną. Dopisanie do tego katalogu innych podmiotów, z uwagi na wątpliwości co do zgodności charakteru podmiotu, który miałby być dodany z dotychczasowym systemem, nie znajduje uzasadnienia. W związku z powoływaniem się w argumentacji uzasadniającej wprowadzenie spółek dominujących do grona podmiotów uprawnionych do wykonywania czynności doradztwa podatkowego na rzecz spółek zależnych niejako na wzór rozwiązania wynikającego obecnie z art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o doradztwie podatkowym wskazać należy, że analiza rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego opublikowanego na stronie KIDP wskazuje, że ostatnim podmiotem, o którym mowa w tym artykule, wpisanym do - obejmującego 843 podmioty – rejestru, była wpisana pod numerem 328 spółdzielnia, której wpis został dokonany w 2006 r., jeszcze w okresie kiedy rejestr ten prowadził minister właściwy do spraw finansów publicznych. Zatem od niemal 20 lat, podczas których wpisanych zostało do rejestru ponad 500 nowych podmiotów, w tym przez cały okres w którym rejestr prowadzi Krajowa Rada Doradców Podatkowych, do rejestru wpisywane są jedynie podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o doradztwie podatkowym, tj. spółki z ograniczoną

			(2) podniesienie jakości i bezpieczeństwa przyjmowanych rozwiązań – spółki dominujące starają się centralizować procesy na najwyższym jakościowym poziomie, (3) poszerzenie możliwości wykonywania zawodu doradcy podatkowego w ramach stosunku pracy. Oczywiście interesy budżetu państwa nie mogą ulec naruszeniu – czynności art. 2 ust. 1 pkt 1 i 4 u.d.p. byłyby wykonywane przez doradców podatkowych. Podobnie z perspektywy Krajowej Izby Doradców Podatkowych – mówimy o zwiększeniu możliwości dla już będących aktywnymi członkami Izby i płacących składki wykwalifikowanych ekspertów.	odpowiedzialnością i incydentalnie spółki akcyjne. Dane te potwierdzają, że wprowadzona – zresztą niemal na końcowym etapie procesu uchwalania ustawy o doradztwie podatkowym – regulacja art. 4 ust. 1 pkt 1 miała na celu uregulowanie raczej pewnego przejściowego okresu (niejako zachowania praw nabytych przez te podmioty w okresie sprzed obowiązywania ustawy o doradztwie podatkowym). Obecne wpisy w rejestrze wskazują, że formą organizacyjno-prawną wykonywania doradztwa podatkowego przez osoby prawne na przestrzeni ostatnich kilkudziesięciu lat jest jedynie spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, a inne formy wykonywania doradztwa podatkowego przez osoby prawne, w tym te określone w art. 4 ust. 1 pkt 1 przewidujące świadczenie tych usług jedynie na rzecz członków tego podmiotu, nie są praktykowane, a stanowią jedynie odzwierciedlenie struktur świadczenia doradztwa podatkowego funkcjonujących w momencie wejścia w życie i w pierwszych latach funkcjonowania ustawy o doradztwie podatkowym. Celem regulacji ustawy o doradztwie podatkowym jest zapewnienie odpowiedniego poziomu świadczenia usług doradztwa podatkowego, a pośrednio i częściowo cel wskazany w treści uwagi zostanie zrealizowany poprzez przewidzianą w nowej wersji projektu ustawy zmianę art. 27 ust. 3 ustawy o doradztwie podatkowym.
18.	art. 1 pkt 2 projektu (art. 4 ust. 2 i 3 udp)	**Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP)**	Powyższy zapis rozszerza możliwość zatrudniania się doradców podatkowych w podmiotach świadczących usługi doradztwa podatkowego o umowy cywilnoprawne. Jest to zasadne rozwiązanie, które do umów o pracę dodaje elastyczną formę zatrudnienia. Było ono postulowane od dłuższego już czasu przez doradców podatkowych. Można byłoby jeszcze rozważyć rozszerzenie możliwości świadczenia usług dla tych podmiotów w formie samozatrudnienia doradcy podatkowego.	Propozycja nie wymaga uwzględnienia. Zgodnie z art. 27 ust. 1 pkt 1a ustawy o doradztwie podatkowym, doradca podatkowy wykonuje ten zawód jako osoba fizyczna prowadząca działalność we własnym imieniu i na własny rachunek.
19.	art. 1 pkt 3 projektu (art. 6 ust. 1 pkt 6 udp)	**Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego**	Propozycja Komisji Egzaminacyjnej: W art. 6 w ust. 1 pkt 6) otrzymuje brzmienie: *„ 6) odbyła w Polsce praktykę zawodową przed okres co najmniej 18 miesięcy (lub 1,5 roku) w wymiarze pełnego etatu (gdy*	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Tak znaczące, aż 3-krotne wydłużenie okresu wymaganej praktyki, dodatkowo wprowadzenie wykonywania jej w

			praktyka była wykonywana w oparciu o umowę o pracę) lub 40 godzin tygodniowo (gdy praca była wykonywana na podstawie umowy cywilnoprawnej).” Celem zmiany jest podniesienie wymagań dla osób uzyskujących wpis na listę doradców podatkowych. Obecnie obowiązujący wymóg posiadania 6 miesięcznej praktyki zawodowej może nie gwarantować zdobycie przez osobę uzyskującą wpis na listę niezbędnej praktyki zawodowej i doświadczenia w celu samodzielnego wykonywania tego zawodu.	wymiarze pełnego etatu, stanowić może ograniczenie w dostępie do wykonywania zawodu doradcy podatkowego z uwagi na trudność w pogodzeniu jej z dotychczasowym zatrudnieniem. Wydaje się, że niecelowe jest podnoszenie wynikających z uregulowań prawnych wymagań dla osób uzyskujących wpis na listę doradców podatkowych, a jedynie usprawnienie mechanizmów skutecznego egzekwowania właściwego przygotowania do wykonywania tego zawodu w ramach procesu kształcenia i weryfikacji zdobytej w jego toku wiedzy i doświadczenia poprzez odpowiednie zmiany w sposobie egzaminowania kandydatów na doradców podatkowych. Ewentualnie do rozważenia pozostaje zmodyfikowanie obecnego wymiaru tygodniowego praktyki, które to kwestie reguluje jednak właściwe rozporządzenie. Niejako na marginesie wspomnieć należy, że pierwotnie okres wykonywania praktyki zawodowej doradców podatkowych wynosił 2 lata, niemniej, w ramach nowelizacji ustawy o doradztwie podatkowym z października 2014 r. (uchwalonej w ramach zmian ułatwiających dostęp do zawodów regulowanych), po okresie ponad 18 lat obowiązywania, został skrócony do obecnych 6 miesięcy.
20.	art. 1 pkt 3 projektu (art. 6 ust. 1 pkt 6 udp)	**Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP)**	W projekcie nie ma również od wielu lat postulowanych zmian dotyczących praktyk zawodowych. Jako minimum można przyjąć, że zmianie powinien podlegać czas trwania praktyki – wydłużenie praktyk do roku byłoby niezbędne, aby dostatecznie przygotować kandydata do wykonywania zawodu. Teraz praktyka jest półroczna i odbywa się po zdaniu egzaminu tylko przez osiem godzin tygodniowo. Najdalej idące oczekiwanie środowiska jest takie, aby praktyka zmieniła się w roczną aplikację rozpoczynającą się po egzaminie pisemnym, a kończącą się egzaminem ustnym.	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Wydłużenie okresu wymaganej praktyki stanowić może ograniczenie w dostępie do wykonywania zawodu doradcy podatkowego z uwagi na trudność w pogodzeniu jej z dotychczasowym zatrudnieniem. Wydaje się, że niecelowe jest podnoszenie wynikających z uregulowań prawnych wymagań dla osób uzyskujących wpis na listę doradców podatkowych, a jedynie usprawnienie mechanizmów skutecznego egzekwowania właściwego przygotowania do wykonywania tego zawodu w ramach procesu kształcenia i weryfikacji zdobytej w jego toku wiedzy i doświadczenia poprzez odpowiednie zmiany w sposobie egzaminowania kandydatów na doradców podatkowych.

				Niewątpliwie w powyższe wpisuje się również koncepcja wprowadzenia obowiązkowej aplikacji (na wzór aplikacji radców prawnych czy adwokatów). Wprowadzenie aplikacji jako elementu nabywania kwalifikacji do zawodu doradcy podatkowego w sposób bardzo istotny zmieniłaby sposób przygotowywania kandydata do zawodu do wykonywania w przyszłości tego zawodu zaufania publicznego, a w konsekwencji i niemniej z drugiej strony znacznie wydłużyłaby sam proces nabywania uprawnień zawodowych doradcy podatkowego oraz zwiększyłaby jego koszt. Wydaje się, że przy odpowiednio zorganizowanym systemie kształcenia wiedzy i umiejętności kandydatów w ramach aplikacji, rozwiązanie to mogłoby mieć pozytywny wpływ na przygotowanie kandydatów do wykonywania tego zawodu, niemniej jednak zagadnienie to wymaga szerszej analizy, przede wszystkim ze strony samorządu zawodowego, od którego – zasadniczo – możliwości finansowych, organizacyjnych, czy strukturalnych (podział zadań i kompetencji pomiędzy organy KIDP oraz pomiędzy organy a Regionalne Oddziały KIDP) zależy powodzenie tej koncepcji. Ewentualnie do rozważenia pozostaje zmodyfikowanie obecnego wymiaru tygodniowego praktyki, które to kwestie reguluje jednak właściwe rozporządzenie. Niejako na marginesie wspomnieć należy, że pierwotnie okres wykonywania praktyki zawodowej doradców podatkowych wynosił 2 lata, niemniej, w ramach nowelizacji ustawy o doradztwie podatkowym z października 2014 r. (uchwalonej w ramach zmian ułatwiających dostęp do zawodów regulowanych), po okresie ponad 18 lat obowiązywania, został skrócony do obecnych 6 miesięcy.
21.	art. 1 pkt 3 projektu	**NKDP Spółka z o.o.**	Pod dyskusję należy poddać wprowadzenie obowiązkowej, co najmniej rocznej aplikacji bez możliwości zaliczenia na jej poczet wcześniejszego doświadczenia zawodowego. Aplikacja pozwoli wyposażyć przyszłych doradców podatkowych w praktyczne narzędzia i umiejętności, które nie były konieczne do	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Propozycja wprowadzenia aplikacji jako elementu nabywania kwalifikacji do zawodu doradcy podatkowego w sposób

	(art. 6 ust. 1 udp)		zdania egzaminu. Biorąc pod uwagę fakt, że co do zasady przed wpisem na listę doradców podatkowych kandydat nie mógł świadczyć usług doradztwa podatkowego (w pewnym przynajmniej zakresie), nie sposób uznać, aby jakakolwiek inna niż w doradztwie podatkowym praktyka mogła zastąpić aplikację odbytą u doradcy podatkowego.	bardzo istotny zmieniłaby sposób nabywania uprawnień zawodowych doradcy podatkowego, z jednej strony dając kandydatom do zawodu możliwość lepszego przygotowania się do egzaminu (a w konsekwencji wykonywania zawodu), z drugiej jednak – wydłużając ten proces oraz zwiększając jego koszt. Wydaje się jednak, przy odpowiednio zorganizowanym systemie kształcenia wiedzy i umiejętności kandydatów w ramach aplikacji, mogłaby mieć pozytywny wpływ na przygotowanie kandydatów, niemniej jednak wymaga to szerszej analizy, przede wszystkim ze strony samorządu zawodowego, uwzględniającej jego możliwości organizacyjne i finansowe, także w kontekście samej struktury KIDP, jej scentralizowania oraz podziału zadań i kompetencji pomiędzy poszczególne organy Izby.
22.	art. 1 pkt 3 projektu (art. 6 ust. 2 pkt 1 udp)	**Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego**	Propozycja Komisji Egzaminacyjnej: W art. 6 ust. 2 skreśla się pkt 1). Uzyskanie wpisu na listę doradców podatkowych przez członków PKE budzi od lat poważne wątpliwości nie tylko doradców podatkowych, ale i samych pracowników organów podatkowych. Wątpliwości te wynikają głównie z braku możliwości weryfikacji wiedzy i doświadczenia takiej osoby w sytuacji nominacji do PKE przedstawicieli Ministra Finansów. Za wykluczeniem takiego sposobu wpisu na listę doradców podatkowych przemawia też okoliczność, że takiego sposobu uzyskania wpisu członka PKE nie przewidziano dla adwokatów czy radców prawnych. Propozycja zawarta w projekcie ustawy (polegająca na wprowadzeniu posiadania co najmniej dwuletniego okresu doświadczenia w pracach PKE) wydaje się niewystarczającą odpowiedzią na dostrzeżone wątpliwości. W uzasadnieniu do projektu stwierdzono, że przepis przewidujący możliwość wpisu na listę doradców podatkowych przez członka PKE „zawsze budził największe kontrowersje". W celu jednoznacznego zakończenia tych wątpliwości proponowane jest rozwiązanie	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Niniejsza nowelizacja podnosi wymogi kwalifikacyjne stawiane wobec kandydatów na członków Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego w każdej z grup zawodowych wchodzących w skład tego gremium. Wieloletnie, w przypadku pracowników resortu finansów aż 10-letnie doświadczenie zawodowe w obszarze objętym egzaminem, w połączeniu z nabyciem kwalifikacji sędziego, doradcy podatkowego, uzyskanym stopniem naukowym, zatrudnieniem na wyższym stanowisku w służbie cywilnej w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub zajmowaniem stanowiska dyrektora lub zastępcy dyrektora izby administracji skarbowej oraz wymogiem niekaralności oraz dawania wiedzą i doświadczeniem rękojmi prawidłowego wykonywania zadań Komisji Egzaminacyjnej stanowią wystarczającą gwarancję dla kwalifikacji członków Komisji Egzaminacyjnej i kompetencji do weryfikowania wiedzy kandydatów na doradców podatkowych, a także – po odpowiednio długim okresie spełniania tych warunków – dla wykonywania tego zawodu.

			polegające na wyłączeniu możliwości wpisu na listę doradców podatkowych przez członków PKE. Rozwiązanie takie wymaga zmiany w przepisie przejściowym. Uzasadnienia przedstawione powyżej znajduje pełne zastosowanie w stosunku do propozycji zmian w przepisie przejściowym do projektu ustawy	Niejako na marginesie wskazać należy, że już pierwotny tekst ustawy o doradztwie podatkowym z 1996 r. przewidywał inne, niż ścieżka egzaminacyjna, równorzędne tryby wpisu na listę doradców podatkowych. Możliwe było uzyskanie wpisu na listę – najpierw – warunkowego, który dokonywany był na podstawie wyłącznie rocznego doświadczenia w wykonywaniu przynajmniej jednej z czynności doradztwa podatkowego, a następnie – jego przekształcenie (w drodze odrębnego postępowania) celem uzyskania wpisu ostatecznego – co następowało w zdecydowanej ilości przypadków w następstwie udowodnienia 8-letniego doświadczenia w wykonywaniu czynności doradztwa podatkowego (bez egzaminu i wyższego wykształcenia) /choć inną opcją przekształcenia wpisu warunkowego we wpis ostateczny było też zdanie egzaminu/. Równolegle od wejścia w życie ustawy, tj. od 1 stycznia 1997 r. istniała możliwość uzyskania wpisu na listę przez członków Komisji Egzaminacyjnej. Art. 6 ust. 2 brzmiał wówczas: „*Na listę doradców podatkowych wpisuje się również członków Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego."* W 2001 r. poszerzono katalog osób, które mogą zostać wpisane na listę bez egzaminu, do ustawy dodano art. 6 ust. 2 pkt 2: „*Na listę doradców podatkowych wpisuje się również osoby, które (...) posiadają stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych lub nauk ekonomicznych w zakresie prawa finansowego lub finansów.*" Kolejna grupa podmiotów wpisywanych na listę bez egzaminu dołączyła w 2005 r. gdy dodano ust. 3 w art. 6: „*Na listę doradców podatkowych wpisuje się również osoby fizyczne, których kwalifikacje do wykonywania zawodu doradcy podatkowego zostały uznane (...)*". Tryb dostępu do zawodu zróżnicowany jest także wśród osób zdających egzamin – osoby z uprawnieniami zawodowymi (m.in. radca prawny, adwokat, biegły rewident, sędzia, prokurator, notariusz, funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej w służbie stałej) zdają egzamin w ograniczonym

				zakresie, a absolwenci studiów objętych umową zawartą przez Komisję z uczelnią przystępują tylko do jednej części egzaminu (ustnej, nie przystępują do pisemnego). Niejednolity dla wszystkich jest też wynikający z ustawy o doradztwie podatkowym obowiązek odbycia – przed uzyskaniem wpisu na listę doradców podatkowych – 6-miesięcznej praktyki zawodowej, która na mocy przepisów ustawy i rozporządzenia może być zastąpiona odpowiednim doświadczeniem zawodowym.
23.	art. 1 pkt 3 projektu (art. 6 ust. 2 pkt 1 udp)	**NKDP Spółka z o.o.**	Proponujemy usuniecie rażącej nierówności w zakresie dostępu do zawodu doradczy podatkowego (dotyczy art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o doradztwie podatkowym) poprzez pozostawienie przyznawania tytułu doradcy podatkowego za samo członkostwo w Komisji Egzaminacyjnej. Zwracamy jednak uwagę na fakt, że zapisy art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy w obecnym jak i projektowanym kształcie nadal w rażący sposób naruszają zasady sprawiedliwego dostępu do zawodu. Jakkolwiek dla członków Komisji Egzaminacyjnej można dopuścić ograniczony zakres egzaminu (warunkowany w szczególności posiadanymi kwalifikacjami i doświadczeniem), to niezrozumiałe pozostaje całkowite zwolnienie z tytułu tylko samego członkostwa w Komisji. Komisja prowadzi prace w szerokim zespole i nie sposób uznać, aby jej pojedynczy członek z mocy samej przynależności do Komisji posiadał kompetencje do zawodowego wykonywania czynności doradztwa podatkowego.	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Niniejsza nowelizacja podnosi wymogi kwalifikacyjne stawiane wobec kandydatów na członków Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego w każdej z grup zawodowych wchodzących w skład tego gremium. Wieloletnie, w przypadku pracowników resortu finansów aż 10-letnie doświadczenie zawodowe w obszarze objętym egzaminem, w połączeniu z nabyciem kwalifikacji sędziego, doradcy podatkowego, uzyskanym stopniem naukowym, zatrudnieniem na wyższym stanowisku w służbie cywilnej w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub zajmowaniem stanowiska dyrektora lub zastępcy dyrektora izby administracji skarbowej oraz wymogiem niekaralności oraz dawania wiedzą i doświadczeniem rękojmi prawidłowego wykonywania zadań Komisji Egzaminacyjnej stanowią wystarczającą gwarancję dla kwalifikacji członków Komisji Egzaminacyjnej i kompetencji do weryfikowania wiedzy kandydatów na doradców podatkowych, a także po odpowiednio długim okresie spełniania tych warunków - dla wykonywania tego zawodu. Niejako na marginesie wskazać należy, że już pierwotny tekst ustawy o doradztwie podatkowym z 1996 r. przewidywał inne, niż ścieżka egzaminacyjna, równorzędne tryby wpisu na listę doradców podatkowych.

				Możliwe było uzyskanie wpisu na listę – najpierw – warunkowego, który dokonywany był na podstawie wyłącznie rocznego doświadczenia w wykonywaniu przynajmniej jednej z czynności doradztwa podatkowego, a następnie – jego przekształcenie (w drodze odrębnego postępowania) celem uzyskania wpisu ostatecznego – co następowało w zdecydowanej ilości przypadków w następstwie udowodnienia 8-letniego doświadczenia w wykonywaniu czynności doradztwa podatkowego (bez egzaminu i wyższego wykształcenia) /choć inną opcją przekształcenia wpisu warunkowego we wpis ostateczny było też zdanie egzaminu/. Równolegle od wejścia w życie ustawy, tj. od 1 stycznia 1997 r. istniała możliwość uzyskania wpisu na listę przez członków Komisji Egzaminacyjnej. Art. 6 ust. 2 brzmiał wówczas: „*Na listę doradców podatkowych wpisuje się również członków Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego."* W 2001 r. poszerzono katalog osób, które mogą zostać wpisane na listę bez egzaminu, do ustawy dodano art. 6 ust. 2 pkt 2: „*Na listę doradców podatkowych wpisuje się również osoby, które (...) posiadają stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych lub nauk ekonomicznych w zakresie prawa finansowego lub finansów.*" Kolejna grupa podmiotów wpisywanych na listę bez egzaminu dołączyła w 2005 r. gdy dodano ust. 3 w art. 6: „*Na listę doradców podatkowych wpisuje się również osoby fizyczne, których kwalifikacje do wykonywania zawodu doradcy podatkowego zostały uznane (...)*". Tryb dostępu do zawodu zróżnicowany jest także wśród osób zdających egzamin – osoby z uprawnieniami zawodowymi (m.in. radca prawny, adwokat, biegły rewident, sędzia, prokurator, notariusz, funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej w służbie stałej) zdają egzamin w ograniczonym zakresie, a absolwenci studiów objętych umową zawartą przez Komisję z uczelnią przystępują tylko do jednej części egzaminu (ustnej, nie przystępują do pisemnego). Niejednolity dla wszystkich jest też, wynikający z ustawy o doradztwie podatkowym, obowiązek odbycia – przed uzyskaniem wpisu na listę doradców podatkowych – 6-miesięcznej praktyki

				zawodowej, która na mocy przepisów ustawy i rozporządzenia może być zastąpiona odpowiednim doświadczeniem zawodowym. Dodatkowo wskazać należy, że sposób pracy Komisji Egzaminacyjnej, w szczególności stopień zaangażowania w jej prace, czy to związane z przygotowywaniem pytań egzaminacyjnych, przeprowadzaniem egzaminów, weryfikacją prac egzaminacyjnych czy ponowną weryfikacją, czy też w zespołach dotyczących zawierania umów z uczelniami dającymi podstawę do zwolnienia z części pisemnej egzaminu - jest w dużej mierze zależny od koncepcji zarządzania tym gremium przez jego Przewodniczącego, a także od ilości pracy (liczby kandydatów, egzaminów, itp.) jaka miesiąc w miesiąc na nim spoczywa. Dlatego też nie sposób zgodzić się ze stwierdzeniem, że Komisja *„prowadzi prace w szerokim zespole i nie sposób uznać, aby jej pojedynczy członek z mocy samej przynależności do Komisji posiadał kompetencje do zawodowego wykonywania czynności doradztwa podatkowego”.* Wystarczającym uzasadnieniem dla znaczącego obciążenia przeprowadzanymi egzaminami Komisji Egzaminacyjnej jest wynikająca choćby z uzasadnienia do projektu ustawy statystyka ilości organizowanych oraz prowadzanych przez Komisję w ostatnich latach egzaminów z części pisemnej i ustnej.
24.	art.8 i 9 udp	**Osoba fizyczna**	Jestem osobą uprawnioną do wykonywania zawodu doradcy podatkowego. W codziennej pracy posługuję się, poprawną od strony językowej, żeńską formą nazwy zawodu „doradczyni podatkowa”. Niemniej jednak, z uwagi na brzmienie ustawy, w tym, w szczególności art. 8 i 9 ustawy o doradztwie podatkowym, chcąc uniknąć wątpliwości oraz negatywnych skutków procesowych ewentualnego podważenia prawidłowości żeńskiej formy nazwy zawodu (np. w przypadku skargi kasacyjnej wniesionej przez doradczynię podatkową, w sytuacji gdy wniesienie jest możliwe m.in. przez doradcę podatkowego), w sierpniu 2023 r. zwróciłam się z zapytaniem do Komisji Ochrony Zawodu, Etyki i Spraw Wewnątrzkorporacyjnych przy Krajowej Radzie Doradców	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Kwestia wprowadzenia feminatywów w przepisach regulujących wykonywanie poszczególnych zawodów zaufania publicznego powinna mieć charakter systemowy, nie odnosić się wybiórczo do pojedynczych przypadków regulacyjnych. Wykonywanie zawodu doradcy podatkowego, od początku istnienia tego zawodu, niewątpliwie było praktykowane zarówno przez mężczyzn jak i kobiety, niemniej jednak kwestia posługiwania się feminiatywem nie była dotychczas podnoszona przez samorząd zawodowy reprezentujący doradców podatkowych.

			Podatkowych z zapytaniem czy używanie żeńskiej formy „doradczyni podatkowa" jest dopuszczalne oraz czy nie narusza zasad etyki zawodowej. Pomimo upływu kilkunastu miesięcy, do dziś nie uzyskałam odpowiedzi. Warto zauważyć, że stanowisko w sprawie feminatywów zajęły samorządy zawodowe adwokatów i radców prawnych. Jako pierwsza do tematu odniosła się Komisja Etyki, Praktyki Adwokackiej i Wykonywania Zawodu Naczelnej Rady Adwokackiej w piśmie z 24 czerwca 2021 r. Komisja wskazała, że używanie feminatywów ma kulturotwórcze znaczenie, a dążenie do symetrii systemu nazw zawodów, w tym zawodu adwokata, ma podstawy społeczne, a nie językowe. Komisja przywołała także stanowisko Rady Języka Polskiego z 25 listopada 2019 r., która odniosła się szczegółowo do nazw zawodów tworzonych m.in. poprzez przyrostek -ka, uznając ich poprawność. Odmienne stanowisko w tej sprawie zajęła natomiast Komisja Etyki i Wykonywania Zawodu Krajowej Rady Radców Prawnych, która w piśmie z 29 grudnia 2022 r. wskazała, że „ustawową nazwą zawodu jest wyłącznie „radca prawny" (w liczbie pojedynczej) oraz „radcowie prawni", ewentualnie „radcy prawni" (w liczbie mnogiej) i wyłącznie tytuł zawodowy „radca prawny" podlega ochronie prawnej. Pojęcie to obejmuje zbiorczo wszystkie osoby wykonujące zawód bez względu na płeć, a zatem kobiety, mężczyzn oraz osoby niebinarne. W ocenie Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu Krajowej Rady Radców Prawnych de lege lata na gruncie ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych oraz Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, a także innych aktów prawa powszechnie obowiązującego oraz prawa wewnętrznego samorządu radców prawnych wyłącznie dopuszczalnym przy wykonywaniu zawodu jest tytuł zawodowy „radca prawny", bez względu na płeć osób wykonujących zawód, jako zbiorcze pojęcie języka prawnego dla określenia wszystkich osób wykonujących zawód. W konsekwencji wyłącznie tego tytułu należy używać przy wykonywaniu zawodu, w tym również dla oznaczenia prowadzonej działalności, która jest formą wykonywania zawodu, a także np. wizytówkach, czy papierze firmowym. Określenia „radczyni prawna", jako określenia języka potocznego, a nie języka	

			prawnego, można używać w obszarze nie związanym z wykonywaniem zawodu, w szczególności w życiu prywatnym.” Stanowisko to zostało następnie złagodzone w wypowiedzi Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych. Jednocześnie, w publikacji z 27 listopada 2023 r. odnosząc się do bardzo krytycznego stanowiska Organizacji Ordo Iuris wobec feminatywów, wskazano: „Biorąc pod uwagę społeczne i praktyczne znaczenie tego zagadnienia, samorząd radcowski uwzględnia je w pracach nad nowelizacją ustawy o radcach prawnych, przyjmując, że obie formy – męska i żeńska – powinny znaleźć się w przyszłości w znowelizowanym akcie.” Samorząd radcowski zajął więc stanowisko, zgodnie z którym oficjalne posługiwanie się feminatywem „radczyni prawna” wymaga zmiany legislacyjnej. Chociaż stanowisko to budzi istotne wątpliwości, w braku jakiejkolwiek wypowiedzi ze strony organów samorządu doradców podatkowych, postuluję uwzględnienie żeńskiej wersji nazwy zawodu w nowelizacji ustawy o doradztwie podatkowym, w szczególności w przepisach art. 8 i 9 ustawy o doradztwie podatkowym. Ponadto, chciałabym wskazać, że w części ustaw regulujących wykonywanie określonego zawodu obecnie uwzględnione są zarówno męskie, jak i żeńskie formy nazwy zawodu – postulowane rozwiązanie nie stanowiłoby więc precedensu. Przykładowo, w ustawie z 15 lipca 2011 r. o zawodzie pielęgniarki i położnej, zgodnie z art. 8 ust. 1 osobie posiadającej prawo wykonywania zawodu przysługuje prawo posługiwania się tytułem zawodowym "pielęgniarka" albo "pielęgniarz", "położna" albo "położny". Podsumowując, uwzględnienie postulatu nie tylko odpowiadałoby potrzebom części osób wykonujących zawód i wyeliminowałoby ryzyko ewentualnych negatywnych skutków stosowania feminatywów w świetle wątpliwości przedstawionych chociażby przez samorząd radcowski, ale także realizowałoby cele nowelizacji wskazane w uzasadnieniu do Projektu. Jak bowiem zauważono w uzasadnieniu Projektu, przepisy ustawy obowiązują w niemal niezmienionej formie od 1996 r. i w konsekwencji „pewne obszary uregulowane w ustawie o doradztwie podatkowym wymagają dostosowania do obecnych warunków społeczno-gospodarczych”. Obecne	

			otocznie społeczne to m.in. oczekiwanie możliwości posługiwania się w pełni inkluzywnym językiem.	
25.	art. 1 pkt 5 lit. a projektu (art. 10 ust. 1 pkt 2 lit. aa udp)	**Krajowa Izba Doradców Podatkowych**	Propozycja KIDP: W art. 10 w ust. 1 w pkt 2 po lit. a dodaje się lit. aa w brzmieniu: „aa) nieopłacania składek członkowskich w wysokości przekraczającej równowartość dwunastu składek miesięcznych skalkulowanej w oparciu o wysokość składki miesięcznej obowiązującej na dzień podjęcia decyzji z urzędu przez Krajową Radę Doradców Podatkowych lub na dzień otrzymania wniosku ministra właściwego do spraw finansów publicznych” Uzasadnienie Proponowana zmiana ma zapobiec sytuacji, w której doradca podatkowy opłaca składkę częściowo np. 1 zł miesięcznie i tym samym unika odpowiedzialności z tytułu nieopłacania składek członkowskich. Dodatkowo propozycja ma zapobiec problemom interpretacyjnym co do podstawy obliczenia zaległości w przypadku zmian wysokości składek – przypadki takie mogą występować zazwyczaj na przełomie kadencji (zmiana wysokości składki członkowskiej przez Krajowy Zjazd Doradców Podatkowych), ale mogą być podstawą do zaskarżeń w przypadku gdy składka ulegnie obniżeniu/podwyższeniu (osadzenie w czasie podstawy obliczenia zaległości).	Uwaga / Propozycja została uwzględniona częściowo. W związku z powyższym brzmienie przepisu zostało zmodyfikowane. Przepisy ustawy nie posługują się pojęciem miesięcznej składki członkowskiej, a jedynie „składki członkowskiej” w związku z czym projektowany przepis - przy uwzględnieniu uwagi – może odnieść się jedynie do nieopłacania składki członkowskiej w wysokości przekraczającej równowartość dwunastu składek członkowskich, obliczaną w oparciu o wysokość składki członkowskiej obowiązującej na dzień podjęcia decyzji z urzędu przez Krajową Radę Doradców Podatkowych. Dodatkowo z uwagi na fakt, że składki członkowskie stanowią dochód samorządu zawodowego doradców podatkowych i jedynie samorząd znajduje się w posiadaniu informacji o ich uiszczaniu przez poszczególnych doradców podatkowych, skreślenie z listy wskutek nieopłacania składek będzie następowało jedynie z urzędu przez Krajową Radę Doradców Podatkowych, bez możliwości złożenia wniosku o skreślenie na tej podstawie przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.
26.	art. 1 pkt 5 projektu (art. 10 ust. 1 pkt 2 lit. aa udp)	**Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego**	Propozycja Komisji Egzaminacyjnej: W art. 10 w ust. 1 w pkt 2 po lit. a dodaje się lit. aa w brzmieniu: „aa) zaległości z tytułu płatności składek członkowskich za co najmniej 12 miesięcy” Zaproponowana w projekcie ustawy redakcja przepisu może budzić wątpliwości. Proponujemy zmianę propozycji poprzez odniesienie się do wysokości zaległości z tytułu płatności składek.	Uwaga / Propozycja została uwzględniona. W związku z powyższym brzmienie przepisu zostało zmodyfikowane. Celem wyeliminowania ew. rozbieżności interpretacyjnych, które mogą wynikać także z zaproponowanego brzmienia tego przepisu (możliwość np. comiesięcznego opłacania przez doradcę podatkowego składek członkowskich jednak w niższej wysokości od należnej), przyjęte zostało, że podstawą skreślenia z listy doradców podatkowych może być nieopłacanie składki członkowskiej w wysokości

				przekraczającej równowartość dwunastu składek członkowskich.
27.	art. 1 pkt 5 projektu (art. 10 ust. 1 pkt 2 lit. aa udp)	**Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP)**	Powyższy zapis jest zgodny z oczekiwaniem samorządu doradców podatkowych i pełni rolę dyscyplinującą. Wydaje się jednak, że wymaga on doprecyzowania w taki sposób, aby nieopłacenie dotyczyło przekroczenia równowartości rocznych składek, nie zaś ich nieopłacenia za okres dłuższy niż jeden rok. W przeciwnym wypadku, wystarczy opłacić jedną składkę raz w roku, żeby móc uniknąć sankcji skreślenia z listy doradców podatkowych.	Uwaga / Propozycja została uwzględniona.
28.	art. 1 pkt 7 projektu art. 13 ust. 1 i 3 udp	**Osoba fizyczna**	Sugeruję dopisanie ust. 4 zgodnie z którym przepisy nie mają zastosowania do skreślenia z listy w wyniku prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej prawa pozbawienia wykonywania zawodu. Dotychczasowe brzmienie przepisu powoduje problemy praktyczne gdy w wyniku prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej pozbawienia prawa wykonywania zawodu przez sąd w tym sąd powszechny wydawana jest decyzja administracyjna o skreśleniu, którą można zaskarżyć w trybie KPA a następnie do sądu administracyjnego. Nie występuje to w innych zawodach zaufania publicznego i powoduje absurdalną sytuację, gdzie sąd administracyjny oceniał będzie prawomocny wyrok sądu powszechnego utrzymujący w mocy orzeczenie o pozbawieniu prawa wykonywania zawodu.	Uwaga / Propozycja została uwzględniona.
29.	art. 1 pkt 10 lit. a projektu (art. 20 ust. 1 udp)	**Uniwersytet Szczeciński Instytut Ekonomii i Finansów**	Zaproponowana w art. 1 pkt 10 lit. a zmiana dotycząca art. 20 ust. 1 obecnej wersji ustawy oznacza usunięcie z zakresu dziedzin egzaminacyjnych działu Analiza podatkowa. Zgodnie z projektem nowelizacji analiza podatkowa będzie realizowana w szczątkowej postaci w ramach innych dziedzin tj. Międzynarodowego prawa podatkowego oraz Materialnego	Uwaga nie wymaga uwzględnienia. Projektowana zmiana, polegająca na włączeniu analizy podatkowej do dziedzin: „podstawy międzynarodowego oraz wspólnotowego prawa podatkowego” oraz „materialne prawo

			prawa podatkowego. Spowoduje to wyeliminowanie z zakresu egzaminu ekonomicznej analizy podatkowej, obejmującej takie zagadnienia jak: analiza skutków wyboru formy opodatkowania, strategii rozliczania strat podatkowych, strategii wyboru roku podatkowego, wyboru metod amortyzacji, itp., które mogą być przedmiotem zapytań kierowanych do doradców podatkowych. W związku z tym sugerujemy utrzymanie dotychczasowego podziału dziedzin.	podatkowe" nie spowoduje zmian merytorycznych w zakresie egzaminu i nie wykluczy dotychczasowego sposobu weryfikowania wiedzy kandydata przy pomocy zadań o charakterze bardziej analitycznym. Objęta dotychczas egzaminem – jako odrębna dziedzina – „analiza podatkowa" już w swojej nazwie odnosi się do podatków i tak też pozostanie, zasadniczo jednak bardziej wskazuje na sposób formułowania zadań niż do ich merytoryczny zakres. W proponowanym rozwiązaniu analiza podatkowa będzie oparta o przepisy prawa podatkowego, co nie wyklucza opracowania przez Komisję Egzaminacyjną zadań w zakresie analizy skutków wyboru formy opodatkowania, strategii rozliczania strat podatkowych, strategii wyboru roku podatkowego czy wyboru metod amortyzacji.
30.	art. 1 pkt 10 projektu (art. 20 ust. 1 udp)	**Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego**	Propozycja Komisji Egzaminacyjnej: W art. 20 w ust. 1 po pkt 4b przewidzianym w projekcie ustawy dodaje się pkt 4c-4e w brzmieniu: „4c) przepisy co do obowiązków z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenie zdrowotne; 4d) przepisy normujące uzyskiwanie wpisów, ich modyfikacje i wykreślenie podmiotów z Rejestru Przedsiębiorców KRS oraz składanie przez te podmioty sprawozdań finansowych do KRS; 4e) przepisy normujące uzyskiwanie wpisów, ich modyfikacje i wykreślenie podmiotów z Rejestru Fundacji Rodzinnych." Celem nowelizacji jest uzupełnienie zakresu egzaminu na doradcę podatkowego o nowe dziedziny, wynikające z rozszerzenia czynności doradztwa podatkowego (według propozycji Komisji Egzaminacyjnej).	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Obecny stan prawny, zakłada brak zastrzeżenia zawodowego wykonywania, przez osoby posiadające szczególne uprawnienia, czynności, o których mowa w propozycji (sprawy związane z opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenia zdrowotne, reprezentowanie podmiotów przed KRS, a także sprawy dotyczące Rejestru Fundacji Rodzinnych), w związku z czym możliwe jest wykonywanie ich przez nieograniczony krąg podmiotów, a zatem i przez doradców podatkowych. Zgodnie z art. 33 § 1 KPA, pełnomocnikiem strony może być osoba fizyczna posiadająca zdolność do czynności prawnych. Zgodnie natomiast z art. 87 § 1 KPC pełnomocnikiem może być adwokat lub radca prawny, w sprawach własności intelektualnej także rzecznik patentowy, a w sprawach restrukturyzacji i upadłości także osoba posiadająca licencję doradcy restrukturyzacyjnego, a ponadto osoba sprawująca zarząd majątkiem lub interesami strony oraz osoba pozostająca ze stroną w stałym stosunku zlecenia, jeżeli przedmiot sprawy wchodzi w zakres tego zlecenia, współuczestnik sporu, jak również małżonek, rodzeństwo,

				zstępni lub wstępni strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia. Zastrzeżenie kolejnych czynności w tak szerokim zakresie – niezwiązanym dodatkowo z prawem czy procedurą podatkową – spowoduje ograniczenie kategorii podmiotów świadczących obecnie te usługi. Rozszerzenie czynności o reprezentowanie podmiotów w postępowaniach przed KRS oraz w postępowaniach przed sądem rejestrowym we wszelkich sprawach dotyczących wniosków o wpis do Rejestru Fundacji Rodzinnych, wkraczając w sprawy z zakresu prawa cywilnego i gospodarczego wykracza poza istotę zawodu doradcy podatkowego skoncentrowaną przed wszystkim na kwestiach wynikających z prawa podatkowego. Kwestie tego rodzaju stanowią element szeroko rozumianej „pomocy prawnej" świadczonej w zawodach radcy prawnego i adwokata. Podkreślenia wymaga fakt, że jakakolwiek modyfikacja zakresu czynności doradztwa podatkowego nie powinna polegać na ujednoliceniu katalogu czynności dla wszystkich tych zawodów, których przedstawiciele uprawnieni są do wykonywania czynności doradztwa podatkowego (doradców podatkowych, radców prawnych, adwokatów), ale zmierzać – przy zachowaniu odrębności i specyfiki każdego z tych zawodów – do uzupełnienia regulacji prawnych w taki sposób, aby zagwarantować jak najwłaściwszą ochronę jednostki w związku z rozbudowywaniem przepisów prawnych i wprowadzaniem nowych instytucji w ramach poszczególnych gałęzi prawa (w przypadku doradztwa podatkowego: prawa podatkowego). Dlatego też, z uwagi na brak uzasadnienia dla wprowadzenia do zakresu czynności doradztwa podatkowego czynności, o których mowa w ww. propozycji, konsekwentnie brak jest uzasadnienia do wprowadzenia do zakresu egzaminu na doradcę podatkowego wskazanych tutaj nowych dziedzin. W przeciwnym wypadku wiązałoby to się z zasadniczym rozbudowaniem zakresu egzaminu na doradcę podatkowego o dziedziny egzaminacyjne, które z uwagi na szeroki zakres niepodatkowej materii, dotyczącej sfery prawa cywilnego i

				gospodarczego (kodeks postępowania cywilnego, prawo ubezpieczeń społecznych, kodeks spółek handlowych, ustawa o KRS, ustawa o fundacji rodzinnej) nie znajduje uzasadnienia także z punktu widzenia celu działania na rynku doradców podatkowych.
31.	art. 1 pkt 10 projektu (art. 20 ust. 1 udp)	**NKDP Sp. z o.o.**	Proponujemy w przypadku uzupełnienia czynności doradztwa podatkowego o sprawy przed KRS czy też o doradztwo prawno-gospodarcze, uzupełnić zakresu egzaminu o przepisy m.in. kodeksu spółek handlowych, przepisy o restrukturyzacji oraz upadłości, czy też o prawo cywilne. Sprawa zakresu przedmiotowego egzaminu pozostaje otwarta, dopóki otwarta jest dyskusja nad docelowym kształtem zakresu czynności doradztwa podatkowego. Gdyby uzupełnić czynności doradztwa podatkowego o sprawy przed krajowym rejestrem sądowym czy też o doradztwo prawno-gospodarcze, uzasadnione będzie w ślad za takimi zmianami uzupełnić zakresu egzaminu o przepisy m.in. kodeksu spółek handlowych, przepisy o restrukturyzacji oraz upadłości, czy też o część przepisów prawa cywilnego. Zwracamy uwagę, że wraz z rozwojem zawodu należy prowadzić pracę nad zakresem egzaminu. Jednocześnie w każdym wypadku nie należy zapominać o obowiązkowych szkoleniach dla obecnych doradców podatkowych, którzy zdawali egzamin w mniejszym aniżeli projektowany zakresie.	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Zgodnie z komentarzem do propozycji zmian w art. 2 ust. 1 ustawy o doradztwie podatkowym, zastrzeżenie kolejnych czynności w tak szerokim zakresie (sprawy przed KRS czy też doradztwo prawno-gospodarcze) – niezwiązanym dodatkowo z prawem czy procedurą podatkową – spowodowałaby ograniczenie kategorii podmiotów świadczących obecnie te usługi, co m.in. zadecydowało o nieuwzględnieniu tej zmiany. Kwestie tak szeroko ukonstytuowane w prawie gospodarczym i prawie cywilnym realizowane są zasadniczo w ramach szeroko rozumiane „pomocy prawnej" świadczonej w zawodach radcy prawnego i adwokata. Podkreślenia wymaga fakt, że jakakolwiek modyfikacja zakresu czynności doradztwa podatkowego nie powinna polegać na ujednoliceniu katalogu czynności dla wszystkich tych zawodów, których przedstawiciele uprawnieni są do wykonywania czynności doradztwa podatkowego (doradców podatkowych, radców prawnych, adwokatów), ale zmierzać – przy zachowaniu odrębności i specyfiki każdego z tych zawodów – do uzupełnienia regulacji prawnych w taki sposób, aby zagwarantować jak najwłaściwszą ochronę jednostki w związku z rozbudowywaniem przepisów prawnych i wprowadzaniem nowych instytucji w ramach poszczególnych gałęzi prawa (w przypadku doradztwa podatkowego: prawa podatkowego). Dlatego też, z uwagi na brak uzasadnienia dla wprowadzenia do zakresu czynności doradztwa podatkowego czynności, o których mowa w ww. propozycji, konsekwentnie brak jest uzasadnienia do wprowadzenia do zakresu egzaminu na

				doradcę podatkowego wskazanych tutaj nowych dziedzin. W przeciwnym wypadku wiązałoby to się z zasadniczym rozbudowaniem zakresu egzaminu na doradcę podatkowego o dziedziny egzaminacyjne, które z uwagi na szeroki zakres niepodatkowej materii, dotyczącej sfery prawa cywilnego i gospodarczego (kodeks postępowania cywilnego, prawo ubezpieczeń społecznych, kodeks spółek handlowych, ustawa o KRS, ustawa o fundacji rodzinnej) nie znajduje uzasadnienia także z punktu widzenia celu działania na rynku doradców podatkowych.
32.	art. 1 pkt 10 lit. a projektu (art. 20 ust. 1 udp)	**Uniwersytet Warszawski Wydział Prawa i Administracji**	Jednocześnie należy wskazać, że w Projekcie proponuje się tylko pozorne rozszerzenie katalogu zagadnień objętych egzaminem na doradcę podatkowego jest to zmiana bezcelowe, a nawet bezprzedmiotowa. Zaproponowane (jakoby) nowe zagadnienia, takie jak „wymiana informacji podatkowych" niewątpliwie należą już do zagadnień prawa podatkowego i były dotychczas uwzględniane w pytaniach egzaminacyjnych. Druga z propozycji dotycząca opłat, do których ma zastosowanie ordynacja podatkowa, chyba stanowi nieporozumienie. Materialne prawo podatkowe obejmuje bezspornie treść ordynacji podatkowej i zakres jej zastosowanie, który dotyczy danin publicznych, w tym podatków, opłat, i niepieniężnych należności budżetowych.	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Rozwój regulacji prawnych w zakresie dotyczącym opłat, do których stosuje się przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa oraz aktywne włączanie się przede wszystkim doradców podatkowych w realizację czynności z tym związanych wynikających z obowiązków nakładanych na podmioty zobowiązane do ich uiszczenia spowodował, że konieczne stało się uregulowanie powyższego obszaru działalności doradców podatkowych we właściwej ustawie – zarówno w zakresie posiadanych uprawnień jak też konsekwentnie – kompetencji i obowiązków, tak aby działalność realizowana w tym aspekcie stanowiła również element profesjonalnego doradztwa podatkowego świadczonego w zaufaniu publicznym. Z uwagi na znaczący i rozrastający się obszar zagadnień objętych przepisami dot. opłat, do których stosuje się przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa oraz przepisy z zakresu wymiany informacji podatkowych, mimo obecnego uwzględniania pytań z tego zakresu w egzaminie na doradcę podatkowego, zasadne stało się ich wyodrębnienie w oddzielne dziedziny egzaminacyjne, co stanowi także konsekwencję wyodrębnienia czynności realizowanych w tym obszarze w katalogu czynności doradztwa podatkowego. Zagadnienia te są obecnie częścią systemu podatkowego i mają ścisły związek z ciążącymi na podatnikach (płatnikach, inkasentach czy innych podmiotach) – obowiązkami

				podatkowymi i które – zgodnie z obecną praktyką – są już w zasadzie objęte tematyką egzaminu jako instytucje prawa podatkowego, niemniej z uwagi na znaczny obszar regulacji, które ich dotyczą, na obecnym etapie rozwoju instytucji podatkowych ewaluowały do miana samodzielnych zagadnień. Wyodrębnienie zatem tego rodzaju tematyki w zakresie dziedzin tematycznych egzaminu na doradcę podatkowego ma na celu przede wszystkim uporządkować i doprecyzować zakres merytoryczny egzaminu, bardziej bezpośrednio wskazując na zakres wymaganej wiedzy w tym obszarze z uwagi na wyodrębnianie czynności realizowanych w tym obszarze w katalogu czynności doradztwa podatkowego.
33.	art. 1 pkt 10 lit. b projektu (art. 20 ust. 2 udp)	**Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego**	Propozycja Komisji Egzaminacyjnej: W art. 20 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Egzamin na doradcę podatkowego w stosunku do osób, które zajmowały lub zajmują stanowiska sędziów, asesorów sądowych oraz prokuratorów lub były lub są adwokatem, radcą prawnym, notariuszem, biegłym rewidentem, nie obejmuje zakresu egzaminu wymaganego do uzyskania takiego stanowiska lub zawodu.” Propozycja zakłada usunięcie zdania drugiego. Jego dodawanie nie wydaje się celowe.	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Z uwagi z jednej strony na często odległy czas uzyskania kwalifikacji do wykonywania zawodów uprawniających do przystąpienia do egzaminu na doradcę podatkowego o ograniczonym zakresie tematycznym oraz z drugiej strony częstotliwość zmian w przepisach prawa podatkowego i związaną z tym konieczność ich znajomości według aktualnego stanu prawnego, niezbędną do rzetelnego wykonywania zawodu doradcy podatkowego jako specjalisty w tym obszarze i zawodu zaufania publicznego, a także zapewnienie bezpieczeństwa podmiotów, na których rzecz świadczone są usługi doradztwa podatkowego, niezbędne jest zagwarantowanie, że wiedza wszystkich kandydatów na doradców podatkowych w trakcie procedury egzaminacyjnej zostanie zweryfikowana, także pod względem jej aktualności, w tym najważniejszym i stanowiącym istotę tego zawodu obszarze prawa podatkowego, także międzynarodowego, które dla krajowego porządku prawnego ma coraz istotniejsze znaczenie. Jednocześnie, biorąc pod uwagę zakres dziedzin egzaminacyjnych, obowiązujący obecnie na egzaminie na

				doradcę podatkowego przedstawicieli poszczególnych zawodów, w ramach których jedynie w przypadku małej części zawodów egzamin nie obejmuje dziedzin: „materialne prawo podatkowe" lub „podstawy międzynarodowego oraz wspólnotowego prawa podatkowego", zmiana dla większości przedstawicieli tych zawodów nie będzie miała dużego znaczenia.
34.	art. 1 pkt 10 lit. b projektu (art. 20 ust. 2 udp)	**Stowarzyszenie Księgowych w Polsce (SKwP)**	Zmianę należy poczytywać za pozytywną, jednak należałoby rozważyć objęcie takim obowiązkiem również wiedzy z zakresu rachunkowości (art. 20 ust. 1 pkt 10).	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Rachunkowość jest objęta zakresem egzaminu na doradcę podatkowego przedstawicieli zdecydowanej większości zawodów przystępujących do egzaminu na doradcę podatkowego, z wyłączeniem zasadniczo jedynie biegłego rewidenta, przedstawiciele którego to zawodu w niewielkiej liczbie przystępują do egzaminu na doradcę podatkowego. Nadto zauważyć należy, że przepisy w zakresie rachunkowości – w porównaniu z przepisami podatkowymi – podlegają modyfikacji z mniejszą częstotliwością i na ogół w mniejszym zakresie, w związku z czym stosunkowo dłużej możliwe jest zachowanie aktualnego stanu wiedzy w tym obszarze.
35.	art. 1 pkt 12 projektu (art. 22 udp) Uwaga ogólna	**Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego**	Projekt dokonuje głębokich zmian w obszarach funkcjonowania PKE. Istotne z perspektywy PKE zmiany przewidziane w projekcie ustawy dotyczą zasad przeprowadzania egzaminów na doradcę podatkowego, w tym niepublikowanie pytań, zasad zawierania umów z uczelniami przez PKE, składzie samej PKE i przerwania kadencji obecnej PKE oraz wprowadzeniu cenzusu wykształcenia dla Przewodniczącego PKE. Założenia zmian oraz sam projekt ustawy, który dotyczy tak głębokich zmian w obszarze aktywności PKE nie był z Komisją wcześniej skonsultowany. Brak takich wcześniejszych konsultacji PKE, w skład której wchodzą osoby z różnych środowisk zawodowych i są to osoby mające bezpośredni kontakt z materią podlegają zmianom ustawowym należy ocenić krytycznie. W efekcie propozycje zawarte w projekcie ustawy, w tym zwłaszcza te dotyczące zmian w zasadach przeprowadzania egzaminów,	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Przewidziana w projekcie zmiana formuły egzaminu i związanego z tym sposobu przygotowania się do niego przez kandydata, oparta o uczenie się na podstawie tekstów aktów prawnych a nie jawnych pytań egzaminacyjnych oraz możliwość korzystania z tekstów przepisów w trakcie egzaminu, powinna ograniczyć ewentualne przypadki nadużyć i wykorzystywania jawności pytań w sposób naruszający zasady prawidłowego przebiegu egzaminu. Jawność pytań i zadań egzaminacyjnych, jak również opracowanych doń odpowiedzi, w związku z rozwijającą się technologią i wynikającą z niej możliwością niemal nieograniczonego kontaktu i przesyłania danych za pomocą

			stanowią autorskie koncepcje Ministerstwa Finansów i nie zostały wypracowane z PKE. Brak przeprowadzenia wcześniejszych konsultacji założeń projektu ustawy z PKE skutkuje nieuwzględnieniem w tym projekcie obszarów, które są istotne z perspektywy działania PKE. Przykładowo wskazać można na brak uregulowania w przepisach projektu ustawy zasad przekazywania informacji na rzecz Krajowej Rady Doradców Podatkowych o nieuczciwości kandydata na doradcą podatkowego na państwowym egzaminie. W efekcie, choć na listę doradców podatkowych wpisana może zostać jedynie osoba, która „jest nieskazitelnego charakteru i swoim dotychczasowym postępowaniem daje rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu doradcy podatkowego" (art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o doradztwie podatkowym) brak jest obecnie i brak będzie również po wejściu w życie przepisów projektowanej ustawy podstawy prawnej i mechanizmu umożliwiającego przekazanie stosownej informacji KRDP. O wadze tego problemu dla PKE świadczyć może fakt podjęcia przez PKE w grudniu 2023 r. uchwały, której celem było podniesienie rzetelności zasad przeprowadzania egzaminów z uwagi na dostrzeżony problem z zachowaniem uczciwości przez wybranych zdających. Jest to jeden z przykładów istotnego z perspektywy posiadanych doświadczeń PKE problemu, który wymaga zmiany ustawowej.	coraz to nowych narzędzi informatycznych – rodzi większe zagrożenie korzystania z tego rodzaju pomocy w trakcie egzaminu umożliwiając wykorzystywanie wcześniej przygotowanych, w oparciu o jawne pytania, odpowiedzi. Elementem zminimalizowania tego ryzyka była już zmiana rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 listopada 2010 r. w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1972, z późn. zm), która z dniem 1 stycznia 2024 r. wprowadziła wprost możliwość wykluczenia z egzaminu kandydata, który posługiwał się niedozwolonymi urządzeniami. Tego rodzaju zachowania kandydatów do zawodu podczas egzaminu na doradcę podatkowego są ze wszech miar naganne, niemniej w samej praktyce przeprowadzania tego egzaminu mają wciąż jeszcze charakter incydentalny, a wprowadzenie „zasad przekazywania informacji na rzecz Krajowej Rady Doradców Podatkowych o nieuczciwości kandydata na doradcą podatkowego na państwowym egzaminie" wymagałoby szerszej analizy w zakresie przede wszystkim konsekwencji prawnych takiego przekazania, zarówno w zakresie dostępu do zawodu i możliwości jego ograniczenia w ten sposób oraz ochrony danych osobowych, w tym ich udostępniania przez Komisję Egzaminacyjną samorządowi zawodowemu w sytuacji, gdy kandydat, którego informacja dotyczy, może finalnie nie uzyskać pozytywnego wyniku z egzaminu i nie wystąpić nigdy z wnioskiem o wpis na listę doradców podatkowych, a także okresu ich przetwarzania przez samorząd zawodowy w sytuacji gdy kandydat nie składa wniosku przez kilka lat. W związku z projektowaną modyfikacją w zakresie egzaminu, której konsekwencje mogą w pozytywny sposób wpłynąć także na przestrzeganie zasad przebiegu egzaminu, zasadna będzie dalsza analiza tego rodzaju sytuacji, także w zakresie liczby przypadków, których mogłaby dotyczyć, jednakże już z uwzględnieniem skutków wdrożenia projektowanych zmian w egzaminie.

				Niejako na marginesie wskazać należy, że na chwilę obecną, w przypadku potwierdzonego dopuszczenia się przez kandydata podczas egzaminu czynu zabronionego określonego w przepisach kodeksu karnego możliwe jest pociągnięcie go z tego tytułu do odpowiedzialności na podstawie k.k., co w konsekwencji wydania wyroku stanowić będzie podstawę do odmowy wpisu na listę doradców podatkowych przez KRDP z uwagi na niespełnienie przez kandydata przesłanki nieskazitelnego charakteru. Mając na uwadze bogate orzecznictwo w zakresie spełniania przesłanki bycia nieskazitelnego charakteru w innych zawodach zaufania publicznego (jak w przypadku radców/adwokatów/sędziów) tego rodzaju negatywne konsekwencje – będące efektem niezgodnego z prawem działania kandydata – mogą wynikać nie tylko z orzeczonych wyroków.
36.	art. 1 pkt 12 lit. a oraz art. 13 projektu (art. 22 ust. 2 i 4 udp)	**Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego**	Ponownego rozważenia wymaga zmiana liczebności składu PKE, sposób przeprowadzenia zmiany w liczbie członków PKE oraz wprowadzenie wymogu cenzusu wykształcenia dla Przewodniczącego PKE. PKE w dotychczasowym sześćdziesięcioosobowym składzie w sposób niezakłócony przeprowadza egzaminy na doradcę podatkowego (zarówno pisemne oraz ustne). W trakcie trwania obecnej kadencji (tj. od listopada 2022 roku) nie wystąpiła sytuacja, w której zaplanowany egzamin nie odbył się. Przy dotychczasowym składzie liczebnym niejednokrotnie w tym samym dniu przeprowadzane są równolegle egzaminy ustne w kilku komisjach egzaminacyjnych. Przykładowo w listopadzie 2024 r. odbędzie się dwadzieścia siedem egzaminów ustnych, z czego dwadzieścia cztery egzaminy w dwanaście dni, w każdym dniu po dwa składy egzaminacyjne. Powyższe oznacza, że mimo rekordowego zainteresowania egzaminami na doradcę podatkowego, przez dwa ostatnie lata egzaminy odbywają się w sposób niezakłócony a członkowie dotychczasowej kadencji PKE zyskali istotne doświadczenie egzaminacyjne. Wskazuje to na potrzebę ponownego rozważenia	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Zmiana ta wynika m.in. ze zwiększonego zakresu zagadnień egzaminacyjnych, ale przede wszystkim z rosnącej ilości pracy Komisji Egzaminacyjnej z uwagi na wzrastającą z roku na rok liczbę kandydatów chcących przystąpić do egzaminu. Szczególnie znacząco odczuwalna jest, przy ustaleniu składów egzaminacyjnych, niewystarczająca na chwilę obecną liczba przedstawicieli środowiska sędziowskiego oraz naukowego. Zbyt mała liczba członków zmniejsza elastyczność ustalania składów Komisji Egzaminacyjnej oraz utrudnia zapewnienie zastępstw w sytuacjach awaryjnych. Zwiększenie liczby członków Komisji Egzaminacyjnej będzie miało pozytywny wpływ na przygotowywanie egzaminów. Mając na uwadze cele i zakres działania Komisji Egzaminacyjnej – pełniącej szczególną rolę w kształtowaniu zawodu doradcy podatkowego jako zawodu zaufania publicznego, m.in. poprzez czuwanie nad zapewnieniem wysokich kwalifikacji przyszłych doradców podatkowych i prawidłowego ich przygotowania do pełnienia ważnej społecznie pracy na rzecz podatników (w zakresie ochrony ich praw, ale i czuwania nad właściwym spełnianiem przez nich

			przez Ministerstwo Finansów rzeczywistej potrzeby zwiększenia liczby członków PKE. Jeśli Ministerstwo Finansów mimo prawidłowego i niezakłóconego funkcjonowania PKE i przeprowadzanych przez nią egzaminów nadal dostrzegać będzie potrzebę podwyższenia liczby członków PKE, można tego dokonać poprzez wprowadzenie rozważanej zmiany w przepisach ustawy o doradztwie podatkowym oraz wprowadzenie przepisu przejściowego wskazującego na sposób uzupełnienia dotychczasowego składu PKE o nowych członków. Takie rozwiązanie z jednej strony umożliwi w sposób niezakłócony funkcjonowanie PKE do końca kadencji (tj. początek listopada 2026 r.) oraz wyjdzie naprzeciw dostrzeżonej przez MF potrzebie dokadrowania tego gremium. Z perspektywy co do zasady minimum dwuletniego doświadczenia w egzaminowaniu, które posiadają obecnie członkowie PKE, propozycja ponownego rozważenia sposobu przeprowadzenia zmian w składzie PKE pozwoli zachować dotychczasową wysoką efektywność pracy. Wydaje się również, że przedłożona powyżej propozycja wychodzi naprzeciw zasadom techniki prawodawczej, a zwłaszcza zasadzie, aby w ramach przygotowywanego projektu ustawy „ustalić rozwiązania prawne alternatywne, które mogą skutecznie służyć osiągnięciu założonych celów" (§1 ust. 2 pkt 3 zasad techniki prawodawczej). Dołączenie do PKE obecnej kadencji dziesięciu nowych członków umożliwi osiągnięcie zakładanych celów, tj. stanowić będzie odpowiedź na wskazany w uzasadnieniu do projektu ustawy „zwiększony zakres zagadnień egzaminacyjnych, (…) rosnącą ilości pracy Komisji Egzaminacyjnej z uwagi na wzrastającą z roku na rok liczbę kandydatów chcących przystąpić do egzaminu". Jednocześnie możliwa będzie niezakłócona praca przez osoby posiadające już odpowiednie doświadczenie w przeprowadzaniu egzaminów. Wydaje się, że brak jest również zgodnego z zasadami techniki prawodawczej przedstawienia konieczności zmian w art. 22 ust. 4 ustawy o doradztwie podatkowym i wprowadzanego cenzusu	obowiązków wobec Skarbu Państwa), a także w obszarze należytej współpracy z przedstawicielami instytucji państwowych, organów skarbowych i sądów administracyjnych - istotnym jest, aby osoby powołane do jej składu legitymowały się uznanym dorobkiem oraz wysokim poziomem wiedzy i doświadczenia w dziedzinach objętych zakresem egzaminu. Dlatego też, obok obecnych wymogów: niebycia skazanym prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe, w ust. 2 art. 22 wprowadzony został – dotyczący każdego przyszłego członka Komisji Egzaminacyjnej – wymóg posiadania na tyle rozległej wiedzy i doświadczenia zawodowego, by dawać „rękojmię prawidłowego wykonywania zadań, w tym przeprowadzenia egzaminu". Z tym ogólnym kryterium korespondują wprowadzone nowe wymogi dotyczące doświadczenia zawodowego. W projekcie wymóg ten został wprowadzony dla przedstawicieli każdej z grup zawodowych reprezentowanych w składzie Komisji Egzaminacyjnej, choć w różnych wartościach, co z kolei wynika z trybu i czasokresu uzyskiwania poszczególnych stopni/uprawnień zawodowych (np. uzyskanie tytułu doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauk prawnych lub ekonomii i finansów w zakresie prawa finansowego lub finansów wymaga odpowiednio długiego stażu pracy naukowej, uzyskanie stanowiska sędziego w NSA poprzedzone jest z kolei odpowiednio długim stażem pracy w niższych jednostkach sądownictwa administracyjnego). Ponadto, wobec przedstawicieli środowiska naukowego (pracowników badawczych lub badawczo-dydaktycznych uczelni lub pracowników naukowych instytutu badawczego lub instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk) zadecydowano o wprowadzeniu dodatkowej przesłanki, jaką jest konieczność posiadania co najmniej stopnia naukowego doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauk prawnych lub ekonomii i finansów w zakresie prawa finansowego lub finansów.

			wykształcenia. Wprowadzany wymóg dla Przewodniczącego PKE byłby ewenementem na skalę polskiego systemu prawnego i nie znajduje odzwierciedlenia w innych, zbliżonych regulacjach prawnych. Nie jest również jasne czy osoba posiadająca stopień naukowy doktora (bez habilitacji) nie gwarantuje, opisanych w uzasadnieniu projektu ustawy „pragmatycznych" przesłanek, tj. posiadania wiedzy i doświadczenia w obszarze „nowoczesnych narzędzi (m.in. komunikacji), organizacji toku studiów, schematach procesu nauczania, procedurach egzaminacyjnych, sposobach weryfikacji nabytej wiedzy i doświadczenia". Mając na uwadze zasady techniki prawodawczej, takie rozwiązania prawne alternatywne, powinny zostać poddane analizie, przy ponownym rozważeniu projektu ustawy przez Ministra Finansów.	Zwiększenie wymogów dla osób, które –uczestnicząc w procesie weryfikacji przygotowania kandydatów do wykonywania zawodu doradcy podatkowego - czuwać mają nad właściwym ich merytorycznym i praktycznym przygotowaniem, z pewnością przełoży się na dołączanie do grona przedstawicieli tego zawodu osób właściwie przygotowanych do zapewnienia ochrony i bezpieczeństwa obsługiwanych podatników, jak i Skarbu Państwa. Odnosząc się natomiast do kwestii wprowadzenia wymogu posiadania przez kandydata na przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej odpowiedniego stopnia naukowego (doktora habilitowanego), biorąc pod uwagę dotychczasową praktykę w tym zakresie, wprowadzenie tego przepisu jest de facto jej potwierdzeniem, bowiem w przeważającej większości dotychczasowi przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej – powoływanej już ósmą kadencję – powoływani byli spośród grupy zawodowej pracowników naukowych posiadających stopień naukowy co najmniej doktora habilitowanego, co wskazuje na niemal każdorazowe upatrywanie w takim doświadczeniu akademickim i naukowym doświadczenia najbardziej predestynującego do kierowania gremium odpowiedzialnym za proces weryfikacji wiedzy kandydatów ubiegających się o dostęp do zawodu doradcy podatkowego. Za tego rodzaju rozwiązaniem przemawiają nie tylko kwestie wizerunkowe, ale w dużej mierze pragmatyczne. Tryb pracy na uczelniach, obecny sposób wykorzystywania w niej nowoczesnych narzędzi w kontaktach ze studentami (które w zdecydowanej większości odbywają się obecnie za pośrednictwem systemów teleinformatycznych), organizacja toku studiów, schematy procesu nauczania, procedury egzaminacyjne czy sposoby weryfikacji nabytej wiedzy i doświadczenia, mają dużo elementów wspólnych z głównym celem Komisji Egzaminacyjnej, jakim jest weryfikacja wiedzy kandydatów do wykonywania zawodu doradcy podatkowego. Dlatego też znajomość mechanizmów dydaktycznych i egzaminacyjnych (także z punktu widzenia ich organizacji) jest niezwykle istotna dla sprawnej organizacji pracy Komisji Egzaminacyjnej. Jest to tym bardziej zasadne w związku z planowanym przejściem z tradycyjnej formy obsługi

				procedury egzaminacyjnej oraz samego egzaminu – na elektroniczną, realizowaną za pośrednictwem systemu. W związku z projektowanym wprowadzeniem szeregu zmian dotyczących przeprowadzania egzaminów na doradcę podatkowego (w tym zakresu przedmiotowego tego egzaminu), jak i składu oraz warunków jakie spełniać winni członkowie Komisji Egzaminacyjnej oraz zasad jej działania – zasadne jest dokonanie zmian w kształcie tego gremium, które umożliwi przeprowadzanie egzaminów wg nowych standardów. W związku z powyższym, wzorem rozwiązania, które zostało przyjęte przy okazji wprowadzania w życie nowelizacji z 2010 r., zadecydowano o skróceniu kadencji Komisji Egzaminacyjnej działającej w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy i powołanie – wg nowych zasad – Komisji Egzaminacyjnej kolejnej kadencji, której pierwszym zadaniem będzie wdrożenie, w możliwie najkrótszym terminie, nowych rozwiązań w przeprowadzaniu egzaminów. W konsekwencji kadencja Komisji Egzaminacyjnej powołanej na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie nowelizacji zakończy się w dniu wejścia w życie ustawy jednak – mając na celu zachowanie ciągłości pracy Komisji Egzaminacyjnej m.in. w zakresie organizacji i przeprowadzania egzaminów na doradcę podatkowego – będzie ona mogła działać do czasu powołania Komisji Egzaminacyjnej kolejnej kadencji na zasadach i w trybie określonych nowymi przepisami, choć nie dłużej niż przez okres trzech miesięcy od dnia zakończenia kadencji. W przypadku, gdy w okresie ww. trzech miesięcy – a zatem jeszcze przed powołaniem Komisji Egzaminacyjnej nowej, dziewiątej już kadencji – zaistnieje konieczność zmiany składu Komisji Egzaminacyjnej, wówczas do powołania i odwoływania jej członków stosować się będzie przepisy dotychczasowe.

37.	art. 1 pkt 12 lit. b projektu (art. 22 ust. 3 udp)	**Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego**	PKE proponuje rozważyć wprowadzenie zmian jak niżej do art. 22 ust. 3: „3. Komisja Egzaminacyjna składa się z: 1) dwudziestu przedstawicieli ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w tym: a) dziewiętnastu przedstawicieli powoływanych spośród osób: – zatrudnionych na wyższych stanowiskach w służbie cywilnej w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub – zajmujących stanowisko dyrektora izby administracji skarbowej lub zastępcy dyrektora izby administracji skarbowej, b) jednego przedstawiciela powoływanego spośród osób zatrudnionych w komórce organizacyjnej, o której mowa ust. 14 – posiadających co najmniej stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne lub ekonomia i finanse w zakresie prawa finansowego lub finansów i mających co najmniej dziesięcioletnie doświadczenie w zakresie tworzenia lub stosowania przepisów prawa co najmniej w jednej z dziedzin objętych zakresem tematycznym egzaminu na doradcę podatkowego i co najmniej pięcioletnie zatrudnienie w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej lub co najmniej pięcioletnią służbę jako funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej;” W celu ograniczenia wątpliwości dotyczących braku możliwości sprawdzalności wiedzy i doświadczenia przedstawicieli Ministra Finansów nominowanych do PKE należy rozważyć wprowadzenie wymogu weryfikowalnego, którym może być tak jak w przypadku pracowników badawczych lub badawczo-dydaktycznych uczelni lub pracowników naukowych instytutu badawczego lub instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk posiadanie co najmniej stopnia naukowego doktora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne lub ekonomia i	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Istotą wynikającego z ustawy składu osobowego Komisji Egzaminacyjnej jest połączenie wiedzy i doświadczenia zawodowego przedstawicieli czterech różnych grup zawodowych, z których każda prowadzi odmienną działalność (legislacyjną, naukową, orzeczniczą albo doradczą) w tym samym obszarze objętym egzaminem na doradcę podatkowego, a w konsekwencji wykonywaniem tego zawodu. Intencją projektu ustawy jest zapewnienie bardziej zdecydowanego wyodrębnienia poszczególnych grup zawodowych, tak aby w Komisji Egzaminacyjnej udział specjalistów zapewniał kompleksową weryfikację wiedzy i umiejętności kandydata ze wszystkich dziedzin egzaminacyjnych. Wprowadzana regulacja, m.in. właśnie dla zapewnienia odpowiedniej reprezentatywności i liczebności każdej z grup zawodowych w Komisji, rozdziela podstawy powołania pracowników naukowych i doradców podatkowych, których jednoczesne zatrudnienie w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych uniemożliwi powołanie do Komisji jako przedstawiciela innej grupy, z uwagi na fakt, że w takiej sytuacji zatrudnienie w urzędzie jest w praktyce podstawową działalnością prowadzoną przez tego członka Komisji. Dlatego też postanowiono o wprowadzeniu zastrzeżenia, zgodnie z którym osoby mające być powołane lub wchodzące w skład Komisji Egzaminacyjnej jako przedstawiciele środowiska naukowego lub doradców podatkowych – delegowani przez KIDP, nie mogą jednocześnie być zatrudnione w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub w jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej lub pełnić służby jako funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej (art. 22 ust. 3 pkt 3 i 4). Rozwiązanie to przyczyni się do usprawnienia działań Komisji Egzaminacyjnej, w której również z organizacyjnego punktu widzenia nie bez znaczenia jest to, który z członków

			finanse w zakresie prawa finansowego lub finansów bądź innego obiektywnie weryfikowalnego warunku. Dodatkowo, rozważyć należy wprowadzenie do ustawy o doradztwie podatkowym przepisów określających na jakich zasadach osoby wskazane w art. 22 ust. 3 tej ustawy wykonują obowiązki w PKE. Uregulowanie tego ma znaczenie w kontekście wiążących członków PKE stosunków pracy/służby/powołania z aktualnym miejscem świadczenia pracy. W obecnym stanie prawnym, jak i w przekazanym projekcie, ta kwestia nie jest doprecyzowana. Jednoznaczne uregulowanie tego obszaru wypełniłoby występująca lukę i byłoby jednoznaczną wskazówką zasad udziału w pracach PKE przez jej członków, przy jednoczesnej nieobecności tych osób w pracy/służbie. Unormowania w tym zakresie w ustawie o doradztwie podatkowym, rozwiałyby tym samym wątpliwości na jakich zasadach zatwierdzana ma być przez pracodawcę nieobecność w pracy/służbie pracownika/funkcjonariusza wykonującego w tym samym czasie zadania na rzecz PKE.	reprezentuje jaką grupę zawodową m.in. z uwagi na wewnętrzny podział zadań, a co za tym idzie – właściwą ich realizację. W kontekście powyższego podkreślenia wymaga, że posiadanie stopnia naukowego doktora jest przymiotem i – według projektowanych przepisów – niezbędnym warunkiem jaki powinny spełniać osoby reprezentujące grupę zawodową pracowników naukowych, albowiem jest to związane ze zdobytym doświadczeniem naukowym właściwym dla przedstawicieli tej grupy zawodowej, podczas gdy dla przedstawicieli Ministra Finansów istotne jest wieloletnie doświadczenie przede wszystkim legislacyjne – którego nie posiadają przedstawiciele pozostałych grup zawodowych – oraz doświadczenie w stosowaniu przepisów z perspektywy organów i instytucji państwowych. Dodatkowo wskazać należy, że zaproponowany w uwadze wymóg posiadania przez przedstawicieli Ministra Finansów tytułu naukowego „doktora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne lub ekonomia i finanse w zakresie prawa finansowego lub finansów" przy jednoczesnej negacji celowości legitymowania się z kolei przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej tytułem doktora habilitowanego wydaje się niekonsekwentne.
38.	art. 1 pkt 12 lit. d projektu (art. 22 ust. 3 i 4 udp)	**NKDP Spółka z o.o.**	Proponujemy pozostawienie pełnej swobody w wyznaczaniu Przewodniczącego Komisji, bez wymogów posiadania stopnia naukowego; Niezrozumiały wydaje się projekt art. 22 ust. 4 ustawy, zgodnie z którym minister właściwy do spraw finansów publicznych powołuje spośród członków Komisji jej przewodniczącego posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne lub ekonomia i finanse w zakresie prawa finansowego lub finansów. Z jednej strony projektodawca zwiększa liczbę członków Komisji ogółem, z drugiej jednak liczba delegowanych do Komisji pracowników badawczych lub	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Biorąc pod uwagę dotychczasową praktykę w tym zakresie, wprowadzenie tego przepisu jest de facto jej potwierdzeniem, bowiem w przeważającej większości dotychczasowi przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej – powoływanej już ósmą kadencję – powoływani byli spośród grupy zawodowej pracowników naukowych posiadających stopień naukowy co najmniej doktora habilitowanego, co wskazuje na niemal każdorazowe upatrywanie w takim doświadczeniu akademickim i naukowym doświadczenia najbardziej predestynującego do kierowania gremium odpowiedzialnym

			badawczo dydaktycznych zostaje ustalona na najniższym poziomie. Należy podjąć decyzję, czy oczekujemy istotnego wkładu środowiska naukowego w prace Komisji, czy ponad doświadczenie akademickie przedkładamy kompetencje praktyczne.	za proces weryfikacji wiedzy kandydatów ubiegających się o dostęp do zawodu doradcy podatkowego. Za tego rodzaju rozwiązaniem przemawiają nie tylko kwestie wizerunkowe, ale w dużej mierze pragmatyczne. Tryb pracy na uczelniach, obecny sposób wykorzystywania w niej nowoczesnych narzędzi w kontaktach ze studentami (które w zdecydowanej większości odbywają się obecnie za pośrednictwem systemów teleinformatycznych), organizacja toku studiów, schematy procesu nauczania, procedury egzaminacyjne czy sposoby weryfikacji nabytej wiedzy i doświadczenia, mają dużo elementów wspólnych z głównym celem Komisji Egzaminacyjnej, jakim jest weryfikacja wiedzy kandydatów do wykonywania zawodu doradcy podatkowego. Dlatego też znajomość mechanizmów dydaktycznych i egzaminacyjnych (także z punktu widzenia ich organizacji) jest niezwykle istotna dla sprawnej organizacji pracy Komisji Egzaminacyjnej. Jest to tym bardziej zasadne w związku z planowanym przejściem z tradycyjnej formy obsługi procedury egzaminacyjnej oraz samego egzaminu – na elektroniczną, realizowaną za pośrednictwem systemu.
39.	art. 1 pkt 12 lit. f projektu (art. 22 ust. 6a udp)	**Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego**	Komisja Egzaminacyjna proponuje zmianę w art. 22 ust. 6a: „6a. Liczbę kadencji pełnionych przez członka Komisji Egzaminacyjnej ustala organ wskazujący członka do pełnienia funkcji w Komisji Egzaminacyjnej.” Zaproponowane rozwiązanie pozostawia decyzję co do ilości maksymalnej liczby kadencji dla członków PKE w rękach podmiotów wskazujących konkretne osoby. W celu zachowania niezależności podmiotów wskazujących członków/kandydatów na członków PKE rozwiązanie zaproponowane przez PKE wydaje się stosowne. Każde spośród 4 środowisk powołujących/wskazujących członków PKE może mieć odmienne procedury, właściwe dla powoływanych spośród siebie członków.	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Projekt zakłada jednolitość zasad powoływania członków Komisji Egzaminacyjnej, niezależnie od grupy zawodowej, z której dany przedstawiciel jest powoływany, a także niezbędną rotację członków Komisji po 8 latach, mająca zapewnić m.in. wymianę doświadczeń. Założenie to stosowane jest w wielu gremiach zarówno w instytucjach/organach państwowych, samorządowych, czy podmiotach gospodarczych w celu zapewnienia reprezentowanym w nich grupom właściwego dbania o ich interesy, przejrzystości w działaniu i rozliczalności. Celem jest także zwiększenie aktywności pracy Komisji, zapewnienie aktualności i adekwatności reprezentowanego przez nią poziomu wiedzy, doświadczenia i sposobu

				weryfikacji kandydatów do wciąż zmieniających się potrzeb rynku, co w konsekwencji wpłynie na usprawnienie jej pracy, a poniekąd i zwiększenie jej rangi. Rozwiązanie to, zgodnie z przyjętym założeniem, będzie obowiązywać począwszy od kadencji Komisji Egzaminacyjnej powołanej już na podstawie znowelizowanych przepisów.
40.	art. 1 pkt 12 lit. g projektu (art. 22 ust. 8 udp)	**NKDP Spółka z o.o.**	Postulujemy, aby prawo wnioskowania o odwołanie członka Komisji pozostało wyłącznie przy Radzie. Nadawanie takiej kompetencji Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego jest bezcelowe (art. 22 ust. 8 ustawy), bowiem nie ma przeciwwskazań, aby Prezes NSA zwrócił się do Rady.	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Projektowana regulacja doprecyzowuje i ujednolica zasady odwoływania członków Komisji powoływanych w związku z ich oddelegowaniem do pracy w Komisji przez uprawnione do tego podmioty (KRDP i Prezesa NSA), wprost przewidując uprawnienie dla podmiotu delegującego (dotychczas tylko KRDP, po zmianach także Prezesa NSA) do złożenia uzasadnionego wniosku o odwołanie swojego przedstawiciela ze składu Komisji, co uprawni Ministra Finansów do podjęcia działań w tym zakresie. Propozycja ma na celu przede wszystkim zapewnienie właściwej reprezentacji wszystkich środowisk w Komisji Egzaminacyjnej, co z pewnością przekładać się będzie na sprawne działanie tego gremium, a w związku ze zwiększeniem ilości sędziów w jego składzie nabiera jeszcze większego znaczenia. Niezrozumiałym natomiast jest wniosek sugerujący, że w przypadku chęci odwołania członka Komisji Egzaminacyjnej będącego nim w związku z delegowaniem go przez Prezesa NSA, Prezes NSA miałby w tej sprawie zwrócić się do Rady, która ma obecnie kompetencję do wystąpienia z wnioskiem o odwołanie ze składu Komisji Egzaminacyjnej jednak wyłącznie wobec doradców podatkowych, którzy z jej wskazania weszli w skład Komisji Egzaminacyjnej. Projekt ma jedynie umożliwić Prezesowi NSA realny i stały wpływ na swoją reprezentację w Komisji Egzaminacyjnej (analogicznie jak prawo to obecnie przysługuje KRDP wobec delegowanych do składu Komisji doradców podatkowych).

41.	art. 1 pkt 12 lit. h projektu (art. 22 ust. 12 udp)	**Krajowa Izba Doradców Podatkowych**	Uwaga ogólna: zastosowanie odpowiedniego vacatio legis równego dla wszystkich kandydatów na doradcę podatkowego. Uzasadnienie W ocenie KIDP zasadne jest zrównanie wszystkich kandydatów na doradców podatkowych i ustanowienie dla nich jednego okresu przejściowego. W takim przypadku powinni oni mieć możliwość zdawania egzaminu na starych zasadach tj. z pytań opublikowanych, a nie w oparciu o wykaz aktów prawnych. W projekcie ustawy prawo do zdawania egzaminu na dotychczasowych zasadach przysługuje tylko osobom przystępującym do egzaminu ustnego po zdanym egzaminie pisemnym oraz absolwentom uczelni, które zawarły odpowiednią umowę z Państwową Komisją Egzaminacyjna do spraw Doradztwa Podatkowego. Wydaje się to niesprawiedliwe, bo w okresie ok. roku po wprowadzeniu nowelizacji będziemy mieli do czynienia z dwoma rodzajami zdających tj. tych na nowych i tych na starych zasadach.	Uwaga / Propozycja została uwzględniona. Egzaminy na nowych zasadach przeprowadzane będą po dniu 30 czerwca 2026 r.
42.	art. 1 pkt 12 lit. h projektu (art. 22 ust. 12 udp)	**Uniwersytet Warszawski Wydział Prawa i Administracji**	Kolejną istotną kwestią budzącą wątpliwości w projektowanej ustawie jest likwidacji jawności pytań egzaminacyjnych (zmiana art. 26 pkt 6 ustawa z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym): bezzasadna rezygnacja z blisko 30-letniej tradycji w tym zakresie jest niezrozumiała i prowadzić będzie do negatywnych konsekwencji obniżających poziom przygotowania przyszłych doradców podatkowych. Po pierwsze dlatego, że egzamin na doradcę podatkowego jest wyjątkowo trudny, a jego „zdawalność" jest na niskim poziomie, zatem brak znajomości pytań egzaminacyjnych dodatkowo utrudni kandydatom złożenie egzaminu z wynikiem pozytywnym Po drugie, brak jawności pytań egzaminacyjnych może wpłynąć (i prawdopodobnie wpłynie) na poziom obiektywizmu ocen kandydatów do tego zawodu, biorąc szczególnie pod uwagę fakt, że zakres tematyczny egzaminu obejmuje zagadnienia, które cechuje wysoki stopień skomplikowania. W sytuacji, gdy Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego ma sama ustalać tajny wykaz pytań, zachodzi obawa, że będą one również subiektywne, a ich treść uzależnione od indywidualnych	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Przewidziana w projekcie zmiana polega na odstąpieniu od dotychczasowej jawności pytań egzaminacyjnych, która mimo obowiązywania od niemal 30 lat, skutkuje utrzymywaniem się w całym tym okresie stosunkowo niskiej zdawalności egzaminu, licząc na zwiększenie stopnia przygotowania kandydatów, zwiększenie frekwencji na egzaminach, zwiększenie zdawalności egzaminów. Jawność pytań i zadań egzaminacyjnych skutecznie ogranicza – w zdecydowanej większości przypadków – zakres wiedzy z jakiej przygotowują się kandydaci przystępujący do egzaminu, obejmując wyłącznie te z zagadnień, których pytania dotyczą, sprawiając tym samym, że wynikający z ustawy o doradztwie podatkowym zakres wiedzy wymagany na egzaminie na doradcę podatkowego jest wyłącznie fragmentaryczny, a wręcz iluzoryczny. To z kolei skutkuje niewłaściwym

			poglądów członków komisji. Co więcej, w doktrynie prawa podatkowego często występują spory interpretacyjne. W takiej sytuacji brak jawności pytań egzaminacyjnych uniemożliwi weryfikację, czy egzamin został obiektywnie niezdany, czy też egzaminu po prostu nie znał (bo nie musiał znać) poglądów osób egzaminujących. Ponadto w sprawie proponowanego przez ustawodawcę udostępniania publicznie odpowiedzi na pytania zachodzić będzie każdorazowo konieczność merytorycznych aktualizacji odpowiedzi (zgodnie z nowelizacjami), co w realiach prac niezawodowego gremium okazać się może wyjątkowo trudne, zwłaszcza biorąc pod uwagę częstotliwość zmian przepisów prawa podatkowego.	merytorycznie przygotowaniem kandydatów do egzaminu, a w konsekwencji - wykonywania zawodu. W przypadku bowiem faktycznego już świadczenia usług doradztwa podatkowego znajomość prawa podatkowego wyłącznie w zakresie odpowiedzi na pytania i zadania egzaminacyjne, jest dalece niewystarczająca. Doradzanie w zakresie podatków wymaga nie tylko znajomości przepisów prawa podatkowego i umiejętności poruszania się w ich systematyce, ale także ich rozumienia i umiejętności ich stosowania w konkretnych stanach faktycznych. Tego natomiast obecna formuła egzaminowania nie jest w stanie zweryfikować, a oczekiwania rynku i potrzeba ochrony podatników są coraz wyższe z uwagi na powiększanie się liczby przepisów podatkowych, rosnącą ilość obowiązków z nich wynikających oraz częstotliwość ich zmiany oraz stopień skomplikowania. Dlatego też przyjęcie w obecnej nowelizacji rozwiązań zobowiązujących Komisję Egzaminacyjną do publikacji tytułów aktów prawnych stanowiących podstawę zadań i pytań egzaminacyjnych oraz dodatkowo: przykładowych pytań i zadań egzaminacyjnych wraz z odpowiedziami, a nadto umożliwienie kandydatom korzystania na każdym z etapów egzaminu z treści aktów prawnych, ma sprawdzić umiejętność stosowania przez kandydata przepisów podatkowych z wykorzystaniem dostępnych aktów prawnych, a nie umiejętność wyuczenia się ich na pamięć. Wprowadzane rozwiązania wychodzą naprzeciw pojawiającej się krytyce obecnego egzaminu, któremu zarzuca się wspomnianą już odtwórczą rolę i sprzyjanie jedynie „wycinkowej” wiedzy kandydatów uczących się tylko kwestii objętych wykazem pytań zamiast regulacji prawnych, na których będzie opierało się wykonywanie przez nich zawodu. Podkreślić należy, że nie jest możliwe profesjonalne wykonywanie czynności przez przedstawicieli zawodów zaufania publicznego bez uprzedniej weryfikacji ich wiedzy i kompetencji w tym zakresie. Przeciwne założenie stanowiłoby ryzyko dla bezpieczeństwa finansowego podmiotów korzystających z usług doradcy

				podatkowego, którzy w ufności do zawodu zaufania publicznego powierzają mu swoje sprawy, przede wszystkim podatkowe, a ponadto wiązałoby się także ze znacznym ryzykiem dla budżetu państwa i jego stabilności, które obowiązujące i projektowane przepisy mają za zadanie zminimalizować. W konsekwencji też zdanie egzaminu dla kandydatów, którzy od strony praktycznej podchodzą do prawa podatkowego winno być dużo prostsze niż w chwili obecnej, bez szkody dla jego wysokiej jakości. Rozwiązanie to jest adekwatne do uzyskania oczekiwanego celu, jakim jest faktyczne i miarodajne zweryfikowanie przez Komisję Egzaminacyjną posiadania przez osoby przystępujące do egzaminu wiedzy i umiejętności jej stosowania, umożliwiających rzetelne i zgodne z prawem wykonywanie doradztwa podatkowego dla dobra klienta, w żadnym z elementów nie wykraczając poza to co jest konieczne dla jego osiągnięcia. Prawie 30-letnie doświadczenie w organizacji i przeprowadzaniu egzaminu na doradcę podatkowego pokazało, że uzyskanie powyższego efektu rzetelności i celowości egzaminu nie jest możliwe do osiągniecia na podstawie obowiązujących dotychczas przepisów, a projektowana zmiana nie wykracza swoim zakresem poza niezbędne minimum zapewniające, że przygotowanie się przez kandydata do egzaminu będzie jednocześnie przekładało się na jakość świadczonych przez niego w przyszłości usług doradcy podatkowego. Przewidziane w projekcie publikowanie przez Komisję Egzaminacyjną przykładowych pytań i zadań egzaminacyjnych wraz z odpowiedziami ma na celu przybliżenie kandydatom sposobu formułowania pytań egzaminacyjnych przez Komisję Egzaminacyjną oraz oczekiwań wobec udzielanej na nie odpowiedzi. Jednocześnie pytania i zadania egzaminacyjne, jako przykładowe, będą przygotowywane z uwzględnieniem określonego stanu prawnego, a w związku z celem „poglądowym” tej publikacji, ewentualna zmiana przepisów prawa, w oparciu o które pytanie i odpowiedź zostały przygotowane, nie spowoduje, że publikacja pytania – jako wskazania pewnego schematu ich

				opracowywania przez Komisję – będzie nieuzasadniona i się w tym zakresie również zdezaktualizuje. Wskazać także należy, że system przygotowywania pytań egzaminacyjnych przez Komisję Egzaminacyjną na dany egzamin, a także publikowania przykładowych pytań wraz z sugerowanymi odpowiedziami – jest poniekąd wzorowany na rozwiązaniach znanych innym korporacjom zawodowym (radcom prawnym, adwokatom, biegłym rewidentom), które w zakresie egzaminów mają nieco większe niż Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego doświadczenie, nie wspominając o osiąganiu każdorazowo wyższej zdawalności niż Komisja Egzaminacyjna egzaminująca przyszłych doradców podatkowych.
43.	art. 1 pkt 12 lit. i projektu (art. 22 ust. 13a udp)	**Uniwersytet Warszawski Wydział Prawa i Administracji**	Projekt budzi zasadnicze wątpliwości co do jego sensu oraz celowości. Projektowane nowelizacje dotyczące przepisów regulujących umowy zawierane między uczelniami a Państwową Komisją Egzaminacyjną do Spraw Doradztwa Podatkowego są niepotrzebne i zbędnie komplikują aktualnie funkcjonujący system edukacyjny, który działa poprawnie. Projekt nie wprowadza jakiejkolwiek nowej jakości w tym zakresie, wręcz przeciwnie – będzie prowadzić do destrukcji obecnego systemu kształcenia uniwersyteckiego osób które będą kandydatami do interdyscyplinarne zawodu Doradcy Podatkowego będącego zawodem zaufania publicznego w rozumieniu art. 17 Konstytucji RP. W szczególności niezrozumiała jest uchylenie art. 22 pkt. 13a ustawy z dnia 5 lipca 1996 r., który stanowi podstawę zawierania praz funkcjonowania tych umów. Co prawda przepis przejściowy (art. 12 ust. 2 projektu ustawy z dnia 21 października 2024 r.) utrzymuje w mocy czasowo zawarte już umowy, które jednak również z niezrozumiałych powodów wygasną z dniem 1 października 2027 r., skoro w ich miejsce będą zawierane umowy o analogicznej treści.	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Doświadczenia 10 lat obowiązywania przepisów stanowiących podstawę zawierania przez Komisję Egzaminacyjną umów z uczelniami wskazują na potrzebę ich większego doprecyzowania oraz doregulowania podstawowych kwestii związanych z procedurą i warunkami zawierania tych umów, celem zapewnienia przede wszystkim większej jednolitości wymogów stawianych programom studiów, których zrealizowanie uprawnia kandydatów do przystąpienia do egzaminu na doradcę podatkowego na odrębnych zasadach, uzyskując zwolnienie z części pisemnej tego egzaminu. Wynikająca z dotychczasowej praktyki stosowania przepisu potrzeba uzupełnienia tej regulacji, wpłynęła na jej rozbudowanie, a w konsekwencji – konieczność uregulowania tego zagadnienia w odrębnej jednostce redakcyjnej. Umowy zawierane przez uczelnie z Komisją Egzaminacyjną nadal zatem będą jedną z możliwości kierunkowego kształcenia i nabywania doświadczenia, oraz jednym z etapów w procesie nabywania uprawnień doradcy podatkowego, jednak wynikać będą z treści bardziej rozbudowanego w zakresie regulacji – w odniesieniu do dotychczasowego przepisu art. 22 ust. 13a – art. 22b i 22c ustawy.

				Zgodnie z założeniami nowe rozwiązania w ww. kwestii opierać się będą m.in. o bardziej szczegółowe wytyczne w zakresie budowania danego kierunku studiów, który następnie miałby się stać przedmiotem umowy uczelni z Komisją Egzaminacyjną, dlatego też – celem umożliwienia dostosowania zawartych dotychczas umów do nowych standardów, a jednocześnie zachowania ciągłości kształcenia w ramach dotychczas zawartych umów – zadecydowano o odroczeniu w czasie wejścia w życie zmian dotyczących art. 22 ust. 13a oraz art. 22b i art. 22c ustawy w znowelizowanym brzmieniu, tj. do dnia 1 stycznia 2026 r. Dodatkowo, umowy zawarte na podstawie dotychczasowego art. 22 ust. 13a pozostaną w mocy i stosować się będzie do nich przepisy dotychczasowe, jednak nie dłużej niż do dnia 30 września 2027 r. (o ile przed tą datą nie upłynie czas na jaki zostały zawarte). Dotychczasowe przepisy obowiązywać będą także przy zawieraniu umów, co do których wniosek został złożony przez uczelnię i nierozpatrzony przed dniem 1 stycznia 2026 r. Wnioski składane po tej dacie rozpatrywane będą już wg nowych zasad.
44.	art. 1 pkt 13 projektu (art. 22b udp)	**Krajowa Izba Doradców Podatkowych**	Propozycja KIDP w art. 22b ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2.Umowy, o których mowa w ust. 1, są zawierane na wniosek uczelni. Wniosek składany przez uczelnię niepubliczną podlega opłacie nie wyższej niż równowartość czterokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207 oraz z 2023 r. poz. 1667), zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem”, stanowiącej dochód budżetu państwa. W przypadku gdy umowa nie została zawarta, połowa opłaty podlega zwrotowi przez Komisję Egzaminacyjną.” Uzasadnienie KIDP proponuje zmianę treści pkt 2 dodawanego art. 22b.	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Zasady składania przez uczelnie do Komisji Egzaminacyjnej wniosków o zawarcie umowy określającej program studiów, którego zrealizowanie uprawniać będzie do zwolnienia z części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, powinny być jednolite dla wszystkich uczelni zainteresowanych złożeniem takiego wniosku i zawarciem umowy, niezależnie od tego czy uczelnia jest uczelnią państwową czy też prywatną oraz związanego z tym sposobu jej finansowania. Perspektywa uproszczonej ścieżki w zakresie uzyskiwania uprawnień do wykonywania zawodu doradcy podatkowego na etapie egzaminu, z której mogą korzystać absolwenci kierunku studiów objętego umową, jest dla studentów zainteresowanych wykonywaniem zawodu doradcy podatkowego, niewątpliwie jednym z powodów podjęcia nauki na kierunku realizującym

			Uczelnie publiczne są finansowane z budżetu państwa, zarówno bezpośrednio (subwencje, dotacje celowe), jak i pośrednio (np. finansowanie projektów badawczych). Pobieranie opłaty od wniosku od takich podmiotów oznaczałoby jedynie administracyjne przesunięcie środków wewnątrz sektora finansów publicznych, co nie przyczyniłoby się do zwiększenia dochodów budżetowych, ale jedynie generowałoby dodatkowe obciążenie administracyjne i operacyjne. Dlatego zwolnienie uczelni publicznych z tej opłaty jest racjonalnym działaniem pozwalającym na oszczędności w kosztach administracyjnych. Uczelnie niepubliczne, jako podmioty działające na zasadach rynkowych, nie są finansowane z budżetu państwa, a ich działalność opiera się na przychodach z czesnego, darowizn czy działalności gospodarczej. Opłata związana z wnioskiem stanowi w ich przypadku element partycypacji w kosztach procedur administracyjnych, a jej wysokość powinna być proporcjonalna do charakteru wniosku. Wprowadzenie górnej granicy opłaty na poziomie czterokrotności minimalnego wynagrodzenia zapewnia sprawiedliwe i przewidywalne zasady dla uczelni niepublicznych. Wprowadzenie mechanizmu częściowego zwrotu opłaty w przypadku, gdy umowa nie zostanie zawarta, ma kluczowe znaczenie dla ochrony interesów finansowych wnioskodawców. Rozwiązanie to ogranicza ryzyko nieuzasadnionych obciążeń finansowych przy jednoczesnym zabezpieczeniu kosztów procedur po stronie organów publicznych. Uczelnie publiczne realizują zadania o fundamentalnym znaczeniu dla państwa, takie jak kształcenie kadr dla rynku pracy, prowadzenie badań naukowych, czy szerzenie wiedzy i kultury. Zwolnienie ich z opłaty za składanie wniosków wspiera tę misję i pozwala na efektywniejsze wykorzystanie ograniczonych zasobów finansowych.	tego rodzaju program, na określonej uczelni go prowadzącej. Walor ten dla każdej uczelni staje się pewnym elementem zainteresowania i zachęty dla studentów, zbliżonym i mającym wymiar pewnej promocji, a nawet jej reklamy. Z drugiej strony także, koszty funkcjonowania Komisji Egzaminacyjnej ponoszone w związku z rozpatrywaniem przez nią wniosków uczelni oraz następnie cykliczną weryfikacją zawartych umów, są takie same w przypadku wniosków składanych przez uczelnie publiczne i niepubliczne oraz umów zawartych z każdym z typów tych uczelni. Koszty te, biorąc pod uwagę powyższą dowolność uczelni w podejmowaniu decyzji o złożeniu wniosku oraz uzyskiwaną dzięki zawartej umowie pewną popularyzację kierunku, powinny znaleźć w przypadku każdej umowy pokrycie w opłacie wnoszonej przy wniosku uczelni, w związku z którym Komisja Egzaminacyjna jest zobowiązana podjąć określone działania. W związku z przyjętym rozwiązaniem, od dnia 1 października 2027 r. wszystkie kierunki studiów, będące przedmiotem umowy pomiędzy uczelniami a Komisją Egzaminacyjną na mocy postanowień nowych już art. 22b i art. 22c ustawy i przepisów doń wykonawczych, powinny mieć bardzo podobny poziom merytoryczny, system kształcenia czy sposób weryfikacji zdobytej w jego ramach wiedzy. Dodatkowo jednolitość tą i aktualność wszystkich postanowień umowy zapewnić ma bieżąca weryfikacja przez Komisję Egzaminacyjną stałego spełniania przez te uczelnie warunków, na podstawie których umowa została zawarta. Dodatkowo wspomnieć należy, że zdecydowana większość zawartych dotychczas przez Komisję Egzaminacyjną umów z uczelniami w zakresie jednego kierunku dotyczy także studiów niestacjonarnych, które są studiami płatnymi (średnio 3 000 zł – 3 500 zł za semestr od kandydata), w związku z czym, przy ewentualnym przyjęciu przez ustawodawcę potencjalnie nawet maksymalnej wysokości opłaty (tj. czterokrotności najniższego wynagrodzenia – 18 664 zł)

				wydaje się, że kwota takiej opłaty zostałaby zrównoważona wysokością wpłat uzyskanych tytułem czesnego, nawet wówczas, gdy na kierunku objętym umową – i tylko przez jeden semestr w jednym roku akademickim – studiowałoby zaledwie 5 studentów.
45.	art. 1 pkt 13 projektu (art. 22b i art. 22c udp)	**Wydział Prawa Uniwersytet w Białymstoku**	Zaproponowane w projekcie rozwiązania odnoszące się do umów zawieranych przez Komisję Egzaminacyjną z uczelniami, co do zasady, należy uznać za kierunkowo słuszne. W szczególności zasadnie zauważono, że wymagały one doprecyzowania. Jednak i w tym zakresie należałoby przewidzieć przede wszystkim standardowy okres obowiązywania umowy. Aktualnie regulacje prawne nie precyzują, na jaki okres może być zawarta umowa z uczelnią. Konieczność dostosowania programów kształcenia warunków umowy, a także uwzględnienie cyklu dydaktycznego wymaga, aby okres ten nie był zbyt krótki i oscylował w granicach 4-5 lat.	Uwaga / Propozycja została uwzględniona. Jednocześnie założono, że w rozporządzeniu wydanym na podstawie projektowanego art. 22c ustawy – określony zostanie okres obowiązywania pierwszej umowy zawieranej z każdą z uczelni. Dodatkowo, wprowadzany w art. 22b ust. 5 przepis ma na celu zapewnienie, aby czasokres rozpatrzenia wniosku uczelni o zawarcie umowy, a w konsekwencji początek jej obowiązywania współgrał z początkiem roku akademickiego, od którego umowa miałaby obowiązywać, a sam okres obowiązywania umowy był mierzony wielokrotnością lat akademickich, wyraźnie wskazując „roczniki", które obejmować będą postanowienia umowy (odnosząc je do daty rozpoczęcia danego kierunku przy zapewnieniu zakończenia danego „rocznika" w niezmiennych warunkach faktycznych i prawnych).
46.	art. 1 pkt 13 projektu (art. 22b ust. 2 udp)	**Wydział Prawa Uniwersytet w Białymstoku**	Istotną nowością wprowadzoną przez projekt jest to, że zawarcie ww. umów będzie podlegało opłacie nie wyższej niż równowartość czterokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę (art. 22b ust. 2). W uzasadnieniu projektu nie wskazano jednak, z czego wynika wprowadzenie tej odpłatności oraz jej wysokość. Z tego powodu trudno jest zaakceptować to rozwiązanie zwłaszcza w odniesieniu do państwowych uczelni wyższych, które zasadniczo finansowane są ze środków publicznych.	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Zasady składania przez uczelnie do Komisji Egzaminacyjnej wniosków o zawarciu umowy określającej program studiów, którego zrealizowanie uprawniać będzie do zwolnienia z części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, powinny być jednolite dla wszystkich uczelni zainteresowanych złożeniem takiego wniosku i zawarciem umowy, niezależnie od tego czy uczelnia jest uczelnią państwową czy też prywatną oraz jaki jest sposób jej finansowania. Perspektywa uproszczonej ścieżki uzyskiwania uprawnień doradcy podatkowego w zakresie egzaminu, z której chcą skorzystać absolwenci kierunku studiów objętego umową, jest

				niewątpliwie jednym z podstawowych argumentów na wybór uczelni/kierunku studiów dla studentów zainteresowanych wykonywaniem zawodu doradcy podatkowego. Walor ten dla każdej uczelni staje się pewnym elementem zainteresowania i zachęty dla studentów, mającym wymiar pewnej promocji, a nawet jej reklamy. Z drugiej strony także, koszty funkcjonowania Komisji Egzaminacyjnej ponoszone w związku z rozpatrywaniem przez nią wniosków uczelni oraz następnie cykliczną weryfikacją zawartych umów, są takie same w przypadku wniosków składanych przez uczelnie publiczne i niepubliczne oraz umów zawartych z oba typami tych uczelni. Koszty te, biorąc pod uwagę powyższą dowolność uczelni w podejmowaniu decyzji o złożeniu wniosku oraz uzyskiwaną dzięki zawartej umowie pewną popularyzację kierunku, powinny znaleźć w przypadku każdej umowy pokrycie w opłacie wnoszonej przy wniosku uczelni, w związku z którym Komisja Egzaminacyjna jest zobowiązana podjąć określone działania. Dodatkowo wspomnieć należy, że zdecydowana większość zawartych dotychczas przez Komisję Egzaminacyjną umów z uczelniami w zakresie jednego kierunku dotyczy także studiów niestacjonarnych, które są studiami płatnymi (średnio 3 000 zł – 3 500 zł za semestr od kandydata), w związku z czym przy ewentualnym przyjęciu przez ustawodawcę potencjalnie nawet maksymalnej wysokości opłaty (tj. czterokrotności najniższego wynagrodzenia – 18 664 zł) wydaje się, że kwota takiej opłaty zostałaby zrównoważona wysokością wpłat uzyskanych tytułem czesnego, nawet wówczas, gdy na kierunku objętym umową – i tylko przez jeden semestr w jednym roku akademickim – studiowałoby zaledwie 5 studentów.
47.	art. 1 pkt 13 projektu	**Wydział Prawa Uniwersytet w Białymstoku**	Należy także zauważyć, że szczegółowe regulacje projektowanej ustawy powinny w sposób jasny określać także skutki zawartej z uczelnią umowy, czy uwzględnienie faktu, iż cykl kształcenia nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym. Zatem umowy powinny	Uwaga / Propozycja została uwzględniona.

	(art. 22b i art. 22c udp)		być powiązane z określonym rokiem akademickim a nie rokiem kalendarzowym. Rozwiązania przyjęte w tym zakresie mogą być różne, ale zasadniczo należy stwierdzić, że racjonale byłoby przyjęcie założenia, że skutek umowy w postaci zwolnienia absolwenta danego kierunku z części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, powinien się łączyć z rozpoczęciem na danym kierunku pozostaje powiem, co do zasady, niezmienny przez cały okres studiów. Odmienne założenie, wymagające posiadania przez uczelnie umowy przez cały cykl kształcenia mogłoby prowadzić do sytuacji, w której studenci rozpoczynają studia ze świadomością korzyści jakie niesie dla nich umowa, ale następnie w skutek jej wygaśnięcia w trakcie studiów, absolwent ze zwolnienia z egzaminu korzystać nie może. Wskazany problem związany z właściwą wykładnią umów zawieranych przez Komisję Egzaminacyjną z uczelniami na okres lat kalendarzowych występuje także aktualnie. Warto więc w projekcie przesądzić jednoznacznie tę sprawę wskazując, że zwolnienie z części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego odnosi się do absolwentów, którzy rozpoczęli studia w roku akademickim, w którym obowiązywała umowa uczelni z Komisją Egzaminacyjną.	Zgodnie z przepisem przejściowym, zasady wynikające z art. 24 ust. 5 ustawy o doradztwie podatkowym („zwolnienie" z części pisemnej egzaminu) będą stosowane do wszystkich studentów, którzy rozpoczną naukę na kierunkach wynikających z zawartych umów do 30 września 2027 r. i zrealizują program objęty umową. Zakładając, że „rozpoczęcie nauki" ma miejsce z chwilą rozpoczęcia się roku akademickiego – tj. 1 października danego roku – ostatnim rocznikiem, którego dotyczyłyby umowy wygaszane na mocy ustawy, byłby rocznik rozpoczynający naukę na danym kierunku 1 października 2026 r. (czyli rocznik 2026/2027). W związku z ww. założeniem – dla uniknięcia wątpliwości przepis zostanie doprecyzowany.
48.	art. 1 pkt 13 projektu (art. 22b i art. 22c udp)	**Uniwersytet Szczeciński Instytut Ekonomii i Finansów**	Pozytywnie oceniamy zapowiedź wprowadzenia jednolitych wymogów minimalnych stawianych programom studiów, jednakże z pewnymi zastrzeżeniami. Postulujemy, aby w art. 1 pkt 13, w części dotyczącej art 22c pkt 1 uwzględnione i rozwiązane zostały następujące kwestie: 1. Postulujemy, aby wprost wskazano, że zakres zagadnień składających się na daną dziedzinę egzaminacyjną będzie stanowił jeden z elementów określanych rozporządzeniem. Zgadzamy się z argumentacją dotyczącą konieczności określenia wykazu zagadnień, które muszą zostać obowiązkowo ujęte w programie studiów. Co więcej, chcieliśmy zaznaczyć, że taki zakres ułatwi również pracę nad programami studiów, a dla zespołu przygotowującego program studiów będzie stanowić listę kontrolną w zakresie tego, co powinny obejmować treści programowe poszczególnych przedmiotów. Odgórnie ustalona lista zagadnień zwiększy również przejrzystość i obiektywność	Ad. 1. Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Zakres dziedzin objętych egzaminem na doradcę podatkowego określa art. 20 ust. 1 ustawy o doradztwie podatkowym. Dodatkowo, bardziej szczegółowy zakres tego egzaminu będzie możliwy dla każdego do ustalenia na podstawie przygotowywanego i publikowanego przez Komisję Egzaminacyjną wykazu tytułów aktów prawnych stanowiących podstawę opracowywanych pytań i zadań egzaminacyjnych. W zakresie sposobu formułowania pytań i zadań egzaminacyjnych oraz oczekiwanych odpowiedzi, zarówno dla kandydatów jak też zainteresowanych uczelni opracowujących program studiów realizujący zakres wiedzy i umiejętności wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, pomocne będą z kolei publikowane przez Komisję Egzaminacyjną przykładowe pytania i zadania

			procesu oceny programów studiów przez Komisję Egzaminacyjną. 2. Ponadto zaznaczamy, że wiedza i umiejętności doradców podatkowych nie powinny się ograniczać jedynie do aspektów prawnych przedstawianych zagadnień, ale również ich aspektów ekonomicznych. W związku z tym apelujemy o zachowanie równowagi pomiędzy zagadnieniami o charakterze prawnym i ekonomicznym. Jak już wcześniej wskazaliśmy, doradca podatkowy może zostać poproszony nie tylko o prawną interpretację obowiązujących przepisów, ale również o wskazanie ekonomicznych skutków zastosowania wybranych rozwiązań podatkowych. 3. Wnioskujemy również o dopuszczenie możliwości zastosowania alternatywnych form prowadzenia niektórych zajęć, które mogą być lepiej dopasowane do specyfiki danego przedmiotu. np. umożliwienie prowadzenia części zajęć dotyczących ewidencji podatkowych lub analiz podatkowych w formie laboratorium komputerowego. Umożliwi to studentom (przyszłym doradcom podatkowym) nabycie praktycznych umiejętności związanych z wykorzystaniem narzędzi informatycznych. 4. Postulujemy także, aby kwalifikacje osób prowadzących zajęcia, jeśli staną się one obowiązkowym elementem oceny programów studiów, nie podlegały ocenie jedynie na podstawie publikacji naukowych, lecz alternatywnie również na podstawie posiadanego doświadczenia zawodowego (np. wykładowca będący doradcą podatkowym, adwokatem, radcą prawnym, sędzią itp.). W naszej opinii osoba posiadająca wyłącznie doświadczenie praktyczne w danej dziedzinie również posiada wiedzę i umiejętności niezbędne do tego, aby odpowiednio przygotować kandydatów na doradców podatkowych do zdania egzaminu, a w konsekwencji wykonywania zawodu doradcy podatkowego. 5. Naszym zdaniem ustawa powinna również wskazywać maksymalny czas, jaki Komisja Egzaminacyjna ma na rozpatrzenie wniosku uczelni o zawarcie umowy na realizację programu studiów obejmujący zakres wiedzy i umiejętności wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego.	egzaminacyjne wraz z odpowiedziami. Powyższe powinno w wystarczającym stopniu przybliżyć zakres egzaminu na doradcę podatkowego. Ad. 2. Uwaga / Propozycja nie wymaga uwzględnienia. Zarówno bowiem na podstawie obowiązujących, jak i projektowanych przepisów nie jest wykluczone opracowywanie pytań egzaminacyjnych, w szczególności z elementami analizy podatkowej, wymagających od kandydatów przedstawienia skutków konkretnych rozwiązań podatkowych również z uwzględnieniem ich aspektów ekonomicznych. Ad. 3. Uwaga / Propozycja została uwzględniona. Zgodnie z projektowanym art. 22c ustawy o doradztwie podatkowym, wydane na podstawie tego przepisu przez Ministra Finansów rozporządzenie określi warunki w zakresie form prowadzenia zajęć w ramach programu studiów realizujących zakres wiedzy i umiejętności wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego. Dla zapewnienia uczelniom elastyczności w określaniu form zajęć, także tych realizujących zakres egzaminu, przy jednoczesnym jednak założeniu odpowiedniej ich formy umożliwiającej w największym stopniu pozyskanie jak najszerszej wiedzy w tematach egzaminacyjnych, przewiduje się, że określenie konkretnych form prowadzenia zajęć np. ćwiczenia i konwersatoria, nastąpi w stosunku do części przedmiotów, podczas gdy w stosunku do pozostałych dopuszczalne będzie ustalenie przez uczelnię odmiennej formy ich prowadzenia. Ad. 4. Uwaga / Propozycja nie wymaga uwzględnienia. Projektowany art. 22c ustawy nie wskazuje, aby kwalifikacje osób prowadzących zajęcia miały być obowiązkowym elementem oceny programów studiów dokonywanej przez Komisję Egzaminacyjną, w związku z czym nie ma potrzeby uregulowania kwestii wskazanej w treści uwagi. Weryfikacja

			Jednocześnie chcielibyśmy zaznaczyć, że tworzenie programów studiów oraz ich zatwierdzenie przez uczelnie jest relatywnie długim procesem, którego nie da się zakończyć w ciągu 2-3 tygodni. W rzeczywistości może on zajmować nawet kilka miesięcy. Wynika to z procedur związanych z zatwierdzaniem programu studiów przez uczelnie. Przykładowo, na Uniwersytecie Szczecińskim projekty programów studiów na cykl kształcenia rozpoczynający się od roku akademickiego 2025/2026 powinny zostać przekazane do rektoratu w grudniu 2024 r., a następnie podlegają wewnętrznej ocenie jakości. Po spełnieniu wszystkich wymagań stawianych wobec projektu programu studiów może on być zatwierdzony przez Senat uczelni. Dopiero taki zatwierdzony program studiów może stać się elementem wniosku o zawarcie umowy, składanego do Komisji Egzaminacyjnej. Dodatkowo zaznaczamy, że zatwierdzone programy studiów co do zasady nie mogą być zmieniane. Oznacza to, że pierwszym programem studiów przygotowanym według nowych regulacji i wytycznych z rozporządzenia może być dopiero program na cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2026/2027. Uwzględniając ostateczny termin, do kiedy programy studiów muszą wpłynąć do Komisji Egzaminacyjnej, zgłaszamy postulat o odpowiednio wcześniejsze opublikowanie rozporządzenia uszczegóławiającego wymagania stawiane programom studiów. Z naszego punktu widzenia, aby zapewnić czas niezbędny do przygotowania programów studiów w sposób należyty i zapewniający duże prawdopodobieństwo jego pozytywnej oceny przez Komisję Egzaminacyjną, rozporządzenie takie powinno być opublikowane nie później niż w czerwcu 2025 r.	kwalifikacji osób prowadzących zajęcia w ramach studiów należeć będzie – tak jak obecnie – do uczelni. Ad. 5. Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Wprowadzany projektowanymi przepisami termin składania przez uczelnie wniosków o zawarcie umowy zapewniający złożenie takiego wniosku najpóźniej 6 miesięcy przed rozpoczęciem roku akademickiego, od którego zgodnie z wnioskiem miałaby obowiązywać umowa, wskazuje pewne ramy czasowe procedowania tego wniosku także przez Komisję Egzaminacyjną tak, aby umowa mogła zacząć obowiązywać od początku najbliższego - wynikającego z wniosku - roku akademickiego. Specyfika każdego przypadku, konieczność rzetelnego zweryfikowania wszystkich wymogów stawianych uczelni i programom studiów mogących być przedmiotem umowy, powoduje że priorytetem jest ustalenie podstaw dla spełnienia warunków określonych w ustawie, co w zależności od dokumentacji przedstawionej przez uczelnie i zawartych w niej informacji może jednak niekiedy wymagać dłuższej analizy i uzupełniania dokumentów czy wyjaśnień ze strony uczelni wnioskującej, który to proces mogłoby być w niektórych przypadkach trudno zamknąć w sztywnych ramach czasowych ustawy. Niemniej jednak wydaje się, że wskazany w projekcie ustawy 6-miesięczny okres winien być wystarczający na przeprowadzenie weryfikacji takiego wniosku i zawarcia umowy z wnioskującą o jej zawarcie uczelnią.
49.	art. 1 pkt 13 projektu (art. 22b udp)	**Uniwersytet Warszawski Wydział Prawa i Administracji**	Brak jest również celowości wprowadzenia nowego art. 22b ust. 1 oraz 2 do ustawy z dnia 5 lipca 1996 r., gdyż regulacje te, poza zbędnym skomplikowaniem zasad, nie wnoszą jakichkolwiek zmian merytorycznych w stosunku do aktualnie obowiązującego stanu prawnego, na podstawie którego zawarto wiele umów, których realizacja przyczyniła się bezspornie do podwyższenia kwalifikacji osób wykonujących ten zawód. Można domniemywać, że jedynym sensem powyższych propozycji jest treść projektowane art. 22b ust. 2 projektu ustawy	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Doświadczenia 10 lat obowiązywania przepisów stanowiących podstawę zawierania przez Komisję Egzaminacyjną umów z uczelniami wskazują na potrzebę ich większego doprecyzowania oraz doregulowania podstawowych kwestii związanych z procedurą i warunkami zawierania tych umów, celem zapewnienia przede wszystkim większej jednolitości wymogów stawianych program studiów, których

			z dnia 21 października 2024 r. stanowiący: „Umowy, o których mowa w ust. 1, są zawierane na wniosek uczelni podlegający opłacie nie wyższej niż równowartość czterokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207 oraz z 2023 r. poz. 1667)". Jeżeli celem tej nowelizacji jest powyższa zmiana, to z punktu widzenia obiektywnego nie ma jakiekolwiek sensu uchylania dotychczasowo zawartych umów: Ustawodawca powinien co najwyżej określić czas w którym umowy te miałyby być dostosowane do nowego prawa.	zrealizowanie uprawnia kandydatów do przystąpienia do egzaminu na doradcę podatkowego na odrębnych zasadach uzyskując zwolnienie z części pisemnej tego egzaminu. Wynikająca z dotychczasowej praktyki stosowania tego przepisu potrzeba uzupełnienia tej regulacji, wpłynęła na jej rozbudowanie, a w konsekwencji – konieczność uregulowania tego zagadnienia w odrębnej jednostce redakcyjnej. Umowy zawierane przez uczelnie z Komisją Egzaminacyjną nadal zatem będą jedną z możliwości kierunkowego kształcenia i nabywania doświadczenia, oraz jednym z etapów w procesie nabywania uprawnień doradcy podatkowego, jednak wynikać będą z treści – bardziej rozbudowanego w zakresie merytorycznej regulacji tego zagadnienia w odniesieniu do obecnego art. 22 ust. 13a - art. 22b i 22c ustawy. Zgodnie z założeniami, nowe rozwiązania w ww. kwestii opierać się będą m.in. o bardziej szczegółowe wytyczne w zakresie budowania danego kierunku studiów, który następnie miałby się stać przedmiotem umowy uczelni z Komisją Egzaminacyjną, dlatego też – celem umożliwienia dostosowania zawartych dotychczas umów do nowych standardów, a jednocześnie zachowania ciągłości kształcenia w ramach dotychczas zawartych umów – zadecydowano o odroczeniu w czasie wejścia w życie zmian dotyczących art. 22 ust. 13a oraz art. 22b i art. 22c ustawy w znowelizowanym brzmieniu, tj. do dnia 1 stycznia 2026 r. Dodatkowo umowy zawarte na podstawie dotychczasowego art. 22 ust. 13a pozostaną w mocy i stosować się będzie do nich przepisy dotychczasowe, jednak nie dłużej niż do dnia 30 września 2027 r. (chyba że do tego czasu wygasną z mocy postanowień samej umowy w przypadku zawarcia jej na czas określony). Dotychczasowe przepisy obowiązywać będą także przy zawieraniu umów, co do których wniosek został złożony przez uczelnię i nierozpatrzony przed dniem 1 stycznia 2026 r. Wnioski składane po tej dacie rozpatrywane będą już wg nowych zasad.

50.	art. 1 pkt 13 projektu (art. 22c udp)	**Uniwersytet Warszawski Wydział Nauk Ekonomicznych**	Kwestie nowych umów współpracy zapisane są w projekcie ustawy w art. 1 ust. 13. Zaproponowano nowy artykuł – art. 22c – który szczegółowe kwestie dotyczące przyszłych umów, programów studiów i zaplanowanej w projekcie opłaty za tę umowę przesuwa do przyszłego rozporządzenia ministra właściwego ds. finansów publicznych. Zważywszy na to, że dostosowanie programu studiów wymaga nie tylko merytorycznego przygotowania uczelni ale również jest związane z procedurami obowiązującymi na Uniwersytecie Warszawskim wspomniane w przyszłym art. 22c rozporządzenie powinno być znane przynajmniej z rocznym wyprzedzeniem przed datą rozpoczęcia studiów przez studentów, którzy byliby objęci nową umową. Jeśli zatem zapis dotyczący obowiązywania dotychczasowych umów będzie interpretowany w ten sposób, że umowy te dotyczą studentów rozpoczynających studia do 1 października 2026 r., to – aby zachować ciągłość oferty dla studentów – wspomniane rozporządzenie powinno być znane najpóźniej do września 2026 roku. Jednocześnie to zapisy tego rozporządzenia są kluczowe dla Uczelni, gdyż dopiero ono decyduje o umowach współpracy. Stąd mamy nadzieję że pojawi się ono zdecydowanie wcześniej.	Uwaga / Propozycja nie wymaga uwzględnienia. Zgodnie z projektowanymi regulacjami nowe rozwiązania prawne dotyczące zawierania umów z uczelniami wejdą w życie 1 stycznia 2026 r., w tym także art. 22c ustawy zawierający delegację ustawową do wydania przez Ministra Finansów rozporządzenia, które – zgodnie z zasadami legislacyjnymi – powinno z tym dniem również wejść w życie i będzie mogło stanowić wskazówki dla opracowywanych przez uczelnie na rok akademicki 2026/2027 jako zapewne pierwszy – którego dotyczyć będą zmiany, programów studiów. Zgodnie z przepisem przejściowym, zasady wynikające z art. 24 ust. 5 ustawy o doradztwie podatkowym („zwolnienie" z części pisemnej egzaminu) będą stosowane do wszystkich studentów, którzy rozpoczną naukę na kierunkach wynikających z zawartych umów do 30 września 2027 r. i zrealizują program objęty umową. Zakładając, że „rozpoczęcie nauki" ma miejsce z chwilą rozpoczęcia się roku akademickiego – tj. 1 października danego roku – ostatnim rocznikiem, którego dotyczyłyby umowy wygaszane na mocy ustawy, byłby rocznik rozpoczynający naukę na danym kierunku 1 października 2026 r. (czyli rocznik 2026/2027). W związku z ww. założeniem – dla uniknięcia wątpliwości przepis zostanie doprecyzowany.
51.	art. 1 pkt 14 projektu (art. 23 udp)	**NKDP Spółka z o.o.**	Pod rozwagę poddać należy w art. 23 ustawy doprecyzowanie proporcji osób delegowanych do Komisji w składach egzaminacyjnych, w szczególności w celu uniemożliwienia posiadania większości delegatów danej grupy w składzie egzaminacyjnym. Taka regulacja na poziomie ustawowym pozwoli zapobiec ewentualnym zarzutom o to, że Przewodniczący Komisji może w zbyt dowolny sposób kształtować składy poszczególnych komisji.	Uwaga / Propozycja nie wymaga uwzględnienia. Szczegółowe kwestie powoływania składów egzaminacyjnych reguluje i będzie regulowało także po nowelizacji, rozporządzenie Ministra Finansów wydawane na podstawie art. 26 ustawy o doradztwie podatkowym, którego regulacje są odpowiednie i wystarczające. Komisja Egzaminacyjna przeprowadza egzaminy w 6-osobowych składach egzaminacyjnych powoływanych spośród przedstawicieli 4 grup zawodowych wchodzących w skład Komisji

				Egzaminacyjnej. Wieloletnie doświadczenia w funkcjonowaniu Komisji wskazują, że zasadniczo składy egzaminacyjne ustalane są z uwzględnieniem wszystkich grup zawodowych wchodzących w jej skład oraz w proporcji do liczby członków Komisji reprezentujących poszczególne grupy zawodowe. Zgodnie z § 20 obowiązującego obecnie w tym zakresie rozporządzenia, przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej wyznacza skład egzaminacyjny w sposób uwzględniający udział osób reprezentujących wszystkie grupy zawodowe, powołanych w skład Komisji Egzaminacyjnej, na co najmniej 10 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu. Przed wyznaczeniem składu egzaminacyjnego przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej ustala z członkami Komisji Egzaminacyjnej terminy egzaminów, w których mogą uczestniczyć. Wskazać tu jednak należy na istotne z organizacyjnego punktu widzenia kwestie zastępstw, które powodują – zwłaszcza w przypadku nagłej i nieplanowanej nieobecności członka wyznaczonego do składu, konieczność powołania w jego miejsce innej osoby z tej samej grupy zawodowej, jeżeli pozwalają na to możliwości organizacyjne tzn. gdy nie spowoduje to odwołania czy opóźnienia egzaminu, albowiem najistotniejsze staje się jego przeprowadzenie wobec kandydatów, którzy stawiają się na egzamin z różnych miejsc kraju. Jak stanowi obecnie rozporządzenie, członek składu egzaminacyjnego, który nie może z ważnych przyczyn uczestniczyć w egzaminie, niezwłocznie zawiadamia o tym przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej, który wyznacza w jego miejsce do składu egzaminacyjnego innego członka Komisji Egzaminacyjnej; wyznaczony w ten sposób skład egzaminacyjny może nie spełniać wymagań w określonych w ust. 1. Innym przypadkiem kiedy obowiązująca proporcja przedstawicieli grup zawodowych w składach egzaminacyjnych czasowo może nie być zachowana jest sytuacja koniecznego wyłączenia się członka składu egzaminacyjnego. Jak wynika z przepisów rozporządzenia członek Komisji Egzaminacyjnej wyłącza się z udziału w składzie egzaminacyjnym na czas

				przeprowadzania egzaminu wobec kandydata, z którym pozostaje w stosunku osobistym lub stosunku innego rodzaju, który mógłby wywoływać wątpliwości co do jego bezstronności.
52.	art. 1 pkt 15 projektu (art. 24 udp)	**NKDP Spółka z o.o.**	Pod dyskusję pozostawiamy zmianę modelu egzaminu na bardziej szczegółowy i problemowy egzamin pisemny, który poza zadaniem polegającym na sporządzeniu pisma procesowego obejmowałby sporządzenie opinii, wypełnienie zeznania podatkowego albo (oraz) rozliczenie podatkowe na podstawie danych finansowych – zamiast tego dopuścić należy rezygnację z części ustnej, która w obecnym kształcie wydaje się zbyt uznaniowa i nie ma jasno udokumentowanego przebiegu. Proponujemy: - zmianę modelu egzaminu na bardziej szczegółowy i problemowy egzamin pisemny, który poza zadaniem polegającym na sporządzeniu pisma procesowego obejmowałby sporządzenie opinii, wypełnienie zeznania podatkowego, czy rozliczenie na podstawie danych finansowych - rezygnację z ustnej części egzaminu.	Uwaga / Propozycja została uwzględniona częściowo. Szczegółowe kwestie dotyczące przeprowadzania części pisemnej egzaminu reguluje obecnie i regulować będzie po wejściu w życie projektowanych przepisów, rozporządzenie Ministra Finansów wydane na podstawie art. 26 ustawy o doradztwie podatkowym, w którym przewidziane zostanie – w ramach części pisemnej egzaminu – drugie zadanie egzaminacyjne, poza wystąpieniem do organu podatkowego albo sądu, w postaci sporządzenia projektu opinii podatkowej. Z uwagi jednak na fakt, że znaczna część zadań doradcy podatkowego, zwłaszcza tych zastrzeżonych do wykonywania przez przedstawicieli tego zawodu, skupiona jest na reprezentowaniu przed organami i sądami administracyjnymi, przy czym profesjonalizm doradców podatkowych występujących w roli pełnomocników podkreślony zostanie dodatkowo strojem urzędowym (toga), bardzo istotna jest w tym zawodzie także umiejętność formułowania wypowiedzi ustnych, którą weryfikuje część ustna egzaminu na doradcę podatkowego. Z tego względu nie jest uzasadniona rezygnacja z części ustnej egzaminu, niemniej zmodyfikowane zostaną zasady przystępowania przez kandydatów do tej części egzaminu, umożliwiając chociażby korzystanie z tekstów aktów prawnych.
53.	art. 1 pkt 16 projektu (art. 24a udp)	**Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego**	Propozycja Komisji Egzaminacyjnej do art. 24a: „3. W przypadku upływu okresu, o którym mowa w art. 24 ust. 4 albo 6, kandydat może złożyć kolejny wniosek, o którym mowa w art. 21 ust. 1. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.” Uwaga redakcyjna polegająca na dodaniu wyrazu odpowiednio na końcu zdania.	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Po zakończeniu cyklu egzaminacyjnego, kandydat zainteresowany ponownym przystąpieniem do egzaminu na doradcę podatkowego podejmuje takie same czynności jak przy pierwszym wniosku o dopuszczenie do egzaminu, a

				termin rozpoczęcia i zakończenia jego cyklu egzaminacyjnego liczony jest zgodnie z zasadami określonymi w projektowanym art. 24a ust. 1 – przepis ten stosuje się wprost, nie zachodzą w tym zakresie odmienności wskazujące na potrzebę stosowania go jedynie „odpowiednio". Przepis został jednak zmodyfikowany w zakresie możliwości stosowania, po zakończeniu cyklu egzaminacyjnego kandydata będącego absolwentem kierunku objętego umową Komisji z uczelnią, projektowanej regulacji art. 24a ust. 2 ustawy. Z uwagi bowiem na fakt, że w przypadku, o którym mowa w art. 24 ust. 5 ustawy, kandydat może przystępować do części ustnej egzaminu lub powtarzać tę część egzaminu w okresie roku od dnia złożenia wniosku o dopuszczenie do części ustnej egzaminu po raz pierwszy, nie później jednak niż w okresie 2 lat od ukończenia studiów (art. 24 ust. 6 ustawy), nie jest możliwe – po upływie tego okresu – ponowne przystępowanie – w ramach kolejnego cyklu egzaminacyjnego – do egzaminu na doradcę podatkowego z pominięciem części pisemnej egzaminu. Z przepisów ustawy wynika bowiem, że kandydat będący ww. absolwentem, który zakończył cykl egzaminacyjny właściwy dla procedury egzaminacyjnej odpowiedniej dla tego rodzaju kandydatów, przystępuje do egzaminu na zasadach ogólnych tj. przystępuje do egzaminu na doradcę podatkowego obejmującego część pisemną i ustną egzaminu, w związku z czym cykl egzaminacyjny rozpoczyna się mu i kończy na zasadach określonych w projektowanym art. 24a ust. 1 (zasady w tym zakresie nie ulegają zmianie). Należy zwrócić uwagę, że po upływie okresu, o którym mowa w art. 24 ust. 6 ustawy (i tym samym po zakończeniu cyklu egzaminacyjnego), kandydat, którego pierwszy cykl egzaminacyjny obejmował jedynie część ustną egzaminu, może rozpocząć kolejny cykl egzaminacyjny, który w tym przypadku składać się już będzie z dwóch części egzaminu: pisemnej i ustnej (analogicznie jak obecnie).
54.	art. 1 pkt 17 projektu	**Krajowa Izba Doradców Podatkowych**	Uwaga ogólna: uproszczenie systemu opłat oraz rezygnację z opłaty wstępnej mogącej w istotny sposób wpłynąć na ograniczenie do dostępu do zawodu doradcy podatkowego	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona.

	(art. 25 udp)		Uzasadnienie Dotychczas obowiązujący system opłat za egzamin na doradcę podatkowego był prosty i przewidywalny – wynosił 1800 zł za pełen egzamin, a w przypadku negatywnego wyniku z części pisemnej lub ustnej, opłata za poprawkę wynosiła 900 zł. Wprowadzenie opłaty wstępnej oraz podział opłaty za egzamin na dwie części (pisemną i ustną) może znacząco zwiększyć całkowite koszty przystąpienia do egzaminu dla nowych kandydatów. Opłata wstępna, choć jej wysokość nie została jeszcze określona, stanowi nowy wydatek, który wcześniej nie obciążał kandydatów. Jeśli wyniesie równowartość minimalnego wynagrodzenia za pracę (w 2024 r. wynoszącego 4242 zł brutto), całkowity koszt przystąpienia do egzaminu może znacząco wzrosnąć, co szczególnie dotknie młode osoby lub tych, którzy dopiero rozpoczynają karierę zawodową i nie dysponują wystarczającymi środkami finansowymi. Wprowadzenie opłaty wstępnej jako dodatkowej bariery finansowej może zniechęcić potencjalnych kandydatów do zdawania egzaminu, co w dłuższej perspektywie może negatywnie wpłynąć na napływ nowych członków do zawodu. Już teraz doradcy podatkowi funkcjonują w wysoce wymagającym otoczeniu prawnym i ekonomicznym, gdzie liczba osób decydujących się na podjęcie tego zawodu maleje. Dodatkowe obciążenia finansowe mogą wzmocnić tę tendencję, co w konsekwencji przyczyni się do dalszego uszczuplenia rynku doradców podatkowych. Podział opłat egzaminacyjnych na dwie części wprowadza dodatkową złożoność do procesu. Dotychczas kandydat, który nie zdał jednej z części, ponosił opłatę proporcjonalną (900 zł). W nowym systemie, mimo ograniczenia maksymalnej opłaty do minimalnego wynagrodzenia, istnieje ryzyko, że suma obu opłat (pisemnej i ustnej) może przewyższać dotychczasowe koszty egzaminu, co oznacza faktyczne podrożenie procedury dla kandydata.	Obowiązująca obecnie jedna, niepodzielna opłata egzaminacyjna obejmująca wszystkie czynności Komisji Egzaminacyjnej dotyczące przeprowadzenia wobec danego kandydata całej procedury egzaminacyjnej i obydwu części tego egzaminu, tj. pisemnej i ustnej, jest – w związku z ich mnogością – rozwiązaniem nieodpowiednim i niewspółmiernym do formuły tego egzaminu, która zapewniając kandydatowi wielokrotne możliwości powtarzania każdej jego części oraz w określonych przypadkach także możliwość uzyskania zwrotu opłaty (obecnie również zmiany terminu egzaminu) może być długotrwała, a kandydat mimo uiszczenia „z góry” opłaty za część ustną egzaminu może do tej części w ogóle nie przystąpić z uwagi na nieuzyskanie wcześniej wyniku pozytywnego z części pisemnej egzaminu. Przepisy umożliwiają kandydatom nieograniczone – co do liczby i czasu – możliwości powtarzania części pisemnej egzaminu oraz kilkukrotne – w okresie roku – powtarzanie części ustnej egzaminu, co powoduje, że w sytuacji niepowodzeń na egzaminie procedura egzaminacyjna może trwać nawet kilka lat. Stąd też, przewidziane w projekcie rozdzielenie opłaty egzaminacyjnej – w ślad za obowiązującym podziałem na część pisemną i ustną egzaminu – i wprowadzenie dwóch opłat egzaminacyjnych – odrębnie za część pisemną i ustną egzaminu, spowoduje, że kandydat będzie ponosił koszty egzaminu adekwatnie do etapu procedury egzaminacyjnej na którym się w danym momencie znajduje, bez konieczności ponoszenia opłaty za kolejną część egzaminu, w sytuacji gdy nie ma pewności czy spełni warunki niezbędne do przystąpienia do tej drugiej części egzaminu. Przewidziana w projekcie „opłata wstępna”, należna z tytułu złożenia przez kandydata na doradcę podatkowego wniosku o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego (zatem tylko pierwszego wniosku, w związku z którym kandydat może rozpocząć cykl egzaminacyjny) wynika natomiast z konieczności pokrycia kosztów czynności związanych z weryfikacją i rozpatrzeniem tego wniosku, które występują niezależne od organizacji samego egzaminu z części pisemnej

			Nie jest do końca jasne, dlaczego wprowadzono opłatę wstępną oraz jakie koszty ma ona pokrywać. Obecnie proces weryfikacji wniosku o przystąpienie do egzaminu jest częścią działań organizacyjnych komisji egzaminacyjnej, które były dotychczas finansowane z opłat za egzamin. Wprowadzenie dodatkowego elementu kosztowego wydaje się być krokiem zbędnym, który zwiększa bariery dla kandydatów, nie oferując realnych korzyści w zakresie organizacji egzaminów. W sytuacji, gdy kandydat musi ponownie zdawać którąś z części egzaminu, brak proporcjonalności w opłatach zwrotnych (np. tylko połowa opłaty za nieprzystąpienie w określonych okolicznościach) może być uznany za niesprawiedliwy. Istnieje ryzyko, że kandydaci przystępujący ponownie do egzaminu będą musieli ponosić nieproporcjonalnie wysokie koszty w porównaniu do dotychczasowego systemu. Zamiast wprowadzania opłaty wstępnej oraz podziału kosztów egzaminacyjnych, warto rozważyć utrzymanie jednorazowej opłaty egzaminacyjnej na poziomie adekwatnym do kosztów organizacji egzaminów. Dzięki temu system opłat pozostanie bardziej przewidywalny, a koszty dostępu do zawodu nie będą sztucznie zawyżane. Wprowadzenie opłaty wstępnej oraz podział opłat egzaminacyjnych na dwie części może spowodować wzrost całkowitych kosztów związanych z przystąpieniem do zawodu doradcy podatkowego, co z kolei może ograniczyć dostępność tego zawodu dla nowych kandydatów. Warto rozważyć uproszczenie systemu opłat oraz rezygnację z opłaty wstępnej, co mogłoby zwiększyć transparentność i zachęcić więcej osób do podejmowania kariery doradcy podatkowego.	czy z części ustnej. Podczas czynności wstępnych – przed zakwalifikowaniem do egzaminu – badaniu przez Komisję Egzaminacyjną podlega spełnianie przez kandydata wszystkich warunków, jakie zgodnie z ustawą są niezbędne, aby móc zostać dopuszczonym do egzaminu, a w razie niespełnienia ww. warunków, Komisja Egzaminacyjna podejmuje decyzję o odmowie dopuszczenia do egzaminu (art. 21 ust. 2 ustawy). Decyzja ta – zgodnie z obecnym art. 13 ust. 1 ustawy – jest decyzją administracyjną. Przyjęte w projekcie generalne założenie przypisania poszczególnych opłat wnoszonych przez kandydatów do odpowiednich etapów procedury egzaminacyjnej i wprowadzany w związku z tym podział na opłatę egzaminacyjną za część pisemną i opłatę egzaminacyjną za część ustną egzaminu, przesądza o konieczności wyodrębnienia i odpowiedniego zwymiarowania także kosztów – i w konsekwencji pokrywającej je opłaty – za ww. czynności podejmowane w związku z samym dopuszczeniem kandydata do egzaminu, który to etap jest jednorazowy (w cyklu egzaminacyjnym) i występuje tylko przy wniosku o dopuszczenie do egzaminu. Dlatego też, celem zrekompensowania wydatków poniesionych przez Komisję Egzaminacyjną na czynności administracyjne dotyczące rozpatrzenia wniosku kandydata o dopuszczenie do egzaminu, wyodrębniona została opłata wstępna, która – będąc odpowiednikiem opłaty za czynności urzędowe – stanowi dochód budżetu państwa. Nowelizacja przepisów odnoszących się do zwrotu opłaty polega na częściowym włączeniu do ustawy bardziej szczegółowych regulacji w tym zakresie ujętych dotychczas w rozporządzeniu (zwrot opłaty możliwy jest tylko raz w odniesieniu do części pisemnej egzaminu, kandydat składa wniosek o zwrot opłaty w terminie 14 dni od dnia wyznaczonego terminu egzaminu), likwidacji dotychczasowego ograniczenia możliwości uzyskania zwrotu opłaty jedynie w przypadku niestawiennictwa spowodowanego przyczynami niezawinionymi i konieczności ich udokumentowania, umożliwienia uzyskania zwrotu połowy opłaty w przypadku niestawiennictwa na części ustnej

				egzaminu (w związku także z wyodrębnieniem niniejszą ustawą oddzielnej opłaty za tę część) – raz w trakcie cyklu egzaminacyjnego, tak jak w przypadku części pisemnej egzaminu, przy jednoczesnym jednak wprowadzeniu prawa do uzyskania zwrotu połowy uiszczonej opłaty, a nie pełnej jej kwoty. Obowiązujące bowiem rozwiązanie powoduje, że koszt organizacji egzaminów, na których kandydat się nie stawił i uzyskał zwrot opłaty albo zmianę terminu, zorganizowanych każdorazowo na wniosek kandydata, pokrywa budżet państwa, a kandydat nie partycypuje w tych kosztach. Dopuszczenie możliwości uzyskania przez kandydata zwrotu połowy opłaty uiszczonej za część pisemną lub ustną egzaminu – raz dla każdej z tych części w trakcie cyklu egzaminacyjnego, pozwoli chociaż w części pokryć koszty organizacji tego egzaminu, ponoszone niezależnie od tego czy kandydat się stawił, a kandydatowi umożliwi – w tych wyjątkowych przypadkach – uzyskanie zwrotu części środków finansowych, gdy mimo złożonego wniosku, nie przystąpił do egzaminu (niezależnie od przyczyn i bez konieczności przedstawienia szczególnej dokumentacji). Przy obecnym systemie zwrotu opłaty i zmiany terminu w ramach jednej i tej samej opłaty w jednym cyklu egzaminacyjnym, wnoszonej na pokrycie kosztu jednego egzaminu pisemnego i jednego ustnego, Komisja Egzaminacyjna zobligowana jest de facto do przygotowania, a budżet państwa do pokrycia kosztów, na rzecz kandydata trzech egzaminów z części pisemnej i dwóch z części ustnej. W przypadku bowiem nieobecności kandydata aż na trzech egzaminach, nie ponosi on z tego tytułu żadnych negatywnych skutków. Zaproponowane rozwiązanie ma na celu zminimalizowanie negatywnych konsekwencji jakie ponosi budżet państwa w związku z organizacją kilku tych samych egzaminów w ramach jednej opłaty egzaminacyjnej, ograniczenie nadużywania przez kandydatów instytucji wnioskowania o zwrot opłaty egzaminacyjnej czy zmiany terminu egzaminu, ale z drugiej strony umożliwienie uzyskania zwrotu połowy

				opłaty bez konieczności wyjaśniania przez kandydata przyczyn niestawiennictwa na egzaminie i ich udokumentowania (w trakcie cyklu egzaminacyjnego – raz w przypadku części pisemnej i raz w przypadku części ustnej). Wniosek kandydata generuje koszty związane z organizacją egzaminu, z poniesieniem których musi się on liczyć składając przedmiotowy wniosek. W efekcie nowelizacji nadal połowa kosztów aż dwóch egzaminów (jednego pisemnego i jednego ustnego) będzie ponoszona wyłącznie przez budżet państwa jeśli kandydat się na nich nie stawi, co stanowi wystarczające ustępstwo wobec przypadków braku możliwości stawienia się przez kandydata na egzaminie mimo wcześniejszego wnioskowania o jego zorganizowanie. Dodatkowo podkreślić należy, że przyczyną odniesienia wysokości opłat dotyczących egzaminu do wartości minimalnego wynagrodzenia za pracę, jest – w obliczu dynamicznych zmian społeczno-gospodarczych skutkujących wzrostem cen usług i dóbr konsumpcyjnych - potrzeba zachowania realności ich wysokości bez konieczności każdorazowej zmiany przepisów w tym zakresie. Funkcjonująca obecnie w odniesieniu do egzaminu na doradcę podatkowego formuła określenia opłaty egzaminacyjnej w sposób kwotowy, jest dość kłopotliwa jeśli chcielibyśmy zachować w miarę stały jej wymiar. Ostatnio w niezmiennej wysokości funkcjonowała ona przez niemal 13 lat, skutkując znaczną dysproporcją pomiędzy kosztami organizacji i przeprowadzenia egzaminu, a wydatkami ponoszonymi przez kandydatów w związku z ich udziałem w procedurze egzaminacyjnej. Dlatego też zadecydowano, że wysokość tych opłat będzie określona nie jak dotychczas przez konkretną kwotę, ale przez procentowy wskaźnik odnoszący się do wartości minimalnego wynagrodzenia za pracę, która stanowić będzie – zgodnie z wynikającą z projektu zasadą – górną granicę tej opłaty. Podkreślić przy tym należy, że przyjęte rozwiązanie nie zakłada zrównania wysokości tych opłat z wysokością minimalnego wynagrodzenia, a jedynie posłużenie się nim celem waloryzacji ich wartości. Procent, który w zestawieniu z wartością minimalnego wynagrodzenia

				pozwoli następnie ustalić konkretną wysokość opłaty, określi w rozporządzeniu Minister Finansów. Biorąc pod uwagę całokształt wprowadzonych w zakresie procedury egzaminacyjnej zmian, wydaje się, że nawet w sytuacji ewentualnego wzrostu opłaty, koszt egzaminu na doradcę podatkowego może okazać się dla kandydata taki sam a nawet niższy niż obecnie, jeśli do każdej z części egzaminu będzie on przystępować raz, a nie jak dotychczas kilka - a nawet kilkanaście – razy. Niejako na marginesie wspomnieć należy, że przedstawione obawy o zniechęcenie potencjalnych kandydatów do zdawania egzaminu i argument „malejącej liczby osób decydujących się na podjęcie tego zawodu", w świetle wzrastającej liczby osób zgłaszających się do egzaminu na doradcę podatkowego oraz wskazywanej przez samorząd zawodowy na swojej stronie internetowej informacji, że 2024 rok był „rekordowy pod względem liczby nowych doradców podatkowych", wydają się być nieuzasadnione.
55.	art. 1 pkt 17 projektu (art. 25 ust. 1 pkt 1 udp)	**Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP)**	Wprowadzenie opłaty wstępnej podroży wejście do zawodu doradcy podatkowego przez nowych członków. Oczywiście wszystko zależy od ustalenia wysokości tych opłat, może to przyczynić się do spadku zainteresowania zdawaniem egzaminu przez ewentualnych kandydatów.	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Przewidziana w projekcie „opłata wstępna", należna z tytułu złożenia przez kandydata na doradcę podatkowego wniosku o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego (zatem tylko pierwszego wniosku, w związku z którym kandydat może rozpocząć cykl egzaminacyjny) wynika z konieczności pokrycia kosztów czynności związanych z weryfikacją i rozpatrzeniem tego wniosku, które występują niezależne od organizacji samego egzaminu z części pisemnej czy z części ustnej. Podczas czynności wstępnych – przed zakwalifikowaniem do egzaminu – badaniu przez Komisję Egzaminacyjną podlega spełnianie przez kandydata wszystkich warunków, jakie zgodnie z ustawą są niezbędne, aby móc zostać dopuszczonym do egzaminu, a w razie niespełnienia ww. warunków, Komisja Egzaminacyjna podejmuje decyzję o odmowie dopuszczenia do egzaminu (art. 21 ust. 2 ustawy), która – zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy – jest

				decyzją administracyjną. Przyjęte w projekcie generalne założenie przypisania poszczególnych opłat wnoszonych przez kandydatów do odpowiednich etapów procedury egzaminacyjnej i wprowadzany w związku z tym podział na opłatę egzaminacyjną za część pisemną i opłatę egzaminacyjną za część ustną egzaminu, przesądza o konieczności wyodrębnienia i odpowiedniego zwymiarowania także kosztów i w konsekwencji pokrywającej je opłaty, za ww. czynności podejmowane w związku z samym dopuszczeniem kandydata do egzaminu, który to etap jest jednorazowy (w cyklu egzaminacyjnym) i występuje tylko przy wniosku o dopuszczenie do egzaminu.
56.	art. 1 pkt 20 projektu (art. 27 ust. 3 i 4 udp)	**Polska Grupa Energetyczna S.A.** **(PGE S.A.)**	Propozycja zmian: 1) Zmiany w art. 27 ust. 3 i 4: A. Uchylenie obowiązującego art. 27 ust. 3 i usunięcie projektowanego art. 27 ust. 4. albo B. Zmiana obowiązującego art. 27 ust. 3 i projektowanego art. 27 ust. 4 poprzez doprecyzowanie, że ograniczenie wykonywania czynności doradztwa podatkowego dotyczy wyłącznie czynności zastrzeżonych i że dopuszczalne jest ich wykonywanie również na rzecz innych podmiotów należących do tej samej grupy kapitałowej: Zmiana w obowiązującym art. 27 ust. 3 *Doradca podatkowy wykonujący zawód w ramach stosunku pracy, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b, wykonuje czynności doradztwa podatkowego o których mowa w art. 2 ust. 2 ustawy jedynie na rzecz podmiotu, w którym jest zatrudniony lub jednostki wchodzącej w skład grupy kapitałowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.)*	Uwaga / Propozycja została uwzględniona częściowo. Biorąc pod uwagę aktualne realia gospodarcze, w których zawód wykonują obecnie doradcy podatkowi, zatrudnieni także – na podstawie art. 27 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy – w działających w różnorodnych obszarach podmiotach będących przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.), funkcjonujących coraz częściej w ścisłym powiązaniu z innymi podmiotami, wykonywane na rzecz podmiotu zatrudniającego czynności doradztwa podatkowego w postaci sporządzenia opinii, porad i wyjaśnień powinny uwzględniać sytuację prawnopodatkową nie tylko pracodawcy doradcy podatkowego ale także podmiotów mających z nim ścisły związek, od niego zależnych, a przez to mających w szerszej perspektywie wpływ na jego sytuację. Relacja tak ścisła występuje przede wszystkim w przypadku podmiotów objętych skonsolidowanych sprawozdaniem finansowym, o którym mowa w rozdziale 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.), obejmującym dane jednostki dominującej i jednostek od niej zależnych wszystkich szczebli, zestawione w taki sposób, jakby grupa kapitałowa stanowiła jedną jednostkę (art. 55 ust. 1 ustawy o rachunkowości). Umożliwienie w takim przypadku doradcom podatkowym wykonywania czynności doradztwa

			Zmiana w projektowanym art. 27 ust. 4 *Doradca podatkowy wykonujący zawód na podstawie umowy cywilnoprawnej, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b, wykonuje czynności doradztwa podatkowego o których mowa w art. 2 ust. 2 ustawy tylko na rzecz drugiej strony tej umowy lub jednostki wchodzącej w skład grupy kapitałowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.)* 2) Dodanie art. 27 ust. 5 i 6: *5. Doradca podatkowy wykonujący zawód w ramach stosunku pracy może być zatrudniony jednocześnie w więcej niż jednym podmiocie i w wymiarze przekraczającym jeden etat, z zastrzeżeniem, że doradca podatkowy nie podejmuje działań w sprawach, w których przypuszczalne jest wystąpienie konfliktu interesów.* *6. Doradca podatkowy wykonujący zawód w ramach umowy cywilnoprawnej może zawierać takie umowy jednocześnie z więcej niż jednym podmiotem, z zastrzeżeniem, że doradca podatkowy nie podejmuje działań w sprawach, w których przypuszczalne jest wystąpienie konfliktu interesów.* Art. 27 ust. 3 i projektowany ust. 4 przewidują, że doradca podatkowy wykonujący zawód w ramach stosunku pracy, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b albo umowy cywilnoprawnej, o której mowa w projektowanym ust. 1 pkt 2 lit. b może wykonywać czynności doradztwa podatkowego wyłącznie na rzecz podmiotu, w którym jest zatrudniony albo odpowiednio - drugiej strony umowy cywilnoprawnej. Obowiązywanie art. 27 ust. 3 i wprowadzenie projektowanego ust. 4 należy uznać za niecelowe oraz jednocześnie godzące w interes samych doradców podatkowych oraz ich klientów.	podatkowego wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy - nie tylko jak dotychczas na rzecz tych podmiotów, w których doradca podatkowy jest zatrudniony - ale także – w przypadku gdy podmiotem zatrudniającym doradcę podatkowego jest podmiot zobowiązany do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, o którym mowa w rozdziale 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości - na rzecz pozostałych podmiotów objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym sporządzonym przez podmiot zatrudniający doradcę podatkowego - w związku ze ścisłą wzajemną zależnością tych podmiotów, odpowiada zasadom funkcjonowania podmiotów w tego rodzaju ścisłych zależnościach, wymagających stałej współpracy, zapewniającej bardziej efektywne prowadzenie działalności. Jednocześnie istotne jest, że wykonywanie tych czynności pozostanie zastrzeżone dla podmiotów profesjonalnych i odpowiednio w tym zakresie wykwalifikowanych, tj. doradców podatkowych. Dla zapewnienia transparentności świadczenia tego rodzaju usług i możliwości jednoznacznego zidentyfikowania przez Krajową Izbę Doradców Podatkowych – w związku ze sprawowanym przez samorząd zawodowy nadzorem – sposobu wykonywania przez doradcę podatkowego zawodu, zasadne jest pozostawienie w tym zakresie możliwości wykonywania ww. czynności jedynie na podstawie stosunku pracy, w ramach zatrudnienia w podmiocie zobowiązanym do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, nie dopuszczając wykonywania tych czynności na podstawie umowy cywilnoprawnej. Propozycja wprowadzenia ust. 5 i 6 nie została uwzględniona, z uwagi na fakt, że obowiązujące i projektowane regulacje prawne nie ograniczają doradcy podatkowego w zatrudnieniu jednocześnie w więcej niż jednym podmiocie i w wymiarze przekraczającym jeden etat, a także w zawieraniu umowy cywilnoprawnej jednocześnie z więcej niż jednym podmiotem.

			Art. 27 ust. 3 i 4 nie przystają do realiów gospodarczych Art. 27 ust. 3 i projektowany ust. 4 przewidują, że doradca podatkowy wykonujący zawód w ramach stosunku pracy, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b albo umowy cywilnoprawnej, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b może wykonywać czynności doradztwa podatkowego wyłącznie na rzecz podmiotu, w którym jest zatrudniony oraz, odpowiednio, drugiej strony umowy cywilnoprawnej. Zastosowane w art. 27 ust. 3 i projektowanym ust. 4 sformułowanie dotyczące wykonywania czynności doradztwa „na rzecz" określonego podmiotu jest nieprecyzyjne i w wielu przypadkach nie pozwala na jednoznaczną ocenę, czy doradca podatkowy działa w konkretnych okolicznościach w sposób zgodny z przepisami. Treść tych przepisów nie odpowiada również realiom gospodarczym. Czynności doradztwa podatkowego, a w szczególności udzielanie podatnikom porad, opinii i wyjaśnień z zakresu ich obowiązków podatkowych, w praktyce najczęściej dotyczą transakcji realizowanych przez więcej niż jeden podmiot. W związku z tym opinia czy wyjaśnienia udzielane przez doradcę podatkowego w ramach tzw. doradztwa transakcyjnego naturalnie dotyczą więcej niż tylko jednego podmiotu, który zleca sporządzenie danej opinii. Zdarza się również, że sporządzenie jednej opinii podatkowej zleca formalnie kilka podmiotów, które dzielą się kosztami jej przygotowania (umowa zawarta z więcej niż jednym zleceniodawcą albo jeden zleceniodawca refakturujący koszt usługi na inne zainteresowane podmioty). W takich przypadkach doradca podatkowy wykonuje czynności doradztwa podatkowego dotyczące podmiotu zlecającego ich wykonanie i jednocześnie innych podmiotów. Formułowanie opinii dotyczących więcej niż jednego podmiotu jest również naturalne w przypadku czynności doradztwa podatkowego realizowanego na rzecz podmiotu funkcjonującego w grupie kapitałowej. W tych okolicznościach możliwy jest szczególny przypadek, w którym podmiot zleca doradcy	

			podatkowemu przygotowanie opinii dotyczącej określonego zdarzenia, które jednak wywołuje skutki podatkowe wyłącznie u innego podmiotu, a nie u samego zlecającego. Przykładem jest sytuacja, w której jednej ze spółek w grupie kapitałowej przypisano rolę polegającą na zamawianiu usług doradczych na rzecz pozostałych spółek z grupy. Częstą praktyką jest również zlecanie przez spółkę matkę przygotowania opinii podatkowych dotyczących działalności spółki córki. W takich sytuacjach spółka matka zleca sporządzenie opinii, bo mimo że opisywane skutki podatkowe nie dotyczą jej samej bezpośrednio, to opinia jest jej potrzebna, jako że jest ona zainteresowana formułowaniem odpowiednich wytycznych właścicielskich oraz zapewnianiem spójności i prawidłowości rozliczeń w całej grupie kapitałowej. Powyższe sytuacje są częste w praktyce gospodarczej a ich wspólnym mianownikiem jest wykonywanie czynności doradztwa podatkowego (zwłaszcza udzielania porad, opinii, wyjaśnień), które dotyczą skutków działań podmiotu innego niż ten, który formalnie zleca wykonanie czynności doradcy podatkowemu (i wypłaca mu wynagrodzenie). Treść obowiązującego art. 27 ust. 3 i projektowanego ust. 4 nie przystaje do realiów gospodarczych, bo nie pozwala na jednoznaczne określenie, jak w takich przypadkach powinien zachować się doradca podatkowy wykonujący zawód w ramach stosunku pracy, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b albo umowy cywilnoprawnej, o której mowa w projektowanym ust. 1 pkt 2 lit. b. Konieczne jest zatem wyeliminowanie wątpliwości w powyższym zakresie i zapewnienie, aby treść regulacji odpowiadała celom, jakie towarzyszą ich wprowadzeniu i realiom ekonomicznym. Art. 27 ust. 3 i 4 jako niecelowe Z uzasadnienia historycznego projektu wprowadzającego obowiązujący już art. 27 ust. 3 Ustawy wynika wprost, że celem tego przepisu miało być wykluczenie możliwości wykonywania doradztwa „*na rzecz podmiotów zewnętrznych w stosunku do pracodawcy”* oraz że „*dopuszczenie możliwości wykonywania*	

			zawodu doradcy podatkowego i pozostawania w zatrudnieniu w wymienionych podmiotach powinno być możliwe w przypadku, jeśli nie będzie powodować konfliktu interesów". Z uzasadnienia Projektu wynika z kolei, że celem ograniczenia przewidzianego w art. 27 ust. 4 jest wyeliminowanie sytuacji, w której klientami doradcy podatkowego staną się klienci podmiotu, z którym doradca podatkowy zawrze umowę cywilnoprawną. • *Interes i wola klienta* Biorąc pod uwagę tak nakreślony cel art. 27 ust. 3 i projektowanego ust. 4, zasadnym jest przyjęcie, że wynikające z tych regulacji ograniczenie wykonywania czynności doradztwa podatkowego powinno być możliwe, ale nie powinno być określone w sposób generalny, lecz być ukształtowane treścią umowy z konkretnym klientem i podporządkowane jego indywidualnym interesom. Można w tym zakresie w umowie zawartej z doradcą podatkowym wprowadzać pożądane ograniczenia w ramach swobody umów. Przepisy Ustawy powinny natomiast uwzględniać, że w wielu przypadkach (takich jak opisane powyżej) wykonywanie czynności doradztwa podatkowego na rzecz innych podmiotów pracodawca (albo druga strona umowy cywilnoprawnej) może wprost uznawać za zgodne z własnym interesem, a nawet stanowiące istotę zamawianej usługi. Ponadto w większości przypadków pracodawca / zleceniodawca skłonny jest zaakceptować, że działający na jego rzecz doradca podatkowy wykonywałby czynności doradztwa podatkowego również na rzecz innych podmiotów, z poszanowaniem zasady dotyczącej przeciwdziałaniu konfliktu interesów. Możliwość wykonywania czynności doradztwa podatkowego wyłącznie na rzecz pracodawcy / zleceniodawcy długofalowo wpływa negatywnie na jakość i cenę usługi. Wynagrodzenie takiego doradcy musi bowiem uwzględniać, że zawarta umowa o pracę / cywilnoprawna pozbawia go innych możliwości zarobkowania na wykonywaniu czynności doradztwa podatkowego na rzecz innych podmiotów. Może być to szczególnie problematyczne, gdy Przedsiębiorca zawiera z doradcą podatkowym umowę o pracę tylko na część etatu.	

			Jednocześnie taki doradca traci możliwość podnoszenia wiedzy i pogłębiania swojego doświadczenia zawodowego w oparciu o współpracę z innymi podmiotami. Z tego powodu art. 27 ust. 3 i 4 stanowią też źródło nierównej sytuacji zawodowej doradców podatkowych wykonujących zawód w ramach stosunku pracy / umowy cywilnoprawnej z Przedsiębiorcą względem doradców podatkowych wykonujących zawód w innych formach, które mogą współpracować z wieloma podmiotami. Z uzasadnienia Projektu wynika, że celem ograniczenia przewidzianego w art. 27 ust. 4 jest wyeliminowanie sytuacji, w której klientami doradcy podatkowego staną się klienci podmiotu, z którym doradca podatkowy zawrze umowę cywilnoprawną. Intencją ustawodawcy wydaje się zatem umożliwienie Przedsiębiorcy korzystania na własne potrzeby z czynności doradztwa podatkowego zleconych doradcy podatkowemu na podstawie umowy cywilnoprawnej albo umowy o pracę, przy jednoczesnym uniemożliwieniu odsprzedaży takich usług przez tego Przedsiębiorcę, który nie jest podmiotem uprawnionym do zawodowego wykonywania czynności doradztwa podatkowego. Powyższy cel realizuje już jednak obowiązujący art. 2 ust. 2 Ustawy, który przewiduje, że zawodowe wykonywanie czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 4 i 5, jest zastrzeżone wyłącznie dla podmiotów uprawnionych w rozumieniu Ustawy oraz art. 81 Ustawy przewidujący odpowiedzialność karną za wykonywanie tych czynności przez podmiot nieuprawniony. Jeśli intencją ustawodawcy jest dodatkowe wzmocnienie tych obowiązujących już przepisów dotyczących dopuszczalnych organizacyjno-prawnych form wykonywania zawodu doradcy podatkowego i zapobieganie wykonywaniu czynności doradztwa podatkowego przez podmioty nieuprawnione, to wskazana jest nowelizacja przepisów kierowanych do nich – chociażby art. 2 ust. 2 oraz art. 8. Za niewłaściwe należy natomiast uznać obowiązywanie art. 27 ust. 3 i wprowadzenie projektowanego ust. 4, których obowiązywanie godzi w interes i bezpieczeństwo prawne grupy zawodowej doradców podatkowych, którą Ustawa powinna chronić. Szczególnie że analogicznych ograniczeń nie	

			skierowano do doradców podatkowych wykonujących zawód w innej dopuszczalnej formie. • *Konflikt interesów* Nakreślony w uzasadnieniu cel związany z zapobieganiem występowania konfliktu interesów przy wykonywaniu czynności doradztwa podatkowego jest w pełni realizowany przez inne obowiązujące już przepisy Ustawy. Art. 36 pkt 1 Ustawy przewiduje, że doradca podatkowy obowiązany jest w szczególności postępować zgodnie z przepisami prawa, ze złożonym ślubowaniem i z zasadami etyki zawodowej. Jednocześnie art. 51 pkt 8 lit. h Ustawy wskazuje, że zasady etyki zawodowej uchwalane przez Krajowy Zjazd Doradców Podatkowych określają w szczególności zasady zapobiegania konfliktom interesów. W uzupełnieniu do powyższych przepisów obowiązujące Zasady etyki doradców podatkowych (Załącznik do uchwały nr 12/2022 Krajowej Rady Doradców Podatkowych z dnia 14 lutego 2022 r. w sprawie przyjęcia tekstu jednolitego) określają m.in., że doradca podatkowy kieruje się dobrem swoich klientów (art. 3 ust. 1), podejmuje czynności zawodowe w celu ochrony interesów klienta (art. 3 ust. 2) i nie może podejmować działań w sprawach, w których może wystąpić konflikt interesów (art. 10 ust. 1 Uchwały). Art. 27 ust. 3 i 4 godzą w interes doradców podatkowych, pewność prawa i bezpieczeństwo Powyżej wskazano, że obowiązywanie art. 27 ust. 3 i wprowadzenie projektowanego ust. 4 godzi w interes i bezpieczeństwo prawne grupy zawodowej doradców podatkowych, którą Ustawa powinna chronić. Praktyczny skutek art. 27 ust. 3 i 4 sprowadza się bowiem do tego, że legalnie działający doradca podatkowy obarczany jest odpowiedzialnością za ocenę, czy zlecona mu czynność z zakresu doradztwa podatkowego jest faktycznie wykonywana „na rzecz” pracodawcy / strony zawartej umowy cywilnoprawnej. Ocena w tym zakresie jest natomiast w wielu przypadkach utrudniona np. w przypadku gdy pracodawca (lub	

			strona umowy cywilnoprawnej) funkcjonuje w grupie kapitałowej i zleca wykonanie czynności dotyczących różnych podmiotów z grupy albo gdy czynności zlecone doradcy w ogóle nie dotyczą przedsiębiorstwa zlecającego, lecz innych podmiotów (tak jak w opisanych powyżej przykładach). Doradca podatkowy zatrudniony w oparciu o umowę cywilnoprawna lub umowę o pracę z Przedsiębiorcą jest przez powyższe regulacje nie tylko pozbawiany możliwości zarobkowania poprzez współpracę z innymi podmiotami, ale przede wszystkim jest pozbawiony bezpieczeństwa prawnego związanego z brakiem pewności, czy podejmowana aktywność mieści się w dopuszczonych Ustawą formach wykonywania zawodu. Uprzywilejowanie osób nieuprawnionych do zawodowego wykonywania czynności doradztwa podatkowego względem zatrudnionych doradców podatkowych Treść obowiązującego art. 27 ust. 3 Ustawy i projektowanego art. 27 ust. 4 stawia osoby, które nie są uprawnione do zawodowego wykonywania czynności doradztwa podatkowego, w uprzywilejowanej pozycji względem doradców podatkowych. Ograniczenia przewidziane w projektowanym art. 27 ust. 4 oraz obowiązującym art. 27 ust. 3 powodują, że doradca podatkowy wykonujący zawód w ramach stosunku pracy lub umowy cywilnoprawnej z zawartej Przedsiębiorcą może wykonywać czynności doradztwa podatkowego tylko na rzecz tego Przedsiębiorcy. Istotne w tym kontekście jest, że powyższe ograniczenia dotyczą wszystkich czynności doradztwa podatkowego, a nie tylko czynności zastrzeżonych, o których mowa w art. 2 ust. 2 Ustawy. Osoba, która nie posiada uprawnień umożliwiających wykonywanie zawodu doradcy podatkowego, może natomiast wykonywać inne niż zastrzeżone czynności doradztwa podatkowego na rzecz dowolnego podmiotu (zgodnie z art. 2 ust. 2 Ustawy), bo ograniczenia sformułowane w art. 27 ust. 3 i 4 jej nie dotyczą.	

			Art. 27 ust. 3 i 4 ograniczają zatem doradcom podatkowym możliwość wykonywania nawet tych czynności doradztwa podatkowego, które podmioty bez uprawnień mogą wykonywać bez ograniczeń. Obowiązywanie art. 27 ust. 3 i projektowanego ust. 4 prowadzi do uprzywilejowania osób nieuprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego względem zawodowych doradców podatkowych. Potrzeba zagwarantowania doradcom podatkowym możliwości wykonywania zawodu w ramach wielu stosunków pracy / wielu umów cywilnoprawnych Przy wprowadzeniu możliwości wykonywania doradztwa podatkowego w ramach zatrudnienia u Przedsiębiorcy (art. 27 ust. 1 pkt 2 lit. b Ustawy) nie zagwarantowano doradcom podatkowym możliwości wykonywania czynności doradztwa w ramach wielu stosunków pracy i zastrzeżono możliwość ich wykonywania wyłącznie na rzecz pracodawcy (art. 27 ust. 3 Ustawy). Ustawa co prawda formalnie nie przewiduje zakazu wykonywania zawodu przez doradcę podatkowego na podstawie więcej niż jednej umowy pracę, ale jednocześnie nie przewiduje wprost takiej możliwości. Nie daje zatem gwarancji analogicznych do tych, które przewiduje chociażby ustawa o radcach prawnych. Taki stan rzeczy rodzi niepewność co do stosowania prawa, zatem uzasadnione jest wprowadzenie stosownych gwarancji w Ustawie. Warto przy tym zwrócić uwagę, że brak powyższych gwarancji w Ustawie to kolejny aspekt, który potencjalnie osłabia pozycję zawodową doradcy podatkowego względem innych osób wykonujących czynności doradztwa. Jest to związane z tym, że radca prawny może wykonywać zawód w ramach więcej niż jednego stosunku pracy, współpracując z wieloma podmiotami (art. 17 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych przewiduje, że radca prawny wykonujący zawód w ramach stosunku pracy może być zatrudniony jednocześnie w więcej niż jednej jednostce organizacyjnej i w wymiarze przekraczającym jeden etat). Art. 3 Ustawy o doradztwie podatkowym przewiduje natomiast, że radcowie prawni są podmiotami uprawnionymi do	

			zawodowego wykonywania określonych czynności doradztwa podatkowego. Jednocześnie Ustawa o doradztwie podatkowym nie nakłada na radców prawnych ograniczeń dotyczących braku możliwości wykonywania czynności doradztwa podatkowego na rzecz podmiotu innego niż ten, w którym radca prawny jest zatrudniony. Ograniczenie wynikające z art. 27 ust. 3 (i projektowanego ust. 4) jest bowiem skierowane wprost do doradców podatkowych. Powyższe oznacza, że art. 27 ust. 3 Ustawy stawia zatrudnionych doradców podatkowych w gorszej pozycji niż np. radców prawnych wykonujących czynności doradztwa podatkowego, ponieważ nakłada na zatrudnionych doradców podatkowych ograniczenia, które zatrudnionych radców nie obowiązują. Postuluje się rezygnację z niecelowych rozwiązań wynikających z art. 27 ust. 3 i projektowanego ust. 4 i jednocześnie wprowadzenie regulacji, które wprost umożliwiałyby doradcom podatkowym wykonywanie czynności doradztwa podatkowego w ramach wielu stosunków pracy / cywilnoprawnych. Wskazane jest powielenie gwarancji, jakie mają zapewnione radcowie prawni, dotyczących wielu stosunków pracy oraz wymiaru czasu pracy. Wprowadzanie rozwiązań tożsamych z przewidzianymi dla radców prawnych jest uzasadnione również dlatego, że zarówno art. 31 ust. 1a Ustawy jak i art. 9 ustawy o radcach prawnych przewidują, że doradca podatkowy / radca prawny wykonujący zawód w ramach stosunku pracy zajmuje samodzielne stanowisko podległe bezpośrednio kierownikowi podmiotu, w którym jest zatrudniony / kierownikowi jednostki organizacyjnej. Nie ma powodu, aby grupie zawodowej doradców podatkowych ograniczać możliwość podejmowania zatrudnienia, mimo że odbywa się ono na podobnych zasadach, co zatrudnianie radców prawnych.	
57.	art. 1 pkt 20 projektu	**Krajowa Izba Doradców Podatkowych**	Niemniej jednak, KRDP dostrzega potrzebę uregulowania pewnych aspektów doradztwa podatkowego w celu lepszego dostosowania przepisów do realiów biznesowych. W tym kontekście postulujemy uwzględnienie możliwości wykonywania czynności doradztwa podatkowego przez	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Biorąc pod uwagę, że celem regulacji ustawy o doradztwie podatkowym jest zapewnienie odpowiedniego poziomu

	(art. 27 ust. 3 i 4 udp)		doradców podatkowych w ramach grup kapitałowych i centrów usług wspólnych jako jedną z form wykonywania zawodu. Propozycja ta wymagałaby odpowiedniej zmiany art. 27 UoDP, co pozwoliłoby na lepsze dostosowanie przepisów do współczesnych struktur organizacyjnych przedsiębiorstw. Uważamy, że takie zmiany mogłyby usprawnić działalność doradców podatkowych, jednocześnie zapewniając odpowiedni nadzór nad ich działalnością.	świadczenia usług doradztwa podatkowego, a także odpowiedzialności podmiotów je wykonujących i bezpieczeństwa odbiorców tych usług, zgłoszona propozycja – umożliwiająca świadczenie doradztwa podatkowego w podmiocie nieuprawnionym jakim jest „grupa kapitałowa", na rzecz bliżej nieskonkretyzowanej grupy jednostek wchodzących w jej skład, przy jednoczesnym braku kwalifikacji samego podmiotu zatrudniającego doradcę podatkowego w ramach „grupy kapitałowej" bądź będącego drugą stroną umowy cywilnoprawnej czy też braku kwalifikacji pozostałych podmiotów w „grupie", na rzecz których doradztwo ma być świadczone, przy dodatkowo dopuszczonej przepisami KSH możliwości wydawania wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw spółki, których następstwem wykonania może być szkoda spółki zależnej – systemowo nie odpowiada celowi ustawy, stwarza zagrożenie dla zachowania wymaganych prawem standardów wykonywania zawodu i może skutkować obniżeniem standardu/jakości wykonywanych czynności doradztwa podatkowego, co z punktu widzenia zaufania do zawodu doradcy podatkowego może nieść ze sobą negatywne konsekwencje. W przypadku wykonywania doradztwa podatkowego w spółce dominującej, wydane na podstawie art. 21^2 KSH przez jej zarząd – nieposiadający kwalifikacji i kompetencji w zakresie doradztwa podatkowego - spółce zależnej wiążące polecenie dotyczące prowadzenia spraw tej spółki dotyczące jej zobowiązań podatkowych, może – w świetle ww. przepisów KSH – powodować szkodę spółki zależnej, co pozostaje w sprzeczności z zasadami świadczenia doradztwa podatkowego i wyrażonym chociażby w ślubowaniu doradców podatkowych celem „*kierując się dobrem swoich klientów*", którym w tym przypadku będzie także spółka zależna wchodzą w skład grupy kapitałowej i ponosząca szkodę. Uzasadnione wątpliwości budzi bowiem możliwość wpływania – także w sposób negatywny – za pośrednictwem chociażby wskazanych narzędzi, przez zarząd spółki dominującej, na sposób realizacji obowiązków podatkowych

				przez spółkę zależną, co stoi w sprzeczności z celem i istotą doradztwa podatkowego. Wątpliwości budzi także nieskonkretyzowany, nieograniczony i często zmienny krąg odbiorców usług doradcy podatkowego, które miałyby być świadczone w ramach grupy kapitałowej oraz niejasne usytuowanie podmiotu, w którym zatrudniony jest doradca podatkowy lub podmiot będący drugą stroną umowy cywilnoprawnej zawartej z doradcą, powodujące, że świadczenie usług doradztwa mogłoby być wykonywane na rzecz bardzo wielu spółek, które mają udział w kapitale innego podmiotu z grupy kapitałowej lub w którym inny podmiot z grupy ma udziały (jednostek zależnych, jednostek dominujących niższego szczebla), co z punktu widzenia charakteru czynności i koncepcji wykonywania zawodu zaufania publicznego przez doradcę podatkowego w podmiotach uprawnionych stanowi istotny i nieuzasadniony wyłom. Tego rodzaju rozproszenie podmiotów, na których rzecz świadczone miałyby być usługi doradztwa podatkowego, utrudni konieczną i pełną kontrolę samorządu zawodowego nad poprawnością ich wykonywania, co z punktu widzenia celu doradztwa podatkowego – jakim jest zapewnienie prawidłowości, tj. zgodności z prawem, rozliczeń podatkowych – nie jest zasadne. Wskazać należy, że przewidziane na chwilę obecną w projekcie rozwiązania umożliwią uzyskanie celu, jaki stoi przed zaproponowaną zmianą z wykorzystaniem innych, nie tylko tych dostępnych obecnie na rynku rozwiązań, ale także wprowadzanych dodatkowych możliwości wykonywania zawodu doradcy podatkowego. Celem uelastycznienia form świadczenia usług doradztwa podatkowego, pozwalających na ich dostosowanie do „realiów gospodarczych”, na które wskazuje podmiot zgłaszający uwagę, w projekcie ustawy przewidziano możliwość wykonywania przez doradcę podatkowego zawodu na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawieranej zarówno z podmiotem uprawnionym w rozumieniu

				ustawy, jak też podmiotem nieuprawnionym – przy wyłącznie świadczeniu doradztwa podatkowego na jego rzecz – z zachowaniem jednak dotychczasowego systemowego rozwiązania w zakresie wykonywania doradztwa podatkowego pozwalającego na świadczenie usług w podmiocie nieposiadającym szczególnych kwalifikacji (podmiot nieuprawniony) jedynie na jego rzecz oraz nieograniczonego świadczenia usług na rzecz podmiotu o potwierdzonych kwalifikacjach (m.in. posiadanie odpowiednich uprawnień przez członków organów zarządzających i organów nadzoru). Podkreślenia wymaga obecnie już szeroki, a dodatkowo jeszcze rozbudowywany projektem, katalog form wykonywania zawodu doradcy podatkowego, który – w odróżnieniu chociażby od zawodów radcy prawnego i adwokata, których przedstawiciele także uprawnieni są do wykonywania czynności doradztwa podatkowego – pozwala wykonywać zawód w spółkach kapitałowych. Szeroki katalog form wykonywania zawodu oraz poszerzane formy „związania" doradcy podatkowego z tymi podmiotami (wprowadzana umowa cywilnoprawna) – przy nawet ograniczeniu świadczenia usług w podmiocie nieuprawnionych jedynie na jego rzecz, daje wiele możliwości ich dostosowania do potrzeb doradcy podatkowego oraz rynku.
58.	art. 1 pkt 20 lit. b projektu (art. 27 ust. 4 udp)	**NKDP Spółka z o.o.**	Proponowane zmiany należy ocenić pozytywnie. Aktualny stan prawny wydaje się być oczywistym niedopatrzeniem ustawodawcy, a inne przepisy ustawy o doradztwie podatkowym zdają się stać w sprzeczności z tezą, że umowa cywilnoprawna nie może być podstawą wykonywania czynności doradztwa podatkowego, w tym na rzecz podmiotów prawnych uprawnionych do zawodowego wykonywania doradztwa podatkowego. Jednocześnie proponowany zapis art. 27 ust. 4 ustawy wydaje się nieostry, przez co może budzić w przyszłości kolejne wątpliwości. Należy doprecyzować, że wykonywanie doradztwa	Uwaga / Propozycja została uwzględniona częściowo. Proponowane doprecyzowanie nastąpi poprzez modyfikację zmiany wprowadzanej w art. 4 ust. 2 i 3 ustawy o doradztwie podatkowym.

			na podstawie umowy cywilnoprawnej jest możliwe także na rzecz klientów drugiej strony takiej umowy, o ile ta druga strona umowy jest uprawniona do zawodowego świadczenia usług doradztwa podatkowego. Zakładamy, że wolą ustawodawcy było wprowadzenie przepisów podobnych jak w przypadku doradców podatkowych zatrudnionych w oparciu o umowę o pracę, którzy poprzez wykonywanie czynności doradztwa podatkowego na rzecz swojego pracodawcy wykonywali je faktycznie na rzecz jego klientów (zakładając oczywiście, że pracodawca był podmiotem uprawnionym do zawodowego świadczenia usług doradztwa podatkowego). Pozostawienie zapisów projektu pozostawi w obiegu prawnym wewnętrzne sprzeczności, których najbardziej skrajna wykładnia doprowadzi do wniosku, że podmioty prawne uprawnione do zawodowego wykonywania czynności doradztwa podatkowego de facto nie mogłyby działać (pracownik takiego podmiotu z mocy przepisów prawa praca świadczy pracę z reguły tylko na rzecz pracodawcy, a nie końcowego odbiorcy usługi doradczej). Proponujemy doprecyzowanie proponowanego zapisu art. 27 ust. 4 ustawy wskazując wprost, że wykonywanie doradztwa na podstawie umowy cywilnoprawnej jest możliwe także na rzecz klientów drugiej strony takiej umowy, o ile ta druga strona umowy jest uprawniona do zawodowego świadczenia usług doradztwa podatkowego.	
59.	art. 1 pkt 21 projektu (art. 27a ust. 3 udp)	**Krajowa Izba Doradców Podatkowych**	Propozycja KIDP w art. 27a ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Doręczanie pism, w formie elektronicznej opatrzonych podpisem elektronicznym, Krajowej Izby Doradców Podatkowych doradcy podatkowemu, w tym pism związanych z postępowaniami administracyjnymi, obowiązkami doradcy podatkowego wynikającymi z ustawy, statutu, uchwał Krajowego Zjazdu Doradców Podatkowych i Krajowej Rady Doradców Podatkowych oraz postępowaniami wyjaśniającymi i dyscyplinarnymi, może następować także:	Uwaga / Propozycja została uwzględniona częściowo. W projektowanym przepisie uwzględniono sytuację nieposiadania przez doradcę podatkowego adresu do doręczeń elektronicznych, który to przypadek uwzględni nie tylko proponowaną przez KIDP sytuację „niewywiązania się przez doradcę podatkowego z obowiązku” posiadania takiego adresu ale także sytuację doradców podatkowych niewykonujących zawodu, którzy takim obowiązkiem nie są objęci (a contrario art. 27a ust. 1 ustawy o doradztwie podatkowym). Z uwagi

			1) na adres do doręczeń elektronicznych wpisany do bazy adresów elektronicznych, 2) w przypadku niewywiązania się przez doradcę podatkowego z obowiązku, o którym mowa w art. 27a, za pośrednictwem innych środków komunikacji elektronicznej, przy czym w tym przypadku dowodem doręczenia jest potwierdzenie transmisji danych wysłanych na ostatni adres poczty elektronicznej podany przez doradcę podatkowego." Uzasadnienie Wprowadzenie zmienionych zapisów dotyczących doręczania pism elektronicznych doradcom podatkowym ma na celu zwiększenie efektywności komunikacji między Krajową Izbą Doradców Podatkowych (KIDP) a członkami samorządu, przy jednoczesnym uwzględnieniu specyfiki ich obowiązków i potrzeby zabezpieczenia procedur formalnych. Poniżej szczegółowe uzasadnienie proponowanych zmian: 1. Dodanie wymogu doręczania pism „w formie elektronicznej opatrzonych podpisem elektronicznym" ma służyć przede wszystkim zwiększeniu autentyczności i prawomocności doręczanych dokumentów elektronicznych. Podpis elektroniczny zapewnia gwarancję integralności i autentyczności dokumentów przesyłanych drogą elektroniczną, co ma kluczowe znaczenie w sprawach administracyjnych, wyjaśniających i dyscyplinarnych. Użycie podpisu kwalifikowanego eliminuje ryzyko kwestionowania ważności dokumentu w postępowaniu przed organami administracyjnymi lub sądowymi. Zaproponowana zmiana minimalizuje ryzyko błędów, fałszerstw lub sporów dotyczących prawdziwości pism doręczanych przez KIDP. 2. Doprecyzowanie „wysłanych na ostatni adres poczty elektronicznej podany przez doradcę podatkowego" służy	jednocześnie na bardzo szeroki zakres spraw, których będzie dotyczyć korespondencja doręczana przez Krajową Izbę Doradców Podatkowych doradcy podatkowemu, obejmujących także pisma związane z postępowaniami administracyjnymi oraz postępowaniami dyscyplinarnymi, zasadne jest pozostawienie warunku zgody doradcy podatkowego na przesyłanie korespondencji pocztą elektroniczną (tj. w sposób inny niż na adres do doręczeń elektronicznych), tak jak przewidują to np. przepisy ustawy o radcach prawnych dopuszczające w toku postępowania dyscyplinarnego, za zgodą radcy prawnego lub aplikanta radcowskiego, doręczane pism także za pośrednictwem telefaksu lub poczty elektronicznej (art. 68^3 ustawy o radcach prawnych).

			wyeliminowaniu luk proceduralnych w przypadku zmiany adresu e-mail przez doradcę podatkowego bez jego zgłoszenia. W praktyce mogą wystąpić sytuacje, w których doradca podatkowy celowo nie aktualizuje swoich danych kontaktowych, co może utrudniać komunikację i opóźniać działania KIDP. Precyzja w zapisach prawnych gwarantuje, że odpowiedzialność za aktualność danych kontaktowych spoczywa wyłącznie na doradcy. Zaproponowana zmiana zapobiega możliwości uchylania się przez doradców podatkowych od obowiązków poprzez niezgłaszanie zmian w adresie e-mail. 3. Usunięcie zapisu „za zgodą doradcy podatkowego” w przypadku nieaktualności adresu e-mail służy utrzymaniu skuteczności procedur doręczeniowych w sytuacji, gdy doradca podatkowy unika współpracy poprzez nieudzielanie zgody na alternatywne sposoby doręczeń. W praktyce zgoda doradcy na użycie alternatywnych środków komunikacji elektronicznej mogłaby być celowo blokowana, co prowadziłoby do paraliżu postępowań i opóźnień w działaniach KIDP. Usunięcie wymogu zgody pozwala na kontynuację procedur niezależnie od woli doradcy, co jest szczególnie istotne w przypadkach dotyczących postępowań dyscyplinarnych lub wyjaśniających. Zaproponowana zmiana gwarantuje nieprzerwany tok działań proceduralnych i uniemożliwia blokowanie przez doradcę postępowania poprzez brak współpracy. Zmiana zapisów, w szczególności doprecyzowanie formy doręczeń elektronicznych oraz eliminacja wymogu zgody doradcy podatkowego w sytuacjach opisanych w art. 27a, ma na celu usprawnienie działań samorządu, zwiększenie przejrzystości procesów i ograniczenie możliwości nadużyć. Propozycja ta wspiera prawidłowe funkcjonowanie KIDP oraz skuteczne	

			egzekwowanie obowiązków nałożonych na doradców podatkowych, bez naruszania ich podstawowych praw.	
60.	art. 1 pkt 21 projektu (art. 27a ust. 3 udp)	**NKDP Spółka z o.o.**	W proponowanym art. 27a ust. 3 ustawy wskazane jest jednak doprecyzować, że na równi ze zgodą doradcy podatkowego na użycie innych środków komunikacji elektronicznej rozumie się złożenie pisma przy użyciu tych innych środków.	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Z uwagi na bardzo szeroki zakres spraw, których będzie dotyczyć korespondencja doręczana przez Krajową Izbę Doradców Podatkowych doradcy podatkowemu, obejmujących także pisma związane z postępowaniami administracyjnymi oraz postępowaniami dyscyplinarnymi, zasadne jest pozostawienie warunku zgody doradcy podatkowego na przesyłanie korespondencji pocztą elektroniczną (tj. w sposób inny niż na adres do doręczeń elektronicznych), tak jak przewidują to np. przepisy ustawy o radcach prawnych dopuszczające w toku postępowania dyscyplinarnego, za zgodą radcy prawnego lub aplikanta radcowskiego, doręczane pism także za pośrednictwem telefaksu lub poczty elektronicznej (art. 68^3 ustawy o radcach prawnych). Brzmienie przepisu zostaje przeformułowane zgodnie z uwagą zgłoszoną przez KIDP, co umożliwi KIDP kierowanie korespondencji elektronicznej do doradcy podatkowego środkami komunikacji elektronicznej w inny sposób niż na adres do doręczeń elektronicznych wpisany do bazy adresów elektronicznych. Niezależnie od powyższego, należy zwrócić uwagę, że nie w każdym przypadku doręczanie pism przez KIDP byłoby konsekwencją uprzedniego złożenia przez doradcę podatkowego pisma w danej sprawie/procedurze, a w przypadku czynności związanych np. z postępowaniami dyscyplinarnymi istotnym jest, aby doradca podatkowy mógł skutecznie uczestniczyć w komunikacji z organami KIDP. Kierowanie przez KIDP korespondencji do doradcy podatkowego będzie w wielu przypadkach wynikało z realizowanych przez samorząd zawodowy czynności z urzędu, nie będą one zasadniczo stanowiły „odpowiedzi" na złożono przez doradcę podatkowego pismo, którego forma elektroniczna mogłaby przesądzać o tego rodzaju sposobie prowadzenia dalszej korespondencji.

61.	art. 1 pkt 22 projektu (art. 31a udp)	**Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego**	Propozycja Komisji Egzaminacyjnej do art. 31a: Winno być: „Art. 31a. *W przypadku podjęcia pracy w organach wymiaru sprawiedliwości, organach ścigania, urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej lub służby jako funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej następuje z* urzędu *zawieszenie prawa wykonywania zawodu na okres wykonywania tej pracy lub pełnienia tej służby. Fakt zawieszenia prawa wykonywania zawodu z powodu o którym mowa powyżej jest odnotowany na liście doradców podatkowych niezwłocznie po zgłoszeniu tego faktu przez doradcę lub powzięcia takiej informacji przez Krajową Radę Doradców Podatkowych."* Celem uzupełnienia przepisu jest doprecyzowanie procedury zawieszenia prawa wykonywania zawodu przez doradcę na okres wykonywania pracy w ww. organach lub pełnienia tej służby.	Uwaga / Propozycja została uwzględniona.
62.	art. 31 ust. 1a udp	**Konfederacja Lewiatan**	Propozycja zmian: uchylenie ust. 1a w art. 31. Obowiązujący dziś przepis art. 31 ust. 1a u.d.p. przewiduje, że doradca podatkowy wykonujący zawód w ramach stosunku pracy z podmiotem niebędącym spółką doradztwa podatkowego, zajmuje w nim samodzielne stanowisko podległe bezpośrednio kierownikowi tego podmiotu. Przepis ten nie przystaje już do realiów działalności firm, które charakteryzują się wielopiętrową strukturą organizacyjną. Dzisiejszy przepis mógłby mieć praktyczne zastosowanie zasadniczo w podmiotach o niewielkim rozmiarze. Z kolei bezpośrednie podleganie prezesowi zarządu spółki kapitałowej przez specjalistę na samodzielnym stanowisku (czyli tu: doradcę podatkowego) niesie ze sobą wiele komplikacji natury organizacyjnej – od utrudnionego dostępu do takiego przełożonego do nałożenia na tę osobę obowiązków przełożonego wynikających z Prawa pracy (np. udzielanie urlopów, rozliczanie delegacji, akceptacja nadgodzin, itp.). Dużo praktyczniejszym rozwiązaniem byłoby, gdyby tym formalnie	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Regulacja, podobnie jak art. 9 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, zgodnie z którym radca prawny wykonujący zawód w ramach stosunku pracy zajmuje samodzielne stanowisko podległe bezpośrednio kierownikowi jednostki organizacyjnej, ma na celu zapewnienie odpowiedniej niezależności doradcy podatkowego i gwarancji dla respektowania regulacji stanowiącej, że doradca podatkowy nie jest związany żadnymi poleceniami co do treści udzielanych porad, opinii lub wyjaśnień (art. 31 ust. 1b). Doradztwo podatkowe, niezależnie od form w jakich jest ono wykonywane, niezmiennie pozostaje zawodem zaufania publicznego, którego przedstawiciele muszą mieć swobodę w realizacji szeregu obowiązków, będących gwarantem właściwego wykonywania zawodu, za co ponoszą odpowiedzialność zarówno przed klientem jak i organami samorządu. Z tej perspektyw,

			bezpośrednim przełożonym takiego doradcy mógł być ktoś niżej umocowany stosownie do struktury organizacyjnej danego podmiotu. Dodać należy, że kluczowy element, tj. nadal niezależność merytoryczną takiego doradcy zapewniałby zapis w art. 31 ust. 1b u.d.p., który stanowi, że nie jest on związany żadnymi poleceniami co do treści udzielanych porad, opinii lub wyjaśnień. Dlatego też postulujemy uchylenie ust. 1a w art. 31 u.d.p.	wprowadzanie rozbudowanej hierarchii zależności jest nieuzasadnione.
63.	art. 31 ust. 1a udp	**Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego** **(POPiHN)**	Proponowana zmiana: uchylenie ust. 1a w art. 31. Obowiązujący dziś przepis art. 31 ust. 1a u.d.p. przewiduje, że doradca podatkowy wykonujący zawód w ramach stosunku pracy z podmiotem niebędącym spółką doradztwa podatkowego, zajmuje w nim samodzielne stanowisko podległe bezpośrednio kierownikowi tego podmiotu. Przepis ten nie przystaje już do realiów działalności firm, które charakteryzują się wielopiętrową strukturą organizacyjną. Dzisiejszy zapis mógłby mieć praktyczne zastosowanie zasadniczo jedynie w podmiotach o niewielkim rozmiarze. Z kolei bezpośrednie podleganie prezesowi zarządu spółki kapitałowej przez specjalistę na samodzielnym stanowisku (czyli tu: doradcę podatkowego) niesie ze sobą wiele komplikacji natury organizacyjnej – od utrudnionego dostępu do takiego przełożonego do nałożenia na tę osobę obowiązków przełożonego wynikających z Prawa pracy (np. udzielanie urlopów, rozliczanie delegacji, akceptacja nadgodzin, itp.). Dużo praktyczniejszym rozwiązaniem byłoby, gdyby tym formalnie bezpośrednim przełożonym takiego doradcy mógł być ktoś niżej umocowany stosownie do struktury organizacyjnej danego podmiotu. Dodać należy, że kluczowy element, tj. niezależność merytoryczną takiego doradcy, nadal zapewniałby zapis w art. 31 ust. 1b u.d.p., który stanowi, że nie jest on związany żadnymi poleceniami co do treści udzielanych porad, opinii lub wyjaśnień.	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Regulacja, podobnie jak art. 9 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, zgodnie z którym radca prawny wykonujący zawód w ramach stosunku pracy zajmuje samodzielne stanowisko podległe bezpośrednio kierownikowi jednostki organizacyjnej, ma na celu zapewnienie odpowiedniej niezależności doradcy podatkowego i gwarancji dla respektowania regulacji stanowiącej, że doradca podatkowy nie jest związany żadnymi poleceniami co do treści udzielanych porad, opinii lub wyjaśnień (art. 31 ust. 1b). Doradztwo podatkowe, niezależnie od form w jakich jest ono wykonywane, niezmiennie pozostaje zawodem zaufania publicznego, którego przedstawiciele muszą mieć swobodę w realizacji szeregu obowiązków, będących gwarantem właściwego wykonywania zawodu, za co ponoszą odpowiedzialność zarówno przed klientem jak i organami samorządu. Z tej perspektyw, wprowadzanie rozbudowanej hierarchii zależności jest nieuzasadnione.

			Dlatego też postulowanym byłoby uchylenie ust. 1a w art. 31 u.d.p.	
64.	art. 1 pkt 22 projektu (art. 31a udp)	**NKDP Spółka z o.o.**	Kierunek zmian wynikający z proponowanego nowego art. 31a zasługuje na aprobatę. Należy jednak rozszerzyć katalog stanowisk powodujących zawieszenie prawa wykonywania zawodu o co najmniej: (1) objęcie mandatu posła na Sejm lub senatora; (2) objęcie stanowiska w Radzie Ministrów lub Kancelarii Prezydenta na poziomie podsekretarza lub wyższym; (3) objęcie stanowiska prezydenta miasta, burmistrza lub wójta. Wskazane powyżej funkcje publiczne powodują oczywisty konflikt interesów w przypadku prowadzenia kancelarii doradztwa podatkowego.	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Projektowana regulacja, wzorem regulacji np. art. 28 ust. 1 ustawy o radcach prawnych (tj. zawieszenie prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego w wypadku podjęcia pracy w organach wymiaru sprawiedliwości, w organach ścigania), uniemożliwia wykonywanie zawodu doradcy podatkowego w przypadku jednoczesnego podjęcia zatrudnienia w organach, instytucjach prowadzących postępowania w sprawach, w których doradca podatkowy może reprezentować klienta i w związku z tym istotne jest zapobieżenie jakiegokolwiek prawdopodobieństwa konfliktu interesów, które w tych przypadkach będzie wyższe niż w przypadkach wskazanych w treści propozycji. Przepisy ustaw regulujących wykonywanie innych zawodów zaufania publicznego uprawnionych do wykonywania czynności doradztwa podatkowego nie przewidują ograniczeń w wykonywaniu tych zawodów ze względu na objęcie mandatu posła na Sejm lub senatora, objęcie stanowiska w Radzie Ministrów lub Kancelarii Prezydenta na poziomie podsekretarza lub wyższym, czy objęcie stanowiska prezydenta miasta, burmistrza lub wójta. Ewentualne wprowadzenie zatem kolejnych ograniczeń w wykonywaniu zawodu w takich przypadkach, powinno mieć charakter systemowy, a nie dotyczyć tylko doradcy podatkowego, w którego przypadku ewentualny konflikt interesów nie jest większy niż w przypadku np. radców prawnych wykonujących te same czynności. Zasadnicze zakazy łączenia mandatu posła z innymi funkcjami określa art. 103 ust. 1 i 2 Konstytucji RP, który nie odnosi się do wykonywania powyższych zawodów. Zgodnie bowiem z ww. przepisem, mandatu posła nie można łączyć z funkcją Prezesa Narodowego Banku Polskiego, Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika

				Praw Dziecka i ich zastępców, członka Rady Polityki Pieniężnej, członka Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, ambasadora oraz z zatrudnieniem w Kancelarii Sejmu, Kancelarii Senatu, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej lub z zatrudnieniem w administracji rządowej. Zakaz ten nie dotyczy członków Rady Ministrów i sekretarzy stanu w administracji rządowej. Sędzia, prokurator, urzędnik służby cywilnej, żołnierz pozostający w czynnej służbie wojskowej, funkcjonariusz policji oraz funkcjonariusz służb ochrony państwa nie mogą sprawować mandatu poselskiego. Podobnie także ustawa z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz.U. z 2024 r. poz. 907) nie przewiduje zakazu łączenia mandatu posła czy senatora z zawodem adwokata, radcy prawnego czy doradcy podatkowego. Również ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz.U. z 2023 r. poz. 1090) nie zawiera ograniczeń w wykonywaniu wskazanych zawodów i jednoczesnym pełnieniu funkcji publicznych, przy czym wskazania wymaga, że na podstawie projektowanej regulacji objęcie stanowiska na poziomie podsekretarza lub wyższym w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych będzie wiązało się z zawieszeniem prawa wykonywania zawodu doradcy podatkowego. W zakresie dotyczącym pracowników samorządowych należy wskazać na art. 30 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1135), stosownie do którego pracownik samorządowy zatrudniony na stanowisku urzędniczym, w tym kierowniczym stanowisku urzędniczym, nie może wykonywać zajęć pozostających w sprzeczności lub związanych z zajęciami, które wykonuje w ramach obowiązków służbowych, wywołujących uzasadnione podejrzenie o stronniczość lub interesowność oraz zajęć sprzecznych z obowiązkami wynikającymi z ustawy. W przypadku stwierdzenia naruszenia przez pracownika samorządowego któregokolwiek z zakazów, o których mowa

				w ust. 1, niezwłocznie rozwiązuje się z nim, bez wypowiedzenia, stosunek pracy w trybie art. 52 § 2 i 3 Kodeksu pracy lub odwołuje się go ze stanowiska. W świetle powyższego, w zakresie tym zastosowanie znajdą regulacje art. 31 ust. 1 ustawy o doradztwie podatkowym, zgodnie z którymi doradca podatkowy wykonujący ten zawód może prowadzić działalność gospodarczą lub być zatrudniony, jeżeli jej wykonywanie lub to zatrudnienie: 1) nie powoduje konfliktu interesów i niezgodności między poszczególnymi rodzajami działalności lub zatrudnienia; 2) nie narusza niezależności i bezstronności doradcy podatkowego; 3) nie pozostaje w sprzeczności z zasadami etyki zawodowej doradcy podatkowego.
65.	art. 1 pkt 22 projektu (art. 31a udp)	**ORLEN Spółka Akcyjna**	Na marginesie zwracam uwagę na inny z przepisów ustawy, podobnie nieprzystający do realiów gospodarczych dużych podmiotów - obowiązujący dziś przepis art. 31 ust. 1a przewiduje, że doradca podatkowy wykonujący zawód w ramach stosunku pracy z podmiotem niebędącym spółką doradztwa podatkowego, zajmuje w nim samodzielne stanowisko podległe bezpośrednio kierownikowi tego podmiotu. Duże i średnie przedsiębiorstwa nierzadko charakteryzują się wielopiętrową strukturą organizacyjną. Dzisiejszy zapis mógłby mieć praktyczne zastosowanie zasadniczo w podmiotach o niewielkim rozmiarze. Z kolei bezpośrednie podleganie prezesowi zarządu spółki kapitałowej przez specjalistę na samodzielnym stanowisku (czyli tu: doradcę podatkowego) niesie ze sobą wiele komplikacji natury organizacyjnej – od utrudnionego dostępu do takiego przełożonego do nałożenia na tę osobę obowiązków przełożonego wynikających z Prawa pracy (np. udzielanie urlopów, rozliczanie delegacji, akceptacja nadgodzin, itp.). Dodać należy kluczowy aspekt, tj. nadal niezależność merytoryczną takiego doradcy zapewniałby zapis w art. 31	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Regulacja, podobnie jak art. 9 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, zgodnie z którym radca prawny wykonujący zawód w ramach stosunku pracy zajmuje samodzielne stanowisko podległe bezpośrednio kierownikowi jednostki organizacyjnej, ma na celu zapewnienie odpowiedniej niezależności doradcy podatkowego i gwarancji dla respektowania regulacji stanowiącej, że doradca podatkowy nie jest związany żadnymi poleceniami co do treści udzielanych porad, opinii lub wyjaśnień (art. 31 ust. 1b). Doradztwo podatkowe, niezależnie od form w jakich jest ono wykonywane, niezmiennie pozostaje zawodem zaufania publicznego, którego przedstawiciele muszą mieć swobodę w realizacji szeregu obowiązków, będących gwarantem właściwego wykonywania zawodu, za co ponoszą odpowiedzialność zarówno przed klientem jak i organami samorządu. Z tej perspektyw, wprowadzanie rozbudowanej hierarchii zależności jest nieuzasadnione.

			Ustawy , który stanowi, że nie jest on związany żadnymi poleceniami co do treści udzielanych porad, opinii lub wyjaśnień. Stąd też postulowanym byłoby uchylenie jedynie ust. 1a w art. 31 u.d.p.	
66.	Art. 1 pkt 25 projektu (art. 39 ust. 1 udp)	**Krajowa Izba Doradców Podatkowych**	Propozycja KIDP w art. 39 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Doradca podatkowy jest obowiązany przechowywać kopie sporządzanych opinii, raportów z niezależnego audytu funkcji podatkowej, wystąpień w imieniu podatników, płatników, inkasentów oraz osób, o których mowa w art. 2 ust. 1a, w sprawach obowiązków podatkowych, a także udzielonych im porad, przez okres 10 lat od końca roku kalendarzowego, w którym zostały wytworzone, chyba że umowa doradcy podatkowego z klientem określa odmienne zasady przechowywania i niszczenia kopii dokumentów.” Uzasadnienie Zaproponowana zmiana odbiega od wcześniejszych propozycji KIDP. Obowiązek przechowywania dokumentacji przez okres 10 lat od prawomocnego zakończenia postępowania jest nieadekwatny do praktyki zawodowej doradców podatkowych. Wprowadzenie możliwości umownego ustalenia krótszego lub dłuższego terminu przechowywania dokumentacji pozwala dostosować obowiązek do specyfiki sprawy, potrzeb klienta i realnych wymagań związanych z prowadzonymi postępowaniami. W ocenie KIDP wydłużenie okresu przechowywania dokumentacji generuje znaczące koszty związane z archiwizacją, które nie zawsze znajdują uzasadnienie. Pozostawienie pięcioletniego okresu jako standardowego, z możliwością jego przedłużenia na mocy umowy, pozwala doradcy i klientowi elastycznie zarządzać tym obowiązkiem w zależności od charakteru sprawy. Dotychczasowy pięcioletni okres przechowywania dokumentacji był zgodny z terminami przedawnienia zobowiązań podatkowych wynikającymi z ordynacji podatkowej. Dłuższy okres przechowywania nie jest wymagany w innych przepisach regulujących działalność zawodów zaufania publicznego, co	Uwaga / Propozycja została uwzględniona częściowo. Przechowywanie przez doradców podatkowych sporządzonych opinii, raportów z niezależnego audytu funkcji podatkowej i wystąpień ma na celu zabezpieczenie zarówno interesów klienta (bezpieczeństwa finansowego i kwestii związanych z odpowiedzialnością karno-skarbową), jak też prawidłowego i rzetelnego przebiegu postępowań prowadzonych przez organy państwowe i sądy w sprawach przede wszystkim podatkowych. W związku z powyższym, z uwagi na zróżnicowany czas trwania takich postępowań oraz obowiązujące okresy przedawnienia zobowiązań, ale także podstawy prawne przerwania biegu tego przedawnienia, zasadne jest wydłużenie obowiązującego okresu przechowywania dokumentacji. W kontekście powyższego, ze względu na cel jakiemu służy przedmiotowa regulacja, nie znajduje uzasadnienia zaproponowana w uwadze możliwość skrócenia ustawowych terminów przechowywania dokumentacji przez doradcę podatkowego w drodze swobody umów zawieranych z klientem (co może być skutkiem uwzględnienia niniejszej uwagi, która nie wskazuje, że umowa z klientem dotyczyć może wyłącznie wydłużenia wynikającego z ustawy o doradztwie podatkowym terminu). Wskazać należy, że regulacje tego rodzaju nie występują także w przepisach ustaw regulujących wykonywanie innych zawodów zaufania publicznego wykonujących czynności doradztwa podatkowego np. radcy prawnego czy adwokata, gdzie przewidziano – np. w stosunku do radcy prawnego – że okres przechowywania danych osobowych wynosi 10 lat od końca roku, w którym zakończyło się postępowanie, w którym dane osobowe zostały zgromadzone - w przypadku danych osobowych przetwarzanych przez radców prawnych w ramach wykonywania zawodu (art. 5c ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy o

			czyni go nieproporcjonalnym w odniesieniu do doradców podatkowych. Wymóg przechowywania dokumentacji związanej z postępowaniami przez 10 lat od ich prawomocnego zakończenia jest trudny do spełnienia w praktyce, szczególnie w przypadku zmiany pełnomocnika. Doradca podatkowy może nie mieć wiedzy o dacie zakończenia postępowania, co prowadziłoby do ryzyka nieumyślnego naruszenia obowiązku ustawowego. Wprowadzenie możliwości umownego ustalenia terminu przechowywania dokumentacji pozwala stronom uwzględnić szczególne okoliczności danej sprawy, jednocześnie zapewniając przejrzystość i zgodność z zasadą swobody umów. Proponowana zmiana przez KIDP wspiera praktyczne i elastyczne podejście do obowiązków archiwizacyjnych, umożliwiając dostosowanie terminu do specyfiki relacji między doradcą a klientem, a także ogranicza nieuzasadnione koszty i potencjalne trudności w realizacji tego obowiązku.	radcach prawnych i analogicznie art. 16c ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy – Prawo o adwokaturze). Z regulacji powyższych ustaw wynika zatem, że radcy prawni i adwokaci zobowiązani są do przechowywania danych osobowych przetwarzanych w ramach wykonywania zawodu, a zatem także dokumentacji zawierającej te dane, przez okres 10 lat od końca roku, w którym zakończyło się postępowanie, w którym dane osobowe zostały zgromadzone, a dopiero po upływie tego okresu zobowiązani są do usunięcia tych danych zgodnie z art. 5c ust. 2 ustawy o radcach prawnych, bez możliwości umownego skrócenia tego terminu. Z powyższych względów w projektowanej regulacji pozostawiono obowiązek przechowywania przez doradcę podatkowego dokumentacji przez okres 10 lat od jej wytworzenia, jednakże zrezygnowano z nałożenia na doradcę podatkowego obowiązku przechowywania dokumentacji także przez okres 10 lat od końca roku kalendarzowego, w którym postępowanie – w związku z którym zostały wytworzone - zostało prawomocnie zakończone, przyjmując tym samym argumentację wskazująca na trudności w określeniu przez doradców podatkowych – w szczególności w przypadku zmiany pełnomocników na różnych etapach toczącego się wobec danego klienta postępowania – terminu prawomocnego jego zakończenia. Jednocześnie, brzmienie przepisu zostaje zmodyfikowane w sposób bezpośrednio uwzględniający możliwość przechowywania przez doradcę podatkowego dokumentacji zarówno w postaci kopii dokumentacji sporządzonej w formie papierowej lub jej odwzorowań elektronicznych, jak też w postaci elektronicznej w przypadku dokumentów sporządzonych w tej formie, co w praktyce ułatwi doradcom podatkowym realizację obowiązku.
67.	art. 1 pkt 25 projektu	**Państwowa Komisja Egzaminacyjna do**	Propozycja Komisji Egzaminacyjnej do art. 39 ust. 1: Winno być:	Uwaga / Propozycja została uwzględniona częściowo.

	(art. 39 ust. 1 udp)	**Spraw Doradztwa Podatkowego**	*„ 1. Doradca podatkowy jest obowiązany przechowywać kopie sporządzanych opinii, raportów z niezależnego audytu funkcji podatkowej, wystąpień w imieniu podatników, płatników, inkasentów oraz osób, o których mowa w art. 2 ust. 1a, w sprawach obowiązków podatkowych, a także udzielonych im porad, przez okres 5 lat od końca roku kalendarzowego, w którym zostały wytworzone, a w przypadku gdy dotyczą postępowania, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4, w związku z którym zostały wytworzone, przez okres 5 lat od końca roku kalendarzowego, w którym zostało ono prawomocnie zakończone."* Wydłużenie okresu przechowywania opinii, raportów itp. sporządzonych przez doradcę podatkowego do lat 10 – stanowi nadmierny wymóg, który w praktyce może być trudny do wykonania. Wydłużony czas przechowywania dokumentów nie został w żaden sposób powiązany z okresem przedawnienia zobowiązania podatkowego, którego doradztwo dotyczy. Przykładowo gdy sprawa dotyczy PITu za 2024 – a Klient poprosi o przygotowanie opinii w roku 2028, zgodnie z nowelizacją taka opinii winna być przechowywana do końca roku 2038, bez względu na to czy się zobowiązanie podatkowe się przedawniło. Podwojenie okresu przechowywania dokumentów powstałych w trakcie doradztwa podatkowego (generalnie z 5 do 10 lat) nie zostało w nowelizacji powiązane z możliwością obciążenia przez doradców Klientów kosztami przechowywania dokumentów. Projekt ustawy nie przewiduje również rozwiązań dla sytuacji śmierci doradcy, przejścia na emeryturę, zaprzestania prowadzenia usług przez doradcę.	Przechowywanie przez doradców podatkowych sporządzonych opinii, raportów z niezależnego audytu funkcji podatkowej i wystąpień ma na celu zabezpieczenie zarówno interesów klienta (bezpieczeństwa finansowego i kwestii związanych z odpowiedzialnością karno-skarbową) jak też prawidłowego i rzetelnego przebiegu postępowań prowadzonych przez organy państwowe i sądy w sprawach przede wszystkim podatkowych. W związku z powyższym, z uwagi na zróżnicowany czas trwania takich postępowań oraz obowiązujące okresy przedawnienia zobowiązań ale także podstawy prawne przerwania biegu tego przedawnienia, zasadne jest wydłużenie obowiązującego okresu przechowywania dokumentacji. Wskazać należy, że regulacje ustaw regulujących wykonywanie innych zawodów zaufania publicznego wykonujących czynności doradztwa podatkowego np. radcy prawnego czy adwokata przewidują – np. w stosunku do radcy prawnego – że okres przechowywania danych osobowych wynosi 10 lat od końca roku, w którym zakończyło się postępowanie, w którym dane osobowe zostały zgromadzone - w przypadku danych osobowych przetwarzanych przez radców prawnych w ramach wykonywania zawodu (art. 5c ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy o radcach prawnych i analogicznie art. 16c ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy – Prawo o adwokaturze). Z regulacji powyższych ustaw wynika zatem, że radcy prawni i adwokaci zobowiązani są do przechowywania danych osobowych przetwarzanych w ramach wykonywania zawodu, a zatem także dokumentacji zawierającej te dane, przez okres 10 lat od końca roku, w którym zakończyło się postępowanie, w którym dane osobowe zostały zgromadzone, a po upływie tego okresu 1, zobowiązani są do usunięcia tych danych zgodnie z art. 5c ust. 2 ustawy o radcach prawnych. W kontekście powyższego wskazać należy, że projektowana regulacja wpisuje się w ramy regulacyjne związane z przechowywaniem dokumentacji i danych osobowych w zawodach zaufania publicznego uprawnionych do zawodowego wykonywania czynności doradztwa podatkowego. Z powyższych względów w projektowanej

				regulacji pozostawiono obowiązek przechowywania przez doradcę podatkowego dokumentacji przez okres 10 lat od jej wytworzenia, jednakże zrezygnowano z nałożenia na doradcę podatkowego obowiązku przechowywania dokumentacji także przez okres 10 lat od końca roku kalendarzowego, w którym postępowanie - w związku z którym zostały wytworzone - zostało prawomocnie zakończone. Jednocześnie brzmienie przepisu zostaje zmodyfikowane w sposób bezpośrednio uwzględniający możliwość przechowywania przez doradcę podatkowego dokumentacji zarówno w postaci kopii dokumentacji sporządzonej w postaci papierowej lub jej odwzorowań cyfrowych jak też w postaci elektronicznej w przypadku dokumentów sporządzonych w tej postaci, co w praktyce ułatwi doradcom podatkowym realizację obowiązku.
68.	art. 1 pkt 25 projektu (art. 39 ust. 1 udp)	**Stowarzyszenie Księgowych w Polsce (SKwP)**	Obowiązek przechowywania dokumentów liczony od prawomocnego zakończenia postępowania może być niemożliwy do zastosowania w praktyce. Przepis stanowi o prawomocności, a w przypadku, gdy doradca podatkowy nie będzie pełnomocnikiem podatnika np. w sprawie skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego, to nie będzie miał jakichkolwiek możliwości pozyskania informacji, kiedy postępowanie można uznać za prawomocnie zakończone (doradca podatkowy właściwie nie będzie miał nawet dostępu do sygnatury sprawy przed NSA). Skoro przepis odnosi się do prawomocności, to dodatkowo wątpliwości może budzić fakt, że postępowanie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4 odnosi się również do postępowania przed organami podatkowymi. W takim razie, w przypadku gdyby doradca podatkowy reprezentował podatnika w postępowaniu przed organem podatkowym, a w postępowaniu sądowym podatnika reprezentowałby inny podmiot, to doradca podatkowy pierwotnie reprezentujący podatnika przed organami podatkowymi nie będzie miał skutecznej możliwości ustalenia, od kiedy powinien termin na przechowywanie dokumentów liczyć. Biorąc pod uwagę przedłużające się postępowania sądowo-administracyjne, można wyobrazić sobie sytuację, w której doradca podatkowy	Uwaga / Propozycja została uwzględniona.

			przechowywałby dokumenty sporządzane ze sprawą przez blisko 20 lat.	
69.	art. 1 pkt 25 projektu (art. 39 ust. 1 udp)	**Osoba fizyczna**	Sugeruję usunąć proponowany fragment „a w przypadku gdy dotyczą postępowania, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4, w związku z którym zostały wytworzone, przez okres 10 lat od końca roku kalendarzowego, w którym zostało ono prawomocnie zakończone.” Są doradcy podatkowi, którzy nie prowadzą ksiąg a tylko reprezentują w postępowaniach, lub na jakimś ich etapie. W tej sytuacji przy zmianie pełnomocnika doradca podatkowy nie będzie miał wiedzy kiedy prawomocnie zakończyło się postępowanie i od jakiej daty liczyć ten 10 letni termin. Ma to o tyle doniosły skutek, że art. 39 ust. 2 nakazuje doradcy podatkowemu zniszczyć kopie tych dokumentów po upływie okresu wskazanego w art. 39 ust. 1. Tym samym doradca podatkowy, który nie będzie znał daty prawomocnego zakończenia postępowania zawsze naruszy obowiązek wynikający z ustawy bo albo zniszczy dokumenty przed upływem 10 lat od prawomocnego zakończenia postępowania (czym naruszy art. 39 ust. 1) albo będzie je przechowywał po upływie tego okresu (czym naruszy art. 39 ust. 2) 10 lat po prawomocnym zakończeniu postępowania to zdecydowanie zbyt długi termin, nie mający oparcia w żadnych innych obowiązkach wynikających z innych przepisów prawa, tym bardziej, że inne zawody zaufania publicznego nie mają takiego obowiązku.	Uwaga / Propozycja została uwzględniona.
70.	art. 1 pkt 25 projektu (art. 39 ust. 1 udp)	**Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP)**	Wydłużenie terminu przechowywania dokumentacji z 5 do 10 lat jest dyskusyjne. Zmiana ta na pewno wpłynie na generowanie dodatkowych kosztów związanych z archiwizacją i składowaniem dokumentów. Takie rozwiązanie jest niezrozumiałe, biorąc pod uwagę fakt, że w całej administracji istnieje odwrotna tendencja.	Uwaga / Propozycja została uwzględniona częściowo. Przechowywanie przez doradców podatkowych sporządzonych opinii, raportów z niezależnego audytu funkcji podatkowej i wystąpień ma na celu zabezpieczenie zarówno interesów klienta (bezpieczeństwa finansowego i kwestii związanych z odpowiedzialnością karno-skarbową) jak też prawidłowego i rzetelnego przebiegu postępowań prowadzonych przez organy państwowe i sądy w sprawach przede wszystkim podatkowych. W związku z powyższym, z uwagi na zróżnicowany czas trwania takich postępowań oraz obowiązujące okresy przedawnienia zobowiązań ale także podstawy prawne przerwania biegu tego przedawnienia, zasadne jest wydłużenie obowiązującego okresu

				przechowywania dokumentacji. Wskazać należy, że regulacje ustaw regulujących wykonywanie innych zawodów zaufania publicznego wykonujących czynności doradztwa podatkowego np. radcy prawnego czy adwokata przewidują – np. w stosunku do radcy prawnego – że okres przechowywania danych osobowych wynosi 10 lat od końca roku, w którym zakończyło się postępowanie, w którym dane osobowe zostały zgromadzone - w przypadku danych osobowych przetwarzanych przez radców prawnych w ramach wykonywania zawodu (art. 5c ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy o radcach prawnych i analogicznie art. 16c ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy – Prawo o adwokaturze). Z regulacji powyższych ustaw wynika zatem, że radcy prawni i adwokaci zobowiązani są do przechowywania danych osobowych przetwarzanych w ramach wykonywania zawodu, a zatem także dokumentacji zawierającej te dane, przez okres 10 lat od końca roku, w którym zakończyło się postępowanie, w którym dane osobowe zostały zgromadzone, a po upływie tego okresu 1, zobowiązani są do usunięcia tych danych zgodnie z art. 5c ust. 2 ustawy o radcach prawnych. W kontekście powyższego wskazać należy, że projektowana regulacja wpisuje się w ramy regulacyjne związane z przechowywaniem dokumentacji i danych osobowych w zawodach zaufania publicznego uprawnionych do zawodowego wykonywania czynności doradztwa podatkowego. Z powyższych względów w projektowanej regulacji pozostawiono obowiązek przechowywania przez doradcę podatkowego dokumentacji przez okres 10 lat od jej wytworzenia, jednakże zrezygnowano z nałożenia na doradcę podatkowego obowiązku przechowywania dokumentacji także przez okres 10 lat od końca roku kalendarzowego, w którym postępowanie - w związku z którym zostały wytworzone - zostało prawomocnie zakończone. Jednocześnie brzmienie przepisu zostaje zmodyfikowane w sposób bezpośrednio uwzględniający możliwość przechowywania przez doradcę podatkowego dokumentacji

				zarówno w postaci kopii dokumentacji sporządzonej w postaci papierowej lub jej odwzorowań cyfrowych jak też w postaci elektronicznej w przypadku dokumentów sporządzonych w tej postaci, co w praktyce ułatwi doradcom podatkowym realizację obowiązku.
71.	art. 1 pkt 25 projektu (art. 39 ust. 1 udp)	**NKDP Spółka z o.o.**	Wydłużenie okresu przechowywania dokumentów, mając na względzie w szczególności brak w ostatnich latach zmian w zakresie terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego wydaje się być nieuzasadnione. Istniejące zaawansowane rozwiązania technologiczne oraz informatyczne będące w użyciu Krajowej Administracji Skarbowej, jak również fakt, że dokumentacja doradcy podatkowego co do zasady objęta jest tajemnicą zawodową pozwalają sądzić, że dłuższy okres przechowywania przed doradców podatkowych dokumentów jest zupełnie bezcelowy.	Uwaga / Propozycja została uwzględniona częściowo. Przechowywanie przez doradców podatkowych sporządzonych opinii, raportów z niezależnego audytu funkcji podatkowej i wystąpień ma na celu zabezpieczenie zarówno interesów klienta (bezpieczeństwa finansowego i kwestii związanych z odpowiedzialnością karno-skarbową) jak też prawidłowego i rzetelnego przebiegu postępowań prowadzonych przez organy państwowe i sądy w sprawach przede wszystkim podatkowych. W związku z powyższym, z uwagi na zróżnicowany czas trwania takich postępowań oraz obowiązujące okresy przedawnienia zobowiązań ale także podstawy prawne przerwania biegu tego przedawnienia, zasadne jest wydłużenie obowiązującego okresu przechowywania dokumentacji. Wskazać należy, że regulacje ustaw regulujących wykonywanie innych zawodów zaufania publicznego wykonujących czynności doradztwa podatkowego np. radcy prawnego czy adwokata przewidują – np. w stosunku do radcy prawnego – że okres przechowywania danych osobowych wynosi 10 lat od końca roku, w którym zakończyło się postępowanie, w którym dane osobowe zostały zgromadzone - w przypadku danych osobowych przetwarzanych przez radców prawnych w ramach wykonywania zawodu (art. 5c ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy o radcach prawnych i analogicznie art. 16c ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy – Prawo o adwokaturze). Z regulacji powyższych ustaw wynika zatem, że radcy prawni i adwokaci zobowiązani są do przechowywania danych osobowych przetwarzanych w ramach wykonywania zawodu, a zatem także dokumentacji zawierającej te dane, przez okres 10 lat od końca roku, w którym zakończyło się postępowanie,

				w którym dane osobowe zostały zgromadzone, a po upływie tego okresu 1, zobowiązani są do usunięcia tych danych zgodnie z art. 5c ust. 2 ustawy o radcach prawnych. W kontekście powyższego wskazać należy, że projektowana regulacja wpisuje się w ramy regulacyjne związane z przechowywaniem dokumentacji i danych osobowych w zawodach zaufania publicznego uprawnionych do zawodowego wykonywania czynności doradztwa podatkowego. Z powyższych względów w projektowanej regulacji pozostawiono obowiązek przechowywania przez doradcę podatkowego dokumentacji przez okres 10 lat od jej wytworzenia, jednakże zrezygnowano z nałożenia na doradcę podatkowego obowiązku przechowywania dokumentacji także przez okres 10 lat od końca roku kalendarzowego, w którym postępowanie - w związku z którym zostały wytworzone - zostało prawomocnie zakończone. Jednocześnie brzmienie przepisu zostaje zmodyfikowane w sposób bezpośrednio uwzględniający możliwość przechowywania przez doradcę podatkowego dokumentacji zarówno w postaci kopii dokumentacji sporządzonej w postaci papierowej lub jej odwzorowań cyfrowych jak też w postaci elektronicznej w przypadku dokumentów sporządzonych w tej postaci, co w praktyce ułatwi doradcom podatkowym realizację obowiązku.
72.	art. 1 pkt 26 projektu (art. 41 ust. 1 udp)	**Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego**	Propozycja Komisji Egzaminacyjnej do art. 41 ust. 1: Po ust. 1 dodać ust. 1a i 1c w brzmieniu: „1a. *W sprawach, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 lit c) pełnomocnikiem ubezpieczonego i płatnika oraz innych podmiotów, o których mowa w stosownych przepisach o ubezpieczeniach społecznych i ubezpieczeniu zdrowotnym może być również doradca podatkowy.* *1b. W sprawach, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4 lit a) niniejszej ustawy pełnomocnikiem podmiotów, na które przepisy*	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona, zgodnie ze stanowiskiem przedstawionym wobec propozycji Komisji Egzaminacyjnej zgłoszonej do art. 2 ust. 1 ustawy o doradztwie podatkowym. Obecny stan prawny zakłada brak zastrzeżenia zawodowego wykonywania, przez osoby posiadające szczególne uprawnienia, czynności, o których mowa w propozycji (sprawy związane z opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenia zdrowotne, reprezentowanie podmiotów przed KRS, a także sprawy dotyczące Rejestru

			ustaw nakładają obowiązek uzyskania wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego może być również doradca podatkowy. *1c. W sprawach, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4 lit b) niniejszej ustawy pełnomocnikiem podmiotów, na które przepisy ustaw nakładają obowiązek uzyskania wpisu do Rejestru Fundacji Rodzinnych może być również doradca podatkowy."* Po ust. 2 dodać 2a-2c w brzmieniu: „2a. *Doradca podatkowy jest uprawniony do występowania w charakterze pełnomocnika w postępowaniu w zakresie sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów dotyczących spraw, o których mowa w ust. 1a.* *2b. Doradca podatkowy jest uprawniony do występowania w charakterze pełnomocnika w postępowaniu w zakresie sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów dotyczących spraw, o których mowa w ust. 1b.* *2c. Doradca podatkowy jest uprawniony do występowania w charakterze pełnomocnika w postępowaniu w zakresie sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów dotyczących spraw, o których mowa w ust. 1c."* Celem nowelizacji jest uzupełnienie uprawnień doradcy podatkowego w związku z proponowanym rozszerzeniem czynności doradztwa podatkowego (według propozycji Komisji Egzaminacyjnej).	Fundacji Rodzinnych). W związku z tym możliwe jest wykonywanie ich przez nieograniczony krąg podmiotów, a zatem i przez doradców podatkowych. Zgodnie z art. 33 § 1 KPA, pełnomocnikiem strony może być osoba fizyczna posiadająca zdolność do czynności prawnych. Zgodnie natomiast z art. 87 § 1 KPC pełnomocnikiem może być adwokat lub radca prawny, w sprawach własności intelektualnej także rzecznik patentowy, a w sprawach restrukturyzacji i upadłości także osoba posiadająca licencję doradcy restrukturyzacyjnego, a ponadto osoba sprawująca zarząd majątkiem lub interesami strony oraz osoba pozostająca ze stroną w stałym stosunku zlecenia, jeżeli przedmiot sprawy wchodzi w zakres tego zlecenia, współuczestnik sporu, jak również małżonek, rodzeństwo, zstępni lub wstępni strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia. Zastrzeżenie kolejnych czynności w tak szerokim zakresie – niezwiązanym dodatkowo z prawem czy procedurą podatkową – spowoduje ograniczenie kategorii podmiotów świadczących obecnie te usługi. Rozszerzenie czynności o reprezentowanie podmiotów w postępowaniach przed KRS oraz w postępowaniach przed sądem rejestrowym we wszelkich sprawach dotyczących wniosków o wpis do Rejestru Fundacji Rodzinnych, wkraczając w sprawy z zakresu prawa cywilnego i gospodarczego wykracza poza istotę zawodu doradcy podatkowego skoncentrowaną przed wszystkim na kwestiach wynikających z prawa podatkowego. Kwestie tego rodzaju stanowią element szeroko rozumianej „pomocy prawnej" świadczonej w zawodach radcy prawnego i adwokata. Dlatego też, z uwagi na brak uzasadnienia dla wprowadzenia do zakresu czynności doradztwa podatkowego czynności, o których mowa w ww. propozycji, konsekwentnie brak jest uzasadnienia do wprowadzenia do art. 41 ust. 1 ustawy o doradztwie podatkowym zgłoszonych modyfikacji.
73.	art. 44 udp	**Stowarzyszenie Księgowych w Polsce**	W naszej ocenie jest to dobry krok, aczkolwiek warto byłoby w tym przypadku doprecyzować, że doradca podatkowy wykonując dla osoby fizycznej/prawnej usługę doradztwa podatkowego na	Uwaga / Propozycja została uwzględniona.

		(SKwP)	podstawie umowy zlecenia – chociażby polegającej tylko na przedstawieniu opinii – musi posiadać obowiązkowo ubezpieczenie OC w zakresie doradztwa podatkowego.	
74.	art. 47 ust. 1 udp	**Osoba fizyczna**	Proponuję, aby na wzór Polskiej Izby Biegłych Rewidentów zmienić nazwę Krajowej Izby Doradców Podatkowych na Polską Izbę Doradców Podatkowych.	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Funkcjonująca nazwa samorządu zawodowego doradców podatkowych, jako organizacji zrzeszającej wszystkich doradców podatkowych w całej RP, istnieje od wejścia w życie ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym, tj. od 1 stycznia 1997 r. – zgodnie bowiem z pierwotnym i nadal obowiązującym brzmieniem art. 47 ust. 1 tej ustawy, doradcy podatkowi tworzą samorząd doradców podatkowych, zwany Krajową Izbą Doradców Podatkowych. Pojęcie to ugruntowała zatem już prawie 30-letnia tradycja, co do której reprezentująca doradców podatkowych Krajowa Rada Doradców Podatkowych nie zgłaszała żadnych uwag ani sugestii. Zawarte w nazwie określenie „krajowa" podkreśla szeroki zakres podmiotowy samorządu skupiającego członków z terenu całego kraju. Analogiczne określenie dla samorządu zawodowego występuje chociażby w przypadku radców prawnych. Jak wynika bowiem z art. 55 ustawy o radcach prawnych, radcowie prawni i aplikanci radcowscy zamieszkali na terenie kraju tworzą Krajową Izbę Radców Prawnych.
75.	art. 1 pkt 28 projektu (art. 62 ust. 1a udp)	**Krajowa Izba Doradców Podatkowych**	Propozycja KIDP w art. 62 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1a. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może wezwać przewodniczącego Krajowej Rady Doradców Podatkowych do przekazania, w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania, uzasadnienia do uchwały przyjmującej konkretną zmianę w statucie, o ile takie uzasadnienie zostało sporządzone przez Krajowy Zjazd Doradców Podatkowych." Uzasadnienie Proponowana zmiana zaproponowana przez KIDP jest w pełni uzasadniona i odpowiada potrzebom praktyki legislacyjnej oraz specyfice działania samorządu doradców podatkowych bowiem bez proponowanego doprecyzowania, obowiązek przekazania	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Przewidziane w projekcie ustawy rozwiązanie wynika z kilkudziesięcioletniego doświadczenia w sprawowaniu przez Ministra Finansów nadzoru nad działalnością uchwałodawczą samorządu zawodowego doradców podatkowych w zakresie podejmowanych przez Krajowy Zjazd Doradców Podatkowych i Krajową Radę Doradców Podatkowych uchwał, które Minister Finansów uprawniony jest zawiesić, wydając decyzję administracyjną – w przypadku ich niezgodności z prawem lub statutem (a w odniesieniu do uchwały przyjmującej statut KIDP – z powodu niezgodności z prawem). Uchwały podejmowane przez Krajowy Zjazd

			uzasadnienia przez przewodniczącego Krajowej Rady Doradców Podatkowych mógłby być interpretowany jako konieczność tworzenia dodatkowych dokumentów w sytuacji, gdy Krajowy Zjazd Doradców Podatkowych, jako organ przyjmujący statut, nie sporządził uzasadnienia do zmian w statucie. Wprowadzenie wskazania, że obowiązek przekazania dotyczy wyłącznie uzasadnień faktycznie sporządzonych przez Zjazd, eliminuje ryzyko nakładania obowiązku przygotowywania nowej dokumentacji przez Krajową Radę, która nie była przewidziana w procesie uchwalania zmian. Zmiany w statucie oraz ich uzasadnienia są uchwalane przez Krajowy Zjazd Doradców Podatkowych, będący najwyższym organem samorządu doradców podatkowych. Doprecyzowanie przepisu wskazujące, że uzasadnienie dotyczy wyłącznie tych zmian, które zostały sporządzone przez Zjazd, respektuje autonomię tego organu i ogranicza możliwość nadmiernej ingerencji w procesy decyzyjne samorządu. Wprowadzenie dodatkowego warunku, aby przekazywane uzasadnienie odnosiło się wyłącznie do konkretnych zmian w statucie, unika potencjalnych niejasności w interpretacji zakresu dokumentacji, którą przewodniczący Krajowej Rady ma obowiązek przekazać ministrowi. Taki zapis precyzuje obowiązek przewodniczącego i ogranicza możliwość jego nadinterpretacji. Zastosowanie zaproponowanego doprecyzowania także ogranicza ryzyko wprowadzenia zbędnych formalności, które mogłyby wiązać się z koniecznością sporządzania nowych uzasadnień post factum. Taka sytuacja mogłaby prowadzić do dodatkowych kosztów i czasu poświęconego na przygotowanie dokumentacji, a także komplikować współpracę między organami samorządu i ministrem właściwym do spraw finansów publicznych.	Doradców Podatkowych, zasadniczo raz na 4 lata, odnoszą się do najistotniejszych z punktu widzenia funkcjonowania całego samorządu i wszystkich doradców kwestii, w związku z czym powinny być efektem wcześniejszej szerszej analizy i poparte rzetelnymi argumentami przemawiającymi za wprowadzeniem konkretnych regulacji. Biorąc pod uwagę powyższe, oraz występującą w tego rodzaju uchwałach ogólność sformułowań, a niekiedy nieścisłość, zasadne jest umożliwienie ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych – celem usprawnienia prowadzonych przez ministra czynności nadzorczych oraz dla zapewnienia rzetelności tego procesu, a także poprawności, celowości i adekwatności uchwał tego organu, uprawnienia do zwrócenia się do Przewodniczącego Krajowej Rady Doradców Podatkowych o przekazanie w terminie 7 dni uzasadnienia do uchwały. Podkreślić należy, że zapewnienie zgodności z prawem postanowień statutu Krajowej Izby Doradców Podatkowych – także poprzez działania nadzorcze Ministra Finansów – ma fundamentalne znaczenie dla całego samorządu zawodowego doradców podatkowych, albowiem samorząd ten funkcjonuje w oparciu o postanowienia tego statutu jako podstawowego aktu prawa wewnątrzkorporacyjnego, a wszelkie uchwały – zarówno Krajowego Zjazdu Doradców Podatkowych jak też Krajowej Rady Doradców Podatkowych – muszą pozostawać w zgodności z postanowieniami statutu. W przypadku takiej doniosłości regulacji statutowych wybiórcze sporządzanie ich uzasadnień i możliwość wprowadzania istotnych zmian w funkcjonowaniu samorządu zawodowego w sposób niewymagający i niewskazujący ich uzasadnienia nie jest celowe i nie sprzyja podnoszeniu standardów funkcjonowania samorządu zawodowego. Tego rodzaju rozwiązanie powinno w pozytywny sposób wpłynąć na współpracę organów samorządu zawodowego z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, zapewniając większą przejrzystość aktów wewnątrzkorporacyjnych i możliwość ustalenia wątpliwych kwestii, co w większym stopniu sprzyjać będzie rzetelnej ich kontroli, a przez to większej ich poprawności.

				W kontekście znaczenia uchwał Krajowego Zjazdu Doradców Podatkowych dla wykonywania zawodu doradcy podatkowego zwrócić także należy uwagę na regulacje ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334), której art. 50a nakazuje zapewnić zgodność przepisów regulacyjnych z zasadami proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru, a w celu zapewnienia tej zgodności nakazuje się przeprowadzenie oceny projektowanych przepisów regulacyjnych oraz monitorowanie ich zgodności, przeprowadzając oceny określone dla projektowanych przepisów regulacyjnych. Powyższą ocenę przeprowadza w sposób obiektywny i niezależny podmiot opracowujący projekt przepisu regulacyjnego. Zgodnie z Rozdziałem 6a ww. ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. każdy podmiot opracowujący projekt przepisu regulacyjnego, a zatem także samorząd zawodowy, przeprowadzania oceny projektowanych przepisów, przedstawia powody uznania przepisów za zgodne z ww. zasadami oraz obowiązkowo przeprowadza konsultacje projektowanego przepisu regulacyjnego (odnoszącego się np. do reklamy, etyki zawodowej, zasad doskonalenia zawodowego). Niejako na marginesie wskazać należy, że mając na celu realizację powyższego, MEiN w 2023 r. przekazało samorządom zawodowym „Wytyczne dla samorządów zawodowych odnośnie do sporządzania ocen zgodności i przeprowadzania konsultacji publicznych projektów uchwał zawierających przepisy regulacyjne”. Jak wynika z ww. wytycznych dla samorządów zawodowych, przeprowadzona przez nie ocena zgodności powinna być zawarta w uzasadnieniu dołączonym do projektu uchwały i zawierać, poza powodami uznania projektowanych przepisów za zgodne z ww. zasadami, także odniesienie do wymogów dla danego zawodu obowiązujących już w innych przepisach regulacyjnych oraz odniesienia do dotychczasowych doświadczeń z regulacją i nadzorem zawodów regulowanych, tj. raportów z monitorowania rynku.

76.	Art. 1 pkt 30 projektu (art. 64 ust. 2a udp)	**Krajowa Izba Doradców Podatkowych**	Propozycja KIDP w art. 64 ust. 2a otrzymuje brzmienie: „2a. Karę pieniężną wymierza się w wysokości od dwukrotności do dwustu krotności składki członkowskiej miesięcznej obowiązującej w dacie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego uwzględniając w szczególności wagę popełnionego czynu oraz sytuację osobistą obwinionego.” Uzasadnienie KIDP proponuje modyfikację zaproponowanej przez Ministerstwo Finansów treści art. 2a dotyczącego wymierzania kar pieniężnych w postępowaniach dyscyplinarnych. Powiązanie wysokości kary z wielokrotnością składki członkowskiej lepiej odzwierciedla specyfikę działalności doradców podatkowych i ich sytuację zawodową. Przede wszystkim jednak propozycja KIDP pozwala na większą elastyczność w wymierzaniu kary, umożliwiając uwzględnienie dwóch istotnych czynników: a) wagi popełnionego czynu: kara może być proporcjonalna do przewinienia, co zapewnia adekwatność sankcji wobec stopnia naruszenia zasad etyki lub przepisów prawa. b) sytuacji osobistej obwinionego: system oparty na składce członkowskiej pozwala na dostosowanie kary do realnych możliwości finansowych doradcy podatkowego, co jest szczególnie istotne w przypadku trudnej sytuacji życiowej lub zawodowej. W propozycji MF brak jest wskazania, aby sytuacja osobista obwinionego była brana pod uwagę przy ustalaniu wysokości kary, co może prowadzić do nieproporcjonalnych obciążeń finansowych. Warto wskazać, że minimalne wynagrodzenie, będące podstawą propozycji MF, może się różnić w zależności od decyzji ustawodawcy, co może prowadzić do nieuzasadnionych różnic w wysokości wymierzanych kar w sprawach o podobnym charakterze. Składka członkowska jako stały miernik w	Uwaga / Propozycja została uwzględniona częściowo. Z uwagi na niewystępowanie w regulacjach ustawy o doradztwie podatkowym pojęcie „miesięcznej” składki członkowskiej nie jest możliwe odwołanie się do tego pojęcia w treści przepisu określającego możliwą do zasądzenia wysokość kary pieniężnej. Jednocześnie ze względu na wprowadzany, wzorem regulacji prawnych obowiązujących w zbliżonych zawodach zaufania publicznego, sposób określenia opłat przewidzianych ustawą poprzez odniesienie ich wysokości do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę określanego na podstawie odrębnych przepisów, zasadne jest – analogicznie jak w przypadku np. kary pieniężnej w postępowaniu dyscyplinarnym radców prawnych – odniesienie jej wysokości do minimalnego wynagrodzenia. Projektowana górna granica możliwej do zasądzenia kary pieniężnej pozostanie na poziomie analogicznym jak przewidują to przepisy np. ustawy o radach prawnych, w których – zgodnie z art. 65 ust. 2ba tej ustawy – karę pieniężną wymierza się w granicach od półtorakrotności do dwunastokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dacie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego. Jednocześnie, uwzględniając uwagę, dolna granica możliwej do zasądzenia przez sąd dyscyplinarny wobec doradcy podatkowego kary pieniężnej zostanie obniżona do wysokości jednej dziesiątej minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz zostaną uwzględnione w treści przepisu zaproponowane przez KIDP kryteria wymiaru tej kary nakazujące uwzględnić w szczególności wagę popełnionego czynu oraz sytuację osobistą obwinionego. Podkreślić należy, że kara pieniężna będzie jedną z pięciu możliwych do wymierzenia wobec doradcy podatkowego w

			środowisku doradców podatkowych pozwala uniknąć tego problemu, wprowadzając jednolity standard obliczania kar. Propozycja Ministerstwa Finansów obecnie przewiduje dużo większy zakres kar: minimalna kara to połowa minimalnego wynagrodzenia: 2121 zł., zaś maksymalna kara: 12-krotność minimalnego wynagrodzenia to 50 904 zł. Z kolei propozycja KIDP jest zdecydowanie mniej dotkliwa: minimalna kara: dwukrotność składki to obecnie 240 zł., zaś maksymalna kara w wysokości 200-krotność składki to 24 000 zł. W ocenie KIDP jasno określony mechanizm wymiaru kar na podstawie składki członkowskiej zmniejsza ryzyko sporów dotyczących wysokości sankcji, co usprawnia proces decyzyjny w postępowaniach dyscyplinarnych. Propozycja KIDP w sposób bardziej kompleksowy uwzględnia realia środowiska doradców podatkowych oraz zapewnia większą sprawiedliwość w wymierzaniu kar, co czyni ją bardziej odpowiednią.	postępowaniu dyscyplinarnym kar, w ramach których możliwa będzie pewna ich gradacja, pozwalająca - w przypadkach gdy orzeczenie kary pieniężnej w wysokości jednej dziesiątej minimalnego wynagrodzenia za pracę ze względu np. na wagę popełnionego czynu czy sytuację osobistą obwinionego może być nieadekwatne – orzeczenie kary upomnienia albo nagany. Jednocześnie w ramach określonej w ustawie wysokości kary pieniężnej, możliwe wydaje się, że sądy dyscyplinarne miarkując i określając jej wysokość mogą mieć na uwadze odpowiadającą jej wysokość składki członkowskiej przy ustalaniu sytuacji osobistej obwinionego.
77.	art. 1 pkt 30 projektu (art. 64 udp)	**Krajowa Izba Doradców Podatkowych**	Propozycja KIDP: W art. 64 po ust. 3 dodaje się ust. 4-12 w brzmieniu: „4.Wymierzenie kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu pociąga za sobą obowiązek ujawnienia tej informacji na liście doradców podatkowych. 5. Kara nagany, kara pieniężna lub kara zawieszenia prawa wykonywania zawodu pociąga za sobą utratę biernego prawa wyborczego do organów samorządu na okres czterech lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia. 6. Sąd dyscyplinarny może orzec podanie treści prawomocnego orzeczenia do publicznej wiadomości poprzez opublikowanie na koszt obwinionego na stronie internetowej Krajowej Izby Doradców Podatkowych, stronie internetowej obwinionego lub w środkach masowego przekazu, jeżeli uzna to za celowe ze	Uwaga / Propozycja została uwzględniona częściowo. W projekcie uwzględniona została propozycja wprowadzenia regulacji prawnej stanowiącej, że kara nagany, kara pieniężna lub kara zawieszenia prawa wykonywania zawodu będą pociągały za sobą utratę biernego prawa wyborczego do organów samorządu na okres czterech lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia oraz propozycja regulacji uprawniającej sąd dyscyplinarny do orzeczenia podania treści prawomocnego orzeczenia do publicznej wiadomości w określony sposób, jeżeli sąd ten uzna to za celowe ze względu na okoliczności sprawy, o ile nie narusza to interesu osób trzecich. W zakresie danych jakie zawiera lista doradców podatkowych, o której mowa w art. 7 ust. 6 ustawy o doradztwie podatkowym, przyjęte rozwiązanie uznaje się za wystarczające. Propozycja obowiązkowego ujawnienia na

			względu na okoliczności sprawy, o ile nie narusza to interesu osób trzecich. 7. Sąd dyscyplinarny może orzec podanie treści sentencji prawomocnego orzeczenia w określony sposób do wiadomości osoby, która złożyła zawiadomienie o możliwości popełnienia deliktu dyscyplinarnego, jeżeli uzna to za celowe ze względu na okoliczności sprawy, o ile nie narusza to interesu samorządu doradców podatkowych. 8. Sąd dyscyplinarny może warunkowo umorzyć postępowanie dyscyplinarne, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa obwinionego niekaranego za przestępstwo umyślne oraz czyny objęte odpowiedzialnością dyscyplinarną na mocy ustawy, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni czynu objętego odpowiedzialnością dyscyplinarną na mocy ustawy. 9. Warunkowe umorzenie postępowania dyscyplinarnego następuje na okres próby, który wynosi od roku do 3 lat i biegnie od uprawomocnienia się orzeczenia. 10. Umarzając warunkowo postępowanie dyscyplinarne, sąd dyscyplinarny może nałożyć na obwinionego obowiązek naprawienia szkody w całości albo w części, a w miarę możliwości również obowiązek zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, jak również może zobowiązać obwinionego do wypełnienia przynajmniej jednego z poniższych obowiązku: a) udokumentowania podnoszenia kwalifikacji zgodnie z zasadami określonymi w zasadach etyki zawodowej w dodatkowym wymiarze poprzez udział w formach podnoszenia kwalifikacji w zakresie udokumentowanym liczbą punktów określoną do dwukrotności maksymalnej liczby punktów do uzyskania za jeden okres rozliczeniowy, b) powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach,	liście doradców podatkowych informacji o wymierzeniu doradcy podatkowemu kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu nie została uwzględniona z uwagi na przyjęcie propozycji uprawniającej sąd dyscyplinarny do podania treści prawomocnego orzeczenia do publicznej wiadomości, jeżeli sąd uzna to za celowe ze względu na okoliczności sprawy, o ile nie narusza to interesu osób trzecich. Rozwiązanie to w większym stopniu sprzyja zapewnieniu proporcjonalności i adekwatności faktu podania do publicznej wiadomości informacji o orzeczonej wobec doradcy podatkowego karze zawieszenia prawa wykonywania zawodu – jako swoistej dodatkowej quasi „kary" czy środka represyjnego – przy uwzględnieniu okoliczności danej sprawy. Również w przepisach np. ustawy o radcach prawnych brak jest regulacji nakazujących obowiązkowe ujawnienie na liście radców prawnych/w innych formach publikacji danych dotyczących podmiotów wpisanych na listę radców prawnych/ informacji o wymierzeniu radcy prawnemu kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu, podczas gdy występuje w tej ustawie regulacja przewidująca, iż sąd dyscyplinarny może orzec podanie treści orzeczenia do publicznej wiadomości w określony sposób, jeżeli uzna to za celowe ze względu na okoliczności sprawy, o ile nie narusza to interesu pokrzywdzonego (art. 65 ust. 2f ustawy o radcach prawnych). Przeniesienie instytucji warunkowego umorzenia postępowania jako instytucji szczególnej dla postępowania karnego bezpośrednio do postępowania dyscyplinarnego doradców podatkowych, wymaga dużej ostrożności i analizy możliwości uwzględnienia tych jego elementów, które są proporcjonalne, adekwatne i uzasadnione dla tego postępowania, gdzie jedynie posiłkowo stosowane są przepisy kodeksu postępowania karnego i jedynie częściowo przepisy kodeksu karnego. Zaproponowane wprowadzenie instytucji warunkowego umorzenia postępowania do postępowania dyscyplinarnego, nieprzewidzianego w przepisach regulujących postępowanie

			c) powstrzymania się od kontaktowania się z określonymi z osobami we wskazany w orzeczeniu sposób lub zbliżania się do określonych osób, d) zapłaty określonej kwoty pieniężnej nieprzekraczającej stukrotności miesięcznej składki członkowskiej w wysokości obowiązującej na dzień popełnienia czynu/przewinienia dyscyplinarnego na wskazany przez sąd dyscyplinarny cel charytatywny, e) innego stosownego postępowania w okresie próby, które może zapobiec ponownemu popełnieniu czynu objętego odpowiedzialnością dyscyplinarną na mocy ustawy. 11. Sąd dyscyplinarny może podjąć postępowanie dyscyplinarne, jeżeli obwiniony w okresie próby popełnił przestępstwo umyślne lub czyn objęty odpowiedzialnością dyscyplinarną na mocy ustawy, za które został prawomocnie skazany lub rażąco narusza porządek prawny, w szczególności gdy uchyla się od wykonania nałożonego obowiązku. 12. Warunkowo umorzonego postępowania nie można podjąć później niż w ciągu 12 miesięcy od zakończenia okresu próby. Uzasadnienie Proponowane zmiany do art. 64 ustawy o doradztwie podatkowym wzmacniają transparentność postępowań dyscyplinarnych, wprowadzają narzędzia umożliwiające elastyczne reagowanie na przewinienia oraz zwiększają zaufanie publiczne do zawodu doradcy podatkowego. Każdy z nowych ustępów wnosi istotną wartość, zarówno dla regulacji samorządu, jak i dla ochrony interesu publicznego. Ujawnienie kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu na liście doradców podatkowych (ust. 4) Obowiązek ujawnienia informacji o karze zawieszenia prawa wykonywania zawodu zwiększa transparentność działania samorządu oraz pozwala klientom doradców podatkowych na świadome podejmowanie decyzji o wyborze pełnomocnika. Rozwiązanie to wzmacnia wizerunek zawodu jako odpowiedzialnego i regulowanego zgodnie z zasadami etyki.	dyscyplinarne w innych zbliżonych zawodach zaufania publicznego, jako instytucja charakterystyczna i szczególna dla prawa karnego, umożliwiająca stosowanie środków często nieadekwatnych do rodzaju przewinień będących przedmiotem postepowania dyscyplinarnego (w tym środków wskazanych w propozycji KIDP), nie znajduje uzasadnienia. Zgodnie z założeniem wnoszącego uwagę, „wprowadzenie instytucji warunkowego umorzenia postępowania dyscyplinarnego pozwala na elastyczność w orzekaniu kar, dostosowaną do okoliczności przewinienia oraz dotychczasowej postawy obwinionego.” Tymczasem, biorąc pod uwagę zmiany jakie projekt wprowadza w zakresie postępowania dyscyplinarnego – w szczególności wprowadzając jako dodatkowy środek „karę pieniężną” (także „karę łączną”) – uzasadnione wydaje się stwierdzenie, że ich właściwe wykorzystanie również pozwoli na większą elastyczność w orzekaniu kary i adekwatność jej dolegliwości do popełnionego czynu czy uwzględnienia postawy obwinionego. Zaproponowane rozwiązanie nie przyczyni się także do zmniejszenia liczby spraw prowadzonych przez pion dyscyplinarny KIDP, co jako jeden z głównych celów podnoszone jest przez KIDP w kontekście proponowanych zamian w zakresie postępowania dyscyplinarnego. Ponadto, w zgłoszonym rozwiązaniu nie wskazano mechanizmów i podmiotów uprawnionych do weryfikowania przestrzegania warunków warunkowego umorzenia postępowania i realizacji nałożonych obowiązków oraz podmiotów uprawnionych do podjęcia działań z tym związanych. Ich uregulowanie z kolei mogłoby – zamiast odciążyć pion dyscyplinarny KIDP – nałożyć nań dodatkowe obowiązki. Wprowadzane niniejszym projektem doregulowanie wielu kwestii związanych z prowadzeniem przez samorząd zawodowy postępowania dyscyplinarnego, a także funkcjonowaniem samorządu, w tym: prowadzenie przez organy KIDP elektronicznej korespondencji z doradcami podatkowymi, przyznanie KRDP uprawnienia do skreślenia doradcy podatkowego z listy w przypadku nieopłacania składek członkowskich, umożliwienie wymierzenia kary

			Utrata biernego prawa wyborczego w wyniku kar (ust. 5) Wprowadzenie regulacji, która wyklucza osoby ukarane karą nagany, pieniężną lub zawieszenia prawa wykonywania zawodu z kandydowania do organów samorządu przez 4 lata, podkreśla wagę odpowiedzialności dyscyplinarnej i zabezpiecza jakość pracy organów samorządu. Pozwala to unikać sytuacji, w której osoby naruszające zasady etyki zawodowej podejmują decyzje wpływające na funkcjonowanie środowiska doradców podatkowych. Publikacja orzeczenia na koszt obwinionego (ust. 6) Możliwość podania treści prawomocnego orzeczenia do publicznej wiadomości wzmacnia prewencyjny i wychowawczy charakter postępowań dyscyplinarnych. Publikacja orzeczeń może zniechęcać do naruszeń i budować zaufanie społeczne, gdyż pokazuje, że samorząd podejmuje działania wobec członków naruszających prawo. Powiadomienie osoby zgłaszającej o wyniku postępowania (ust. 7). Przekazanie sentencji orzeczenia zgłaszającemu delikt dyscyplinarny zwiększa poczucie sprawiedliwości i transparentności. Takie rozwiązanie daje pewność, że zgłoszenia są traktowane poważnie, a działania są podejmowane w interesie publicznym. Warunkowe umorzenie postępowania (ust. 8–12). Wprowadzenie instytucji warunkowego umorzenia postępowania dyscyplinarnego pozwala na elastyczność w orzekaniu kar, dostosowaną do okoliczności przewinienia oraz dotychczasowej postawy obwinionego. Daje to sądowi dyscyplinarnemu możliwość odstąpienia od surowej kary w sytuacjach o niskiej szkodliwości społecznej, jednocześnie umożliwiając nałożenie odpowiednich obowiązków w ramach okresu próby. Obowiązki takie jak naprawienie szkody, zadośćuczynienie, czy udział w dodatkowych formach podnoszenia kwalifikacji	łącznej i wyroku łącznego - powinny pozwolić na znaczne zmniejszenie liczby prowadzonych postępowań dyscyplinarnych (z których duża część dotyczyła nieopłacania składek członkowskich), a w związku z tym także usprawnienie ich przebiegu. Dlatego też podjęcie w tym zakresie dalszych działań legislacyjnych powinno zostać poprzedzone przeprowadzoną przez samorząd zawodowy – w następstwie monitorowania wdrożonych rozwiązań - analizą oddziaływania projektowanych obecnie regulacji prawnych po ich wejściu w życie i ich obowiązywaniu przez porównywalny i reprezentatywny okres, aby możliwe było potwierdzenie dalszych potrzeb w doregulowaniu tych kwestii i przenoszeniu kolejnych instytucji prawa karnego bezpośrednio na grunt ustawy o doradztwie podatkowym.

			wspierają rehabilitację obwinionego i minimalizują ryzyko recydywy. Jednocześnie precyzyjne określenie okresu próby oraz przesłanek podjęcia warunkowo umorzonego postępowania zapewnia ochronę interesów samorządu i społeczeństwa. W ocenie KIDP proponowane zmiany wzmacniają etyczne standardy zawodu doradcy podatkowego oraz zwiększają przejrzystość i efektywność postępowań dyscyplinarnych. Zapewniają odpowiedni balans pomiędzy skutecznością kar, ochroną interesu publicznego, a możliwością naprawienia skutków deliktów dyscyplinarnych. Wprowadzenie takich regulacji odpowiada na potrzeby zarówno środowiska doradców podatkowych, jak i ich klientów oraz całego systemu prawa podatkowego.	
78.	art. 65 udp	**Krajowa Izba Doradców Podatkowych**	Propozycja KIDP: W art. 65 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu: „2a. Przewodniczący organów, o których mowa w art. 49 ust. 4 i 5 mogą – w ramach tych organów - upoważnić w formie pisemnego zarządzenia wiceprzewodniczącego organów, o których mowa w art. 49 ust. 4 i 5 do wykonywania określonych funkcji, jednocześnie określając zakres i czas tego upoważnienia.” Uzasadnienie Propozycja dodania ust. 2a do art. 65 ustawy o doradztwie podatkowym ma na celu zapewnienie większej elastyczności i sprawności w funkcjonowaniu organów samorządu doradców podatkowych, o których mowa w art. 49 ust. 4 i 5. Umożliwienie przewodniczącym tych organów delegowania części swoich obowiązków na wiceprzewodniczących pozwala na bardziej efektywne zarządzanie, szczególnie w sytuacjach wymagających podziału pracy, takich jak wzmożona liczba spraw lub czasowa niedostępność przewodniczącego. Precyzyjne określenie zakresu i czasu upoważnienia w formie pisemnej zarządza transparentność i odpowiedzialność, zapewniając	Uwaga / Propozycja została uwzględniona częściowo. Wzorem przepisu ustawy określającego zakres zadań realizowanych przez przewodniczącego Krajowej Rady Doradców Podatkowych, tj. art. 55 ust. 2, który stanowi, iż w razie nieobecności przewodniczącego, jego obowiązki wykonuje jeden z wiceprzewodniczących – w art. 65 ustawy zostanie wprowadzona analogiczna regulacja odnosząca się do przewodniczących i wiceprzewodniczących Sądu Dyscyplinarnego i Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, co powinno usprawnić funkcjonowanie sądów dyscyplinarnych, nie wpływając na określony w ustawie zakres zadań i kompetencji przypisanych do poszczególnych funkcji pełnionych w organach samorządu zawodowego. Dodatkowo, postulowane zapewnienie większej sprawności w funkcjonowaniu Wyższego Sądu Dyscyplinarnego oraz Sądu Dyscyplinarnego powinno nastąpić w efekcie wejścia w życie regulacji przewidzianych w projekcie, dookreślających wiele kwestii związanych z prowadzeniem przez samorząd zawodowy postępowań dyscyplinarnych, a także dotyczących funkcjonowania samorządu, w tym: prowadzenia przez organy KIDP elektronicznej korespondencji z doradcami podatkowymi, przyznanie KRDP uprawnienia do skreślenia

			jednocześnie, że wiceprzewodniczący wykonuje powierzone zadania w ramach jasno określonych kompetencji.	doradcy podatkowego z listy w przypadku nieopłacania składek członkowskich, umożliwienie wymierzenia kary łącznej i wyroku łącznego – co winno skutkować zmniejszeniem liczby prowadzonych postępowań dyscyplinarnych (z których duża część dotyczyła nieopłacania składek członkowskich), a w związku z tym także usprawnieniem ich przebiegu.
79.	art. 66 udp	**Krajowa Izba Doradców Podatkowych**	Propozycja KIDP: Art. 66 otrzymuje brzmienie: „1. Obwiniony może ustanowić obrońcę spośród doradców podatkowych, adwokatów lub radców prawnych. 2. Obwinionemu przysługuje prawo do obrony z urzędu. Obrońcą z urzędu może być wyłącznie doradca podatkowy. 3. Obrona z urzędu jest wykonywana przez doradcę podatkowego wskazanego przez Sekretarza Krajowej Rady Doradców Podatkowych z listy doradców podatkowych – obrońców z urzędu w sprawach dyscyplinarnych doradców podatkowych. 4. Krajowa Rada Doradców Podatkowych prowadzi listę doradców podatkowych – obrońców z urzędu w sprawach dyscyplinarnych doradców podatkowych. 5. Krajowa Rada Doradców Podatkowych określa w uchwale zasady i tryb prowadzenia listy doradców podatkowych – obrońców z urzędu w sprawach dyscyplinarnych doradców podatkowych, zasady i tryb zgłaszania się, wpisu i skreśleń doradców podatkowych z listy doradców podatkowych – obrońców z urzędu w sprawach dyscyplinarnych doradców podatkowych, a także zasady wynagradzania doradców podatkowych wykonujących obronę z urzędu w sprawach dyscyplinarnych, a także inne kwestie szczególne związane z prowadzeniem listy doradców podatkowych – obrońców z urzędu w sprawach dyscyplinarnych doradców podatkowych oraz wykonywaniem obrony z urzędu.” Uzasadnienie	Uwaga / Propozycja została uwzględniona częściowo. Z uwagi na regulację art. 82 kodeksu postępowania karnego, zgodnie z którą obrońcą może być jedynie osoba uprawniona do obrony według przepisów o ustroju adwokatury lub ustawy o radcach prawnych, której odpowiednie stosowanie możliwe jest na podstawie art. 79 ustawy o doradztwie podatkowym, zgodnie z propozycją KIDP w przepisach ustawy o doradztwie podatkowym zostanie uwzględniona możliwość ustanowienia przez doradcę podatkowego swoim obrońcą w postępowaniu dyscyplinarnym innego doradcy podatkowego. Uwzględniając uwagę, wprowadzanym przepisem zapewniono obwinionemu prawo do obrońcy z urzędu, przy czym obrońcą z urzędu będzie mógł być wyłącznie doradca podatkowy. Jednocześnie kompetencję do określenia zasad realizacji prawa do obrońcy z urzędu, w tym zasad wynagradzania doradcy podatkowego jako obrońcy z urzędu w sprawach dyscyplinarnych doradców podatkowych projekt przyznaje Krajowemu Zjazdowi Doradców Podatkowych, podobnie jak kompetencje do określania wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego, które to generalne zasady, powinny charakteryzować się swego rodzaju niezmiennością/stabilnością, którą są w stanie zagwarantować uchwały podejmowane przez tej właśnie organ. Kwestie dotyczące prowadzenia listy doradców podatkowych mogących pełnić rolę obrońców z urzędu w sprawach dyscyplinarnych doradców podatkowych, pozostawione zostaną natomiast do uregulowania w drodze uchwał odpowiednich organów samorządu zawodowego.

			Propozycja nowego brzmienia art. 66 ustawy o doradztwie podatkowym ma na celu zapewnienie obwinionym doradcom podatkowym równego dostępu do obrony, jednocześnie dostosowując przepisy do specyfiki i wymagań samorządu doradców podatkowych. Nowy przepis wyraźnie wskazuje, że obwiniony może skorzystać z pomocy obrońcy będącego doradcą podatkowym, adwokatem lub radcą prawnym. Zwiększa to swobodę wyboru i zapewnia dostęp do wszechstronnej pomocy prawnej, adekwatnej do okoliczności i specyfiki sprawy. Zagwarantowanie obrony z urzędu wzmacnia ochronę praw obwinionego, zwłaszcza w sytuacjach, gdy nie może on samodzielnie pokryć kosztów pomocy prawnej. Rozwiązanie to zwiększa transparentność i sprawiedliwość w postępowaniach dyscyplinarnych. Wskazanie, że obrońcą z urzędu może być wyłącznie doradca podatkowy, uwzględnia specyfikę zawodu i pozwala na obronę opartą na dogłębnym zrozumieniu przepisów dotyczących działalności doradców podatkowych. Zapewnia to wysoką jakość merytoryczną obrony. Utworzenie i prowadzenie przez Krajową Radę Doradców Podatkowych listy doradców podatkowych pełniących funkcję obrońców z urzędu umożliwia sprawną organizację i transparentność. Sekretarz KRDP, jako osoba wskazująca obrońcę z tej listy, gwarantuje efektywną realizację tej funkcji. Wprowadzenie zasad wynagradzania oraz regulacji dotyczących prowadzenia listy i wykonywania obowiązków przez obrońców z urzędu zapewnia jasność i spójność systemu. Uchwały KRDP w tym zakresie będą umożliwiały bieżące dostosowywanie tych zasad do zmieniających się potrzeb. Proponowane zmiany wzmacniają standardy ochrony prawnej w postępowaniach dyscyplinarnych, jednocześnie uwzględniając	

			autonomię i specyfikę samorządu doradców podatkowych. Dodatkowo, regulacje te są zgodne z zasadą praworządności i zapewniają większą przejrzystość w realizacji obowiązków obrońców z urzędu.	
80.	art. 66 udp	**Osoba fizyczna**	Proponuję uzupełnić zapis art. 66 ustawy o następujące zdanie: "Obrońcą obwinionego może zostać ustanowiony doradca podatkowy". W obecnym stanie rzeczy w związku z treścią art. 79 u.d.p. obrońcą może być wyłącznie adwokat lub radca prawny, tymczasem wydaje się że do spraw wewnątrzkorporacyjnych mogliby zostać dopuszczeni również doradcy podatkowi, których wszak wskazuje obwiniony.	Uwaga / Propozycja została uwzględniona.
81.	art. 68 udp	**Krajowa Izba Doradców Podatkowych**	Propozycja KIDP: Dotychczasowa treść art. 68 otrzymuje ust. 1 i dodaje się ustępy: „2. Do zakresu działania Rzecznika Dyscyplinarnego należą czynności w postępowaniu dyscyplinarnym, określone w ustawie i przepisach wydanych na jej podstawie. 3. Rzecznik Dyscyplinarny może wykonywać czynności przy pomocy swoich zastępców.” Uzasadnienie Proponowane zmiany w art. 68 ustawy o doradztwie podatkowym, polegające na dodaniu ustępów 2 i 3, mają na celu doprecyzowanie oraz usprawnienie działania Rzecznika Dyscyplinarnego w ramach jego kompetencji. Precyzyjne określenie zakresu działania Rzecznika Dyscyplinarnego (ust. 2). Wprowadzenie zapisu, który jednoznacznie wskazuje, że do zakresu działania Rzecznika Dyscyplinarnego należą czynności w postępowaniu dyscyplinarnym określone w ustawie i przepisach wykonawczych, eliminuje ewentualne wątpliwości interpretacyjne. Zapewnia to klarowność i precyzyjność w zakresie obowiązków i kompetencji Rzecznika, co jest kluczowe dla prawidłowego funkcjonowania postępowań dyscyplinarnych.	Uwaga / Propozycja została uwzględniona częściowo. Zgodnie z art. 49 ust. 1 ustawy o doradztwie podatkowym, organami Krajowej Izby Doradców Podatkowych w zakresie postępowania dyscyplinarnego są Wyższy Sąd Dyscyplinarny, Sąd Dyscyplinarny i Rzecznik Dyscyplinarny, w związku z czym, biorąc pod uwagę obowiązującą strukturę samorządu zawodowego doradców podatkowych, kompetencje zastrzeżone dla tych podmiotów/organów powinny zostać dla nich zachowane, aby nie było wątpliwości m.in. w zakresie prawnej i formalnej poprawności ich działania, ew. przekroczenia kompetencji przez podmioty, z których pomocą część z prowadzonych czynności mogłyby wykonywać. W konsekwencji wskazać należy, że z uwagi na fakt, że tylko Rzecznik Dyscyplinarny pełni role organu KIDP, możliwość wykonywania przez zastępców pewnych jego czynności jest uzasadniona, jednak wyłącznie w zakresie działań operacyjnych, pomocniczych. Kwestie mające decydujące znaczenia dla prowadzonego przez Rzecznika Dyscyplinarnego postępowania, takie jak: wszczęcie postępowania wyjaśniającego, wydanie postanowienia o przedstawieniu zarzutów czy złożenie wniosku o ukaranie, winny pozostać w wyłącznej jego kompetencji. Mając na uwadze wynikające z projektu zmiany dotyczące postępowania dyscyplinarnego, zmierzające m.in. do zmniejszenia ilości prowadzonych spraw, z których duża

			Wsparcie w realizacji obowiązków (ust. 3). Możliwość wykonywania czynności przez Rzecznika przy pomocy zastępców zwiększa efektywność i sprawność działań w postępowaniach dyscyplinarnych. Jest to szczególnie istotne w sytuacjach dużej liczby spraw lub ich skomplikowanego charakteru, gdzie obciążenie jednego Rzecznika mogłoby prowadzić do opóźnień w rozpatrywaniu spraw. Nowe przepisy umożliwiają elastyczną organizację pracy Rzecznika Dyscyplinarnego i jego zastępców, co pozwala na bardziej efektywne zarządzanie obowiązkami, bez uszczerbku dla jakości prowadzonych postępowań. Wprowadzenie tej zmiany sprzyja również równomiernemu rozkładowi pracy i odciąża głównego Rzecznika w sprawach o mniejszym znaczeniu. Zapewnienie możliwości delegowania części zadań na zastępców odzwierciedla standardy stosowane w innych zawodach zaufania publicznego. Umożliwia to zachowanie proporcjonalności w wykonywaniu obowiązków i przyspieszenie procedur dyscyplinarnych.	część dotyczy nieopłacania składek członkowskich czy naruszenia zasady stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych (co także wydaje się możliwe do ograniczenia w ramach skutecznych prewencyjnych działań samorządu), przyjęte rozwiązanie wydaje się wystarczające. Ewentualne dalej idące zmiany legislacyjne w tym zakresie powinny zostać poprzedzone przeprowadzonym przez samorząd zawodowy monitorowaniem i analizą oddziaływania projektowanych obecnie regulacji prawnych – po ich wejściu w życie i ich obowiązywaniu przez porównywalny i reprezentatywny okres, aby możliwe było potwierdzenie dalszych potrzeb w doregulowaniu tych kwestii.
82.	art. 69 udp	**Krajowa Izba Doradców Podatkowych**	Propozycja KIDP: Art. 69 udp otrzymuje brzmienie: „1. Rzecznik Dyscyplinarny podejmuje czynności wyjaśniające w przypadku powzięcia wiadomości o popełnieniu czynu rodzącego odpowiedzialność dyscyplinarną. 2. Rzecznik Dyscyplinarny podejmuje czynności wyjaśniające również na żądanie Krajowej Rady Doradców Podatkowych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub Ministra Sprawiedliwości. 3. Rzecznik Dyscyplinarny w ramach czynności wyjaśniających może wezwać doradcę podatkowego do złożenia pisemnego	Uwaga / Propozycja została uwzględniona częściowo. Przyjmując w części argumentację dotyczącą zgłoszonej w tym miejscu uwagi, wprowadzona została regulacja na podstawie której, prowadzone przez Rzecznika Dyscyplinarnego czynności w ramach postępowania wyjaśniającego, będą stanowiły część postępowania dyscyplinarnego, co w jednoznaczny sposób przesądzi o możliwości stosowania w ich ramach przepisów KPK i określi moment wszczęcia postępowania dyscyplinarnego – istotny dla biegu terminu przedawnienia ścigania przewinień dyscyplinarnych. W konsekwencji zmieniona została treść art. 69 ustawy o doradztwie podatkowym, która została

			oświadczenia dotyczącego przedmiotu tych czynności, w terminie czternastu dni od dnia otrzymania wezwania. Rzecznik Dyscyplinarny może również odebrać od doradcy podatkowego oświadczenie ustne. Niezłożenie oświadczenia przez doradcę podatkowego nie wstrzymuje dalszego biegu postępowania. 4. Jeżeli po przeprowadzeniu czynności wyjaśniających zachodzą podstawy do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, Rzecznik Dyscyplinarny wszczyna postępowanie dyscyplinarne i sporządza zarzuty dyscyplinarne na piśmie albo odmawia wszczęcia postępowania dyscyplinarnego. 5. W przypadku nieusprawiedliwionego niestawiennictwa obwinionego odpis postanowienia o przedstawieniu zarzutów Rzecznik Dyscyplinarny doręcza mu na piśmie, co zastępuje ogłoszenie.” Uzasadnienie Proponowana zmiana art. 69 ustawy o doradztwie podatkowym ma na celu uregulowanie procedur postępowania dyscyplinarnego, w szczególności przez precyzyjne określenie momentu wszczęcia postępowania oraz ram dla działań Rzecznika Dyscyplinarnego. Zmiana zwiększa transparentność i efektywność procesu dyscyplinarnego oraz zapewnia zgodność z zasadami przejrzystości i równości wobec prawa. Określenie, że postępowanie dyscyplinarne wszczyna się po przeprowadzeniu czynności wyjaśniających i sporządzeniu zarzutów dyscyplinarnych, ma kluczowe znaczenie dla jednoznacznego przedawnienia odpowiedzialności dyscyplinarnej. Dotychczas brak precyzyjnych regulacji mógł prowadzić do wątpliwości w zakresie ustalania przedawnienia i skutkować niejasnościami proceduralnymi.	dodatkowo uporządkowana z punktu widzenia kolejności dokonywanych w ramach toczącego się postępowania czynności, oraz uszczegółowiona o rozwiązania, które – mając na uwadze również dodatkowy art. 69a nowelizowanej ustawy – winny usprawnić całą procedurę.

			Obowiązek czynności wyjaśniających na żądanie organów zewnętrznych (ust. 2). Rozszerzenie uprawnień Rzecznika Dyscyplinarnego o podejmowanie działań na wniosek organów takich jak Krajowa Rada Doradców Podatkowych, Minister Finansów czy Minister Sprawiedliwości umożliwia skuteczną reakcję na istotne informacje o przewinieniach dyscyplinarnych. Daje to także pewność, że postępowania te są prowadzone w interesie publicznym oraz w zgodzie z obowiązującymi standardami zawodowymi. Możliwość wezwania doradcy do złożenia oświadczenia (ust. 3). Wprowadzenie procedury składania oświadczenia pisemnego lub ustnego w ramach czynności wyjaśniających pozwala na zapewnienie obwinionemu możliwości przedstawienia swojej wersji zdarzeń na wczesnym etapie postępowania. Jednocześnie zapis o niewstrzymywaniu postępowania w razie niezłożenia oświadczenia przeciwdziała celowym opóźnieniom. Usprawnienie doręczania postanowień o przedstawieniu zarzutów (ust. 5). Przepis dotyczący doręczenia zarzutów w przypadku niestawiennictwa obwinionego zapewnia ciągłość postępowania i eliminuje ryzyko przewlekłości wynikającej z unikania udziału w czynnościach przez obwinionego. Zgodność z zasadami procedury dyscyplinarnej. Wprowadzenie nowych przepisów wzmacnia ochronę praw stron i zapewnia większą przewidywalność działań organów odpowiedzialnych za dyscyplinowanie członków zawodu. Precyzja w ustaleniu ram proceduralnych jest istotna z punktu	

			widzenia ochrony zaufania społecznego do zawodu doradcy podatkowego. Dostosowanie do standardów innych zawodów zaufania publicznego Nowe przepisy uwzględniają rozwiązania stosowane w innych zawodach regulowanych, takich jak adwokaci czy radcowie prawni, co sprzyja ujednoliceniu standardów odpowiedzialności zawodowej i postępowania dyscyplinarnego.	
83.	art. 70 udp	**Krajowa Izba Doradców Podatkowych**	Propozycja KIDP: Dotychczasowy art. 70 staje się ust. 1, zaś po nim dodaje się ust. 2-7 w brzmieniu: „2. Przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego lub przewodniczący Wyższego Sądu Dyscyplinarnego może zarządzić przeprowadzenie rozprawy przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających jej przeprowadzenie na odległość (posiedzenie zdalne), jeżeli nie stoi temu na przeszkodzie wzgląd na charakter czynności, które mają być dokonane na rozprawie, a przeprowadzenie rozprawy zdalnej zagwarantuje pełną ochronę praw procesowych stron i prawidłowy tok postępowania. W takim przypadku na sali sądowej przebywa przewodniczący składu orzekającego i protokolant, a pozostałe osoby uczestniczące w rozprawie nie muszą przebywać w budynku sądu prowadzącego postępowanie. Zapis obrazu i dźwięku z czynności procesowych odbywających się na sali sądowej przekazuje się do miejsca przebywania tych uczestników rozprawy, którzy zgłosili zamiar zdalnego udziału w posiedzeniu sądu, oraz z miejsca przebywania tych uczestników posiedzenia do budynku sądu prowadzącego postępowanie. 3. Przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego lub przewodniczący Wyższego Sądu Dyscyplinarnego może zarządzić przeprowadzenie rozprawy zdalnej z urzędu lub na wniosek	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Zaproponowane w zgłoszonej uwadze rozwiązanie, z punktu widzenia spójności ze stosowaną w ramach postępowania dyscyplinarnego procedurą karną, wobec postulowanego włączenia w tym zakresie szeregu rozwiązań charakterystycznych de fakto dla postępowania cywilnego a nie karnego, nie znajduje uzasadnienia, także z punktu widzenia skali takiego rozwiązania, czy zapewnienia – z punktu widzenia obwinionego – ochrony jego praw w toczącym się w trybie zdalnym postępowaniu, co przesądza o bardzo ograniczonej jedynie do wyjątkowych okoliczności możliwości przeprowadzania rozpraw zdalnych w postępowaniu karnym. Postulowane zapewnienie większej sprawności w funkcjonowaniu Wyższego Sądu Dyscyplinarnego oraz Sądu Dyscyplinarnego powinno nastąpić w efekcie wejścia w życie regulacji przewidzianych w projekcie doregulowujących wiele kwestii związanych z prowadzeniem przez samorząd zawodowy postępowań dyscyplinarnych a także funkcjonowaniem samorządu, w tym: prowadzenie przez organy KIDP elektronicznej korespondencji z doradcami podatkowymi, przyznanie KRDP uprawnienia do skreślenia doradcy podatkowego z listy w przypadku nieopłacania składek członkowskich, umożliwienie wymierzenia kary łącznej i wyroku łącznego. W związku z tym podjęcie w tym

			osoby, która ma uczestniczyć w posiedzeniu i wskazała adres poczty elektronicznej. 4. Czynności procesowe dokonane w trakcie rozprawy zdalnej przez strony i innych uczestników przebywających poza salą sądu prowadzącego postępowanie są skuteczne, chyba że ustawa wymaga ich dokonania w formie pisemnej. 5. Osoba biorąca udział w rozprawie zdalnej przebywająca poza budynkiem sądu jest zobowiązana poinformować sąd o miejscu, w którym przebywa, oraz dołożyć wszelkich starań, aby warunki w miejscu jej pobytu licowały z powagą sądu i nie stanowiły przeszkody do dokonania czynności procesowych z jej udziałem. W razie odmowy podania wskazanej informacji lub jeżeli zachowanie tej osoby budzi uzasadnione wątpliwości co do prawidłowego przebiegu czynności dokonanych zdalnie z jej udziałem, sąd może wezwać tę osobę do osobistego stawiennictwa na sali sądowej. 6. Dokumenty w postępowaniu wyjaśniającym lub dyscyplinarnym sporządzane są na piśmie w postaci papierowej bądź elektronicznej. Pisma utrwalone w postaci papierowej opatruje się podpisem własnoręcznym. Pisma utrwalone w postaci elektronicznej opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym bądź podpisem zaufanym. 7. Wyższy Sąd Dyscyplinarny przyjmuje regulamin przeprowadzania rozpraw zdalnych w Krajowej Izbie Doradców Podatkowych, z uwzględnieniem przyjętych przez Ministra Sprawiedliwości informacji o standardach technicznych oprogramowania i wymaganiach sprzętowych niezbędnych do uczestniczenia w posiedzeniu zdalnym.” Uzasadnienie Proponowane zmiany w art. 70 ustawy o doradztwie podatkowym mają na celu dostosowanie procedur postępowania dyscyplinarnego do współczesnych możliwości	zakresie dalszych działań legislacyjnych powinno zostać poprzedzone przeprowadzoną przez samorząd zawodowy monitorowaniem i analizą oddziaływania projektowanych obecnie regulacji prawnych – po ich wejściu w życie i ich obowiązywaniu przez porównywalny i reprezentatywny okres, aby możliwe było potwierdzenie dalszych potrzeb w doregulowaniu tych kwestii i przenoszeniu kolejnych instytucji prawa karnego bezpośrednio na grunt ustawy o doradztwie podatkowym, chociażby w zakresie możliwości udziału w posiedzeniu na odległość.

			technologicznych, zwiększenie efektywności postępowań oraz zapewnienie elastyczności ich prowadzenia. Możliwość przeprowadzania rozpraw zdalnych (ust. 2-5). Wprowadzenie rozpraw zdalnych odpowiada na rosnące potrzeby korzystania z nowoczesnych technologii w administracji i wymiarze sprawiedliwości. Dzięki temu możliwe jest: - skrócenie czasu trwania postępowań poprzez ograniczenie konieczności osobistego stawiennictwa uczestników. - zwiększenie dostępności rozpraw dla osób przebywających w odległych miejscach, co ogranicza koszty i czas związane z dojazdem. - utrzymanie ciągłości postępowań w sytuacjach nadzwyczajnych, takich jak pandemia, katastrofy naturalne czy inne przeszkody uniemożliwiające fizyczne spotkanie. Jednocześnie przepisy gwarantują, że rozprawy zdalne będą przeprowadzane jedynie wtedy, gdy nie wpłynie to negatywnie na ochronę praw stron i prawidłowość postępowania. Obowiązek zachowania powagi sądu i zapewnienia odpowiednich warunków przez uczestników rozpraw zdalnych wzmacnia profesjonalizm procesu. Uregulowanie formy dokumentów procesowych (ust. 6). Zapis dotyczący możliwości sporządzania dokumentów zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej ułatwia prowadzenie postępowań, zwłaszcza w kontekście cyfryzacji administracji publicznej. Wskazanie wymagań co do podpisu (kwalifikowany podpis elektroniczny lub zaufany) zapewnia bezpieczeństwo i wiarygodność przesyłanych dokumentów.	

			Regulamin przeprowadzania rozpraw zdalnych (ust. 7). Regulamin, opracowany przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny, zapewnia spójne zasady organizacji rozpraw zdalnych w całej Krajowej Izbie Doradców Podatkowych. Uwzględnienie standardów technicznych Ministerstwa Sprawiedliwości gwarantuje, że procedury będą zgodne z wymogami prawnymi i technologicznymi. Dzięki wprowadzeniu opisanych zmian procesy dyscyplinarne będą bardziej efektywne i elastyczne, co pozwoli na lepsze dostosowanie procedur do indywidualnych potrzeb stron postępowania oraz wymogów współczesnego środowiska pracy. Przyczynia się to również do poprawy wizerunku samorządu doradców podatkowych jako organizacji nowoczesnej i sprawnie działającej. Propozycja wpisuje się w kierunek cyfryzacji usług publicznych oraz modernizacji procedur sądowych, co jest zgodne z polityką państwa w zakresie transformacji cyfrowej. Rozprawy zdalne są już stosowane w innych dziedzinach, takich jak postępowania sądowe czy administracyjne, i sprawdziły się jako efektywne narzędzie. Wprowadzenie proponowanych zmian wzmacnia profesjonalizm i nowoczesność postępowań dyscyplinarnych w samorządzie doradców podatkowych, zapewniając jednocześnie pełną ochronę praw stron i wysoki standard proceduralny.	
84.	art. 76 ust. 2 udp	**Krajowa Izba Doradców Podatkowych**	KIDP wnosi o uchylenie tego przepisu. Uzasadnienie Uchylenie ust. 2 w art. 76 ustawy o doradztwie podatkowym, dotyczącego zawieszania postępowania dyscyplinarnego w przypadku śmierci obwinionego, jest zasadne z kilku powodów,	Uwaga / Propozycja została uwzględniona. Mając na względzie treść art. 17 § 1 pkt 5 kodeksu postępowania karnego, zgodnie z którym nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy oskarżony zmarł, umorzenie postępowania dyscyplinarnego prowadzonego wobec doradcy podatkowego, w przypadku jego śmierci, jest prawnie uzasadnione.

			które wskazują na konieczność uproszczenia procedur oraz ograniczenia niepotrzebnych obciążeń organów dyscyplinarnych. Przepis, który nakłada obowiązek zawieszenia postępowania na okres 12 miesięcy po śmierci obwinionego, w praktyce nie jest wykonalny w sensie procesowym. Po śmierci obwinionego postępowanie nie może być kontynuowane w zakresie dowodowym ani orzeczniczym, ponieważ nie ma możliwości przeprowadzenia rozprawy ani wydania merytorycznego orzeczenia. Sąd dyscyplinarny nie jest w stanie przeprowadzić czynności procesowych, ani wydać wyroku wobec osoby zmarłej, co czyni kontynuację postępowania niezasadną. Utrzymywanie postępowania przez 12 miesięcy, mimo że większość przypadków kończy się umorzeniem, powoduje zbędną pracochłonność. Organom dyscyplinarnym przychodzi wielokrotnie zajmować się sprawą osoby zmarłej dwukrotnie – raz w celu zawieszenia postępowania, a następnie przy jego umorzeniu po upływie ustawowego terminu. W sytuacjach, które stanowią ponad 99% przypadków, nie ma potrzeby przeprowadzania tych dodatkowych czynności. W efekcie dochodzi do opóźnienia w rozpatrywaniu innych spraw, co negatywnie wpływa na efektywność całego systemu postępowań dyscyplinarnych. Wprowadzanie niepotrzebnych formalności w przypadku zmarłego obwinionego jest również sprzeczne z zasadą proporcjonalności, która powinna rządzić postępowaniem dyscyplinarnym. Postępowania takie, prowadzone wobec osób zmarłych, nie są w stanie wykonać swojej podstawowej funkcji – ukarania osoby, która naruszyła zasady etyczne zawodu. Zamiast przedłużania postępowania, bardziej racjonalnym rozwiązaniem jest szybkie umorzenie sprawy, co pozwala na odciążenie organów dyscyplinarnych i skierowanie uwagi na bieżące, żywe sprawy. Warto podkreślić, że w innych zawodach zaufania publicznego nie ma odpowiednika tego przepisu. Zawieszanie postępowań dyscyplinarnych z powodu śmierci obwinionego w praktyce nie występuje, co dodatkowo uzasadnia postulowaną	

			zmianę, zmierzającą do ujednolicenia procedur w obrębie zawodów zaufania publicznego. Uchylenie tego przepisu przyczyni się do większej efektywności postępowań dyscyplinarnych. Skróci się czas potrzebny na zakończenie postępowań związanych z osobami zmarłymi, a organy dyscyplinarne będą mogły skupić się na sprawach, które wciąż wymagają ich decyzji i oceny. Przyczyni się to do usprawnienia całego systemu, umożliwiając szybsze i bardziej sprawiedliwe rozstrzyganie innych, żyjących spraw. Proponowane uchylenie ust. 2 w art. 76 ustawy o doradztwie podatkowym stanowi logiczną i praktyczną odpowiedź na problemy związane z nieefektywnością dotychczasowych regulacji. Uproszczenie procedur, eliminacja niepotrzebnej pracy administracyjnej i zapewnienie szybszego zakończenia postępowań dyscyplinarnych po śmierci obwinionego, prowadzi do poprawy jakości pracy organów dyscyplinarnych oraz zwiększa efektywność całego systemu postępowań.	
85.	art. 76 ust. 2 udp	**Stowarzyszenie Księgowych w Polsce** **(SKwP)**	Nowelizacja ustawy nie wprowadza jakichkolwiek zmian do tego przepisu, a przy okazji nowelizacji, warto byłoby rozważyć zmianę ust. 2. Po śmierci obwinionego postępowanie dyscyplinarne powinno podlegać umorzeniu. Podstawowym prawem w postępowaniu dyscyplinarnym jest prawo do obrony – wynika to także z art. 79 ustawy o doradztwie podatkowym. Nawet gdyby osoby, o których mowa w tym przepisie wnosiły o podjęcie postępowania, to jakiekolwiek inne zakończenie postępowania niż „pozytywne” (tj. poprzez uniewinnienie) sugerowałoby, że w każdym przypadku doszło do naruszenia zasady prawa do obrony. Osoba nieobecna nie ma możliwości odpowiedzieć na zarzuty, dlatego też utrzymywanie treści tego przepisu w dotychczasowym brzmieniu jest nieuzasadnione. Ustawa o radcach prawnych, czy też Prawo o adwokaturze takiego rozwiązania zgodnego z obecnym brzmieniem przepisu nie przewidują.	Uwaga / Propozycja została uwzględniona. Mając na względzie treść art. 17 § 1 pkt 5 kodeksu postępowania karnego, zgodnie z którym nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy oskarżony zmarł, umorzenie postępowania dyscyplinarnego prowadzonego wobec doradcy podatkowego, w przypadku jego śmierci, jest prawnie uzasadnione.

86.	art. 76 ust. 2 udp	**Osoba fizyczna**	Proponuję usunięcie tego przepisu gdyż jest niewykonalny z mocy prawa a powoduje dwa razy więcej niepotrzebnej pracy organów dyscyplinarnych. Sąd dyscyplinarny pierwszej instancji nie może wydać merytorycznego orzeczenia wobec osoby zmarłej a jedynym rozwiązaniem jest umorzenie postępowania. Dodatkowo tego typu sytuacja nie występuje w żadnym innym zawodzie zaufania publicznego.	Uwaga / Propozycja została uwzględniona. Mając na względzie treść art. 17 § 1 pkt 5 kodeksu postępowania karnego zgodnie z którym nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy oskarżony zmarł, umorzenie postępowania dyscyplinarnego prowadzonego wobec doradcy podatkowego, w przypadku jego śmierci, jest prawnie uzasadnione.
87.	art. 76 udp	**Krajowa Izba Doradców Podatkowych**	Propozycja KIDP: W art. 76 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. W razie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1, karalność czynu ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło 5 lat.” Uzasadnienie Propozycja zmiany art. 76 ust. 3 w projekcie zmiany ustawy o doradztwie podatkowym, zakładająca jednolitą regułę ustania karalności po upływie 5 lat w każdym przypadku, ma na celu uproszczenie i ujednolicenie przepisów dotyczących przedawnienia w postępowaniu dyscyplinarnym. Aktualne brzmienie projektu przepisu, które rozróżnia terminy przedawnienia w zależności od rodzaju czynu (5 lat w przypadku ogólnych naruszeń i 3 lata dla przewinień, o których mowa w art. 37a ust. 2), powoduje komplikacje w stosowaniu prawa. W praktyce może to prowadzić do wątpliwości co do kwalifikacji czynów i określenia właściwego terminu przedawnienia. Ujednolicenie terminu do 5 lat we wszystkich przypadkach stanowi jasne i przejrzyste rozwiązanie, które upraszcza stosowanie przepisów i zmniejsza ryzyko błędnych interpretacji przez organy dyscyplinarne. Jednolity termin przedawnienia 5-letniego pozwoli na większą pewność co do momentu, w którym postępowanie dyscyplinarne może być umorzone z powodu przedawnienia. Z perspektywy obwinionego oraz organów dyscyplinarnych ujednolicenie tych	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Zaproponowana w projekcie regulacja jest spójna z analogicznymi regulacjami w zakresie karalności w postępowaniach dyscyplinarnych prowadzonych wobec przedstawicieli zawodów zaufania publicznego takich jak radcy prawni i adwokaci, w których również przewidziany jest zasadniczo 5-letni okres przedawnienia karalności przewinień dyscyplinarnych i wyjątkowo 3-letni okres przedawnienia karalności dla czynów polegających na nadużyciu wolności, o której mowa w ust. 1, stanowiące ściganą z oskarżenia prywatnego zniewagę lub zniesławienie strony, jej pełnomocnika, świadka, biegłego lub tłumacza, podlega ściganiu tylko w drodze dyscyplinarnej (art. 70 ust. 2 ustawy o radcach prawnych i art. 88 ust. 2 ustawy – Prawo o adwokaturze). Wprowadzana regulacja wpisuje się zatem w systemowe ramy przedawnienia karalności przewinień dyscyplinarnych podmiotów uprawnionych do zawodowego wykonywania czynności doradztwa podatkowego. Biorąc pod uwagę, iż przewidziany w projektowanym przepisie wyjątek dotyczy czynu ściganego z oskarżenia prywatnego (art. 37a ust. 2 udp: Nadużycie wolności, o której mowa w ust. 1, stanowiące ściganą z oskarżenia prywatnego zniewagę lub zniesławienie strony lub jej pełnomocnika, świadka, biegłego albo tłumacza podlega wyłącznie

			zasad zapewnia bardziej przewidywalny proces, co jest kluczowe dla ochrony praw osób objętych postępowaniem. Ułatwi to także administracyjną obsługę spraw dyscyplinarnych, eliminując konieczność szczegółowego badania, który termin przedawnienia powinien być zastosowany. Krótkie terminy przedawnienia mogą prowadzić do sytuacji, w których postępowanie dyscyplinarne jest wszczynane po upływie dłuższego czasu od popełnienia czynu, co może utrudniać zebranie odpowiednich dowodów i świadków. Ujednolicenie terminu na 5 lat daje wystarczająco długi czas na wszczęcie postępowania, jednocześnie chroniąc prawa obwinionych przed nieskończoną niepewnością. Jednolity termin przedawnienia ma również na celu zapewnienie równowagi między potrzebą ukarania niewłaściwego zachowania a potrzebą zapewnienia pewności prawnej. Z jednej strony daje to organom dyscyplinarnym odpowiedni czas na rozpatrzenie spraw, z drugiej zaś strony chroni osoby oskarżone przed niekończącymi się postępowaniami związanymi z czynami sprzed wielu lat. Propozycja zmiany art. 76 ust. 3 ustawy o doradztwie podatkowym, polegająca na ujednoliceniu terminu przedawnienia do 5 lat we wszystkich przypadkach, jest korzystna z punktu widzenia uproszczenia przepisów, zwiększenia pewności prawa oraz harmonizacji z przepisami dotyczącymi innych zawodów zaufania publicznego. Dzięki temu postępowania dyscyplinarne staną się bardziej przejrzyste, a organy dyscyplinarne będą mogły efektywniejsze zarządzać swoimi sprawami.	odpowiedzialności dyscyplinarnej), a zgodnie z art. 101 § 2 kodeksu karnego, karalność przestępstwa ściganego z oskarżenia prywatnego ustaje z upływem roku od czasu, gdy pokrzywdzony dowiedział się o osobie sprawcy przestępstwa, nie później jednak niż z upływem 3 lat od czasu jego popełnienia – zasadne jest określenie terminu przedawnienia karalności tego czynu w sposób zbliżony do przepisów Kodeksu Karnego.
88.	art. 79 udp	**Krajowa Izba Doradców Podatkowych**	Propozycja KIDP: Art. 79 otrzymuje brzmienie: „W sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania dyscyplinarnego i postepowania wyjaśniającego stosuje się odpowiednio przepisy:	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Przewidziane w projekcie wprowadzenie w przepisach ustawy o doradztwie podatkowym (art. 79) możliwości odpowiedniego stosowania do prowadzenia postępowań dyscyplinarnych przepisów rozdziałów I-III kodeksu karnego, poza stosowanymi obecnie na podstawie obowiązujących regulacji tej ustawy przepisami Kodeksu postępowania

			1) Kodeksu postępowania karnego; 2) części ogólnej Kodeksu karnego” Uzasadnienie Wprowadzenie postępowania wyjaśniającego, w powiązaniu z odpowiednim stosowaniem przepisów Kodeksu karnego i Kodeksu postępowania karnego, umożliwia precyzyjne wyważenie między ochroną praw doradcy podatkowego a skutecznym prowadzeniem postępowań dyscyplinarnych. Wstępne wyjaśnienie okoliczności sprawy pozwala na stosowanie zasad procesowych, takich jak domniemanie niewinności i rzetelność procedur, bez natychmiastowego wszczynania formalnego postępowania. Odpowiednie wykorzystanie przepisów karnych zapewnia ponadto standardy gwarancji proceduralnych, chroniąc zarówno interes publiczny, jak i prawa osoby objętej postępowaniem. Rozszerzenie stosowania przepisów Kodeksu karnego na wszystkie rozdziały (zgodnie z propozycją MF) jest nieadekwatne do potrzeb postępowania dyscyplinarnego, ponieważ wiele przepisów Kodeksu karnego odnosi się do czynów typowo kryminalnych i przewiduje sankcje karne nieprzystające do charakteru postępowania dyscyplinarnego. Część ogólna Kodeksu karnego, wskazana w propozycji KIDP, zawiera zasady ogólne, takie jak: definicje pojęć podstawowych, zasady stosowania kar i środków zabezpieczających oraz kwestie przedawnienia i zbiegów przepisów, które mogą być odpowiednio stosowane w procedurach dyscyplinarnych. Jednocześnie wyłączenie części szczególnej oraz szczegółowych przepisów Kodeksu karnego eliminuje ryzyko ich nieuzasadnionego przenoszenia na grunt postępowania dyscyplinarnego. Propozycja KIDP wprowadza bardziej spójne rozwiązanie, które uwzględnia charakter postępowania dyscyplinarnego doradców podatkowych. Uwzględnienie „odrębności wynikających z charakteru postępowania dyscyplinarnego” wprost wskazuje na konieczność interpretacji i stosowania przepisów prawa karnego	karnego, wpisuje się w systemowe i spójne uregulowanie tych kwestii w stosunku do postępowań dyscyplinarnych prowadzonych wobec przedstawicieli zawodów zaufania publicznego takich jak radcy prawni i adwokaci, w których również zastosowanie znajdują jedynie przepisy rozdziałów I-III kodeksu karnego. Rozdziały te regulują odpowiednio zasady odpowiedzialności karnej, formy popełnienia przestępstwa oraz wyłączenie odpowiedzialności karnej, co powinno usprawnić postępowania dyscyplinarne prowadzone przez samorząd zawodowy doradców podatkowych oraz sprzyjać podniesieniu standardów ich przeprowadzania. Wprowadzana regulacja wpisuje się zatem w systemowe ramy stosowania przepisów prawa karnego do postępowań dyscyplinarnych prowadzonych wobec podmiotów uprawnionych do zawodowego wykonywania czynności doradztwa podatkowego, brak jest zatem uzasadnienia dla szerszego stosowania przepisów kodeksu karnego w odniesieniu jedynie do postępowania dyscyplinarnego prowadzonego wobec doradców podatkowych.

			w sposób dostosowany do zasad działania samorządu zawodowego.	
89.	art. 80 udp	**Krajowa Izba Doradców Podatkowych**	Propozycja KIDP: Art. 80 otrzymuje brzmienie: „Art. 80. Członkowie Sądu Dyscyplinarnego oraz Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w zakresie orzekania są niezawiśli i podlegają tylko ustawom i zasadom etyki zawodowej.” Uzasadnienie Obowiązujące przepisy odnoszą się jedynie do Sądu Dyscyplinarnego, co pomija Wyższy Sąd Dyscyplinarny. Brak wyraźnego wskazania niezawisłości Wyższego Sądu Dyscyplinarnego może budzić wątpliwości co do statusu jego członków, mimo że faktycznie działają oni w takim samym zakresie orzeczniczym. Zmiana ma charakter porządkujący i systemowy, podkreślając, że zasada niezawisłości dotyczy obu instancji w równym stopniu. Członkowie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego pełnią funkcję rewizyjną wobec orzeczeń Sądu Dyscyplinarnego, a ich działalność w zakresie orzekania wymaga równie niezależnego podejścia. Dodanie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego eliminuje potencjalne wątpliwości co do jednolitości standardów niezawisłości w samorządowym wymiarze sprawiedliwości dyscyplinarnej.	Uwaga / Propozycja została uwzględniona.
90.	art. 81 ust. 1 udp	**Krajowa Izba Doradców Podatkowych**	Propozycja KIDP Art. 81 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Kto, nie będąc uprawnionym, posługuje się tytułem doradcy podatkowego lub zawodowo wykonuje czynności doradztwa podatkowego, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, 4 lub 5, podlega grzywnie do 100 000 zł.”	Uwaga / Propozycja została uwzględniona. Z uwagi na uzasadnioną konieczność dostosowania wysokości górnej granicy kary grzywny możliwej do orzeczenia w przypadku posługiwania się tytułem doradcy podatkowego lub zawodowego wykonywania czynności doradztwa podatkowego, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, 4 lub 5 ustawy, nie będąc do tego uprawnionym, do obecnych realiów gospodarczych i społecznych, w stosunku do których

			Uzasadnienie Propozycja zmiany wysokości grzywny z 50 000 zł na 100 000 zł w art. 81 ust. 1 ustawy o doradztwie podatkowym ma na celu dostosowanie kary do obecnych realiów gospodarczych i społecznych, w których zasady karania powinny być bardziej adekwatne do współczesnych warunków. Wysokość grzywny w wysokości 50 000 zł obowiązuje od 27 lat, co oznacza, że od tego czasu wartość pieniądza uległa znaczącej inflacji. W 1997 roku, kiedy przepisy te weszły w życie, 50 000 zł stanowiło znaczną sumę, odpowiadającą około 10–15 minimalnym wynagrodzeniom. Dziś jednak ta kwota ma znacznie mniejszą moc nabywczą, co powoduje, że kara nie jest już w pełni wystarczająca, by pełnić funkcję odstraszającą. Z tego powodu proponuje się podwyższenie grzywny do 100 000 zł, co pozwoli na zachowanie skuteczności tej sankcji w obliczu współczesnej sytuacji gospodarczej. Zmiana wysokości grzywny jest zgodna z ogólną tendencją dostosowywania kar administracyjnych i finansowych do obecnych warunków rynkowych. Wartość 100 000 zł bardziej odpowiada współczesnym realiom, zarówno w kontekście potencjalnych dochodów osób łamiących przepisy, jak i w kontekście wyzwań związanych z egzekwowaniem odpowiedzialności zawodowej. Ponadto, wyższa grzywna zwiększa skuteczność kary, mając na celu zapobieganie nieuprawnionemu wykonywaniu czynności doradztwa podatkowego, co jest kluczowe dla zapewnienia profesjonalizmu i zaufania do zawodu. Podwyższenie wysokości grzywny może stanowić dodatkową motywację do przestrzegania przepisów prawa przez osoby wykonujące doradztwo podatkowe. Nieuprawnione posługiwanie się tytułem doradcy podatkowego może prowadzić do poważnych konsekwencji dla klientów, którzy zostaną narażeni na nieuprawnione doradztwo. Wyższa kara może stanowić silniejszy bodziec do przestrzegania przepisów, chroniąc tym	wysokość ewentualnej kary powinna być adekwatna, a po upływie niemal 30 lat od jej określenia w pierwotnym tekście ustawy 5 lipca 1996 r., od którego to czasu pozostaje ona niezmienna, znacząco się ona zdezaktualizowała i wymaga urealnienia względem aktualnych warunków społeczno-gospodarczych, biorąc chociażby pod uwagę, że wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę od 1 lipca 1996 r. wynosiła 370 zł (Zarządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 czerwca 1996 r. w sprawie najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników, M.P. 1996 nr 39 poz. 388), podczas gdy od dnia 1 lipca 2024 r. ustalone zostało w wysokości 4300 zł.

			samym interesy osób korzystających z usług doradców podatkowych.	
91.	Przepisy przejściowe: art. 2 ust.1 projektu	**Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego**	Propozycja Komisji Egzaminacyjnej: Skreślić art. 2 ust. 2 projektu ustawy. Uzasadnienie jak do propozycji dot. art. 6 ust. 2 udp.	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona w konsekwencji nieuwzględnienia uwagi Komisji Egzaminacyjnej zgłoszonej do art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o doradztwie podatkowym.
92.	art. 6 ust. 2 projektu	**Uniwersytet Szczeciński Instytut Ekonomii i Finansów**	Duże wątpliwości z naszej strony dotyczą terminów związanych z przepisami przejściowymi. W szczególności wiążą się one z treścią art. 6 ust. 2, który przyjmuje następującą postać w projekcie: *Do egzaminów na doradcę podatkowego dla kandydatów na doradców podatkowych, którzy rozpoczęli studia, których program został zrealizowany w ramach umowy, o której mowa w art. 22 ust. 13a ustawy zmienianej w art. 1, i którzy złożyli wniosek, o którym mowa w art. 24 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1, po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe, nie dłużej jednak niż do dnia 28 lutego 2026 r.* Zgodnie z paragrafem 11a Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego do wniosku należy dołączyć suplement do dyplomu dokumentującego ukończenie studiów wyższych. Sytuacja opisana w zacytowanym artykule z projektu ustawy dotyczy studentów, którzy rozpoczęli studia w październiku 2024 r., i tych, którzy rozpoczną je w 2025 roku. Czas trwania studiów to minimum dwa lata. Uwzględniając wymagania Rozporządzenia, nie ma możliwości, aby studenci rozpoczynający naukę po wejściu ustawy w życie, spełnili warunki niezbędne do złożenia wniosku we wskazanym terminie. Jak w tym kontekście interpretować zapisy treść artykułu 15 ust. 2 projektu ustawy, który stwierdza, że podpisane umowy wciąż mogą obowiązywać, ale bez wskazania w jaki dokładnie sposób? Czy oznacza to, że pomimo podpisanej umowy studenci nie będą już w stanie skorzystać ze zwolnienia? Jeśli tak, to postulujemy o	Uwaga / Propozycja została uwzględniona.

			zwrócenie szczególnej uwagi na to, jak takie rozwiązanie wpłynie na dobre imię uczelni, która nie ze swojej winy nie będzie w stanie wywiązać się z de facto zobowiązania wobec studentów (zaproponowana oferta edukacyjna). Naszym zdaniem taka sytuacja będzie miała bardzo negatywny wpływ na opinię o uczelniach. Tymczasem, ani uczelnie, ani studenci, którzy w październiku 2024 r. rozpoczęli studia nie mogli przypuszczać, jak dokładnie zmienią się przepisy. Składając dokumenty na studia oczekiwali, że nabędą prawa do zwolnienia z części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego. Co więcej, ani studenci, ani uczelnie nie byli w stanie w tym momencie przewidzieć, czy i w jaki sposób będą zmienione obowiązujące przepisy. W szczególnie trudnej sytuacji może to postawić uczelnie, które mogą zostać oskarżone o składanie pustych obietnic. W kontekście zgłoszonych zastrzeżeń postulujemy, aby wyraźnie wskazać, jakie uprawnienia przysługują studentom, którzy nie nabędą uprawnień do uzyskania zwolnienia z egzaminu przed 1 marca 2026. Proponujemy doprecyzowanie regulacji w taki sposób, aby z przepisów ustawy wyraźnie wynikało również, że w okresie przejściowym absolwenci zachowają prawo do zwolnienia z egzaminu pisemnego również w takiej okoliczności, kiedy ukończą studia rozpoczęte jeszcze przed nowelizacją ustawy, ale będą podchodzić do egzaminu na nowych zasadach (o rozszerzonej tematyce). Alternatywnie sugerujemy przedłużenie terminu wskazanego w art. 6 ust. 2 do czasu zakończenia ostatniego cyklu edukacyjnego (rozpoczętego w 2025 r.), czyli co najmniej 31 lipca 2027 r.	
93.	art. 1 pkt 12 projektu (art. 22 ust. 12 udp)	**Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP)**	Z uwagi na prawa nabyte powinien być przewidziany w ustawie wprowadzającej zmiany roczny okres przejściowy dla wszystkich kandydatów, którzy przed wejściem w życie ustawy zapiszą się na egzamin pisemny. W takim przypadku powinni oni mieć możliwość zdawania egzaminy pisemnego na starych zasadach tj. z pytań opublikowanych, a nie z samych działów. W projekcie ustawy prawa nabyte przysługują tylko osobom przystępującym do egzaminu ustnego po zdanym egzaminie pisemnym oraz absolwentom uczelni z umowami. Wydaje się to niesprawiedliwe, bo w okresie do roku po wprowadzeniu nowelizacji będziemy mieli do czynienia z dwoma rodzajami	Uwaga / Propozycja została uwzględniona.

			zdających tj. tych na nowych i tych na starych zasadach co jawi się jako dyskryminujące dla osób, które złożą wniosek o egzamin pisemny jeszcze w okresie przed nowelizacją, ale termin egzaminu zostanie im wyznaczony po wejściu w życie nowego brzmienia ustawy.	
94.	art. 6 projektu	**Osoba fizyczna**	Dzień dobry, jestem osobą, która aktualnie przygotowuje się do egzaminu i w związku z pojawieniem się propozycji projektu zmian dot ustawy o doradztwie podatkowym i prac nad nim w zakresie samego egzaminu wnoszę, w przypadku uchwalenia zmian, o okres przejściowy w początku obowiązywania nowych przepisów tak, aby osoby aktualnie się uczące mogły bez dodatkowego stresu przystąpić do egzaminu w swoim zaplanowanym terminie w 2025 roku na starych zasadach (chociaż w sesji wiosennej).	Uwaga / Propozycja została uwzględniona.
95.	art. 6 projektu	**Osoba fizyczna**	Szanowni Państwo, Nawiązując do prac legislacyjnych prowadzonych w zakresie nowelizacji ustawy o doradztwie podatkowym (RCL druk nr UD134), zwracam się do Państwa z uprzejmą prośbą o zachowanie możliwości dostosowania zakresu egzaminu na doradcę podatkowego wobec osób, które legitymują się zdanym egzaminem na inspektora kontroli skarbowej oraz 8-lenim stażem pracy w organach administracji podatkowej lub skarbowej - o czym mowa w art. 182 ust. 2 ustawy z 16 listopada 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2018 r. poz. 2354 ze zm.).	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Z uwagi na cel wprowadzania przewidzianej w projekcie weryfikacji wiedzy w zakresie prawa podatkowego każdego kandydata przystępującego do egzaminu na doradcę podatkowego, niezależnie od kwalifikacji i uprawnień uzyskanych wcześniej, jakim jest zapewnienie aktualności tej wiedzy w kontekście zmieniających się przepisów prawa podatkowego, uzasadnione jest stosowanie jednolitych zasad w tym zakresie wobec wszystkich kandydatów do zawodu, zwłaszcza, że egzaminy na inspektora kontroli skarbowej nie są przeprowadzane od kilku lat w związku z czym wiedza weryfikowana w ich ramach staje się coraz mniej aktualna.
96.	art. 12 projektu	**Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego**	Propozycja Komisji Egzaminacyjnej: Ma być: *Art. 12. Przepis art. 39 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do dokumentów, wytworzonych przez doradcę podatkowego po wejściu w życie przepisu art. 39 ust. 1 w brzmieniu zmienionym.* Uzasadnienie jak do zmiany dot. art. 39 udp.	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Z uwagi na przewidzianą w przepisie możliwość przechowywania kopii dokumentów także w postaci ich odwzorowań cyfrowych, wydłużenie terminu przechowywania dokumentacji, co do której termin jej przechowywania nie upłynął do dnia wejścia w życie ustawy, przedłużenie okresu przechowywania dokumentacji nie powinno w istotny sposób wpływać na funkcjonowanie doradców podatkowych.

97.	art. 15 ust. 2 projektu	**Wydział Prawa Uniwersytet w Białymstoku**	W przepisach przejściowych projektowanej ustawy (art. 15 ust. 2) przewidziano rozwiązanie, wedle którego umowy zawarte przez uczelnie z Komisją Egzaminacyjną na podstawie przepisów dotychczasowych pozostają w mocy do czasu ich rozwiązania lub upływu terminu, na jaki zostały zawarte, nie dłużej jednak niż do dnia 30 września 2027 r., i stosuje się do nich przepisy dotychczasowe. Regulacja ta prowadzi więc w istocie do zerwania umów zawartych na czas oznaczony dłuższy niż 30 września 2027 r. Postulować należy, aby jednak umowy te zostały zakończone na dotychczasowych zasadach obowiązujących w dacie ich zawarcia.	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. Zgodnie z przepisem przejściowym, zasady wynikające z art. 24 ust. 5 ustawy o doradztwie podatkowym („zwolnienie" z części pisemnej egzaminu) będą stosowane do wszystkich studentów, którzy rozpoczną naukę na kierunkach wynikających z zawartych umów do 30 września 2027 r. i zrealizują program objęty umową. Zakładając, że „rozpoczęcie nauki" ma miejsce z chwilą rozpoczęcia się roku akademickiego – tj. 1 października danego roku – ostatnim rocznikiem, którego dotyczyłyby umowy wygaszane na mocy ustawy, byłby rocznik rozpoczynający naukę na danym kierunku 1 października 2026 r. (czyli rocznik 2026/2027). Wskazać należy, że wszystkie z obecnie obowiązujących – a zawartych na czas określony - umów Komisji Egzaminacyjnej z uczelniami przewidują okres obowiązywania krótszy niż wynikająca z projektu data 1 października 2027 r., stąd wynikająca z projektu data dotyczy wyłącznie umów, które zawarte zostały na czas nieokreślony.
98.	art. 15 projektu	**Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego**	Należy doprecyzować, co to znaczy, że umowy pozostają w mocy, czyli: czy w tym terminie student ma rozpocząć, skończyć studia, przystąpić pierwszy raz do egzaminu, czy może go zdać? W zależności od przyjętego kryterium termin 2 lat może okazać się zbyt krótki. Celowe jest rozstrzygniecie, jaki skutek wywołuje zakończenie bytu umowy wobec osób, które rozpoczynały lub kończyły studia w okresie, gdy umowa ta obowiązywała. Dotąd nie było sytuacji wypowiedzenia umowy, ani zakończenia funkcjonowania umowy. W praktyce po prostu dochodziło do przedłużenia umowy. Konieczne jest jednoznaczne wskazanie w przepisie przejściowym skutków zakończenia bytu prawnego umowy z PKE w stosunku do studentów takich uczelni.	Uwaga / Propozycja została uwzględniona. Zgodnie z przepisem przejściowym, zasady wynikające z art. 24 ust. 5 ustawy o doradztwie podatkowym („zwolnienie" z części pisemnej egzaminu) będą stosowane do wszystkich studentów, którzy rozpoczną naukę na kierunkach wynikających z zawartych umów do 30 września 2027 r. i zrealizują program objęty umową. Zakładając, że „rozpoczęcie nauki" ma miejsce z chwilą rozpoczęcia się roku akademickiego – tj. 1 października danego roku – ostatnim rocznikiem, którego dotyczyłyby umowy wygaszane na mocy ustawy, byłby rocznik rozpoczynający naukę na danym kierunku 1 października 2026 r. (czyli rocznik 2026/2027).
99.	art. 15 ust. 2 projektu	**Uniwersytet Warszawski**	W art. 15 ust. 2 Projektu ustawy zapisano, że „Umowy zawarte na podstawie art. 22 ust. 13a ustawy zmienianej w art. 1, pozostają w mocy do czasu ich rozwiązania lub upływu terminu, na jaki zostały zawarte, nie dłużej jednak niż do dnia 30 września	Uwaga / Propozycja została uwzględniona.

		Wydział Nauk Ekonomicznych	2027 r., i stosuje się do nich przepisy dotychczasowe”. Konieczne jest doprecyzowanie, w jaki sposób należy interpretować ten zapis. W brzmieniu przedstawionym może to oznaczać zarówno informację, że wskazana data odnosi się do terminu rozpoczęcia jak i zakończenia programu nauki przez studentów. Co więcej nie wiadomo, czy i jak odnosi się to do terminu, kiedy absolwent może przystąpić do egzaminu na doradcę. Doprecyzowanie to jest ważne, gdyż na tej podstawie będą informowani studenci rozpoczynający naukę na programie studiów wskazanych w aktualnej umowie współpracy. Ważne jest to również dla ustalenia terminów koniecznych zmian w programie studiów w celu zawarcia nowej umowy współpracy.	Zgodnie z przepisem przejściowym, zasady wynikające z art. 24 ust. 5 ustawy o doradztwie podatkowym („zwolnienie” z części pisemnej egzaminu) będą stosowane do wszystkich studentów, którzy rozpoczną naukę na kierunkach wynikających z zawartych umów do 30 września 2027 r. i zrealizują program objęty umową. Zakładając, że „rozpoczęcie nauki” ma miejsce z chwilą rozpoczęcia się roku akademickiego – tj. 1 października danego roku – ostatnim rocznikiem, którego dotyczyłyby umowy wygaszane na mocy ustawy, byłby rocznik rozpoczynający naukę na danym kierunku 1 października 2026 (czyli rocznik 2026/2027). W związku z ww. założeniem – dla uniknięcia wątpliwości przepis zostanie doprecyzowany.
100.	art. 15 ust. 2 projektu	**Uniwersytet Warszawski Wydział Prawa i Administracji**	Należy również zwrócić uwagę, że wskazane wcześniej projektowane rozwiązania dla istotnej części uczelni będą szczególnie niekorzystne, gdyż wejdą w życie w toku trwania studiów: studenci, którzy rozpoczęli kształcenie nie będą mieli możliwości dokończenia go na zasadach obowiązujących w dniu rozpoczęcia, a być może utracą uprawnienia zwalniające z części egzaminu na doradcę podatkowego, co stanowi rażące naruszenia konstytucyjnej zasady uzasadnionych oczekiwań obywateli. Powyższe propozycje zmian w ustawie z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym, są niekonstytucyjne, gdyż naruszają zasadę ochrony praw nabytych oraz zasadę zaufania obywateli do państwa i prawa.	Uwaga / Propozycja została uwzględniona. Zgodnie z przepisem przejściowym, zasady wynikające z art. 24 ust. 5 ustawy o doradztwie podatkowym („zwolnienie” z części pisemnej egzaminu) będą stosowane do wszystkich studentów, którzy rozpoczną naukę na kierunkach wynikających z zawartych umów do 30 września 2027 r. i zrealizują program objęty umową. Zakładając, że „rozpoczęcie nauki” ma miejsce z chwilą rozpoczęcia się roku akademickiego – tj. 1 października danego roku – ostatnim rocznikiem, którego dotyczyłyby umowy wygaszane na mocy ustawy, byłby rocznik rozpoczynający naukę na danym kierunku 1 października 2026 r. (czyli rocznik 2026/2027). W związku z ww. założeniem – dla uniknięcia wątpliwości przepis zostanie doprecyzowany.
101.	art. 20 projektu ustawy	**Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego**	Przedłużenie *vacatio legis* dla nowych zasad przeprowadzania egzaminu. Proponujemy rozważenie co najmniej 12 miesięcznego okresu liczonego od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy. Projekt przewiduje fundamentalne zmiany w zasadach przeprowadzenia egzaminu na doradcę podatkowego. Przy tak	Uwaga / Propozycja została uwzględniona. Egzaminy na nowych zasadach przeprowadzane będą po dniu 30 czerwca 2026 r.

			istotnych zmianach, zaproponowany okres *vacatio legis* jest w naszej ocenie niewystarczający. Przygotowanie się do egzaminu na doradcę podatkowego zazwyczaj trwa wiele miesięcy. Dlatego też przepisy intertemporalne powinny: - umożliwić kandydatom przygotowanie się do nowych zasad egzaminowania z odpowiednim wyprzedzeniem, - uwzględnić sytuację osób, które już rozpoczęły przygotowanie się do egzaminu i dać im możliwość przystąpienia do egzaminu według dotychczasowych zasad. Odpowiednie przygotowanie i wdrożenie zmian będzie także wymagało znacznego nakładu pracy ze strony Komisji Egzaminacyjnej (np. ze względu na konieczność sporządzenia nowych pytań i zadań egzaminacyjnych) oraz podmiotu zobowiązanego do prowadzenia obsługi administracyjno-biurowej Komisji Egzaminacyjnej.	
102.	art. 175 § 3 ustawy z dnia 23 maja 2024 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2024 r. poz. 935)	**Krajowa Izba Doradców Podatkowych**	Art. 175 § 3. Skarga kasacyjna może być sporządzona przez: 1) doradcę podatkowego - w sprawach obowiązków podatkowych i celnych, należności i opłat, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 i 2760 oraz z 2024 r. poz. 879 ze zm.) lub Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz.U. 2024 poz. 572 ze zm.) oraz w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami; Mając na uwadze proponowane przez Ministerstwo Finansów zmiany KIDP za niezbędne uważa uzupełnienie art. 175 § 3 pkt 1 p.p.s.a. i dostosowanie brzemienia tego przepisu do zmienianej treści art. 2 ust. 1 UoDP.	Uwaga/propozycja została uwzględniona częściowo. Zakres spraw, w których doradca podatkowy – na mocy ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi – może być uprawniony do sporządzenia skargi kasacyjnej, musi być skorelowany z zakresem spraw, w których doradca podatkowy może reprezentować klienta określonych w art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy o doradztwie podatkowym. Zatem, rozszerzenie zakresu spraw, w których doradca podatkowy może być uprawniony do sporządzenia skargi kasacyjnej możliwe jest jedynie o czynności wprowadzane do katalogu czynności doradztwa podatkowego związanych z reprezentacją przed sądami administracyjnymi w zakresie opłat, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa oraz wykonywania, w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów oraz innych podmiotów, ciążących na nich obowiązków informacyjnych, sprawozdawczych oraz

				raportowania wynikających z przepisów prawa podatkowego, przepisów dotyczących opłat, do których stosuje się przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa, przepisów o wymianie informacji podatkowych, oraz udzielania im pomocy w tym zakresie. Z uwagi na nieuwzględnienie uwagi KIDP dot. włączenia do czynności doradztwa podatkowego i zastrzeżenia dla podmiotów uprawnionych dodatkowych czynności (należności i opłat, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego) nie jest zasadne uwzględnienie tego rodzaju spraw w ramach spraw objętych skargą kasacyjną sporządzaną przez doradcę podatkowego.
103.	art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 2393)	**Krajowa Izba Doradców Podatkowych**	Art. 44 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „W zakresie sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej oraz zażalenia na postanowienie o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, a także reprezentowania skarżącego w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym istnieje obowiązek zastępstwa skarżącego przez adwokata, radcę prawnego lub – w sprawach dotyczących obowiązków podatkowych i celnych, należności i opłat, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 i 2760 oraz z 2024 r. poz. 879 ze zm.) lub ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2024 r. poz. 572 ze zm.) oraz w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami – doradcę podatkowego, chyba że skarżącym jest sędzia, prokurator, adwokat, radca prawny, notariusz, profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych.” Dodanie możliwości reprezentowania w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym skarżącego przez doradcę podatkowego w sprawach dotyczących obowiązków podatkowych, celnych i egzekucji administracyjnej jest uzasadnione zakresem ich kompetencji zawodowych. W sprawach z zakresu prawa podatkowego i celnego doradcy podatkowi dysponują wiedzą i doświadczeniem, które umożliwiają skuteczne występowanie przed Trybunałem.	Uwaga / Propozycja nie została uwzględniona. W świetle art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 2393) w zakresie sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej oraz zażalenia na postanowienie o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, a także reprezentowania skarżącego w postępowaniu przed Trybunałem istnieje obowiązek zastępstwa skarżącego przez adwokata lub radcę prawnego, chyba że skarżącym jest sędzia, prokurator, adwokat, radca prawny, notariusz, profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych. Do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej oraz zażalenia na postanowienie o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, a także reprezentowania skarżącego w postępowaniu przed Trybunałem dopuszczone są zatem jedynie osoby wykonujące prawnicze zawody zaufania publicznego, mające zatem także wykształcenie prawnicze oraz osoby posiadające tytuł naukowy profesora nauk prawnych lub najwyższy stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych. Podkreślić należy, że w postępowaniu przed TK zastosowanie znajdują przepisy ustawy o organizacji i trybie postępowania

			Dodanie doradców podatkowych do listy uprawnionych pełnomocników zapewnia stronie większą dostępność profesjonalnych usług prawnych, zwłaszcza w kwestiach skomplikowanych technicznie i wymagających specjalistycznej znajomości przepisów prawa podatkowego i administracyjnego. Obowiązki podatkowe i celne oraz związane z nimi procedury administracyjne są kluczowym elementem systemu prawa publicznego, w którym doradcy podatkowi są uznanymi pełnomocnikami. Ich uprawnienie do występowania w tych sprawach przed sądami administracyjnymi (na podstawie ustawy o doradztwie podatkowym) przemawia za umożliwieniem im reprezentacji również przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawach związanych z tą materią. Zwiększenie liczby profesjonalnych pełnomocników, którzy mogą reprezentować skarżących w sprawach konstytucyjnych dotyczących prawa podatkowego, celnego i egzekucji administracyjnej, skraca czas oczekiwania na znalezienie odpowiedniego pełnomocnika i ułatwia obywatelom dostęp do wyspecjalizowanej reprezentacji przed Trybunałem. W wielu regulacjach dotyczących zawodów prawniczych uwzględnia się kompetencje doradców podatkowych, zwłaszcza w sprawach związanych z prawem podatkowym. Podobne rozwiązania funkcjonują w innych aktach prawnych, gdzie doradcy podatkowi są uprawnieni do reprezentowania klientów w sprawach ich specjalizacji, co wspiera spójność regulacyjną i logiczne rozszerzenie kompetencji na postępowania przed Trybunałem.	przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz przepisy ustawy – kodeks postępowania cywilnego (zgodnie z art. 36 tej ustawy, w zakresie nieuregulowanym w ustawie do postępowania przed Trybunałem stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego), pozostające poza zakresem posiadanych przez doradców podatkowych – odnosząc się do wynikającej z art. 20 ust. 1 ustawy o doradztwie podatkowym regulacji - kompetencji, w związku z brakiem wymogu posiadania wykształcenia prawniczego i poza zakresem merytorycznym spraw, w których wykonują zawód i w związku z którymi występują jedynie w postępowaniach przed sądami administracyjnymi, na podstawie właściwych w tym zakresie przepisów, z których wiedza ich została zweryfikowana. Biorąc pod uwagę przedmiot spraw rozpatrywanych przez Trybunał Konstytucyjny, które dotyczą wyłącznie kwestii prawnych w zakresie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o jego wolnościach lub prawach albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji, wymóg posiadania wykształcenia prawniczego oraz odpowiednich dalszych kwalifikacji prawniczych, tak jak zostało to określone w obowiązujących uregulowania ww. ustawy, jest uzasadniony i niezbędny dla profesjonalnego prowadzenia tego rodzaju spraw. Umożliwienie wykonywania tego rodzaju czynności grupie zawodowej niezobowiązanej do posiadania wykształcenia prawniczego wprowadziłoby nieuzasadnioną dysproporcję pomiędzy kwalifikacjami podmiotów, których udział został dopuszczony w postępowaniu przez TK, a które ze względu na zasadniczo prawniczy spór powinny posiadać wysokie kwalifikacje i kompetencje w tym właśnie obszarze.
104.		**Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego**	Brak uwag do projektu.	

105.		**Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”**	Brak uwag do projektu.	

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A F I N A N S Ó W I G O S P O D A R K I [1)]

z dnia

w sprawie umów Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do spraw Doradztwa Podatkowego z uczelniami

Na podstawie art. 22c ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2117 oraz z 2025 r. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) minimalne wymogi, jakie powinien spełniać program studiów, którego dotyczy wniosek uczelni o zawarcie umowy, o której mowa w art. 22b ust. 1 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym, zwanej dalej „ustawą”, obejmujące w szczególności formę prowadzenia zajęć, sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta oraz liczbę godzin zajęć, w których ramach jest realizowany zakres tematyczny danej dziedziny egzaminacyjnej;
2) sposób składania przez uczelnię wniosku o zawarcie i zmianę umowy, o której mowa w art. 22b ust. 1 ustawy, zwanej dalej „umową”, i tryb jego rozpatrywania przez Państwową Komisję Egzaminacyjną do spraw Doradztwa Podatkowego, zwaną dalej „Komisją Egzaminacyjną”, oraz szczegółowy wykaz dokumentów dołączanych do wniosku;
3) wysokość opłaty, o której mowa w art. 22b ust. 2 ustawy;
4) termin i sposób wnoszenia opłaty, o której mowa w art. 22b ust. 2 ustawy, oraz tryb dokonywania jej zwrotu, o którym mowa w art. 22b ust. 2 i 8 ustawy;
5) tryb dokonywania przez Komisję Egzaminacyjną bieżącej weryfikacji zawartych umów, o której mowa w art. 22b ust. 9 ustawy, oraz szczegółowy zakres dokumentów przekazywanych przez uczelnię zgodnie z art. 22b ust. 10 ustawy.

[1)] Minister Finansów i Gospodarki kieruje działem administracji rządowej – finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów i Gospodarki (Dz. U. poz. 997).

§ 2. Wnioskiem uczelni, o której mowa w art. 22b ust. 1 ustawy, o zawarcie z Komisją Egzaminacyjną umowy określającej realizowany przez uczelnię program studiów obejmujący efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego może być objęty program studiów, który spełnia co najmniej następujące wymogi:

1) liczba godzin zajęć, w ramach których realizowany jest zakres tematyczny danej dziedziny egzaminacyjnej nie może być mniejsza niż:
   a) … godzin – dla dziedziny „źródła prawa i wykładnia prawa”,
   b) … godzin – dla dziedziny „podstawy międzynarodowego oraz wspólnotowego prawa podatkowego wraz z analizą podatkową”,
   c) ... godzin – dla dziedziny „materialne prawo podatkowe wraz z analizą podatkową”,
   d) ... godzin – dla dziedziny „postępowanie przed organami administracji publicznej i sądami administracyjnymi oraz postępowanie egzekucyjne w administracji”,
   e) ... godzin – dla dziedziny „opłaty, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa,
   f) ... godzin – dla dziedziny „wymiana informacji podatkowych”,
   g) ... godzin – dla dziedziny „międzynarodowe, wspólnotowe i krajowe prawo celne”,
   h) ... godzin – dla dziedziny „prawo dewizowe”,
   i) ... godzin – dla dziedziny „prawo karne skarbowe”,
   j) ... godzin – dla dziedziny „organizacja i funkcjonowanie Krajowej Administracji Skarbowej”,
   k) ... godzin – dla dziedziny „rachunkowość”,
   l) ... godzin – dla dziedziny „ewidencja podatkowa i zasady prowadzenia ksiąg podatkowych”,
   m) ... godzin – dla dziedziny „przepisy o doradztwie podatkowym i etyka zawodowa”.
2) liczba godzin zajęć, w ramach których realizowane są efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych obejmujące sporządzanie wystąpienia w imieniu klienta do organu podatkowego lub sądu oraz opinii podatkowej dla klienta, nie może być mniejsza niż … godzin;
3) …% zajęć obejmujących dziedziny egzaminacyjne prowadzonych jest także w formie ćwiczeń albo konwersatorium, w tym zajęcia obejmujące efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy;

4) zajęcia, w ramach których realizowany jest zakres tematyczny dziedzin egzaminacyjnych prowadzone są w formie zajęć obowiązkowych;
5) weryfikacja i ocena efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w ramach zajęć obejmujących dziedziny egzaminacyjne dokonywana jest podczas egzaminów i zaliczeń przeprowadzanych w formie pisemnej, w sposób zapewniający zobiektywizowaną weryfikację indywidualnej wiedzy i umiejętności studenta, a warunkiem zaliczenia tych zajęć jest uzyskanie co najmniej …% możliwych punktów z egzaminu lub pracy zaliczeniowej;
6) prowadzącym co najmniej …% zajęć, o których mowa w pkt 1 i 2, są nauczyciele akademiccy posiadający co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego.

§ 3. 1. Wniosek o zawarcie umowy, podpisany przez rektora uczelni lub osobę upoważnioną przez rektora do reprezentowania uczelni w sprawie zawarcia umowy, składany jest do Komisji Egzaminacyjnej pisemnie w terminie określonym w art. 22b ust. 5 ustawy.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera dane określone w art. 22b ust. 3 ustawy oraz wskazuje osobę upoważnioną przez rektora uczelni do bieżących kontaktów z Komisją Egzaminacyjną w sprawie zawarcia umowy.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy dołączyć:

1) dokument potwierdzający spełnienie przez uczelnię warunku określonego w art. 22b ust. 1 ustawy, w szczególności decyzję nadającą uczelni uprawnienie do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne lub ekonomia i finanse;
2) dokumenty potwierdzające realizowanie przez uczelnię programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, w szczególności:
   a) program studiów dla kierunku, o którym mowa w art. 22b ust. 3 pkt 3 ustawy, sporządzony zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. z 2023 r. poz. 2787) objęty wnioskiem uczelni;
   b) karty opisu (sylabusy) zajęć objętych programem studiów, o którym mowa w lit. a, określające w szczególności ich treści programowe, formę prowadzenia zajęć, sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta oraz liczbę godzin zajęć, w ramach których realizowany jest zakres tematyczny każdej z dziedzin egzaminacyjnych oraz umiejętność przygotowania wystąpienia oraz

opinii, o których mowa w § 2 pkt 2, oraz wskazujące tytuł lub stopień naukowy osoby prowadzącej zajęcia;

c) wykaz zajęć objętych programem studiów, o którym mowa w lit. a, obejmujących efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego wraz z:
   - przyporządkowaniem poszczególnych zajęć do dziedzin egzaminacyjnych, ,
   - wskazaniem treści programowych zajęć zapewniających uzyskanie efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych, uwzględniających akty prawne objęte wykazem, o którym mowa w art. 22 ust. 12 pkt 1 ustawy,
   - określeniem formy prowadzenia zajęć,
   - określeniem liczby godzin zajęć, w ramach których realizowany jest zakres tematyczny każdej z dziedzin egzaminacyjnych oraz umiejętność sporządzania wystąpienia oraz opinii, o których mowa w § 2 pkt 2 - nie mniejszej niż minimalna liczba godzin określona w § 2 pkt 1 i 2,
   - wskazaniem tytułu lub stopnia naukowego osoby prowadzącej zajęcia,
   - określeniem sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta;

3) potwierdzenie dokonania opłaty, o której mowa w art. 22b ust. 2 ustawy;

4) udzielone przez rektora uczelni upoważnienie do reprezentowania uczelni w sprawie zawarcia z Komisją Egzaminacyjną umowy - w przypadku gdy z wnioskiem nie występuje rektor uczelni.

§ 4. 1. Opłata, o której mowa w art. 22b ust. 2 ustawy, jest równa …– krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773), obowiązującego w miesiącu składania przez uczelnię wniosku o zawarcie umowy.

2. Opłatę, o której mowa w ust. 1, wnosi się na rachunek bankowy urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych najpóźniej w dniu poprzedzającym złożenie przez uczelnię wniosku.

3. W tytule opłaty wskazuje się nazwę uczelni oraz informację, że opłata wnoszona jest od wniosku o zawarcie umowy z Komisją Egzaminacyjną.

4. W przypadku gdy umowa nie została zawarta, zwrot połowy opłaty uiszczonej przez uczelnię przy wniosku o zawarcie umowy, następuje po podjęciu przez Komisję

Egzaminacyjną uchwały w sprawie wniosku uczelni na wskazany przez uczelnię rachunek bankowy.

§ 5. 1. Po złożeniu przez uczelnię wniosku o zawarcie umowy przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej dokonuje analizy formalnej wniosku.

2. W przypadku gdy wniosek, o którym mowa w ust. 1, nie spełnia wymogów formalnych, przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej wzywa uczelnię do uzupełnienia jego braków w terminie 14 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

3. Jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 2, uczelnia nie uzupełni braków wniosku, przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej informuje uczelnię o pozostawieniu jej wniosku bez rozpatrzenia.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, połowa opłaty, o której mowa w art. 22b ust. 2 ustawy, podlega zwrotowi na wskazany przez uczelnię rachunek bankowy.

§ 6. 1. Poprawny formalnie wniosek uczelni przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej przekazuje do zespołu do spraw zawarcia umowy, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 lit. b tiret pierwsze ustawy.

2. W ramach prowadzonych prac zespół, o którym mowa w ust. 1, w szczególności:

1) analizuje i dokonuje oceny merytorycznej wniosku,
2) występuje do uczelni o udzielenie dodatkowych informacji i wyjaśnień istotnych dla rozpatrzenia wniosku;
3) uzgadnia z uczelnią treść umowy w oparciu o przyjęty przez Komisję Egzaminacyjną wzorzec umowy;
4) przedstawia przewodniczącemu Komisji Egzaminacyjnej:
   a) sprawozdanie z prac zespołu wraz z protokołami z każdego jego posiedzenia – do akceptacji;
   b) stanowisko zespołu wraz z pisemnym uzasadnieniem;
   c) projekt umowy uzgodniony z uczelnią – w przypadku rekomendowania przez zespół jej zawarcia;
   d) projekt uchwały Komisji Egzaminacyjnej w sprawie wniosku uczelni i zawarcia albo odmowy zawarcia umowy, zgodny ze stanowiskiem zespołu, o którym mowa w lit. b.

§ 7. 1. Po zakończeniu prac zespołu, o którym mowa w § 6 ust. 1, wniosek uczelni wraz z dokumentacją przygotowaną przez ten zespół, przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej przekazuje wszystkim członkom Komisji Egzaminacyjnej.

2. Przed zakończeniem prac zespołu wniosek uczelni może zostać udostępniony członkowi Komisji Egzaminacyjnej na jego wniosek.

§ 8. 1. Uchwałę w sprawie wniosku uczelni i zawarcia albo odmowy zawarcia umowy, Komisja Egzaminacyjna podejmuje na podstawie złożonej przez uczelnię dokumentacji oraz po zapoznaniu się ze stanowiskiem zespołu, o którym mowa w § 6 ust. 2 pkt 4 lit. b.

2. W przypadku uchwały o zawarciu umowy, treść umowy stanowi jej załącznik.

§ 9. Do wniosku uczelni o zmianę umowy, o którym mowa w art. 22b ust. 8 ustawy, przepisy § 2, 3 i 5–8 stosuje się odpowiednio. W przypadku gdy wniosek dotyczy postanowień umowy w zakresie realizowania przez uczelnię programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, § 4 stosuje się.

§ 10. Weryfikacja zawartych umów, o której mowa w art. 22b ust. 9 ustawy, prowadzona jest przez Komisję Egzaminacyjną:

1) co najmniej raz na 2 lata lub
2) w przypadku zmian przepisów dotyczących egzaminu na doradcę podatkowego lub zmian przepisów dotyczących systemu funkcjonowania szkolnictwa wyższego i nauki, które mogą mieć wpływ na realizację postanowień zawartej umowy.

§ 11. 1. Powołany przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej zespół do spraw weryfikacji umowy, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 lit. b tiret drugie ustawy, występuje do uczelni o przekazanie dokumentów, o których mowa w art. 22b ust. 10 ustawy, umożliwiających przeprowadzenie weryfikacji programu studiów dla kierunku objętego umową pod względem spełniania przez uczelnię warunku określonego w art. 22b ust. 1 ustawy i realizowania przez nią programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, w szczególności:

1) oświadczenia uczelni o spełnianiu warunków będących podstawą zawarcia umowy i aktualności informacji nią objętych,
2) kart opisu (sylabusy) zajęć, o których mowa w § 3 ust. 3 pkt 2 lit. b,
3) wykazu zajęć, o którym mowa w § 3 ust. 3 pkt 2 lit. c.

2. W ramach prowadzonych prac zespół, o którym mowa w ust. 1, w szczególności:

1) analizuje i dokonuje oceny merytorycznej dokumentacji, o której mowa w ust. 1,
2) występuje do uczelni o udzielenie dodatkowych informacji i wyjaśnień istotnych dla przeprowadzenia weryfikacji;
3) przedkłada przewodniczącemu Komisji Egzaminacyjnej:
   a) sprawozdanie z prac zespołu wraz z protokołami z każdego jego posiedzenia – do akceptacji,
   b) stanowisko zespołu wraz z pisemnym uzasadnieniem i rekomendacją co do dalszych działań,
   c) projekt uchwały Komisji Egzaminacyjnej w sprawie stwierdzenia niespełniania przez uczelnię warunku określonego w art. 22b ust. 1 ustawy lub nierealizowania przez nią programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego – w przypadku stanowiska zespołu wskazującego na ich niespełnianie lub niezrealizowanie.

§ 12. 1. Po zakończeniu prac zespołu, o którym mowa w § 11 ust. 1, dokumentację przygotowaną przez zespół przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej przekazuje wszystkim członkom Komisji Egzaminacyjnej.

2. W przypadku, o którym mowa w § 11 ust. 2 pkt 3 lit. c, Komisja Egzaminacyjna podejmuje uchwałę w sprawie stwierdzenia niespełniania przez uczelnię warunku określonego w art. 22b ust. 1 ustawy lub nierealizowania przez nią programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego.

3. Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej informuje uczelnię o stanowisku Komisji Egzaminacyjnej, o którym mowa w ust. 1 oraz o konieczności dokonania – nie później niż na 3 miesiące przed dniem rozpoczęcia następnego roku akademickiego – niezbędnych zmian dostosowujących do warunków zawarcia umowy, pod rygorem rozwiązania umowy, zgodnie z art. 22b ust. 11 ustawy.

4. W przypadku podjęcia czynności zmierzających do zmiany umowy i złożenia przez uczelnię wniosku, o którym mowa w art. 22b ust. 8 ustawy, przepisy § 2, 3 i 5–8 stosuje się odpowiednio. W przypadku gdy wniosek dotyczy postanowień umowy w zakresie realizowania przez uczelnię programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy

i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, § 4 stosuje się.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2026 r.

MINISTER FINANSÓW
I GOSPODARKI

UZASADNIENIE

Przygotowanie projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie umów Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do spraw Doradztwa Podatkowego z uczelniami, wynika ze zmian w ustawie z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2117 oraz z 2025 r. poz. ….) – dalej jako: „ustawa”, wprowadzanych ustawą z dnia … 2025 r. o zmianie ustawy o doradztwie podatkowym oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. poz. …), zwanej dalej także „ustawą nowelizującą”, dotyczących zawierania przez Państwową Komisję Egzaminacyjną do spraw Doradztwa Podatkowego, zwaną dalej „Komisją Egzaminacyjną”, umów z uczelniami, posiadającymi uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne lub ekonomia i finanse umowy, o których mowa w art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.), określających realizowany przez uczelnię program studiów obejmujący efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, zwanych dalej „umowami”. Regulacje dotychczasowego art. 22 ust. 13a ustawy, na podstawie których aktualnie Komisja Egzaminacyjna może zawierać z uczelniami – posiadającymi uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w zakresie nauk ekonomicznych lub nauk prawnych (obecne brzmienie) – umowy określające realizowany przez daną uczelnię program studiów obejmujący zakres wiedzy i umiejętności wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego (obecne brzmienie) zostały przeniesione do nowego art. 22b i art. 22c ustawy i w części dodatkowo rozbudowane. Wynikająca z dotychczasowej praktyki stosowania tego przepisu potrzeba uzupełnienia tej regulacji, wpłynęła na jej konieczność wyodrębnienia w ustawie tego zagadnienia do odrębnej jednostki redakcyjnej. Konsekwencją podpisania tego rodzaju umowy jest możliwość zwolnienia absolwenta kierunku, którego ona dotyczy, z części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego. Umowy zawierane przez uczelnie z Komisją Egzaminacyjną nadal zatem będą jedną z możliwości kierunkowego kształcenia i nabywania doświadczenia, oraz jednym z etapów w procesie nabywania uprawnień doradcy podatkowego, jednak wynikać będą z treści art. 22b i 22c ustawy.

§ 1 rozporządzenia – **zakres regulacji rozporządzenia**

Dotychczasowe regulacje ustawy w zakresie zawierania przez Komisję Egzaminacyjną umów z uczelniami zostały uzupełnione przede wszystkim o przepisy dotyczące wnioskowania przez uczelnię o zawarcie takiej umowy, opłaty uiszczanej od wniosku, zawierania umów, ich weryfikacji i skutków rozwiązania umowy. W ustawie wprowadzono także delegację ustawową upoważniającą ministra właściwego do spraw finansów publicznych do wydania rozporządzenia i określenia w nim – zgodnie z nowym art. 22c ustawy:

1) minimalnych wymogów, jakie powinien spełniać program studiów, którego dotyczy wniosek uczelni o zawarcie umowy, obejmujących w szczególności formy prowadzenia zajęć, sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta oraz liczby godzin zajęć, w których ramach realizowany jest zakres tematyczny danej dziedziny egzaminacyjnej, biorąc pod uwagę konieczność objęcia przez ten program pełnego zakresu wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy, zwanych dalej „dziedzinami egzaminacyjnymi", wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego;

2) sposobu składania przez uczelnię wniosku o zawarcie i zmianę umowy i trybu jego rozpatrywania przez Komisję Egzaminacyjną oraz szczegółowego wykazu dokumentów dołączanych do wniosku, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia jednolitości i sprawności rozpatrywania tych wniosków i zawierania umów;

3) wysokości opłaty uiszczanej przy wniosku o zawarcie umowy, mając na względzie wydatki związane z rozpatrzeniem przez Komisję Egzaminacyjną wniosku uczelni o zawarcie umowy, zawarciem tej umowy oraz jej bieżącą weryfikacją;

4) terminu i sposobu wnoszenia opłaty uiszczanej przy wniosku oraz trybu dokonywania jej zwrotu, o którym mowa w art. 22b ust. 2 i 8 ustawy, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnej organizacji pracy Komisji Egzaminacyjnej;

5) trybu dokonywania przez Komisję Egzaminacyjną bieżącej weryfikacji zawartych umów, o której mowa w art. 22b ust. 9 ustawy, oraz szczegółowego zakresu dokumentów przekazywanych przez uczelnię zgodnie z art. 22b ust. 10 ustawy, mając na uwadze konieczność zachowania właściwego poziomu kształcenia wynikającego z art. 22b ust. 1 ustawy.

Dotychczas kwestie dotyczące zawierania przez Komisję Egzaminacyjną umów z uczelniami regulował art. 22 ust. 13 ustawy, stanowiący podstawę prawną dla zawierania tego rodzaju

umów oraz art. 24 ust. 5 i 6 ustawy – określający konsekwencje zawarcia takiej umowy dla kandydatów, tj. uprawnienie osoby, która ukończyła studia, których program zrealizowany został w ramach umowy, do przystąpienia do egzaminu na doradcę podatkowego o ograniczonym zakresie, obejmującego jedynie jedną część egzaminu - tylko część ustną (ust. 5), oraz wskazujący termin, w którym kandydat może z tego rodzaju uprawnienia korzystać - kandydat może przystępować do części ustnej egzaminu lub powtarzać tę część egzaminu w okresie roku od dnia złożenia wniosku o dopuszczenie do części ustnej egzaminu po raz pierwszy, nie później jednak niż w okresie 2 lat od ukończenia studiów (ust. 6).

Dodatkowo w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 listopada 2010 r. w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1972, z późn. zm., dalej jako „rozporządzenie z dnia 2 listopada 2010 r.") przewidziano, iż do zadań Komisji Egzaminacyjnej należy analiza programów kształcenia realizowanych przez uczelnie, pod kątem zgodności z zakresem wiedzy i umiejętności wymaganych w części pisemnej egzaminu (§ 2 pkt 3), a przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej może powołać - do prowadzenia prac mających na celu zawarcie umowy z uczelnią - trzyosobowy zespół spośród członków Komisji Egzaminacyjnej i wyznaczyć z jego składu przewodniczącego zespołu. Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej akceptuje też sprawozdanie z przeprowadzonych prac sporządzone przez zespół. Ponadto, rozporządzenie z dnia 2 listopada 2010 r. określało wysokość wynagrodzenia członków Komisji Egzaminacyjnej za udział w pracach ww. zespołu (§ 33 ust. 4 pkt 4).

W świetle nowelizowanych przepisów ustawy, w zakresie zawierania przez Komisję Egzaminacyjną umów z uczelniami przewidziano, iż:

- Komisja Egzaminacyjna może zawierać z uczelniami posiadającymi uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne lub ekonomia i finanse umowy, o których mowa w art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571), określające program studiów realizowany przez uczelnię obejmujący efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego. Do podpisania umowy w imieniu Komisji Egzaminacyjnej jest uprawniony jej przewodniczący (art. 22b ust. 1 ustawy).
- Umowy są zawierane na wniosek uczelni podlegający opłacie nie wyższej niż równowartość czterokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa

w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773), zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem", stanowiącej dochód budżetu państwa. W przypadku gdy umowa nie została zawarta, połowa opłaty podlega zwrotowi (art. 22b ust. 2 ustawy).

- Wniosek uczelni o zawarcie umowy z Komisją Egzaminacyjną zawiera (art. 22b ust. 3 ustawy):
  - nazwę uczelni oraz adres jej siedziby;
  - dane teleadresowe uczelni;
  - kierunek, poziom i profil kształcenia oraz formę studiów, a także specjalność w przypadku jej utworzenia w ramach kierunku, którego ma dotyczyć umowa.
- Do wniosku uczelni o zawarcie umowy z Komisją Egzaminacyjna uczelnia dołącza dokumenty potwierdzające spełnianie przez uczelnię warunku posiadania uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne lub ekonomia i finanse i realizowania przez nią programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, oraz potwierdzenie dokonania wymaganej opłaty (art. 22b ust. 4 ustawy).
- Wniosek uczelni o zawarcie umowy z Komisją Egzaminacyjna uczelnia składa nie później niż na 6 miesięcy przed dniem rozpoczęcia roku akademickiego, od którego miałaby zgodnie z wnioskiem obowiązywać umowa, (art. 22b ust. 5 ustawy).
- Umowy Komisji Egzaminacyjnej z uczelniami zawierane będą na okresy odpowiadające latom akademickim (art. 22b ust. 6 ustawy).
- Przepisy art. 24 ust. 5 i 6 ustawy (uprawniające absolwenta do przystąpienie do jednej części egzaminu na doradcę podatkowego – tylko części ustnej) stosowane będą także do osób, które rozpoczęły studia na kierunku objętym umową w trakcie jej obowiązywania oraz po upływie okresu, na jaki ta umowa została zawarta albo po rozwiązaniu tej umowy przed upływem okresu, na jaki została zawarta - zrealizują program tych studiów na warunkach określonych tą umową ą (art. 22b ust. 7 ustawy).
- Do wniosku uczelni o zmianę umowy zawartej z Komisją Egzaminacyjną będą stosowane odpowiednio przepisy dotyczące wniosku o zawarcie takiej umowy (art. 22b ust. 3–5 ustawy). W przypadku, gdy wniosek o zmianę umowy dotyczyć będzie

postanowień umowy w zakresie realizowania przez uczelnię programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, podlegać on będzie opłacie takiej jak wniosek o zawarcie umowy. W przypadku gdy umowa nie zostanie zmieniona, połowa opłaty podlegać będzie zwrotowi (art. 22b ust. 8 ustawy).

- Umowy zawarte przez Komisję Egzaminacyjną z uczelniami podlegać będą bieżącej weryfikacji Komisji Egzaminacyjnej pod względem spełniania przez uczelnię warunku określonego w art. 22b ust. 1 ustawy i realizowania przez nią programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego (art. 22b ust. 9 ustawy).
- Weryfikacja umów będzie przeprowadzana na podstawie przekazanych przez uczelnię, na żądanie Komisji Egzaminacyjnej, dokumentów dotyczących posiadania przez tę uczelnię uprawnienia do nadawania stopnia naukowego, o którym mowa w art. 22b ust. 1 ustawy, lub realizowanego przez tę uczelnię programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego (art. 22b ust. 10 ustawy).
- W przypadku stwierdzenia przez Komisję Egzaminacyjną - w wyniku weryfikacji – że uczelnia utraciła uprawnienia do nadawania stopnia naukowego lub nie realizuje programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, umowa ulegnie rozwiązaniu z końcem roku akademickiego, w którym Komisja Egzaminacyjna stwierdziła niespełnienie przez uczelnię warunku zawarcia tej umowy, chyba że uczelnia nie później niż w terminie na 3 miesiące przed dniem rozpoczęcia następnego roku akademickiego spełni ten warunek (art. 22b ust. 11 ustawy).

W efekcie uregulowania powyższych kwestii w ustawie oraz w związku z wyznaczonym delegacją ustawową zawartą w art. 22c ustawy, zakresem przedmiotowym upoważnienia dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do wydania aktu wykonawczego, w niniejszym rozporządzeniu przewidziano następujące regulacje.

§ 2 rozporządzenia - **minimalne wymogi programu studiów**

W ramach określenia minimalnych wymogów, jakie powinien spełniać program studiów, którego dotyczy wniosek uczelni o zawarcie umowy z Komisją Egzaminacyjną, w niniejszym projekcie rozporządzenia przewidziano, iż wnioskiem uczelni o zawarcie umowy określającej realizowany przez uczelnię program studiów obejmujący efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego może być objęty program studiów, który spełnia co najmniej następujące wymogi:

1) liczba godzin zajęć, w ramach których realizowany jest zakres tematyczny danej dziedziny egzaminacyjnej nie może być mniejsza niż:
    a) … godzin – dla dziedziny „źródła prawa i wykładnia prawa”,
    b) … godzin – dla dziedziny „podstawy międzynarodowego oraz wspólnotowego prawa podatkowego wraz z analizą podatkową”,
    c) ... godzin – dla dziedziny „materialne prawo podatkowe wraz z analizą podatkową”,
    d) ... godzin – dla dziedziny „postępowanie przed organami administracji publicznej i sądami administracyjnymi oraz postępowanie egzekucyjne w administracji”,
    e) ... godzin – dla dziedziny „opłaty, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa,
    f) ... godzin – dla dziedziny „wymiana informacji podatkowych”,
    g) ... godzin – dla dziedziny „międzynarodowe, wspólnotowe i krajowe prawo celne”,
    h) ... godzin – dla dziedziny „prawo dewizowe”,
    i) ... godzin – dla dziedziny „prawo karne skarbowe”,
    j) ... godzin – dla dziedziny „organizacja i funkcjonowanie Krajowej Administracji Skarbowej”,
    k) ... godzin – dla dziedziny „rachunkowość”,

l) ... godzin – dla dziedziny „ewidencja podatkowa i zasady prowadzenia ksiąg podatkowych”,

m) ... godzin – dla dziedziny „przepisy o doradztwie podatkowym i etyka zawodowa”.

2) liczba godzin zajęć, w ramach których realizowane są efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych obejmujące sporządzanie wystąpienia w imieniu klienta do organu podatkowego lub sądu oraz opinii podatkowej dla klienta nie może być mniejsza niż … godzin;

3) …% zajęć obejmujących dziedziny egzaminacyjne prowadzonych jest także w formie ćwiczeń albo konwersatorium, w tym zajęcia obejmujące efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy;

4) weryfikacja i ocena efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w ramach zajęć obejmujących dziedziny egzaminacyjne dokonywana jest podczas egzaminów i zaliczeń przeprowadzanych w formie pisemnej, w sposób zapewniający zobiektywizowaną weryfikację indywidualnej wiedzy i umiejętności studenta, a warunkiem zaliczenia tych zajęć jest uzyskanie co najmniej …% możliwych punktów z egzaminu lub pracy zaliczeniowej;

5) zajęcia, w ramach których realizowany jest zakres tematyczny dziedzin egzaminacyjnych prowadzone są w formie zajęć obowiązkowych;

6) prowadzącym co najmniej …% zajęć, o których mowa w pkt 1 i 2, są nauczyciele akademiccy posiadający co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego.

Określając minimalną liczbę godzin, w ramach których realizowany jest zakres tematyczny danej dziedziny egzaminacyjnej uwzględniono zróżnicowany zakres merytoryczny każdej z dziedzin, w szczególności zakres regulacji najważniejszych aktów prawnych, których znajomość przez kandydata na doradcę podatkowego powinna być weryfikowana w części pisemnej egzaminu obejmującej wszystkie dziedziny egzaminacyjne. Określenie minimalnej liczby godzin zajęć przeznaczonych na przekazanie wiedzy w zakresie objętym egzaminem na doradcę podatkowego, zwłaszcza przy najbardziej istotnych, ale też najbardziej obszernych dziedzinach tematycznych egzaminu, ma na celu zapewnienie rzetelnego zapoznania się przez studentów, jako przyszłych kandydatów na doradców podatkowych, z przepisami prawa, których znajomość jest niezbędna dla właściwego wykonywania zawodu doradcy podatkowego.

Wymóg obowiązkowości zajęć, w ramach których realizowany powinien być zakres tematyczny dziedzin egzaminacyjnych wynika z konieczności zapewnienia zrealizowania przez każdego studenta kończącego kierunek studiów objęty umową wszystkich jego elementów stanowiących warunek jej zawarcia, a w konsekwencji zapewnienia tym osobom prawa przystąpienia do egzaminu na doradcę podatkowego o ograniczonym zakresie tj. składającego się jedynie z części ustnej egzaminu. Brak wymogu obowiązkowości zajęć realizujących zakres tematyczny dziedzin egzaminacyjnych powoduje, że ukończenie kierunku studiów objętego umową nie jest równoznaczne ze zrealizowaniem programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego i tym samym uzyskaniem uprawnieniem do przystąpienie do egzaminu na doradcę podatkowego obejmującego jedynie część ustną egzaminu, albowiem student może nie zrealizować wszystkich wymaganych umową – ale nie wymaganych jako obowiązkowe programem studiów - zajęć. Tego rodzaju sytuacja, mimo zrealizowania przez studenta kierunku studiów objętego umową, powodowałaby konieczność wydania przez Komisję Egzaminacyjną – w przypadku złożenia przez niego wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu – decyzji odmawiającej dopuszczenia do egzaminu.

Wymóg prowadzenia …% zajęć obejmujących dziedziny egzaminacyjne także w formie ćwiczeń albo konwersatorium, w szczególności zajęć z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy, ma na celu zapewnienie jak największego zaangażowania studenta i jego aktywnego udziału w zdobywanie wiedzy niezbędnej do wykonywania zawodu, w tym także wiedzy i umiejętności praktycznych, które student zdobywa głownie w ramach zajęć prowadzonych w formie ćwiczeń i konwersatoriów. Tego rodzaju zajęcia prowadzone są z reguły w mniej licznych grupach, co sprzyja wymianie poglądów, dyskusji merytorycznej, indywidualnemu sprawdzeniu wiedzy, większej interakcji pracownika naukowego ze studentami oraz rozwijaniu umiejętności analizy i rozwiązywania problemów, podczas gdy zajęcia w formie wykładów, prowadzone w znacznie liczniejszych grupach, wymagają od studentów najmniejszego zaangażowania i najmniejszej ilości interakcji z prowadzącymi.

Wymóg zachowania formy pisemnej dla weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w ramach zajęć obejmujących dziedziny egzaminacyjne dokonywanej podczas egzaminów i zaliczeń, odzwierciedla natomiast sposób przeprowadzenia części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, której odpowiadać ma program studiów realizowany na kierunku objętym umową Komisji Egzaminacyjnej z uczelnią.

Wymagany próg procentowy zaliczenia zajęć związany jest z określonymi dla części pisemnej egzaminu progami punktowymi, których uzyskanie przez kandydata na doradcę podatkowego z testu i zadań egzaminacyjnych jest niezbędne dla uzyskania pozytywnego wyniku z części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego.

Tego rodzaju doprecyzowanie zasad edukacji przygotowującej do egzaminu i poniekąd wykonywania zawodu będzie stanowiło niezastąpioną pomoc w uzyskaniu oraz utrzymaniu wymaganego poziomu kształcenia.

Ww. warunki podane do publicznej wiadomości, spowodują, że już na etapie kreowania danego programu studiów, a następnie przygotowywania wniosku o zawarcie umowy, uczelnie opierać się będą na konkretnych, jednoznacznych wytycznych. Wprowadzenie ww. rozwiązania ma pomóc Komisji Egzaminacyjnej w dokonywaniu weryfikacji złożonej dokumentacji, ale przede wszystkim doprowadzić z czasem do znacznego wyrównania poziomu przygotowania kandydatów na doradców podatkowych do zdawania egzaminu, a w konsekwencji – wykonywania zawodu doradcy podatkowego.

§ 3 rozporządzenia - **wniosek uczelni o zawarcie z Komisją Egzaminacyjną umowy**

W przepisach projektowanego rozporządzenia uwzględniono przede wszystkim obecny sposób i tryb procedowania przez Komisję Egzaminacyjną wniosków uczelni o zawarcie umowy, ujęty dotychczas jedynie w uchwale Komisji Egzaminacyjnej (Uchwala Nr 8/VII/2020 Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego z dnia 1 października 2020 r. *w sprawie wytycznych dotyczących rozpatrywania wniosków uczelni o zawarcie umowy, o której mowa w art 22 ust. 13a ustawy o doradztwie podatkowym*), dostosowując go przy tym do zmienionych przepisów ustawy i wymagań delegacji ustawowej, a także uzupełniając o dodatkowe elementy mające na celu zapewnienie weryfikacji przez Komisję Egzaminacyjną właściwego przygotowania przez uczelnie studentów i zweryfikowania ich wiedzy w zakresie wiedzy i umiejętności wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego.

W związku z faktem, że zgodnie z ustawą z wnioskiem o zawarcie umowy z Komisją Egzaminacyjną występuje uczelnia, wniosek ten powinien być podpisany przez rektora uczelni lub osobę upoważnioną przez rektora do reprezentowania uczelni w sprawie zawarcia umowy. W projektowanym rozporządzeniu przewidziano wymóg formy pisemnej dla złożenia do Komisji Egzaminacyjnej, w terminie określonym w art. 22b ust. 5 ustawy (w terminie umożliwiającym Komisji Egzaminacyjnej jego rozpatrzenie przed rozpoczęciem roku

akademickiego, od którego zgodnie z wnioskiem miałaby obowiązywać umowa, nie później jednak niż na 6 miesięcy przed rozpoczęciem tego roku), wniosku.

Wskazany w art. 22b ust. 3 ustawy zakres informacji, które powinien zawierać wniosek uczelni, został w niniejszym rozporządzeniu uzupełniony o wymóg wskazania przez uczelnię także osoby upoważnionej przez rektora uczelni do bieżących kontaktów z Komisją Egzaminacyjną w sprawie zawarcia umowy co, jak wskazuje 10 letnia praktyka w zawieraniu przez Komisję Egzaminacyjną umów z uczelniami, ułatwia bieżące prace zespołu powołanego spośród członków Komisji Egzaminacyjnego, prowadzącego po stronie Komisji Egzaminacyjnej prace związane z rozpatrywaniem wniosku uczelni, a w konsekwencji usprawnia proces uzgadniania treści umowy.

Zgodnie z projektowanym rozporządzeniem, do wniosku uczelni o zawarcie umowy z Komisją Egzaminacyjną uczelnia będzie zobowiązana dołączyć:

1) dokument potwierdzający spełnienie przez uczelnię warunku określonego w art. 22b ust. 1 ustawy, w szczególności decyzję nadającą uczelni uprawnienie do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne lub ekonomia i finanse;

2) dokumenty potwierdzające realizowanie przez uczelnię programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, w szczególności:

   a) program studiów dla kierunku objętego wnioskiem, sporządzony zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2787);

   b) karty opisu (sylabusy) zajęć objętych programem studiów, którego dotyczy wniosek uczelni, określające w szczególności ich treści programowe, formę prowadzenia zajęć, sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta oraz liczbę godzin zajęć, w ramach których realizowany jest zakres tematyczny każdej z dziedzin egzaminacyjnych oraz umiejętność rozwiazywania zadań egzaminacyjnych będących elementem części pisemnej egzaminu (wystąpienia w imieniu klienta do organu podatkowego lub sądu oraz opinii

podatkowej dla klienta), wskazujące także tytuł lub stopień naukowy osoby prowadzącej zajęcia;

c) wykaz zajęć objętych programem studiów, obejmujących efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego wraz z:

- przyporządkowaniem poszczególnych zajęć do dziedzin egzaminacyjnych, z uwzględnieniem aktów prawnych objętych wykazem tytułów aktów prawnych stanowiących podstawę opracowywanych pytań i zadań egzaminacyjnych obowiązującym w dniu składania wniosku,
- wskazaniem treści programowych zajęć zapewniających uzyskanie efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych, uwzględniających akty prawne objęte wykazem publikowanym przez Komisję Egzaminacyjną w BIP i będącym podstawą przygotowywania pytań i zadań egzaminacyjnych,
- określeniem formy prowadzenia zajęć,
- określeniem liczby godzin zajęć, w ramach których realizowany jest zakres tematyczny każdej z dziedzin egzaminacyjnych oraz umiejętność sporządzania wystąpienia w imieniu klienta do organu podatkowego lub sądu oraz opinii podatkowej dla klienta, nie mniejszej niż minimalna liczba godzin określona w § 2 pkt 1 i 2,
- wskazaniem tytułu lub stopnia naukowego osoby prowadzącej zajęcia,
- określeniem sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta;

3) potwierdzenie dokonania opłaty, o której mowa w art. 22b ust. 2 ustawy;

4) udzielone przez rektora uczelni upoważnienie do reprezentowania uczelni w sprawie zawarcia z Komisją Egzaminacyjną umowy, o której mowa w art. 22b ust. 1 ustawy, niezbędne w przypadku gdy z wnioskiem nie występuje rektor uczelni.

Sporządzony przez uczelnię wykaz zajęć załączany do wniosku o zawarcie z Komisją Egzaminacyjną umowy powinien wskazywać, które zajęcia zapewniają uzyskanie efektów uczenia się w zakresie wiedzy wynikającej z aktów prawnych objętych wykazem tytułów aktów prawnych stanowiących podstawę opracowywanych pytań i zadań egzaminacyjnych

obowiązującym na dzień składania wniosku uczelni. Wykaz ten ma istotne znaczenie dla oceny spełnienia przez uczelnię warunków zawarcia umowy w zakresie minimalnych wymogów jakie powinien spełniać realizowany przez nią program studiów, umożliwiając jednoznaczną ich weryfikację oraz dodatkowo porównywalność sposobu prowadzenia przez poszczególne uczelnie kierunków studiów realizujących zakres wiedzy i umiejętności wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego.

§ 4 rozporządzenia - **opłata od wniosku uczelni**

Zgodnie z delegacją ustawową zawartą w art. 22c ustawy, projektowane rozporządzenie określa także wysokość opłaty uiszczanej przez uczelnię przy składanym przez nią wniosku o zawarcie umowy z Komisją Egzaminacyjną (art. 22b ust. 2 ustawy) oraz wniosku o zmianę zawartej z Komisją Egzaminacyjną umowy - w przypadku, gdy wniosek ten dotyczyć będzie postanowień umowy w zakresie realizowania przez uczelnię programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych (art. 22b ust. 8 zd. 2 ustawy).

Uwzględniając postanowienia ustawy, stanowiące, iż opłata, której podlega wniosek uczelni, nie może być wyższa niż równowartość czterokrotności minimalnego wynagrodzenia, w projektowanym rozporządzeniu przewidziano, że opłata, której podlega wniosek uczelni jest równa …– krotności minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w miesiącu składania przez uczelnię wniosku o zawarcie umowy. Wysokość tej opłaty odzwierciedla ponoszone przez budżet państwa koszty funkcjonowania Komisji Egzaminacyjnej związane z rozpatrzeniem przez Komisję Egzaminacyjną wniosku uczelni o zawarcie umowy, zawarciem tej umowy oraz bieżącą jej weryfikacją.

W przypadku złożenia przez uczelnię wniosku o zmianę umowy dotyczącego postanowień umowy w zakresie realizowania przez uczelnię programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych (art. 22b ust. 8 zd. 2 ustawy) opłata, której podlegać będzie taki wniosek uczelni będzie także równa …– krotności minimalnego wynagrodzenia, obowiązującego w tym przypadku w miesiącu składania przez uczelnię wniosku o zmianę umowy.

Opłata od wniosku uczelni, stanowiąca zgodnie z art. 22b ust. 2 ustawy dochód budżetu państwa, wnoszona będzie na rachunek bankowy urzędu obsługującego ministra właściwego

do spraw finansów publicznych najpóźniej w dniu poprzedzającym złożenie przez uczelnię wniosku.

W przypadku gdy umowa z uczelnią nie zostanie zawarta albo nie dojdzie do zmiany umowy wcześniej zawartej z Komisją Egzaminacyjną, zwrot połowy opłaty uiszczonej przy wniosku uczelni o zawarcie umowy albo połowy opłaty uiszczonej przy wniosku o zmianę umowy, następować będzie po podjęciu przez Komisję Egzaminacyjną uchwały w sprawie wniosku uczelni, na wskazany przez uczelnię rachunek bankowy.

§ 5 rozporządzenia – **weryfikacja wymogów formalnych wniosku uczelni**

Projektowane regulacje, odnoszące się do trybu rozpatrywania przez Komisję Egzaminacyjną wniosku o zawarcie umowy, przewidują – analogicznie jak jest to realizowane w obecnie przyjętej przez Komisję Egzaminacyjną procedurze postępowania z wnioskami składanymi przez uczelnie - iż po złożeniu przez uczelnię do Komisji Egzaminacyjnej wniosku o zawarcie umowy, przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej dokonywać będzie analizy formalnej wniosku, weryfikując spełnianie przez ten wniosek wymagań określonych w przepisach ustawy i niniejszego rozporządzenia.

W rozporządzeniu uregulowano także konsekwencje sytuacji, w której złożony przez uczelnię wniosek nie będzie spełniać wymagań określonych w przepisach ustawy i niniejszego rozporządzenia. W takim przypadku przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej będzie uprawniony do wezwania uczelni do uzupełnienia jego braków w terminie 14 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

Jeżeli w terminie14 dni od dnia otrzymania przez uczelnię ww. wezwania uczelnia nie uzupełni jego braków, przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej będzie informować uczelnię o pozostawieniu jej wniosku bez rozpatrzenia.

Analogicznie w dotychczas stosowanej przez Komisję Egzaminacyjną praktyce, wynikającej z przyjętych w tym zakresie przez Komisją Egzaminacyjną wytycznych, jeżeli wniosek uczelni nie spełniał wymogów formalnych, przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej wzywał uczelnię do uzupełnienia wniosku, a nieuzupełniony wniosek nie podlegał rozpatrzeniu.

W przypadku pozostawienia wniosku uczelni bez rozpatrzenia, wniesiona przez uczelnię przy wniosku opłata, podlegać będzie zwrotowi na wskazany przez uczelnię rachunek bankowy.

§ 6 rozporządzenia – **praca zespołu do spraw zawarcia umowy**

Dalszy, przewidziany w projektowanych regulacjach rozporządzenia, tryb rozpatrywania wniosku uczelni – obejmujący merytoryczną jego weryfikację – w przypadku, gdy wniosek uczelni spełnia wymogi formalne albo został przez uczelnię uzupełniony w związku z wezwaniem skierowanym do uczelni przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej (poprawny formalnie wniosek uczelni) przewiduje – na mocy ustawy – powołanie przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej, spośród członków Komisji Egzaminacyjnej, trzyosobowego zespołu do spraw zawarcia umowy z uczelnią (zespół, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 lit. b tiret pierwsze ustawy) i wyznaczenie przewodniczącego tego zespołu.

Do zadań zespołu należeć będzie – analogicznie jak w przypadku zespołów powoływanych na mocy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 listopada 2010 r. w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego, których zadania określały ww. wytyczne Komisji Egzaminacyjnej – w szczególności:

1) analiza i ocena merytoryczna wniosku uczelni o zawarcie umowy,
2) występowanie do uczelni o udzielenie dodatkowych informacji i wyjaśnień istotnych dla rozpatrzenia wniosku;
3) uzgadnianie z uczelnią treści umowy, która miałaby zostać zawarta z Komisją Egzaminacyjną, w oparciu o przyjęty przez Komisję Egzaminacyjną wzorzec takiej umowy;
4) przedstawianie przewodniczącemu Komisji Egzaminacyjnej sprawozdania z prac zespołu wraz z protokołami z każdego jego posiedzenia (do akceptacji), stanowiska zespołu wraz z jego pisemnym uzasadnieniem, projektu umowy uzgodnionego z uczelnią (w przypadku rekomendowania przez zespół zawarcia umowy) oraz projektu uchwały Komisji Egzaminacyjnej w sprawie wniosku uczelni i zawarcia albo odmowy zawarcia umowy, zgodnego ze stanowiskiem zespołu w tej kwestii.

§ 7 rozporządzenia – **przekazanie wniosku członkom Komisji Egzaminacyjnej**

Projektowane przepisy przewidują, że po zakończeniu prac zespołu do spraw zawarcia umowy wniosek uczelni o zawarcie umowy wraz z dokumentacją przygotowaną przez zespół

przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej przekazywać będzie – tak jak jest to praktykowane obecnie - wszystkim członkom Komisji Egzaminacyjnej.

Jednocześnie, niezależnie od powyższego, na każdym etapie analizy wniosku złożonego przez uczelnię, a więc także przed zakończeniem prac zespołu, możliwe będzie udostępnienie każdemu z członków Komisji Egzaminacyjnej – na jego wniosek – wniosku uczelni o zawarcie umowy, dając możliwość zapoznania się z jego treścią.

Mimo bowiem, iż na pierwszym etapie prac merytorycznych nad wnioskiem uczelni czynności prowadzi wyznaczony w tym celu przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej zespół (którego analiza i wypracowana w oparciu o nią dokumentacja ułatwić ma wszystkim członkom Komisji Egzaminacyjnej podjęcie decyzji w kwestii zasadności/bądź nie podpisania przedmiotowej umowy) – mając na względzie, iż wniosek uczelni kierowany jest do Komisji Egzaminacyjnej zasadne jest aby wszyscy członkowie Komisji Egzaminacyjnej mieli możliwość zapoznania się z jego treścią na każdym etapie prac Komisji Egzaminacyjnej.

§ 8 rozporządzenia – **uchwała Komisji Egzaminacyjnej w sprawie wniosku uczelni**

Biorąc pod uwagę, iż Komisja Egzaminacyjna podejmuje uchwały w sprawach należących do jej kompetencji, niezbędne jest podjęcie przez Komisję Egzaminacyjną uchwały także w sprawie złożonego przez uczelnię wniosku o zawarcie umowy. Dla rzetelnego podjęcia przez Komisję Egzaminacyjną uchwały w tej sprawie niezbędne jest zapoznanie się członków Komisji Egzaminacyjnej ze złożoną przez uczelnię dokumentacją, w tym w szczególności z wnioskiem uczelni, ale także ze stanowiskiem zespołu członków Komisji Egzaminacyjnej analizującego ten wniosek. W przypadku, gdy w efekcie prac zespołu uczelnia przekaże dodatkową dokumentację lub istotne dla wniosku wyjaśnienia, całość zgromadzonej w sprawie dokumentacji powinna zostać udostępniona członkom Komisji Egzaminacyjnej przed podjęciem uchwały. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia przez Komisję Egzaminacyjną wniosku i podejmowania w związku z tym uchwały o zawarciu umowy, treść tej umowy powinna stanowić załącznik do uchwały. Treść umowy – w przypadku, gdy w ocenie Komisji Egzaminacyjnej są spełnione warunki jej zawarcia – powinna bowiem zostać przyjęta przez Komisję Egzaminacyjną w drodze uchwały, tak jak jest to przyjęte w dotychczas realizowanym przez Komisję Egzaminacyjną trybie rozpatrywania wniosków uczelni i zawierania umów z uczelniami.

§ 9 rozporządzenia – **wniosek uczelni o zmianę umowy**

Z uwagi na przewidzianą w przepisach ustawy i dopuszczoną dotychczas w praktyce możliwość zmiany zawartej umowy – na skutek wniosku o zmianę umowy złożonego przez uczelnię będącą jej stroną – w projektowanych przepisach rozporządzenia przewidziano, że do wniosku uczelni o zmianę zawartej umowy stosowane będą regulacje rozporządzenia dotyczące wniosku o zawarcie umowy. Jak wskazuje dotychczasowa praktyka, zdarza się, że zakres zmian do obowiązującej umowy jest na tyle szeroki, że analiza i rozpatrywanie wniosków o zmianę umowy wymaga od Komisji Egzaminacyjnej oraz jej przewodniczącego, podjęcia analogicznych działań jak w przypadku wniosku o zawarcie umowy. Niezbędne jest przeanalizowanie przedstawionej przez uczelnię dokumentacji, która każdorazowo powinna potwierdzać spełnienie prze uczelnię i realizowany przez nią program studiów warunków zawarcia takiej umowy, dokonywania ustaleń i uzgodnień z uczelnią, celem uzyskania dodatkowej dokumentacji lub wyjaśnień oraz wypracowania nowej treści umowy. Niekiedy też, mimo złożenia przez uczelnię wniosku o zmianę umowy, zakres wprowadzanych zmian i ustalenia poczynione w związku z tym wnioskiem uzasadniają końcowo zawarcie z uczelnią nowej umowy, zamiast zmiany dotychczasowej umowy.

W takich sytuacjach, gdy wniosek dotyczyć będzie postanowień umowy w zakresie realizowania przez uczelnię programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego (art. 22b ust. 8 zdanie drugie ustawy) zastosowanie znajdzie § 4 projektowanego rozporządzenia, w związku z czym opłata wnoszona przy takim wniosku będzie równa …– krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę (analogicznie jak opłata od wniosku o zawarcie umowy) obowiązującego w miesiącu składania przez uczelnię wniosku o zmianę umowy. Opłata ta będzie wnoszona na rachunek bankowy urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych najpóźniej w dniu poprzedzającym złożenie przez uczelnię wniosku o zmianę umowy. W przypadku gdy nie dojdzie do zmiany umowy, zwrot połowy opłaty uiszczonej przez uczelnię przy wniosku o zmianę umowy – przewidziany w art. 22b ust. 8 zdanie trzecie ustawy – będzie następować po podjęciu przez Komisję Egzaminacyjną uchwały w sprawie wniosku uczelni o zmianę umowy, na wskazany przez uczelnię rachunek bankowy. Gdy w wyniku rozpatrzenia wniosku o zmianę umowy konieczne okaże się zawarcie nowej umowy (np. w sytuacji gdy wniosek dotyczyć będzie nowoutworzonego kierunku studiów) zespół prowadzący prace w zakresie analizy takiego wniosku wyda stosowną rekomendację, a opłata wniesiona przy wniosku o zmianę umowy

będzie zaliczona na poczet wymaganej w takim przypadku opłaty od wniosku o zawarcie umowy.

§ 10 rozporządzenia – **prowadzenie weryfikacji zawartych z uczelniami umów**

W projektowanych przepisach rozporządzenia uszczegółowiono także kwestie związane z prowadzoną przez Komisję Egzaminacyjną – na mocy nowych przepisów ustawy dla zapewnienia poprawności realizacji zawartych umów i w związku z tym prawidłowości procedury egzaminacyjnej - weryfikacją zawartych z uczelniami umów. Mając bowiem na uwadze zmienność programów kształcenia, wynikającą po części z oczekiwań rynku, rozwoju nowych instytucji, czy technologii, doskonalenie sposobu kształcenia, czy nowe możliwości edukacyjne, dane kierunki podlegają zmianom nie tylko jeśli chodzi o program, ale i ilość przyporządkowanych danej dziedzinie godzin, czy osób wykładających, dlatego też bieżąca weryfikacja stałego spełniania przez dany kierunek warunków, które wynikają z przepisów ustawy, a teraz także z aktów doń wykonawczych, a które stały się podstawą zawarcia umowy – jest niezbędna. W projektowanym rozporządzeniu określono minimalną częstotliwość z jaką taka weryfikacja powinna nastąpić. W myśl projektowanych przepisów rozporządzenia weryfikacja umów prowadzona będzie przez Komisję Egzaminacyjną co najmniej raz na 2 lata, co w dotychczasowej praktyce odpowiada długości cyklu kształcenia realizowanego na większości kierunków studiów objętych dotychczas zawartymi umowami (2-letnie studia uzupełniające II stopnia) lub w przypadku zmian przepisów dotyczących egzaminu na doradcę podatkowego lub zmian przepisów dotyczących systemu funkcjonowania szkolnictwa wyższego i nauki, które mogą mieć wpływ na realizację postanowień zawartej umowy. Wyróżniono zatem dwa przypadki prowadzenia weryfikacji – standardową, cykliczną weryfikację, która następować będzie w przypadku każdej umowy zawartej na okres dłuższy niż 2 lata – co 2 lata oraz dodatkową weryfikację, prowadzoną jedynie w szczególnym przypadku zmian przepisów mogących mieć wpływ na realizację postanowień zawartej umowy, które mogą następować niezależnie od okresu na jaki umowa została zawarta i w każdym momencie jej obowiązywania.

§ 11 rozporządzenia – **praca zespołu do spraw weryfikacji umowy**

Powoływany – na podstawie przepisów ustawy - przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej spośród członków Komisji Egzaminacyjnej trzyosobowy zespół do spraw

weryfikacji umowy zawartej z uczelnią (art. 23 ust. 1 pkt 1 lit. b tiret drugie ustawy) realizować będzie zadania zbliżone do zadań zespołu powoływanego do prac nad wnioskiem uczelni o zawarcie takiej umowy.

W ramach prowadzonych prac związanych z weryfikacją umowy, zadaniem zespołu będzie w szczególności:

1) przeanalizowanie i ocena merytoryczna dokumentacji przekazanej przez uczelnię, o którą zespół wystąpił,
2) występowanie do uczelni o udzielenie dodatkowych informacji i wyjaśnień istotnych dla przeprowadzenia weryfikacji;
3) przedłożenie przewodniczącemu Komisji Egzaminacyjnej:
    a) sprawozdania z prac zespołu wraz z protokołami z każdego jego posiedzenia – do akceptacji,
    b) stanowiska zespołu wraz z pisemnym uzasadnieniem i rekomendacją co do dalszych działań,
    c) projektu uchwały Komisji Egzaminacyjnej w sprawie stwierdzenia niespełniania przez uczelnię warunku określonego w art. 22b ust. 1 ustawy lub nierealizowania przez nią programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego – w przypadku stanowiska zespołu wskazującego na ich niespełnianie lub niezrealizowanie.

§ 12 rozporządzenia – **wyniki weryfikacji zawartych umów**

Po zakończeniu prac zespołu do spraw weryfikacji umowy, dokumentację przygotowaną przez zespół przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej przekazywać będzie wszystkim członkom Komisji Egzaminacyjnej, aby mogli zapoznać się z wynikiem działań zrealizowanych przez zespół w ramach weryfikacji.

W przypadku, gdy w ocenie zespołu przeprowadzona weryfikacja wskazuje na niespełnianie przez uczelnię warunku określonego w art. 22b ust. 1 ustawy lub nierealizowania przez nią programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego i zespół

ten przygotuje projekt uchwały stwierdzającej ten fakt, Komisja Egzaminacyjna – po przeanalizowaniu całej zgromadzonej dokumentacji – podejmować będzie uchwałę w sprawie stwierdzenia niespełniania przez uczelnię warunku określonego w art. 22b ust. 1 ustawy lub nierealizowania przez nią programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego. Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej informować następnie będzie uczelnię o stanowisku Komisji Egzaminacyjnej zawartym w podjętej uchwale oraz o konieczności dokonania - nie później niż na 3 miesiące przed dniem rozpoczęcia następnego roku akademickiego - niezbędnych zmian dostosowujących do warunków zawarcia umowy, pod rygorem rozwiązania umowy.

W przypadku podjęcia czynności zmierzających do zmiany umowy i złożenia przez uczelnię wniosku o zmianę umowy odpowiednie zastosowanie znajdą przepisy § 2, 3 i 5–9. W przypadku gdy wniosek dotyczyć będzie postanowień umowy w zakresie realizowania przez uczelnię programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, stosowany będzie § 4 dotyczący opłaty wnoszonej przy wniosku i warunków jej zwrotu.

W przypadku bezskutecznego upływu okresu wyznaczonego uczelni przez Komisję Egzaminacyjną na dostosowanie do warunków zawarcia umowy, umowa – stosownie do art. 22b ust. 10 ustawy - ulegnie rozwiązaniu z końcem roku akademickiego, w którym Komisja Egzaminacyjna stwierdziła niespełnianie przez uczelnię warunków zawarcia tej umowy.

§ 13 rozporządzenia - **termin wejścia w życie rozporządzenia**

Terminem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia będzie dzień 1 kwietnia 2026 r., w którym zgodnie z ustawą nowelizującą, wejdą w życie nowe regulacje prawne ustawy o doradztwie podatkowym dotyczące zawierania przez Komisję Egzaminacyjną umów z uczelniami, w tym art. 22c ustawy zawierający upoważnienie do wydania niniejszego rozporządzenia.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projekt nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt, z chwilą przekazania do uzgodnień i konsultacji publicznych, zostanie udostępniony na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny".

Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie umów Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego z uczelniami **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Finansów **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Jarosław Neneman Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Beata Rogowska-Rajda Dyrektor Departamentu Systemu Podatkowego w Ministerstwie Finansów Tel: 22 694 38 86 e-mail: sekretariat.dts@mf.gov.pl	**Data sporządzenia** 20.08.2025 r. **Źródło:** Upoważnienie ustawowe art. 22c ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2117 oraz z 2025 r. poz. …) **Nr w wykazie prac …….**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Dnia 10 sierpnia 2014 r. wszedł w życie art. 22 ust. 13a ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2117) upoważniający Państwową Komisję Egzaminacyjną do spraw Doradztwa Podatkowego, dalej także jako: „Komisja Egzaminacyjna", do zawierania z uczelniami posiadającymi uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w zakresie nauk ekonomicznych lub nauk prawnych umów, o których mowa w art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571), określających realizowany przez uczelnię program studiów obejmujący zakres wiedzy i umiejętności wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, zwanych dalej „umowami", oraz art. 24 ust. 5 i 6 ustawy o doradztwie podatkowym określający konsekwencje – w procedurze egzaminu na doradcę podatkowego – ukończenia przez osobę zainteresowaną przystąpieniem do tego egzaminu, studiów objętych taką umową. Zgodnie z tym przepisem, egzamin na doradcę podatkowego w stosunku do osób, które ukończyły studia wyższe, których program kształcenia zrealizowany został w ramach ww. umowy, obejmuje tylko część ustną (w odróżnieniu od podstawowego trybu egzaminu, który obejmuje dwie jego części – pisemną i ustną), przy czym kandydat może przystępować do części ustnej egzaminu lub powtarzać tę część egzaminu w okresie roku od dnia złożenia wniosku o dopuszczenie do części ustnej egzaminu po raz pierwszy, nie później jednak niż w okresie 2 lat od ukończenia studiów.

Dotychczasowa, ponad 10-letnia praktyka stosowania regulacji ustawowych w zakresie zawierania przez Komisję Egzaminacyjną z uczelniami umów okazała się niewystarczająca w zestawieniu ze znaczną różnorodnością przedkładanych przez poszczególne uczelnie wniosków o zawarcie przedmiotowych umów, w szczególności zaś w zakresie warunków jakie spełniają kierunki studiów, których ukończenie miałoby – w następstwie podpisania umowy z Komisją Egzaminacyjną – dać prawo kandydatowi na doradcę podatkowego do „zwolnienia" go z części pisemnej egzaminu. Uregulowania wymagały kwestie procedury zawierania tego rodzaju umów oraz pokrycia kosztów ponoszonych przez budżet państwa w związku z całą procedurą rozpatrywania składanych przez uczelnie do Komisji Egzaminacyjnej wniosków, które to zostają uregulowane w ustawie o doradztwie podatkowym na mocy przepisów ustawy z dnia … 2025 r. o zmianie ustawy o doradztwie podatkowym oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. poz. …), dalej także jako „ustawa nowelizująca". Potrzeba uzupełnienia dotychczasowych regulacji, wpłynęła na ich rozbudowanie w ustawie, a w konsekwencji – konieczność wyodrębnienia tego zagadnienia w ustawie o doradztwie podatkowym do odrębnej jednostki redakcyjnej oraz dodatkowo - wprowadzenia odrębnej delegacji ustawowej upoważniającej ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia, w drodze rozporządzenia, bardziej szczegółowych kwestii związanych ze składaniem przez uczelnie wniosków o zawarcie z Komisją Egzaminacyjną umowy oraz zawieraniem tych umów, w tym przede wszystkim minimalnych wymogów, jakie powinien spełniać program studiów, którego dotyczy wniosek uczelni o zawarcie umowy.

Jedynymi warunkami jakie wynikają z brzmienia obowiązujących dotychczas w tym zakresie regulacji, które musi spełnić uczelnia, aby móc zawrzeć umowę z Komisją Egzaminacyjną na podstawie dotychczasowego art. 22 ust. 13a są:

- posiadanie przez wnioskodawcę uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w zakresie nauk ekonomicznych lub nauk prawnych;
- potwierdzenie, że program kształcenia obejmuje zakres wiedzy i umiejętności wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, tj. problematykę wszystkich wymienionych w art. 20 ust. 1 ustawy dziedzin.

Tymczasem brak m.in. wytycznych odnośnie np.:

- zakresu zagadnień mających składać się na daną „dziedzinę"/przedmiot;
- minimalnej liczby godzin, w ramach których omówienie danego zakresu materiału wydaje się wystarczające;

- rodzaju prowadzonych w każdej z wyszczególnionych w ustawie dziedzin zajęć (ćwiczenia, wykłady, konwersatoria);
- sposobu weryfikacji stopnia zdobytej przez studentów w toku nauczania danego przedmiotu wiedzy (egzaminy, prace pisemne na zaliczenie, obecność na zajęciach);
- obowiązkowości zajęć realizujących zakres dziedzin egzaminacyjnych;
- stopnia przygotowania wykładowców (posiadanego przez nich stopnia i dorobku naukowego np. liczba publikacji naukowych) dającego gwarancję prawidłowego przygotowania kandydatów na doradców podatkowych do zdania egzaminu, a w konsekwencji wykonywania zawodu doradcy podatkowego.

Powyższe jest przyczyną pojawiających się coraz częściej wątpliwości co do wystarczającego poziomu przekazywanych studentom – w ramach opisanego toku studiów – niezbędnej wiedzy i umiejętności, nie wspominając już o porównywalnym sposobie weryfikacji ich przyswojenia/opanowania, a zatem i stopniu przygotowania – przez każdą z tych uczelni – swoich studentów do egzaminu na doradcę podatkowego i wykonywania zawodu.

Ponadto, na chwilę obecną uczelnia nie ponosi kosztów związanych z zawarciem takiej umowy, tymczasem budżet państwa ponosi wydatki w związku z podejmowanymi przez Komisję Egzaminacyjną licznymi czynnościami będącymi konsekwencją złożenia przez uczelnię wniosku i zawarcia - w jego efekcie - umowy (w tym także rozpatrywanie przez Komisję Egzaminacyjną wniosków o zmianę umowy, wymagających od Komisji nakładu pracy porównywalnego z pierwotnym wnioskiem o zawarcie umowy). W związku z powyższym ustawą nowelizującą wprowadzono opłatę od wniosku o zawarcie umowy, biorąc także pod uwagę, że z racji konsekwencji jakie wynikają z ukończenia przez studentów pragnących w przyszłości uzyskać uprawnienia doradcy podatkowego kierunku studiów objętego umową dla nich samych, zawarcie takiej umowy jest również korzystne dla uczelni, która w ten sposób staje się atrakcyjniejsza dla ww. grupy osób i może tym samym liczyć na pozyskanie większej rzeszy studentów.

Umowy zawierane przez uczelnie z Komisją Egzaminacyjną pozostają zatem jedną z możliwości kierunkowego kształcenia i nabywania doświadczenia, oraz jednym z etapów w procesie nabywania uprawnień doradcy podatkowego, jednakże niezbędne jest usprawnienie prac Komisji Egzaminacyjnej związanych z rozpatrywaniem wniosków uczelni, a jednocześnie ujednolicenie zasad postępowania w kwestii zawierania umów z uczelniami i doprecyzowanie i ujednolicenie warunków przygotowania kandydatów – w ramach edukacji w trakcie studiów - do egzaminu i poniekąd do wykonywania zawodu doradcy podatkowego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Celem niniejszego projektu rozporządzenia jest wykonanie delegacji ustawowej zawartej w art. 22c ustawy o doradztwie podatkowym, wprowadzonym ustawą nowelizującą, oraz – będące także celem tej ustawy - usprawnienie prac Komisji Egzaminacyjnej, a jednocześnie ujednolicenie zasad postępowania w kwestii zawierania umów z uczelniami i doprecyzowanie warunków przygotowania kandydatów – w ramach edukacji w trakcie studiów - do egzaminu i wykonywania zawodu doradcy podatkowego. Konsekwencją zawarcia przez Komisję Egzaminacyjną z uczelnią umowy jest możliwość zwolnienia absolwenta kierunku, którego ona dotyczy, z części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, co stanowi znaczne ułatwienie w – zasadniczo dwuczęściowej - procedurze egzaminacyjnej, ograniczając ją do części ustnej egzaminu, do której w podstawowym trybie egzaminacyjnym kandydat jest uprawniony przystąpić dopiero po uzyskaniu pozytywnego wyniku z części pisemnej egzaminu.

Mając na uwadze powyższe, w szczególności zakres delegacji ustawowej zawartej w art. 22c ustawy o doradztwie podatkowym, w projekcie niniejszego rozporządzenia określa się przede wszystkim minimalne wymogi, jakie powinien spełniać program studiów, którego dotyczy wniosek uczelni o zawarcie umowy, o której mowa w art. 22b ust. 1 ustawy, obejmujące w szczególności formę prowadzenia zajęć, sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta oraz liczbę godzin zajęć, w ramach których realizowany jest zakres tematyczny danej dziedziny egzaminacyjnej, biorąc pod uwagę konieczność objęcia przez ten program pełnego zakresu wiedzy i umiejętności z dziedzin tematycznych, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy, zwanych dalej „dziedzinami egzaminacyjnymi", wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego. Określając minimalną liczbę godzin, w ramach których realizowany jest zakres tematyczny danej dziedziny egzaminacyjnej, uwzględnia się zróżnicowany zakres merytoryczny każdej z dziedzin, w szczególność zakres regulacji najważniejszych aktów prawnych, których znajomość przez kandydata na doradcę podatkowego powinna być weryfikowana w części pisemnej egzaminu obejmującej wszystkie dziedziny egzaminacyjne. Ww. warunki podane do publicznej wiadomości spowodują, że już na etapie kreowania danego programu studiów, a następnie przygotowywania wniosku o zawarcie umowy, uczelnie opierać się będą na konkretnych, jednoznacznych wytycznych. Wprowadzenie ww. rozwiązania ma pomóc Komisji Egzaminacyjnej w dokonywaniu weryfikacji złożonej dokumentacji, ale przede wszystkim doprowadzić z czasem do znacznego wyrównania poziomu przygotowania kandydatów na doradców podatkowych do zdawania egzaminu, a w konsekwencji – wykonywania zawodu doradcy podatkowego. Tego rodzaju doprecyzowanie zasad edukacji przygotowującej do egzaminu a w dalszej perspektywie wykonywania zawodu, będzie stanowiło niezastąpioną pomoc w uzyskaniu oraz utrzymaniu wymaganego poziomu kształcenia.

Dodatkowo, zgodnie z delegacją ustawową, w projektowanym rozporządzeniu określono:

- Sposób składania przez uczelnię wniosku o zawarcie i zmianę umowy oraz tryb jego rozpatrywania przez Komisję Egzaminacyjną oraz szczegółowy wykaz dokumentów dołączanych d do wniosku – zasadniczo wzorując projektowane w tym zakresie regulacje na dotychczas przyjętych przez Komisję Egzaminacyjną wymogach stawianych wnioskom uczelni (z uwzględnieniem konieczności ich uzupełnienia o udokumentowanie spełnienia ww. minimalnych wymogów, których określenie następuje w niniejszym rozporządzeniu na mocy upoważnienia ustawowego) oraz stosowanego trybu ich rozpatrywania związanego przede wszystkim z funkcjonowaniem także dotychczas – na podstawie regulacji rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 listopada 2010 r. w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1972, z późn. zm.), dalej także jako „rozporządzenie z 2010 r." – powoływanych przez Przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej zespołów do spraw zawarcia umowy. Przewidziane w tym zakresie regulacje przewidują - jako pierwszy etap prac – analizę formalną wniosku przeprowadzaną przez Przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej, oraz kolejno – przy spełnieniu wymogów formalnych określonych w ustawie i rozporządzeniu: analizę merytoryczną wniosku prowadzoną przez ww. zespół członków Komisji Egzaminacyjnej, a następnie - przez całą Komisję Egzaminacyjną, której uchwała w sprawie wniosku uczelni i zawarcia albo odmowy zawarcia umowy będzie kończyła prace Komisji Egzaminacyjnej nad rozpatrzeniem wniosku uczelni. Na dalszym etapie, w przypadku uchwały opowiadającej się za zawarciem umowy, następować będzie jej podpisanie ze strony Komisji Egzaminacyjnej przez jej przewodniczącego.
- Wysokość opłaty uiszczanej przez uczelnie przy wniosku o zawarcie umowy z Komisją Egzaminacyjną na podstawie nowelizowanych przepisów ustawy o doradztwie podatkowym, wynikającej z konieczności pokrycia wydatków budżetu państwa związanych z rozpatrzeniem przez Komisję Egzaminacyjną wniosku uczelni o zawarcie umowy, zawarciem tej umowy oraz bieżącą jej weryfikacją. Dotychczasowe doświadczenia Komisji Egzaminacyjnej pokazują jak bardzo czasochłonny i kosztowny jest – po stronie tego gremium – proces zawarcia takiej umowy, od analizy zawierającego obszerną dokumentację wniosku po podjęcie przez całą Komisję Egzaminacyjną stosownej uchwały i podpisanie przedmiotowej umowy. Ponoszona opłata z tytułu wniosku o zawarcie umowy, po jego pozytywnym rozpatrzeniu z założenia rekompensować ma zatem także i następcze nakłady związane z utrzymaniem i czuwaniem nad aktualnością zawartej umowy. Wysokość opłaty zostaje określona poprzez odniesienie do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773), obowiązującego w miesiącu składania przez uczelnię wniosku o zawarcie umowy (w przypadku złożenia przez uczelnię wniosku o zmianę zawartej umowy dotyczącego jej postanowień w zakresie realizowania przez uczelnię programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, wniosek ten – zgodnie z art. 22b ust. 8 ustawy – podlegać będzie opłacie w tej samej wysokości).
- Termin i sposób wnoszenia przez uczelnie opłaty oraz tryb dokonywania jej zwrotu, wskazując na konieczność uiszczenia opłaty najpóźniej w dniu poprzedzającym złożenie przez uczelnię wniosku o zawarcie umowy, i przewidując jej zwrot - w przypadku gdy umowa nie została zawarta - po podjęciu przez Komisję Egzaminacyjną uchwały w sprawie wniosku uczelni, na wskazany przez uczelnię rachunek bankowy.
- Tryb dokonywania przez Komisję Egzaminacyjną bieżącej weryfikacji zawartych umów, wprowadzanej ustawą nowelizującą dla zapewnienia poprawności realizacji zawartych umów i w związku z tym prawidłowości procedury egzaminacyjnej, oraz szczegółowy zakres dokumentów przekazywanych przez uczelnię zgodnie z art. 22b ust. 10 ustawy zmierzające do weryfikacji dalszego spełniania przez uczelnię i realizowany przez nią program studiów, określonych ustawą warunków zawarcia tej umowy. W projektowanych regulacjach określono minimalną częstotliwość prowadzenia przez Komisję Egzaminacyjną weryfikacji umów, a ponadto zadania powoływanych przez Przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy zespołów do spraw zawarcia i weryfikacji umowy, wzorując ich zakres na przyjętych dotychczas przez Komisję Egzaminacyjną zadaniach zespołu powoływanego przez Przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej do prowadzenia prac mających na celu zawarcie umowy. Jak wskazują dotychczasowe doświadczenia w zawieraniu przez Komisję Egzaminacyjną umów z uczelniami – każdorazowo wymagane jest zgromadzenie i zweryfikowanie przez Komisję Egzaminacyjną obszernej dokumentacji obejmującej potwierdzenie spełniania przez uczelnię i realizowany przez nią kierunek studiów wszystkich niezbędnych dla zawarcia umowy warunków – tak jak następuje to na etapie weryfikowania wniosku uczelni o zawarcie umowy.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Zakres projektu rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie

Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego	70 osób	ustawa z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym	1. Określenie trybu rozpatrywania przez Komisję Egzaminacyjną wniosków uczelni o zawarcie i zmianę umowy, o której mowa w art. 22b ust. 1 ustawy. 2. Określenie trybu dokonywania przez Komisję Egzaminacyjną bieżącej weryfikacji zawartych z uczelniami umów.
Uczelnie uprawnione do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w zakresie nauk społecznych w dyscyplinie nauk prawnych lub ekonomii i finansów	ok. 50 szkół wyższych	system POL-on (Dane publiczne - POL-on (nauka.gov.pl))	1. Określenie minimalnych wymogów, jakie powinien spełniać program studiów, którego dotyczy wniosek uczelni o zawarcie umowy (formy prowadzenia zajęć, sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta oraz liczby godzin zajęć, w ramach których realizowany jest zakres tematyczny dziedzin egzaminacyjnych). 2. Określenie sposobu składania przez uczelnie wniosków o zawarcie i zmianę umowy. 3. Określenie szczegółowego wykazu dokumentów przekazywanych przez uczelnie we wniosku o zawarcie umowy. 4. Określenie wysokości opłaty wnoszonej przy wniosku o zawarcie umowy (także wniosku uczelni o zmianę umowy w zakresie realizowania przez uczelnię programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy, wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego) oraz terminu i sposobu wnoszenia tej opłaty i trybu dokonywania jej zwrotu. 5. Określenie trybu dokonywania przez Komisję Egzaminacyjną bieżącej weryfikacji umów zawartych z uczelniami oraz szczegółowego

			zakresu dokumentów przekazywanych przez uczelnię w związku z weryfikacją.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) projekt z chwilą przekazania go do uzgodnień z członkami Rady Ministrów oraz konsultacji publicznych zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji (www.rcl.gov.pl), w celu umożliwienia zgłaszania opinii na jego temat przez wszystkie zainteresowane podmioty.

W ramach konsultacji publicznych projekt ustawy zostanie przekazany m.in. do następujących podmiotów:

1. Krajowa Rada Doradców Podatkowych;
2. Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego;
3. Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP);

Uczelnie z którymi Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego zawarła umowy:

4. Uniwersytet Gdański;
5. Uniwersytet Warszawski;
6. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu;
7. Szkoła Główna Handlowa;
8. Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie;
9. Uniwersytet Szczeciński;
10. Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu;
11. Uniwersytet Wrocławski;
12. Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II;
13. Uniwersytet w Białymstoku;
14. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie;
15. Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie.

Wyniki przeprowadzonych konsultacji publicznych zostaną przedstawione w raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Zgodnie z art. 22b ust. 2 ustawy o doradztwie podatkowym, opłata uiszczana przez uczelnie przy wniosku o zawarcie umowy z Komisją Egzaminacyjną stanowi dochód budżetu państwa.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Określenie wysokości opłaty uiszczanej przez uczelnie przy wniosku o zawarcie umowy z Komisją Egzaminacyjną nastąpi na etapie prac legislacyjnych prowadzonych bezpośrednio nad niniejszym projektem rozporządzenia i wówczas możliwe będzie wskazanie wpływu tej opłaty na budżet państwa. Dotychczasowe doświadczenia Komisji Egzaminacyjnej pokazują jak bardzo czasochłonny i kosztowny jest – po stronie tego gremium – proces zawarcia takiej umowy, od analizy zawierającego obszerną dokumentację wniosku po podjęcie przez całą Komisję Egzaminacyjną stosownej uchwały i podpisanie przedmiotowej umowy. Na chwilę obecną uczelnia nie ponosi kosztów związanych z zawarciem umowy, tymczasem budżet państwa ponosi wydatki w związku z podejmowanymi przez Komisję Egzaminacyjną licznymi czynnościami będącymi konsekwencją złożenia przez uczelnię wniosku i zawartej w jego efekcie umowy (np. rozpatrywanie przez Komisję Egzaminacyjną wniosków o zmianę umowy, wymagających od Komisji nakładu pracy porównywalnego z pierwotnym wnioskiem o zawarcie umowy). Zgodnie z art. 22b ust. 2 ustawy, umowy zawierane przez Komisję Egzaminacyjną z uczelniami określające realizowany przez uczelnię program studiów obejmujący efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, będą zawierane na wniosek uczelni podlegający opłacie nie wyższej niż równowartość czterokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę stanowiącej dochód budżetu państwa. W przypadku gdy umowa nie zostanie zawarta, połowa opłaty podlegać będzie zwrotowi. Zgodnie z art. 22c ustawy, wysokość opłaty uwzględniać będzie wydatki związane z rozpatrzeniem przez Komisję Egzaminacyjną wniosku uczelni o zawarcie umowy, zawarciem umowy oraz w późniejszym okresie (w trakcie trwania umowy) bieżącą jej weryfikacją. Ponoszona opłata z tytułu wniosku o zawarcie umowy, po jego pozytywnym rozpatrzeniu z założenia rekompensować ma zatem i następcze nakłady związane z utrzymaniem i czuwaniem nad aktualnością zawartej umowy. W przypadku wniosku o zmianę umowy dotyczącego postanowień umowy w zakresie realizowania przez uczelnię programu studiów obejmującego efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z dziedzin egzaminacyjnych wymaganych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, wniosek uczelni podlegać będzie opłacie, takiej jak wniosek o zawarcie umowy. W przypadku natomiast, gdy umowa nie zostanie zmieniona, połowa opłaty podlegać będzie zwrotowi.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Zgodnie z art. 22b ust. 2 ustawy o doradztwie podatkowym, opłata uiszczana przez uczelnie przy wniosku o zawarcie umowy z Komisją Egzaminacyjną stanowi dochód budżetu państwa. Określenie wysokości opłaty uiszczanej przez uczelnie przy wniosku o zawarcie umowy z Komisją Egzaminacyjną nastąpi na etapie prac legislacyjnych prowadzonych bezpośrednio nad niniejszym projektem rozporządzenia i wówczas możliwe będzie wskazanie wpływu tej opłaty na uczelnie.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:
Określany niniejszym rozporządzeniem szczegółowy wykaz dokumentów przekazywanych we wniosku uczelni o zawarcie umowy z Komisją Egzaminacyjną ma na celu zapewnienie adekwatnego programu kształcenia w tym zakresie, czego konsekwencją będzie właściwe przygotowanie kandydatów na doradców podatkowych, którzy – w związku z ukończeniem kierunku studiów objętego umową – przystępują do egzaminu na doradcę podatkowego o ograniczonym zakresie, tj. wyłącznie do części ustnej egzaminu (kandydaci będący absolwentami kierunku studiów objętego umową są zwolnieni z części pisemnej egzaminu). Możliwość zwolnienia kandydata z obowiązku przystąpienia do części pisemnej egzaminu nabiera szczególnego znaczenia i stanowi szczególną korzyść dla kandydata w związku z tym, iż jedynie w ramach części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego weryfikowany jest zakres wiedzy ze wszystkich dziedzin egzaminacyjnych, a zakres wiedzy wymaganej w części ustnej egzaminu, do której przystępuje ten kandydat, obejmować będzie tylko część dziedzin tematycznych, co oznacza de fato nie tylko skrócenie (przyspieszenie) dla takiego kandydata procedury egzaminacyjnej, ale również merytoryczne zwolnienie go ze znacznego zakresu wiedzy obowiązującej na egzaminie. Stąd też odpowiednie przygotowanie uczelni i realizowanego przez nią programu studiów zapewniającego właściwe przekazanie i zweryfikowanie wiedzy w zakresie merytorycznym objętym częścią pisemną egzaminu na doradcę podatkowego oraz udokumentowanie powyższego faktu przez uczelnie, jest niezmiernie istotne.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy. Niemniej jednak możliwe jest, iż w efekcie korzyści wynikających z ukończenia przez kandydata na doradcę podatkowego kierunku studiów objętego umową wzrośnie liczba osób zainteresowanych ukończeniem tego rodzaju studiów, zwiększyć się może liczba osób, które uzyskają pozytywny wynik z egzaminu doradcę podatkowego, a w konsekwencji – liczba osób wchodzących jako doradcy podatkowi na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projekt nie będzie miał wpływu na ww. obszary.	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2026 r. i ma zastosowanie do umów zawieranych przez Komisję Egzaminacyjną z uczelniami od tego dnia, niemniej jednak, zgodnie z przepisami ustawy nowelizującej dotychczasowe przepisy obowiązywać będą jeszcze przy zawieraniu umów, co do których wniosek został złożony przez uczelnię i nierozpatrzony przez Komisję Egzaminacyjną przed dniem 1 kwietnia 2026 r. Dodatkowo, zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy nowelizującej, umowy zawarte na podstawie dotychczasowego art. 22 ust. 13a ustawy pozostają w mocy do czasu ich rozwiązania lub upływu terminu, na jaki zostały zawarte, nie dłużej jednak niż do dnia 30 września 2027 r., i również stosuje się do nich przepisy dotychczasowe.
W związku z przyjętym rozwiązaniem zakłada się, że od dnia 1 października 2027 r. wszystkie kierunki studiów będące przedmiotem umowy pomiędzy uczelniami a Komisją Egzaminacyjną na mocy postanowień nowych już art. 22b i art. 22c ustawy i przepisów doń wykonawczych, powinny mieć bardzo podobny poziom merytoryczny, system kształcenia czy sposób weryfikacji zdobytej w jego ramach wiedzy.
Z uwagi na przesunięcie w czasie faktycznego zastosowania projektowanych przepisów trudno na chwile obecną przewidzieć skalę zainteresowania uczelni zawarciem umowy.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A F I N A N S Ó W I G O S P O D A R K I [1)]

z dnia

w sprawie sposobu korzystania z e-Doradcy

Na podstawie art. 24c ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2117 oraz z 2025 r. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób korzystania z systemu teleinformatycznego e-Doradca, o którym mowa w art. 24 ust. 1a ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym, zwanej dalej „ustawą”, w tym:

1) udostępniania kont użytkowników;
2) uwierzytelniania użytkowników;
3) potwierdzania składania i doręczania pism w sprawach dotyczących egzaminu na doradcę podatkowego, zwanego dalej „egzaminem”, między Państwową Komisją Egzaminacyjną do spraw Doradztwa Podatkowego, zwaną dalej „Komisją Egzaminacyjną”, a kandydatem na doradcę podatkowego, zwanym dalej „kandydatem”.

§ 2. Kandydat będący użytkownikiem konta w systemie teleinformatycznym e-Doradca, o którym mowa w art. 24 ust. 1a ustawy, zwanym dalej „e-Doradcą”, przy wykorzystaniu tego systemu, w szczególności:

1) składa wnioski związane z egzaminem oraz je uzupełnia;
2) odbiera pisma doręczane przez Komisję Egzaminacyjną na to konto;
3) przegląda dane dotyczące swojego egzaminu;
4) zgłasza aktualizację swoich danych;
5) uiszcza opłaty związane z egzaminem;
6) odbiera powiadomienia w sprawie egzaminu;
7) rozwiązuje testy i zadania egzaminacyjne w trakcie części pisemnej egzaminu;

[1)] Minister Finansów i Gospodarki kieruje działem administracji rządowej – finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów i Gospodarki (Dz. U. poz. 997).

8) korzysta z konta w trakcie części ustnej egzaminu w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia tej części egzaminu;
9) uzyskuje informacje o swoim wyniku części pisemnej i ustnej egzaminu;
10) pobiera zaświadczenie potwierdzające złożenie egzaminu z wynikiem pozytywnym.

§ 3. Członkowie Komisji Egzaminacyjnej będący użytkownikami konta w e-Doradcy, przy wykorzystaniu tego systemu realizują czynności związane z egzaminem i funkcjonowaniem Komisji Egzaminacyjnej, w szczególności:
1) rozpatrują wnioski kandydatów – w związku z pełnieniem w Komisji Egzaminacyjnej określonych funkcji;
2) opracowują pytania i zadania egzaminacyjne;
3) przeprowadzają egzamin;
4) oceniają prace egzaminacyjne.

§ 4. 1. Udostępnienie kandydatowi konta w e-Doradcy następuje wraz ze złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu albo wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu.

2. Kolejny wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu, w przypadku gdy nie upłynął okres, o którym mowa w art. 25a ust. 4 pkt 1 lit. b i pkt 2 ustawy, kandydat składa z wykorzystaniem konta, o którym mowa w ust. 1.

§ 5. Udostępnienie członkom Komisji Egzaminacyjnej konta w e-Doradcy następuje z chwilą powołania do Komisji Egzaminacyjnej.

§ 6. Użytkownik konta w e-Doradcy podlega uwierzytelnieniu przy użyciu środka identyfikacji elektronicznej wydanego w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej, o którym mowa w art. 21a ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1725).

§ 7. Złożenie pisma przez użytkownika konta w e-Doradcy następuje w chwili zarejestrowania w e-Doradcy pisma wysłanego z tego konta.

§ 8. 1. Potwierdzenie odbioru pisma w e-Doradcy przez Komisję Egzaminacyjną jest generowane automatycznie i zawiera wskazanie:
1) nadawcy i odbiorcy pisma;
2) daty i czasu złożenia pisma w e-Doradcy.

2. Użytkownik konta w e-Doradcy będący kandydatem powiadamiany jest o umieszczeniu pisma Komisji Egzaminacyjnej na koncie w e-Doradcy za pośrednictwem adresu poczty elektronicznej lub numeru telefonu, o których mowa w art. 21 ust. 1a pkt 2 i 4 ustawy.

§ 9. Poświadczenie doręczenia kandydatowi pisma na konto w e-Doradcy jest generowane automatycznie i zawiera wskazanie:

1) nadawcy i odbiorcy pisma;
2) daty i czasu umieszczenia pisma na koncie w e-Doradcy i doręczenia pisma na to konto.

§ 10. Dokumenty, których złożenia przez kandydata do Komisji Egzaminacyjnej wymagają odrębne przepisy:

1) sporządzone w postaci elektronicznej – kandydat wprowadza do e-Doradcy w tej postaci;
2) sporządzone w postaci papierowej – kandydat wprowadza do e-Doradcy w postaci ich odwzorowania cyfrowego, przez które rozumie się dokument elektroniczny będący kopią elektroniczną dokumentacji sporządzonej w postaci papierowej.

§ 11. W przypadku cyklu egzaminacyjnego, o którym mowa w:

1) art. 9 ust. 1 albo ust. 4 ustawy z dnia … 2025 r. o zmianie ustawy o doradztwie podatkowym oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. poz. …) albo
2) art. 24a ustawy, jeżeli cykl ten rozpoczął się przed dniem 1 lipca 2026 r.

– udostępnienie kandydatowi konta w e-Doradcy następuje po przekazaniu Komisji Egzaminacyjnej danych, o których mowa w art. 21 ust. 1a pkt 3 ustawy.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2026 r.

MINISTER FINANSÓW
I GOSPODARKI

UZASADNIENIE

Przygotowanie projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie sposobu korzystania z e-Doradcy, wynika ze zmian w ustawie z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2117 oraz z 2025 r. poz. ...) – dalej jako: „ustawa", wprowadzonych ustawą z dnia … 2025 r. o zmianie ustawy o doradztwie podatkowym oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. poz. …), zwanej dalej także „ustawą nowelizującą", dotyczących wprowadzenia systemu teleinformatycznego zapewnianego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych o nazwie „e-Doradca", wykorzystywanego przez Państwową Komisję Egzaminacyjną do spraw Doradztwa Podatkowego, zwaną dalej „Komisją Egzaminacyjną" do realizacji zadań związanych z przeprowadzaniem egzaminu na doradcę podatkowego (organizacja i przeprowadzanie egzaminu oraz funkcjonowanie Komisji Egzaminacyjnej).

Złożoność i mnogość działań w procesie organizacji i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego oraz stale zwiększający się wolumen informacji i liczba kandydatów powoduje, że coraz większego znaczenia nabiera potrzeba automatyzacji części czynności technicznych, celem przyśpieszenia obsługi wciąż rosnącej ilości kandydatów, a co za tym idzie – egzaminów. Jednym ze sposobów, który pozwala na usprawnienie tego procesu, jest korzystanie w pracy Komisji Egzaminacyjnej z nowoczesnych narzędzi informatycznych, które z biegiem czasu wprowadzane są w coraz większej ilości procesów. Już teraz na niektórych etapach zarówno pracy samej Komisji Egzaminacyjnej, jak i w kontaktach z kandydatami (np. zawiadomienia) wykorzystywane są elektroniczne narzędzia pracy. W ramach Ministerstwa Finansów opracowywany jest od pewnego czasu dedykowany dla obsługi tego gremium system teleinformatyczny.

Każda z funkcjonalności systemu wykorzystywanego w pracy Komisji Egzaminacyjnej do organizowania i przeprowadzania egzaminów na doradcę podatkowego (której niejako „zewnętrzną" – dedykowaną kandydatom – częścią będzie e-Doradca), stanowi odzwierciedlenie wynikającej już z obowiązujących przepisów ustawy czy aktów doń wykonawczych procedury (w szczególności rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 listopada 2010 r. w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1972, z późn. zm.), którego rozwiązania w znaczącej części uwzględniać będzie nowe rozporządzenie wydane na podstawie znowelizowanego art. 26 ustawy), na którą składa się ciąg czynności realizowanych przez określonych w niej uczestników, zobowiązanych do

przekazania w ich toku konkretnych danych i dokumentów potwierdzających określone w przepisach stany faktyczne, działających w ściśle wynikających z regulacji prawnych ramach czasowych i przedmiotowych. Sam system nie kreuje – i nie będzie kreował – nowych sytuacji prawnych, a jedynie - od strony narzędziowej, informatycznej – wspierać ma przeprowadzane egzaminy na doradcę podatkowego, w oparciu o ten sam, niezmienny od ponad 25 lat schemat (dokonywania zgłoszeń, zbierania danych, płatności, kwalifikowania do procedury egzaminacyjnej czy wzywania do uzupełnienia braków zgłoszenia, wyznaczania terminów egzaminów, przeprowadzania egzaminu z części pisemnej, oceniania prac pisemnych i weryfikacji tej oceny, przeprowadzania egzaminu z części ustnej czy wydawania zaświadczenia o złożeniu z wynikiem pozytywnym egzaminu zawodowego).

Tym samym, przechodząc z tradycyjnej (papierowej) formuły egzaminu na całkowicie elektroniczną, system e-Doradca przyczyni się do optymalizacji całego procesu, podniesienia jego jakości, przejrzystości i kompleksowości, zwiększenia bezpieczeństwa przetwarzania danych kandydatów, jak również zmniejszenia obciążeń dla kandydatów, dla których korzystanie z nowych technologii jest powszechne, i którzy są gotowi do realizowania procedury egzaminacyjnej w sposób elektroniczny.

Wykorzystanie systemu z pewnością nie zastąpi merytorycznej pracy Komisji Egzaminacyjnej, niemniej pozwoli na jej zmodernizowanie i wsparcie, a niewątpliwie stanowić będzie znaczne ułatwienie także dla kandydatów zgłaszających się na egzamin. Wprowadzane rozwiązanie daje możliwość korzystania z ww. systemu e-Doradca w zakresie czynności dotyczących egzaminu dokonywanych zarówno przez kandydatów, jak i Komisję Egzaminacyjną.

Podkreślić należy, że przeprowadzenie egzaminu na doradcę podatkowego z wykorzystaniem systemu e-Doradca stanowi odzwierciedlenie wynikającej z obowiązujących już przepisów ustawy czy aktów doń wykonawczych procedury, a zatem nie zmienia się dotychczasowy wymóg stawiennictwa kandydata w miejscu przeprowadzenia egzaminu i przystąpienia doń w bezpośredniej obecności członków Komisji Egzaminacyjnej (sześcioosobowego składu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 22 ust. 13 ustawy). Kandydat, który stawi się we wskazanym przez sekretarza Komisji Egzaminacyjnej terminie na egzaminie, przystąpi do niego we wskazanej mu sali, w której nad przebiegiem egzaminu czuwać będzie wyznaczony przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej skład egzaminacyjny, tyle że zdawać go będzie po zalogowaniu się na swoje konto w systemie, przy użyciu udostępnionego mu w sali egzaminacyjnej - na ten czas - sprzętu komputerowego urzędu obsługującego ministra

właściwego do spraw finansów publicznych. Wykorzystanie systemu nie oznacza możliwości przystępowania do egzaminu na odległość (zdalnie).

Wprowadzony do ustawy o doradztwie podatkowym art. 24a reguluje zasady wspierania tego procesu przez system e-Doradca, jako narzędzia, które w postępującej cyfryzacji także administracji publicznej, stało się niezbędne dla sprawnego wykonywania związanych z egzaminem zadań Komisji Egzaminacyjnej i Ministerstwa Finansów. Przepisy te wpisują się więc w ramy prawne działania realizowane przez Komisję Egzaminacyjną z wykorzystaniem narzędzi elektronicznych, celem przede wszystkim nadania im „mocy wiążącej" i określenia ich skutków dla obu stron postępowania egzaminacyjnego (Komisji Egzaminacyjnej i kandydata), co staje się uzasadnione zwłaszcza w związku z planowanym udostępnieniem tego narzędzia podmiotom zewnętrznym tj. kandydatom na doradców podatkowych.

Zgodnie z przyjętymi w ww. art. 24b rozwiązaniami, Komisja Egzaminacyjna wykonywać będzie swoje zadania przy wykorzystaniu systemu e-Doradca, którego funkcjonowanie zapewnia minister właściwy do spraw finansów publicznych. System ten będzie służyć do:

1) składania wniosku, o którym mowa w art. 21 ust. 1 i art. 24 ust. 6 ustawy oraz do składania i doręczania innych pism w sprawach dotyczących egzaminu na doradcę podatkowego między Komisją Egzaminacyjną a kandydatem na doradcę podatkowego;
2) gromadzenia i przetwarzania danych:
    a) kandydatów na doradców podatkowych przekazywanych Komisji Egzaminacyjnej,
    b) dotyczących prac Komisji Egzaminacyjnej i jej członków;
3) przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego;
4) realizacji innych zadań i czynności związanych z funkcjonowaniem Komisji Egzaminacyjnej i organizacją egzaminu.

W systemie e-Doradca będą udostępniane konta kandydatów na doradców podatkowych oraz członków Komisji Egzaminacyjnej, którzy będą użytkownikami tych kont.

Dostęp do konta użytkownika w e-Doradcy będzie możliwy do dnia:

1) upływu 3 lat od dnia złożenia z wynikiem pozytywnym egzaminu na doradcę podatkowego – dla kandydata;
2) ustania członkostwa w Komisji Egzaminacyjnej – dla członka Komisji Egzaminacyjnej.

Warunkiem dostępu do e-Doradcy będzie uwierzytelnienie się przez użytkownika konta - kandydata na doradcę podatkowego oraz członka Komisji Egzaminacyjnej, dokonywane z wykorzystaniem numeru PESEL.

Zgodnie z wprowadzanymi przepisami ustawy, wnioski, o których mowa w art. 21 ust. 1 i art. 24 ust. 6 ustawy oraz inne pisma dotyczące egzaminu na doradcę podatkowego składane będą i doręczane przy wykorzystaniu e-Doradcy. Pisma składane przez użytkownika konta za pośrednictwem e-Doradcy wywoływać będą takie same skutki prawne jak pisma opatrzone własnoręcznym podpisem tego użytkownika, jego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

Określane w ustawie zasady doręczania pism kandydatom na doradców podatkowych stanowią, iż doręczenie pisma kandydatowi w e-Doradcy następować będzie:

1) w chwili odebrania pisma przez kandydata w e-Doradcy – w przypadku gdy odebranie pisma nastąpiło w okresie od umieszczenia pisma na jego koncie do końca 7 dnia, licząc od dnia następującego po umieszczeniu tego pisma na koncie w e-Doradcy, albo
2) z upływem ostatniego dnia okresu, o którym mowa w pkt 1 – w przypadku nieodebrania przez kandydata w e-Doradcy pisma w tym okresie.

Przez umieszczenie pisma na koncie w e-Doradcy rozumieć się będzie natomiast zaistnienie warunków technicznych umożliwiających odebranie w e-Doradcy przez kandydata pisma Komisji Egzaminacyjnej doręczanego na to konto.

We wprowadzanych przepisach ustawy uregulowano także potencjalny przypadek wystąpienia awarii e-Doradcy, o której wystąpieniu i następnie usunięciu kandydaci informowani będą w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych, gdzie obecnie zamieszczane są informacje dotyczące organizacji egzaminu na doradcę podatkowego, w tym ogłaszane terminy jego przeprowadzenia. Składanie i doręczanie pism innych niż wnioski, o których mowa w art. 21 ust. 1 i art. 24 ust. 6 ustawy, odbywać się wówczas będzie za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres e-mail kandydata podawany przez niego we wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie części pisemnej egzaminu albo wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie części ustnej egzaminu oraz adres Komisji Egzaminacyjnej wskazany w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych, przy czym w tym przypadku dowodem doręczenia będzie potwierdzenie transmisji danych wysłanych na adres poczty elektronicznej podany

odpowiednio przez kandydata na doradcę podatkowego i Komisję Egzaminacyjną. W przypadku awarii e-Doradcy uniemożliwiającej przeprowadzenie egzaminu, egzamin nie dojdzie do skutku w wyznaczonym terminie. W tym przypadku, na podstawie art. 25 ust. 4 pkt 2 ustawy, wniesiona przez kandydata opłata egzaminacyjna będzie też mogła podlegać zwrotowi.

§ 1 rozporządzenia – **zakres regulacji rozporządzenia**

Niniejsze rozporządzenie stanowi wykonanie zawartego w art. 24c ustawy upoważnienia ustawowego dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia, w akcie wykonawczym, sposobu korzystania z e-Doradcy, w tym:

1) sposobu udostępniania kont,
2) sposobu uwierzytelniania użytkowników,
3) sposobu potwierdzania składania i doręczania pism w sprawach dotyczących egzaminu na doradcę podatkowego pomiędzy Komisją Egzaminacyjną a kandydatem na doradcę podatkowego.

co powinno nastąpić – zgodnie z wytycznymi zawartymi w delegacji ustawowej – z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia elektronicznej formy przeprowadzenia egzaminu i usprawnienia komunikacji między użytkownikami kont, z zachowaniem bezpieczeństwa, wiarygodności i niezaprzeczalności przekazywanych danych oraz potrzebę ich ochrony przed nieuprawnionym dostępem.

Analogicznie jak regulacje ustawowe dotyczące systemu e-Doradca, także związane z nimi regulacje projektowanego rozporządzenia w części wzorowano na obowiązujących przepisach dotyczących funkcjonowania innych systemów wykorzystywanych w działalności administracji publicznych (np. ePUAP, e-Urząd Skarbowy).

Mając na względzie powyższy zakres upoważnienia do wydania niniejszego rozporządzenia określającego sposób korzystania z e-Doradcy oraz wskazane wytyczne, w niniejszym projekcie rozporządzenia przewidziano następujące regulacje.

§ 2 rozporządzenia – **korzystanie z e-Doradcy przez kandydatów na doradców podatkowych**

W ramach sposobu korzystania z e-Doradcy, który będzie narzędziem wykorzystywanym w kontaktach Komisji Egzaminacyjnej z kandydatami, określono podstawowe czynności, które realizować będą w systemie teleinformatycznym dwie grupy uczestników procedury egzaminacyjnej egzaminu na doradcę podatkowego, będących użytkownikami tego systemu – kandydaci na doradców podatkowych oraz członkowie Komisji Egzaminacyjnej.

Zgodnie z projektowanym przepisem, kandydat na doradcę podatkowego, będący użytkownikiem konta w e-Doradcy, przy wykorzystaniu tego systemu będzie realizował czynności wynikające z przepisów ustawy i rozporządzenia w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego, w szczególności będzie:

1) składać wnioski związane z egzaminem oraz je uzupełniać;
2) odbierać pisma doręczane przez Komisję Egzaminacyjną na to konto;
3) przeglądać dane dotyczące jego egzaminu;
4) zgłaszać aktualizację swoich danych;
5) uiszczać opłaty związane z egzaminem;
6) odbierać powiadomienia w sprawie egzaminu;
7) rozwiązywać testy i zadania egzaminacyjne w trakcie części pisemnej egzaminu;
8) korzystać z konta w trakcie części ustnej egzaminu w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia tej części egzaminu;
9) uzyskiwać informacje o swoim wyniku części pisemnej i ustnej egzaminu;
10) pobrać zaświadczenie potwierdzające złożenie egzaminu z wynikiem pozytywnym.

§ 3 rozporządzenia – **korzystanie z e-Doradcy przez członków Komisji Egzaminacyjnej**

Członkowie Komisji Egzaminacyjnej będący użytkownikami konta w e-Doradcy, przy wykorzystaniu tego systemu będą realizować czynności związane z egzaminem i funkcjonowaniem Komisji Egzaminacyjnej, w szczególności będą:

1) rozpatrywać wnioski kandydatów – w związku z pełnieniem w Komisji Egzaminacyjnej określonych funkcji;
2) opracowywać pytania i zadnia egzaminacyjne;

3) przeprowadzać egzamin;

4) oceniać prace egzaminacyjne.

W praktyce najszerszy zakres czynności realizowanych w systemie wykonywany będzie przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej i sekretarza Komisji Egzaminacyjnej – jako członków Komisji Egzaminacyjnej pełniących stałe funkcje i realizujących stałe i bieżące zadania związane z organizacją i przeprowadzaniem egzaminu, a w mniejszym zakresie - przez pozostałych członków Komisji Egzaminacyjnej, pełniących czasowo (w trakcie konkretnego egzaminu) funkcję przewodniczącego lub sekretarza składu egzaminacyjnego oraz będących członkami składu egzaminacyjnego. Przykładowo w systemie e-Doradca rozpatrywane będą przez sekretarza Komisji Egzaminacyjnej wnioski o zwrot połowy opłaty egzaminacyjnej oraz podpisywane będą przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej zaświadczenia potwierdzające złożenie egzaminu z wynikiem pozytywnym.

§ 4 rozporządzenia - **udostępnienie kandydatom konta w e-Doradcy**

W projektowanym rozporządzeniu – w ramach trybu udostępniania kont – przewidziano, iż utworzenie i udostępnienie kandydatom konta w e-Doradcy następować będzie wraz ze złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu albo wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu (jest to bowiem pierwsza czynność podejmowana przez osobę zainteresowaną przystąpieniem do egzaminu na doradcę podatkowego).

W związku z powyższym, kolejny wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu, w przypadku gdy nie upłynął okres, o którym mowa w art. 25a ust. 4 pkt 1 lit. b i pkt 2 ustawy, kandydat składać będzie z wykorzystaniem konta utworzonego i udostępnionego mu wraz z poprzednim (w znaczeniu pierwszym) wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu albo wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu. Nie będzie wówczas potrzeby ponownego tworzenia i udostępniania kandydatowi konta. Sytuacja taka będzie miała miejsce, gdy kandydat, któremu udostępniono już konto w e-Doradcy na skutek złożenia ww. wniosku, składać będzie – w związku z zakończeniem cyklu egzaminacyjnego - kolejny wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej przed upływem terminu, po którym następować będzie usunięcie danych osobowych kandydatów - tj. przed upływem 4 lat od dnia upływu okresu na przystąpienie do części ustnej egzaminu, o którym mowa

w art. 24 ust. 4 albo art. 24 ust. 6 ustawy albo przed upływem miesiąca od upływu 5 lat od dnia ostatniego wyznaczonego kandydatowi terminu części pisemnej egzaminu (art. 24a ust. 1 pkt 3 ustawy). Intencją tej regulacji jest uniknięcie sytuacji, w której kandydatom, którzy niedługo po zakończeniu cyklu egzaminacyjnego chcą ponownie rozpocząć kolejną procedurę egzaminacyjną, a w systemie są jeszcze ich dane (z uwagi na nie upłynięcie wynikającego z przepisów okresu na ich usunięcie), konieczne byłoby utworzenie/udostępnienie nowego konta dla przeprowadzenia kolejnego/nowego cyklu egzaminacyjnego. Skutkowałaby ona bowiem istnieniem obok siebie dwóch, trzech kont tych samych kandydatów, co z punktu widzenia użyteczności czy choćby poprawności działania systemu nie jest pożądane. Dlatego też kandydaci, którym konto w systemie zostało już raz udostępnione, mimo zakończenia cyklu egzaminacyjnego nie utracą do niego dostępu aż do upływu terminu, w którym zgodnie z ustawą ich dane osobowe podlegać będą usunięciu.

§ 5 rozporządzenia - **udostępnienie członkom Komisji Egzaminacyjnej konta w e-Doradcy**

Udostępnienie członkom Komisji Egzaminacyjnej konta w e-Doradcy następować będzie z chwilą powołania do Komisji Egzaminacyjnej, z uwagi na konieczność niezwłocznego realizowania w systemie zadań związanych z bieżącym przeprowadzaniem egzaminów.

§ 6 rozporządzenia - **uwierzytelnianie użytkowników**

Określając, zgodnie z delegacją ustawową, sposób uwierzytelniania użytkowników, w projektowanym rozporządzeniu przewidziano, iż użytkownik konta w e-Doradcy podlegać będzie uwierzytelnieniu przy użyciu środka identyfikacji elektronicznej wydanego w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej, o którym mowa w art. 21a ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 422 i poz. 1222). Ten sposób uwierzytelnienia obywateli jest powszechnie stosowany w systemach wykorzystywanych w administracji publicznej, umożliwiając w prosty i wiarygodny sposób zidentyfikowanie użytkownika systemu. Proces logowania za pośrednictwem węzła krajowego zapewnia bowiem weryfikację danych osoby logującej się i potwierdzenie jej tożsamości. Dodatkowo, w chwili obecnej węzeł krajowy daje możliwość logowania za pośrednictwem kilku następujących metod: Profil Zaufany, Aplikacja mObywatel, bankowość elektroniczna, e-dowód, co daje użytkownikowi dużą swobodę w zakresie wyboru metody logowania mając na uwadze jego

indywidualne preferencje. Osoba uwierzytelniona w e-Doradcy otrzyma dostęp do swojego konta i informacji z obszaru egzaminów, które jej dotyczą. Ponadto będzie mogła online załatwić sprawy związane z egzaminem, dzięki zmniejszeniu formalizmu i odejściu od dokumentacji papierowej, które umożliwia wprowadzenie systemu e-Doradca.

§ 7 rozporządzenia - **złożenie pisma w e-Doradcy**

W niniejszym rozporządzeniu, uzupełniając regulacje ustawowe w zakresie składania pism w systemie e-Doradca, wskazano, iż złożenie pisma przez użytkownika konta w e-Doradcy następuje w chwili zarejestrowania w e-Doradcy pisma wysłanego z tego konta. Składanie pisma w systemie, z uwagi na automatyzację procesu, następować będzie natychmiastowo w chwili zarejestrowania przez system wysłania pisma, co znacznie ułatwi kandydatom składanie wniosków związanych z egzaminem, zmniejszając formalizm i tym samym usprawniając i przyśpieszając wymianę informacji, a w konsekwencji - organizację egzaminu. Wpłynie na to również powszechna dostępność systemu – nieograniczona miejscem przebywania kandydata, czy czasem np. godzinami pracy Biura Podawczego w MF czy placówki pocztowej.

§ 8 rozporządzenia - **potwierdzenie odbioru pisma**

Ze względu na konieczność zapewnienia stabilności i bezpieczeństwa doręczeń na konto w e-Doradcy, określając, zgodnie z delegacją ustawową, sposób potwierdzania w e-Doradcy składania i doręczania pism w sprawach dotyczących egzaminu na doradcę podatkowego pomiędzy Komisją Egzaminacyjną a kandydatem na doradcę podatkowego, w projektowanym rozporządzeniu przewidziano, iż potwierdzenie odbioru pisma w e-Doradcy przez Komisję Egzaminacyjną jest generowane automatycznie i zawiera wskazanie:

1) nadawcy i odbiorcy pisma;
2) daty i czasu złożenia pisma w e-Doradcy.

Dodatkowo, celem usprawnienia przekazywania informacji do kandydata oraz zwiększenia ochrony jego interesów, użytkownik konta w e-Doradcy będący kandydatem powiadamiany będzie o umieszczeniu pisma Komisji Egzaminacyjnej na jego koncie w e-Doradcy za pośrednictwem poczty elektronicznej lub numeru telefonu, które wskazał we wniosku

o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu albo wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu.

§ 9 rozporządzenia - **poświadczenie doręczenia pisma**

Ze względu także na konieczność zapewnienia stabilności i bezpieczeństwa doręczeń na konto w e-Doradcy, poświadczenie doręczenia przez Komisję Egzaminacyjną kandydatowi pisma na konto w e-Doradcy będzie generowane automatycznie i zawierać będzie wskazanie:

1) nadawcy i odbiorcy pisma;
2) daty i czasu umieszczenia pisma na koncie w e-Doradcy i doręczenia pisma na to konto.

§ 10 rozporządzenia – **składanie dokumentów**

W projektowanym rozporządzeniu określono także sposób składania przez kandydatów na doradców podatkowych w e-Doradcy dokumentów w procedurze egzaminacyjnej, w zależności od formy, w której zostały one wytworzone. Dokumenty, których złożenia do Komisji Egzaminacyjnej przez kandydata wymagają odrębne przepisy, sporządzone w postaci elektronicznej kandydat będzie wprowadzał do e-Doradcy w tej postaci, natomiast dokumenty, które zostały sporządzone w postaci papierowej kandydat wprowadzać będzie do e–Doradcy w postaci ich odwzorowania cyfrowego, przez które rozumie się dokument elektroniczny będący kopią elektroniczną, dokumentacji sporządzonej w postaci papierowej (tzw. skan).

§ 11 rozporządzenia – **udostępnienie konta w e-Doradcy kandydatowi, który rozpoczął cykl egzaminacyjny przed wejściem w życie przepisów dot. e-Doradcy**

W projektowanym przepisach uregulowano kwestie udostępnienia konta w e-Doradcy kandydatowi, który rozpoczął cykl egzaminacyjny przed dniem wejścia w życie przepisów ustawy z dnia … 2025 r. o zmianie ustawy o doradztwie podatkowym oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi albo przed dniem wejścia w życie nowych przepisów dot. dopuszczenia do egzaminu i systemu e-Doradca, tj. przed dniem 1 lipca 2026 r. (i nie zakończył tego cyklu przed tym dniem). W tym bowiem przypadku kandydaci, ubiegając się – po wejściu w życie ww. przepisów – o wyznaczenie w tym samym cyklu egzaminacyjnym, który rozpoczęli przed dniem ich wejścia w życie, kolejnego terminu części pisemnej albo

ustnej egzaminu, będą już po etapie składania wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu (albo wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu), z którym to momentem projektowany § 4 ust. 1 niniejszego rozporządzenia wiąże udostępnienie kandydatowi konta w e-Doradcy.

Wobec powyższego, biorąc pod uwagę, iż dla korzystania z systemu e-Doradca niezbędne będzie uwierzytelnienie się przez kandydata przy użyciu numeru PESEL, którego wskazana powyżej grupa kandydatów nie przekazywała w momencie składania ww. wniosków (obowiązek ten wchodzi bowiem w życie od dnia 1 lipa 2026 r.), udostępnienie ich konta w e-Doradcy następować będzie dopiero po przekazaniu przez danego kandydata Komisji Egzaminacyjnej numeru PESEL wymaganego dla uwierzytelnienia się w systemie e-Doradca.

§ 12 rozporządzenia – **termin wejścia w życie rozporządzenia**

Biorąc pod uwagę, iż przepisy ustawy o doradztwie podatkowym odnoszące się do systemu teleinformatycznego e-Doradca wchodzą w życie z dniem 1 lipca 2026 r., przewidziano, iż także projektowane rozporządzenie określające sposób korzystania z e-Doradcy wejdzie w życie z tym samym dniem, tj. z dniem 1 lipca 2026 r. tak, aby zapewnić kompleksowość uregulowań umożliwiających wprowadzenie systemu e-Doradca do organizacji i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projekt nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt, z chwilą przekazania do uzgodnień i konsultacji publicznych, zostanie udostępniony na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie sposobu korzystania z e–Doradcy **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Finansów **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Jarosław Neneman Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Beata Rogowska-Rajda Dyrektor Departamentu Systemu Podatkowego w Ministerstwie Finansów 22 694 38 86 sekretariat.dts@mf.gov.pl	**Data sporządzenia** 20.08.2025 **Źródło:** Upoważnienie ustawowe art. 24c ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2117 oraz z 2025 r. poz….) **Nr w wykazie prac …….**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Potrzeba wydania rozporządzenia wynika z delegacji ustawowej określonej w art. 24c ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2117 oraz z 2025 r. poz. …, dalej jako „ustawa"). Ustawa z dnia …2025 r. o zmianie ustawy o doradztwie podatkowym oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, zwana dalej „ustawą nowelizującą", która wchodzi w życie 1 stycznia 2026 r., w art. 33 przewiduje, iż dodawany art. 24b i art. 24c ustawy – wprowadzające system teleinformatyczny e-Doradca w procedurze organizacji i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego (funkcjonowanie systemu zapewni minister właściwy do spraw finansów publicznych) – wchodzą w życie z dniem 1 lipca 2026 r.

Powstała więc konieczność opracowania przepisów wykonawczych określających sposób korzystania z systemu e-Doradca.

Organizacja i przeprowadzanie egzaminu na doradcę podatkowego to długotrwały i wieloetapowy proces, w który zaangażowana jest Państwowa Komisja Egzaminacyjna do spraw Doradztwa Podatkowego, zwana dalej „Komisją Egzaminacyjną", kandydaci na doradców podatkowych oraz komórka organizacyjna w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych odpowiedzialna za obsługę administracyjno-biurową Komisji Egzaminacyjnej. Na zorganizowanie jednej sesji egzaminów pisemnych lub ustnych na doradcę podatkowego – zarówno od strony obsługi kandydata, jak i członków Komisji Egzaminacyjnej – składa się szereg czynności podejmowanych przez wszystkie zaangażowane w proces podmioty. Złożoność i mnogość tych działań oraz stale zwiększający się wolumen informacji i liczba kandydatów zgłaszających się na egzamin powoduje, że coraz większego znaczenia nabiera potrzeba automatyzacji części czynności technicznych, celem przyśpieszenia obsługi wciąż rosnącej ilości kandydatów, a co za tym idzie – egzaminów. System e-Doradca jest jednym ze sposobów, które pozwolą na usprawnienie i unowocześnienie tego procesu, m.in. poprzez korzystanie w pracy Komisji Egzaminacyjnej z nowoczesnych narzędzi informatycznych, które z biegiem czasu wprowadzane są w coraz większej ilości procesów.

Wprowadzany przepisami ustawy nowelizującej system teleinformatyczny e-Doradca będzie wspierał Komisję Egzaminacyjną w organizacji i przeprowadzaniu egzaminu na doradcę podatkowego, jednocześnie unowocześniając jego formę, dostosowując do współczesnych elektronicznych standardów działania organów i instytucji państwowych. Dla systemu tego niezbędne jest, poza uregulowaniem w ustawie zasad jego funkcjonowania, określenie także sposobu jego wykorzystania dla organizacji i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego. Wprowadzany w ustawie art. 24c upoważnia ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia, w drodze rozporządzenia, sposobu korzystania z e-Doradcy, w tym:

1) udostępniania kont użytkowników,
2) uwierzytelniania użytkowników,
3) potwierdzania składania i doręczania pism w sprawach dotyczących egzaminu na doradcę podatkowego między Komisją Egzaminacyjną a kandydatem na doradcę podatkowego.

- mając na względzie potrzebę zapewnienia elektronicznej formy przeprowadzenia egzaminu i usprawnienia komunikacji między użytkownikami kont, z zachowaniem bezpieczeństwa, wiarygodności i niezaprzeczalności przekazywanych danych oraz potrzebę ich ochrony przed nieuprawnionym dostępem.

Projekt niniejszego rozporządzenia stanowi zatem wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 24c ustawy, wykonując regulacje ustawowe w zakresie sposobu korzystania z systemu.

Dotychczas organizacja i przeprowadzanie egzaminu na doradcę podatkowego odbywało się w formie pisemnej, z wykorzystaniem dokumentacji papierowej, podobnie jak składanie większości wniosków w procedurze organizacji

egzaminu. Funkcjonujący w ostatnich latach system teleinformatyczny Ministerstwa Finansów wspierał jedynie wewnętrzne prace komórki organizacyjnej w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych odpowiedzialnej za obsługę administracyjno-biurową Komisji Egzaminacyjnej oraz częściowo członków Komisji Egzaminacyjnej, podczas gdy coraz bardziej odczuwalna i pożądana, przede wszystkim przez kandydatów jest potrzeba depapieryzacji i elektronizacji całego procesu egzaminowania i stworzenia narzędzia elektronicznego umożlwiającego skuteczne podejmowanie działań przez osoby z zewnątrz, tj. właśnie kandydatów na doradców podatkowych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Każda z obecnych jak i przyszłych funkcjonalności całego systemu wykorzystywanego w pracy Komisji Egzaminacyjnej do organizowania i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego (której niejako „zewnętrzną" – dedykowaną kandydatom – częścią będzie e-Doradca), stanowi odzwierciedlenie wynikającej już z obowiązujących przepisów ustawy czy aktów doń wykonawczych (w szczególności rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 listopada 2010 r. w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego(Dz. U. z 2016 r. poz. 1972, z późn.zm.)) procedury, na którą składa się ciąg czynności realizowanych przez określonych w niej uczestników, zobowiązanych do przekazania w ich toku konkretnych danych i dokumentów potwierdzających określone w przepisach stany faktyczne, działających w ściśle wynikających z regulacji prawnych ramach czasowych i przedmiotowych. Sam system nie kreuje – i nie będzie kreował – nowych sytuacji prawnych, a jedynie - od strony narzędziowej, informatycznej – wspierać ma przeprowadzane egzaminy na doradcę podatkowego, w oparciu o ten sam, niezmienny od ponad 25 lat schemat (dokonywania zgłoszeń, zbierania danych, płatności, kwalifikowania do procedury egzaminacyjnej czy wzywania do uzupełnienia braków zgłoszenia, wyznaczania daty egzaminów, przeprowadzania egzaminu z części pisemnej, oceniania prac pisemnych i weryfikacji tej oceny, przeprowadzania egzaminu z części ustnej czy wydawania zaświadczenia o złożeniu z wynikiem pozytywnym egzaminu zawodowego).

Tym samym, przechodząc z tradycyjnej (papierowej) formuły egzaminu na całkowicie elektroniczną, system e-Doradca przyczyni się do optymalizacji całego procesu, podniesienia jego jakości, przejrzystości i kompleksowości, zwiększenia bezpieczeństwa przetwarzania danych kandydatów, jak również zmniejszenia obciążeń dla kandydatów, dla których korzystanie z nowych technologii jest powszechne, i którzy są gotowi do realizowania procedury egzaminacyjnej w sposób elektroniczny.

Wykorzystanie systemu z pewnością nie zastąpi merytorycznej pracy Komisji Egzaminacyjnej, niemniej pozwoli na jej zmodernizowanie i wsparcie, a niewątpliwie stanowić będzie znaczne ułatwienie także dla kandydatów zgłaszających się na egzamin. Wprowadzane rozwiązanie daje możliwość korzystania z ww. systemu e-Doradca w zakresie czynności dotyczących egzaminu dokonywanych zarówno przez kandydatów, jak i Komisję Egzaminacyjną.

Projektowane przepisy wpisują się więc w ramy prawne działań realizowanych przez Komisję Egzaminacyjną niemniej z wykorzystaniem narzędzi elektronicznych, celem przede wszystkim nadania tym czynnościom „mocy wiążącej" i określenia ich skutków dla obu stron postępowania egzaminacyjnego (Komisji Egzaminacyjnej i kandydata), co jest uzasadnione zwłaszcza w związku z planowanym udostępnieniem tego narzędzia podmiotom zewnętrznym tj. kandydatom na doradców podatkowych.

Niniejsze rozporządzenie reguluje zatem następujące kwestie:

1) korzystanie z e-Doradcy przez kandydatów na doradców podatkowych i członków Komisji Egzaminacyjnej - określając podstawowe czynności, które realizować będą w systemie teleinformatycznym te dwie grupy uczestników procedury egzaminacyjnej, będący użytkownikami tego systemu, wynikające z przepisów ustawy i wydawanego na podstawie art. 26 ustawy rozporządzenia w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego;

2) udostępnienie użytkownikom konta w e–Doradcy – określając kiedy udostępnienie będzie następowało w przypadków kandydatów (wraz ze złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej albo wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej) oraz członków Komisji Egzaminacyjnej (z chwilą powołania do Komisji Egzaminacyjnej);

3) uwierzytelnianie użytkowników - określając sposób tego uwierzytelniania, które następować będzie przy użyciu środka identyfikacji elektronicznej wydanego w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej, o którym mowa w art. 21a ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 422 i poz. 1222);

4) złożenie pisma w e-Doradcy – określając, iż następować będzie w chwili zarejestrowania w e-Doradcy pisma wysłanego z konta użytkownika;

5) potwierdzenie odbioru pisma – określając sposób potwierdzania w e-Doradcy składania i doręczania pism w sprawach dotyczących egzaminu na doradcę podatkowego pomiędzy Komisją Egzaminacyjną a kandydatem na doradcę podatkowego;

6) poświadczenie doręczenia pisma – określając sposób poświadczenia doręczenia przez Komisję Egzaminacyjną kandydatowi pisma na konto w e-Doradcy.

Podkreślić należy, że przeprowadzenie egzaminu na doradcę podatkowego z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego e-Doradca nie zmienia dotychczasowego wymogu stawiennictwa kandydata w miejscu przeprowadzenia egzaminu. Wykorzystanie systemu nie oznacza możliwości przystępowania do egzaminu na odległość (zdalnie), każdorazowo wymagane nadal będzie przybycie kandydata do sali egzaminacyjnej, gdzie przystąpi do egzaminu przeprowadzanego z użyciem znajdującego się w sali sprzętu komputerowego urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Biorąc pod uwagę, iż przepisy ustawy o doradztwie podatkowym odnoszące się do systemu teleinformatycznego e-Doradca wchodzą w życie z dniem 1 lipca 2026 r. przewidziano, iż także projektowane rozporządzenie określające sposób korzystania z e-Doradcy wejdzie w życie z tym samym dniem, tj. z dniem 1 lipca 2026 r. tak, aby zapewnić kompleksowość uregulowań umożliwiających wykorzystanie systemu e-Doradca do organizacji i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Zakres projektu rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Kandydaci na doradców podatkowych	ok. 3000 rocznie	Dane własne Ministerstwa Finansów	1. Określenie czynności realizowanych w systemie teleinformatycznym e-Doradca. 2. Określenie trybu udostępniania kont i sposobu uwierzytelniania użytkowników systemu e-Doradca. 3. Określenie sposobu potwierdzania w systemie e-Doradca składania i doręczania pism. 4. Określenie formy składanych w e-Doradcy dokumentów.
Członkowie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego	70 osób	ustawa z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym	1. Określenie czynności realizowanych w systemie teleinformatycznym e-Doradca. 2. Określenie trybu udostępniania kont i sposobu uwierzytelniania użytkowników systemu e-Doradca. 3. Określenie sposobu potwierdzania w systemie e-Doradca składania i doręczania pism.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) projekt z chwilą przekazania go do uzgodnień z członkami Rady Ministrów oraz konsultacji publicznych zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji (www.rcl.gov.pl), w celu umożliwienia zgłaszania opinii na jego temat przez wszystkie zainteresowane podmioty.

W ramach konsultacji publicznych projekt ustawy zostanie przekazany m.in. do następujących podmiotów:

1. Krajowa Rada Doradców Podatkowych;
2. Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego;
3. Krajowa Izba Radców Prawnych;
4. Naczelna Rada Adwokacka;
5. Polska Izba Biegłych Rewidentów;
6. Stowarzyszenie Biegłych Rewidentów, Księgowych, Doradców Podatkowych, Prawników i Ekonomistów LIBERTAS;
7. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Wyniki przeprowadzonych konsultacji i opiniowania zostaną przedstawione w raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							

Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie określa sposób korzystania z systemu teleinformatycznego e-Doradca i nie pociąga za sobą skutków dla przedsiębiorców i rodzin, a jedynie dla obywateli będących kandydatami na doradców podatkowych i członkami Komisji Egzaminacyjnej, którym usprawni realizację czynności związanych z egzaminem na doradcę podatkowego, określając sposób wykorzystywania w ich zakresie narzędzia elektronicznego w postaci systemu e-Doradca.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:
Projektowane rozporządzenie określa sposób korzystania z systemu teleinformatycznego e-Doradca, którego celem jest elektronizacja i usprawnienie realizacji czynności związanych z egzaminem na doradcę podatkowego podejmowanych przez kandydatów na doradców podatkowych i członków Komisji Egzaminacyjnej.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy. Elektronizacja procedury egzaminacyjnej może potencjalnie mieć pozytywny wpływ na skrócenie procedury egzaminu na doradcę podatkowego, a w konsekwencji na zwiększenie się liczby osób, które zdają ten egzamin i uzyskują uprawnienia zawodowe doradcy podatkowego i w związku z tym wchodzą na rynek pracy doradców podatkowych w krótszej perspektywie czasowej.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☒ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	Projektowane rozporządzenie pozytywnie wpłynie na informatyzację egzaminu na doradcę podatkowego, gdyż określi sposób korzystania z systemu teleinformatycznego e-Doradca, który będzie wykorzystywany do organizacji i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2026 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu. Efekty wejścia w życie projektowanego rozporządzenia będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A F I N A N S Ó W I G O S P O D A R K I [1)]

z dnia

w sprawie wysokości opłat dotyczących egzaminu na doradcę podatkowego

Na podstawie art. 25 ust. 6 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2117 oraz z 2025 r. poz. ….) zarządza się, co następuje:

§ 1. Opłata wstępna, o której mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym, zwanej dalej „ustawą", jest równa …% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773), zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem", obowiązującego:

1) w dniu ogłoszenia informacji o miesiącu przeprowadzenia części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, zwanego dalej „egzaminem" – za złożenie wniosku, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy;
2) w miesiącu przeprowadzenia części ustnej egzaminu – za złożenie wniosku, o którym mowa w art. 24 ust. 6 ustawy.

§ 2. Opłata egzaminacyjna, o której mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy:

1) za część pisemną egzaminu – jest równa …% minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu ogłoszenia informacji o miesiącu przeprowadzenia części pisemnej egzaminu;
2) za część ustną egzaminu – jest równa …% minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w miesiącu przeprowadzenia tej części egzaminu.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2026 r.

MINISTER FINANSÓW
I GOSPODARKI

[1)] Minister Finansów i Gospodarki kieruje działem administracji rządowej – finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów i Gospodarki (Dz. U. poz. 997).

UZASADNIENIE

Przygotowanie projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie wysokości opłat dotyczących egzaminu na doradcę podatkowego, które zastąpi obowiązujące rozporządzenie Ministra Finansów z dnia z dnia 17 lutego 2023 r. w sprawie wysokości opłaty za egzamin na doradcę podatkowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 416), wynika ze zmian w art. 25 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2117 oraz z 2025 r.. poz. .) – dalej także jako: „ustawa", wprowadzonych ustawą z dnia … 2025 r. o zmianie ustawy o doradztwie podatkowym oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. poz. …), zwanej dalej także „ustawą nowelizującą", dotyczących opłat ponoszonych przez osoby ubiegające się o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego i wyznaczenie terminu części pisemnej albo ustnej egzaminu, związanych przede wszystkim z wyodrębnieniem – w miejsce jednej łącznej opłaty za egzamin (tj. część pisemną i ustną egzaminu), dwóch oddzielnych opłat egzaminacyjnych – uiszczanych odpowiednio do etapu procedury egzaminacyjnej, na którym znajduje się kandydat – odrębnie za część pisemną i ustną egzaminu, a także wprowadzeniem opłaty wstępnej za złożenie wniosku, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy i wniosku, o którym mowa w art. 24 ust. 6 ustawy – uiszczanej raz w cyklu egzaminacyjnym.

Zgodnie z nowym brzmieniem art. 25 ust. 1 ustawy, za:

1) złożenie wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu (art. 21 ust. 1 ustawy) oraz wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu (art. 24 ust. 6 ustawy) pobiera się opłatę wstępną nie wyższą niż równowartość minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773), zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem";
2) egzamin na doradcę podatkowego pobiera się opłaty egzaminacyjne, oddzielnie za część pisemną i ustną egzaminu, przy czym każda z tych opłat nie może być wyższa niż równowartość minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Stosownie do art. 25 ust. 2 ustawy opłata wstępna i opłaty egzaminacyjne stanowią dochód budżetu państwa.

Podstawę prawną upoważniającą ministra właściwego do spraw finansów publicznych do wydania niniejszego rozporządzenia stanowi art. 25 ust. 6 ustawy, zgodnie z którym minister

właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy (opłata wstępna i opłaty egzaminacyjne oddzielnie za część pisemną i ustną egzaminu), mając na uwadze koszty rozpatrzenia wniosków, o których mowa w art. 21 ust. 1 i art. 24 ust. 6 ustawy, i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego oraz wydatki związane z funkcjonowaniem Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do spraw Doradztwa Podatkowego, zwanej dalej „Komisją Egzaminacyjną".

Wzorując się na przepisach rozporządzeń określających wysokość opłat za egzaminy przeprowadzane w procedurze nabywania uprawnień w zbliżonych zawodach, których przedstawiciele także są uprawnieni do zawodowego wykonywania doradztwa podatkowego (radcy prawni i adwokaci) oraz uwzględniając wprowadzone do ustawy odwołanie do wysokości minimalnego wynagrodzenia, w niniejszym rozporządzeniu przewidziano określenie wysokości opłaty wstępnej i opłat egzaminacyjnych poprzez wskazanie procentowej wielkości minimalnego wynagrodzenia, której odpowiada wysokość każdej z tych opłat oraz wskazanie dnia albo okresu, z którego obowiązujące minimalne wynagrodzenie będzie brane pod uwagę dla ustalenia konkretnej wartości opłaty wstępnej i opłat egzaminacyjnych. Dla ułatwienia kandydatom wnoszenia opłat związanych z egzaminem w prawidłowej wysokości, zgodnie z wprowadzanym art. 25 ust. 7 ustawy, kwoty opłat obliczone zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 25 ust. 6 ustawy, ogłaszać będzie Sekretarz Komisji Egzaminacyjnej w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Rozwiązanie to, funkcjonujące od wielu lat w odniesieniu do opłat za egzamin wstępny na aplikację radcowską i adwokacką oraz opłat za egzamin radcowski i adwokacki, pozwala – bez konieczności każdorazowej zmiany rozporządzenia– uwzględnić zmiany społeczno-gospodarcze i zmiany siły nabywczej pieniądza zachodzące na przestrzeni lat, mające swoje odzwierciedlenie m.in. w wysokości minimalnego wynagrodzenia, którego wysokość ustalana jest zasadniczo corocznie.

Dodatkowo zasadność dostosowania wysokości poszczególnych opłat związanych z egzaminem (wstępnej, za część pisemną egzaminu oraz za część ustną egzaminu) do ponoszonych przez budżet państwa kosztów przeprowadzania egzaminów oraz wydatków związanych z funkcjonowaniem Komisji Egzaminacyjnej na kolejnych etapach jej prac, przesądza o konieczności całkowicie nowego ich zwymiarowania.

Określając wysokość opłaty wstępnej, należy mieć na względzie, że każdy wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej albo ustnej egzaminu angażuje członków Komisji Egzaminacyjnej oraz pracowników Ministerstwa Finansów realizujących zadania związane z obsługą administracyjno-biurową Komisji Egzaminacyjnej, którzy podejmują działania niezbędne do rozpatrzenia wniosku, ustalenia i zweryfikowania spełnienia przez kandydata warunków dopuszczenia do egzaminu. Działania w tym zakresie wymagają nie tylko analizy wniosku, ale często wezwania kandydata do uzupełnienia jego braków, prowadzenia często bardziej rozbudowanej korespondencji, analizy przesłanej ponownie przez kandydata dokumentacji, poinformowania o dopuszczeniu do egzaminu, a w przypadku ustalenia niespełnienia przez kandydata warunków dopuszczenia określonych w ustawie wydania przez Komisję Egzaminacyjną albo działającego z jej upoważnienia przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej, decyzji administracyjnej o odmowie dopuszczenia do egzaminu. Następnie – w przypadku kwestionowania tej decyzji przez kandydata – konieczne jest rozpatrzenie przez Komisję Egzaminacyjną wniosku kandydata o ponowne rozpatrzenie sprawy, a na dalszym etapie – w przypadku zaskarżenia przez kandydata decyzji Komisji Egzaminacyjnej do sądu – także sporządzenie odpowiedzi na skargę i innych pism procesowych oraz udział w postępowaniu sądowym prowadzonym przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym, a następnie także przed Naczelnym Sądem Administracyjnym. Z realizacją tego rodzaju czynności, poza kosztami obsługi Komisji Egzaminacyjnej zapewnianej przez komórkę organizacyjną w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych, wiążą się ponoszone przez budżet państwa koszty wynagrodzenia przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej oraz członków Komisji Egzaminacyjnych biorących udział w ewentualnym posiedzeniu Komisji Egzaminacyjnej, czy też koszty zwrotu ich podróży służbowych związanych ze wykonywanym zadaniem – których odzwierciedleniem powinna być opłata wstępna.

A zatem, na koszty rozpatrzenia wniosków, o których mowa w art. 21 ust. 1 i art. 24 ust. 6 ustawy, składają się przede wszystkim wydatki na:

- koszty obsługi administracyjno-biurowej zapewnianej przez komórkę organizacyjną w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych realizującej zadania związane z zapewnieniem obsługi administracyjno-biurowej Komisji Egzaminacyjnej,
- koszty funkcjonowania systemu teleinformatycznego e-Doradca,
- wynagrodzenie przewodniczącego i sekretarza Komisji Egzaminacyjnej,

– wynagrodzenia członków Komisji Egzaminacyjnej, w przypadku podejmowania czynności przez cały skład Komisji Egzaminacyjnej.

W projektowanym rozporządzeniu przewidziano zatem, że opłata wstępna za złożenie wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu albo wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu będzie równa …% minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego w:

– dniu ogłoszenia informacji o miesiącu przeprowadzenia części pisemnej egzaminu – w przypadku wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu (wniosek, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy),
– miesiącu przeprowadzenia części ustnej egzaminu – w przypadku wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu (wniosek, o którym mowa w art. 24 ust. 6 ustawy, składany przez absolwenta kierunku studiów objętego umową zawartą przez Komisje Egzaminacyjną z uczelnią).

Z uwagi na odmienny sposób organizacji każdej z części egzaminu (pisemnej - przeprowadzanej na ogół dwa razy w roku i części ustnej - która odbywa się niemal w każdym miesiącu), w ramach którego składanie wniosków dotyczących wyznaczenia terminu części pisemnej egzaminu następuje ze znacznym, bo kilkumiesięcznym, wyprzedzeniem, natomiast składanie wniosków dotyczących wyznaczenia terminu części ustnej egzaminu następuje w krótszym terminie – do 15 dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym kandydat deklaruje chęć zdawania części ustnej egzaminu, zasadne jest zróżnicowanie terminu, w którym obowiązujące minimalne wynagrodzenie będzie brane pod uwagę dla ustalenia wartości opłaty wstępnej – odmiennie w stosunku do części pisemnej i części ustnej egzaminu, przy pozostawieniu tej samej wielkości procentowej opłaty wstępnej w odniesieniu do minimalnego wynagrodzenia.

Opłaty egzaminacyjne z kolei – zarówno opłata egzaminacyjna za część pisemną jak i opłata egzaminacyjna za część ustną egzaminu – powinny pokrywać koszty przeprowadzania danej części egzaminu na doradcę podatkowego oraz wydatki związane z funkcjonowaniem Komisji Egzaminacyjnej. Są to koszty związane przede wszystkim z: weryfikacją wniosków kandydatów o wyznaczenie terminu części pisemnej albo ustnej egzaminu i prowadzeniem w związku z tym stosownej komunikacji z kandydatem oraz przygotowywaniem odpowiedniej na tym etapie procedury dokumentacji; wyznaczeniem egzaminu i zawiadomieniem o jego

terminie (co obejmuje szereg czynności technicznych i logistycznych, których adresatami są nie tylko kandydaci ale i poszczególni członkowie Komisji Egzaminacyjnej pełniący - tak w pracy całego gremium jak i poszczególnych składów egzaminacyjnych – określone role), zaciągnięciem przez Ministerstwo Finansów zobowiązania finansowego na najem sal egzaminacyjnych (zawarcie umowy z podmiotem zewnętrznym dysponującym salą odpowiadającą wymogom przeprowadzenia egzaminu na doradcę podatkowego); wyznaczeniem członków Komisji Egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu i koniecznością wypłaty z tego tytułu wynagrodzenia; wypłatą wynagrodzenia za dokonanie ponownej oceny pracy egzaminacyjnej czy też zorganizowaniem i opłaceniem przez członków Komisji Egzaminacyjnej podróży służbowej na egzamin (podróż i nocleg), której koszt zwracany jest z budżetu państwa. Niezależnie od powyższego na bieżąco – jako konieczny element przeprowadzania egzaminów na doradcę podatkowego – ponoszone będą koszty wynagrodzeń członków Komisji Egzaminacyjnej za: opracowanie pytań i zadań egzaminacyjnych, wykazu tytułu aktów prawnych stanowiących ich podstawę oraz przykładowych pytań i zadań egzaminacyjnych wraz z odpowiedziami celem ich publikacji. Wymienione koszty ponoszone są przez budżet państwa niezależnie od tego, czy kandydat, który zgłosił się na egzamin, następnie faktycznie do niego przystąpił. W konsekwencji zmian wprowadzanych ustawą nowelizującą w przypadku niestawiennictwa na części pisemnej egzaminu albo na części ustnej egzaminu – raz w cyklu egzaminacyjnym dla każdej z tych części egzaminu – kandydat będzie miał możliwość uzyskać zwrot połowy opłaty egzaminacyjnej bez względu na przyczynę niestawiennictwa, co oznacza, że dwa razy w cyklu egzaminacyjnym poniesie jedynie połowę kosztów zorganizowania egzaminu, na który się zgłosił, a pozostałe koszty tego egzaminu poniesie budżet państwa.

Na koszty przeprowadzania egzaminu składają się zatem przede wszystkim wydatki na:

- najmem sal egzaminacyjnych wraz z wyposażeniem technicznym zapewniającym przeprowadzania egzaminu z wykorzystaniem systemu e-Doradca,
- materiały biurowe do przygotowania egzaminu,
- utrzymanie i eksploatację sprzętu komputerowego oraz aktualizację stosownego oprogramowania,
- eksploatację sprzętu poligraficznego do przygotowania ww. dokumentacji związanej z egzaminem,
- wynagrodzenia członków składu egzaminacyjnego za przeprowadzenie egzaminu,

- wynagrodzenia przewodniczącego składu egzaminacyjnego za dokonanie ponownej oceny pracy egzaminacyjnej,
- koszty podróży służbowych członków Komisji Egzaminacyjnej związanych z przeprowadzaniem egzaminu.

W wydatkach związanych z funkcjonowaniem Komisji Egzaminacyjnej uwzględnić ponadto należy choćby:

- wynagrodzenia członków Komisji Egzaminacyjnej za opracowanie pytań i zadań egzaminacyjnych oraz udział w posiedzeniach Komisji Egzaminacyjnej (pracujących w ramach zespołów do opracowywania pytań i zadań),
- wynagrodzenia przewodniczącego i sekretarza Komisji Egzaminacyjnej, którzy realizują stałe i bieżące zadania związane z organizacją egzaminu,
- zwrot kosztów podróży służbowych członków Komisji Egzaminacyjnej związanych z pracami Komisji Egzaminacyjnej,
- zakup materiałów biurowych na bieżące potrzeby Komisji Egzaminacyjnej.

Opłata egzaminacyjna za część pisemną egzaminu, której wysokość powinna odzwierciedlać wydatki ponoszone przez budżet państwa na organizację (przeprowadzanie) części pisemnej egzaminu i funkcjonowanie Komisji Egzaminacyjnej, ustalona została – tak jak opłata wstępna – jako część procentowa minimalnego wynagrodzenia i zgodnie z projektowanym rozporządzeniem wynosić będzie … % minimalnego wynagrodzenia obowiązującego – konsekwentnie jak w przypadku opłaty wstępnej dotyczącej wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu – w dniu ogłoszenia informacji o miesiącu przeprowadzenia części pisemnej egzaminu.

Opłata egzaminacyjna za część ustną egzaminu, której wysokość powinna odzwierciedlać wydatki ponoszone przez budżet państwa na organizację (przeprowadzanie) części ustnej egzaminu i funkcjonowanie Komisji Egzaminacyjnej, ustalona została także jako część procentowa minimalnego wynagrodzenia i wynosić będzie … % minimalnego wynagrodzenia obowiązującego – konsekwentnie jak w przypadku opłaty wstępnej dotyczącej wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu – w miesiącu przeprowadzenia części ustnej egzaminu.

W związku z ustawowym rozdzieleniem opłat za obie części egzaminu, w niniejszym rozporządzeniu nie wyodrębniono już opłaty za ponowny egzamin z części pisemnej albo ustnej

egzaminu, albowiem wysokość opłaty egzaminacyjnej – w przypadku ponownego wnioskowania przez kandydata w ramach tego samego cyklu egzaminacyjnego o wyznaczenie terminu części pisemnej albo ustnej egzaminu – będzie równa wysokości opłaty egzaminacyjnej odpowiednio za część pisemną albo część ustną egzaminu.

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2026 r. i zastąpi rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17 lutego 2023 r. w sprawie wysokości opłaty za egzamin na doradcę podatkowego (Dz. U. poz. 416), które w związku z dokonywaną na mocy ustawy nowelizującej zmianą art. 25 ustawy stanowiącego delegację dla wydania tego aktu wykonawczego traci moc z dniem 1 lipca 2026 r.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projekt nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt, z chwilą przekazania do uzgodnień i konsultacji publicznych, zostanie udostępniony na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie wysokości opłat dotyczących egzaminu na doradcę podatkowego **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Finansów **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Jarosław Neneman Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Beata Rogowska-Rajda Dyrektor Departamentu Systemu Podatkowego w Ministerstwie Finansów Tel: 22 694 38 86 e-mail: sekretariat.dts@mf.gov.pl	**Data sporządzenia** 20.08.2025 **Źródło:** Upoważnienie ustawowe art. 25 ust.6 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2117 oraz z 2025 r. poz. …) **Nr w wykazie prac …….**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Przygotowanie projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie wysokości opłat dotyczących egzaminu na doradcę podatkowego, wynika z konieczności zrealizowania delegacji ustawowej zawartej w art. 25 ust. 6 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2117 oraz z 2025 r. poz. …), zwanej dalej „ustawą", który – wprowadzany na mocy ustawy z dnia … 2025 r. o zmianie ustawy o doradztwie podatkowym oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. poz. …), zwanej dalej „ustawą nowelizującą" – wchodzi w życie 1 lipca 2026 r. Projektowane rozporządzenie zastąpi obowiązujące rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17 lutego 2023 r. w sprawie wysokości opłaty za egzamin na doradcę podatkowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 416), które w związku z dokonaną ustawą nowelizującą zmianą art. 25 ust. 2 ustawy stanowiącego podstawę jego wydania, traci moc z dniem wejścia w życie tej zmiany, tj. z dniem 1 lipca 2026 r.

Jednocześnie, w związku z wprowadzaną ustawą nowelizującą do art. 25 ust. 1 ustawy zmianą systemu opłat za egzamin na doradcę podatkowego, konieczne jest określenie – w miejsce przewidzianych w ww. rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 17 lutego 2023 r. wysokości opłat: opłaty za egzamin oraz opłaty za ponowny egzamin z części pisemnej albo ustnej – wysokości dwóch opłat egzaminacyjnych, odrębnie za część pisemną i część ustną egzaminu, oraz opłaty wstępnej przy uwzględnieniu ponoszonych przez budżet państwa na każdym z etapów organizacji i przeprowadzania egzaminu kosztów oraz wydatków związanych z funkcjonowaniem w tym zakresie Komisji Egzaminacyjnej (jako całego gremium i poszczególnych jej członków).

Zgodnie zatem z nowym art. 25 ust. 6 ustawy minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty wstępnej i opłat egzaminacyjnych, mając na uwadze koszty rozpatrzenia wniosków, o których mowa w art. 21 ust. 1 i art. 24 ust. 6 ustawy i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego oraz wydatki związane z funkcjonowaniem Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do spraw Doradztwa Podatkowego (zwanej dalej „Komisją Egzaminacyjną").

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Zgodnie z nowym brzmieniem art. 25 ust. 1 ustawy, za:

1) złożenie wniosku, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy (wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu) i wniosku, o którym mowa w art. 24 ust. 6 ustawy (wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu) pobiera się opłatę wstępną nie wyższą niż równowartość minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773), zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem";
2) egzamin na doradcę podatkowego pobiera się opłaty egzaminacyjne, oddzielnie za część pisemną i ustną egzaminu, przy czym każda z tych opłat nie może być wyższa niż równowartość minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Zarówno opłata wstępna jak i opłaty egzaminacyjne, tak jak dotychczas obowiązujące opłaty za egzamin, stanowią dochód budżetu państwa (art. 25 ust. 2 ustawy).

Określając wysokość opłaty wstępnej należy mieć na względzie, że każdy wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu albo wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu angażuje członków Komisji Egzaminacyjnej oraz pracowników Ministerstwa Finansów realizujących zadania związane z obsługą administracyjno-biurową Komisji Egzaminacyjnej, którzy podejmują działania niezbędne do rozpatrzenia wniosku, ustalenia i zweryfikowania spełnienia przez kandydata warunków dopuszczenia do egzaminu. Działania w tym zakresie wymagają nie tylko analizy wniosku, ale często wezwania kandydata do uzupełnienia jego braków,

prowadzenia często bardziej rozbudowanej korespondencji, analizy przesłanej ponownie przez kandydata dokumentacji, poinformowania o dopuszczeniu do egzaminu, a w przypadku ustalenia niespełnienia przez kandydata warunków dopuszczenia określonych w ustawie wydania przez Komisję Egzaminacyjną albo działającego z jej upoważnienia przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej, decyzji administracyjnej o odmowie dopuszczenia do egzaminu. Z realizacją tego rodzaju czynności, poza kosztami obsługi Komisji Egzaminacyjnej zapewnianej przez pracowników Ministerstwa Finansów (komórki organizacyjnej w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych) wiążą się ponoszone przez budżet państwa koszty wynagrodzenia przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej oraz członków Komisji Egzaminacyjnych, a także wydatki z tytułu zwrotu kosztów ich podróży służbowych związanych z wykonywanym zadaniem - których odzwierciedleniem powinna być (w związku z ponoszeniem ich na tym etapie procedury egzaminacyjnej) opłata wstępna.

Opłaty egzaminacyjne z kolei – zarówno opłata egzaminacyjna za część pisemną jak i opłata egzaminacyjna za część ustną egzaminu – powinny pokrywać koszty przeprowadzania danej części egzaminu na doradcę podatkowego oraz wydatki związane z funkcjonowaniem Komisji Egzaminacyjnej i realizacją przez to gremium zadań związanych z organizacją i przeprowadzaniem egzaminu, które związane są przede wszystkim z weryfikacją wniosków o wyznaczenie terminu części pisemnej albo ustnej egzaminu, zawiadomieniem o jego terminie, zaciągnięciem zobowiązań finansowych na najem sal egzaminacyjnych, opracowaniem pytań i zadań egzaminacyjnych, dokonywaniem oceny prac egzaminacyjnych i wpłatą wynagrodzenia członkom składu egzaminacyjnego oraz zwrotem kosztów podróży służbowych członków Komisji Egzaminacyjnej realizujących zadania związane z egzaminem.

Wzorując się na przepisach rozporządzeń określających wysokość opłat za egzaminy przeprowadzane w procedurze nabywania uprawnień w zbliżonych zawodach, których przedstawiciele są także uprawnieni do zawodowego wykonywania doradztwa podatkowego (radcy prawni i adwokaci) oraz uwzględniając wprowadzone do ustawy odwołanie do wysokości minimalnego wynagrodzenia, w niniejszym rozporządzeniu przewidziano określenie wysokości opłaty wstępnej i opłat egzaminacyjnych poprzez wskazanie procentowej wielkości minimalnego wynagrodzenia, której odpowiada wysokość każdej z tych opłat oraz wskazanie dnia albo okresu, z którego obowiązujące minimalne wynagrodzenie będzie brane pod uwagę dla ustalenia konkretnej wartości opłaty. Rozwiązanie to, funkcjonujące od wielu lat w odniesieniu do opłat za egzamin wstępny na aplikację radcowską i adwokacką oraz opłat za egzamin radcowski i adwokaci, pozwala także – bez konieczności każdorazowej zmiany rozporządzenia – uwzględnić zmiany społeczno-gospodarcze i zmiany wartości pieniądza zachodzące na przestrzeni lat, mające swoje odzwierciedlenie w wysokości minimalnego wynagrodzenia, którego wysokość ustalana jest zasadniczo corocznie. Dla ułatwienia kandydatom wnoszenia opłat związanych z egzaminem w prawidłowej wysokości, zgodnie z wprowadzanym art. 25 ust. 7 ustawy, kwoty opłat obliczone zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 25 ust. 6 ustawy, ogłaszać będzie Sekretarz Komisji Egzaminacyjnej w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Z uwagi na odmienny sposób organizacji części pisemnej i części ustnej egzaminu, w ramach którego składanie wniosków dotyczących wyznaczenia terminu części pisemnej egzaminu następuje ze znacznym, bo kilkumiesięcznym wyprzedzeniem, natomiast składanie wniosków dotyczących wyznaczenia terminu części ustnej egzaminu następuje w krótszym terminie – do 15 dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym kandydat deklaruje chęć zdawania części ustnej egzaminu, zasadne jest zróżnicowanie terminu, w którym obowiązujące minimalne wynagrodzenie będzie brane pod uwagę dla ustalenia wartości opłaty wstępnej i opłat egzaminacyjnych – odmiennie w stosunku do części pisemnej i części ustnej egzaminu.

Podkreślić należy, że opłata za egzamin na doradcę podatkowego, powinna także pokryć koszty organizacji egzaminów, na które kandydat się zgłasza, ale się nie stawia i uzyskiwać będzie raz dla każdej z części egzaminu w trakcie cyklu egzaminacyjnego – na podstawie art. 25 ust. 5 ustawy – zwrot połowy opłaty egzaminacyjnej uiszczonej za daną część egzaminu, podczas gdy pozostałe koszty organizacji tego egzaminu ponosić będzie budżet państwa.

Określenie wysokości opłaty wstępnej i opłat egzaminacyjnych nastąpi na etapie prac legislacyjnych prowadzonych bezpośrednio nad niniejszym projektem rozporządzenia.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Zakres projektu rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Kandydaci na doradców podatkowych	ok. 3000 rocznie	Dane własne Ministerstwa Finansów	Określenie wysokości opłat uiszczanych przez osoby ubiegające się o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego i wyznaczenie terminu części pisemnej albo ustnej tego egzaminu (opłata wstępna, opłata egzaminacyjna

			za część pisemną egzaminu, opłata egzaminacyjna za część ustną egzaminu).

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) projekt z chwilą przekazania go do uzgodnień z członkami Rady Ministrów oraz konsultacji publicznych zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji (www.rcl.gov.pl), w celu umożliwienia zgłaszania opinii na jego temat przez wszystkie zainteresowane podmioty.

W ramach konsultacji publicznych projekt ustawy zostanie przekazany m.in. do następujących podmiotów:

1. Krajowa Rada Doradców Podatkowych;
2. Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego;
3. Krajowa Izba Radców Prawnych;
4. Naczelna Rada Adwokacka;
5. Polska Izba Biegłych Rewidentów;
6. Stowarzyszenie Biegłych Rewidentów, Księgowych, Doradców Podatkowych, Prawników i Ekonomistów LIBERTAS;
7. Stowarzyszenie Księgowych w Polsce;
8. Krajowa Izba Biur Rachunkowych;
9. Fundacja Rozwoju Rachunkowości w Polsce.

Wyniki przeprowadzonych konsultacji zostaną przedstawione w raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy opłata wstępna i opłaty egzaminacyjne stanowią dochód budżetu państwa.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Określenie wysokości opłaty wstępnej i opłat egzaminacyjnych nastąpi na etapie prac legislacyjnych prowadzonych bezpośrednio nad niniejszym projektem rozporządzenia i wówczas możliwe będzie wskazanie wpływu tych opłat na budżet państwa.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

	Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian	0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
duże przedsiębiorstwa							

W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy opłata wstępna i opłaty egzaminacyjne stanowią dochód budżetu państwa. Określenie wysokości opłaty wstępnej i opłat egzaminacyjnych nastąpi na etapie prac legislacyjnych prowadzonych bezpośrednio nad niniejszym projektem rozporządzenia i wówczas możliwe będzie wskazanie ewentualnego wpływu tych opłat na obywateli będących osobami zainteresowanymi przystąpieniem do egzaminu na doradcę podatkowego.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:
Projektowane rozporządzenie określa wysokość opłat związanych z egzaminem na doradcę podatkowego – opłaty wstępnej oraz opłat egzaminacyjnych, których obowiązek uiszczenia przez osoby zainteresowane przystąpieniem do egzaminu na doradcę podatkowego wynika z art. 25 ust. 1 ustawy i nie zmienia obciążeń regulacyjnych.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy.
Jednocześnie wysokość opłat związanych z egzaminem na doradcę podatkowego – tak jak w przypadku opłat dotyczących innych egzaminów zawodowych – może mieć znaczenie dla podejmowania przez osoby zainteresowane wykonywaniem zawodu doradcy podatkowego decyzji o rozpoczęciu procesu nabywania tych uprawnień zawodowych, w tym o złożeniu wniosku do Komisji Egzaminacyjnej i ubieganiu się o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	Projekt nie będzie miał wpływu na ww. obszary.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2026 r. i będzie miało zastosowanie do wysokości opłat za egzaminy przeprowadzane od dnia 1 lipca 2026 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu. Zainteresowanie egzaminem na doradcę podatkowego zależy od indywidualnego podejścia poszczególnych osób i nie jest możliwe zidentyfikowanie szczególnego i bezpośredniego powiązania i uzależnienia tego zainteresowania od wysokości opłat związanych z egzaminem.
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)
Brak.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A F I N A N S Ó W I G O S P O D A R K I [1)]

z dnia

w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego

Na podstawie art. 26 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2117 oraz z 2025 r. poz. …) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) termin i sposób składania wniosków, o których mowa w art. 21 ust. 1 i art. 24 ust. 6 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym, zwanej dalej „ustawą", oraz tryb postępowania z tymi wnioskami;
2) termin i sposób wnoszenia opłaty wstępnej;
3) termin i sposób wnoszenia opłat egzaminacyjnych oraz tryb i sposób dokonywania ich zwrotu;
4) sposób organizowania i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego, w tym czas trwania egzaminu oraz szczegółowy tryb i sposób wyznaczania składów egzaminacyjnych, sposób dokonywania oceny egzaminu i jej weryfikacji, wyznaczania terminów części pisemnej i ustnej egzaminu oraz przygotowywania zestawów pytań i zadań egzaminacyjnych;
5) szczegółowe zadania Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do spraw Doradztwa Podatkowego, zwanej dalej „Komisją Egzaminacyjną", przewodniczącego i sekretarza Komisji Egzaminacyjnej, przewodniczących i sekretarzy składów egzaminacyjnych oraz regulamin działania Komisji Egzaminacyjnej;
6) wysokość wynagrodzeń przewodniczącego i sekretarza Komisji Egzaminacyjnej;

[1)] Minister Finansów i Gospodarki kieruje działem administracji rządowej - finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów i Gospodarki (Dz.U. z 2025 r. poz. 997).

7) sposób ustalania i wysokość wynagrodzeń członków Komisji Egzaminacyjnej za udział w pracach, w tym w posiedzeniach Komisji Egzaminacyjnej, przeprowadzaniu egzaminów, przygotowaniu pytań i zadań egzaminacyjnych oraz rozpatrywaniu wniosków uczelni, o których mowa w art. 22b ust. 2 ustawy i bieżącej weryfikacji umów, o której mowa w art. 22b ust. 9 ustawy;
8) szczegółowe warunki i tryb dokonywania zwrotu kosztów podróży i noclegów przysługującego członkom Komisji Egzaminacyjnej, poniesionych w związku z udziałem w pracach Komisji Egzaminacyjnej.

Rozdział 2.

Szczegółowe zadania i regulamin działania Komisji Egzaminacyjnej

§ 2. Do zadań Komisji Egzaminacyjnej należy:
1) zamieszczanie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych zakresu tematycznego egzaminu dla osób, o których mowa w art. 20 ust. 2 i 5 ustawy;
2) określanie trybu pracy zespołów, o których mowa w art. 22 ust. 12 pkt 2 ustawy, w tym weryfikacji aktualności pytań i zadań egzaminacyjnych;
3) realizacja innych zadań określonych w ustawie.

§ 3. 1. Komisja Egzaminacyjna obraduje na posiedzeniach, zwoływanych i prowadzonych przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej.

2. Posiedzenia Komisji Egzaminacyjnej mogą odbywać się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej umożliwiających przekazywanie obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym.

§ 4. Komisja Egzaminacyjna podejmuje uchwały we wszystkich sprawach należących do jej kompetencji na posiedzeniu albo w trybie obiegowym. Decyzje w sprawie podjęcia uchwały w trybie obiegowym podejmuje przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej.

§ 5. 1. Na posiedzeniach Komisja Egzaminacyjna podejmuje uchwały zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy członków Komisji Egzaminacyjnej.

2. W trybie obiegowym Komisja Egzaminacyjna podejmuje uchwały w formie pisemnej, bezwzględną większością głosów. Uchwały Komisji Egzaminacyjnej podjęte w trybie obiegowym są ważne, jeżeli w wyznaczonym terminie głosy oddała co najmniej połowa jej członków.

3. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej.

4. Uchwały podpisuje przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej.

Rozdział 3.

Szczegółowe zadania przewodniczącego i sekretarza Komisji Egzaminacyjnej, przewodniczących oraz sekretarzy składów egzaminacyjnych

§ 6. 1. Do zadań przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej należy w szczególności:

1) organizowanie i koordynowanie prac Komisji Egzaminacyjnej, w tym poprzez wydawanie zarządzeń;
2) zapewnienie wykonania uchwał Komisji Egzaminacyjnej;
3) wyznaczanie członków Komisji Egzaminacyjnej do realizacji bieżących prac Komisji Egzaminacyjnej, w tym przygotowania do publikacji wykazu tytułów aktów prawnych stanowiących podstawę opracowywanych pytań i zadań egzaminacyjnych oraz przykładowych pytań i zadań egzaminacyjnych wraz z odpowiedziami;
4) informowanie kandydatów na doradców podatkowych, zwanych dalej „kandydatami”, o dopuszczeniu do egzaminu;
5) podejmowanie w imieniu Komisji Egzaminacyjnej – w przypadku uzyskania upoważnienia, o którym mowa w art. 21 ust. 2a ustawy – decyzji o odmowie dopuszczenia do egzaminu, o której mowa w art. 21 ust. 2 i art. 24 ust. 8 ustawy;
6) informowanie o pozostawieniu bez rozpatrzenia wniosków, o których mowa w § 10 ust. 1 lub 2 albo § 11 ust. 1;
7) udzielanie kandydatom wyjaśnień w sprawach należących do właściwości Komisji Egzaminacyjnej;
8) rozpatrywanie wniosków o wydłużenie czasu trwania egzaminu kandydata będącego osobą niepełnosprawną oraz informowanie go o wydłużeniu tego czasu;
9) odwoływanie części pisemnej lub ustnej egzaminu w przypadkach, o których mowa § 22 ust. 1;
10) podpisywanie zaświadczeń potwierdzających złożenie egzaminu z wynikiem pozytywnym;11) realizacja innych zadań określonych w art. 23 ust. 1 ustawy.

2. Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej realizuje zadania związane z zawieraniem z uczelniami umów, o których mowa w art. 22b ust. 1 ustawy, określone w odrębnych przepisach.

§ 7. 1. Do zadań sekretarza Komisji Egzaminacyjnej należy:

1) ogłaszanie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych informacji o miesiącu, w którym zostanie przeprowadzona część pisemna egzaminu;
2) informowanie kandydatów o pozostawieniu bez rozpatrzenia wniosków, o których mowa w § 13 ust. 1 albo § 14 ust. 1;
3) sporządzanie listy kandydatów zakwalifikowanych na wyznaczony termin egzaminu, zawierającej imiona i nazwiska kandydatów;
4) informowanie kandydatów, nie później niż w terminie 7 dni przed dniem egzaminu, o terminie i miejscu przeprowadzenia części pisemnej lub ustnej egzaminu;
5) ogłaszanie wyników części pisemnej egzaminu;
6) rozpatrywanie wniosków o zwrot połowy opłaty egzaminacyjnej, o którym mowa w art. 25 ust. 5 ustawy;
7) rozpatrywanie wniosków o udostępnienie do wglądu pracy egzaminacyjnej oraz wyznaczanie członka Komisji Egzaminacyjnej obecnego przy wglądzie do prac egzaminacyjnych;
8) akceptowanie wniosku przewodniczącego składu egzaminacyjnego o wypłatę wynagrodzeń dla członków składu egzaminacyjnego za przeprowadzenie egzaminu;
9) przygotowanie wniosków o wypłatę wynagrodzeń dla członków Komisji Egzaminacyjnej za:
   a) udział w posiedzeniach Komisji Egzaminacyjnej,
   b) opracowanie w ramach pracy w zespole, o którym mowa w art. 22 ust. 12 pkt 2 ustawy, pytań i zadań egzaminacyjnych – na podstawie informacji przekazanej przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej,
   c) dokonanie ponownej oceny pracy egzaminacyjnej,
   d) udział w pracach zespołów, o których mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy;
10) przygotowanie dokumentacji dotyczącej zwrotu opłaty egzaminacyjnej w przypadkach, o których mowa w art. 25 ust. 4 ustawy oraz w przypadkach pozostawienia bez rozpatrzenia wniosków, o których mowa w § 10 ust. 1, § 11 ust. 1 albo wniosku o wyznaczenie terminu części pisemnej albo ustnej egzaminu;
11) podawanie do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych informacji o:

a) odwołaniu części pisemnej lub ustnej egzaminu,

b) wystąpieniu i usunięciu awarii e-Doradcy, o której mowa w art. 24b ust. 11 ustawy.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1, sekretarz Komisji Egzaminacyjnej wykonuje przy pomocy komórki organizacyjnej wyodrębnionej w strukturze urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych, o której mowa w art. 22 ust. 14 ustawy.

§ 8. Do zadań przewodniczącego składu egzaminacyjnego należy:

1) przekazywanie informacji, o których mowa w § 26 ust. 3;
2) sprawowanie nadzoru nad prawidłowym przebiegiem egzaminu;
3) wykluczanie, w przypadkach określonych w § 27 ust. 1, kandydata z egzaminu;
4) informowanie kandydata o wyniku części ustnej egzaminu;
5) dokonywanie ponownej oceny pracy egzaminacyjnej i sporządzanie uzasadnienia tej oceny albo informowanie kandydata o pozostawieniu bez rozpatrzenia jego wniosku o dokonanie ponownej oceny pracy egzaminacyjnej;
6) sporządzenie wniosku o wypłatę wynagrodzeń dla członków składu egzaminacyjnego za przeprowadzenie egzaminu.

§ 9. Do zadań sekretarza składu egzaminacyjnego należy:

1) sporządzenie protokołu z przebiegu części pisemnej i ustnej egzaminu;
2) zapewnienie prawidłowego dokumentowania przebiegu egzaminu.

Rozdział 4.

Wnioski o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu egzaminu

§ 10. 1. Osoba ubiegająca się o dopuszczenie do egzaminu składa do Komisji Egzaminacyjnej przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego e-Doradca, zwanego dalej „e-Doradcą”, w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia przez sekretarza Komisji Egzaminacyjnej informacji o miesiącu, w którym zostanie przeprowadzona część pisemna egzaminu, wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu zawierający informacje i załączniki, o których mowa w art. 21 ust. 1a–1d ustawy.

2. Wniosek osoby ubiegającej się o dopuszczenie do egzaminu będącej osobą niepełnosprawną o wydłużenie czasu trwania egzaminu, o którym mowa w art. 21 ust. 1f ustawy, składany jest wraz z wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu w terminie, o którym mowa w ust. 1.

3. Dokumenty załączane do wniosków, o których mowa w ust. 1 i 2, sporządzone w postaci papierowej – składane są w postaci odwzorowania cyfrowego, przez które rozumie

się dokument elektroniczny będący kopią elektroniczną dokumentacji sporządzonej w postaci papierowej, a sporządzone w postaci dokumentu elektronicznego składane są w tej postaci.

4. W przypadku powzięcia przez Komisję Egzaminacyjną wątpliwości co do zgodności z oryginałem dokumentów załączonych do wniosku, o którym mowa w ust. 1 lub 2, osoba ubiegająca się o dopuszczenie do egzaminu wzywana jest przy wykorzystaniu e-Doradcy do przedstawienia do wglądu oryginałów tych dokumentów.

5. W przypadku gdy wniosek, o którym mowa w ust. 1 lub 2 nie spełnia wymogów określonych w przepisach, osoba ubiegająca się o dopuszczenie do egzaminu wzywana jest przy wykorzystaniu e-Doradcy do uzupełnienia jego braków w terminie 3 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

6. Wnioski, o których mowa w ust. 1 i 2, złożone po terminie, o którym mowa w ust. 1, oraz wnioski, których braków nie uzupełniono w terminie, o którym mowa w ust. 5, pozostawia się bez rozpatrzenia.

7. W przypadku pozostawienia bez rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, uiszczona przy wniosku opłata egzaminacyjna za część pisemną egzaminu podlega zwrotowi.

§ 11. 1. Osoba, o której mowa w art. 24 ust. 5 ustawy, ubiegająca się o dopuszczenie do egzaminu, składa przy wykorzystaniu e-Doradcy do Komisji Egzaminacyjnej, między 1 a 15 dniem miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym deklaruje chęć zdawania części ustnej egzaminu, wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu, o którym mowa w art. 24 ust. 6 ustawy.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, przepisy § 10 ust. 2–5 i § 13 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

3. Wnioski, o których mowa w ust. 1, których braków nie uzupełniono w wyznaczonym terminie oraz wnioski złożone po terminie, o którym mowa w art. 24 ust. 6 ustawy, pozostawia się bez rozpatrzenia a uiszczona przy wniosku opłata egzaminacyjna za część ustną egzaminu podlega zwrotowi.

§ 12. Kandydat, którego wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu albo wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu został rozpatrzony pozytywnie, zostaje dopuszczony do egzaminu o czym jest informowany przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej i rozpoczyna cykl egzaminacyjny:

1) z dniem wyznaczenia, zgodnie z § 17 ust. 2, terminu części pisemnej egzaminu – w przypadku kandydatów, którzy złożyli wniosek, o którym mowa w § 10 ust. 1,
2) z dniem wyznaczenia, zgodnie z § 18 ust. 2, terminu części ustnej egzaminu – w przypadku kandydatów, którzy złożyli wniosek, o którym mowa w § 11 ust. 1.

§ 13. 1. Kandydat, który uzyskał pozytywny wynik z części pisemnej egzaminu, składa przy wykorzystaniu e-Doradcy do Komisji Egzaminacyjnej, między 1 a 15 dniem miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym deklaruje chęć zdawania części ustnej egzaminu, wniosek o wyznaczenie terminu tej części egzaminu.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, załącza się:
1) potwierdzenie dokonania opłaty egzaminacyjnej za część ustną egzaminu,
2) oświadczenie o spełnianiu warunków określonych w art. 6 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy.

3. Termin części ustnej egzaminu może zostać wyznaczony na wnioskowany przez kandydata miesiąc, jeżeli wniosek o wyznaczenie tego terminu wpłynął do Komisji Egzaminacyjnej w terminie, o którym mowa w ust. 1.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, przepisy § 10 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

5. Wnioski, o których mowa w ust. 1, których braków nie uzupełniono w wyznaczonym terminie oraz wnioski złożone po terminie, o którym mowa w art. 24 ust. 4 ustawy, pozostawia się bez rozpatrzenia a uiszczona przy wniosku opłata egzaminacyjna za część ustną egzaminu podlega zwrotowi.

§ 14. 1. Kandydat, który uzyskał:
1) negatywny wynik z części pisemnej albo ustnej egzaminu i ponownie ubiega się o wyznaczenie terminu części pisemnej albo ustnej egzaminu, albo
2) zwrot opłaty egzaminacyjnej, o którym mowa w § 16 ust. 1 pkt 2 i ponownie ubiega się o wyznaczenie terminu egzaminu, za który opłata egzaminacyjna została zwrócona, albo
3) zwrot połowy opłaty egzaminacyjnej, o którym mowa w § 16 ust. 2 w związku z nieprzystąpieniem do części pisemnej lub ustnej egzaminu i ponownie ubiega się o wyznaczenie terminu egzaminu, za który połowa opłaty egzaminacyjnej została zwrócona,

– składa przy wykorzystaniu e-Doradcy do Komisji Egzaminacyjnej, w terminach określonych odpowiednio w § 10 ust. 1, § 11 ust. 1 albo § 13 ust. 1, wniosek o wyznaczenie odpowiednio terminu części pisemnej albo ustnej egzaminu.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, załącza się potwierdzenie dokonania opłaty egzaminacyjnej odpowiednio za część pisemną albo ustną egzaminu oraz oświadczenie o spełnianiu warunków określonych w art. 6 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy.

3. W przypadku wniosku o wyznaczenie terminu:

1) części pisemnej egzaminu – przepis § 10 ust. 5–7 stosuje się odpowiednio;
2) części ustnej egzaminu – przepis § 13 ust. 3–5 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 5.

Opłaty dotyczące egzaminu

§ 15. 1. Opłatę wstępną oraz opłaty egzaminacyjne, w wysokości określonej w odrębnych przepisach, wnosi się na rachunek bankowy urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych w terminach, o których mowa w § 10 ust. 1, § 11 ust. 1 i § 13 ust. 1.

2. Sekretarz Komisji Egzaminacyjnej ogłasza informację o wysokości opłaty wstępnej i opłaty egzaminacyjnej za część:

1) pisemną egzaminu – wraz z informacją o miesiącu, w którym zostanie przeprowadzona część pisemna egzaminu;
2) ustną egzaminu – do 1-go dnia miesiąca.

3. W tytule opłaty kandydat wskazuje swoje imię i nazwisko, rodzaj opłaty oraz część egzaminu, którego opłata dotyczy i miesiąc jego przeprowadzania.

§ 16. 1. W celu uzyskania zwrotu opłaty egzaminacyjnej, o którym mowa w:

1) art. 25 ust. 4 pkt 1 ustawy – osoba wobec której wydano decyzję o odmowie dopuszczenia do egzaminu – w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania,
2) art. 25 ust. 4 pkt 2 ustawy – kandydat, którego egzamin nie doszedł do skutku z przyczyn nieleżących po jego stronie – w terminie 7 dni od dnia wyznaczonego egzaminu,
3) § 10 ust. 7, § 11 ust. 3 i § 13 ust. 5 – kandydat, którego wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia – w terminie 7 dni od dnia uzyskania takiej informacji

– przekazuje przy wykorzystaniu e-Doradcy Komisji Egzaminacyjnej numer rachunku bankowego, na który ma być dokonany zwrot opłaty egzaminacyjnej.

2. Zwrot połowy opłaty egzaminacyjnej, o którym mowa w art. 25 ust. 5 ustawy, następuje na wniosek kandydata, który nie przystąpił do części pisemnej lub ustnej egzaminu, złożony przy wykorzystaniu e-Doradcy do sekretarza Komisji Egzaminacyjnej nie później niż w

terminie 14 dni od dnia wyznaczonego terminu części pisemnej lub ustnej egzaminu, wskazujący numer rachunku bankowego, na który ma być dokonany zwrot.

3. Zwrot opłaty egzaminacyjnej może nastąpić jedynie w przypadkach określonych w ustawie i niniejszym rozporządzeniu.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie jest możliwe – w miejsce dokonania zwrotu opłaty egzaminacyjnej albo zwrotu połowy opłaty egzaminacyjnej – zaliczenie wartości tego zwrotu na poczet opłaty egzaminacyjnej należnej za kolejny egzamin z części pisemnej lub ustnej.

Rozdział 6.

Sposób organizowania egzaminu

§ 17. 1. Część pisemna egzaminu jest przeprowadzana co najmniej raz w roku kalendarzowym. Sekretarz Komisji Egzaminacyjnej ogłasza informację o miesiącu, w którym zostanie przeprowadzona część pisemna egzaminu, z co najmniej 2–miesięcznym wyprzedzeniem.

2. Terminy części pisemnej egzaminu sekretarz Komisji Egzaminacyjnej wyznacza po upływie terminu, o którym mowa w § 10 ust. 1, dla kandydatów, których wnioski o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu albo wnioski o wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu złożone zostały w tym terminie.

§ 18. 1. Część ustna egzaminu jest przeprowadzana, jeżeli do egzaminu zostało dopuszczonych co najmniej 12 kandydatów, jednakże nie rzadziej niż co 3 miesiące.

2. Terminy części ustnej egzaminu sekretarz Komisji Egzaminacyjnej wyznacza po 15 dniu miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym zostanie przeprowadzona część ustna egzaminu, dla kandydatów, których wnioski o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu albo wnioski o wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu wpłynęły w terminie, o którym mowa w § 11 ust. 1 lub w § 13 ust. 1.

§ 19. 1. Terminy części pisemnej i ustnej egzaminu dla poszczególnych kandydatów są wyznaczane zgodnie z kolejnością złożonych wniosków.

2. W przypadku kandydatów, o których mowa w art. 20 ust. 2 i 5 ustawy, oraz kandydatów, którym w miesiącu przeprowadzenia egzaminu upływa okres, o którym mowa odpowiednio w art. 24 ust. 4 albo 6 ustawy, przepisu ust. 1 nie stosuje się.

§ 20. Kandydat zawiadamiany jest przy wykorzystaniu e-Doradcy o terminie i miejscu przeprowadzenia części pisemnej i ustnej egzaminu.

§ 21. Informacja o wydłużeniu czasu trwania egzaminu jest przekazywana kandydatowi będącemu osobą niepełnosprawną przy wykorzystaniu e-Doradcy, nie później niż w terminie 7 dni przed dniem egzaminu.

§ 22. 1. W przypadku wystąpienia istotnej zmiany okoliczności, niezależnej od Komisji Egzaminacyjnej, uniemożliwiającej przeprowadzenie egzaminu, w szczególności powodującej ryzyko zagrożenia zdrowia lub bezpieczeństwa osób w nim uczestniczących, przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej może odwołać część pisemną lub ustną egzaminu.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, informacja o odwołaniu części pisemnej lub ustnej egzaminu, o której mowa w § 7 pkt 11 lit. a, jest również przekazywana kandydatowi zakwalifikowanemu do części pisemnej lub ustnej egzaminu przy wykorzystaniu e-Doradcy, o ile umożliwiają to szczególne okoliczności, z powodu których dana część egzaminu została odwołana.

3. W przypadku odwołania egzaminu, przepis art. 25 ust. 4 pkt 2 ustawy stosuje się.

§ 23. Nieprzystąpienie do części pisemnej albo ustnej egzaminu przez kandydata jest równoznaczne z uzyskaniem negatywnego wyniku z tej części egzaminu.

§ 24. 1. Skład egzaminacyjny przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej wyznacza w sposób uwzględniający udział osób reprezentujących wszystkie grupy zawodowe, powołanych w skład Komisji Egzaminacyjnej, na co najmniej 10 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu.

2. Przed wyznaczeniem składu egzaminacyjnego przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej ustala z członkami Komisji Egzaminacyjnej terminy egzaminów, w których mogą uczestniczyć.

3. Członek składu egzaminacyjnego, który nie może z ważnych przyczyn uczestniczyć w egzaminie, niezwłocznie zawiadamia o tym przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej, który wyznacza w jego miejsce do składu egzaminacyjnego innego członka Komisji Egzaminacyjnej; wyznaczony w ten sposób skład egzaminacyjny może nie spełniać wymagań określonych w ust. 1.

4. Członek Komisji Egzaminacyjnej wyłącza się z udziału w składzie egzaminacyjnym na czas przeprowadzania egzaminu wobec kandydata, z którym pozostaje w stosunku

osobistym lub stosunku innego rodzaju, który mógłby wywoływać wątpliwości co do jego bezstronności. Przepis ust. 3 stosuje się.

§ 25. 1. Testy i zadania egzaminacyjne oraz zestawy pytań na dany dzień egzaminu przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej przygotowuje spośród pytań i zadań egzaminacyjnych przygotowanych przez zespoły, o których mowa w art. 22 ust. 12 pkt 2 ustawy, w sposób zapewniający poufność, nie później niż 5 dni przed dniem egzaminu.

2. Testy i zadania egzaminacyjne oraz zestawy pytań przygotowane na dany dzień egzaminu lub na kolejne, bezpośrednio po sobie następujące dni egzaminów nie powinny się powtarzać.

3. Przygotowanie przez zespoły, o których mowa w art. 22 ust. 12 pkt 2 ustawy, pytań i zadań egzaminacyjnych obejmuje także opracowanie:

1) wzorca odpowiedzi do pytań testowych na część pisemną egzaminu,
2) wytycznych do oceny:
   a) rozwiązania zadań egzaminacyjnych, o których mowa w § 28 ust. 1 pkt 2,
   b) odpowiedzi na pytania na część ustną egzaminu.

4. Pytania i zadania egzaminacyjne oraz wzorce i wytyczne, o których mowa w ust. 3, opracowywane są na wewnętrzne potrzeby pracy Komisji Egzaminacyjnej związane z dokonywaną przez skład egzaminacyjny oceną pracy egzaminacyjnej kandydata z części pisemnej egzaminu i odpowiedzi udzielonej przez kandydata z części ustnej egzaminu i nie podlegają udostępnieniu w innym celu.

Rozdział 7.

Sposób przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego

§ 26. 1. Część pisemną egzaminu przeprowadza się w wydzielonej sali, w warunkach umożliwiających kandydatom samodzielną pracę.

2. Przed wejściem na salę egzaminacyjną kandydat jest obowiązany okazać dokument potwierdzający jego tożsamość, w szczególności dowód osobisty lub paszport. Skład egzaminacyjny, o którym mowa w art. 22 ust. 13 ustawy, dokonuje w e-Doradcy potwierdzenia tożsamości kandydata, który stawił się na części pisemnej egzaminu.

3. Przed rozpoczęciem części pisemnej egzaminu kandydaci są informowani o:

1) sposobie przeprowadzania egzaminu, w tym z wykorzystaniem e-Doradcy;
2) przepisach porządkowych obowiązujących w trakcie egzaminu;
3) zasadach dokonywania oceny udzielonych odpowiedzi;

4) czasie rozpoczęcia i zakończenia egzaminu;

5) terminie ogłoszenia wyników egzaminu.

4. Przeprowadzenie części pisemnej egzaminu przy wykorzystaniu e-Doradcy następuje przy użyciu sprzętu komputerowego zapewnianego przez urząd obsługujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

5. W ramach części pisemnej egzaminu przy wykorzystaniu e-Doradcy kandydat rozwiązuje udostępnione w trakcie egzaminu na jego koncie test i zadania egzaminacyjne.

§ 27. 1. Kandydat, który w trakcie egzaminu korzystał z cudzej pomocy, posiadał niedozwolone urządzenia lub materiały pomocnicze, porozumiewał się z uczestnikami egzaminu lub innymi osobami, w tym korzystając z urządzeń do przekazu lub odbioru informacji, lub w inny sposób zakłócał jego przebieg, może zostać wykluczony z egzaminu. Wykluczenie z egzaminu jest odnotowane w protokole z przebiegu egzaminu i jest równoznaczne z uzyskaniem negatywnego wyniku z części pisemnej egzaminu. Kandydat wykluczony z egzaminu jest zobowiązany do niezwłocznego opuszczenia sali egzaminacyjnej.

2. Wykluczenie kandydata z egzaminu jest odnotowane w e-Doradcy, co uniemożliwia mu dalszy udział w egzaminie.

3. Podczas egzaminu kandydat może opuścić salę egzaminacyjną po uzyskaniu zgody członka składu egzaminacyjnego. Przed opuszczeniem sali przez kandydata jego praca egzaminacyjna jest zabezpieczana w taki sposób, aby uniemożliwić dostęp do niej innym osobom uczestniczącym w egzaminie. Fakt opuszczenia przez kandydata sali egzaminacyjnej jest odnotowywany w protokole z przebiegu egzaminu.

§ 28. 1. Część pisemna egzaminu polega na:

1) rozwiązaniu testu składającego się z … pytań obejmujących dziedziny określone w art. 20 ust. 1 ustawy;

2) rozwiązaniu zadań polegających na sporządzeniu:

   a) wystąpienia w imieniu klienta do organu podatkowego lub sądu,

   b) opinii podatkowej dla klienta.

2. Część pisemna egzaminu dla osób wymienionych w art. 20 ust. 2 i 5 ustawy polega, z zastrzeżeniem ust. 3, na:

1) rozwiązaniu testu;

2) rozwiązaniu zadania polegającego na sporządzeniu opinii podatkowej dla klienta.

3. Dla biegłych rewidentów część pisemna egzaminu polega na:

1) rozwiązaniu testu;
2) rozwiązaniu zadań polegających na sporządzeniu:
   a) wystąpienia w imieniu klienta do organu podatkowego lub sądu,
   b) opinii podatkowej dla klienta.

4. Podczas części pisemnej egzaminu kandydat może korzystać wyłącznie z przepisów prawa ogłoszonych w dziennikach urzędowych lub zawartych w zbiorach przepisów bez komentarzy.

§ 29. 1. Część testowa egzaminu trwa … minut, a rozwiązanie zadań … minut.

2. W przypadku osób wymienionych w art. 20 ust. 2 i 5 ustawy, z wyłączeniem biegłego rewidenta, rozwiązanie zadania, o którym mowa w § 28 ust. 2 pkt 2 trwa … minut.

3. W przypadku kandydata będącego osobą niepełnosprawną, który złożył wniosek o wydłużenie czasu trwania egzaminu:
1) czas trwania części testowej egzaminu zostaje wydłużony do … minut,
2) czas na rozwiązanie zadań zostaje wydłużony do … minut,

4. W przypadku osoby wymienionej w art. 20 ust. 2 i 5 ustawy, z wyłączeniem biegłego rewidenta, będącej osobą niepełnosprawną czas na rozwiązanie zadania zostaje wydłużony do … minut.

§ 30. 1. Każde pytanie testowe oceniane jest w następujący sposób:
1) odpowiedź prawidłowa - dwa punkty;
2) odpowiedź nieprawidłowa - minus jeden punkt;
3) brak odpowiedzi - zero punktów.

2. Rozwiązanie każdego zadania oceniane jest w skali od 0 do 6 punktów. Oceny dokonuje się, biorąc pod uwagę w szczególności zachowanie wymogów formalnych, zastosowanie właściwych przepisów prawa i umiejętność ich interpretacji oraz poprawność zaproponowanego przez kandydata sposobu rozstrzygnięcia zagadnienia.

3. Do oceny rozwiązania każdego zadania sporządza się uzasadnienie odnoszące się w szczególności do spełnienia kryteriów, o których mowa w ust. 2.

4. Warunkiem zdania części pisemnej egzaminu jest uzyskanie co najmniej:
1) 80% maksymalnej liczby punktów za rozwiązanie testu oraz
2) 4 punktów za rozwiązanie każdego z zadań, o których mowa w § 28 ust. 1 pkt 2.

5. Na potrzeby oceny części pisemnej egzaminu przy wykorzystaniu e-Doradcy prace egzaminacyjne są anonimizowane, a identyfikacja kandydata będącego autorem pracy egzaminacyjnej następuje po dokonaniu jej oceny.

6. Prace egzaminacyjne zawierające elementy pozwalające na identyfikację ich autora nie podlegają ocenie i są traktowane na równi z pracami, których wynik był negatywny.

§ 31. Z przebiegu części pisemnej egzaminu – w terminie 3 dni roboczych od dnia jego przeprowadzenia - jest sporządzany protokół, który jest podpisywany przez wszystkich członków składu egzaminacyjnego. W protokole egzaminacyjnym w szczególności podaje się imiona i nazwiska członków składu egzaminacyjnego, czas rozpoczęcia i zakończenia egzaminu oraz wymienia się kandydatów zakwalifikowanych do egzaminu, podając ich imiona i nazwiska, wraz z wynikami egzaminu kandydatów, którzy do niego przystąpili.

§ 32. Wyniki części pisemnej egzaminu są ogłaszane przy wykorzystaniu e-Doradcy poprzez ich indywidulne udostępnienie kandydatom nie później niż w terminie 30 dni od dnia przeprowadzenia egzaminu.

§ 33. 1. W terminie 3 dni od dnia ogłoszenia wyników części pisemnej egzaminu kandydat, który uzyskał wynik negatywny, może zwrócić się do sekretarza Komisji Egzaminacyjnej przy wykorzystaniu e-Doradcy z wnioskiem o udostępnienie do wglądu pracy egzaminacyjnej.

2. Praca egzaminacyjna jest udostępniana w terminie 10 dni od dnia ogłoszenia wyników egzaminu, w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w obecności jednego z członków Komisji Egzaminacyjnej, albo w inny sposób przyjęty przez Komisję Egzaminacyjnej uwzględniający możliwości organizacyjne i warunki techniczne pracy Komisji Egzaminacyjnej oraz konieczność zachowania indywidualnego charakteru tej czynności.

3. Czas udostępniania do wglądu pracy egzaminacyjnej nie może przekraczać 45 minut.

§ 34. 1. W terminie 4 dni od dnia dokonania wglądu do pracy egzaminacyjnej kandydat, który dokonał tego wglądu, może wystąpić do przewodniczącego składu egzaminacyjnego przy wykorzystaniu e-Doradcy z wnioskiem o dokonanie ponownej oceny pracy egzaminacyjnej. Wniosek o ponowną ocenę pracy egzaminacyjnej wymaga szczegółowego uzasadnienia wskazującego zastrzeżenia do oceny odpowiedzi do konkretnych pytań i zadań egzaminacyjnych.

2. Wniosek niezawierający uzasadnienia, o którym mowa w ust. 1, przewodniczący składu egzaminacyjnego pozostawia bez rozpatrzenia.

3. Ponownej oceny pracy dokonuje się w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 1.

4. Przewodniczący składu egzaminacyjnego sporządza uzasadnienie ponownej oceny pracy egzaminacyjnej.

5. Informacja o wyniku ponownej oceny i jej uzasadnieniu przekazywana jest kandydatowi przy wykorzystaniu e-Doradcy.

6. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w tym wynikających ze zdarzeń losowych, przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej może wyznaczyć do dokonania czynności określonych w ust. 2–5 innego członka Komisji Egzaminacyjnej.

§ 35. 1. Część ustna egzaminu polega na udzieleniu odpowiedzi na pytania zamieszczone w wylosowanym zestawie pytań składającym się z … pytań. Zestaw pytań udostępniany jest kandydatowi w trakcie egzaminu na jego koncie w e-Doradcy.

2. Zestaw zawiera pytania z dziedzin określonych w art. 20 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy.

3. Kandydat ma 15 minut na przygotowywanie się do odpowiedzi na pytania zawarte w wylosowanym zestawie.

4. W trakcie przygotowania się do odpowiedzi kandydat może korzystać wyłącznie z przepisów prawa ogłoszonych w dziennikach urzędowych lub zawartych w zbiorach przepisów bez komentarzy.

5. Przepis § 26 ust. 2–4 i § 27 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

6. Kandydat będący osobą niepełnosprawną, który złożył wniosek o wydłużenie czasu trwania egzaminu, ma 25 minut na przygotowywanie się do odpowiedzi na pytania zawarte w wylosowanym zestawie.

§ 36. 1. Skład egzaminacyjny ocenia odrębnie odpowiedź na każde pytanie, przyznając ilość punktów wyrażoną pełną liczbą w skali od 0 do 6 punktów za każdą odpowiedź. Punkty sumuje się łącznie za wszystkie odpowiedzi na pytania.

2. Warunkiem zdania części ustnej egzaminu jest uzyskanie co najmniej 70% maksymalnej liczby punktów.

3. Wyniki części ustnej egzaminu ogłaszane są bezpośrednio po egzaminie.

4. Przepis § 31 stosuje się odpowiednio.

§ 37. Kandydat, który uzyskał pozytywny wynik z części pisemnej i ustnej egzaminu, otrzymuje elektroniczne zaświadczenie potwierdzające złożenie egzaminu na doradcę podatkowego z wynikiem pozytywnym.

Rozdział 8.

Wynagrodzenia członków Komisji Egzaminacyjnej oraz warunki i tryb zwrotu kosztów podróży i noclegów członkom Komisji Egzaminacyjnej

§ 38. 1. Przewodniczącemu Komisji Egzaminacyjnej przysługuje stałe wynagrodzenie miesięczne w wysokości ... zł.

2. Sekretarzowi Komisji Egzaminacyjnej przysługuje stałe wynagrodzenie miesięczne w wysokości … zł.

3. Członkom Komisji Egzaminacyjnej przysługuje wynagrodzenie za:

1) udział w posiedzeniu Komisji Egzaminacyjnej – ... zł;
2) udział w egzaminie:
   a) dla przewodniczącego oraz sekretarza składu egzaminacyjnego:
      – ... zł za część pisemną,
      – … zł za część ustną egzaminu,
   b) dla pozostałych członków składu egzaminacyjnego:
      – ... zł za część pisemną,
      – … zł za część ustną egzaminu;
3) dokonanie ponownej oceny pracy egzaminacyjnej – … zł;
4) opracowanie pytań i zadań egzaminacyjnych:
   a) za 10 pytań testowych wraz ze wzorcem odpowiedzi – … zł
   b) za pytanie na część ustną egzaminu wraz z wytycznymi do oceny odpowiedzi na to pytanie – … zł
   c) za zadanie wraz z wytycznymi do oceny rozwiązania tego zadania –… zł;
5) za udział w pracach zespołu, o którym mowa w:
   a) art. 23 ust. 1 pkt 1 lit. b tiret pierwsze – ... zł:
      – dla przewodniczącego zespołu – … zł,
      – dla członka zespołu – … zł,
   b) art. 23 ust. 1 pkt 1 lit. b tiret drugie:
      – dla przewodniczącego zespołu – … zł,
      – dla członka zespołu – … zł,

4. Jeżeli w trakcie części pisemnej lub ustnej egzaminu skład egzaminacyjny ulegnie zmianie, wynagrodzenie za udział w tej części egzaminu przysługuje członkom składu egzaminacyjnego proporcjonalnie do udziału w pracach składu egzaminacyjnego, z tym że łączna wysokość należnego wynagrodzenia dla składu egzaminacyjnego nie może przekroczyć … zł.

5. Wynagrodzenie określone w ust. 3 pkt 5 wypłacane jest po podjęciu przez Komisję Egzaminacyjną uchwały w sprawie wniosku uczelni, o którym mowa w art. 22b ust. 1 albo art. 22b ust. 8 ustawy, lub po zakończeniu weryfikacji umowy, o której mowa w art. 22b ust. 9 ustawy i zaakceptowaniu przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej sprawozdania z przeprowadzonych prac sporządzonego przez zespół, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy.

6. Jeżeli w trakcie prac zespołu, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy, jego skład ulegnie zmianie, wynagrodzenie określone w ust. 3 pkt 5 przysługuje członkom zespołu proporcjonalnie do udziału w pracach zespołu, na podstawie informacji przewodniczącego zespołu. Łączna wysokość należnego wynagrodzenia dla zespołu nie może przekroczyć … zł.

7. Wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1–4 i 6, wypłacane są ze środków urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

§ 39. 1. Członkom Komisji Egzaminacyjnej przysługuje zwrot kosztów podróży i noclegów obejmujący świadczenia przewidziane w przepisach o należnościach przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, w tym diety i ryczałty, na warunkach i w trybie określonych w tych przepisach.

2. Zwrot kosztów noclegu w hotelu lub innym obiekcie świadczącym usługi hotelarskie dokonywany jest do kwoty … zł za każdą dobę hotelową.

3. Członkowi Komisji Egzaminacyjnej, na jego uzasadniony wniosek, może zostać zwrócony koszt podróży samochodem prywatnym albo samolotem do wysokości kosztów podróży samochodem prywatnym. W przypadku braku uzasadnionego wniosku zwrot tych kosztów dokonywany jest jedynie w części nieprzekraczającej wysokości najniższej ceny biletów, które członek Komisji Egzaminacyjnej poniósłby za przejazd drugą klasą publicznego środka transportu kolejowego lub publicznym środkiem transportu autobusowego.

4. Koszt podróży samochodem prywatnym jest zwracany członkom Komisji Egzaminacyjnej w wysokości stanowiącej iloczyn przejechanych kilometrów i stawki za jeden kilometr przebiegu, ustalonej przez pracodawcę dla pracowników urzędu obsługującego

ministra właściwego do spraw finansów publicznych, która nie może być wyższa niż określona w przepisach wydanych na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1539, 1544 i 1855).

5. Świadczenia, o których mowa w ust. 1–3, wypłacane są ze środków urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Rozdział 9.

Przepis końcowy

§ 40. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2026 r.[2)]

MINISTER FINANSÓW
I GOSPODARKI

[2)] Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 listopada 2010 r. w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1972 oraz z 2023 r. poz. 2607), które zgodnie z art. 32 ustawy z dnia … 2025 r. o zmianie ustawy o doradztwie podatkowym oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. poz. …) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

UZASADNIENIE

Celem projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego, zwanego dalej „projektem" albo „rozporządzeniem", jest wykonanie przepisów znowelizowanej ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. 2021 r. poz. 2117 oraz z 2025 r. poz. …), dalej jako: „ustawa o doradztwie podatkowym" lub „ustawa", mających na celu dostosowanie do obecnych warunków społeczno-gospodarczych, niezmiennych niemal od 14 lat, zasad wykonywania doradztwa podatkowego, funkcjonowania organów samorządu zawodowego oraz kwestii dostępu do zawodu doradcy podatkowego – od procedury przeprowadzania egzaminów na doradcę podatkowego po zasady pracy Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do spraw Doradztwa Podatkowego (dalej jako „Komisja Egzaminacyjna").

Zgodnie z nowym brzmieniem art. 26 ustawy o doradztwie podatkowym, wynikającym ze zmian wprowadzanych ustawą z dnia …. 2025 r. o zmianie ustawy o doradztwie podatkowym oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. poz. …), zwaną dalej „ustawą nowelizującą", zawierającym upoważnienie ustawowe do wydania niniejszego aktu wykonawczego, minister właściwy do spraw finansów publicznych określi w drodze rozporządzenia:

1) termin i sposób składania wniosków, o których mowa w art. 21 ust. 1 i art. 24 ust. 6, ustawy oraz tryb postępowania z tymi wnioskami, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnej organizacji egzaminu;
2) termin i sposób wnoszenia opłaty wstępnej, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnego rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w art. 21 ust. 1 i art. 24 ust. 6 ustawy;
3) termin i sposób wnoszenia opłat egzaminacyjnych oraz tryb i sposób dokonywania ich zwrotu, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnej organizacji i przeprowadzania egzaminu;
4) sposób organizowania i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego, w tym czas trwania egzaminu oraz szczegółowy tryb i sposób wyznaczania składów egzaminacyjnych, sposób dokonywania oceny egzaminów i jej weryfikacji, wyznaczania terminów egzaminów oraz przygotowywania zestawów pytań i zadań egzaminacyjnych, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia obiektywnego i sprawnego sposobu przeprowadzenia egzaminu;

5) szczegółowe zadania Komisji Egzaminacyjnej, przewodniczącego i sekretarza Komisji Egzaminacyjnej, przewodniczących i sekretarzy składów egzaminacyjnych oraz regulamin działania Komisji Egzaminacyjnej, biorąc w szczególności pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnej i prawidłowej organizacji egzaminu, precyzyjnego podziału zadań, obowiązków i odpowiedzialności w ramach Komisji Egzaminacyjnej;
6) wysokość wynagrodzeń przewodniczącego i sekretarza Komisji Egzaminacyjnej, biorąc pod uwagę nakład ich pracy i zakres obowiązków;
7) sposób ustalania i wysokość wynagrodzeń członków Komisji Egzaminacyjnej za udział w pracach, w tym w posiedzeniach Komisji Egzaminacyjnej, przeprowadzaniu egzaminów, przygotowaniu pytań i zadań egzaminacyjnych oraz rozpatrywaniu wniosków uczelni, o których mowa w art. 22b ust. 2 ustawy i bieżącej weryfikacji umów, o której mowa w art. 22b ust. 9 ustawy, biorąc pod uwagę zakres obowiązków poszczególnych członków Komisji Egzaminacyjnej;
8) szczegółowe warunki i tryb dokonywania zwrotu kosztów podróży i noclegów przysługującego członkom Komisji Egzaminacyjnej, poniesionych w związku z udziałem w pracach Komisji Egzaminacyjnej, biorąc pod uwagę ich racjonalne wydatkowanie przez członków Komisji Egzaminacyjnej.

Niniejsze rozporządzenie zastępuje rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 listopada 2010 r. w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1972, z późn. zm.), dalej także jako „rozporządzenie z 2010 r.", które traci moc w związku z dokonywaną na mocy ustawy nowelizującej zmianą art. 26 ustawy, stanowiącego delegację dla wydania tego aktu wykonawczego.

Projektowane rozporządzenie ma na celu uregulowanie szczegółowych kwestii związanych z funkcjonowaniem Komisji Egzaminacyjnej oraz organizacją i przeprowadzaniem egzaminu na doradcę podatkowego (dalej także jako: „egzamin").

Projekt rozporządzenia w dużej części jedynie doprecyzowuje przepisy obowiązującego dotychczas rozporządzenia z 2010 r., w pozostałym zakresie natomiast – zmierzając do usprawnienia organizacji i przeprowadzania egzaminu oraz funkcjonowania Komisji Egzaminacyjnej, w oparciu o dotychczasowe doświadczenia i aktualne potrzeby – w ślad za postanowieniami ustawy nowelizującej, wprowadza zmiany dotyczące przede wszystkim systemu opłat związanych z egzaminem czy rozwiązania dostosowujące organizację egzaminu do wykorzystywanych w tym zakresie narzędzi elektronicznych, zapewniając optymalizację

tego procesu, podniesienie jego jakości, przejrzystości i kompleksowości oraz zmniejszenie obciążeń dla kandydatów związanych z organizacją i przeprowadzaniem egzaminu w formie papierowej. Modyfikacje – względem regulacji rozporządzenia z 2010 r. – wynikają ponadto z wprowadzonej w znowelizowanej ustawie: publikacji wykazu pytań i zadań egzaminacyjnych publikowaniem wykazu tytułów aktów prawnych stanowiących podstawę opracowywanych pytań i zadań egzaminacyjnych oraz publikacją przykładowych pytań i zadań egzaminacyjnych wraz z odpowiedziami, rezygnacji z możliwości wyłączenia z zakresu tematycznego egzaminu na doradcę podatkowego dziedzin egzaminacyjnych obejmujących wiedzę w obszaru prawa podatkowego (podstawy międzynarodowego oraz wspólnotowego prawa podatkowego wraz z analizą podatkową i materialne prawo podatkowe wraz z analizą podatkową) niezależnie od posiadanych dodatkowych uprawnień zawodowych oraz wprowadzonej bieżącej weryfikacji umów zawieranych przez Komisję Egzaminacyjną z uczelniami.

Uwzględnione w projektowanym rozporządzeniu zmiany związane są także z włączeniem części dotychczasowych regulacji rozporządzenia z 2010 r. – na mocy ustawy nowelizującej - do ustawy o doradztwie podatkowym, min. w zakresie wprowadzenia do ustawy pojęcia „wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu" oraz określenia dokumentów załączanych do tego wniosku, możliwości wydłużenia czasu trwania egzaminu przeprowadzanego wobec kandydatów będących osobami niepełnosprawnymi, przeniesienia do ustawy części zadań przewodniczącego i sekretarza Komisji Egzaminacyjnej).

Rozdział 1. „Przepisy ogólne" - § 1 rozporządzenia

§ 1 rozporządzenia - **zakres regulacji rozporządzenia**

Przepis § 1 jest odzwierciedleniem treści zmienianego art. 26 ustawy, który wskazuje zakres delegacji upoważniającej ministra właściwego do spraw finansów publicznych do wydania niniejszego rozporządzenia, określając tym samym jego zakres przedmiotowy. W odniesieniu do dotychczas obowiązującego rozporządzenia z 2010 r. regulującego kwestie związane z funkcjonowaniem Komisji Egzaminacyjnej oraz organizacją i przeprowadzeniem egzaminu na doradcę podatkowego, przedmiotem szczegółowych regulacji także projektowanego rozporządzenia nadal będzie:

- termin i sposób (poprzednio ujęty jako „tryb") składania wniosku o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego (nowa nazwa wniosku zgodnie z ustawą: „wniosek

o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu") uzupełniony o tryb postępowania z tymi wnioskami;

- termin i sposób wnoszenia opłaty egzaminacyjnej oraz szczegółowe warunki i tryb dokonywania zwrotu opłaty (przy uwzględnieniu wprowadzanego ustawą wyodrębnienia w miejsce jednej łącznej opłaty, dwóch opłat egzaminacyjnych uiszczanych na poszczególnych etapach egzaminu – odrębnie za część pisemną i część ustną egzaminu);
- wysokość wynagrodzeń przewodniczącego i sekretarza Komisji Egzaminacyjnej;
- sposób ustalania i wysokość wynagrodzeń członków Komisji Egzaminacyjnej za udział w pracach, w tym w posiedzeniach Komisji Egzaminacyjnej, przeprowadzaniu egzaminów oraz przygotowaniu pytań i zadań egzaminacyjnych;
- szczegółowe zadania Komisji Egzaminacyjnej, przewodniczącego i sekretarza Komisji Egzaminacyjnej, przewodniczących i sekretarzy składów egzaminacyjnych oraz regulamin działania Komisji Egzaminacyjnej;
- sposób organizowania i sposób (poprzednio ujęty jako „regulamin") przeprowadzenia egzaminu sprawdzającego kwalifikacje kandydatów na doradców podatkowych, w tym szczegółowy tryb i sposób wyznaczania składów egzaminacyjnych, dokonywania oceny egzaminów i jej weryfikacji, wyznaczania terminów egzaminów oraz przygotowywania zestawów pytań i zadań egzaminacyjnych;
- szczegółowe warunki i tryb przysługującego członkom Komisji Egzaminacyjnej zwrotu kosztów podróży i noclegów, poniesionych w związku z udziałem w pracach Komisji Egzaminacyjnej.

Nowe regulacje rozporządzenia – w ślad za nowymi rozwiązaniami ustawy – określać będą natomiast termin i sposób wnoszenia opłaty wstępnej (uiszczanej przy wniosku, którym kandydat ubiega się o dopuszczenie do egzaminu), biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnej organizacji egzaminu na doradcę podatkowego (art. 26 pkt 2 ustawy). Konsekwencją dokonanego ustawą nowelizującą wyłączenia z zakresu delegacji ustawowej zmiany terminu egzaminu jest natomiast nieprzenoszenie do projektowanego rozporządzenia regulacji w tym zakresie skutkującej dotychczas wyznaczaniem kandydatowi kolejnego terminu egzaminu w ramach tej samej opłaty egzaminacyjnej (zmiana terminu egzaminu).

Rozdział 2 „Szczegółowe zadania i regulamin działania Komisji Egzaminacyjnej" - § 2-5 rozporządzenia

§ 2 rozporządzenia - **kompetencje Komisji Egzaminacyjnej**

Zmiany w ustawie dotyczące zasad przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego związanych z przygotowaniem pytań i zadań egzaminacyjnych (polegające na zastąpieniu publikacji wykazu pytań i zadań egzaminacyjnych publikowaniem przez Komisję Egzaminacyjną wykazu tytułów aktów prawnych stanowiących podstawę opracowywanych pytań i zadań egzaminacyjnych oraz przykładowych pytań i zadań egzaminacyjnych wraz z odpowiedziami) oraz rozbudowanie w ustawie regulacji w zakresie zawierania przez Komisję Egzaminacyjną umów z uczelniami i wprowadzenie delegacji ustawowej do wydania przez Ministra Finansów odrębnego rozporządzenia regulującego te kwestie (art. 22c ustawy), stały się przyczyną modyfikacji dotychczasowego katalogu zadań Komisji Egzaminacyjnej określonego w rozporządzeniu.

Podstawowym zadaniem Komisji Egzaminacyjnej, wynikającym tak jak dotychczas z ustawy, pozostaje przeprowadzanie egzaminu na doradcę podatkowego (art. 22 ust. 12 ustawy).

Wraz z rezygnacją z jawności pytań i zadań egzaminacyjnych – co w opinii ustawodawcy winno przyczynić się do zminimalizowania odtwórczej roli egzaminu na doradcę podatkowego, a w konsekwencji lepszego przygotowywania się kandydatów do zdawania egzaminu i wykonywania zawodu – wprowadzony został w ustawie obowiązek publikacji przez Komisję Egzaminacyjną, w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych, wykazu tytułów aktów prawnych stanowiących podstawę opracowywanych pytań i zadań egzaminacyjnych oraz przykładowych pytań i zadań egzaminacyjnych wraz z odpowiedziami, o których mowa w art. 22 ust. 12 pkt 1 i 3 ustawy. W ustawie określono także, że Komisja Egzaminacyjna powoływać będzie (i odwoływać) spośród swoich członków, zespoły do przygotowania pytań i zadań egzaminacyjnych (art. 22 ust. 12 pkt 2 ustawy).

W świetle powyższych regulacji ustawowych, w zadaniach Komisji Egzaminacyjnej określanych w projektowanym rozporządzeniu zbędne stało się pozostawienie dotychczasowych zadań polegających na zamieszczaniu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych wykazu pytań i zadań egzaminacyjnych. Pozostało natomiast w zakresie zadań Komisji Egzaminacyjnej aktualne zamieszczanie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych

zakresu tematycznego egzaminu dla osób posiadających określone uprawnienia zawodowe, o których mowa w art. 20 ust. 2 i 5 ustawy (§ 2 pkt 1 rozporządzenia).

Do zadań Komisji Egzaminacyjnej włączono także zadanie polegające na określaniu trybu pracy zespołów, powoływanych przez Komisję Egzaminacyjną na mocy ustawy spośród jej członków, do przygotowania pytań i zadań egzaminacyjnych, o których mowa w art. 22 ust. 12 pkt 2 ustawy, w tym – jak wskazano także w niniejszym rozporządzeniu - weryfikacji aktualności pytań i zadań egzaminacyjnych, niezbędnej do prawidłowego przeprowadzenia egzaminu. Z uwagi na sposób organizacji egzaminu na doradcę podatkowego, zakładający w szczególności dużą częstotliwość przeprowadzania części ustnej egzaminu – zgodnie z rozporządzeniem co najmniej raz na trzy miesiące, a w praktyce niemal co miesiąc – konieczne jest zapewnienie bieżącej pracy nad pytaniami i zadaniami egzaminacyjnymi, tak aby możliwe było przygotowywanie odpowiedniej liczby zestawów pytań na każdy miesiąc egzaminu, przy jednoczesnym zagwarantowaniu ich aktualności względem obowiązujących przepisów prawa. Stąd też istotne jest ustalenie i przyjęcie przez Komisję Egzaminacyjną właściwego trybu pracy zespołów do przygotowania pytań i zadań egzaminacyjnych, który pozwoli na zapewnienie odpowiedniej jakości i ilości pytań, niezbędnych do prawidłowego przeprowadzenia egzaminu i rzetelnego zweryfikowania wiedzy kandydatów na doradców podatkowych (§ 2 pkt 2 rozporządzenia).

Z uwagi na określony w ustawie sposób pracy nad pytaniami i zadaniami egzaminacyjnymi, które będą przygotowywane przez powoływane w tym celu przez Komisję Egzaminacyjną zespoły, również dotychczasowe zadanie Komisji Egzaminacyjnej jakim było opracowywanie wzorca odpowiedzi do pytań testowych wchodzących w skład wykazu pytań i zadań egzaminacyjnych, zostało konsekwentnie przeniesione i przypisane do prac zespołów (§ 25 ust. 3 rozporządzenia), gdzie poszerzono je o niezbędne także opracowywanie przez zespół wytycznych do oceny rozwiązania zadań egzaminacyjnych oraz do odpowiedzi na pytania na część ustną egzaminu.

Z kolei przewidziana w dotychczasowych zadaniach Komisji Egzaminacyjnej analiza programów kształcenia realizowanych przez uczelnie, o których mowa była dotychczas w art. 22 ust. 13a ustawy, pod kątem zgodności z zakresem wiedzy i umiejętności wymaganych w części pisemnej egzaminu – w związku z wprowadzeniem w ustawie delegacji do wydania przez Ministra Finansów odrębnego rozporządzenia regulującego kwestie związane z zawieraniem przez Komisję Egzaminacyjną umów z uczelniami (art. 22c ustawy) – została wyłączona z zakresu regulacji niniejszego rozporządzenia.

Jednocześnie, rozpatrzenie wniosku kandydata będącego osobą niepełnosprawną o wydłużenie czasu trwania egzaminu, jako zadanie wymagające analizy dokumentacji mogącej obejmować dane wrażliwe, odnoszące się do stanu zdrowia kandydata – celem ograniczenia przetwarzania tych danych, w tym liczby podmiotów przetwarzających - w miejsce dotychczasowego przypisania tego zadania do 60-osobowej, a po zmianie ustawy 70-osobowej Komisji Egzaminacyjnej, przypisano przewodniczącemu Komisji Egzaminacyjnej. Dla ustalenia bowiem spełnienia wynikających z przedstawionych przez kandydata dokumentów warunków wydłużenia czasu trwania egzaminu nie jest niezbędne kolegialne działanie wszystkich członków tego gremium, mające zasadniczo zapewnić wszechstronną analizę i uwzględnić poglądy i stanowiska wszystkich zaangażowanych członków Komisji Egzaminacyjnej. Uzasadnione jest także zrealizowanie tych czynności w możliwie najkrótszym czasie celem sprawnego przekazania informacji zwrotnej kandydatowi.

Celem uniknięcia ewentualnych wątpliwości, że określany w rozporządzeniu katalog zadań Komisji Egzaminacyjnej nie wyczerpuje zadań tego gremium, wskazano również, że do zadań Komisji Egzaminacyjnej należy realizacja innych zadań określonych w ustawie (zadania określone w art. 20 ust. 3, art. 21 ust. 1g i 2, art. 22 ust. 1 i 12 oraz art. 22a ustawy)).

Niejako na marginesie zaznaczyć należy, że art. 21 ust. 2a ustawy wprowadza dodatkowo możliwość upoważnienia przez Komisję Egzaminacyjną jej przewodniczącego do podejmowania w jej imieniu decyzji o odmowie dopuszczenia do egzaminu. Podjęcie ww. decyzji nie należy bowiem także do czynności, dla realizacji których wymagane jest kolegialne działanie wszystkich członków tego gremium, mające zapewnić wszechstronną analizę i uwzględnić poglądy i stanowiska wszystkich zaangażowanych członków Komisji Egzaminacyjnej. Podjęcie decyzji o odmowie dopuszczenia do egzaminu na doradcę podatkowego na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy polega *de facto* na potwierdzeniu zaistnienia pewnego stanu faktycznego, tj. stwierdzeniu braku wymaganych prawem i enumeratywnie wymienionych w przepisach przesłanek w oparciu o przedłożone przez kandydata dokumenty. Czynność ta – mając na uwadze sposób organizowania egzaminów – powinna zostać zrealizowana w możliwie najkrótszym czasie, ze względu na konieczność jak najszybszego ustalenia „statusu" kandydata i wskazania mu możliwych do podjęcia działań. Dlatego też bezpodstawnym wydaje się przeprowadzanie – w celu wydania przedmiotowej decyzji – czasochłonnej, kosztownej i angażującej cały skład Komisji Egzaminacyjnej procedury podejmowania uchwały w tej indywidualnej sprawie, nie wspominając o zasadności upubliczniania danych osobowych danego kandydata tak dużej grupie podmiotów.

Analogiczna sytuacja dotyczyć będzie decyzji o odmowie dopuszczenia do egzaminu osoby, która ubiega się o dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego obejmującego jedynie część ustną, do którego mogą przystąpić jedynie absolwenci uczelni, z którymi Komisja Egzaminacyjna zawarła umowy, w przypadku gdy osoba ta nie zrealizuje (w części lub w całości) programu studiów objętego umową. Sama ocena stanu faktycznego ma na ogół charakter formalny wynikający z porównania przepisów prawa, postanowień umowy oraz przesłanego przez kandydata dyplomu ukończenia studiów i suplementu do tego dyplomu.

§ 3-5 rozporządzenia - **sposób procedowania przez Komisję Egzaminacyjnej**

Dotychczasowy sposób procedowania przez Komisję Egzaminacyjną spraw należących do kompetencji tego gremium został zachowany, a wprowadzone w tym zakresie zmiany polegają jedynie na:

- umożliwieniu Komisji Egzaminacyjnej obradowania na posiedzeniach odbywanych przy użyciu środków komunikacji elektronicznej umożliwiających przekazywanie obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym (§ 3 ust. 2), co usprawni i przyśpieszy prace Komisji Egzaminacyjnej w przypadku, gdy istnieje potrzeba przedyskutowania pewnych spraw na posiedzeniu, ale nie jest konieczne faktyczne stacjonarne spotkanie wszystkich członków tego gremium, a jednocześnie może zmniejszyć wydatki ponoszone przez budżet państwa na zwrot kosztów podróży służbowych członków Komisji Egzaminacyjnej przyjeżdżających na posiedzenie z różnych rejonów kraju oraz sprzyjać powinno zapewnieniu większej frekwencji członków Komisji Egzaminacyjnej na posiedzeniach, ułatwiając możliwość wzięcia w nim udziału mimo innych obowiązków zawodowych, z uwagi na brak konieczności przyjazdu do Warszawy;
- doprecyzowaniu wymogów formalnych w zakresie podejmowania przez Komisję Egzaminacyjną uchwał w trybie obiegowym, poprzez wskazanie, że są one ważne, jeżeli w wyznaczonym terminie głosy oddała co najmniej połowa członków Komisji Egzaminacyjnej (§ 5 ust. 2 zd. 2), co stanowi odzwierciedlenie stosowanej dotychczas przez Komisję Egzaminacyjną w tym zakresie praktyki, której uregulowanie w przepisach projektowanego rozporządzenia pozwoli uniknąć ewentualnych wątpliwości w tym zakresie, mogących mieć wpływ na ważność podejmowanych przez Komisję Egzaminacyjną decyzji.

Rozdział 3. „Szczegółowe zadania przewodniczącego i sekretarza Komisji Egzaminacyjnej, przewodniczących oraz sekretarzy składów egzaminacyjnych” - § 6-9 rozporządzenia

§ 6 rozporządzenia - **Kompetencje przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej**

W związku z przede wszystkim rozbudowaniem zawartego w ustawie katalogu zadań przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej, w tym częściowym przeniesieniem do ustawy zadań przewodniczącego ujętych dotychczas w rozporządzeniu z 2010 r., zmiany wymagał katalog zadań przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej określony w rozporządzeniu.

Zgodnie z nowym art. 23 ust. 1 ustawy, przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej reprezentuje ją na zewnątrz i kieruje jej pracami, w związku z czym:

1) wyznacza składy egzaminacyjne spośród członków Komisji Egzaminacyjnej oraz wyznacza przewodniczących i sekretarzy tych składów (zadanie przewidziane dotychczas w art. 23 ust. 1 ustawy, z wyłączeniem wyznaczania sekretarzy składów egzaminacyjnych);
2) przygotowuje zestawy pytań i zadań egzaminacyjnych na poszczególne egzaminy spośród pytań i zadań egzaminacyjnych przygotowanych przez zespoły powoływane przez Komisję Egzaminacyjną do przygotowania pytań i zadań egzaminacyjnych (przygotowywanie przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej zestawów pytań i zadań egzaminacyjnych wynikało dotychczas z regulacji rozporządzenia z 2010 r.);
3) powołuje spośród członków Komisji Egzaminacyjnej trzyosobowe zespoły do spraw:
   a) zawarcia z uczelnią umowy (zadanie wynikające dotychczas z regulacji rozporządzenia z 2010 r.),
   b) weryfikacji umowy zawartej z uczelnią,

   – i wyznacza ze składu zespołów ich przewodniczących;
4) przedstawia ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych coroczne sprawozdanie z działalności Komisji Egzaminacyjnej za każdy rok jej kadencji, uwzględniające udział każdego z członków Komisji Egzaminacyjnej w jej pracach, w terminie do końca miesiąca następującego po miesiącu, w którym upływa rok kadencji, za który przedstawiane jest sprawozdanie, a w przypadku upływu kadencji Komisji Egzaminacyjnej przed tym terminem – na miesiąc przed zakończeniem tej kadencji nowe zadanie, wprowadzane ustawą nowelizującą);
5) wykonuje inne czynności, niezastrzeżone do kompetencji pozostałych członków Komisji Egzaminacyjnej.

Powyższy ustawowy katalog określa najważniejsze zadania przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej, z których część – jak przygotowywanie zestawów pytań i zadań egzaminacyjnych na poszczególne egzaminy oraz powoływanie spośród członków Komisji Egzaminacyjnej trzyosobowych zespołów do spraw zawarcia z uczelnią umowy – ujęta była dotychczas w rozporządzeniu z 2010 r.

W związku z powyższym w projektowanym rozporządzeniu w zadaniach przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej pozostawiono dotychczasowe zadania, takie jak:

- organizowanie i koordynowanie prac Komisji Egzaminacyjnej, w ramach których przewidziano dodatkowo możliwość wydawania przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej zarządzeń, jako bardziej sformalizowanej formy organizacji pracy Komisji Egzaminacyjnej, pozwalającej na usystematyzowanie i nadanie odpowiedniej rangi podejmowanym w tym zakresie działaniom, niezbędnym do właściwego funkcjonowania tak licznego, bo aż 70-osobowego gremium;
- zapewnienie wykonania uchwał Komisji Egzaminacyjnej;
- wyznaczanie członków Komisji Egzaminacyjnej do realizacji bieżących prac Komisji Egzaminacyjnej, w tym – w miejsce dotychczasowego przygotowania do publikacji wykazu pytań i zadań egzaminacyjnych - do przygotowania do publikacji wykazu tytułów aktów prawnych stanowiących podstawę opracowywanych pytań i zadań egzaminacyjnych oraz przykładowych pytań i zadań egzaminacyjnych wraz z odpowiedziami;
- udzielanie kandydatom wyjaśnień w sprawach należących do właściwości Komisji Egzaminacyjnej;
- informowanie o wydłużeniu czasu trwania egzaminu przeprowadzanego wobec kandydata będącego osobą niepełnosprawną;
- odwoływanie części pisemnej lub ustnej egzaminu w przypadkach określonych w rozporządzeniu (zadanie ujęte dotychczas w § 16 ust. 3 rozporządzenia z 2010 r.);
- podpisywanie zaświadczeń potwierdzających złożenie egzaminu z wynikiem pozytywnym.

Jak wynika z nowego art. 23 ust. 1 ustawy, reprezentowanie na zewnątrz Komisji Egzaminacyjnej oraz przygotowywanie testów i zadań egzaminacyjnych zostało włączone do katalogu zadań przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej określonego w ustawie, w związku z czym zadania te nie zostały już ujęte w § 6 projektowanego rozporządzenia.

Jednocześnie w katalogu zadań przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej określonym w projektowanym rozporządzeniu wprowadzono zadania takie jak:

- informowanie kandydatów o dopuszczeniu do egzaminu, wynikające z wprowadzanej projektowanym rozporządzeniem konieczności wyraźnego wyodrębnienia tego pierwszego etapu procedury egzaminacyjnej (jako konsekwencja przyznanego również przewodniczącemu Komisji Egzaminacyjnej uprawnienia do podpisywania decyzji o odmowie dopuszczenia do egzaminu – w przypadku niespełnienia ustawowych warunków tego dopuszczenia);
- podejmowanie w imieniu Komisji Egzaminacyjnej – w przypadku uzyskania upoważnienia, o którym mowa w art. 21 ust. 2a ustawy – decyzji o odmowie dopuszczenia do egzaminu, o której mowa w art. 21 ust. 2 i art. 24 ust. 8 ustawy;
- informowanie o pozostawieniu bez rozpatrzenia wniosków składanych przez kandydatów ubiegających się o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej albo ustnej egzaminu, jako element określanego w rozporządzeniu sposobu procedowania tych wniosków;
- rozpatrywanie wniosków o wydłużenie czasu trwania egzaminu przeprowadzanego wobec kandydata będącego osobą niepełnosprawną – wynikające z konieczności usprawnienia tego procesu i ograniczenia przetwarzania danych z tym związanych przez Komisję Egzaminacyjną jako organ kolegialny liczący 70 osób.

Celem uniknięcia ewentualnych wątpliwości, że określany w rozporządzeniu katalog zadań przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej nie jest wyczerpujący, a jest jedynie uzupełnieniem zadań określonych w ustawie, wskazano również, że do zadań przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej należy realizacja innych zadań określonych w art. 23 ust. 1 ustawy.

Z uwagi natomiast na wprowadzenie w ustawie delegacji do wydania przez Ministra Finansów odrębnego rozporządzenia regulującego kwestie związane z zawieraniem przez Komisję Egzaminacyjną umów z uczelniami (art. 22c ustawy), w tym trybu rozpatrywania przez Komisję Egzaminacyjną tych wniosków, w którym uwzględnieniu podlega także rola przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej, w projektowanym rozporządzeniu przewidziano również, że przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej realizuje zadania związane z zawieraniem z uczelniami umów, o których mowa w art. 22b ust. 1 ustawy, określone w odrębnych przepisach.

§ 7 rozporządzenia - **kompetencje sekretarza Komisji Egzaminacyjnej**

Określone w art. 23 ust. 2 ustawy ogólnie dotychczasowe zadania sekretarza Komisji Egzaminacyjnej zostały uzupełnione o najistotniejsze zadanie realizowane przez osobę pełniącą tę funkcję - wchodzące jednocześnie w zakres przewidzianej dotychczas w ustawie organizacji egzaminu – tj. o wyznaczanie terminów części pisemnej i ustnej egzaminu oraz ich ogłaszanie w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych (art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy). Dodatkowo w art. 25 ust. 7 ustawy nałożono na sekretarza Komisji Egzaminacyjnej zadanie polegające na ogłaszaniu w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych kwoty opłat, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy (opłata wstępna oraz opłata egzaminacyjna za część pisemną egzaminu oraz opłata egzaminacyjna za część ustną egzaminu), obliczonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 25 ust. 6 ustawy.

W konsekwencji, celem uniknięcia powtórzeń, z dotychczasowego katalogu zadań sekretarza Komisji Egzaminacyjnej określonego w rozporządzeniu z 2010 r. wyłączono powyższe zadanie (wyznaczanie terminów części pisemnej i ustnej egzaminu oraz ich ogłaszanie w BIP)..

Bez zmian pozostają natomiast w rozporządzeniu zadania sekretarza Komisji Egzaminacyjnej takie jak:

1) ogłaszanie informacji o miesiącu, w którym zostanie przeprowadzona część pisemna egzaminu;
2) sporządzanie listy kandydatów zakwalifikowanych na wyznaczony termin egzaminu, zawierającej imiona i nazwiska kandydatów;
3) informowanie kandydatów o terminie i miejscu przeprowadzenia części pisemnej lub ustnej egzaminu (z uwagi na automatyzację i usprawnienie procesu wynikające z jego elektronizacji, dotychczasowy termin „10 dni przed dniem egzaminu" na przekazanie zawiadomienia zostaje skrócony do „7 dni przed dniem egzaminu" oraz wyłączona zostaje konieczność wskazywania indywidualnego numeru kandydata, który będzie zbędny w procesie egzaminacyjnym przeprowadzanym w systemie e-Doradca, umożliwiającym jednoznaczną identyfikację kandydata i przekazywanie informacji indywidualnie kandydatowi na jego konto w systemie, ale także m.in. anonimizację prac egzaminacyjnych wymaganą do ich oceny);
4) ogłaszanie wyników części pisemnej egzaminu;
5) rozpatrywanie wniosków o zwrot opłaty egzaminacyjnej, które zostanie zastąpione – w związku ze zmianami w ustawie umożliwiającymi kandydatowi wnioskowanie jedynie

o zwrot połowy opłaty egzaminacyjnej w przypadku niestawiennictwa na egzaminie (art. 25 ust. 5 ustawy) – rozpatrywaniem wniosków o zwrot połowy opłaty egzaminacyjnej;

6) rozpatrywanie wniosków o udostępnienie do wglądu pracy egzaminacyjnej oraz wyznaczanie członka Komisji Egzaminacyjnej obecnego przy wglądzie do prac egzaminacyjnych;
7) akceptowanie wniosku przewodniczącego składu egzaminacyjnego o wypłatę wynagrodzeń dla członków składu egzaminacyjnego za przeprowadzenie egzaminu;
8) przygotowanie wniosków o wypłatę wynagrodzeń dla członków Komisji Egzaminacyjnej (wnioski kierowane są do właściwej komórki organizacyjnej Ministerstwa Finansów odpowiedzialnej za dokonanie wypłaty wynagrodzenia) za:
   a) udział w posiedzeniach Komisji Egzaminacyjnej,
   b) opracowanie w ramach pracy w zespole, o którym mowa w art. 22 ust. 12 pkt 2 ustawy, pytań i zadań egzaminacyjnych, które zastąpi ustalenie wykazu pytań i zadań egzaminacyjnych, /w oparciu o informację na temat zaangażowania poszczególnych członków, przekazaną przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej/,
   c) dokonanie ponownej oceny pracy egzaminacyjnej,
   d) udział w pracach zespołu do spraw zawarcia przez Komisję Egzaminacyjną umowy z uczelnią;
9) podawanie do publicznej wiadomości informacji o odwołaniu części pisemnej lub ustnej egzaminu.

W związku z odejściem w ustawie od możliwości uzyskania przez kandydata zmiany terminu egzaminu, z dotychczasowych zadań sekretarza Komisji Egzaminacyjnej zostało wyłączone zadanie w zakresie rozpatrywania wniosków o zmianę terminu przystąpienia do części pisemnej lub ustnej egzaminu (§ 7 pkt 4 rozporządzenia z 2010 r.).

Jednocześnie w zadaniach sekretarza Komisji Egzaminacyjnej uwzględniono dodatkowo:

1) ogłaszanie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych informacji o:
   - wysokości opłaty wstępnej,
   - wysokości opłat egzaminacyjnych za część pisemną i część ustną egzaminu,

   będące konsekwencją wprowadzonego w ustawie systemu opłat związanych z egzaminem i odniesienia ich wysokości – wzorem opłat obowiązujących na egzaminach związanych z dostępem do zawodu radcy prawnego i adwokata – do

wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773), zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem”;

2) informowanie kandydatów o pozostawieniu bez rozpatrzenia składanych przez nich wniosków o wyznaczenie terminu części pisemnej albo ustnej egzaminu, o których mowa w § 12 ust. 1 albo § 14 ust. 1 projektowanego rozporządzenia, jako element określanego w rozporządzeniu sposobu procedowania tych wniosków;
3) przygotowanie wniosków o wypłatę wynagrodzeń dla członków Komisji Egzaminacyjnej za udział w pracach zespołu, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 lit. b tiret drugie ustawy powołanego do prowadzenia prac mających na celu weryfikację zawartej przez Komisję Egzaminacyjną z uczelnią umowy (wnioski kierowane są do właściwej komórki organizacyjnej Ministerstwa Finansów odpowiedzialnej za dokonanie wypłaty wynagrodzenia);
4) przygotowanie dokumentacji dotyczącej zwrotu opłaty egzaminacyjnej w przypadkach, o których mowa w art. 25 ust. 4 ustawy oraz w przypadkach pozostawienia bez rozpatrzenia wniosków, o których mowa w § 10 ust. 1, § 11 ust. 1, § 13 ust. 1 albo § 14 ust. 1 projektowanego rozporządzenia (zwrot opłaty następować będzie w takim przypadku bez wniosku kandydata);
5) podawanie do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych informacji o wystąpieniu i usunięciu awarii systemu e-Doradca, o której mowa w art. 24b ust. 11 ustawy.

Dotychczasowa regulacja rozporządzenia z 2010 r. przewidująca, że sekretarz Komisji Egzaminacyjnej wykonuje swoje zadania przy pomocy komórki organizacyjnej wyodrębnionej w strukturze urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych została uwzględniona także w projektowanym rozporządzeniu i jest spójna z nowym brzmieniem art. 22 ust. 14 ustawy, zgodnie z którym obsługę administracyjno-biurową Komisji Egzaminacyjnej zapewnia komórka organizacyjna w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych (ustawa zastępuje obsługę sprawowaną dotychczas przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych obsługą zapewnianą przez komórkę organizacyjną w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych).

§ 8 rozporządzenia - **kompetencje przewodniczącego składu egzaminacyjnego**

Przewidziane dotychczas w rozporządzeniu z 2010 r. zadania przewodniczącego składu egzaminacyjnego zostały zachowane i również w projektowanym rozporządzeniu obejmują:

1) przekazywanie kandydatom informacji, o których mowa w § 26 ust. 3 (informacje przekazywane kandydatom przed rozpoczęciem części pisemnej egzaminu dotyczące w szczególności sposobu przeprowadzania egzaminu, zasad dokonywania oceny udzielonych odpowiedzi oraz terminu ogłoszenia wyników);
2) sprawowanie nadzoru nad prawidłowym przebiegiem egzaminu;
3) wykluczanie kandydata z egzaminu (w konsekwencji wprowadzanej projektowanym rozporządzeniem zmiany w zakresie przypadków wykluczenia z egzaminu, dokonywane przez przewodniczącego składu egzaminacyjnego wykluczenie z egzaminu będzie możliwe także w przypadku posiadania przez kandydata niedozwolonych urządzeń lub materiałów pomocniczych);
4) informowanie kandydata o wyniku części ustnej egzaminu;
5) dokonywanie ponownej oceny pracy egzaminacyjnej oraz sporządzanie jej uzasadnienia albo – w konsekwencji doprecyzowania w niniejszym rozporządzeniu sposobu postępowania ze składanymi przez kandydatów wnioskami o ponowną ocenę pracy egzaminacyjnej niespełniającymi wymagań określonych w niniejszym rozporządzeniu – wprowadzone niniejszym rozporządzeniem informowanie kandydata o pozostawieniu bez rozpatrzenia jego wniosku o dokonanie ponownej oceny pracy egzaminacyjnej;
6) sporządzenie wniosku o wypłatę wynagrodzeń dla członków składu egzaminacyjnego za przeprowadzenie egzaminu (wniosek kierowany jest do właściwej komórki organizacyjnej Ministerstwa Finansów odpowiedzialnej za dokonanie wypłaty wynagrodzenia).

§ 9 rozporządzenia - **kompetencje sekretarza składu egzaminacyjnego**

Zadania sekretarza składu egzaminacyjnego zostały zachowane w dotychczasowym zakresie wynikającym z rozporządzenia z 2010 r. i obejmują:

1) sporządzenie protokołu z przebiegu części pisemnej i ustnej egzaminu;
2) zapewnienie prawidłowego dokumentowania przebiegu egzaminu.

Rozdział 4. „Wnioski o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu egzaminu” - § 10-14 rozporządzenia

§ 10 rozporządzenia – **składanie wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej**

W projektowanym rozporządzeniu, z uwagi na wprowadzaną ustawą nowelizującą elektronizację organizacji i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego przy wykorzystaniu wspierającego prace Komisji Egzaminacyjnej systemu teleinformatycznego e-Doradca, skrócono do 14 dni termin na składanie przez osoby zainteresowane przystąpieniem do egzaminu na doradcę podatkowego wniosków o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu (dotychczas określanych w rozporządzeniu z 2010 r. jako „wnioski o dopuszczenie do egzaminu”), które składane będą za pośrednictwem ww. systemu w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia przez sekretarza Komisji Egzaminacyjnej informacji o miesiącu, w którym zostanie przeprowadzona część pisemna egzaminu, a nie jak dotychczas – w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia tej informacji. Z uwagi na wprowadzaną możliwość złożenia wniosku przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego e-Doradca, bez konieczności zachowania dotychczas wymaganej formy pisemnej, która wiązała się z koniecznością sporządzenia wniosku w formie papierowej i nadania go w placówce pocztowej, co z kolei wymagało zapewnienia dodatkowego czasu na dostarczenie przez operatora pocztowego przesyłki kandydata do siedziby Komisji Egzaminacyjnej (Ministerstwa Finansów), nie ma potrzeby zachowania dotychczasowego aż 30-dniowego terminu na składanie wniosków, wydłużającego proces organizacji tego egzaminu. Skrócenie tego terminu do 14 dni przyczyni się do usprawnienia procesu organizacji egzaminu, także z uwagi na fakt, że w praktyce kandydaci – mając na względzie regulację rozporządzenia, zgodnie z którą terminy egzaminu wyznaczane są poszczególnym kandydatom zgodnie z kolejnością złożonych wniosków – w zdecydowanej większości przypadków składają wnioski dopiero pod sam koniec terminu wyznaczonego na ich złożenie (ponad połowa wniosków składana jest w ostatnich 7 dniach ww. 30-dniowego terminu), co jak się wydaje – w związku z zachowaniem powyższej zasady dot. sposobu przypisywania kandydatów do terminów egzaminu – będzie nadal praktykowane, niezależnie od długości terminu na złożenie wniosku, a największe natężenie wpływu wniosków do Komisji Egzaminacyjnej będzie także odnotowywane w ostatnich dniach terminu na ich złożenie – w tym przypadku pod koniec 14-dniowego terminu. Wskazuje na to również dotychczasowy sposób składania wniosków przez kandydatów

zamieszkałych w Warszawie, którzy składając wnioski osobiście na biurze podawczym Ministerstwa Finansów, bez pośrednictwa operatora pocztowego, czynią to często w ostatnim dniu terminu, chcąc sobie zapewnić wyznaczenie terminu egzaminu możliwie jak najpóźniej. Taki sposób postepowania kandydatów składających wnioski wskazuje, że dotychczasowy 30-dniowy termin na złożenie wniosku nie jest konieczny, podczas gdy jego skrócenie, przy jednoczesnym umożliwieniu jego złożenia przy wykorzystaniu e-Doradcy, usprawni organizację egzaminu. Wskazać także należy, że dokumenty składane przez kandydatów wraz z wnioskiem nie wymagają szczególnego przygotowania i w związku z tym dłuższego czasu na ich skompletowanie, albowiem są to dokumenty, którymi kandydaci - spełanijący warunki dopuszczenia do egzaminu - dysponują (odpis dyplomu dokumentującego posiadanie wyższego wykształcenia, potwierdzenie dokonania opłaty wstępnej i opłaty egzaminacyjnej za część pisemną egzaminu i oświadczenia własne kandydata). Dodatkowo, szeroko podawana do publicznej wiadomości informacja o możliwości składania do Komisji Egzaminacyjnej wniosków (nie tylko jak wynika z rozporządzenia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych, ale także na stronie internetowej tego urzędu oraz w mediach społecznościowych, w których Komisja także jest obecna) pozwala wszystkim osobom zainteresowanym zapoznać się z jej treścią i podjąć odpowiednie działania.

Z uwagi na fakt, że wymienione dotychczas w rozporządzeniu dokumenty składane wraz z wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu – określa obecnie ustawa, nie ma już potrzeby wskazywania tych dokumentów w treści projektowanego rozporządzenia.

Wskazano natomiast w niniejszym rozporządzeniu, że wniosek o wydłużenie czasu trwania egzaminu przeprowadzanego wobec kandydata będącego osobą niepełnosprawną, o którym mowa w art. 21 ust. 1h ustawy, w związku z tym, iż jak przewiduje ustawa – składany jest wraz z wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu– powinien zostać złożony w terminie przewidzianym na złożenie tego wniosku, tj. w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia przez sekretarza Komisji Egzaminacyjnej informacji o miesiącu, w którym zostanie przeprowadzona część pisemna egzaminu. Ze względu na wprowadzane ustawą nowelizującą przeprowadzanie egzaminu na doradcę podatkowego z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego e-Doradca, zakładające przeprowadzenie egzaminu wobec wszystkich kandydatów z użyciem tego systemu, a zatem z użyciem także niezbędnego do tego sprzętu komputerowego, tak jak w ustawie tak też w projektowanym rozporządzeniu,

bezprzedmiotowe stało się dopuszczenie – jako wyjątku mogącego mieć zastosowanie dotychczas jedynie wobec kandydatów będących osobami niepełnosprawnymi – umożliwienie tym kandydatom zdawania części pisemnej egzaminu przy użyciu sprzętu komputerowego.

Ze względu na wynikającą z projektowanych przepisów, związaną z wprowadzeniem systemu e-Doradca, elektroniczną formę składania wniosków w procedurze egzaminacyjnej, w tym załączanych do tych wniosków dokumentów – z uwagi na możliwość dysponowania przez kandydatów zarówno dokumentami elektronicznymi (sporządzonymi w tej postaci) jak też dokumentami sporządzonymi w postaci papierowej – w projektowanych przepisach dopuszczono składanie przez kandydatów zarówno dokumentów elektronicznych, jak też odwzorowań cyfrowych dokumentów sporządzonych w postaci papierowej (np. skany dyplomu ukończenia studiów wyższych). Z uwagi jednak na mogące pojawić się w tym drugim przypadku wątpliwości co do zgodności z oryginałem takiego odwzorowania, zwłaszcza biorąc pod uwagę zróżnicowanie jakości technicznej skanów, zapewniono Komisji Egzaminacyjnej możliwość wezwania osoby ubiegającej się o dopuszczenie do egzaminu do przedstawienia do wglądu oryginałów wymaganych przepisami dokumentów (w przypadku powzięcia wątpliwości co do zgodności z oryginałem dokumentów załączonych do wniosku).

W rozporządzeniu uregulowano także sposób postępowania w przypadku, gdy wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu albo wniosek o wydłużenie czasu trwania egzaminu składany przez osobę ubiegającą się o dopuszczenie do egzaminu będącą osobą niepełnosprawną nie spełnia wymogów określonych w przepisach ustawy, stanowiąc, iż w takim przypadku osoba ubiegająca się o dopuszczenie do egzaminu wzywana jest przy wykorzystaniu e-Doradcy do uzupełnienia jego braków w terminie 3 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. Nie będą podlegać rozpatrzeniu również ww. wnioski w przypadku, gdy zostaną złożone po terminie (po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia przez sekretarza Komisji Egzaminacyjnej informacji o miesiącu, w którym zostanie przeprowadzona część pisemna egzaminu). Pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia będzie wiązało się z dokonania zwrotu opłaty egzaminacyjnej za część pisemną egzaminu uiszczonej wraz z tym wnioskiem.

Dokonując bardziej precyzyjnego rozróżnienia poszczególnych czynności i wyróżniając w związku z tym „dopuszczenie" do egzaminu, które odnosi się do weryfikacji spełnienia warunków ustawowych przystąpienia do egzaminu – takich jak pełna zdolność do czynności prawnych, korzystanie z pełni praw publicznych i posiadanie wyższego wykształcenia – od „zakwalifikowania" do części pisemnej albo ustnej egzaminu rozumianego jako możliwość

przypisania kandydata do danej części egzaminu i wyznaczenia mu terminu tej części egzaminu, dotychczasowe sformułowanie „osoba ubiegająca się o zakwalifikowanie do egzaminu" jako określenie opisujące osobę wnioskującą na tym pierwszym etapie przede wszystkim o dopuszczenie do egzaminu, zostało zastąpione sformułowaniem „osoba ubiegająca się o dopuszczenie do egzaminu", które jest adekwatne do tego etapu postepowania i treści składanego wniosku, przy jednoczesnym wyróżnieniu drugiego elementu tego wniosku jakim jest wnioskowanie o wyznaczenie terminu części pisemnej, zmierzającego kolejno już do zakwalifikowania kandydata do tej części egzaminu i wyznaczenia mu terminu tej części egzaminu.

§ 11 rozporządzenia - **składanie wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu (absolwent kierunku studiów objętego umową Komisji Egzaminacyjnej z uczelnią)**

Osoba, o której mowa w art. 24 ust. 5 ustawy, tj. osoba, która ukończyła studia, których program zrealizowany został w ramach umowy zawartej przez Komisję Egzaminacyjną z uczelnią, dla której w związku z tym egzamin na doradcę podatkowego obejmuje tylko część ustną, ubiegająca się o dopuszczenie do egzaminu, składać będzie do Komisji Egzaminacyjnej - także przy wykorzystaniu e-Doradcy - między 1 a 15 dniem miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym deklaruje chęć zdawania części ustnej egzaminu, wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu (wniosek, o którym mowa w art. 24 ust. 6 i nowym art. 21 ust. 1f ustawy). Niezmienny pozostaje zatem końcowy termin składania wniosków dotyczących części ustnej egzaminu, który dotychczas określony był jako „*do 15 dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym deklaruje chęć zdawania części ustnej egzaminu*", a jednocześnie określono początek terminu na złożenie tego rodzaju wniosku, którym będzie pierwszy dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym osoba wnioskująca deklaruje chęć zdawania części ustnej egzaminu. Tym samym, złożenie wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu możliwe będzie między 1 a 15 dniem miesiąca, jeśli wniosek ten dotyczył będzie egzaminu ustnego przeprowadzanego w następnym miesiącu. Termin ten – wynoszący 15 dni – będzie więc bardzo zbliżony do przewidzianego niniejszym rozporządzeniem 14-dniowego terminu na złożenie wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu. Jednocześnie pozwoli on w większym stopniu na rozgraniczenie organizacji części pisemnej i ustnej egzaminu umożliwiając chociażby rozplanowanie w określonym miesiącu

przyjmowania wniosków dotyczących części ustnej egzaminu na pierwszą połowę miesiąca a przyjmowania wniosków dotyczących części pisemnej egzaminu na drugą połowę miesiąca. Biorąc pod uwagę, że część ustna egzaminu organizowana jest niemal co miesiąc, przy obecnie obowiązujących terminach składania wniosków dotyczących części pisemnej i części ustnej egzaminu, okresy składania tych wniosków każdorazowo się pokrywają co negatywnie wpływa na sprawność organizacji egzaminów. Dodatkowo, mając na względzie, że obecnie większość wniosków dotyczących części ustnej egzaminu składanych jest ostatniego dnia terminu, tj. 15-go dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym osoba wnioskująca deklaruje chęć zdawania części ustnej egzaminu, przy zachowaniu tego terminu końcowego, określenie początku terminu na pierwszy dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc egzaminu, nie powinno mieć zasadniczego wpływu na sposób postępowania osób zainteresowanych przystąpieniem do części ustnej egzaminu, a powinno pozytywnie wpłynąć na organizację egzaminu.

Do wniosku tego odpowiednie zastosowanie znajdą przepisy § 10 ust. 2–5 projektowanego rozporządzenia, w związku z czym w powyższym terminie składany też będzie ewentualny wniosek o wydłużenie czasu trwania egzaminu przeprowadzanego wobec kandydata będącego osobą niepełnosprawną. Możliwe też będzie wzywanie przez Komisję Egzaminacyjną osoby ubiegającej się o dopuszczenie do egzaminu do przedstawienia do wglądu oryginałów dokumentów, w przypadku powzięcia wątpliwości co do zgodności z oryginałem dokumentów załączonych do wniosku, wezwanie do uzupełnienia braków złożonego wniosku w terminie 3 dni pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia, oraz pozostawienie bez rozpatrzenia wniosków, których braków nie uzupełniono w powyższym terminie oraz wniosków złożonych po terminie, o którym mowa w art. 24 ust. 6 ustawy, a w konsekwencji następujący w takim przypadku zwrot opłaty egzaminacyjnej za część ustną egzaminu uiszczonej wraz z wnioskiem – dokonywany na rachunek bankowy, którego numer osoba, której wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia, będzie zobowiązana wskazać Komisji Egzaminacyjnej w terminie 7 dni od dnia uzyskania informacji, o której mowa w § 6 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia (informacja o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia). Stosownie do art. 25 ust. 2 ustawy, opłata wstępna za złożenie wniosku nie będzie podlegać także w takim przypadku zwrotowi.

Tak jak obecnie w przypadku wniosków składanych przez absolwentów kierunków studiów objętych umową zawartą przez Komisję Egzaminacyjną z uczelnią, termin części ustnej egzaminu będzie mógł zostać wyznaczony na wnioskowany przez kandydata miesiąc, jeżeli wniosek o wyznaczenie tego terminu wpłynie do Komisji Egzaminacyjnej w terminie do 15

dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym kandydat deklaruje chęć zdawania części ustnej egzaminu.

§ 12 rozporządzenia - **dopuszczenie do egzaminu i rozpoczęcie cyklu egzaminacyjnego**

Biorąc pod uwagę, iż składany przez osobę zainteresowaną przystąpieniem do egzaminu na doradcę podatkowego - jako pierwszy - wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu jest wnioskiem inicjującym dwa dwojakiego rodzaju działalna Komisji Egzaminacyjnej, które nie następują jednoczenie - celem doprecyzowania sposobu postępowania Komisji Egzaminacyjnej z tego rodzaju wnioskami i wyróżnienia w procedurze egzaminacyjnej tych dwóch następujących po sobie etapów - w projektowanym rozporządzeniu wyodrębniono i uregulowano kwestię informowania kandydatów o dopuszczeniu do egzaminu, jako odpowiedź na część wniosku odnoszącą się do dokonania tej czynności. Kandydat, którego wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu albo wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu został rozpatrzony pozytywnie, zostaje dopuszczony do egzaminu o czym będzie informowany przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej.

Jednocześnie w projektowanych regulacjach rozporządzenia doprecyzowano – wzorując się na przepisach rozporządzenia z 2010 r. – moment rozpoczęcia przez kandydata cyklu egzaminacyjnego, który tak jak dotychczas następować będzie wraz z wyznaczeniem przez sekretarza Komisji Egzaminacyjnej terminu egzaminu, tj.:

- z dniem wyznaczenia zgodnie z § 18 ust. 1 projektowanego rozporządzenia terminu części pisemnej egzaminu – w przypadku kandydatów, którzy złożyli wniosek, o którym mowa w § 10 ust. 1 projektowanego rozporządzenia,
- z dniem wyznaczenia zgodnie z § 18 ust. 2 projektowanego rozporządzenia terminu części ustnej egzaminu – w przypadku kandydatów, którzy złożyli wniosek, o którym mowa w § 11 ust. 1 projektowanego rozporządzenia.

§ 13 rozporządzenia – **składanie wniosku o wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu**

W stosunku do kandydata, który uzyskał pozytywny wynik z części pisemnej egzaminu, zachowano również dotychczasowe zasady składania wniosku o wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu przyjmując, że wniosek ten będzie składany przy wykorzystaniu e-Doradcy do Komisji Egzaminacyjnej – tak jak dotychczas - między 1 a 15 dniem miesiąca

poprzedzającego miesiąc, w którym kandydat deklaruje chęć zdawania części ustnej egzaminu. Analogicznie jak w przypadku wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu, niezmienny pozostaje graniczny termin składania wniosku, który także dotychczas określony był jako „*do 15 dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym deklaruje chęć zdawania części ustnej egzaminu*", a jednocześnie określono początkowy termin na złożenie wniosku, którym będzie pierwszy dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym osoba wnioskująca deklaruje chęć zdawania części ustnej egzaminu. Tym samym, złożenie wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu możliwe będzie między 1 a 15 dniem miesiąca, jeśli wniosek ten dotyczył będzie egzaminu ustnego przeprowadzanego w następnym miesiącu. Biorąc pod uwagę, że obecnie większość wniosków dotyczących części ustnej egzaminu składanych jest ostatniego dnia terminu, tj. 15-go dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc egzaminu, przy zachowaniu tego terminu końcowego, określenie początkowego terminu na 1 dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc egzaminu, nie powinno mieć zasadniczego wpływu na sposób postępowania osób zainteresowanych przystąpieniem do części ustnej egzaminu, a powinno pozytywnie wpłynąć na organizację egzaminu i wyznaczyć pewien stały rytm i powtarzalność w składaniu wniosków dotyczących części ustnej egzaminu.

Do wniosku niezbędne będzie załączenie przez kandydata potwierdzenia dokonania opłaty egzaminacyjnej za część ustną egzaminu oraz oświadczenia o spełnianiu warunków określonych w art. 6 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy (posiadanie pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystanie z pełni praw publicznych), których spełnienie wymagane jest do przystąpienia do egzaminu na doradcę podatkowego na każdym jego etapie, z uwagi na fakt, że sytuacja w tym zakresie może ulec zmianie w okresie od złożenia tego rodzaju oświadczenia przy wnioskowaniu o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu do momentu wnioskowania o wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu, w związku z czym zasadne jest potwierdzenie ich spełnienia także przed przystąpieniem do kolejnej części egzaminu tj. części ustnej.

Tak jak dotychczas, termin części ustnej egzaminu może zostać wyznaczony na wnioskowany przez kandydata miesiąc, jeżeli wniosek o wyznaczenie tego terminu wpłynie do Komisji Egzaminacyjnej w terminie do 15 dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym deklaruje chęć zdawania części ustnej egzaminu.

Przewidziano dodatkowo regulację określającą sposób postepowania w wnioskami o wyznaczenie terminu części ustnej, które zostaną złożone bez wymaganych załączników.

Zastosowanie znajdzie wówczas § 10 ust. 5 rozporządzenia przewidujący wezwanie kandydata do uzupełnienia braków jego wniosku w terminie 3 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. Wnioski, których braków nie uzupełniono w wyznaczonym terminie oraz wnioski złożone po terminie, o którym mowa w art. 24 ust. 4 albo 6 ustawy (ustawowy termin na przystąpienie do części ustnej egzaminu), pozostawiane będą bez rozpatrzenia a uiszczona przy wniosku opłata egzaminacyjna za część ustną egzaminu będzie podlegać zwrotowi. Kandydat, którego wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia, w terminie 7 dni od dnia uzyskania informacji, o której mowa w § 6 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia (informacja o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia), będzie zobowiązany przekazać Komisji Egzaminacyjnej informację wskazującą numer rachunku bankowego na który ma nastąpić zwrot opłaty egzaminacyjnej.

§ 14 rozporządzenia - **składanie wniosku o wyznaczenie terminu części pisemnej oraz kolejnego wniosku o wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu**

W projektowanym rozporządzeniu uregulowano przypadki, w których kandydat składa kolejny wniosek o wyznaczenie terminu części pisemnej albo kolejny wniosek o wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu, wskazując, iż ma to miejsce w sytuacji, gdy kandydat uzyskał:

1) negatywny wynik z części pisemnej albo ustnej egzaminu i ponownie ubiega się o wyznaczenie terminu części pisemnej albo ustnej egzaminu (wówczas składa odpowiednio – w zależności od tego, z której części egzaminu uzyskał wynik negatywny – ponownie wniosek o wyznaczenie terminu części pisemnej albo ponownie wniosek o wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu), albo
2) zwrot opłaty egzaminacyjnej, o którym mowa w § 16 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia i ponownie ubiega się o wyznaczenie terminu egzaminu, za który opłata egzaminacyjna została zwrócona (wówczas składa odpowiednio – w zależności od tego, która część wyznaczonego egzaminu nie doszła do skutku - ponownie wniosek o wyznaczenie terminu części pisemnej albo ponownie wniosek o wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu), albo
3) zwrot połowy opłaty egzaminacyjnej, o którym mowa w § 16 ust. 2 w związku z nieprzystąpieniem do części pisemnej lub ustnej egzaminu i ponownie ubiega się o wyznaczenie terminu egzaminu, za który połowa opłata egzaminacyjnej została zwrócona (wówczas składa odpowiednio – w zależności od tego, za którą część egzaminu uzyskał zwrot połowy opłaty egzaminacyjnej – ponownie wniosek

o wyznaczenie terminu części pisemnej albo ponownie wniosek o wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu).

Powyższe wnioski kandydat składa przy wykorzystaniu e-Doradcy do Komisji Egzaminacyjnej, przy czym wniosek o wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu składa w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia przez sekretarza Komisji Egzaminacyjnej informacji o miesiącu, w którym zostanie przeprowadzona część pisemna egzaminu, a wniosek o wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu składa w terminie między 1 a 15 dniem miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym deklaruje chęć zdawania części ustnej egzaminu.

Przepis stanowi, iż do wniosków tych niezbędne będzie załączenie przez kandydata potwierdzenia dokonania opłaty egzaminacyjnej – w zależności od rodzaju składanego wniosku - odpowiednio za część pisemną albo ustną egzaminu oraz oświadczenia o spełnianiu warunków określonych w art. 6 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy (posiadanie pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystanie z pełni praw publicznych), niezbędnych do przystąpienia do egzaminu na każdym jego etapie.

W przypadku wniosku o wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu przepis § 10 ust. 5–7 rozporządzenia stosowany będzie odpowiednio, natomiast w przypadku wniosku o wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu stosowany będzie odpowiednio przepis § 13 ust. 3-6 rozporządzenia.

Rozdział 5. Opłaty dotyczące egzaminu - § 15-16 rozporządzenia

§ 15 rozporządzenia – **sposób wnoszenia opłaty wstępnej i opłat egzaminacyjnych**

W wyodrębnionym rozdziale 5 projektowanego rozporządzenia uregulowano sposób wnoszenia przez kandydatów opłat związanych z egzaminem na doradcę podatkowego wynikających z ustawy oraz tryb i sposób dokonywania ich zwrotu.

Zgodnie bowiem z wprowadzonym w ustawie wyodrębnieniem – w miejsce jednej łącznej opłaty za egzamin – dwóch opłat egzaminacyjnych uiszczanych odrębnie za część pisemną i część ustną egzaminu oraz jednorazowej opłaty wstępnej – jak przewiduje art. 25 ust. 1 i 2 ustawy:

- za złożenie wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu albo wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu

części ustnej egzaminu pobiera się opłatę wstępną nie wyższą niż równowartość minimalnego wynagrodzenia za pracę;

- za egzamin na doradcę podatkowego pobiera się opłaty egzaminacyjne, oddzielnie za część pisemną i ustną egzaminu, przy czym każda z tych opłat nie może być wyższa niż równowartość minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- opłata wstępna i opłaty egzaminacyjne stanowią dochód budżetu państwa.

Zgodnie z projektowaną regulacją § 15 rozporządzenia, opłaty dotyczące egzaminu – tj. opłata wstępna, opłata egzaminacyjna za część pisemną i opłata egzaminacyjna za część ustną egzaminu, w wysokości określonej w odrębnych przepisach (wydanych na podstawie art. 25 ust. 6 ustawy) kandydaci wnosić będą – tak jak dotychczas opłatę za egzamin na doradcę podatkowego - na rachunek bankowy urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych w terminach przewidzianych na złożenie wniosku, w związku z którym dana opłata jest wnoszona. Zatem opłata wstępna wraz z opłatą egzaminacyjną za część pisemną egzaminu będzie wnoszona w terminie przewidzianym na złożenie wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu – tj. w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia przez sekretarza Komisji Egzaminacyjnej informacji o miesiącu, w którym zostanie przeprowadzona część pisemna egzaminu, a opłata wstępna wraz z opłatą egzaminacyjną za część ustną egzaminu wnoszona będzie w terminie przewidzianym na złożenie wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu – tj. w terminie między 1 a 15 dniem miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym kandydat (absolwent kierunku studiów objętego umową Komisji Egzaminacyjnej z uczelnią) deklaruje chęć zdawania części ustnej egzaminu. Samą opłatę egzaminacyjną za część pisemną egzaminu - wnoszoną wraz z wnioskiem o wyznaczenie tej części egzaminu – kandydat będzie wnosił w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia przez sekretarza Komisji Egzaminacyjnej informacji o miesiącu, w którym zostanie przeprowadzona część pisemna egzaminu oraz opłatę, a samą opłatę egzaminacyjną za część ustną egzaminu - wnoszoną wraz z wnioskiem o wyznaczenie tej części egzaminu – kandydat będzie wnosił w terminie między 1 a 15 dniem miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym deklaruje on chęć zdawania części ustnej egzaminu.

Sekretarz Komisji Egzaminacyjnej będzie ogłaszał informację o wysokości opłaty wstępnej i opłaty egzaminacyjnej za część pisemną egzaminu, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy (wskazanie określonej kwoty wynikającej z przepisów wydanych na podstawie art. 25 ust. 6 ustawy), którą kandydaci składający wnioski o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu albo wniosek o wyznaczenie terminu części pisemnej będą

zobowiązani wnieść na rachunek bankowy urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych – wraz z informacją o miesiącu, w którym zostanie przeprowadzona część pisemna egzaminu.

Dodatkowo, także w odniesieniu do części ustnej egzaminu przewidziano ogłaszanie przez sekretarza Komisji Egzaminacyjnej informacji o obowiązującej wysokości opłaty egzaminacyjnej za część ustną egzaminu (wskazanie określonej kwoty wynikającej z przepisów wydanych na podstawie art. 25 ust. 6 ustawy), wskazując, że informacja ta będzie ogłaszana do 1-go dnia miesiąca. Termin ogłoszenia informacji związany jest z przewidzianym niniejszym rozporządzeniem początkiem terminu na złożenie wniosku dotyczącego części ustnej egzaminu (wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu oraz wniosku o wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu), którym będzie pierwszy dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym osoba wnioskująca deklaruje chęć zdawania części ustnej egzaminu.

W tytule opłaty kandydat zobowiązany będzie wskazać swoje imię i nazwisko, rodzaj opłaty oraz część egzaminu, którego opłata dotyczy i miesiąc jego przeprowadzania.

§ 16 rozporządzenia – **zwrot opłaty egzaminacyjnej**

Zgodnie z art. 25 ust. 3-5 ustawy:

- opłata wstępna nie podlega zwrotowi;
- opłata egzaminacyjna podlega zwrotowi w przypadku wydania decyzji o odmowie dopuszczenia do egzaminu albo gdy część pisemna lub ustna egzaminu nie dojdzie do skutku z przyczyn nieleżących po stronie kandydata (art. 25 ust. 4 ustawy);
- połowa opłaty egzaminacyjnej uiszczonej za daną część egzaminu podlega zwrotowi, jednakże tylko raz dla każdej z części egzaminu w trakcie cyklu egzaminacyjnego, w przypadku nieprzystąpienia przez kandydata do części pisemnej lub ustnej egzaminu i złożenia przez niego wniosku o ten zwrot nie później niż w terminie 14 dni od dnia wyznaczonego terminu części pisemnej lub ustnej egzaminu (art. 25 ust. 5 ustawy).

W projektowanym § 16 rozporządzenia uregulowano tryb i sposób dokonywania zwrotu opłaty egzaminacyjnej zarówno w przypadku gdy zwrot ten następuje w całości i bez wniosku kandydata (art. 25 ust. 4 ustawy), jak też w przypadku, gdy zwrotowi podlega połowa opłaty egzaminacyjnej co następuje jedynie na wniosek kandydata (art. 25 ust. 5 ustawy). W myśl

projektowanej regulacji § 16 ust. 1 rozporządzenia, przewidziany w ustawie zwrot opłaty egzaminacyjnej, o którym mowa w:

- art. 25 ust. 4 pkt 1 ustawy - zwrot opłaty egzaminacyjnej uiszczonej przy wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu albo wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu dokonywany w związku z wydaniem decyzji o odmowie dopuszczenia do egzaminu – następować będzie po przekazaniu Komisji Egzaminacyjnej przez osobę, wobec której wydano decyzję o odmowie dopuszczenia do egzaminu informacji o numerze rachunku bankowego, na który ma być dokonany zwrot opłaty egzaminacyjnej;
- art. 25 ust. 4 pkt 2 ustawy - zwrot opłaty egzaminacyjnej uiszczonej przy wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu, wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu, wniosku o wyznaczenie terminu części pisemnej albo wniosku o wyznaczenie terminu części ustnej dokonywany w związku z niedojściem do skutku części pisemnej albo ustnej egzaminu z przyczyn nieleżących po stronie kandydata na doradcę podatkowego (dotyczy to przede wszystkim sytuacji odwołania przez Komisję Egzaminacyjną egzaminu) – następować będzie po przekazaniu Komisji Egzaminacyjnej przez kandydata na doradcę podatkowego, którego egzamin nie doszedł do skutku, informacji o numerze rachunku bankowego, na który ma być dokonany zwrot opłaty egzaminacyjnej;
- § 10 ust. 7, § 11 ust. 3 i § 13 ust. 6 niniejszego rozporządzenia - zwrot opłaty egzaminacyjnej uiszczonej przy wniosku, który został pozostawiony bez rozpatrzenia (wniosek, którego braków kandydat nie uzupełnił, albo wniosek który został złożony po terminie) - następować będzie po przekazaniu Komisji Egzaminacyjnej przez kandydata, którego wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia, informacji o numerze rachunku bankowego, na który ma być dokonany zwrot opłaty egzaminacyjnej.

Jednocześnie zgodnie z projektowaną regulacją osoba, wobec której wydano decyzję o odmowie dopuszczenia do egzaminu zobowiązana będzie przekazać Komisji Egzaminacyjnej informację o numerze rachunku bankowego na który ma być dokonany zwrot opłaty egzaminacyjnej w terminie 7 dni od dnia otrzymania decyzji o odmowie dopuszczenia do egzaminu, a kandydat na doradcę podatkowego, którego egzamin nie doszedł do skutku z przyczyn nieleżących po jego stronie (odwołanie przez Komisję Egzaminacyjną egzaminu) zobowiązany będzie przekazać Komisji Egzaminacyjnej informację o numerze rachunku

bankowego na który ma być dokonany zwrot opłaty egzaminacyjnej w terminie 7 dni od dnia wyznaczonego egzaminu, który nie doszedł do skutku, a kandydat, którego wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia w terminie 7 dnia od dnia otrzymania informacji o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia.

Dla poprawności dokonanego w powyższych przypadkach zwrotu opłaty egzaminacyjnej, a zatem bezpieczeństwa finansowego osób ubiegających się o dopuszczenie do egzaminu i kandydatów, którym zwrot ten jest on należny – mimo braku wymogu złożenia wniosku o jego dokonanie - niezbędne jest wskazanie przez zainteresowane osoby właściwego numeru rachunku bankowego, na który ma być dokonany zwrot opłaty egzaminacyjnej. Określony niniejszym rozporządzeniem termin 7 dni na przekazanie Komisji Egzaminacyjnej tego rodzaju informacji wynika z chęci zapewnienia sprawnego procesu zwrotu opłaty egzaminacyjnej i rozliczenia sytuacji, gdy kandydat uiścił opłatę egzaminacyjną jednakże z powodu niespełnienia warunków dopuszczenia do egzaminu albo warunków formalnych wniosku egzamin ten nie może zostać mu wyznaczony i zorganizowany.

Zgodnie z projektowanym § 16 ust. 2 rozporządzenia, zwrot połowy opłaty egzaminacyjnej, o którym mowa w art. 25 ust. 5 ustawy – który możliwy jest w trakcie cyklu egzaminacyjnego raz dla części pisemnej egzaminu i raz dla części ustnej egzaminu w przypadku nieprzystąpienia przez kandydata do części pisemnej lub ustnej egzaminu – następować będzie na wniosek kandydata złożony do sekretarza Komisji Egzaminacyjnej nie później niż w terminie 14 dni od dnia wyznaczonego terminu części pisemnej lub ustnej egzaminu, na której kandydat się nie stawił. We wniosku kandydat zobowiązany będzie wskazać numer rachunku bankowego, na który ma być dokonany zwrot połowy opłaty egzaminacyjnej za część pisemną albo za część ustną egzaminu.

Dodatkowo, w projektowanym § 16 ust. 3 rozporządzenia, celem uniknięcia wątpliwości i ewentualnego składania przez kandydatów na każdym etapie procedury egzaminacyjnej pism wnioskujących o zwrot opłaty egzaminacyjnej w sytuacjach niewypełniających norm prawnych dotyczących możliwości zwrotu tej opłaty albo jej połowy zawartych w ustawie i niniejszym rozporządzeniu, przewidziano wprowadzenie regulacji stanowiącej, iż zwrot opłaty egzaminacyjnej może nastąpić jedynie w przypadkach określonych w ustawie i niniejszym rozporządzeniu. Tym samym nie będzie możliwe uzyskanie zwrotu opłaty egzaminacyjnej albo jej części w przypadku np. niestawiennictwa kandydata na części pisemnej albo ustnej egzaminu więcej niż raz w cyklu egzaminacyjnym czy próby „wycofania” złożonego wniosku przed albo po wyznaczeniu terminu egzaminu.

W przypadku przysługującego kandydatowi zwrotu opłaty egzaminacyjnej albo jej połowy nie będzie możliwe – w miejsce dokonania zwrotu opłaty egzaminacyjnej albo zwrotu połowy opłaty egzaminacyjnej – zaliczenie wartości tego zwrotu na poczet opłaty egzaminacyjnej należnej za kolejny egzamin z części pisemnej lub ustnej.

Rozdział 6. Sposób organizowania egzaminu - § 17-25 rozporządzenia

§ 17 rozporządzenia – **warunki organizacji części pisemnej i części ustnej egzaminu**

W niniejszym rozporządzeniu zasadniczo zachowano regulacje dotyczące sposobu organizowania egzaminu na doradcę podatkowego przewidziane w rozporządzeniu z 2010 r.

Część pisemna egzaminu będzie nadal przeprowadzana co najmniej raz w roku, przy czym doprecyzowano tu, iż częstotliwość ta odnosi się do roku kalendarzowego (raz w roku kalendarzowym). Ze względu na schemat przeprowadzania egzaminu, który obejmuje dwie części – pisemną i ustną, przy czym uzyskanie pozytywnego wyniku z część pisemnej jako pierwszej, jest warunkiem przystąpienia do drugiej części – ustnej, do której kandydat ma możliwość przystąpienia i powtarzania jej w okresie roku od dnia ogłoszenia wyników części pisemnej egzaminu, w ostatnim miesiącu tego rocznego okresu następuje w praktyce bardzo duże spiętrzenie egzaminów ustnych spowodowane dużą liczbą wniosków o wyznaczenie terminu tej części egzaminu składanych przez kandydatów, którym upływa w tym miesiącu roczny termin na przystąpienie do części ustnej egzaminu. Uszczegółowienie regulacji § 17 ust. 1 rozporządzenia wskazujące, że część pisemna egzaminu jest przeprowadzana co najmniej raz w roku kalendarzowym zwiększy elastyczność w wyznaczaniu terminów poszczególnych części egzaminu i pozwoli dostosować w większym stopniu organizacje części pisemnej egzaminu do organizacji części ustnej egzaminu.

Sekretarz Komisji Egzaminacyjnej będzie tak jak dotychczas ogłaszał informację o miesiącu, w którym zostanie przeprowadzona część pisemna egzaminu. Celem usprawnienia organizacji części pisemnej egzaminu oraz w związku ze skróceniem terminu na składanie wniosków o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu oraz tym samym wniosków o wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu, sekretarz Komisji Egzaminacyjnej będzie ogłaszał informację o miesiącu, w którym zostanie przeprowadzona część pisemna egzaminu z co najmniej 2–miesięcznym wyprzedzeniem, a nie jak dotychczas z co najmniej 4–miesięcznym wyprzedzeniem. W przypadku zwiększenia częstotliwości organizacji części pisemnej egzaminu, skrócenie tych terminów pozwoli uniknąć nakładania

się okresów organizacji części pisemnej egzaminu. Obecna konieczność ogłoszenia informacji o miesiącu, w którym zostanie przeprowadzona część pisemna egzaminu z co najmniej 4–miesięcznym wyprzedzeniem powoduje, że przy praktykowanej zazwyczaj organizacji części pisemnej egzaminu nawet dwa razy w roku utrudnione jest niekiedy – ze względu na konieczność zachowania tego odległego terminu - zapewnienie kandydatom, którzy przystąpili ostatnio do części pisemnej egzaminu możliwości złożenia wniosku na kolejny termin tego egzaminu jeżeli z poprzedniego egzaminu uzyskali wynik negatywny, gdyż termin na składanie wniosków przypadać może przed ogłoszeniem wyników poprzedniego egzaminu pisemnego. Jednocześnie podkreślenia wymaga, iż przepis określa jedynie minimalny termin jaki powinien zostać zachowany przy ogłaszaniu informacji o miesiącu przeprowadzenia części pisemnej egzaminu, zatem każdorazowo możliwe będzie ogłoszenie przez sekretarza Komisji Egzaminacyjnej informacji o miesiącu, w którym zostanie przeprowadzona część pisemna egzaminu z większym wyprzedzeniem niż 2 miesiące przed planowanym egzaminem pisemnym.

Terminy części pisemnej egzaminu sekretarz Komisji Egzaminacyjnej wyznaczać będzie tak jak dotychczas po upływie terminu na złożenie wniosków o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu, który w niniejszym rozporządzeniu został określony jako termin 14 dni od dnia ogłoszenia przez sekretarza Komisji Egzaminacyjnej informacji o miesiącu, w którym zostanie przeprowadzona część pisemna egzaminu - dla kandydatów, których wnioski o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu albo wnioski o wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu złożone zostały w tym terminie.

§ 18 rozporządzenia – **sposób wyznaczania terminów części pisemnej i części ustnej egzaminu**

W projektowanym rozporządzeniu zachowane zostają regulacje dotyczące wyznaczania przez sekretarza Komisji Egzaminacyjnej terminów części ustnej egzaminu przewidziane w rozporządzeniu z 2010 r. Część ustna egzaminu, tak jak dotychczas, będzie przeprowadzana, jeżeli do egzaminu zostanie dopuszczonych co najmniej 12 kandydatów, jednakże nie rzadziej niż co 3 miesiące.

Terminy części ustnej egzaminu sekretarz Komisji Egzaminacyjnej wyznaczać będzie – tak jak przewiduje to rozporządzenie z 2010 r. - po 15 dniu miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym zostanie przeprowadzona część ustna egzaminu - dla kandydatów, których wnioski

o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu (absolwenci kierunku studiów objętych umową Komisji Egzaminacyjnej z uczelnią) albo wnioski o wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu wpłynęły do Komisji Egzaminacyjnej do 15 dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc przeprowadzenia egzaminu, w którym osoby składające wniosek deklaruje chęć jego zdawania.

§ 19 rozporządzenia – **wyznaczanie kandydatom terminów części pisemnej i ustnej egzaminu**

Niniejsze rozporządzenie powtarza przewidziane dotychczas w rozporządzeniu z 2010 r. regulacje dotyczące wyznaczania poszczególnym kandydatom terminów części pisemnej i ustnej egzaminu. Terminy części pisemnej i ustnej egzaminu dla poszczególnych kandydatów będą zatem nadal wyznaczane zgodnie z kolejnością wpływu złożonych przez kandydatów wniosków.

Zachowane zostają także dotychczasowe wyłączenia od powyższej zasady – wprowadzone w rozporządzeniu z 2010 r. ze względów organizacyjnych - dopuszczające wyznaczanie kandydatom, o których mowa w art. 20 ust. 2 i 5 ustawy (posiadającym określone uprawnienia zawodowe pozwalające na ograniczenie zakresu tematycznego egzaminu na doradcę podatkowego) oraz kandydatom, którym w miesiącu przeprowadzenia części ustnej egzaminu upływa ustawowy okres na przystąpienie do części ustnej egzaminu, o którym mowa w art. 24 ust. 4 albo 6 ustawy – wyznaczenie terminu egzaminu bez względu na kolejność złożonych przez tych kandydatów wniosków.

§ 20 rozporządzenia – **zawiadomienia o terminie i miejscu przeprowadzenia egzaminu**

Przewidziane w regulacjach rozporządzenia z 2010 r. zawiadomienia o egzaminie kierowane przez sekretarza Komisji Egzaminacyjnej do kandydatów – dotychczas „nie później niż w terminie 10 dni przed dniem egzaminu" – z uwagi na automatyzację i usprawnienie procesu wynikające z jego elektronizacji i wykorzystania systemu e-Doradca, w którym cały proces organizacji egzaminu ulegnie skróceniu, będą kandydatom przekazywane „nie później niż w terminie 7 dni przed dniem egzaminu". Nadal będą one zawierać informacje o terminie i miejscu przeprowadzenia części pisemnej albo ustnej egzaminu, jednakże nie będą już informować o indywidualnym numerze kandydata nadanym na potrzeby egzaminu, albowiem jego dalsze funkcjonowanie staje się zbędne w związku z wykorzystaniem systemu

teleinformatycznego e-Doradca dającego możliwość jednoznacznej identyfikacji kandydatów i przekazywania informacji indywidualnie kandydatowi na jego konto w systemie, ale także m.in. anonimizacji prac egzaminacyjnych wymaganej do ich oceny.

§ 21 rozporządzenia – **wydłużenie czasu trwania egzaminu przeprowadzanego wobec kandydata będącego osobą niepełnosprawną**

W związku z włączeniem do ustawy regulacji dotyczących możliwości dostosowania warunków przeprowadzenia egzaminu do potrzeb kandydata będącego osobą niepełnosprawną i wprowadzenia w ustawie regulacji dającej podstawę prawną do wydłużenia czasu trwania egzaminu przeprowadzanego wobec takiego kandydata – na jego wniosek składany wraz w wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu albo wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu, w przepisach niniejszego rozporządzenia ujęto częściowo dotychczasowe regulacje rozporządzenia z 2010 r. wskazujące, iż wobec kandydata będącego osobą niepełnosprawną, który złoży wniosek wraz z odpowiednią dokumentacją, czas trwania egzaminu zostaje wydłużony. Przekazywanie kandydatowi będącemu osobą niepełnosprawną informacji o wydłużeniu czasu trwania egzaminu będzie następowało nie później niż w terminie 7 dni przed dniem egzaminu, tak jak zawiadomienie o terminie i miejscu przeprowadzenia egzaminu i będzie dokonywane również przy wykorzystaniu e-Doradcy.

§ 22 rozporządzenia – **odwołanie części pisemnej lub ustnej egzaminu**

W projektowanym rozporządzeniu zachowane zostają również regulacje dotyczące możliwości odwołania przez Komisję Egzaminacyjną części pisemnej lub ustnej egzaminu w przypadku wystąpienia istotnej zmiany okoliczności, niezależnej od Komisji Egzaminacyjnej, uniemożliwiającej przeprowadzenie egzaminu, w szczególności powodującej ryzyko zagrożenia zdrowia lub bezpieczeństwa osób w nim uczestniczących, przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej może odwołać część pisemną lub ustną egzaminu.

Podawana przez sekretarza Komisji Egzaminacyjnej do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych informacja o odwołaniu części pisemnej lub ustnej egzaminu będzie również przekazywana kandydatowi zakwalifikowanemu do tej części pisemnej lub ustnej egzaminu przy wykorzystaniu e-Doradcy, o ile umożliwiają to szczególne okoliczności,

z powodu których dana część egzaminu została odwołana. W związku z wprowadzaniem systemu e-Doradca zapewniającego kierowanie bezpośrednio do kandydata (na jego konto w tym systemie) korespondencji drogą elektroniczną zrezygnowano z przewidzianego w rozporządzeniu z 2010 r. informowania kandydata alternatywnie drogą pisemną.

W przypadku odwołania egzaminu, stosowany będzie przepis art. 25 ust. 4 pkt 2 ustawy, dający podstawę do dokonania kandydatowi zwrotu opłaty egzaminacyjnej w przypadku, gdy egzamin nie dojdzie do skutku z przyczyn nieleżących po stronie kandydata.

§ 23 rozporządzenia – **konsekwencje nieprzystąpienia do części pisemnej albo ustnej egzaminu**

Wzorem dotychczasowych regulacji rozporządzenia z 2010 r. w projektowanym rozporządzeniu przewidziano, że nieprzystąpienie przez kandydata do części pisemnej albo ustnej egzaminu jest równoznaczne z uzyskaniem przez niego negatywnego wyniku z tej części egzaminu, co w efekcie oznacza, iż w przypadku, gdy nie zakończył się kandydatowi cykl egzaminacyjny – będzie on miał możliwość przystąpienia do tej samej części egzaminu -jeśli złoży wniosek o wyznaczenie odpowiednio terminu części pisemnej albo terminu części ustnej egzaminu - bez konieczności uiszczenia opłaty wstępnej, uiszczając jedynie opłatę egzaminacyjną za daną część egzaminu, której wyznaczenia terminu się ubiega.

W związku z wyłączeniem – na mocy ustawy nowelizującej - z zakresu delegacji ustawowej zawartej w art. 26 ustawy upoważnienia do określenia w rozporządzeniu szczegółowego trybu i sposobu zmiany terminów egzaminu, w projektowanym rozporządzeniu nie ujęto już regulacji § 19 ust. 2-4 rozporządzenia z 2010 r. pozwalających dotychczas na wyznaczanie kandydatom kolejnego terminu egzaminu w ramach tej samej opłaty egzaminacyjnej (zmiana terminu egzaminu), jako rozwiązania generującego po stronie budżetu państwa koszty organizacji egzaminów dla kandydatów, którzy o nie wnioskowali ale się następnie na egzamin nie stawili. Jak pokazuje bowiem długoletnia praktyka w organizacji egzaminu, duża ilość składanych wniosków o zmianę terminu, jak również charakter części usprawiedliwień mających uzasadnić ważne, niezawinione i losowe przyczyny nieobecności na egzaminie (m.in. awaria samochodu, przeprowadzony kilka dni wcześniej zabieg stomatologiczny, jednodniowa choroba, wyjazd) wydają się wskazywać na inny – niż zakładał ustawodawca – cel korzystania przez kandydatów z tej możliwości, powodując możliwość nadużyć. Rezygnację z rozwiązania polegającego na zmianie terminu, przy jednoczesnym wprowadzeniu możliwości uzyskania – raz w cyklu egzaminacyjnym dla każdej części egzaminu – bardziej współmiernego do kosztów

ponoszonych w każdym przypadku przez budżet państwa – zwrotu połowy opłaty egzaminacyjnej – należy uznać za uzasadnioną. Co istotne i korzystne dla kandydatów, wprowadzona możliwość wnioskowania o zwrot połowy opłaty egzaminacyjnej nie będzie wymagała od kandydata (inaczej niż dotychczasowe wnioskowanie o zmianę terminu egzaminu) konieczności wykazywania i dokumentowania ważnych, niezawinionych i udokumentowanych przyczyn losowych z powodu, których kandydat nie stawił się na egzaminie. Składając wniosek o zwrot opłaty, oprócz dochowania stosownego terminu (14 dni od dnia wyznaczonego terminu egzaminu – nowy art. 25 ust. 3 ustawy), kandydat nie będzie musiał w żaden sposób uzasadniać i dokumentować przyczyn swojego niestawiennictwa.

§ 24 rozporządzenia – **wyznaczanie składów egzaminacyjnych**

W projektowanym rozporządzeniu zachowane zostają regulacje dotychczasowego rozporządzenia z 2010 r. dotyczące wyznaczania przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej 6-osobowych składów egzaminacyjnych przeprowadzających część pisemną oraz część ustną egzaminu. Tak jak obecnie, skład egzaminacyjny przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej będzie zobowiązany wyznaczać w sposób uwzględniający udział osób reprezentujących wszystkie cztery grupy zawodowe, spośród których powoływani są członkowie Komisji Egzaminacyjnej, określone w art. 22 ust. 3 ustawy. Wyznaczenie składu egzaminacyjnego powinno następować także na co najmniej 10 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu. Na mocy art. 23 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy, wyznaczenie przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej składu egzaminacyjnego obejmować będzie wyznaczanie ich członków oraz wskazanie spośród nich - przewodniczącego i sekretarza tego składu. Przed wyznaczeniem składu egzaminacyjnego przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej będzie nadal zobowiązany ustalać z członkami Komisji Egzaminacyjnej terminy egzaminów, w których mogą uczestniczyć.

Utrzymane zostały także zasady dokonywania zastępstw członków Komisji Egzaminacyjnej wyznaczonych do udziału w składzie egzaminacyjnym przeprowadzającym egzamin, zgodnie z którymi członek składu egzaminacyjnego, który nie może z ważnych przyczyn uczestniczyć w egzaminie, niezwłocznie zawiadamia o tym przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej, który wyznacza w jego miejsce do składu egzaminacyjnego innego członka Komisji Egzaminacyjnej. Z uwagi na fakt, iż tego rodzaju zastępstwa w większości wynikają z nagłych sytuacji, kiedy członek składu egzaminacyjnego z przyczyn losowych nie może uczestniczyć w składzie egzaminacyjnych, krótki czas pozostały na ogół do przeprowadzenia egzaminu nie

zawsze pozwala na zapewnienie w składzie egzaminacyjnym odpowiedniej proporcji grup zawodowych i zapewnienie udziału przedstawicielom wszystkich czterech grup zawodowych, w związku z czym dopuszczona pozostaje nadal w takim przypadku możliwość, że wyznaczony w ramach zastępstwa skład egzaminacyjny może nie spełniać wymagań dotyczących uwzględnienia udziału osób reprezentujących wszystkie grupy zawodowe powołane do składu Komisji Egzaminacyjnej. Powyższe ma na celu zapewnienie przeprowadzenia w każdym możliwym przypadku zorganizowanego egzaminu i uniknięcie konieczności jego odwołania, co jest rozwiązaniem korzystnym z punktu widzenia kandydata, który wnioskował o zorganizowanie tego egzaminu.

Dla zapewnienia prawidłowości i bezstronności przeprowadzenia egzaminu do niniejszego rozporządzenia przeniesiono także dotychczasowe regulacje rozporządzenia z 2010 r. nakazujące członkowi Komisji Egzaminacyjnej wyłączenie się z udziału w składzie egzaminacyjnym na czas przeprowadzania egzaminu wobec kandydata, z którym pozostaje w stosunku osobistym lub stosunku innego rodzaju, który mógłby wywoływać wątpliwości co do jego bezstronności. W takiej sytuacji zastosowanie znajdą regulacje niniejszego rozporządzenia dotyczące organizacji zastępstw członków składu egzaminacyjnego.

§ 25 rozporządzenia – **przygotowywanie zestawów pytań egzaminacyjnych**

Do niniejszego rozporządzenia wprowadzono także dotychczasowe regulacje dotyczące przygotowywania przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej testów i zadań egzaminacyjnych na część pisemną egzaminu oraz zestawów pytań na część ustną egzaminu, na poszczególne wyznaczone kandydatom terminy egzaminu. Różnice – w stosunku do regulacji rozporządzenia z 2010 r. - stanowi przygotowywanie tych testów, zadań i zestawów – nie jak dotychczas spośród pytań i zadań egzaminacyjnych ujętych w wykazie pytań i zadań egzaminacyjnych ustalanym przez Komisję Egzaminacyjną, który to wykaz w związku ze zmianą ustawy nie będzie już ustalany – a przygotowywanie ich spośród pytań i zadań egzaminacyjnych przygotowanych przez powoływane przez Komisję Egzaminacyjną zespoły, o których mowa w art. 22 ust. 12 pkt 2 ustawy. Nadal też szczególnie istotne będzie aby przygotowanie przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej testów, zadań egzaminacyjnych i zestawów pytań na dany dzień egzaminu następowało w sposób zapewniający poufność. W projektowanym rozporządzeniu jako termin, w którym powinno nastąpić przygotowanie testów, zadań egzaminacyjnych i zestawów pytań – w miejsce dotychczasowego ogólnego wskazania „terminu" umożliwiającego ich powielenie

(bezprzedmiotowego wobec przeprowadzania egzaminu w systemie teleinformatycznym e-Doradca), przyjęto termin nakazujący przewodniczącemu Komisji Egzaminacyjnej ich przygotowanie nie później niż 5 dni przed dniem egzaminu.

Konieczne także pozostanie zapewnienie przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej, aby testy i zadania egzaminacyjne oraz zestawy pytań przygotowane na dany dzień egzaminu lub na kolejne, bezpośrednio po sobie następujące dni egzaminów nie powtarzały się.

Dodatkowo, biorąc pod uwagę konieczność usprawnienia pracy Komisji Egzaminacyjnej przy stale rosnącej liczbie kandydatów zgłaszających się do egzaminu oraz zapewnienia jednolitości w dokonywanych ocenach prac egzaminacyjnych, w projektowanym § 25 ust. 3 rozporządzenia wprowadzono wymóg przygotowania przez zespoły, o których mowa w art. 22 ust. 12 pkt 2 ustawy, w ramach opracowywania przez nie pytań i zadań egzaminacyjnych z których przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej przygotowywać będzie testy, zadania i zestawy pytań, także wzorca odpowiedzi do pytań testowych na część pisemną egzaminu (tak jak dotychczas do pytań testowych ujętych w wykazie pytań i zadań egzaminacyjnych), ale ponadto – konsekwentnie – wytycznych do oceny rozwiązania zadań egzaminacyjnych w części pisemnej egzaminu oraz wytycznych do odpowiedzi na pytania w części ustnej egzaminu .

Ponadto, celem uniknięcia ewentualnych wątpliwości, zwłaszcza w kontekście dopuszczonej dotychczas publikacji wykazu pytań i zadań egzaminacyjnych, w związku ze zmianą ustawy przewidującą publikację w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych jedynie wykazu tytułów aktów prawnych stanowiących podstawę opracowywanych pytań i zadań egzaminacyjnych oraz przykładowych pytań i zadań egzaminacyjnych wraz z odpowiedziami – w projektowanym rozporządzeniu wprowadzono uregulowanie doprecyzowujące, iż pytania i zadania egzaminacyjne oraz wzorce i wytyczne do ich oceny opracowywane są na wewnętrzne potrzeby pracy Komisji Egzaminacyjnej związane z dokonywaną przez skład egzaminacyjny oceną pracy egzaminacyjnej kandydata z części pisemnej egzaminu i odpowiedzi udzielonej przez kandydata z części ustnej egzaminu i nie podlegają udostępnieniu w innym celu. Nie będzie bowiem dopuszczalna ich publikacja np. w BIP ani udostępnienie np. w trybie dostępu do informacji publicznej.

Rozdział 7. Sposób przeprowadzania egzaminu sprawdzającego kwalifikacje kandydatów na doradców podatkowych - § 26-36 rozporządzenia

§ 26 rozporządzenia – **sposób organizacji części pisemnej egzaminu**

Do niniejszego rozporządzenia wprowadzono także dotychczasowe regulacje rozporządzenia z 2010 r. dotyczące sposobu organizacji części pisemnej egzaminu, która przeprowadzana nadal powinna być w wydzielonej sali, w warunkach umożliwiających kandydatom samodzielną pracę. Przed wejściem na salę egzaminacyjną kandydat będzie obowiązany okazać dokument potwierdzający jego tożsamość, w szczególności dowód osobisty lub paszport (dotychczasowy przepis dopuszczający okazanie jedynie dowodu osobistego lub paszportu powodował wątpliwości związane z prawną dopuszczalnością okazania przez kandydata w celu potwierdzenia tożsamości dokumentu tożsamości w aplikacji mObywatel, w związku z czym w niniejszym rozporządzeniu dopuszczono możliwości okazania innego dokumentu potwierdzającego tożsamość kandydata poza ww. wymienionymi, wskazując jednak iż te dwa są podstawowe). Skład egzaminacyjny dokonywać będzie w e-Doradcy potwierdzenia tożsamości kandydata, który stawił się na części pisemnej egzaminu.

Uregulowano również, analogicznie do przepisów rozporządzenia z 2010 r., kwestie dotyczące zakresu informacji przekazywanych przybyłym na egzamin kandydatom przed rozpoczęciem części pisemnej egzaminu, którzy informowani będą o:

- sposobie przeprowadzania egzaminu (w tym dodatkowo o sposobie wykorzystania e-Doradcy przy przeprowadzeniu egzaminu);
- przepisach porządkowych obowiązujących w trakcie egzaminu;
- zasadach dokonywania oceny udzielonych odpowiedzi;
- czasie rozpoczęcia i zakończenia egzaminu;
- terminie ogłoszenia wyników egzaminu.

Z uwagi na elektroniczną formę przeprowadzenia egzaminu przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego e-Doradca, w którym ze względu na automatykę tych procesów, możliwość przypadkowego udostępnienia niepełnych testów lub zadań jest znikoma, za zbędne uznano przeniesienie do niniejszego rozporządzenia regulacji nakazującej kandydatom przed rozpoczęciem części pisemnej egzaminu sprawdzenie kompletności testu i zadań oraz powiadomienie przewodniczącego składu egzaminacyjnego o stwierdzonych w tym zakresie nieprawidłowościach.

Przeprowadzenie części pisemnej egzaminu przy wykorzystaniu e-Doradcy następować będzie przy użyciu sprzętu komputerowego zapewnianego przez urząd obsługujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

W ramach części pisemnej egzaminu przy wykorzystaniu e-Doradcy kandydat rozwiązywać będzie udostępnione w trakcie egzaminu na jego koncie test i zadania egzaminacyjne. Test i zadania będą udostępnione przez skład egzaminacyjny kandydatowi, który stawi się na egzamin i zaloguje się (uwierzytelniając się) na swoje konto w e-Doradcy, a czas udostępnienia będzie równy czasowi trwania egzaminu.

§ 27 rozporządzenia – **wykluczenie kandydata z egzaminu**

Nieznacznie zmodyfikowano, w stosunku do rozporządzenia z 2010 r., przypadki wykluczenia kandydata z egzaminu, zastępując dotychczasowe sformułowanie „posługiwanie się" przez kandydata w trakcie egzaminu niedozwolonymi urządzeniami lub materiałami pomocniczymi, sformułowaniem „posiadania" niedozwolonych urządzeń lub materiałów pomocniczych – tak jak jest to przewidziane np. w przepisach ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 499) dotyczących przeprowadzania egzaminu radcowskiego, które przewidują zakaz posiadania podczas egzaminu radcowskiego przez zdającego urządzeń służących do przekazu lub odbioru informacji (art. 36^4 ust. 11 ustawy o radcach prawnych). Przeprowadzany przez państwowy organ jakim jest Komisja Egzaminacyjna, egzamin na doradcę podatkowego, stanowiący najważniejszy etap w nabywaniu uprawnień doradcy podatkowego jako zawodu zaufania publicznego, którego przedstawiciele – zgodnie z ustawą powinni cechować się nieskazitelnym charakterem i swoim dotychczasowym postępowaniem dawać rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu doradcy podatkowego – musi zapewniać odpowiedni do tych wymagań standard i poziom, gwarantujący rzetelne zweryfikowanie wiedzy kandydatów do tego zawodu. W konsekwencji wprowadzanej regulacji kandydat, który w trakcie egzaminu na doradcę podatkowego będzie korzystał z cudzej pomocy, posiadał niedozwolone urządzenia lub materiały pomocnicze, porozumiewał się z uczestnikami egzaminu lub innymi osobami, w tym korzystając z urządzeń do przekazu lub odbioru informacji, lub w inny sposób zakłócał jego przebieg, będzie mógł zostać wykluczony z egzaminu. Wykluczenie z egzaminu będzie odnotowywane w protokole z przebiegu egzaminu i tak jak obecnie, będzie równoznaczne z uzyskaniem negatywnego wyniku z egzaminu. Informacje przekazywane kandydatom przed rozpoczęciem części pisemnej przez przewodniczącego składu egzaminacyjnego będą wskazywać na powyższe konsekwencje

posiadania przez kandydata niedozwolonych urządzeń lub materiałów pomocniczych,. Niedozwolone będzie posiadanie przez kandydata materiałów pomocniczych innych niż przepisy prawa ogłoszone w dziennikach urzędowych lub zawarte w zbiorach przepisów bez komentarzy oraz przedmiotów i urządzeń służących do przekazu, odczytu lub odbioru informacji np. telefonu komórkowego, tableta, palmtopa, i-poda, i-pada, smartfona, smartwatcha, itp. W wypadku ujawnienia w trakcie egzaminu posiadania przez kandydata niedozwolonego urządzenia lub materiałów osoba ta zostanie wykluczona z egzaminu bez względu na deklarowany cel wykorzystania posiadanego urządzenia lub materiałów. Kandydat wykluczony z egzaminu jest zobowiązany do niezwłocznego opuszczenia sali egzaminacyjnej. Wykluczenie kandydata z egzaminu będzie odnotowywane w e-Doradcy, co uniemożliwi wykluczonemu kandydatowi dalszy udział w egzaminie.

Przeniesione do projektowanego rozporządzenia zostały także regulacje rozporządzenia z 2010 r. pozwalające kandydatom przystępującym do części pisemnej egzaminu na opuszczenie sali egzaminacyjnej podczas egzaminu. Kandydat będzie zatem mógł opuścić salę egzaminacyjną po uzyskaniu zgody członka składu egzaminacyjnego, a przed opuszczeniem sali przez kandydata jego praca egzaminacyjna będzie zabezpieczana w taki sposób, aby uniemożliwić dostęp do niej innym osobom uczestniczącym w egzaminie. Z uwagi na wprowadzane przeprowadzanie części pisemnej egzaminu przy wykorzystaniu systemu e-Doradca, w którym kandydat będzie rozwiązywał test oraz zadania egzaminacyjne, bezprzedmiotowa stała się dotychczasowa regulacja nakazująca kandydatowi przed opuszczeniem sali przekazanie pracy egzaminacyjnej członkowi składu egzaminacyjnego, albowiem praca ta będzie jedynie w systemie teleinformatycznym i nie będzie możliwe przekazanie jej w dotychczasowej formie papierowej. Fakt opuszczenia przez kandydata sali egzaminacyjnej będzie odnotowywany w protokole z przebiegu egzaminu.

§ 28 rozporządzenia – **elementy części pisemnej egzaminu**

Przy zachowaniu dotychczasowych zasadniczych elementów części pisemnej egzaminu jakimi pozostają test i zadanie egzaminacyjne, wprowadzono w ich ramach częściowe modyfikacje zmniejszając liczbę pytań testowych oraz wprowadzając drugie zadanie egzaminacyjne, co ma na celu zbliżenie sposobu weryfikacji wiedzy i umiejętności kandydata w ramach części pisemnej egzaminu do sposobu pracy zawodowej doradcy podatkowego, nadając egzaminowi wymiar bardziej praktyczny, czyniąc go w większym stopniu sprawdzianem umiejętności, nie tylko wiedzy kandydata, niezbędnych do profesjonalnego wykonywania zawodu.

W świetle zatem projektowanego rozporządzenia część pisemna egzaminu polegać nadal będzie na rozwiązaniu testu - składającego się jednak z mniejszej niż dotychczas liczby pytań (zgodnie z rozporządzeniem z 2010 r. test obejmuje 100 pytań). Test niezmiennie będzie obejmował wszystkie dziedziny egzaminacyjne, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy. Tak jak dotychczas część pisemna egzaminu obejmować będzie – poza rozwiązaniem testu - rozwiązanie zadania polegającego na sporządzeniu wystąpienia w imieniu klienta do organu podatkowego lub sądu. Wprowadzane natomiast niniejszym rozporządzeniem drugie zadanie egzaminacyjne – obowiązkowe dla każdego kandydata przystępującego do części pisemnej egzaminu – polegać będzie na sporządzeniu opinii podatkowej dla klienta, co stanowi istotną umiejętność w pracy zawodowej doradcy podatkowego. Udzielanie podatnikom opinii z zakresu ich obowiązków podatkowych i celnych oraz w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o doradztwie podatkowym, stanowi czynność doradztwa podatkowego, której zawodowe wykonywanie zastrzeżone jest dla podmiotów uprawnionych będących przedstawicielami zawodów zaufania, przede wszystkim doradców podatkowych, ale także radców prawnych, adwokatów i biegłych rewidentów. Stąd też uzasadnione jest, aby dla zapewnienia właściwego poziomu wykonywania przez doradców podatkowych tego rodzaju czynności, dokonywać – w toku procesu nabywania uprawnień zawodowych – weryfikacji wiedzy i umiejętności kandydata w tym zakresie.

W stosunku do kandydatów posiadających uprawnienia zawodowe wymienione w art. 20 ust. 2 i 5 ustawy, pozwalające na przystąpienie do egzaminu na doradcę podatkowego o ograniczonym zakresie – przede wszystkim tematycznym związanym z objęciem części zagadnień egzaminu na doradcę podatkowego innym egzaminem zawodowym tych kandydatów – utrzymane zostaje niniejszym rozporządzeniem dotychczasowe „zwolnienie" kandydata posiadającego określone uprawnienia zawodowe z obowiązku rozwiązania zadania egzaminacyjnego polegającego na sporządzeniu wystąpienia w imieniu klienta do organu podatkowego lub sądu (na podstawie rozporządzenia z 2010 r. w ramach części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego kandydat nie rozwiązuje tego zadania, a rozwiązuje jedynie test). Jednocześnie jednak, w związku z wprowadzeniem projektowanym rozporządzeniem drugiego zadania egzaminacyjnego – obowiązkowego dla każdego kandydata przystępującego do części pisemnej egzaminu – nie przewidziano rozszerzenia dotychczasowego „zwolnienia" z obowiązku rozwiązania zadania przez ww. kandydatów na drugie zadanie egzaminacyjne jakim jest sporządzenie opinii podatkowej dla klienta. Biorąc pod uwagę, iż egzaminy zawodowe w zawodach wymienionych w art. 20 ust. 2 i 5, głównie prawniczych, przewidują

sporządzanie w ich trakcie przez zdających pism procesowych, ale nie przewidują już sporządzenia opinii podatkowej, będącej istotną częścią wykonywania zawodu doradcy podatkowego, nie zachodzą podstawy do wyłączenia tego elementu z zakresu części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, do którego przystępują osoby posiadające określone w ustawie uprawnienia zawodowe. Powyższe zgodne jest także z intencją wynikającą z nowelizowanych przepisów ustawy, zweryfikowania w przypadku każdego kandydata wiedzy w zakresie prawa podatkowego, co w ramach części pisemnej egzaminu następuje poprzez rozwiązanie zadania polegającego na sporządzeniu opinii podatkowej dla klienta. Stąd też część pisemna egzaminu na doradcę podatkowego dla osób wymienionych w art. 20 ust. 2 i 5 ustawy polegać będzie na rozwiązaniu testu (tak jak obecnie, liczba pytań testowych równa będzie liczbie pytań objętych testem rozwiązywanym przez kandydata nieposiadającego tego rodzaju uprawnień, jednakże zakres tematyczny pytań ograniczony pozostaje do określonych dziedzin egzaminacyjnych) oraz rozwiązaniu zadania polegającego na sporządzeniu opinii podatkowej dla klienta.

Wyjątkiem wśród osób posiadających uprawnienia określone w art. 20 ust. 2 ustawy pozostanie biegły rewident, dla którego utrzymana została dotychczasowa konieczność rozwiązania wszystkich elementów części pisemnej egzaminu, co oznacza, iż dla osoby posiadającej te uprawnienia zawodowe będzie ona obejmowała rozwiązanie testu, zadania polegającego na sporządzeniu wystąpienia w imieniu klienta do organu podatkowego lub sądu oraz zadania polegającego na sporządzeniu opinii podatkowej dla klienta. Sam zakres tematyczny egzaminu dla biegłego rewidenta pozostanie natomiast ograniczony, stosownie do regulacji art. 20 ust. 2-4 ustawy.

Projektowane rozporządzenie wprowadza jednocześnie szczególne ułatwienie w procedurze egzaminacyjnej, z którego mogą korzystać wszyscy kandydaci przystępujący do części pisemnej egzaminu – rozszerzające dotychczasowe prawo do korzystania z przepisów prawa ogłoszonych w dziennikach urzędowych lub zawartych w zbiorach przepisów bez komentarzy, na całość części pisemnej egzaminu. Zatem na mocy niniejszego rozporządzenia kandydat będzie uprawniony do korzystania z przepisów prawa ogłoszonych w dziennikach urzędowych lub zawartych w zbiorach przepisów bez komentarzy nie tylko przy rozwiązaniu zadania egzaminacyjnego polegającego na sporządzeniu opinii podatkowej dla klienta, ale także przy rozwiązaniu testu i drugiego zadania egzaminacyjnego, co będzie znacznym ułatwieniem dla kandydatów, zważywszy ponadto na fakt, że tytuły aktów prawnych stanowiących podstawę

opracowywanych pytań i zadań egzaminacyjnych będą publikowane przez Komisję Egzaminacyjną.

§ 29 rozporządzenia – **czas trwania części pisemnej egzaminu**

Uwzględniając powyższe zmiany w zakresie elementów części pisemnej egzaminu, odpowiednio dostosowany zostanie do nich czas trwania części pisemnej egzaminu, w tym poszczególnych jej elementów. Nastąpi w związku z tym skrócenie czasu trwania części testowej egzaminu do … minut, natomiast wydłużeniu ulegnie czas przeznaczony na rozwiązanie zadań egzaminacyjnych, który zostaje określony łącznie jako … minut z przeznaczeniem na rozwiązanie dwóch zadań egzaminacyjnych, w ramach którego kandydat będzie miał możliwość rozplanowania własnej pracy nad każdym z zadań odpowiednio do swoich potrzeb, mogąc przeznaczyć na jedno z zadań mniej a na drugie więcej czasu w ramach określonego rozporządzeniem limitu.

Określając z kolei czas trwania części pisemnej egzaminu przeprowadzanej wobec kandydatów posiadających określone uprawnienia zawodowe wymienione w art. 20 ust. 2 i 5 ustawy, uprawniające do przystąpienia do egzaminu na doradcę podatkowego o ograniczonym zakresie tematycznym, w projektowanym rozporządzeniu przewidziano, że dla tych kandydatów część testowa egzaminu trwać będzie – tak jak dotychczas – tyle ile dla kandydatów nieposiadających takich uprawnień, a część egzaminu przeznaczona na rozwiązanie zadania polegającego na sporządzeniu opinii podatkowej dla klienta trwać będzie … minut.

Z uwagi na przewidzianą ustawą (art. 21 ust. 1h ustawy), w związku z przeniesieniem rozwiązania z dotychczasowych przepisów rozporządzenia z 2010 r., możliwość wydłużenia czasu trwania egzaminu przeprowadzanego wobec kandydata będącego osobą niepełnosprawną, w niniejszym rozporządzeniu przewidziano, że część testowa egzaminu może zostać w takim przypadku wydłużona do … minut, a czas na rozwiązanie dwóch zadań egzaminacyjnych do … minut. W przypadku gdy kandydat będący osobą niepełnosprawną posiada jednocześnie uprawnienia zawodowe wymienione w art. 20 ust. 2 i 5 ustawy, w związku z czym przystępuje do części pisemnej egzaminu, która obejmować będzie rozwiązanie testu i jednego zadania egzaminacyjnego (opinia), czas na rozwiązanie tego jednego zadania (opinii) może zostać wydłużony do … minut.

§ 30 rozporządzenia – **ocena prac egzaminacyjnych**

Niezmienne pozostaną zasady oceny odpowiedzi do pytań testowych w części pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego, zgodnie z którymi każde pytanie testowe oceniane będzie w ten sposób, że za odpowiedź prawidłową przyznawane będą dwa punkty, za odpowiedź nieprawidłową minus jeden punkt, a za brak odpowiedzi zero punktów.

Zmianie natomiast ulegnie sposób oceniania rozwiązania zadań egzaminacyjnych, dla których przewidziano wprowadzenie skali punktacji tożsamej ze skalą punktacji obowiązującą na części ustnej egzaminu – zastępując dotychczasową możliwość ocenienia zadania w skali od 0 do 20 punktów, możliwością oceny każdego zadania w skali od 0 do 6 punktów. Dotychczasowa duża rozpiętość skali punktów powodowała wątpliwości co do możliwości precyzyjnego przypisania konkretnych wymagań stawianych rozwiązaniu zadania do konkretnej liczby punktów.

Utrzymane zostają jednocześnie obecnie obowiązujące kryteria oceny zadania egzaminacyjnego, które - będą miały zastosowanie do oceny rozwiązania wprowadzanego zadania egzaminacyjnego. Ocena zadań dokonywana będzie biorąc pod uwagę w szczególności zachowanie wymogów formalnych (w związku z wprowadzeniem opinii podatkowej zrezygnowano z doprecyzowania nawiązującego w zakresie wymogów formalnych tylko do wystąpienia w imieniu klienta do organu podatkowego lub sądu), zastosowanie właściwych przepisów prawa i umiejętność ich interpretacji oraz poprawność zaproponowanego przez kandydata sposobu rozstrzygnięcia zagadnienia. Do oceny rozwiązania każdego z zadań egzaminacyjnych wymagane będzie sporządzenie przez skład egzaminacyjny uzasadnienia (również obecnie taki obowiązek przewiduje rozporządzenie z 2010 r.). Uzasadnienie powinno odnosić się w szczególności do spełnienia kryteriów oceny rozwiązania zadania określonych w niniejszym rozporządzeniu.

W związku ze zmianą skali punktacji przyznawanej jako ocena rozwiązania zadań egzaminacyjnych niezbędna stała się modyfikacja liczby punktów wymaganych do zdania części pisemnej egzaminu. Zatem, w świetle projektowanych przepisów rozporządzenia, warunkiem zdania części pisemnej egzaminu będzie uzyskanie co najmniej 80% maksymalnej liczby punktów za rozwiązanie testu (tak jak dotychczas) oraz 4 punktów za rozwiązanie każdego z zadań egzaminacyjnych (4 punktów za rozwiązanie zadania polegających na sporządzeniu wystąpienia w imieniu klienta do organu podatkowego lub sądu oraz 4 punktów za rozwiązanie zadania polegającego na sporządzeniu opinii podatkowej dla klienta. Jest to uzasadnione z uwagi możliwość korzystania przez kandydatów w trakcie rozwiazywania zadań z przepisów prawa.

Wykorzystanie systemu e-Doradca do przeprowadzania egzaminu i wynikający stąd brak prac egzaminacyjnych w formie papierowej, jest powodem także rezygnacji z przewidzianego w rozporządzeniu z 2010 r. obowiązku oznaczania przez członka składu egzaminacyjnego zwracanej przez kandydata, po zakończeniu egzaminu, pracy egzaminacyjnej kodem nadawanym na potrzeby oceny części pisemnej egzaminu. Czynność tę zastąpiono anoanimizacją prac egzaminacyjnych, której dokonanie – także na potrzeby oceny części pisemnej egzaminu - będzie możliwe bezpośrednio w systemie e-Doradca. Identyfikacja kandydata będącego autorem pracy egzaminacyjnej następować będzie po dokonaniu jej oceny.

Na mocy niniejszego rozporządzenia ograniczeniu ulegają – w związku z wprowadzanym przeprowadzaniem egzaminu przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego e-Doradca – warunki, w przypadku spełnienia których prace egzaminacyjne nie podlegają ocenie. Tak jak dotychczas nie będą podlegać ocenie prace egzaminacyjne zawierające elementy pozwalające na identyfikację autora pracy (np. podpisane się przez kandydata w treści sporządzonego rozwiązania zadania egzaminacyjnego), jednakże bezprzedmiotowe stały się pozostałe warunki odnoszące się do niekompletnych arkuszy z testami i zadaniami egzaminacyjnymi oraz rozwiązania zadania w sposób nietrwały lub nieczytelny, co miało dotychczas zastosowanie do odręcznego sporządzania rozwiązania na kartach papieru. Zgodnie z doczasowymi regulacjami, prace niepodlegające ocenie, będą traktowane na równi z pracami, których wynik jest negatywny.

§ 31 rozporządzenia – **protokół z części pisemnej egzaminu**

Regulacja rozporządzenia z 2010 r. dotycząca sporządzania protokołu z części pisemnej egzaminu została rozbudowana i uzupełniona o wskazanie terminu, w którym protokół egzaminacyjny powinien zostać sporządzony – w terminie 3 dni roboczych od dnia przeprowadzenia egzaminu, a także o wskazanie dodatkowych informacji, które powinny zostać uwzględnione w protokole, tj. imiona i nazwiska członków składu egzaminacyjnego, czas rozpoczęcia i zakończenia egzaminu oraz wyniki egzaminu uzyskane przez kandydatów, którzy do niego przystąpili. Ponadto, tak jak dotychczas w protokole powinny zostać wymienieni wszyscy kandydaci zakwalifikowani do egzaminu, z podaniem ich imion i nazwisk, a podpis pod protokołem powinni złożyć wszyscy członkowie składu egzaminacyjnego. Biorąc pod uwagę dotychczasową „sesyjność" egzaminów pisemnych, które na ogół przeprowadzane są przez kilkanaście dni w miesiącu, określenie terminu na zakończenie procesu dokumentowania każdego egzaminu przeprowadzanego w danej „sesji"

egzaminacyjnej pozwoli na sprawne zakończenie procesu i ogłoszenie kandydatom wyników z wszystkich przeprowadzonych egzaminów pisemnych.

§ 32 rozporządzenia – **ogłaszanie wyników części pisemnej egzaminu**

W zakresie regulacji dotyczącej ogłaszania wyników części pisemnej egzaminu przewidziano dłuższy niż dotychczas maksymalny termin na ich ogłoszenie – w miejsce dotychczasowych 14 dni przewidziano ogłoszenie wyników w terminie do 30 dni od dnia przeprowadzenia egzaminu, co zapewni Komisji Egzaminacyjnej więcej czasu na dokonanie oceny prac egzaminacyjnych, zwłaszcza, że będą one obszerniejsze gdyż będą obejmowały dodatkowe zadanie egzaminacyjne. Z wynikami części pisemnej egzaminu kandydaci będą zapoznawać się drogą elektroniczną w systemie teleinformatycznym e-Doradca, w związku z czym ogłoszenie wyników następować będzie poprzez ich udostępnienie indywidualnie kandydatom w tym systemie.

Wydłużenie maksymalnego terminu na ogłoszenie wyników nie będzie miało negatywnych konsekwencji dla kandydatów i pozostanie bez wpływu na ich sytuację w procedurze egzaminacyjnej albowiem – na podstawie nowelizowanego art. 24 ust. 4 ustawy – roczny termin na przystąpienie do części ustnej egzaminu (w przypadku uzyskania pozytywnego wyniku z części pisemnej egzaminu) będzie liczony od dnia ogłoszenia wyników części pisemnej egzaminu, a nie jak dotychczas od dnia przystąpienia do części pisemnej egzaminu (późniejsze ogłoszenie wyników nie spowoduje zatem skrócenia okresu na przystąpienie do części ustnej egzaminu). Podkreślić jednocześnie należy, że powyższy 30-dniowy termin na ogłoszenie wyników jest terminem maksymalnym w związku z czym każdorazowo możliwe będzie, tak jak obecnie, wcześniejsze ogłoszenie wyników części pisemnej egzaminu.

W związku z przeprowadzaniem egzaminu z wykorzystaniem systemu e-Doradca, umożliwiającego przekazywanie wyników bezpośrednio na konto kandydata, zrezygnowano z ogłaszania wyników części pisemnej egzaminu przy wykorzystaniu indywidualnego numeru kandydata (dostęp do informacji o wyniku egzaminu będzie możliwy jedynie dla kandydata, którego wynik dotyczy).

§ 33 rozporządzenia – **wgląd do pracy egzaminacyjnej**

W projektowanym rozporządzeniu przewidziano, tak jak dotychczas, iż w terminie 3 dni od dnia ogłoszenia wyników części pisemnej egzaminu kandydat będzie mógł zwrócić się do

sekretarza Komisji Egzaminacyjnej przy wykorzystaniu e-Doradcy (zrezygnowano z formy pisemnej, która w zakresie tego wniosku nie była wykorzystywana, a stanie się bezprzedmiotowa przy wprowadzeniu systemu e-Doradca) z wnioskiem o udostępnienie do wglądu pracy egzaminacyjnej. Z wnioskiem tym będzie jednak mógł wystąpić tylko kandydat, który uzyskał wynik negatywny z części pisemnej egzaminu. Biorąc bowiem pod uwagę dotychczasowe doświadczenia wskazujące, iż wglądem do pracy zainteresowane są osoby, które uzyskały negatywny wynik z część pisemnej egzaminu zamierzające złożyć wniosek o ponowną ocenę pracy egzaminacyjnej, zapewnienie wglądu do pracy kandydatom, którzy uzyskali pozytywny wynik z części pisemnej egzaminu – zainteresowanych w tym momencie przystąpieniem już do części ustnej egzaminu i przygotowującym się do tego egzaminu – uznano za bezcelowe. Praca egzaminacyjna będzie nadal udostępniana w terminie 10 dni od dnia ogłoszenia wyników części pisemnej egzaminu, w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w obecności jednego z członków Komisji Egzaminacyjnej. Dodatkowo dopuszczono niemniejszym rozporządzeniem możliwość przyjęcia przez Komisję Egzaminacyjną innego sposobu dokonania wglądu do pracy egzaminacyjnej uwzględniającego możliwości organizacyjne i warunki techniczne pracy Komisji Egzaminacyjnej oraz konieczność zachowania indywidualnego charakteru tej czynności. Istotne bowiem pozostanie tu zapewnienie dostępu do pracy egzaminacyjnej wyłącznie kandydatowi będącemu autorem tej pracy. Czas udostępniania do wglądu pracy egzaminacyjnej nie będzie mógł przekraczać 45 minut.

§ 34 rozporządzenia – **ponowna ocena pracy egzaminacyjnej**

Zachowana częściowo zostaje regulacja rozporządzenia z 2010 r. dotycząca ponownej oceny pracy egzaminacyjnej, której na wniosek kandydata, dokonywać będzie nadal przewodniczący składu egzaminacyjnego, który przeprowadził wobec kandydata część pisemną egzaminu. Modyfikację stanowi tu jednak wprowadzane niniejszym rozporządzeniem uzależnienie możliwości złożenia przez kandydata wniosku o ponowną ocenę pracy egzaminacyjnej od uprzedniego dokonania wglądu do pracy egzaminacyjnej. Dotychczasowa praktyka w organizacji i przeprowadzaniu egzaminów wskazuje, że składane przez kandydatów, którzy nie dokonali wcześniej wglądu do pracy egzaminacyjnej, wnioski o ponowną ocenę pracy egzaminacyjnej są lakoniczne, nie wskazują konkretnych zastrzeżeń i sprowadzają się do sformułowania „wnoszę o dokonanie ponownej oceny pracy egzaminacyjnej", a uzasadnieniem wniosku jest wyłącznie stwierdzenie kandydata, iż w jego ocenie powinien otrzymać wyższą

liczbę punktów. Wprowadzony bowiem poprzednią nowelizacją rozporządzenia z 2010 r. wymóg sporządzenia przez kandydata uzasadnienia wniosku okazał się niewystarczający, doprecyzowano zatem w projektowanym rozporządzeniu, iż uzasadnienie to powinno być szczegółowe i wskazywać zastrzeżenia do oceny odpowiedzi do konkretnych pytań i zadań egzaminacyjnych. Umożliwić to powinno odniesienie się przewodniczącego składu egzaminacyjnego dokonującego ponownej oceny do konkretnych merytorycznych już zarzutów kwestionujących wystawioną wcześniej ocenę pracy egzaminacyjnej.

W konsekwencji uzależnienia możliwości złożenia przez kandydata wniosku o ponowną ocenę pracy egzaminacyjnej od uprzedniego dokonania wglądu do pracy egzaminacyjnej, termin na złożenie przez kandydata wniosku o ponowną ocenę pracy egzaminacyjnej nie będzie już liczony od ogłoszenia wyników części pisemnej egzaminu, a od dnia dokonania tego wglądu. Biorąc pod uwagę, iż dotychczas wniosek o ponowną ocenę pracy egzaminacyjnej kandydat składał w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia wyników egzaminu, przy czym w ramach tych 14 dni uwzględnić należało także termin 10 dni na dokonanie wglądu do pracy egzaminacyjnej, w konsekwencji czego pozostawało 4 dni na złożenie wniosku o ponowną ocenę pracy, w niniejszym rozporządzeniu przewidziano konsekwentnie termin 4 dni liczony od dnia dokonania wglądu do pracy egzaminacyjnej, na złożenie przez kandydata, który dokonał tego wglądu, wniosku o ponowną ocenę pracy egzaminacyjnej. Wniosek składany będzie, tak jak dotychczas, do przewodniczącego składu egzaminacyjnego, jednakże będzie to dokonywane przy wykorzystaniu e-Doradcy, albowiem zrezygnowano z wymaganej dotychczas formy pisemnej wniosku w związku z wykorzystaniem systemu e-Doradca. Tak jak wskazano wyżej, wniosek o ponowną ocenę pracy egzaminacyjnej wymagać będzie szczegółowego uzasadnienia wskazującego zastrzeżenia do oceny odpowiedzi do konkretnych pytań i zadań egzaminacyjnych.

W niniejszym rozporządzeniu uregulowano także konsekwencje złożenia przez kandydata wniosku o dokonanie ponownej oceny pracy egzaminacyjnej bez wymaganego uzasadnienia. Wniosek taki, jako niespełniający warunków określonych w przepisach prawa, przewodniczący składu egzaminacyjnego pozostawiać będzie bez rozpatrzenia.

Termin na dokonanie przez przewodniczącego składu egzaminacyjnego ponownej oceny pracy egzaminacyjnej zostaje projektowanym rozporządzeniem skrócony z dotychczasowych 21 dni do 14 dni od dnia otrzymania wniosku, celem skrócenia okresu oczekiwania przez kandydatów na wynik ponownej oceny, od którego uzależniony jest rodzaj możliwych do podjęcia przez kandydata następnie działań – w przypadku uzyskania w wyniku ponownej oceny pracy

egzaminacyjnej pozytywnego wyniku części pisemnej egzaminu kandydat uzyskuje możliwość złożenia wniosku o wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu, a w przypadku utrzymania w wyniku ponownej oceny pracy egzaminacyjnej negatywnego wyniku części pisemnej egzaminu kandydat ma możliwość złożenia wniosku o wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu. Tak jak dotychczas, przewodniczący składu egzaminacyjnego będzie zobowiązany do sporządzenia uzasadnienia ponownej oceny pracy egzaminacyjnej. Informacja o wyniku ponownej oceny i jej uzasadnieniu przekazywana będzie kandydatowi w systemie e-Doradca.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w tym wynikających ze zdarzeń losowych, które uniemożliwiłyby przewodniczącemu składu egzaminacyjnego rozpatrzenie wniosków o ponowną ocenę pracy egzaminacyjnej – celem zapewnienia kandydatom możliwości realizacji ich prawa do ponownej oceny pracy oraz sprawnego przebiegu tego procesu, zwłaszcza biorąc pod uwagę jednoczesny bieg terminu na przystąpienie do części ustnej egzaminu, do którego kandydat byłby uprawniony gdyby w wyniku ponownej oceny uzyskał pozytywny wynik z części pisemnej egzaminu – przewidziano uprawnienie dla przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej do wyznaczenia innego członka Komisji Egzaminacyjnej do dokonania czynności związanych z ponowną oceną pracy określonych w § 34 ust. 2–5, należących do kompetencji przewodniczącego składu egzaminacyjnego. Rozpiętość w czasie poszczególnych etapów – od dnia przeprowadzenia części pisemnej egzaminu do przekazania kandydatowi informacji o sposobie rozpatrzenia jego wniosku o ponowną ocenę pracy, w ramach którego jest 30-dniowy termin na ogłoszenie wyników, 3-dniowy termin na złożenie wniosku o wgląd do pracy egzaminacyjnej, 10-dniowy termin na wgląd do pracy, 4-dniowy termin na złożenie wniosku o ponowną ocenę pracy egzaminacyjnej i 14-dniowy termin na jego rozpatrzenie i dokonanie ponownej oceny – powoduje, że zasadne jest zapewnienie rozwiązania prawnego, które pozwoli – w przypadku np. dłuższej choroby przewodniczącego składu egzaminacyjnego po przeprowadzeniu egzaminu, zapewnienie kandydatom realizacji prawa do ponownej oceny pracy egzaminacyjnej w przewidzianych przepisami niniejszego rozporządzenia terminach.

§ 35 rozporządzenia – **przeprowadzanie części ustnej egzaminu**

W zakresie regulacji dotyczących przeprowadzania części ustnej egzaminu w projektowanym rozporządzeniu przewidziano kilka istotnych i korzystnych dla kandydatów zmian, które znacząco zawężają zakres tego egzaminu i umożliwiają korzystanie w jego trakcie z aktów prawnych, co – podobnie jak korzystanie z aktów prawnych w trakcie całej części pisemnej

egzaminu - stanowi istotne ułatwienie w procesie egzaminacyjnym, a w konsekwencji w procesie nabywania uprawnień zawodowych doradcy podatkowego.

Powtórzenie przepisów rozporządzenia z 2010 r. stanowi regulacja niniejszego rozporządzenia stanowiąca, że część ustna egzaminu polega na udzieleniu odpowiedzi na pytania zamieszczone w wylosowanym zestawie pytań.

W związku z wykorzystaniem systemu e-Doradca do przeprowadzenia egzaminu, zestaw pytań udostępniany będzie (przez skład egzaminacyjny) kandydatowi, który stawił się na egzamin, w trakcie egzaminu na jego koncie w e-Doradcy, do którego kandydat zaloguje się w trakcie egzaminu uwierzytelniając się.

Wynikająca z niniejszego projektu zmiana w zakresie przeprowadzania części ustnej egzaminu polega na zmniejszeniu liczby pytań w zestawie, na które – po jego wylosowaniu – odpowiedzi udziela kandydat w trakcie egzaminu. Dotychczasowa liczba 10 pytań zostaje zastąpiona … pytaniami. W konsekwencji zmiany wymagała dotychczasowa regulacja przewidująca, że zestaw zawiera pytania z co najmniej 6 dziedzin wskazanych w art. 20 ust. 1 ustawy, w tym z dziedzin określonych w art. 20 ust. 1 pkt 2, 4, 5 i 12 ustawy. W jej miejsce w niniejszym rozporządzeniu wprowadzono regulację przewidującą znaczne ograniczenie zakresu tematycznego części ustnej egzaminu, której zakres merytoryczny obejmował będzie jedynie następujące dziedziny egzaminacyjne …– jako najważniejsze i niezbędne do wykonywania zawodu doradcy podatkowego. Weryfikacja wiedzy w zakresie pozostałych dziedzin egzaminacyjnych wymienionych w art. 20 ust. 1 ustawy, następować będzie wyłącznie w ramach części pisemnej egzaminu.

Do projektowanego rozporządzenia wprowadzono także regulację zapewniającą każdemu kandydatowi możliwość przygotowania się do udzielenia odpowiedzi na pytania zawarte w wylosowanym zestawie pytań, przewidując – tak jak jest to od wielu lat praktykowane przez Komisję Egzaminacyjną – iż po wylosowaniu zestawu pytań kandydat może przez 15 minut przygotowywać się do odpowiedzi na pytania zawarte w wylosowanym zestawie.

Kolejną bardzo istotną zmianą jest umożliwienie kandydatom korzystania podczas części ustnej egzaminu – na etapie przygotowania się do udzielenia odpowiedzi po wylosowaniu zestawu pytań – z przepisów prawa ogłoszonych w dziennikach urzędowych lub zawartych w zbiorach przepisów bez komentarzy.

Celem uniknięcia ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych doprecyzowano, iż przepis § 27 ust. 1 rozporządzenia regulujący przypadki wykluczenia kandydata z egzaminu stosuje się

odpowiednio do przeprowadzania części ustnej egzaminu. Zatem kandydat, który w trakcie części ustnej egzaminu będzie korzystał z cudzej pomocy, będzie posiadał niedozwolone urządzenia lub materiały pomocnicze, porozumiewał się z uczestnikami egzaminu lub innymi osobami, w tym korzystając z urządzeń do przekazu lub odbioru informacji, lub w inny sposób będzie zakłócał jego przebieg, będzie mógł zostać wykluczony z części ustnej egzaminu. Wykluczenie z egzaminu będzie odnotowane w protokole z przebiegu egzaminu i będzie równoznaczne z uzyskaniem negatywnego wyniku z części ustnej egzaminu. Wykluczenie kandydata z egzaminu będzie odnotowane w e-Doradcy, co uniemożliwi wykluczonemu kandydatowi dalszy udział w egzaminie.

Odpowiednie zastosowanie znajdą także przepisy § 26 ust. 2–4, zgodnie z którymi, m.in.:

- przed wejściem na salę egzaminacyjną kandydat będzie obowiązany okazać dokument potwierdzający jego tożsamość, a skład egzaminacyjny dokonywać będzie w e-Doradcy potwierdzenia tożsamości kandydata, który stawił się na części ustnej egzaminu,
- przed rozpoczęciem części ustnej egzaminu kandydaci będą informowani m.in. o sposobie przeprowadzania egzaminu z wykorzystaniem e-Doradcy;
- przeprowadzenie części ustnej egzaminu przy wykorzystaniu e-Doradcy następować będzie przy użyciu sprzętu komputerowego zapewnianego przez urząd obsługujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Kandydat będący osobą niepełnosprawną, który złożył wniosek o wydłużenie czasu trwania egzaminu, będzie miał 25 minut na przygotowywanie się do odpowiedzi na pytania zawarte w wylosowanym zestawie.

§ 36 rozporządzenia – **ocena części ustnej egzaminu**

Przeniesione zostały do niniejszego rozporządzenia regulacje rozporządzenia z 2010 r. dotyczące sposobu oceniania odpowiedzi kandydata udzielonej na pytania zawarte w wylosowanym przez niego zestawie pytań stanowiące, iż skład egzaminacyjny ocenia odrębnie odpowiedź na każde pytanie, przyznając ilość punktów wyrażoną pełną liczbą w skali od 0 do 6 punktów za każdą odpowiedź. Punkty sumuje się łącznie za wszystkie odpowiedzi na pytania.

Warunki zdania części ustnej egzaminu pozostają także bez zmian, w związku z czym dla uzyskania pozytywnego wyniku części ustnej egzaminu konieczne nadal będzie – tak jak dotychczas - uzyskanie co najmniej 70% maksymalnej liczby punktów.

Poprzez odpowiednie zastosowanie § 31 niniejszego rozporządzenia, dotyczącego sporządzania protokołu z egzaminu, z przebiegu części ustnej egzaminu będzie sporządzany – tak jak dotychczas - protokół, podpisywany przez wszystkich członków składu egzaminacyjnego. W protokole tym w szczególności wymieniani będą kandydaci zakwalifikowani do egzaminu, z podaniem ich imion i nazwisk. Niezmienna pozostaje także regulacja zapewniająca, że wyniki części ustnej egzaminu ogłaszane będą bezpośrednio po egzaminie.

§ 37 rozporządzenia – **zaświadczenie potwierdzające złożenie egzaminu z wynikiem pozytywnym**

Zgodnie z dotychczasową wieloletnią praktyką, mając na względzie konieczność udokumentowania przez kandydatów na doradców podatkowych ubiegających się o wpis na listę doradców podatkowych warunku określonego w art. 6 ust. 1 pkt 7 ustawy („złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin na doradcę podatkowego") w projektowanym przepisie przewidziano, iż kandydat, który uzyskał pozytywny wynik z części pisemnej i ustnej egzaminu, otrzymuje elektroniczne zaświadczenie potwierdzające złożenie egzaminu na doradcę podatkowego z wynikiem pozytywnym. Zaświadczenia, zgodnie z dotychczasową regulacją rozporządzenia z 2010 r. (§ 6 ust. 1 pkt 6) oraz projektowanego rozporządzenia (§ 6 ust. 1 pkt 10) podpisywane będą przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej.

Rozdział 8. Wynagrodzenia członków Komisji Egzaminacyjnej oraz warunki i tryb zwrotu kosztów podróży i noclegów członkom Komisji Egzaminacyjnej - § 38-39 rozporządzenia

§ 38 rozporządzenia – **wynagrodzenie za prace w Komisji Egzaminacyjnej**

Zgodnie z art. 23 ust. 3 i 4 ustawy, przewodniczącemu oraz sekretarzowi Komisji Egzaminacyjnej przysługuje wynagrodzenie, a członkom Komisji Egzaminacyjnej przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach Komisji Egzaminacyjnej. Zasady wypłacania członkom Komisji Egzaminacyjnej wynagrodzenia przysługującego przewodniczącemu oraz sekretarzowi Komisji Egzaminacyjnej na podstawie art. 23 ust. 3 ustawy oraz przysługującego członkom Komisji Egzaminacyjnej na podstawie art. 23 ust. 4 ustawy – pozostają zasadniczo niezmienione, a modyfikacji ulegają – obowiązujące od 2010 r. – kwoty tych wynagrodzeń, wymagające dostosowania do zmian społecznych i gospodarczych jakie zaszły w okresie

ostatnich 15 lat. Zmiany wprowadzone w 2015 r. w rozporządzeniu z 2010 r. w zakresie wynagrodzeń członków Komisji Egzaminacyjnej obejmowały jedynie wprowadzenie wynagrodzenia za dokonanie ponownej oceny pracy egzaminacyjnej (100 zł), wynagrodzenia za pracę w zespole powołanym do spraw zawarcia przez Komisję Egzaminacyjną umowy z uczelnią (1000 zł) w związku z wejściem w życie przepisów ustawy dopuszczających możliwość jej zawarcia oraz podwyższenia wynagrodzenia za opracowanie pytań i zadań egzaminacyjnych (ze 100 zł za 10 pytań albo 1 zadanie do 200 zł za 10 pytań albo 1 zadanie egzaminacyjne).

Zgodnie z projektowanym rozporządzeniem – tak jak dotychczas - przewodniczącemu Komisji Egzaminacyjnej przysługiwać będzie stałe wynagrodzenie miesięczne, które na mocy niniejszego rozporządzenia zostaje podwyższone do kwoty ... zł.

Sekretarzowi Komisji Egzaminacyjnej – również tak jak obecnie – przysługiwać będzie stałe wynagrodzenie miesięczne, które na mocy niniejszego rozporządzenia zostaje podwyższone do kwoty ... zł.

Członkom Komisji Egzaminacyjnej przysługiwać będzie za udział w pracach Komisji Egzaminacyjne – tak jak wynikało to także z rozporządzenia z 2010 r. (poza pracą w zespole do spraw weryfikacji umowy, wprowadzanym ustawą nowelizującą) - wynagrodzenie za:

1) udział w posiedzeniu Komisji Egzaminacyjnej – … zł;
2) udział w egzaminie:
    a) dla przewodniczącego oraz sekretarza składu egzaminacyjnego:
        – … zł za część pisemną,
        – … zł za część ustną egzaminu,
    b) dla pozostałych członków składu egzaminacyjnego:
        – … zł za część pisemną,
        – … zł za część ustną egzaminu;
3) dokonanie ponownej oceny pracy egzaminacyjnej – … zł;
4) opracowanie pytań i zadań egzaminacyjnych:
    a) za 10 pytań testowych wraz ze wzorcem odpowiedzi – ... zł
    b) za pytanie na część ustną egzaminu wraz z wytycznymi do oceny odpowiedzi na to pytanie – ... zł
    c) za zadanie wraz z wytycznymi do oceny rozwiązania tego zadania –… zł;
5) za udział w pracach zespołu, o którym mowa w:
    a) art. 23 ust. 1 pkt 1 lit. b tiret pierwsze – … zł,

– dla przewodniczącego zespołu – … zł,
– dla członka zespołu – … zł,

b) art. 23 ust. 1 pkt 1 lit. b tiret drugie:
– dla przewodniczącego zespołu – … zł,
– dla członka zespołu – … zł.

W niniejszym rozporządzeniu, w stosunku do rozporządzenia z 2010 r., w zakresie wynagrodzenia przysługującego członkom Komisji Egzaminacyjnej za opracowanie pytań i zadań egzaminacyjnych wyróżniono trzy rodzaje tego wynagrodzenia wynikające z konieczności opracowywania trzech rodzajów pytań oraz uwzględniono, iż wskazana w niniejszym rozporządzeniu kwota wynagrodzenia przysługiwać będzie członkowi Komisji Egzaminacyjnej za opracowanie łącznie pytania testowego wraz ze wzorcem odpowiedzi, albo pytania na część ustną egzaminu (tzw. pytanie otwarte) wraz z wytycznymi do oceny odpowiedzi na to pytanie albo zadania egzaminacyjnego wraz z wytycznymi do oceny rozwiązania tego zadania – co wynika z nałożonego niniejszym rozporządzeniem na członków Komisji Egzaminacyjnej opracowujących pytania i zadania egzaminacyjne obowiązku jednoczesnego opracowania do nich wzorca odpowiedzi albo wytycznych do oceny odpowiedzi.

Ponadto, w projektowanych przepisach niniejszego rozporządzenia – w związku z przewidzianym w ustawie powoływaniem zespołów do prowadzenia prac mających na celu weryfikację umowy zawartej przez Komisję Egzaminacyjną z uczelnią - wprowadzono wynagrodzenie dla członków tego zespołu za udział w jego pracach, analogicznie jak jest to obecnie i jak przewiduje to niniejsze rozporządzenie w stosunku do członków Komisji Egzaminacyjnej biorących udział w pracach zespołu powołanego do prowadzenia prac mających na celu zawarcie przez Komisję Egzaminacyjną umowy z uczelnią.

Niezmienne pozostają zasady rozliczania wynagrodzeń członków Komisji Egzaminacyjnej w przypadku zmiany w składzie egzaminacyjnym przeprowadzającym egzamin. Jeżeli zatem w trakcie części pisemnej lub ustnej egzaminu skład egzaminacyjny ulegnie zmianie, wynagrodzenie za udział w tej części egzaminu przysługiwać będzie członkom składu egzaminacyjnego proporcjonalnie do udziału w pracach składu egzaminacyjnego, z tym że łączna wysokość należnego wynagrodzenia dla składu egzaminacyjnego nie będzie mogła przekroczyć … zł (kwota odpowiadająca sumie wynagrodzeń przewodniczącego i sekretarza składu egzaminacyjnego oraz czterech członków tego składu).

Wynagrodzenie członków Komisji Egzaminacyjnej za udział w pracach zespołów do spraw zawarcia przez Komisję Egzaminacyjną umowy z uczelnią oraz do spraw weryfikacji umowy zawartej przez Komisję Egzaminacyjną z uczelnią wypłacane będzie po podjęciu przez Komisję Egzaminacyjną uchwały w sprawie wniosku uczelni o zawarcie umowy albo jej zmianę (zespół do spraw zawarcia umowy) albo po zakończeniu weryfikacji umowy i zaakceptowaniu przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej sprawozdania z przeprowadzonych prac sporządzonego przez zespół weryfikujący umowę.

Jeżeli w trakcie prac któregoś z powyższych zespołów jego skład ulegnie zmianie, wynagrodzenie za udział w jego pracach przysługuje członkom zespołu proporcjonalnie do udziału w pracach zespołu, na podstawie informacji przewodniczącego tego zespołu. Łączna wysokość należnego wynagrodzenia dla zespołu nie może przekroczyć … zł (kwota odpowiadająca sumie wynagrodzeń dwóch członków zespołu i jego przewodniczącego).

Wynagrodzenia przewodniczącego i sekretarza Komisji Egzaminacyjnej oraz członków Komisji Egzaminacyjnej wypłacane będą – tak jak przewidywały to również dotychczasowe przepisy - ze środków urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

§ 39 rozporządzenia – **zwrot kosztów podróży i noclegów członków Komisji Egzaminacyjnej**

Zasadniczo bez zmian przeniesiono do niniejszego rozporządzenia regulacje rozporządzenia z 2010 r. dotyczące przysługującego członkom Komisji Egzaminacyjnej – na podstawie art. 23 ust. 4 ustawy - zwrotu kosztów podróży i noclegów. Modyfikacja w tym zakresie dotyczy jednie podwyższenia określonej w rozporządzeniu kwoty stanowiącej maksymalny koszt doby hotelowej do którego dokonany może być członkowi Komisji Egzaminacyjnej zwrot kosztów noclegu w hotelu lub innym obiekcie świadczącym usługi hotelarskie.

Niezmiennie zatem, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, członkom Komisji Egzaminacyjnej przysługiwać będzie zwrot kosztów podróży i noclegów obejmujący świadczenia przewidziane w przepisach o należnościach przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, w tym diety i ryczałty, na warunkach i w trybie określonych w tych przepisach.

Zwrot kosztów noclegu w hotelu lub innym obiekcie świadczącym usługi hotelarskie dokonywany będzie, nie jak dotychczas do kwoty 400 zł, ale do kwoty … zł za każdą dobę hotelową, co wynika z ogólnego wzrostu cen tego rodzaju usług, który miał miejsce od 2010 r. kiedy limit ten został ustalony.

Nadal członkowi Komisji Egzaminacyjnej, na jego uzasadniony wniosek, będzie mógł zostać zwrócony koszt podróży samochodem prywatnym albo samolotem do wysokości kosztów podróży samochodem prywatnym. W przypadku braku uzasadnionego wniosku zwrot tych kosztów dokonywany będzie – tak jak dotychczas - jedynie w części nieprzekraczającej wysokości najniższej ceny biletów, które członek Komisji Egzaminacyjnej poniósłby za przejazd drugą klasą publicznego środka transportu kolejowego lub publicznym środkiem transportu autobusowego. Koszt podróży samochodem prywatnym będzie zwracany członkom Komisji Egzaminacyjnej w wysokości stanowiącej iloczyn przejechanych kilometrów i stawki za jeden kilometr przebiegu, ustalonej przez pracodawcę dla pracowników urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych, która nie może być wyższa niż określona w przepisach wydanych na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1539, z późn. zm.).

Świadczenia wypłacane członkom Komisji Egzaminacyjnej z tytułu zwrotu kosztów podróży i noclegów, wypłacane będą ze środków urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych, tak jak przewiduje to również rozporządzenie z 2010 r.

Rozdział 9. Przepis końcowy – § 40 rozporządzenia

§ 40 rozporządzenia – **termin wejścia w życie rozporządzenia**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2026 r. Jednocześnie, zgodnie z przepisami przejściowymi ustawy nowelizującej, dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 26 ustawy zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie zmienionego art. 26 ustawy, nie dłużej jednak niż do dnia 30 czerwca 2026 r., i mogą być zmieniane w tym okresie.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projekt nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt, z chwilą przekazania do uzgodnień i konsultacji publicznych, został udostępniony na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny".

Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Finansów **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Jarosław Neneman Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Beata Rogowska-Rajda Dyrektor Departamentu Systemu Podatkowego w Ministerstwie Finansów Tel: 22 694 38 86 e-mail: sekretariat.dts@mf.gov.pl	**Data sporządzenia** 20.08.2025 r. **Źródło:** Upoważnienie ustawowe art. 26 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2117 oraz z 2025 r. poz. …) **Nr w wykazie prac …….……**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowane rozporządzenie ma na celu wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 26 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2117 oraz z 2025 r. poz. …), dalej także jako „ustawa", którego treść ulega zmianie w związku z wejściem w życie ustawy z dnia… 2025 r. o zmianie ustawy o doradztwie podatkowym oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. poz. …; dalej jako: „ustawa nowelizująca"), w związku z czym obecnie obowiązujące – wydane na podstawie dotychczasowego art. 26 ustawy – rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 listopada 2010 r. w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1972, z późn. zm.), dalej także jako „rozporządzenie z 2010 r.", zachowuje moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie nowego brzmienia art. 26 ustawy, jednak nie dłużej niż do dnia 30 czerwca 2026 r., i może być zmieniane w tym okresie. Dla zapewnienia ciągłości i prawidłowości przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego po dniu 30 czerwca 2026 r. niezbędne jest wydanie nowego rozporządzenia, regulującego szczegółowe kwestie związane z funkcjonowaniem Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do spraw Doradztwa Podatkowego, dalej także jako: „Komisja Egzaminacyjna", oraz organizacją i przeprowadzaniem egzaminu na doradcę podatkowego. Niniejszy akt wykonawczy zastępuje zatem rozporządzenie z 2010 r., a przepisy dotychczasowe stosowane będą do egzaminów na doradcę podatkowego przeprowadzanych do dnia 30 czerwca 2026 r.

Ustawa nowelizująca wprowadza zmiany w zakresie egzaminu na doradcę podatkowego, których uwzględnienie jest niezbędne w regulacjach rozporządzenia, określających organizację i przeprowadzanie egzaminu na doradcę podatkowego oraz funkcjonowanie Komisji Egzaminacyjnej. Częściowej nowelizacji podlega także zawarte w art. 26 ustawy upoważnienie dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia w drodze rozporządzenia szczegółowych rozwiązań w zakresie funkcjonowania Komisji Egzaminacyjnej i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego. W większości pozostaje ono bez zmian, w związku z czym nadal przedmiotem szczegółowych regulacji rozporządzenia będzie:

1) termin i sposób (wg poprzedniej delegacji ujęty jako „tryb") składania wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu oraz wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu (tj. wniosków, o których mowa w art. 21 ust. 1 i w art. 24 ust. 6 nowelizowanej ustawy), uzupełnione dodatkowo o tryb postępowania z tymi wnioskami, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnej organizacji egzaminu (art. 26 pkt 1 ustawy);
2) sposób organizowania i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego, w tym czas trwania egzaminu oraz szczegółowy tryb i sposób wyznaczania składów egzaminacyjnych, sposób dokonywania oceny egzaminów i jej weryfikacji, ustalania terminów egzaminów oraz zestawów pytań i zadań egzaminacyjnych, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia obiektywnego i sprawnego sposobu przeprowadzenia egzaminu (art. 26 pkt 4 ustawy);
3) szczegółowe zadania Komisji Egzaminacyjnej, przewodniczącego i sekretarza Komisji Egzaminacyjnej, przewodniczących i sekretarzy składów egzaminacyjnych oraz regulamin działania Komisji Egzaminacyjnej, biorąc w szczególności pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnej i prawidłowej organizacji egzaminu, precyzyjnego podziału zadań, obowiązków i odpowiedzialności w ramach Komisji Egzaminacyjnej (art. 26 pkt 5 ustawy);
4) wysokość wynagrodzeń przewodniczącego i sekretarza Komisji Egzaminacyjnej, biorąc pod uwagę nakład ich pracy i zakres obowiązków (art. 26 pkt 6 ustawy);
5) sposób ustalania i wysokość wynagrodzeń członków Komisji Egzaminacyjnej za udział w pracach, w tym w posiedzeniach Komisji Egzaminacyjnej, przeprowadzaniu egzaminów, przygotowaniu pytań i zadań egzaminacyjnych biorąc pod uwagę zakres obowiązków poszczególnych członków Komisji Egzaminacyjnej –

przy czym zakres ten poszerzony został o zadanie polegające na rozpatrywaniu wniosków uczelni o zawarcie z Komisją Egzaminacyjną umowy i bieżącym ich weryfikowaniu (art. 26 pkt 7 ustawy);
6) szczegółowe warunki i tryb przysługującego członkom Komisji Egzaminacyjnej zwrotu kosztów podróży i noclegów, poniesionych w związku z udziałem w pracach Komisji Egzaminacyjnej, biorąc pod uwagę ich racjonalne wydatkowanie przez członków Komisji Egzaminacyjnej (art. 26 pkt 8 ustawy).

Nowe regulacje rozporządzenia, wynikające ze zmian wprowadzanych ustawą nowelizującą, określać będą natomiast:
1) termin i sposób wnoszenia opłaty wstępnej, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnego rozpatrzenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu oraz wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu (art. 26 pkt 2 ustawy);
2) termin i sposób wnoszenia opłat egzaminacyjnych oraz tryb i sposób dokonywania ich zwrotu, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnej organizacji egzaminu na doradcę podatkowego (art. 26 pkt 3 ustawy).

Dodatkowo, dotychczasowe doświadczenia w organizacji egzaminu na doradcę podatkowego i funkcjonowaniu Komisji Egzaminacyjnej oraz aktualne potrzeby i możliwości związane m. in. z wprowadzaniem systemu teleinformatycznego e-Doradca wspierającego proces organizacji i przeprowadzania egzaminu wskazują na zasadność wprowadzenia dodatkowych zmian względem regulacji dotychczas obowiązującego rozporządzenia, pozwalających na usprawnienie procesu organizacji i przeprowadzania egzaminu oraz funkcjonowania Komisji Egzaminacyjnej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt rozporządzenia, zastępując dotychczasowe rozporządzenie, w większości powtarza jego regulacje, jedynie częściowo je doprecyzowując, a dodatkowo uwzględnia wprowadzane ustawą nowelizującą zmiany w procesie organizacji i przeprowadzania egzaminu na doradcę podatkowego dotyczące przede wszystkim systemu opłat związanych z egzaminem, wyodrębnionych dodatkowo dwóch dziedzin tematycznych egzaminu, rezygnacji z opracowywania przez Komisję Egzaminacyjną wykazu pytań i zadań egzaminacyjnych oraz wykorzystania narzędzi elektronicznych w organizacji i przeprowadzaniu egzaminu (system e-Doradca), jednocześnie rezygnując z regulacji, które ustawą nowelizującą zostały włączone wprost do ustawy o doradztwie podatkowym (m.in. określenie dokumentów składanych do Komisji Egzaminacyjnej przez osoby ubiegające się o dopuszczenie do egzaminu i części zadań przewodniczącego oraz sekretarza Komisji Egzaminacyjnej).

Modyfikacje w stosunku do obowiązującego rozporządzenia z 2010 r. oraz nowo wprowadzane regulacje przewidują:
1) Usystematyzowanie katalogu zadań Komisji Egzaminacyjnej dostosowując jego dotychczasowy zakres do nowelizowanych przepisów ustawy regulujących podstawowe kompetencje Komisji Egzaminacyjnej.
2) Umożliwienie Komisji Egzaminacyjnej obradowania na posiedzeniach odbywających przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, umożliwiających przekazywanie obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym (tzw. posiedzenia zdalne), co usprawni prace Komisji Egzaminacyjnej.
3) Doprecyzowanie wymogów formalnych w zakresie podejmowania przez Komisję Egzaminacyjną uchwał w trybie obiegowym, poprzez określenie minimum oddanych głosów niezbędnych dla ważności uchwały.
4) Modyfikacja katalogu zadań przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej, jako przede wszystkim konsekwencja włączenia do ustawy części zadań określonych dotychczas w rozporządzeniu, do którego wprowadzono dodatkowo zadania polegające na informowaniu kandydatów o dopuszczeniu do egzaminu, informowaniu o pozostawieniu bez rozpatrzenia wniosków składanych przez kandydatów ubiegających się o dopuszczenie do egzaminu, rozpatrywaniu wniosków o wydłużenie czasu trwania egzaminu przeprowadzanego wobec kandydata będącego osobą niepełnosprawną – co wynika z konieczności usprawnienia tego procesu i uniknięcia przetwarzania danych z tym związanych przez całą Komisję Egzaminacyjną jako organ kolegialny.
5) Modyfikacja katalogu zadań sekretarza Komisji Egzaminacyjnej, w których - w związku z rezygnacją w ustawie z możliwości uzyskania przez kandydata zmiany terminu egzaminu - wyłączono rozpatrywanie wniosków o zmianę terminu egzaminu, a wprowadzono dodatkowo zadanie polegające na informowaniu kandydatów o pozostawieniu bez rozpatrzenia wniosków o wyznaczenie terminu części pisemnej albo ustnej egzaminu. W zakresie zadania związanego z ogłaszaniem przez sekretarza Komisji Egzaminacyjnej informacji o miesiącu przeprowadzenia części pisemnej egzaminu - celem usprawnienia organizacji części pisemnej egzaminu - zmianie ulega termin, w którym najpóźniej może nastąpić takie ogłoszenia (ogłoszenie będzie dokonywane z co najmniej 2–miesięcznym wyprzedzeniem).
6) Składanie przez kandydatów do Komisji Egzaminacyjnej wszystkich wniosków drogą elektroniczną (wnioski składane będą przez system e-Doradca, zamiast w dotychczas wymaganej formie papierowej, co wynika z ustawy).
7) Zmiana terminu składania wniosków o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej egzaminu oraz wniosków o wyznaczenie terminu części pisemnej przewidująca skrócenie tego terminu - ze względu na usprawnienie procesu składania wniosków, które będzie następowało przy wykorzystaniu e-Doradcy- do 14 dni od dnia ogłoszenia przez sekretarza Komisji Egzaminacyjnej informacji o miesiącu przeprowadzenia części pisemnej egzaminu.
8) Uregulowanie konsekwencji złożenia przez kandydata wniosku niespełniającego warunków określonych w przepisach, przewidując wezwanie osoby składającej wniosek do uzupełnienia jego braków w terminie 3 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

9) Określenie terminu i sposobu wnoszenia opłaty wstępnej oraz opłat egzaminacyjnych za część pisemną i część ustną egzaminu.
10) Uregulowanie trybu i sposobu dokonywania zwrotu opłat egzaminacyjnych za część pisemną i część ustną egzaminu – zwrot całej opłaty egzaminacyjnej w przypadkach określonych w art. 25 ust. 4 ustawy (odmowa dopuszczenia do egzaminu albo niedojście egzaminu do skutku z przyczyn nieleżących po stronie kandydata) bądź pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia - w tych przypadkach dokonanie zwrotu nie wymaga wniosku kandydata a jedynie wskazania przez niego numeru rachunku bankowego, na który ma nastąpić zwrot) oraz zwrot połowy opłaty egzaminacyjnej w przypadku określonym w art. 25 ust. 5 ustawy (raz w cyklu egzaminacyjnym na wniosek kandydata złożony do sekretarza Komisji Egzaminacyjnej nie później niż w terminie 14 dni od dnia wyznaczonego terminu części pisemnej lub ustnej egzaminu).
11) Wyłączenie – jako konsekwencja zmian w ustawie wyłączających zmianę terminu wyznaczonego kandydatowi egzaminu (dopuszczone dotychczas zorganizowanie kandydatowi kolejnego egzaminu w ramach tej samej opłaty egzaminacyjnej) – możliwości wnioskowania przez kandydata o zmianę terminu egzaminu, które na mocy ustawy nowelizującej zostało zastąpione, w przypadku części ustnej egzaminu, możliwością uzyskania przez kandydata częściowego zwrotu opłaty egzaminacyjnej (zwrot połowy opłaty egzaminacyjnej w przypadku złożenia przez kandydata – raz w cyklu egzaminacyjnym - wniosku w terminie 14 dni od dnia wyznaczonego terminu egzaminu – możliwy zarówno w stosunku do części pisemnej jak i ustnej egzaminu).
12) Określenie terminu, w którym powinno nastąpić przygotowanie przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej testów i zadań egzaminacyjnych oraz zestawów pytań na dany dzień egzaminu (nie później niż 5 dni przed dniem egzaminu).
13) Zmodyfikowanie przypadków wykluczenia kandydata z egzaminu, zastępując dotychczasowe posługiwanie się niedozwolonymi urządzeniami lub materiałami pomocniczymi, posiadaniem niedozwolonych urządzeń lub materiałów pomocniczych, co stanowić będzie podstawę do wykluczenia kandydata z części pisemnej lub ustnej egzaminu.
14) Przy zachowaniu zasadniczych elementów części pisemnej egzaminu jakimi pozostaną test i zadanie egzaminacyjne, zmodyfikowano jednocześnie liczbę pytań testowych (zmniejszenie liczby pytań) i wprowadzono drugie zadanie egzaminacyjne polegające na sporządzeniu opinii podatkowej dla klienta.
15) Zmiany czasu trwania części pisemnej egzaminu – jako dostosowanie do zmian w zakresie elementów części pisemnej egzaminu – polegające na skróceniu czasu trwania części testowej i wydłużeniu czasu na rozwiązanie zadań egzaminacyjnych (czas łączny na rozwiązanie dwóch zadań egzaminacyjnych).
16) Umożliwienie kandydatom korzystania z przepisów prawa ogłoszonych w dziennikach urzędowych lub zawartych w zbiorach przepisów bez komentarzy w trakcie dwóch części egzaminu na doradcę podatkowego tj. w trakcie całej części pisemnej (rozwiązując zarówno test jak i zadania egzaminacyjne) i przygotowując się do odpowiedzi w części ustnej egzaminu, z których dotychczas kandydat mógł korzystać tylko przy rozwiązaniu zadania egzaminacyjnego w części pisemnej.
17) Pozostawienie w stosunku do kandydatów posiadających uprawnienia zawodowe wymienione w art. 20 ust. 2 i 5 ustawy „zwolnienia" z obowiązku rozwiązania w części pisemnej egzaminu zadania egzaminacyjnego polegającego na sporządzeniu wystąpienia w imieniu klienta do organu podatkowego lub sądu, przy jednoczesnym nie rozszerzaniu tego „zwolnienia" na wprowadzane niniejszym rozporządzeniem zadanie polegające na sporządzeniu opinii podatkowej dla klienta.
18) Zastąpieniu dotychczasowej szerokiej skali punktacji stosowanej do oceny rozwiązania zadania egzaminacyjnego z części pisemnej egzaminu (od 0 do 20 punktów) skalą punktacji stosowaną do oceny odpowiedzi na pytania w części ustnej egzaminu (od 0 do 6 punktów).
19) Wydłużenie do 30 dni od dnia przeprowadzenia części pisemnej egzaminu, terminu na ogłoszenie wyników tej części egzaminu (na podstawie nowelizowanego art. 24 ust. 4 ustawy roczny termin na przystąpienie do części ustnej egzaminu będzie liczony od dnia ogłoszenia wyników części pisemnej egzaminu, w związku z czym późniejsze ogłoszenie wyników nie wpłynie na przysługujący kandydatowi czas na przystąpienie do części ustnej egzaminu).
20) Zmianie minimalnych wymogów punktowych w zakresie zadania egzaminacyjnego, wprowadzając wymóg uzyskania co najmniej 4 punktów (na 6 punktów możliwych) – w nowej skali punktacji - za rozwiązanie każdego z zadań egzaminacyjnych.
21) Usystematyzowanie procedury składania wniosku o ponowną ocenę pracy egzaminacyjnej, uzależniając złożenie tego wniosku od wcześniejszego dokonania wglądu do pracy egzaminacyjnej W terminie 4 dni od dnia dokonania wglądu do pracy egzaminacyjnej kandydat, który dokonał tego wglądu będzie mógł wystąpić do przewodniczącego składu egzaminacyjnego przy wykorzystaniu e-Doradcy (zrezygnowano w formy pisemnej wniosku) z wnioskiem o dokonanie ponownej oceny pracy egzaminacyjnej.
22) Określenie początku biegu terminu na złożenie wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu oraz wniosku o wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu, którym będzie pierwszy dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym osoba wnioskująca deklaruje chęć zdawania części ustnej egzaminu. Niezmienny pozostaje końcowy termin składania wniosków, określony dotychczas jako „do 15 dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym deklaruje chęć zdawania części ustnej egzaminu".

23) Zmniejszenie liczby pytań na które odpowiedzi udziela kandydat w części ustnej egzaminu oraz liczby dziedzin tematycznych (spośród dziedzin określonych w art. 20 ust. 1 ustawy) obowiązujących w trakcie tej części egzaminu, co istotnie ograniczy zakres wiedzy, który będzie weryfikowany w trakcie części ustnej egzaminu, ułatwiając kandydatom przygotowanie się do tej części egzaminu.
24) Modyfikacja w zakresie wynagrodzeń przysługujących członkom Komisji Egzaminacyjnej w związku z realizowanymi pracami (na podstawie art. 23 ust. 3 ustawy) oraz zwrotu kosztów noclegu (art. 23 ust. 4 ustawy), których kwoty - niezmieniane od 2010 r. - zostaną określone na późniejszym etapie prac nad projektowanym rozporządzeniem.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Zakres projektu rozporządzenia (organizacja i przeprowadzanie egzaminu na doradcę podatkowego) nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Kandydaci na doradców podatkowych	ok. 3000 rocznie	Dane własne Ministerstwa Finansów	1. Przyznanie prawa do korzystania z przepisów prawa ogłoszonych w dziennikach urzędowych lub zawartych w zbiorach przepisów bez komentarzy w trakcie całej części pisemnej egzaminu oraz w trakcie przygotowania się do udzielenia odpowiedzi w części ustnej egzaminu. 2. Zmiana terminu składania wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej i wniosku o wyznaczenie terminu części pisemnej. 3. Wezwanie do uzupełnienia braków wniosku kandydata w terminie 3 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. 4. Umożliwienie potwierdzenia tożsamości na egzaminie dokumentem innym niż dowód osobisty i paszport. 5. Zmniejszenie liczby pytań testowych w części pisemnej egzaminu. 6. Wprowadzenie drugiego zadania egzaminacyjnego w części pisemnej egzaminu - sporządzenie opinii podatkowej dla klienta. 7. Objęcie kandydatów posiadających uprawnienia zawodowe określone w art. 20 ust. 2 i 5 ustawy obowiązkiem rozwiązania jednego (nowego) zadania egzaminacyjnego - sporządzenie opinii podatkowej dla klienta. 8. Zmiana skali punktacji przyznawanej jako ocena

			rozwiązania zadań egzaminacyjnych. 9. Zmiana liczby punktów wymaganych do uzyskania jako minimum za rozwiązanie każdego z zadań egzaminacyjnych w części pisemnej egzaminu. 10. Wykluczenie z egzaminu w przypadku posiadania niedozwolonych urządzeń lub materiałów pomocniczych. 11. Zmiana terminu na ogłoszenia wyników części pisemnej egzaminu. 12. Modyfikacja w zakresie składania wniosku o wgląd do pracy egzaminacyjnej i wniosku o ponowną jej ocenę. 13. Określenie początku biegu terminu na złożenie wniosku o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu oraz wniosku o wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu. 14. Zmniejszenie liczby pytań i ograniczenie liczby dziedzin tematycznych obowiązujących w części ustnej egzaminu.
Członkowie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego	70 osób	ustawa z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym	1. Umożliwienie Komisji Egzaminacyjnej obradowania na posiedzeniach odbywanych przy użyciu środków komunikacji elektronicznej zapewniających przekazywanie obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym. 2. Doprecyzowanie wymogów formalnych w zakresie podejmowania przez Komisję Egzaminacyjną uchwał w trybie obiegowym (określenie minimalnej liczby oddanych głosów niezbędnych dla ważności uchwał podejmowanych w trybie obiegowym). 3. Wprowadzenie drugiego zadania egzaminacyjnego w części pisemnej egzaminu-sporządzenie opinii podatkowej dla klienta.

			4. Obowiązek opracowania wytycznych do oceny odpowiedzi na pytania z części ustnej egzaminu oraz do oceny rozwiązania zadań egzaminacyjnych z części pisemnej egzaminu. 5. Zmiana skali punktacji obowiązującej przy ocenie rozwiązania zadań egzaminacyjnych w części pisemnej egzaminu. 6. Zmiany w zakresie wynagrodzeń członków Komisji Egzaminacyjnej oraz limitu kosztów noclegu, których zwrot przysługuje w związku z pracami w Komisji Egzaminacyjnej.
Przewodniczący Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego (członek Komisji Egzaminacyjnej)	1 osoba	ustawa z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym	1. Informowanie kandydatów o pozostawieniu bez rozpatrzenia wniosków o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części pisemnej albo ustnej egzaminu. 2. Rozpatrywanie wniosków o wydłużenie czasu trwania egzaminu przeprowadzanego wobec kandydata będącego osobą niepełnosprawną.
sekretarz Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego (członek Komisji Egzaminacyjnej)	1 osoba	ustawa z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym	1. Informowanie kandydatów o pozostawieniu bez rozpatrzenia składanych przez nich wniosków o wyznaczenie terminu części pisemnej albo ustnej egzaminu. 2. Przygotowanie wniosków o wypłatę wynagrodzeń dla członków Komisji Egzaminacyjnej za udział w pracach zespołu do spraw weryfikacji zawartej przez Komisję Egzaminacyjną z uczelnią umowy. 3. Przygotowanie dokumentacji dotyczącej zwrotu opłaty egzaminacyjnej w przypadkach, o których mowa w art. 25 ust. 4 ustawy oraz w przypadkach pozostawienia bez rozpatrzenia wniosków o wyznaczenie terminu części pisemnej albo ustnej egzaminu. 4. .

			5. Zmiana terminu ogłaszania informacji o miesiącu przeprowadzenia części pisemnej egzaminu. 6. Zmiana terminu ogłaszania wyników części pisemnej egzaminu. 7. Usunięcie z zadań sekretarza Komisji Egzaminacyjnej rozpatrywania wniosków o zmianę terminu egzaminu.
przewodniczący składu egzaminacyjnego (członek Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego)	Każdorazowo 1 osoba w 6-osobowym składzie egzaminacyjnym przeprowadzającym egzamin na doradcę podatkowego wyznaczona przez Przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej	ustawa z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym	1. Wykluczenie kandydata z egzaminu w przypadku posiadania przez niego niedozwolonych urządzeń lub materiałów pomocniczych. 2. Pozostawianie bez rozpatrzenia wniosku o ponowną ocenę pracy egzaminacyjnej niespełniającego wymogów określonych w przepisach rozporządzenia.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) projekt z chwilą przekazania go do uzgodnień z członkami Rady Ministrów oraz konsultacji publicznych zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji (www.rcl.gov.pl), w celu umożliwienia zgłaszania opinii na jego temat przez wszystkie zainteresowane podmioty.

Projekt w ramach opiniowania i konsultacji publicznych zostanie skierowany do następujących podmiotów::

1. Krajowa Rada Doradców Podatkowych;
2. Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego;
3. Krajowa Izba Radców Prawnych;
4. Naczelna Rada Adwokacka;
5. Polska Izba Biegłych Rewidentów;
6. Stowarzyszenie Biegłych Rewidentów, Księgowych, Doradców Podatkowych, Prawników i Ekonomistów LIBERTAS;
7. Stowarzyszenie Księgowych w Polsce;
8. Krajowa Izba Biur Rachunkowych;
9. Fundacja Rozwoju Rachunkowości w Polsce;
10. Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP);
11. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
12. Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych;
13. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;
14. Związek Pracodawców Business Centre Club;
15. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
16. Związek Banków Polskich;
17. Związek Rzemiosła Polskiego;
18. Krajowa Izba Gospodarcza;
19. Izba Pracodawców Polskich;
20. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
21. Konfederacja „Lewiatan”;
22. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
23. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”.

Wyniki przeprowadzonych konsultacji publicznych oraz opiniowania zostaną przedstawione w raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Na mocy ustawy o doradztwie podatkowym, wpływy z opłat związanych z egzaminem na doradcę podatkowego oraz umów zawieranych przez Komisję Egzaminacyjną z uczelniami, stanowią dochód budżetu państwa. Zgodnie z obowiązującą i niezmienną zasadą wynikającą zarówno z rozporządzenia z 2010 r. jak i projektowanego rozporządzenia, finansowanie działalności Komisji Egzaminacyjnej następuje ze środków urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Zmiany w zakresie wynagrodzeń członków Komisji Egzaminacyjnej oraz limitu kosztów noclegu, których zwrot przysługuje członkom Komisji Egzaminacyjnej, które wypłacane są ze środków urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych będą miały wpływ na budżet państwa, jednakże zakres tego wpływu zostanie określony po ustaleniu wysokości przysługującego członkom Komisji Egzaminacyjnej wynagrodzenia oraz wysokości limitu kosztów noclegu podlegających zwrotowi.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projekt nie będzie miał bezpośredniego wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, obywateli, gospodarstw domowych. Natomiast projekt wpływa pozytywnie na sytuację osób zainteresowanych przystąpieniem do egzaminu na doradcę podatkowego i kandydatów na doradców podatkowych, którzy składają wnioski związane z egzaminem na doradcę podatkowego, gdyż – w związku z umożliwieniem złożenia przy wykorzystaniu e-Doradcy wszystkich wniosków związanych egzaminem – zmniejszą się wydatki tych osób na rzecz podmiotów świadczących usługi pocztowe (operator pocztowy), których przedmiotem było przemieszczenie i doręczenia przesyłki zawierającej wniosek sporządzony w wymaganej dotychczas formie papierowej (wniosek o dopuszczenie do egzaminu, wniosek o dopuszczenie do egzaminu i wyznaczenie terminu części ustnej egzaminu, wniosek o ponowną ocenę pracy egzaminacyjnej, wniosek o zwrot opłaty egzaminacyjnej).

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:
Zmiany obciążeń regulacyjnych przewidziane w projekcie będą miały pozytywny i usprawniający wpływ na organizację egzaminu, m.in. usprawnienie organizacji części pisemnej egzaminu oraz przyznanie prawa do korzystania przez kandydata w trakcie całej części pisemnej egzaminu oraz w trakcie przygotowania się do udzielenia odpowiedzi w części ustnej egzaminu z przepisów prawa ogłoszonych w dziennikach urzędowych lub zawartych w zbiorach przepisów bez komentarzy.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy, niemniej jednak wprowadzane rozwiązania w zakresie egzaminu na doradcę podatkowego, przekładające się na sposób przygotowywania się do niego, mogą spowodować, że większa liczba osób uzyska pozytywny wynik z egzaminu, a w dalszej perspektywie nabędzie uprawnienia doradcy podatkowego i wejdzie na rynek pracy tego rodzaju usług.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	Projekt nie będzie miał wpływu na ww. obszary.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2026 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się mechanizmów ewaluacji efektów projektu, a proponowane rozwiązania w większości są korzystne dla kandydatów, którzy powinni być zainteresowani wcześniejszą możliwością ich wykorzystania.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.